

Møteinnkalling

Utvalg: Nordreisa kommunestyre
Møtested: Kulturscenen, Haldi
Dato: 04.02.2021
Tidspunkt: 09:00

Saksliste

Orienteringer:

- Nord-Troms Lensmannsdistrikt v/regionlensmann Ole Johan Skogmo (20 min)
- Kvääniteatteri SUS v/prosjektleder Inger Birkelund (10 min)
- Regional kvikkleirekartlegging v/kommunalsjef for drift og utvikling Dag Funderud (10 min)

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 1/21	Referatsak		
RS 1/21	Melding om vedtak - forvaltningsrevisjon - kvalitet i sykehjemstjenestene i Nordreisa kommune		2019/919
RS 2/21	Høringsnotat Meld.St. 9 Mennesker, muligheter og norske interesser i nord		2021/62
RS 3/21	Protokoll fra møte i Nord-Troms Regionråd 26.01.21		2019/1270
RS 4/21	Referat fra møte i Ungdomsrådet 02.12.20		2020/83
RS 5/21	Protokoll fra møte i RUST 18.1.2021		2016/1153
RS 6/21	Tilsagn om tilskudd til kommunale næringsfond og Finnmark fylkeskommune Havbruksfond 2020		2020/229
RS 7/21	Redusert bosetting av flyktninger - nye rammer for kommunens flyktningtjenester.		2019/1234
RS 8/21	Rundskriv H-1/21 Statsbudsjettet for 2021 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner		2020/582
RS 9/21	Tilbakemelding om rutejustering i fergetilbudet i Nordreisa kommune		2020/960
RS 10/21	Særutskrift fra formannskapet: Anskaffelsesreglementet for innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms		2017/1196
RS 11/21	Særutskrift fra formannskapet: Høring - endring i smittevernloven (portforbud)		2021/28
PS 2/21	Detaljreguleringsplan Storslett sentrum - prinsippdiskusjon		2016/1372
PS 3/21	Næringsareal - fastsettelse av priser og betingelser, samt tilgjengeliggjøring av avsatte næringsareal		2015/192
PS 4/21	Status for havnesamarbeidsprosjektet i Nord-Troms - veien videre		2018/192
PS 5/21	Forprosjekt cruise, og søknad om treårig hovedprosjekt		2020/1154
PS 6/21	Midlertidig endring av retningslinjene for kommunalt næringsfond 2020 (Koronamidler)		2016/1306
PS 7/21	Innkjøpstjenesten i Nord-Troms: revidert samarbeidsavtale, handlingsplan og anskaffelsesstrategi		2017/1196
PS 8/21	Tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord for 2021		2016/1304
PS 9/21	Grunnboringer av flere områder		2021/116
PS 10/21	Innspill til KS - Omstilling i koronaens tid		2021/61

PS 11/21	Status i arbeidet med Interkommunalt politisk råd (IPR)	2020/979
PS 12/21	Tilpasning av driften i helse og omsorgssektoren til eksisterende økonomisk ramme	2020/636
PS 13/21	Leve hele livet- en kvalitetsreform for eldre	2020/1078
PS 14/21	Etablering av Troms og Ofoten helsefellesskap	2020/1371
PS 15/21	Hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune ang Distriktsmedisinsk senter	2020/691
PS 16/21	Revidering av delegasjonsreglement for Nordreisa kommune	2016/548
PS 17/21	Revidert strategisk barnehageplan 2020-2015	2020/967
PS 18/21	Tilstand i barneverntjenesten 20.1.2021 og planlagte tiltak i 2021	2020/1111
PS 19/21	Valg av samarbeidsutvalg barnehager og skoler 2020 - 2023	2020/1106
PS 20/21	Suppleringsvalg av varamedlem til kontrollutvalg for resten av valgperioden	2019/1174
PS 21/21	Uttalelse fra Nordreisa kommune om Ullsfjordbindelsen	2021/118
FO 1/21	Detaljhandelen i Nordreisa v/Olaug Bergset (Sp)	2021/107
FO 2/21	Nortura Målselv v/Olaug Bergset (Sp)	2021/109

PS 1/21 Referatsak

Fra: Bjørn Halvor Wikasteen (bhw@k-sek.no)

Sendt: 17.12.2020 10:05:31

Til: Jan Hugo Sørensen; Nordreisa kommune

Kopi: Hilde Anita Nyvoll; Margrete Mjølhus Kleiven

Emne: Melding om vedtak sak 36-20.pdf (Nordreisa)

Vedlegg: Melding om vedtak sak 36-20.pdf

Vedlagt følger:

- Melding om vedtak i sak 36-20 fra Kontrollutvalget i Nordreisa kommune.

K-Sekretariatet ber kommunedirektøren merke seg innkallingen til neste møte 8. mars 2021.

Med vennlig hilsen

Bjørn H. Wikasteen

Seniorrådgiver

K-Sekretariatet IKS

Postadresse: Postboks 6600, 9296 Tromsø

Besøksadresse: Fylkeshuset, Strandvegen 13, Tromsø

Tlf.: 777 88043

Mobil: 459 60 475

E-post: bhw@k-sek.no

www.k-sek.no

K-Sekretariatet

Nordreisa kommune
v/ kommunedirektøren

Deres ref.:
Vår ref.: 27/2020-428.5.5

Saksbeh.: Bjørn Halvor Wikasteen
E-postadr.: bhw@k-sek.no

Telefon: 777 88046
Dato: 17.12.2020

NORDREISA KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET – MELDING OM VEDTAK

Kontrollutvalget har i møte 24.11.2020 protokollert slikt vedtak:

SAK 36/20

OPPFØLGNING SAK 07/20 - FORVALTNINGSREVISJON – KVALITET I SYKEHJEMSTJENESTENE I NORDREISA KOMMUNE

Innstilling:

(Saken fremmes med åpen innstilling)

Behandling:

Kommunedirektøren møtte og redegjorde for saken. Det ble fremlagt en oppdatert oversikt over gjennomførte og planlagte tiltak.

Felles forslag til vedtak:

- 1. Kontrollutvalget tar saken til foreløpig orientering og vil innkalle kommunedirektøren til møtet i mars 2021 for å få en oppdatering om planlagte og gjennomførte tiltak som opplyst i dagens møte.*
- 2. Kontrollutvalget gir kommunestyret en foreløpig orientering i årsrapporten for 2020.*

Felles forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget tar saken til foreløpig orientering og vil innkalle kommunedirektøren til møtet i mars 2021 for å få en oppdatering om planlagte og gjennomførte tiltak som opplyst i dagens møte.

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ Org nr 988 064 920 www.k-sek.no	Hovedkontor: Fylkeshuset Strandvn. 13, TROMSØ Tlf. 77 78 80 43	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Avdelingskontor: Ringv. 1 9300 FINNSNES Tlf. 95 10 42 51	Avdelingskontor: Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Avdelingskontor: Fylkeshuset 8048 BODØ
--	--	---	--	---	---

2. Kontrollutvalget gir kommunestyret en foreløpig orientering i årsrapporten for 2020.

Neste møte i kontrollutvalget er 8. mars 2021.

Tromsø, 17.12.2020

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Gjenpart til:

- Ordfører
- Kom Rev NORD

Fra: Jan Hugo Sørensen (Jan-Hugo.Sorensen@nordreisa.kommune.no)

Sendt: 13.01.2021 13:35:32

Til: Ellinor Anja Evensen

Kopi: Hilde Anita Nyvoll

Emne: FW: til orientering - Høringsnotat Meld.St. 9 Mennesker,muligheter og norske interesser i nord

Vedlegg: Til Utenriks- og forsvarskomiteen - Høringsnotat Nordområdemeldingen.pdf

From: Berit Fjellberg

Sent: Wednesday, January 13, 2021 11:24 AM

To: utenriks-forsvar@stortinget.no; eivind.s.homme@stortinget.no; sunniva.tofte@stortinget.no

Subject: Høringsnotat Meld.St. 9 Mennesker,muligheter og norske interesser i nord

Til Utenriks- og forsvarskomiteen

Vi viser til vedlagte høringsnotat fra Nord—Troms Regionråd.

Notatet er utarbeidet i samarbeid med Nord-Troms ungdomsråd (RUST) og Arena Nord-Troms (næringspolitisk forening).

Hilsen

BERIT FJELLBERG

DAGLIG LEDER

Nord-Troms Regionråd DA

mob / 97 56 73 66

tlf / 77 58 82 79

web / www.nordtromsportalen.no

Nord-Troms Regionråd DA

Til
Utdannings- og forsvarskomiteen
Stortinget

Epost: utenriks-forsvar@stortinget.no

Høringsnotat – Nordområdemeldingen

Meld. St. 9 (2020–2021) Mennesker, muligheter og norske interesser i nord

Nord-Troms Regionråd viser til høring Nordområdemelding med frist 13. januar for innsending av høringsnotat til komiteen.

Dette notatet er utarbeidet i samarbeid med det regionale ungdomsrådet i Nord-Troms (RUST) og Arena Nord-Troms (næringspolitisk forening).

Bo-attraktivitet, jobb og verdiskaping gjennom økt samarbeid mellom næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner er utpekt som sentrale satsingsområder for regjeringens nordområdepolitikk og er særlig vektlagt i meldingen.

Nord-Troms er midt i nordområdene. For at det fortsatt skal være attraktivt å bo og bli i regionen forutsetter det;

- de unges deltakelse i samfunnsutviklingen,
- god infrastruktur og kommunikasjonsløsninger for verdiskaping og befolkning,
- tilrettelegging av gode rammebetingelser for bedriftsetableringer og videreutvikling av eksisterende næringsliv,
- et tjenestetilbud på nasjonalt nivå,
- opprettholdelse av tiltakssonen,
- tilgang til dagsaktuelle og relevante kompetansetilbud gjennom fleksible og digitale løsninger,
- at forskning trekkes ut i regionen og regionen inn i forskningen, samt
- et allsidig kultur- og fritidstilbud.

Vi har valgt å gi konkrete innspill med referanse til de ulike kapitlene i meldingen.

KAP 4 SAMFUNNSUTVIKLING I NORD

Ungdomsmedvirkning

RUST – Regional ungdomsmedvirkning i Nord-Troms har ført til større involvering i lokal samfunnsutvikling og er en etablert modell for samarbeid både på regionalt og lokalt nivå. Det er flere tilfeller der RUST-representanter har gått hele veien fra start i kommunalt ungdomsråd, RUST og ungdommens fylkesråd, til å sitte i kommunestyret i hjemkommunen.

RUST inkluderer ungdom i fremtidsrettet planlegging i regionen. Dette skaper samfunnsengasjement, bolyst og blilyst, og vi ser det verdifulle i å dele Nord-Troms sine positive erfaring med andre regioner.

Anbefaling fra ungdomspanelet for Nordområdemeldingen s.21:

«De regionale samarbeidsordningene bør styrkes. Alle regioner burde ha regionale ungdomsråd slik som RUST i Nord-Troms, som styrker samarbeid og erfaringsutveksling på tvers av kommunegrensene»

Forslag til tiltak:

- Sekretariat for regionalt nordområdeforum UNG legges til Nord-Troms. (ref meldingen s. 78) *«Styrke Sekretariat for Regionalt nordområdeforum med en treårig prosjektstilling med ansvar for blant annet koordinering av ungdomsarbeid som oppfølging av ungdomspanelet til meldingen, totalt tre mill. kroner.»*
- *«Videreutvikle muligheten for kontakt og samarbeid mellom ungdom på tvers av landegrensene, blant annet gjennom Barents-samarbeidet og EUs programmer som Interreg og Erasmus+»*, forslag til tillegg: og gjennom samarbeid på Nordkalotten gjennom Tornedalsrådet.

Grensetjenesten

Nordkalottens grensetjeneste er viktig som en ressurs for næringsutvikling, rekruttering og samarbeid over landegrensene. Kontoret i Skibotn ble etablert i 2011 gjennom et nordisk samarbeid, og er den eneste av grensetjenestene i Norge som betjener tre land i tillegg til å ivareta det samiske og kvenske perspektivet gjennom sitt arbeid. Grensetjenesten besitter spesialkompetanse innen grenseoverskridende aktivitet, og i et nordområdeperspektiv er deres kompetanse og nettverk en viktig bidragsyter for rekruttering av kompetanse og arbeidskraft til både privat og offentlig sektor.

Forslag til tiltak:

- Nordkalottens grensetjeneste i Skibotn må forsterkes og sikres en nasjonal medfinansiering for å besvare en stor økning i antall henvendelser, og bidra til økt mobilitet på tvers av landegrensene mellom Finland, Sverige og Norge.
- Videreutvikle Nordkalottens grensetjeneste innen kompetanse, næringsutvikling og rekruttering, som alle er viktige fokusområder for å sikre tilstrekkelig og rett arbeidskraft i nordområdene.

KAP 5 NÆRINGSLIV OG KOMPETANSE

Næringsliv

Nord-Tromsregionen har høy verdiskaping i forhold til folketallet, både innen sjømatnæring og landbruk. De marine næringene er spesielt viktige for sysselsettingen i kommunene i regionen. Fylkene i nord har store oppdrettsvirksomheter som dekker hele verdikjeden fra stamfisk til marked, de eksporterer til hele verden, samarbeider med store aktører og FoU-miljøer og inngår i klyngesamarbeid. Sjømat er stort i Nord-Troms, og tall fra 2018 viser at det i regionen produseres 1,2 millioner måltider per dag til en verdi av 6,6 milliarder kroner årlig. Tre av Troms sine åtte lakseslakterier er lokalisert i Nord-Troms. I 2018 slaktet disse 64 % av laksen som ble slaktet i Troms.

Forslag til tiltak:

- Utvikle en pilotmodell i Nord-Troms for økt forskning og utvikling på kyst- og sjømatrelaterte områder. Målet er å etablere et kystlaboratorium på Skjervøy der man ser for seg følgende innhold:
 - Fokus på studie av kyst- og fjordøkosystemer i regionen
 - Utvide arbeidet med marin bunnkartlegging i pilotområdet Nordreisa/ Skjervøy/ Kvænangen
 - Økt forskning på sameksistens for havbruk, hvitfisk og reker
 - Samhandling med kompetansmiljøer på alle nivå
 - Kurstilbud/ kompetanseheving innen rømmingsproblematikk tilknyttet havbruk
 - Utvikle et analyselaboratorium bl.a. innenfor området fiskehelse/ vannkvalitet
- Bidra til å iverksette et nasjonalt program for marin bunnkartlegging med oppstart 2023, der Nord-Norge kartlegges først.

Kompetanse

I Nord-Norge har det lenge vært en utfordring å skaffe den nødvendige kompetansen til landsdelen, samt å holde på den. I regionsentre som Bodø, Tromsø og Alta er ikke dette et stort problem, men på mindre plasser med stor avstand til regionsentrene er det en reell utfordring å skaffe kvalifiserte lærere, leger, sykepleiere, ingeniører og annen kompetansesarbeidskraft.

Et viktig verktøy for å sikre spredning av viktig kompetanse er å ha et desentralisert utdanningstilbud med læresteder tilpasset lokal næringsprofil og samfunnsmessige behov, hvor folk i distriktene kan ta høyere utdanning nærmere der de bor.

Forslag til tiltak:

- Utvikle pilotmodellen Campus Nord-Troms, med utgangspunkt i Nord-Troms Studiesenter. Dette er viktig for regional utvikling og kompetanseheving og må gjøres i samarbeid med næringslivet. Campus Nord-Troms skal være en modell for høyere utdanning, forskningsbasert næringsutvikling og innovasjon. Sentralt i campus-

modellen er motorrollen for samfunnsutvikling og koordinering av felles utviklings-tiltak i regionen.

Satsinger som vil inngå i campus-modellen:

- Videreutvikle studiesentermodellen som kompetansepilot i nord i samarbeid med UiT og nærings- og arbeidsliv i regionen, og gjerne i samarbeid med regioner med tilsvarende muligheter og utfordringer som Nord-Troms (for eksempel Øst-Finnmark).
- Videreutvikle kompetansesenter og lokale læringsarenaer for livslang læring i hver kommune som del av studiesentermodellen. Være pådriver for digitale løsninger som muliggjør videreutdanning der du bor.
- Etablere skreddersydde studier med høy aktualitet i samarbeid med næringsliv og UiT.
- Samarbeide med Arena Nord-Troms om en helhetlig modell for mastergrads-stipend og traineeordning for å styrke fokuset på felles målsetting om rekruttering og kompetanseheving.
- Forskningsnode Nord-Troms, som trekker forskningen ut i distriktet og distriktet inn i forskningen.

KAP 6 INFRASTRUKTUR

Infrastruktur er viktig for landsdelen både med hensyn til sysselsetting, verdiskaping og produksjon. Godt utbygde kommunikasjonstilbud er avgjørende for nærings- og befolkningsutviklingen i nord, og transportkorridorene gjennom Nord-Troms er sentrale for å binde de ulike regionene i fylket, Nord-Norge og grenseovergangen til Finland/Sverige tettere sammen. God kommunikasjon også sjøveien, med hurtigbåt og ferger, rassikring, lufthavn og godt utbygd telekommunikasjon, er også viktig for å kunne møte behovet til næringslivet og befolkningen.

Forslag til tiltak:

- Videreføre satsingen med å utvikle veinettet i nord med fokus på næringstransporter. Det må settes av tilstrekkelig midler til tiltak på fylkesvegnettet i denne satsingen.

Nord-Troms 12.01.21

*Ørjan Albrigtsen
Rådsordfører (leder)
Ordfører i Skjervøy mobil:47013662*

*Johannes Lundvoll
leder RUST*

*Ramona Thomassen
Nestleder RUST*

*Håvard Høgstad
leder Arena Nord-Troms*

Nord-Troms Regionråd DA

PROTOKOLL FRA MØTE I NORD-TROMS REGIONRÅD DA

EMNE:	Møte nr 2-2021
STED:	Teams
TIDSPUNKT:	26. januar 2021 kl 0900

DELTAKERE:	
Ordførere:	Ørjan Albrigtsen, Skjervøy Dan-Håvard Johnsen, Lyngen Hilde Nyvoll, Nordreisa Geir Varvik, Storfjord Bernt Lyngstad, Kåfjord
Rådmenn/kommune- direktører	Cissel Samuelsen, Skjervøy Jan-Hugo Sørensen, Nordreisa Willy Ørnebakk, Storfjord Trond Hoe, Kåfjord Frode Karlsen, Lyngen
Sekretariat/adm:	Lise Jakobsen, sekretær RU Berit Fjellberg, daglig leder
Forfall:	Eirik Losnegaard Mevik, Kvænen Janne Kankaala, Kvænen

Merknad til innkalling: ingen

Merknad til sakliste: ingen

Eksterne deltakere:

- Kompetanseforum Arktis ved Ole Martin Linaker, Troms og Finnmark fylkeskommune (kl 1200-1300)

VEDTAKSSAKER:

Sak 02/21 Godkjenning av protokoll fra møte 24.11.20, og vedtak desember

Saksdokumenter:

- Møteprotokoller

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd godkjenner protokollen og vedtak fra regionrådsmøter i desember 2020.

Vedtak: forslag til vedtak enst vedtatt.

Sak 03/21 Ny organisering – interkommunalt politisk råd og kommunedirektørutvalget (interkommunalt samarbeid)

Saksdokumenter:

- Notat fra drøftingsmøte Nord-Troms Regionråd 7.1.21
- Vedtak møte Nord-Troms Regionråd 7.1.21

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Forslag til vedtak fremmet i møte:

Nord-Troms Regionråd gjør følgende vedtak som tillegg til vedtak i regionrådsmøte fra 7.1.21:

1. Innspill/referat fra møte i kommunedirektørutvalget 21. januar 2021 tas med i det videre utredningsarbeidet med interkommunalt politisk råd.
2. Storfjord kommune ved ordfører får mandat til å lede prosessen med utredning av IPR, inkludert arbeidsgiveransvar for engasjementstilling.
3. Arbeidsgruppen utvides med 1 representant fra KDU. Kommunedirektør Trond Arne Hoe fra Kåfjord tiltrer arbeidsgruppa.

Vedtak: forslag til vedtak fremmet i møte ble enst vedtatt.

Saksopplysninger:

Alle kommunene som er tilknyttet Nord-Troms Regionråd og Tromsø-områdets regionråd har gjort positive vedtak om å gå videre i prosessen med utredning vedrørende etablering av et felles interkommunalt politisk råd (IPR) med 9 eierkommuner.

Regionrådet gjorde følgende vedtak i møte 23.11.20;

«Før vi går videre i prosessplan vedtatt 29.09.20, skal det avholdes et eget drøftingsmøte i Nord-Troms Regionråd med følgende agenda:

- *Forventninger til et interkommunalt politisk råd vs samarbeidsløsninger – gjennomføre swot-analyse*
- *Hvilken modell/organisering er aktuell (konsensusorgan, politisk og administrativ organisering)*

- *Hvordan skal vi organisere øvrig regionalt samarbeid? (ikke tjenesteproduksjon – det er lovregulert)*
- *Prosessplan og ressursbruk»*

7. januar 2021 gjennomførte regionrådet drøftingsmøte slik vedtatt i møtet i november. Alle ordførerne var til stede. Halti næringshage var engasjert til å lede prosessen og har utarbeidet et notat fra drøftingsmøtet som grunnlag for det videre arbeidet.

På slutten av møtet 7.1. ble det gjort følgende enstemmige vedtak:

«Sak 1/21 Nord-Troms Regionråd vedtar følgende vedrørende utredning av interkommunalt politisk råd:

1. *Nord-Troms Regionråd oppnevner følgende representanter til en felles arbeidsgruppe for utredning av interkommunalt politisk råd; leder Nord-Troms Geir Varvik, medlemmer Hilde Nyvoll og 1 representant fra RUST.*
 - a. *Arbeidsgruppens mandat:*
 - i. *Med utgangspunkt i den vedtatte intensjonsavtalen, kommunestyrevedtak og innspill gitt i regionrådsmøte 7.1.21 (eget notat), skal arbeidsgruppa utarbeide forslag til samarbeidsavtale som ivaretar Kommunelovens § 18–4.*
 - ii. *Det skal utarbeides en plan for arbeidet med milepæler. Eierkommunene skal få et utkast til samarbeidsavtale til politisk behandling underveis i prosessen.*
 - iii. *Arbeidet finansieres over driftsbudsjett evt prosjektmidler dersom dette oppnås.*
2. *Det lyses ut en 50 % engasjementstilling i 6 mnd med mulighet for forlengelse. Oppstart snarest. Arbeidsoppdraget er å være sekretær for arbeidsgruppa og bidra i utredningsprosessen for etablering av IPR. Om behov kan det vurderes å kjøpe tjenester til sekretærfunksjonen for utredningsarbeidet. Engasjementet dekkes over regionrådets budsjett evt med prosjektmidler dersom dette er mulig.»*

Innspill til videre plan gitt i møte 7.1.21:

«Det jobbes parallelt med alternativene IPR 6, IPR 9 og IPR X. Innhente erfaringer fra andre (Salten spesielt)

Plan involvering:

Januar: Arbeidsgruppa setter opp milepæler og utkast til samarbeidsavtale IPR 9

Februar: Første utkast samarbeidsavtale IPR 9 klar

8.februar: Møte med hele arbeidsgruppa fra Nord-Troms Regionråd og Tromsø-området regionråd

Mars: Lunsj-lunsjmøte med alle (ordførere og kommunedirektører)

Beslutningspunkter:

Mars: Kommunestyrene runde 1 – utkast til samarbeidsavtale IPR 9 drøftes i alle kommunestyrene

April: Representantskapsmøtet ferdigstiller samarbeidsavtale IPR 9 og gjør vedtak om videre prosess.

Juni, evt oktober: Kommunestyrene runde 2 – samarbeidsavtale IPR 9 til signering

1.1.2022: Vi har IPR 6 eller IPR 9 eller IPR X på plass!»

Notat fra drøftingsmøtet 7.1. ble ferdigstilt 15. januar. Notatet ble oversendt Kommunedirektørutvalget (KDU) for innspill. KDU behandler saken i eget møte 21. januar og vil legge frem sine innspill i fellesmøte 26. januar.

Saken legges fram uten innstilling.

Sak 04/21 Kompetanseforum Arktis

Leder av Kompetanseforum Arktis Ole-Martin Linaker, Troms og Finnmark fylkeskommune, vil delta i møtet for å presentere forumet og få tilbakemeldinger på prioriteringer.

Presentasjon fra møtet er vedlagt protokollen. Linaker utarbeider også et notat med innspill gitt i møte som sendes møtedeltakerne.

Forslag til vedtak fremmet i møte:

Nord-Troms Regionråd tar presentasjonen fra Kompetanseforum Arktis til orientering.

Vedtak: forslag til vedtak fremmet i møte ble enst vedtatt.

Saksopplysninger:

Klipp fra regjeringen.no om «Kompetanseforum Arktis:

«Formål:

Formålet med kompetanseforumet er blant annet å:

- styrke samordningen mellom sektorene, særlig med tanke på næring og utdanningssektoren, men også andre sektorer.*
- stimulere til samarbeid og koordinering mellom de sentrale aktørene på kompetanse og utdanningsfeltet.*

- *avdekke og skape konsensus om regionens kompetanse og arbeidsmarkedsutfordringer.*
- *etablere og sikre oppslutning om felles mål og tiltak*
- *etablere en ny strategi for karriereveiledning, opplæring og dokumentasjon av kompetanse*

Bakgrunn:

Nord-Norge er en region i vekst, men opplever mangel på kompetent arbeidskraft på ulike områder. Næringslivet får ikke alltid tak i den kompetansen det etterspør. Det er mangel på kvalifisert arbeidskraft innen mange profesjoner, inklusive lærere, og skolerresultatene ligger noe under landsgjennomsnittet.

Innhold:

Etablere og drive et kompetanseforum, med arbeidstittel Kompetanseforum Arktis, som inkluderer alle sentrale regionale aktører innenfor det kompetansepolitiske feltet i Troms.»

Sak 05/21 Utviklingsprosjekt Campus Nord-Troms

Saksdokumenter:

- Prosjektplan og arbeidsdokument prosjekt Drivkraft Nord-Troms
- Vedtak Nord-Troms Regionråd 23.11.20 «Eablering av Campus Nord-Troms»

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd utsetter behandling av saken.

Vedtak: forslag til vedtak enst vedtatt.

Saksopplysninger:

Regionrådet gjorde følgende vedtak i møte 23. november 2020:

«Nord-Troms Regionråd vedtar etablering av Campus Nord-Troms ihht følgende:

- 1. Nord-Troms Studiesenter omorganiseres i et aksjeselskap til Campus Nord-Troms, med 3 avdelinger Campus:

 - a. Kompetanse (dagens NTSS)*
 - b. FoU (Forskning og utvikling)*
 - c. Ung (karriereveiledning, rekrutteringsordninger, trainee o.l)**
- 2. Det gjøres en vurdering på om ungdomssatsingen RUST skal overføres til Campus Ung i den nye organisasjonen CNT AS*
- 3. De 6 Nord-Troms kommunene inngår som eiere med like stor aksjepost*

4. *Rådsordfører, saksordfører Hilde Nyvoll, prosjektleder for Drivkraft Nord-Troms og daglig leder for NTRR, får i oppdrag å utarbeide en plan for gjennomføring og etablering av Campus Nord-Troms AS.*
5. *Det søkes om midler til et eget utviklingsprosjekt for å utvikle innhold og endelig modell med kompetansesenter/ressurs i hver kommune, prosjektplan og budsjett utarbeides av Drivkraft Nord-Troms.»*

Vurderinger:

På grunn av begrensede personellressurser i regionrådets sekretariat er prosjektplan for utviklingsprosjektet ikke ferdigstilt. Når planen er ferdigstilt må den behandles i styringsgruppa i prosjektet, forankres i kompetansemiljøene i regionen, før den behandles i regionrådet.

Saken må derfor utsettes.

Sak 06/21 Høringsinnspill Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn (NOU 2020:12)

Saksdokumenter:

- NOU 2020:12 Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn
- Vedtak Nord-Troms Regionråd 23.11.20

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd godkjenner arbeidsgruppas forslag til høringsinnspill og oversender dette til departementet.

Forslag til tilleggspunkt fremmet i møte:

Nord-Troms Regionråd godkjenner arbeidsgruppas forslag til høringsinnspill med tilleggspunkt fremkommet i møtet. Innspillet oversendes departementet.

Høringsinnspill i møtet (tillegg til forslag fra arbeidsgruppa):

Vi henstiller regjeringen om å legge frem tiltakene fra distriktsnæringsutvalget i en stortingsmelding. Det må en helhetlig tilnærming til for å løfte distriktene, i oppfølgingen nytter det ikke å plukke enkelte forslag fra utvalget, men tilnærmet samtlige bør iverksettes for å legge til rette for attraktive bo- og arbeidssteder rundt i hele landet.

Utvalgets forslag må for øvrig suppleres med de mange gode forslagene som er fremmet av demografiutvalget gjennom NOU 2020:15 «*Det handler om Norge*».

Utvalgets forslag fremstår som «utopi» sammenlignet med dagens praksis. Konsekvensene hvis vi ikke fører en mer aktiv distriktpolitikk er at bygdene fraflyttes, det gjør det vanskelig å høste fra sjø og natur.

NTRR mener at det må tas hensyn til det totale samfunnsregnskapet, spredt bosetning har en kulturell og sosial egenverdi for landet og er også viktig for å utnytte den næringsmessige kompetansen.

Vedtak: forslag til vedtak enst vedtatt.

Saksopplysninger:

Distriktnæringsutvalget ble oppnevnt ved Kongelig resolusjon 27. september 2019 for å vurdere næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn. En viktig del av utvalgets mandat har vært å beskrive hva god nasjonal, regional og lokal næringspolitikk er, og synliggjøre hva som fremmer eller hemmer lønnsom næringsvirksomhet i distriktene.

Utvalgets utredning– *Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn* (NOU 2020:12) ble overlevert til Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet 28. oktober 2020.

Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker at berørte og interesserte aktører vurderer utvalgets anbefalinger, og sender derfor rapporten på høring.

Frist for innspill og hørings svar er satt til utgangen av fredag 28. januar 2021.

Nord-Troms Regionråd gjorde følgende vedtak i møte 23. november:

«Nord-Troms Regionråd vil avgi høring til NOU 2020:12 innen fristen 28.01.21. For større gjennomslagskraft inviteres Arena Nord-Troms til å utarbeide Høringsinnspill i samarbeid med regionrådet. Leder og nestleder av regionrådet sammen med styreleder i Arena Nord-Troms utarbeider forslag til innspill som behandles i regionrådet i januar 2021.»

Arbeidsgruppen har hatt 2 møter.

Arbeidsgruppens forslag til høringsinnspill:

Høringsinnspill - Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn (NOU 2020:12)

Adr.: Hovedveien 2, 9151 Storslett
Tlf. 77 58 82 79, Org. nr. 979 470 452
E-post: regionrad@ntroms.no
www.nordtromsportalen.no

Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt utredningen på høring og ønsker at berørte og interesserte aktører vurderer utvalgets anbefalinger. Frist for innspill og høringssvar er satt til utgangen av 28. januar 2021.

Dette innspillet er utarbeidet i et samarbeid mellom Nord-Troms Regionråd og Arena Nord-Troms (næringspolitisk forening).

Vi vil berømme utvalgets arbeid, det er godt dokumentert gjennom grafer og tabeller, og vi kjenner oss igjen i beskrivelsene i utredningen.

Hovedspørsmål i høringen: Hvilke grep bør gjøres for å legge til rette for lønnsom næringsutvikling i distriktene?

Vi har valgt å gi innspill med referanse til kapittel 9 i utredningen – spørsmål og anbefalinger fra utvalget:

SPØRSMÅL – UTREDNINGENS KAP 9	INNSPILL FRA NORD-TROMS:
1. Bidrar næringslivet til sentralisering?	Til en viss grad. En del av næringslivet konsolideres og man får i større grad nasjonale og regionale bedrifter. Dette medfører at man samler en del fellesfunksjoner og kompetansearbeidsplasser i mer sentrale områder av landet og regionene. Langtidsvirkningene er at arbeidsmarkedet i distriktene blir mer ensidig operasjonelle, og at man kanskje opplever at en del av bredden i arbeidslivet forsvinner. Dette kan over tid være med på å gjøre det vanskelig for langsiktig etablering. I de fleste husholdninger er det to lønnsinntakere i forskjellige yrker, og det er derfor viktig å ha et bredest mulig arbeidsmarked.
2. Har næringslivet i distriktene noen særskilte utfordringer?	<p>Det er en stor utfordring å rekruttere arbeidskraft. Vårt næringsliv er veldig avhengig av å importere arbeidskraft. Det har også vist seg vanskelig å rekruttere arbeidskraft med høyere utdanning. Man ser at jo lenger ut i distriktene man kommer, jo større blir kompetansegapet. Dette kan også være et resultat av at miljøene blir mindre, ettersom en del av arbeidslivet er blitt sentralisert ref. forrige spørsmål.</p> <p>Næringslivet i distriktet har mange små bedrifter, disse har en særlig utfordring med å sette seg inn i alle pålegg og nye krav fra myndighetene.</p> <p>Distriktpolitikk har kanskje vært for tiltaksorientert rundt symptomer og i mindre grad fokusert på diagnoser. Hadde man i større grad fokusert på hvilke realpolitiske tiltak som skulle til for å stabilisere arbeidskraft og legge til rette for å ta ut utviklingspotensialene, hadde det sett annerledes ut. Det er ikke tvil om at ved å gjennomføre konkrete tiltak på</p>

	<p>infrastruktur og utdanning, ville ha styrket distriktsnæringslivet betydelig. I dag klarer ikke folketall og fakturaadresser på bedriftene alene å legitimere investeringer. Hadde man i større grad målt reell vareproduksjon geografisk, hadde man også sett en annen fordeling av investeringer.</p> <p>Tilgang på nok kraft/strøm kan være utfordrende og de lokale netteierne kan kreve mange millioner i bidra ved utbygginger.</p>
<p>3. Hvordan sikre næringslivet i distriktene tilgang til kompetent arbeidskraft?</p>	<p>Et viktig verktøy for å sikre spredning av viktig kompetanse er å ha et desentralisert utdanningstilbud med læresteder tilpasset lokal næringsprofil og samfunnsmessige behov, hvor folk i distriktene kan ta høyere utdanning nærmere der de bor. Dette begrunnes med studier som viser at 70-80 % av studentene blir værende i regionen de har studert.</p> <p>Man må sikre god kommunikasjon mellom distriktsnæringslivet og de regionale utdanningsinstitusjonene. Man må ha programmer for hospitering og internship underveis i utdanningsløp for å skape en bredest mulig kontaktflate, og man må legge til rette for ordninger som f.eks. master i bedrift. Man må også legge til rette for at personell som av ulike grunner har stoppet opp i utdanningsløp og tatt fast ansettelse, gis muligheten over et lengre tidsperspektiv å kunne gjennomføre utdanning.</p> <p>Flercampusmodeller er veldig viktige. Både for å betjene studenter i arbeid som i avsnittet over, men også for å gi bedre lokal forankring i deler av studiene og sikre tilbakevendelse av studenter som har tatt utdanning sentralt. Flercampusmodeller er også viktige for at man skal få gode etterutdanningsløp. De sentrale utdanningsinstitusjonene må i enda større grad forplikte seg inn imot distriktsnæringslivet for å sikre slik utvikling.</p> <p>Forslag til tiltak: Utvikle pilotmodellen Campus Nord-Troms, med utgangspunkt i Nord-Troms Studiesenter. Dette er viktig for regional utvikling og styrking av et kompetent og konkurransedyktig næringsliv. Campus Nord-Troms skal være en modell for høyere utdanning, forskningsbasert næringsutvikling og innovasjon, som ivaretar rollene som Motor, Megler og Møteplass for kompetanseutvikling. Sentralt i campus-modellen er motorrollen for</p>

	<p>samfunnsutvikling og koordinering av felles utviklingstiltak i regionen.</p> <p>For å tiltrekke etablerere og rekruttere til kompetansestillinger bør det etableres kompetanse-/næringsklynger. Innovasjon Norge bør ha midler til finansiering av slike klynger.</p> <p>Skatteintensive virkemidler er også viktig. Virkemiddelssonen for Nord-Troms og Finnmark kan bli et forsøksområde hvor staten prøver ut nye og andre virkemidler, for eksempel: 0 sone for statlig formueskatt, høyere barnetrygd, nedskrivning av studiegjeld. En ordning med en forpliktelse om å bo i området i tre år, for å få best virkning av dette.</p> <p>Lettere tilgang på midler fra Innovasjon Norge, og andre løsninger for finansiering av bolig. Kompetansearbeidsplasser i distriktet er også viktig, både offentlige og private. Universitetene må pålegges et større ansvar for desentraliserte høyrere utdanning.</p>
<p>4. Bidrar differensiert arbeidsgiveravgift til å fremme næringsutvikling i distriktene?</p>	<p>Ja, men vi gjøre dette mere kjent. Markedsføre/informere om ordningen med eksempler på hva dette betyr økonomisk.</p>
<p>5. Hvilke utfordringer og muligheter møter næringslivet i distriktene som følge av grønn omstilling?</p>	<p>Distriktsnæringslivet er minst like godt i stand til grønn omstilling som øvrig næringsliv. Både innenfor fiskeri- og havbruk er det tatt betydelige investeringer i grønn omstilling allerede, og i de fleste tilfeller gir dette også driftsstabilitet.</p> <p>På grunn av lange avstander og stort produksjonsvolum innenfor mange distriktsnæringer, vil infrastruktur som jernbane være vesentlig for å realisere det grønne skiftet. Det er ikke tvil om at en av de store bærekraftsutfordringene er transport.</p> <p>Foredlingsgrad og effekt på volum og ledetid. F.eks. vil en del filetproduksjon både kunne ta ned volumet, samt at bearbejdede frosne produkter vil i større grad kunne gå med båt ut til markedene. Har man riktig fokus og riktige incentivordninger her? Har man riktig markedstilgang?</p> <p>Vogntog vil være en viktig del av logistikk for både dagligvarer ut i distriktene og for skipning av produkter fra industrien og ut i markedet. Bedre veier med fokus på både</p>

	<p>avstand og kvalitet, vil gi hurtigere og mer effektiv transport. Enda mer effektive korridorer fra kysten til f.eks. Narvik og satsing på dobbeltspor på Ofotbanen.</p> <p>Det er flere muligheter for kraftutbygging i distriktene, med tilgang til store naturressurser. Havvind, vindmøller, vannkraftutbygging, og muligheter for produksjon av for eksempel hydrogen. Storstilt elektrifisering vil være en liten utfordring med etablering av ladepunkter i og med store avstander, stengte veger mm.</p>
<p>6. Hva betyr infrastruktur og markedsavstand for næringslivet i distriktene?</p>	<p>Infrastruktur er viktig for distriktene både med hensyn til sysselsetting, bo- og arbeidsmarkedsregioner, verdiskaping og produksjon. Godt utbygde kommunikasjonsstilbud er avgjørende for nærings- og befolkningsutviklingen i nord, og transportkorridorene gjennom Nord-Troms er sentrale for å binde de ulike regionene i fylket, Nord-Norge og grenseovergangen til Finland/Sverige tettere sammen. God kommunikasjon også sjøveien, med hurtigbåt og ferger, rassikring, lufthavn og godt utbygd telekommunikasjon, er også viktig for å kunne møte behovet til næringslivet og befolkningen.</p> <p>Avgjørende betydning. Produksjonen må mange ganger skje i distriktene. Det er likevel sånn at man kunne ha lagt betydelig bedre til rette for å effektivisere infrastruktur og på den måten å kunne korte ned avstanden.</p> <p>Gode kollektivtilbud i distriktene, herunder FOT-ruter, hurtigbåter og god korrespondanse mellom ulike tilbud vil redusere avstanden sentrum-periferi.</p> <p>Covid 19 har økt bruken av digitale plattformer for møter og konferanser. Dette er et viktig distriktpolitisk virkemiddel og må videreføres i en normalsituasjon. Mange ganger er veien til flyplassen lengre enn flyreisen i seg selv.</p> <p>Gode og sikre veier er også viktige for innbyggerne i distriktene. Foreslåtte målsetninger for skredsikring må følges opp. Sikring av gode pendlerveier, der man også har stor næringstrafikk er også utfordrende. Nasjonal fergestandard, der man i større grad får likebehandling mellom fylker, og mellom fylkene og riksvegsambandene.</p> <p>Strukturen i kraftmarkedene virker kanskje noen ganger i mot nødvendige investeringer i små kraftselskaper, med</p>

	<p>tanke på graden av nettkostnader med videre som lastes over på kundene.</p> <p>En del bærekraftsmomenter er nevnt over i pkt.5.</p>
7. I hvilken grad benytter næringslivet i distriktene virkemiddelapparatet?	<p>Det er ingen grunn til at næringslivet i distriktene ikke skal kunne benytte seg av virkemiddelapparatet. Dersom man lykkes med en kompetansestrategi, der man også knytter nasjonale og regionale FoU-institusjoner til det lokale næringslivet, vil også terskelen for FoU bli lavere. I den grad distriktsnæringslivet sitter på færre ressurser til å drive slike prosesser in-house, er det viktig at næringshagene er vitale og gis handlingsrom og finansiering.</p> <p>Kommunene har en jobb å gjøre med å informere om de ulike ordningene.</p>
8. Hvilken betydning har lokalt eierskap for næringslivet i distriktene?	<p>Lokalt eide selskaper av en viss størrelse vil bringe bredde inn i det lokale arbeidsmarkedet. En del nasjonale selskap organiserer også regionale selskap i autonome enheter, noe som bidrar positivt til det lokale arbeidsmarkedet på samme måte.</p> <p>Man har sett en viss konsolidering i deler av industrien, der man i større grad har fått nasjonale eiere. En for stor grad av filialisering i store selskap gjør at tilbudet svekkes for det øvrige næringslivet.</p>
9. Hvilken betydning har fylkeskommunen for næringsutviklingen?	<p>Vil kunne ha stor betydning. Små kommuner har liten administrasjon og det er ikke alltid like lett å følge med eller følge opp alt som kommer fra fylket. Kanskje lettere dersom noe av dette hadde vært mer desentralisert, lettere å få kontakt mm.</p> <p>Fylkeskommunen er svært viktig for å kunne bistå kommunene i å legge til rette for næringsutvikling, spesielt på plansiden og i realisering av industriareal. (Fylket bør ha flere virkemiddel tilgjengelig).</p>
10. Næringspolitikk i første linje: Hvilken betydning har kommunen for næringsutviklingen?	<p>Kommunene i distriktene har en viktig samfunnsutviklerrolle sett i forhold til større bykommuner. Dette gjelder både områder som tilrettelegging for næringsutvikling og bo- og billyst-attraktivitet.</p> <p>Det viktigste er å ha næringsutviklere i kommunene som kjenner til alle de virkemiddelordningene. Det være seg etablering, omstilling, utvikling mm. Kommunene burde</p>

	<p>kanskje samarbeidet litt mer når det gjelder næringsutvikling i dag tenker de aller fleste av oss kun på etablering i egen kommune. En etablering i nabo kommunen vil ha også ha stor betydning.</p> <p>Næringsfond er også et viktig virkemiddel.</p>
11. Virker plansystemet hemmende for lokal næringsutvikling?	<p>Statsforvalteren har i dag alt for stor makt over den enkelte kommune når det gjelder planarbeid. Dette gjør at planer o.l. må en sette ut til konsulenter i og med at det er kun et fåtall som har nødvendig kompetanse i egen kommune. Dette blir meget kostbart. Kommunene må få lov til å bestemme mye mer over egen kommune og ikke la seg styre av statsforvalter og noen få saksbehandlere. Denne kampen må vi snart ta, ellers kan de bare overta planleggingen selv, i realiteten bestemmer de det det meste allerede.</p>
12. Bidrar finansieringen av kommunesektoren i tilstrekkelig grad til næringsutvikling?	<p>Naturressursinntekter, her bør den største delen komme den enkelte kommune til gode. For eksempel har Storfjord stilt store deler av sin natur til disposisjon for kraftutbygging mm. Alt for lite skattinntekt for dette havner i kommunen. Ny skatteordning for verker og bruk, tilgodeser kraftverk eierne i alt for stor grad. Dette vil igjen bety at vi som kommuner vil være mer negativ til ytterligere utbygging.</p>
Innspill med ståsted Nord-Troms - grenseoverskridende samarbeid?	<p>Knapphet på arbeidskraft gjør at man rekrutterer i stor utstrekning utenlandsk arbeidskraft. Kulturelle ulikheter blir større jo lenger bort man rekrutterer. Skal man bosette mer permanent, er det viktig at vi ser mulighetene for rekruttering av arbeidskraft fra våre nærmeste naboer i Sverige og Finland. Vi kan med fordel utvide dette samarbeidet med større funksjonalitet.</p> <p>Vi tror det ligger et uforløst potensial i mer grenseoverskridende samarbeid i vår region, særlig innen reiseliv.</p>

Sak 07/21 Ressurser administrasjonen regionrådet

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd gjør følgende vedtak for å sikre ressurser til å løse oppgaver i regionrådet;

1. Arbeidsutvalget i regionrådet får fullmakt til å ansette regional ungdomskonsulent (50 % stilling) og sekretær for kommunedirektørutvalget (50 % stilling).
2. Stillingene som daglig leder regionrådet og leder av studiesenteret utgjør en 100 % stilling i en overgangsfase til 30. juni. Daglig leder får også prosjektansvar for Drivkraft Nord-Troms inkl sluttrapportering (juni 2021). Det gis rom for å kjøpe tjenester om behov innenfor vedtatte budsjetterammer.
3. Avtale med regnskapsfører (30 % stilling) forlenges til selskapsformen «Delt Ansvar» er avsluttet, og prosjekt Drivkraft slutt-rapportert. Regnskap for 2021 inngår også i denne avtalen.
4. Arbeidsutvalget og saksordfører kompetanse (Hilde Nyvoll) får ansvaret for rekruttering og tilsetting av prosjektleder til Kompetansepilot Nord-Troms. 50 % prosjektlederstilling i 3 år. Prosjektet blir tilknyttet Nord-Troms Studiesenter.
5. Storfjord kommune ved ordfører får ansvar for hele prosessen med engasjementsstilling utredning interkommunalt politisk råd (IPR) (50 % stilling i 6 mnd).
6. Så snart videre løp er klarlagt i forbindelse med etablering av IPR gjøres rekruttering av ny leder.

Vedtak: forslag til vedtak enst vedtatt.

Saksopplysninger:

Dagens beholdning personell:

- Berit Fjellberg, daglig leder/leder studiesenteret 100 % stilling. (stilling som daglig leder sagt opp)
- Lise Jakobsen, regional ungdomskonsulent 50 % stilling + 20 % stilling som sekretær KDU. Har sagt opp sin stilling 30. nov 2020
- Kaj Båtnes, regnskapsfører. Har arbeidsavtale ut mars 2021 for å ferdigstille regnskap for 2020. Er positiv til å fortsette i stillingen til DA'et er avviklet og prosjekt Drivkraft slutt-rapportert, det vil si ca 30.06.21 + rapportering og årsavslutning for regnskap 2021.
- Daniel Johnsen, studieadministrator NTSS 100 %
- Prosjektavtaler – gjennomføring av tiltak Drivkraft Nord-Troms (på alle områder unntatt Campus Nord-Troms)

STATUS ARBEIDSOMRÅDER

Nord-Troms Regionråd DA:

Det er inngått avtale med Berit Fjellberg om overgangsordning fra 1.1.21 til 30.06.21;

- 50 % stilling som daglig leder regionrådet DA. Hovedoppgaver;
 - Administrasjon (møteaktivitet, økonomi, arkiv, personaloppfølging, løpende oppgaver)
 - Gjennomføring av møter ihht møteplan 1. halvår
 - Oppfølging av tiltak i handlingsplan 2021 – prioriterte tiltak (høringer Nordområdemelding og Distriktnæringsliv, kunnskapsgrunnlag verdiskaping og infrastruktur, arrangere miniseminar i årshjul)
 - Avvikling av regionrådet i dagens organisasjonsform
 - Prosjektansvar Drivkraft Nord-Troms

Nord-Troms Studiesenter/etablering av Campus Nord-Troms:

- Daniel Johnsen, studieadministrator NTSS 100 %
- Berit Fjellberg i 50 % stilling som leder (i tillegg ansvar for Etablering av Campus Nord-Troms) i perioden 1.1.21–30.06.21. 100 % stilling fra 1.7.21
- Kjøp av tjenester i forbindelse med etablering av Campus (forretningsplan, vedtekter, saksframlegg til k-styrer)

RUST:

- Stillingen som regional ungdomskonsulent i 50 % er lyst ut. Søknadsfrist var 6. januar 2021. Det er oppnevnt et tilsettingsutvalg: leder av utvalget saksordfører Bernt Lyngstad, fra RUST Johannes og Ramona, og fra regionrådet; Berit Fjellberg. AU gjør formell tilsetting

KDU:

- Sekretær KDU 50 %, stilling er lyst ut med søknadsfrist 6.1.21. Ansvar for rekruttering: Kommunedirektørutvalget ved leder Jan-Hugo Sørensen. AU gjør formell tilsetting

Prosjekt Drivkraft Nord-Troms:

- Prosjektlutt 31.05.21
- Prosjektansvar Berit – inngår i daglig leders ansvar i regionrådet
- Det er gjort avtaler med ulike parter for gjennomføring av tiltak innen ungdomsmedvirkning, kvenkultur og grensetjenesten for resterende prosjektperiode

Regnskap/økonomi

- Kaj Båtnes kan engasjeres videre til Regionrådet med organisasjonsform DA er avviklet – det vil si 30 % stilling inkl rapportering lønn mm og årsavslutning for 2021

- NTRR DA må også levere regnskap til Brønnøysund for 2022. Det kan inngås avtale med revisor KPMG om å rapportere regnskap for 2022

OPPFØLGINGS- OG ORIENTERINGSSAKER:

Næringstransporter – kunnskapsgrunnlag fra Troms og Finnmark fylkeskommune des 2020

- Prosjekt transportinfrastruktur Nord—Troms, gjennomført i 2019 (godt kunnskapsgrunnlag for regionen med dokumentasjon av verdiskapning)
- Etterspurt tilbud på oppdatering av kunnskapsgrunnlaget fra Transportutvikling (ref Nord—Troms Strategier 2020–2023, handlingsplan 2021). Pristilbud mottatt tidlig høst 2020 var forholdsvis høyt
- Signal fra næringsaktører; ønsker å få oppdaterte tall, kan bidra å spleise på oppdraget (slik vi gjorde sist)
- Ørjan Albrigtsen har kontaktet Transportutvikling for å forhandle pris. Nytt tilbud mottatt januar 2021
- Geir Varvik og Ørjan Albrigtsen får fullmakt til å utarbeide finansieringsløsninger for dette arbeidet
- Regionrådet er samstemte om behovet for dokumentasjon i forhold til de prosesser som kommer (NTP, KVU NN, RTP)

Kompetansepilot Nord—Troms – prosjekt

Troms og Finnmark fylkeskommune er prosjekteier i denne nasjonale satsinger. Fylkeskommunen har pekt ut Sør—Varanger og Nord—Troms som piloter i satsingen.

En av de store utfordringene i Troms og Finnmark er at det ikke er samsvar mellom kompetansen i befolkningen og næringslivets kompetansebehov. Konsekvensene er store både for enkelt individer og næringslivet. Gjennom et samarbeid med Nord—Troms Studiesenter og Sør—Varanger utvikling skal prosjektet bidra til å teste ut og utvikle modeller for generiske kompetansehevingstilbud tilpasset næringslivets behov. Det er et mål at modellene kan ha overføringsverdi til andre relevante aktører.

Delmål

– Kompetansepilotene skal identifisere og mobilisere virksomheters behov for kompetansehevende tiltak i Nord—Troms og Sør—Varanger

- Kompetansepilotene skal koble og tilrettelegge for et fleksibelt etter- og videreutdanningstilbud gjennom et tett samarbeid med næringslivet i Nord-Troms og Sør-Varanger bedriftene hvor det utvikles samlings- og nettbaserte kurs tilpasset arbeidshverdagen
- Kompetansepilotene skal ved behov bidra til etablering og utvikling av studiesteder/samlingssteder eller digitale møteplasser for kompetanseutvikling

Nord-Troms

I samarbeid med industribedriftene på Furufalten og Kågen skal NTSS utvikle en fleksibel modell for at ansatte kan heve kompetansen på jobb, tilpasset den enkelte arbeidstaker. Målsetningen er i tillegg til heving av den faglige kompetansen legge til rette for nettverksbygging mellom de som tar samme utdanning slik at de i etterkant får et fagmiljø/studentmiljø å henvende seg til. Det skal tilrettelegges for økt kunnskap gjennom dialog og erfaringsdeling mellom deltakerne (megling). Prosjektet er 3-årig. Nord-Troms Studiesenter får finansiert en 50 % prosjektstilling.

Tilskudd til NTSS for 2021 fra Kunnskapsdepartementet

- Orientering om tildeling på kr 1.471.000 (en økning fra forslag til budsjett hvor det var satt av kr 1.000.000)
- Tilskuddet er viktig for videre drift
- Tilskuddet åpner for å søke tilskudd fra departementet for 2023

Faktagrunnlag fra SVV vedrørende Innfartsvei Tromsø

- Hvordan skal vi forholde oss til dette arbeidet?
- Nye veiprojekter er lansert – kan ta fokus bort fra satsing på eksisterende veier
- UFB – kunnskapsgrunnlag utarbeides av Transportutvikling – rapport kommer i februar 2021. Regner med at dette vil være sentralt i det videre arbeidet
- Burde vi utarbeide en uttalelse i denne saken? Forslag om å utarbeide uttalelse i løpet av neste uke
- Viktig å ikke blande sammen statlige og fylkeskommunale veier. Fokus på statlig veier er viktig
- Dan Håvard, Geir og Ørjan er saksordførere. De utarbeider en uttalelse på vegne av regionrådet
- Vurdere å sette denne på sakskartet i mars-møtet

DRØFTING:

Miniseminarer 1. halvår 2021 – vi inviterer til samskaping for utviklingen av Nord-Troms. 3 seminarer med tema kompetanse, næring og bolig er lagt inn i regionrådets årshjul.

- Drøfting i møtet – må vi gjøre prioriteringer mht kapasitet i sekretariatet? Enighet i møte om at Kompetanseseminarer er viktig å gjennomføre i 1. halvår
- For å gjennomføre seminaret ber vi om pris fra Halti næringshage for å kjøre et miniseminar. Viktig å involvere fylkeskommunen og UiT i den videre satsingen i regionen. Rigge en temadag med kompetanse. AU følger opp saken

Åpen post

Ingen saker

REFERATSAKER:
Lyngen næringsforening: <ul style="list-style-type: none">• Uttalelse UFB
Vest-Finnmark Rådet: <ul style="list-style-type: none">• Uttalelse vedr Helipads ved alle sykehus• Uttalelse – På tide med en regional differensiering av koronatiltakene?
Nord-Troms Regionråd <ul style="list-style-type: none">• Anskaffelser av flyruter (FOT) 2022–2027• Høring nordområdemelding <i>Meld. St. 9 (2020–2021) «Mennesker, muligheter og norske interesser i nord»</i>

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd tar referatsakene til etterretning.

Vedtak: forslag til vedtak enst vedtatt.

Møtet hevet kl 1310

Rett protokollutskrift bevitnes

Berit Fjellberg

referent

Kompetanseforum Arktis regionråd

Fra Stortingsmelding nr. 6 2018-2019

Regionreformen

En sterkere kompetansepolitisk rolle

Med regionreformen skal fylkeskommunene ta et større strategisk ansvar for den regionale kompetansepolitikken med sikte på å bidra til økt sysselsetting og lavere arbeidsledighet.

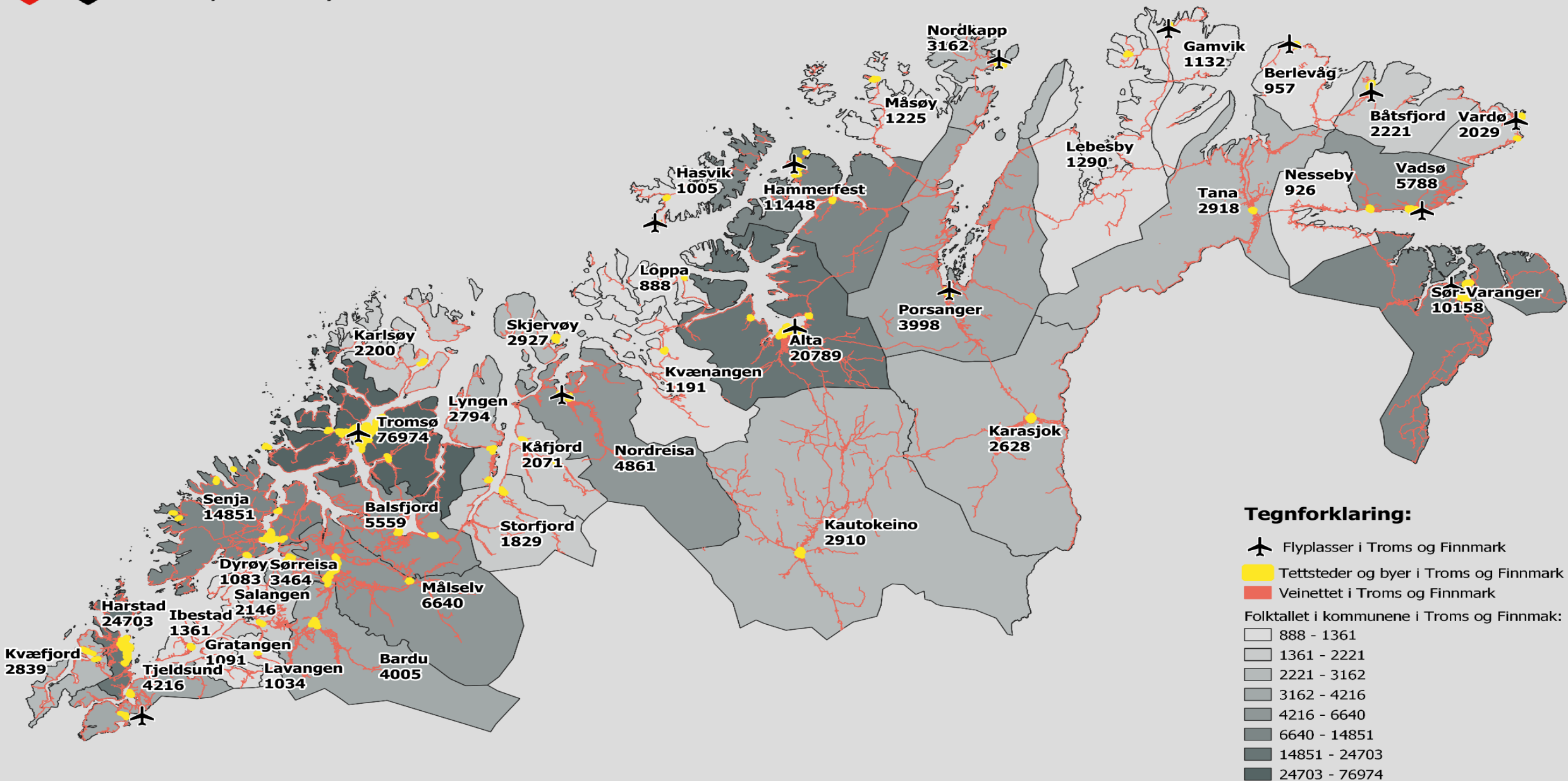
Ved å styrke det regionale kompetansepolitiske ansvaret skal det legges til rette for bedre tilgang på kompetent, kvalifisert og relevant arbeidskraft i det regionale arbeidsmarkedet. Dette vil involvere ulike fagområder og berøre mange og ulike institusjoner, organisasjoner og etater.

En sterkere næringspolitisk rolle

Med sin nærhet til nærings- utdannings, forsknings- og kompetansemiljøer og gjennom regionale partnerskap har fylkeskommunene god kunnskap om hva som skal til for å styrke bedriftenes utviklingsmuligheter og hvilken kombinasjon av virkemidler som best fremmer utvikling innad i eget fylke. Fylkeskommunes virkemidler skal i samspill med øvrige aktører og institusjoner regionalt, utvikle virkemidler og tiltak som bidrar til en helhetlig strategi for vekst i eget fylke.

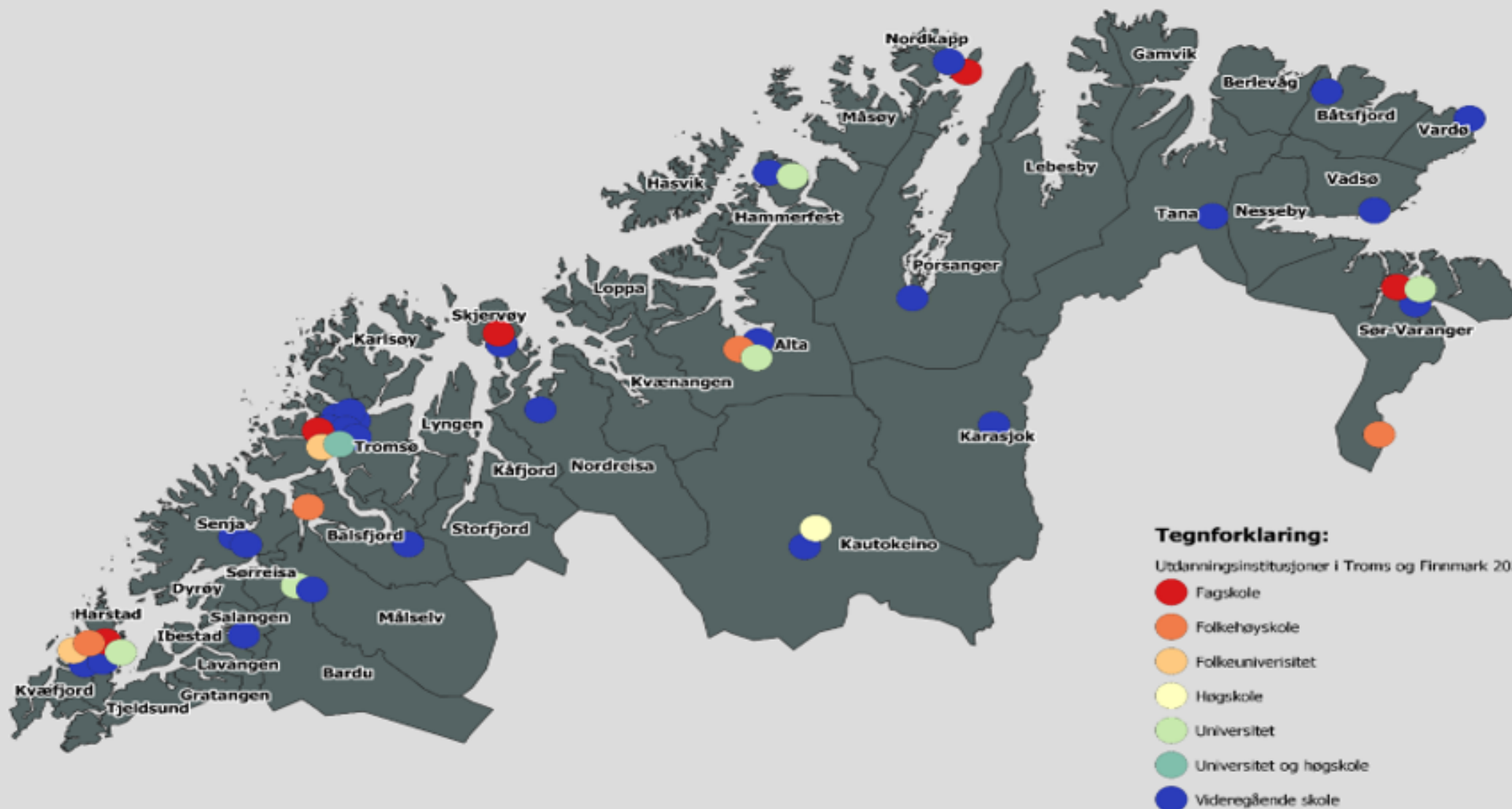

Folketallet i Troms og Finnmark i 2020

Utdanningsinstitusjoner i Troms og Finnmark i 2020

Fra Fylkesrådets tiltredelseserklæring

Kapittel 5 Kunnskap og utdanning

Fremtidas arbeidsliv i Troms og Finnmark vil kreve høyere omstillingsevne, flere med relevant utdanning og flere fagarbeidere. Samarbeidspartiernes målsetning er at ungdommen i Troms og Finnmark skal rustes best mulig for fremtidens arbeidsliv. Opplæringstilbudet i videregående opplæring skal være av høy kvalitet, i egnede lokaler med gode digitale løsninger. Vi skal arbeide for å øke gjennomføringsgraden. Forebygging av frafall krever høyt fokus, både på de faglige og de sosiale aspektene ved opplæringen. For å utnytte det enorme potensialet som ligger i Troms og Finnmark som ressursregion, må man stimulere ungdommen til å gjøre utdanningsvalg som kvalifiserer til jobber i næringslivet og det nordnorske arbeidslivet.

Derfor må arbeidet med kompetanseforum Arktis videreføres i den nye fylkeskommunen.

BAKGRUNN

- Nord-Norge er en region i vekst, men opplever mangel på kompetent arbeidskraft på ulike områder.
- God utvikling og et livskraftig nærings- og samfunnsliv i Nord-Norge er avhengig av at innbyggernes kompetanse tas i bruk.
- Den demografiske utviklingen viser at tilgang på nok og relevant arbeidskraft blir en kritisk faktor for vekst i landsdelen.
- Nord-Norge er den landsdelen i Norge med størst ubalanse mellom tilbud av og etterspørsel etter arbeidskraft.

Mellom 17 og 20 pst. av virksomhetene i Nord-Norge, mot 12 pst. på nasjonalt nivå, mislyktes i 2017 å rekruttere arbeidskraft eller de måtte ansette noen med annen eller lavere formell utdanning enn det de søkte etter¹

Kompetanseforum Arktis

- Oppstart med kompetanseforum i alle fylker 2018-2019
- Troms – Kompetanseforum Arktis 2019
- Finnmark – Utvidet RUP-partnerskap 2019
- Samordning i februar 2020

FORMÅL med kompetanseforumet

- *styrke samordningen mellom sektorene*, særlig med tanke på næring og utdanningssektoren, men også andre sektorer.
- *stimulere til samarbeid og koordinering* mellom de sentrale aktørene på kompetanse og utdanningsfeltet.
- *avdekke og skape konsensus* om regionens kompetanse og arbeidsmarkedsutfordringer.
- *etablere og sikre oppslutning* om felles mål og tiltak
- *etablere en ny strategi* for karriereveiledning, opplæring og dokumentasjon av kompetanse

NOU 2019:2 Utfordringer i kompetansepolitikken

Hovedutfordringer:

- for mange går ut fra grunnskolen med svake ferdigheter og lav kompetanse
- for mange fullfører ikke videregående opplæring og oppnår ikke en stabil tilknytning til arbeidslivet
- teknologisk og samfunnsmessig utvikling gjør at kompetanse må utvikles og fornyes
- mange arbeidstakere deltar i for liten grad i opplæringsaktiviteter i arbeidslivet og etter- og videreutdanning
- økende levealder innebærer at flere må bidra mer i arbeidslivet for å finansiere velferdsstaten
- mobilitet over landegrensene gir usikkerhet om fremtidig tilgang på kompetanse
- vedvarende mangler på kvalifisert arbeidskraft innen noen yrker

Ny stortingsmelding våren 2020:

Kompetansereformen "Lære hele livet"

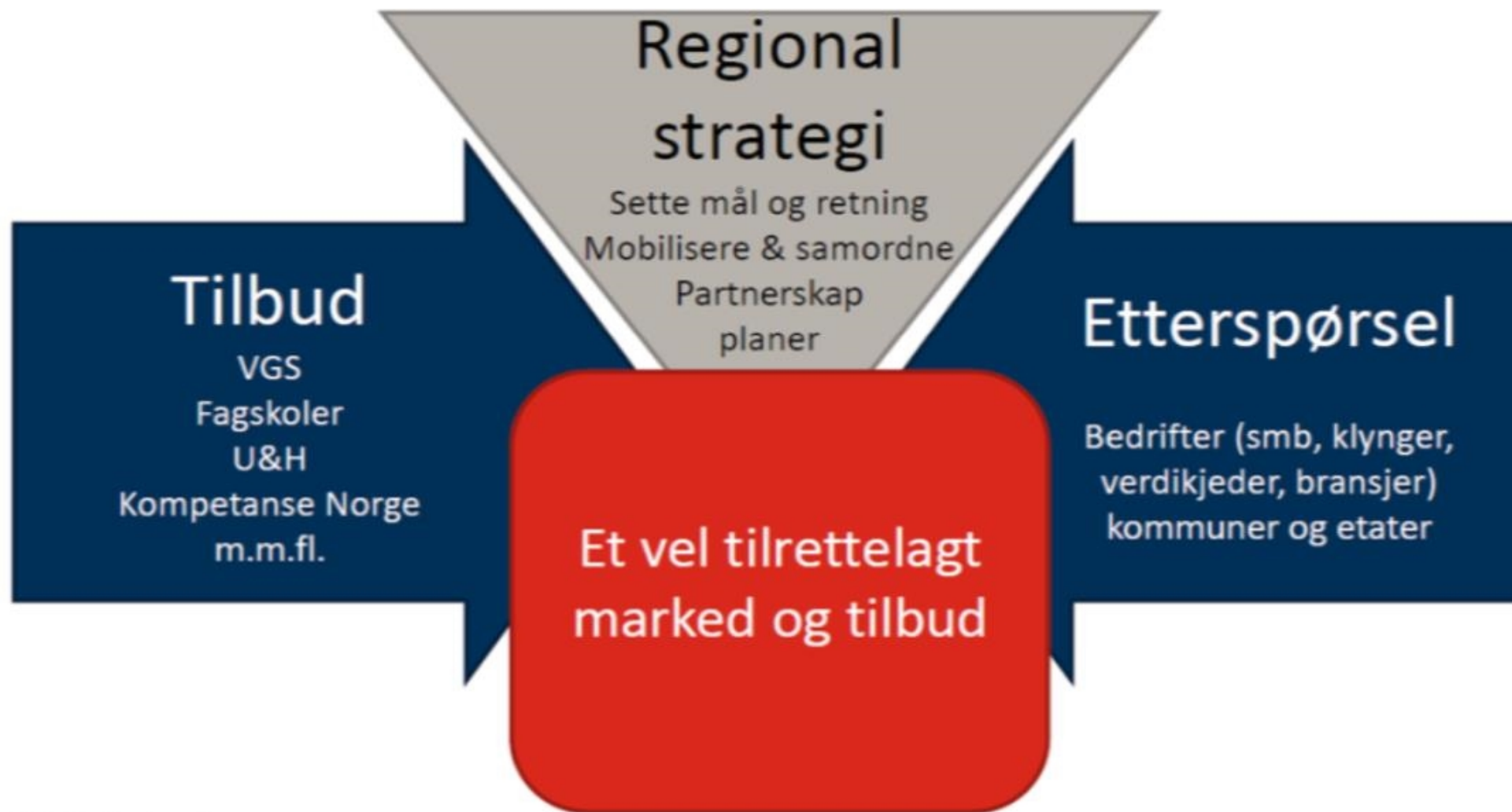
Kompetansereformen - Innsatsområder

- *Stimulere enkeltpersoner og virksomheter til å investere i kompetanse*
 - *Gjøre det attraktivt for enkeltpersoner og virksomheter å investere tid og penger i kompetanseutvikling – fleksible ordninger i Lånekassen.*
- *Åpne utdanningssystemet for livslang læring*
 - *I kombinasjon med full eller tilnærmet full jobb*
 - *Mer fleksible tilbud i tett samarbeid med arbeidslivet*
 - *Digitalisering jfr. Jobbing/studier hjemmefra i Coronatiden*
 - *Styrke fagskoleutdanninga*
- *Bedre kobling mellom tilbud om og etterspørsel etter kompetanseutvikling*
 - *Digital kompetanseplattform for å koble sammen tilbydere og enkeltpersoner/virksomheter*
 - *Digital karriereveiledning*

Kompetanse er nøkkelen til et bærekraftig velferdssamfunn.

- *Det er særlig mangel på kvalifisert arbeidskraft innen helse, bygg og IKT*
- *Endringer i teknologi, klima og demografi fører til nye kompetansebehov*
- *Arbeidslivsrelevansen i høyere utdanning er god, men varierende kvalitet i praksis er en særlig utfordring.*
- *Ujevn kjønnsbalanse i en rekke utdanninger er en utfordring for arbeidslivet*
- *Den norske arbeidslivsmodellen bidrar til kompetanseinvesteringer i arbeidslivet*
- *Mange deltar for lite i læringsaktiviteter*
- *Dimensjonering av videregående opplæring bør i større grad reflektere arbeidslivets behov*

Fylkeskommunens rolle

Styringsgruppa Kompetanseforum Arktis

Børre Krudtå – TFFK Næring og
Kompetanse - leder

Nils Arne Johansen – TFFK Næring

Susanne Lupton – TFFK VKI

Målfrid Bajk – NHO

Stein Windfeldt – EBA/NHO

Tom Mikalsen - KS

Stein Kristiansen – LO

Inger Prebensen – UIT

Wenche Jakobsen – UIT

Bente Ødegård – NAV

Hilde Jordan - NAV

Styringsgruppa

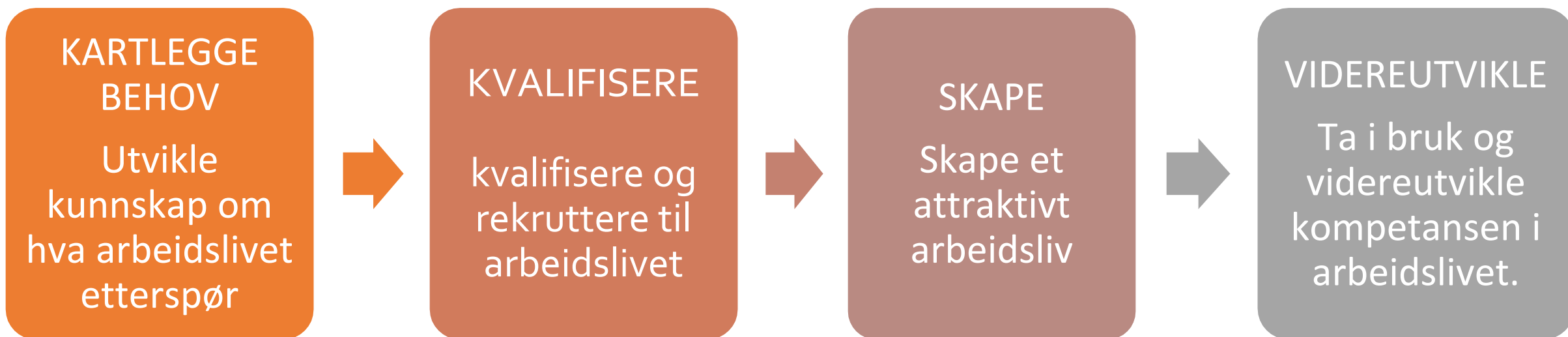
- Jobber nå med mål og strategier for arbeidet.
- Planlagt et møte i kvartalet, neste møte 1.mars.
- Skal i gang med aktiviteter mellom møtene i styringsgruppene; f.eks. Møte med næringer, utdanningsinstitusjoner, regionråd.
- Fylkeskommunens rolle er å være en katalysator for samarbeid mellom næringer og utdanningsinstitusjoner for å tilpasse kompetansen til næringslivets behov.

Mål for arbeidet i KFA

Strategiområder for arbeidet med KFA

Strategiområdene er i tråd med Nasjonal kompetansepolitisk strategi sine prioriterte innsatsområder.

Arbeidsgruppe Kompetanseforum Arktis

Forberede saker til møte i styringsgruppa.

Tilrettelegge og fasilitere forumets arbeid.

Ole-Martin Linaker – TFFK Utdanning Vest

Csilla Kacso – TFFK Utdanning Øst

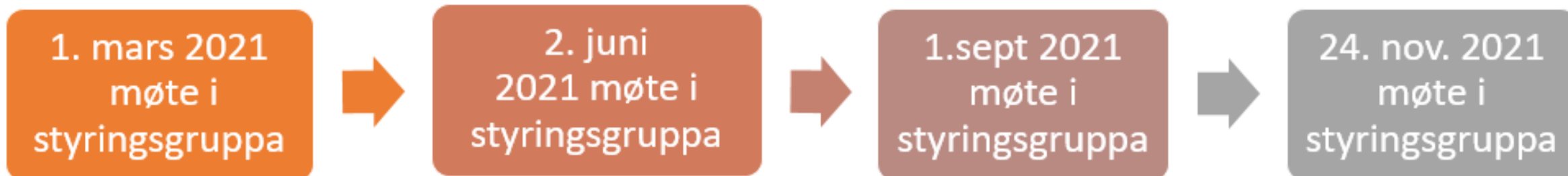
Ida Huru– TFFK VKI Øst

Sigurd Tonstad – TFFK Næring Vest

Treffpunkter

- Styringsgruppa skal ha 4 faste møter per år.
- Sekretariatet kan innkalle til ekstra møter ved spesielle behov.
- Styringsgruppa planlegger evt. konferanser i Kompetanseforum Arktis regi.
- Tentativt årshjul for 2021:

Tilbakemelding til Kompetanseforum Arktis

- Hva er utfordringene i din region mtp. næringsutvikling?
 - ✓ Er det spesielle næringer som dere ser vi bør prioritere?
- Hvilken kompetanse mener dere at dere har for lite av i regionen?
 - ✓ Har dere forslag til hvordan det kan løses og hvordan løser dere det i dag?
- Er videregående tilpasset regionens behov?
- Er Fagskolen sitt studietilbud kjent i regionen?
 - ✓ Harstad, Tromsø, Skjervøy, Honningsvåg og Kirkenes.
- I hvilket omfang foregår Voksenopplæring i regionen?

Referat fra møte i Ungdomsrådet

Sted	Halti, Storslett
Tid	Tirsdag 2. desember 2020

Tilstede:	Ramona Soleng Thomassen Jon Andreas Fyhn Alf Sindre Einevoll Jens Severin Giæver Mathilde Stabell Emma Halvorsen Agorsah Vegard Tvedt Pedersen, sekretær
------------------	--

Frafall:	Hedda J. Bjerkli Oda K. Fossvoll
-----------------	-------------------------------------

Sakskart

28/20 Utvalgsmøter

29/20 RUST møte 24. november 2020

30/20 Hybelboere i Nordreisa

31/20 Ungdommens distriktspanel

32/20 Eventuelt

28/20 Utvalgsmøter

Mathilde har vært på møte i Driftsutvalget. Tatt opp sak fra BUK møte som var 01.10.20 om at Oksfjord har lyst på buss skur. Saken blir oppfulgt og tatt opp igjen ved et senere møte.

Jens har vært på næringsutvalgsmøte. Der ble det delt ut penger til blant annet Nord-Troms Studiesenter.

Emma har også vært på møte i Helse og oppvekst utvalget.

29/20 RUST møte 24.11.20

Jon informerer om hva som skjedde på RUST møte. Der ble det behandlet søknader til Prøv Sjølfondet. Korus Nord deltok også på møte for å presentere Ungdata rapporten, og hva som er blitt gjort for å gjøre det bedre i kommunene. Det vil bli gjort nye undersøkelser i februar 2021 hos nesten alle utenom en kommune.

Ramona går nærmere inn på Ungdata rapporten. Presenterer rapporten for Ungdomsrådet.

Få foreldre mer engasjert

Få mer og bedre informasjon om rus og rusmidler ut til ungdom (note: Kanskje helsesøster kan hjelpe med å få informasjon ut via skolene, eventuelt også eget informasjonsmøte til foreldre).

30/20 Hybelboere i Nordreisa

Ramona forteller om at på et tidligere RUST møte, der ble det satt ned en arbeidsgruppe som skulle lage en felles uttalelse om å øke trivsel, økonomiske rammer og oppfølging av hybelboere som er fra Nord-Troms.

Uttalelsen ble gått gjennom av Ramona.

Ingen har noen merknader

31/20 Ungdommens distriktspanel

Saken utsettes til neste møte slik at ungdommene får tilstrekkelig med tid for å gå gjennom forslagene og komme med notater/ønsker til hvert forslag. Alle har fått tilsendt forslagene.

32/20 Eventuelt

Tilgang til helsesøster og psykolog via internett.

Nordreisa Ungdomsråd stiller seg bak prosjektet og synes det er et bra tiltak.

Både app og nettside er optimalt slik at det er lett å bruke uansett hvilken enhet man har tilgang til.

Mulighet å kontakte ungdomskontakt. Mulighet å få kontakt med helsepersonell som kanskje kan svare på spørsmål en helsesøster ikke kan svare på.

Nødtelefoner (nødetater), hjelpetelefoner.

Tips og triks om hvordan man kan snakke med foreldre eller andre nære personer.

Generell informasjon om forskjellige ting, henvisninger til andre kilder hvor man kan finne god informasjon.

Det skal være lett å finne fram informasjonen man trenger på nettsiden/appen.

Ramona tar opp en sak fra tidligere om alpinbakke i hoppbakken. Kan sette opp møte med

arbeidsgruppen og ungdomsrådet for å følge opp saken.

Man kan lage spørreundersøkelse for å kartlegge interesse. Vegard tar kontakt med rektorene ved skolene for å distribuere undersøkelsen via skolene slik at alle ungdommene får mulighet å si sin mening.

Det er også en sak fra tidligere angående klatrevegg. Det er ikke satt ned en arbeidsgruppe til dette prosjektet, så det vil bli fulgt opp av ungdomsrådet.

Referent: Vegard Tvedt Pedersen, 15.12.20

Fra: Lise Jakobsen (Lise.Jakobsen@ntroms.no)

Sendt: 19.01.2021 13:25:34

Til: Andreas Simonsen; Greta Reiersen; jimblomli; Johannes Lundvoll; Jon.andreas.fyhn; Lennart Jenssen; Maiken Vestgård Jørgensen; Marcus solvoll; oliverlov; ramona.thomassen; Siril Jørgensen; Ådne Gamst Eriksen; Anette Holst; Eirik Hasselberg; Kjersti Hovland Rennestraum; Kåre Bjørnar Olsen; Marit Boberg; Vegard Pedersen; Oddbjørn Nilsen

Kopi: 'Lyngen kommune (post@lyngen.kommune.no)'; Post Kafjord; Post Skjervoy; Post Storfjord; Nordreisa kommune; Sentralbord Kvæningen kommune; Berit Fjellberg; Bernt Lyngstad; dan.havard.johnsen@lyngen.kommune.no; Eirik Losnegaard Mevik; Geir J Varvik; Hilde Anita Nyvoll; Ørjan Albrigtsen

Emne: Protokoll fra møte i RUST 18.1.2021

Vedlegg: Protokoll RUST 18.januar 2021.docx

Hei!

Se vedlagt protokoll fra møte i RUST 18.januar 2021.

Med vennlig hilsen

LISE JAKOBSEN
REGIONAL UNGDOMSKONSULENT

RUST - Regional ungdomssatsing i Nord-Troms
Nord-Troms regionråd
Hovedveien 2
9151 Storslett

PROTOKOLL FRA MØTE I
**NORD-TROMS
UNGDOMSRÅD**
MANDAG 18. JANUAR 2021
KL 9.00-12.00
PÅ TEAMS

PROGRAM

9.00 - 9.45 Sakslista
10.00 -11.00 Ungdommens distriktspanel
11.00 - 11.30 Oppsummering og avslutning

SAKSKART

Sak 1/20 Kommunerunden og orienteringer
Sak 2/20 Møteplan 2021
Sak 3/21 Budsjett 2021
Sak 4/20 Hybelboere i Nord-Troms

TILSTEDE

Nord-Troms ungdomsråd:

Johannes V. Lundvoll, leder, Lyngen
Ramona S. Thomassen, nestleder, Nordreisa
Lennart Jenssen, Kvænangen
Maiken V. Jørgensen, Kvænangen
Andreas Simonsen, Lyngen
Marcus Solvoll, Storfjord

Fagrådet:

Eirik Hasselberg, Skjervøy
Kjersti Rennestraum, Kåfjord
Marit Boberg, Kvænangen
Kåre-Bjørnar Olsen, Lyngen
Anette Holst, Lyngen
Oddbjørn Nilsen, Storfjord

Administrasjon:

Lise Jakobsen, regional ungdomskonsulent

Andre deltakere:

Tobias Eriksen, Ungdommens distriktspanel
Anne Kathrine Gårdvik, Distriktssenteret

SAK 1/ 20 KOMMUNERUNDEN OG ORIENTERINGER

Lyngen:

- Aktiv Lyngen holder innlegg på digitalt Vintermøte – film og foredrag
- Treffpunkt stengt siden nyttår – venter siste nytt i dag
- Besøk til de som trenger det
- Starter opp aktivitet og treff i kohorter
- Har valgt nytt råd. Konstituering i neste møte jan/feb.

- Ungdomsrådet med på 2 kommunestyremøter
- Fikk 100 000kr til aktivitet for ungdom
- Aksjon Nord-Norge banen venter svar fra 12 kommuner – felles for de er at de er kommuner i Finnmark som ikke har fungerende ungdomsråd.
- Ungdomsrådet har uttalt seg om nedlegging av Lyngsdalen oppvekstsenter og budsjettsak i kommunestyret.

Storfjord:

- Oddbjørn Nilsen, kommunalsjef for utvikling – ansvar for ungdomsrådet fra 1.1.2021.
- Ser fram til å bli kjent – spennende arbeid.

Kåfjord:

- Representanter er valgt fra 2 av 3 skoler – siste skole velges denne uka. Nytt råd velges.
- Har fordelt rusforebyggende midler til lag og foreninger til aktivitet for unge.
- Kjersti har vært på skolene og informert om ungdomsrådet og har hatt god nytte av RUST-filmen.

Nordreisa:

- Deltok i kommunestyret i desember og ungdomsrådsmøte rett før
- Følger opp brannøvelse på skolebussene som ikke er blitt gjennomført.

Kvænangen:

- Har hatt møte med nye kommunedirektør
- Har åpnet klubben

SAK 2/20 MØTEPLAN 2021

MÅNED	DAG	AKTUELLE TEMA
JANUAR	Mandag 18.januar kl. 9.00-12.00 Teams	Ungdommens distriktspanel Møteplan 2021 Budsjett 2021
	Torsdag 21.januar kl. 10.00-14.00 Discord	Yrkes- og utdanningsmesse - digital
MARS	Onsdag 17.mars kl. 11.00-14.00 RUST-møte i Nordreisa	Valg av leder, nestleder og saksområder Nordområdemeldinga Ny regional ungdomskonsulent
MAI	Tirsdag 25.mai Fellesmøte med regionrådet på Skjervøy	Ungdata 2021 i Nord-Troms Hybelboere Fra regionråd til interkommunalt politisk råd – organisering av RUST
JUNI	Første helg i juni? Lørdag 12.juni	Nord-Troms Pride med appell fra RUST Møtegodtgjørelser utbetales
SEPTEMBER	Onsdag 22.sept. kl. 11.00-14.00 Olderdalen	Velge tema og arbeidsgruppe for RUST-konferansen
OKTOBER	Fredag 22.oktober RUST-konferansen i Olderdalen	Skolering av ungdomsrådene og fokus på tema
NOVEMBER	Mandag og tirsdag 29.-30.november	

	Tur og fellesmøte ungdom & ordførere i Kvæningen	
DESEMBER	Søndag 12. desember	Møtegodtgjørelser utbetales

Forslag til vedtak: Møteplan 2021 godkjennes

Vedtak: Møteplan godkjennes

SAK 3/21 BUDSJETT 2021

	Årlig budsjett 2021 ungdomssatsing
Driftsinntekter – tilskudd fra kommunene	450.000
Sum inntekter	450.000
Lønn	250.000
Andre personalkostnader	20.000
Reiseutgifter	20.000
Kontorhold	50.000
Regnskaps- og revisjonshonorar	15.000
Møtekostnader	30.000
Annonser/informasjon	15.000
Tiltak ungdom	50.000
Sum kostnader	450.000

Forslag til vedtak: Budsjett for 2021 godkjennes

Vedtak: Budsjett godkjennes

SAK 4/20 FORSLAG TIL UTTALELSE ANG. HYBELBOERE I OG FRA NORD-TROMS

Uttalelse fra Nord-Troms ungdomsråd (RUST)

NORD-TROMSUNGDOM PÅ HYBEL

Nord-Troms ungdomsråd har i arbeidet med regionrådets strategi for 2020–2023 gitt innspill om økt fokus på hybelboeres utfordringer. Utfordringene er knyttet til psykososialt miljø og trivsel, kosthold og livsstil, økonomi, boforhold på hybel m.m. Smitteverntiltak i forbindelse med pandemien har, i likhet med samfunnet for øvrig, også gjort utfordringene større for ungdom og hybelboere.

Kommunene Nordreisa og Skjervøy er vertskommuner for ungdom fra de øvrige kommunene. De to vertskommunene kan sikre at hybelungdom ivaretas godt gjennom ungdomskontakt, helsestasjon for ungdom og sosiale fritidstilbud, og samtidig sørge for god oppfølging av egne ungdommer som flytter på hybel til Alta og Tromsø for å gå på skole. Flere ungdommer Kvæningen, Kåfjord, Lyngen og Storfjord må, på grunn av lang reisevei, flytte hjemmefra for å gå på videregående skole. Det er viktig at disse kommunene følger opp hybelboere på skolestedene i Tromsø, Alta, Nordreisa og Skjervøy.

Nord-Troms ungdomsråd (og(kommune) ungdomsråd) ber regionrådet og kommunestyret sikre at nordtromsungdom har tilstrekkelig tilbud om:

- helsestasjon for ungdom
- oppfølging av ungdomskontakt
- sosiale møtesteder og fritidstilbud
- kurs og veiledning om kosthold og livsstil
- økonomisk rådgiving
- synlig annonsering om aktivitet og tilbud for ungdom på sosiale medier og nettsider, oppslagstavler m.m.

Videre vil ungdomsrådet at hver kommune kartlegger sine ungdommer som bor på hybel andre steder, og at vertskommunene Nordreisa og Skjervøy kartlegger og sikrer oppfølging av ungdommer som bor på hybel i kommunene. Det bør utarbeides retningslinjer for minste standard på hybler og sikre leiepriser som alle har råd til uavhengig familieøkonomi. Ungdomsrådet vil fremheve Aktiv Lyngen og Folkehelseprogrammet som gode eksempler på modeller som bør tas i bruk av alle 6 kommuner.

Etter vedtak i Nord-Troms ungdomsråd 13.10.2020 har det nedsatte arbeidsutvalget laget forslag til uttalelse. Forslaget legges frem for regionrådet i fellesmøte i mai, og kan fremmes i oppvekstutvalg og kommunestyre i kommunene.

Forslag til vedtak: Forslag til uttalelse godkjennes og tas opp i fellesmøte med ordførere i mai, og i kommunene.

Vedtak: Forslag til uttalelse godkjennes med endringer i møtet ang. lang reisevei for noen bygder, mens andre i samme kommune kan dagpendle. Tas opp i fellesmøte med ordførere i mai, og i kommunene.

Innlegg fra Ungdommens distriktspanel v/ Tobias Eriksen

Ungdommens distriktspanel trenger tilbakemelding fra dere

Ungdommens distriktspanel består av 10 ungdommer mellom 14 og 23 år som våren 2021 skal gi regjeringen 10 råd om fremtidens distriktspolitikk. Siden januar 2020 har ungdommene hentet innspill fra andre unge om hva som skal til for at det skal være godt og attraktivt å bo og arbeide i hele Norge i fremtiden. Distriktsenteret er tilrettelegger for panelet.

Basert på innspillene har ungdommene laget forslag til politikk på ulike områder. Forslagene er presentert i 15 ulike historier som skal synliggjøre det ungdommene mener er de viktigste behovene og utfordringene for distriktskommuner, og hva slags endringer som må til i distriktspolitikken.

15 forslag til politikk skal bli til 10 råd De 15 forslagene testes nå på mange ulike personer og grupper. Dette gjør panelet for å finne ut av om de er på riktig spor. Etter testingen skal forslagene konkretiseres til 10 råd.

RUST har i møte gitt innspill på politikkområder for:

ATTRAKTIVE LOKALSAMFUNN

<https://ungdomspanel.distriktsenteret.no/politikkforslag/attraktive-lokalsamfunn-et-nytt-utviklingsprogram/>

DESENTRALISERT UTDANNING

<https://ungdomspanel.distriktsenteret.no/politikkforslag/desentralisert-utdanning/>

Å KOMME SEG FRA A TIL Å

<https://ungdomspanel.distriktsenteret.no/politikkforslag/a-komme-seg-fra-a-til-a/>

19.01.2021 Lise Jakobsen (referent)

Troms og Finnmark fylkeskommune

Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda

Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

NORDREISA KOMMUNE

Postboks 174

9156 STORSLETT

Deres ref.

Vår ref.

20/15626-22

Saksbehandler

Rune Eliassen

Dato

18.12.2020

Tilsagn om tilskudd til kommunale næringsfond for å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk fra Troms og Finnmark fylkeskommune Havbruksfond 2020

Støttmottaker	Nordreisa kommune
Tilsagnsnr.	TFFK2020-341
Beløp	782 406,-

Kommunale næringsfond for å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk

Fylkestinget i Troms og Finnmark fylkeskommune vedtok 16. juni 2020 i sak 39/20 at kr. 11 million fra Troms og Finnmark fylkeskommunes Havbruksfond i 2020 skulle fordeles som kommunale næringsfond til de kystkommuner som har fått lite eller ingen overføring fra det statlige havbruksfondet. Midlene skal nyttes til å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk.

Fylkesrådet i Troms og Finnmark fylkeskommune gjorde 17. desember 2020 følgende vedtak i sak 372/20:

1. Fylkesrådet har behandlet fordeling av TFFK havbruksfond 2020 til kommunale næringsfond i henhold til Fylkestingssak 39/20 vedtak 4.
2. Fylkesrådet beslutter å gjøre følgende fordeling av kr. 11 mill. til kystkommuner i Troms og Finnmark fylke som har fått liten eller ingen tildeling fra Havbruksfondet i 2020:
14. Nordreisa – Ráisa – Raisi kommune tildeles kr. 782 406,- til kommunalt næringsfond fra Troms og Finnmark fylkeskommunes Havbruksfond 2020 for å drive utvikling av aktivitet basert på fiskeri og havbruk.
22. Midlene er øremerket tiltak for å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk.
23. Kommunene er som ekstern forvalter ansvarlig for at bruken skjer i henhold til gjeldende lover og regler
24. Kommunene rapporterer på bruken til Troms og Finnmark fylkeskommune sammen med det ordinære næringsfondet, 1. februar så lenge det er gitt tilsagn det gjeldende året eller mottatte sluttrapporter.

Postadresse

Fylkeshuset, pb 701, 9800 Vadsø

E-post

postmottak@tffk.no

Besøksadresse

Besøksadresse

Tffk.no

Telefon

77 75 50 00

Org.nr

922420866

Administrative bestemmelser:

Midlene utbetales fra fylkeskommunen til kommunene ved retur av vedlagt akseptbrev, inklusive kontonummer.

Midlene forvaltes av kommunene i www.regionalforvaltning.no.

Kommunene rapporterer på tildelinger/bevilgninger samt resultat av gjennomførte tiltak den 1. februar hvert år så lenge midlene er i bruk.

Ved eksterne tildelinger er kommunene ansvarlige for å følge de lover og regler som gjelder, herunder forvaltningsloven og EØS-statsstøtteregelverket.

Ved spørsmål kontakt Troms og Finnmark fylkeskommune ved næringsavdelinga, Rune Eliassen, e-post rune.eliassen@tffk.no eller telefon 777 88 063.

Viggo Jørn Dale
Ass næringssjef

Rune Eliassen
Spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg:

1. Akseptbrev

Vedlegg 1

Akseptbrev av tilskudd til kommunale næringsfond for å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk fra Troms og Finnmark fylkeskommune Havbruksfond 2020

Støttemottaker	Nordreisa kommune
Tilsagnsnr.	TFFK2020-341
Beløp	782 406,-

Jeg bekrefter på vegne av _____ kommune at vi mottar overnevnte tilsagn og at dette skal nyttes til å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk i henhold til gjeldende regelverk.

Midlene bes overført til kommunens kontonummer; _____

Sted og dato
Signatur

Signert akseptskjema returneres til Troms og Finnmark fylkeskommune via epost til postmottak@tffk.no eller per post til postboks 701, 9815 Vadsø

PS 1/21 Referatsaker

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 14.01.2021

Behandling:

Fellesforslag: Næringsutvalget ber om en sak til neste møte om disponering av det fylkeskommunale havbruksfondet 2020 på kr. 782.406 for å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk, jfr. RS 2/21.

Referatsaker tas til orientering.

Referatsaker inkludert fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsaker tas til orientering.

Næringsutvalget ber om en sak til neste møte om disponering av det fylkeskommunale havbruksfondet 2020 på kr. 782.406 for å utvikle aktivitet basert på fiskeri og havbruk, jfr. RS 2/21.

Fra: Hans Gunnar Glomseth, SOFAK (hgg@sofak.net)

Sendt: 18.01.2021 18:04:24

Til:

Kopi:

Emne: Redusert bosetting av flyktninger - nye rammer for kommunens flyktningstjenester.

Vedlegg:

Til

Rådmann/kommunedirektør

Økonomisjef

Kommunalsjef/direktør

Leder av flyktningstjenesten og voksenopplæringen

NAV-leder

Bosetting og kvalifisering av flyktninger i kommunene:

Grunnlag for planlegging og tilpasning av virksomheten på flyktningområdet.

Anmodningstallene fra IMDI for 2021 viser at det reduserte behovet for bosetting i kommunene blir mer enn bare en midlertidig nedgang.

Økningen fra de nedjusterte anmodningstallene for 2020 skyldes primært at et stort antall forventede bosettinger ikke blir gjennomført før nyttår.

Bosettinger som blir utsatt til neste år, går av kvoten for 2021. Forsinkelser på grunn av pandemien medfører store innteksreduksjoner både i 2020 og i 2021 i de aller fleste av landets bosettingskommuner.

Anmodninger er ingen garanti for faktisk tildeling og gjennomførte bosettinger. Det er en rekke svært usikre faktorer som påvirker antallet bosettinger, og det er kommunene som tar det aller meste av risikoen.

Hvis bosettingstallene holder seg på samme nivå som i 2020 i årene fremover vil det samlede utbetalte integreringstilskuddet til landets kommuner reduseres med om lag 7 milliarder kroner i årene frem til 2023.

SOFAK er et uavhengig rådgivningsforetak som har kommunenes velferdstjenester som vårt viktigste arbeidsområde.

Vi har 20 års erfaring med utredning, veiledning, samt organisasjons- og fagutviklingstiltak, blant annet i NAV, boligsosiale virksomheter og flyktningetjenester.

Vi har hatt ansvaret for en rekke virksomhetsgjennomganger og utviklingsprosjekter i flyktningetjenester og andre virksomheter som berøres av bosettingsarbeidet.

Grunnlag for planlegging.

En forutsetning for å kunne foreta langsiktig planlegging av virksomheten er at man har mest mulig korrekte prognoser for ulike behov og ressurser i tiden fremover.

Vi utarbeider et sett prognoser for fremtidige tilskuddsinntekter ut fra ulike scenarioer, basert på kvalitetssikrede data (KOSTRA, IMDI, NIR, m.fl.) supplert med data fra kommunens fag- og økonomisystemer.

Beregning av volum og forslag til modeller for organisering.

Det blir utarbeidet prognoser for utviklingen i bosettinger, samt fordelingen av flyktningene på ulike kategorier ut fra alder og familiestrukturer. Prognosene vil også omfatte utviklingen i antall deltakere i introduksjonsprogram. Med utgangspunkt i en kartlegging av status og planer for de bosatte flyktningene, utarbeides en prognose for antall deltakere/elever i ulike faser og ordninger for hvert enkelt semester.

Ut fra denne prognosen kan behovet for antall grupper og ressursbehov til oppfølging i – og utenfor

introduksjonsprogrammet.

Forslag til tiltak og tiltaksimplementering:

Med utgangspunkt i kartlegging og prognosene utarbeides forslag til tiltak og implementeringsplan med beregning av ressursmessige konsekvenser.

Prognosene danner grunnlag for mer treffsikker budsjettering, planlegging av aktivitet og ressursbehov for den nærmeste årene.

Vi tilpasser vår bistand til behov og rammebetingelser, og legger opp til gjennomføring i nært samarbeid med oppdragsgiver.

Ta gjerne kontakt for mer informasjon, referanser og forslag til gjennomføringsplan.

Mvh
Hans Gunnar Glomseth
SOFAK
Tlf 976 65 121
hgg@sofak.net

Fra: Postmottak KMD (postmottak@kmd.dep.no)

Sendt: 13.01.2021 14:07:30

Til:

Kopi:

Emne: 21/231-1 Rundskriv H-1/21 Statsbudsjettet for 2021 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner

Vedlegg: Rundskriv H-121 Statsbudsjettet for 2021 - Det økonomiske(1327824).pdf;Endringer i rammetilskuddet for kommunene. Saldert budsjete(1326304).xlsx;Endringer i rammetilskuddet for fylkeskommunene. Saldert (1326305).xlsx;Statlige overføringer til kommunesektoren (60-poster) nys(1327162).xlsx

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	21/231-1	13. januar 2021

Rundskriv H-1/21 Statsbudsjettet for 2021 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner

Dette rundskrivet orienterer om det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2021 etter Stortingets budsjettvedtak.

Stortingets budsjettvedtak for 2021

Regjeringen Solberg la 7. oktober 2020 fram budsjettforslaget for 2021 i Prop. 1 S (2020–2021). 10. november la regjeringen fram et tilleggsforslag til statsbudsjettet (Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021)).

Stortingets kommunal- og forvaltningskomité avga 8. desember Innst. 16 S (2020–2021). På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 15. desember rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner for 2021 i tråd med regjeringens forslag i Prop. 1 S (2020–2021), Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Innst. 16 S (2020–2021). For nærmere detaljer om budsjettopplegget for kommunesektoren 2021 vises det til ovennevnte budsjett dokumenter som er tilgjengelige på [Stortingets nettsider](#).

Videre avga finanskomiteen Innst. 3 S (2020-2021) Skatte-, avgifts- og tollvedtak 2021. På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 15. desember kommunale og fylkeskommunale skattører. Den kommunale inntektsskattøren skal være maksimum 12,15 pst., og den fylkeskommunale inntektsskattøren maksimum 2,70 pst. Vedtaket var i tråd med innstillingen og regjeringens forslag.

Grønt hefte 2021 er beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2020–2021) og viser regjeringens forslag til fordeling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90	Kommunalavdelingen	Hina Ilyas
0032 Oslo		Org.nr.		22 24 72 63
postmottak@kmd.dep.no	www.kmd.dep.no	972 417 858		

Punkt 1 under tar for seg hovedtrekkene i regjeringens forslag i Prop. 1 S (2020-2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021). Under punkt 2 og 3 er det redegjort for endringer i rammetilskuddet for 2021 for hhv. kommuner og fylkeskommuner som følge av Stortingets budsjettvedtak. Under punkt 4 gis en oversikt over andre endringer, og under pkt. 5 finnes en oversikt over datoer for utbetaling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner i 2021.

1. Kommunesektorens inntektsrammer i 2021

Det anslås en vekst i kommunesektorens frie inntekter på 2 mrd. kroner, tilsvarende 0,5 pst. Veksten er fordelt med 1,6 mrd. kroner til kommunene og 0,4 mrd. kroner til fylkeskommunene og er i tråd med regjeringens forslag i Prop. 1 S (2020–2021).

Som et særskilt tiltak i forbindelse med virusutbruddet gis det et særskilt tillegg i frie inntekter som kompensasjon for den reelle skattesvikten gjennom 2020 utover det som automatisk kompenseres gjennom at kostnadsveksten også er lavere. Dette tillegget holdes utenom den beregnede veksten på 2 mrd. kroner. Tillegget er fastsatt til 1 926 mill. kroner.

I tillegg ble det foreslått at fylkeskommunene får 1,25 mrd. kroner gjennom skjønntilskuddet i kompensasjon for tapte billettinntekter i kollektivtransporten som følge av koronakrisen. Det ble også foreslått å øke rammetilskuddet med 100 millioner kroner til habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

Regjeringen foreslo i Prop. 1 S Tillegg 1 en tilleggsbevilgning gjennom rammetilskuddene på om lag 6,2 mrd. kroner til kommunene. Tilleggsbevilgningen ble foreslått fordelt med 4,7 mrd. kroner i økt innbyggertilskudd og 1,5 mrd. kroner i økt skjønntilskudd. Av økningen i innbyggertilskuddet ble det foreslått at 4,4 mrd. kroner fordeles etter antall innbyggere i kommunene. 321 millioner kroner til kontrolltiltak med smittevern ble foreslått fordelt slik at alle kommuner får minimum 0,5 millioner kroner for 1. halvår 2021. Tilskuddet øker med innbyggertallet.

Regjeringen foreslo en tilleggsbevilgning til fylkeskommunene på i alt 1 050 millioner kroner. 950 millioner kroner ble foreslått gitt som økte skjønnsmidler knyttet i hovedsak til tapte billettinntekter i kollektivtrafikken, reduserte brukerbetalingen i tannhelsetjenesten og merutgifter i videregående opplæring. I tillegg foreslo regjeringen 100 millioner kroner i økt innbyggertilskudd begrunnet med at flere benytter voksenretten til videregående opplæring som følge av lavkonjunkturen etter pandemien. Økningen i innbyggertilskudd er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for videregående opplæring.

Bevilgningene i Tillegg 1 kommer i tillegg til veksten i frie inntekter på 2 mrd. kroner og koronatiltakene som ble varslet i Prop 1S (2020-2021).

Regjeringens forslag til Statsbudsjettet 2021 ble vedtatt med noen endringer, jf. komiteens innstilling Innst.16 S (2020–2021), nærmere omtalt i pkt. 2-4 nedenfor.

2. Endringer – Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner (vedlegg 1)

- Regjeringens forslag om å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager med 215,8 millioner reverseres, og rammetilskuddet økes tilsvarende. Økningen i rammetilskudd er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.
- Forslaget om ny kommunal skjermingsordning på egenandelområdet på 50 millioner kroner reverseres etter forslag om reduserte egenandeler generelt. Rammetilskuddet reduseres med 50 mill. kroner. Uttrekket gjøres etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.
- Kapitaltilskuddet til private barnehager videreføres på 2020-nivå for første halvår 2021, og kapitaltilskuddet for andre halvår fastsettes i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021. Rammetilskuddet økes med 135 millioner kroner, fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.
- Forslaget om økt formuesskatt på bolig og fritidsbolig reverseres. Det innebærer en reduksjon i kommunenes skatteinntekter på 65 millioner kroner, som kompenseres med en tilsvarende økning i rammetilskuddet. Økningen er fordelt etter kommunenes andel av skatteinntektene (inkl. inntektsutjevning) i 2019.

3. Endringer – Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner (vedlegg 2)

- 200 millioner kroner bevilges til reasfaltering av fylkesveier, fordelt etter delkostnadsnøkkelen for fylkesvei.
- Regjeringen foreslo i statsbudsjettet at 100 millioner kroner av veksten i de frie inntektene skulle fordeles særskilt til båt- og ferjefylkene, slik at fylkeskommunene kan prioritere lav- og nullutslippsløsninger for ferjer og hurtigbåter i nye anbud. Det er vedtatt at midlene skal fordeles mer målrettet, ved at fylkeskommunene som har gått foran i det grønne skiftet vil få en større andel av midlene. 2/3 av beløpet fordeles etter antall el-ferjer per 2020, og 1/3 fordeles etter ferjekriteriene i kostnadsnøkkelen.

4. Andre endringer

- Grensen for å få tilleggskompensasjon for små kommuner med spesielt høye utgifter knyttet til ressurskrevende tjenester økes fra 3 000 til 3 200 innbyggere. Rammen økes fra 30 millioner til 55 millioner kroner finansiert gjennom skjønnsmidlene.

5. Utbetaling av rammetilskudd i 2021

I 2021 vil rammetilskuddet være på mottakers konto på følgende datoer: 4. januar, 3. februar, 4. mars, 6. april, 4. mai, 4. juni, 2. juli, 3. september, 4. oktober og 3. november.

6. Reduserte skattesatser og skatteutjevningen

Bø kommune har besluttet å sette ned satsen på den kommunale formuesskatten fra 0,7 til 0,2 prosent gjeldende fra 2021.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet varslet i Kommuneproposisjonen 2021, som ble lagt fram i mai i år, at det for kommuner som velger å benytte seg av lavere skattesatser på inntekt og formue fra personlige skattytere enn maksimalsatsene, vil bli foretatt en korreksjon i skattetallene i skatteutjevningen. Det korrigerede skattegrunnlaget vil være et anslag på hva skatteinntektene vil være med maksimal skattesats.

Da ikke alle effekter av å redusere sats på formuesskatt har vært kjent, vil departementet kompensere deler av det anslåtte tapet for Bø kommune. Bø kommune gis en kompensasjon gjennom skjønnstilskuddet tildelt direkte fra departementet for anslått samlet tap utover 5 millioner kroner i 2021 og 2022. Dette vil dekke tap som følger av tilflyttet formue innen 1. januar 2021. Unntaket gis i to år for å gi forutsigbarhet for inntektene til kommunen. For 2023 vil departementet komme tilbake med en ny vurdering.

Ordningen er begrenset til Bø kommune. Effekter gjennom skatteutjevningen av å sette ned skattesatsene, er nå godt kjent. Eventuelt øvrige kommuner som setter ned skattesatsene, vil derfor ikke få dekket deler av tapet som følger av dette.

Vedlegg:

- Endringer i rammetilskuddet for kommunene. Saldert budsjett 2021–(vedlegg 1)
- Endringer i rammetilskuddet for fylkeskommunene. Saldert budsjett 2021–(vedlegg 2)
- Statlige overføringer til kommunesektoren (60-poster) nysaldert 2020 og saldert budsjett 2021–(vedlegg 3)

Med hilsen

Grete Lilleschulstad (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Hina Ilyas
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Endringer i rammetilskuddet for kommunene. Saldert budsjett 2021

Tabellforklaring

Kol. 1: Samlet rammetilskudd 2021 i Prop. 1 S, jf. Grønt hefte 2021

Kol. 2: Endring i tilleggsnummer 1: Midler til kontrolltiltak med smittevern, første halvår 2021

Kol. 3: Endring i tilleggsnummer 1: Økt innbyggertilskudd som følge av pandemien, første halvår 2021

Kol. 4: Endring i Innst. 16 S: Pensjon i private barnehager, reversering regjeringens forslag.

Kol. 5: Endring i Innst. 16 S: Kapitaltilskudd til private barnehager. Kap. 571, post 60

Kol. 6: Endring i Innst. 16 S: Reversere forslag om skjermingsordning egenandeler, uttrekk fra

Kol. 7: Endring i Innst. 16 S: Kompensasjon for endringer i formuesskatten. Kap. 571, post 60

Kol. 8: Samlet rammetilskudd i saldert budsjett 2021

Kommune	<u>Prop. 1 S</u>	<u>Endringer i tilleggsnummer 1</u>	
	Sum rammetilskudd	Midler til kontrolltiltak med smittevern, første halvår 2021	Økt innebyggertilskudd første halvår 2021
	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3
0301 Oslo	14,446,799	7,500	568,193
1101 Eigersund	382,872	1,000	12,139
1103 Stavanger	3,295,539	2,000	117,635
1106 Haugesund	907,266	1,500	30,538
1108 Sandnes	1,916,163	1,500	65,519
1111 Sokndal	119,630	1,000	2,695
1112 Lund	106,022	1,000	2,618
1114 Bjerkreim	91,470	500	2,291
1119 Hå	487,455	1,000	15,620
1120 Klepp	475,525	1,000	16,133
1121 Time	465,966	1,000	15,597
1122 Gjesdal	319,286	1,000	9,891
1124 Sola	646,901	1,000	22,371
1127 Randaberg	279,098	1,000	9,228
1130 Strand	346,716	1,000	10,649
1133 Hjelmeland	104,591	500	2,128
1134 Suldal	138,925	1,000	3,112
1135 Sauda	159,814	1,000	3,745
1144 Kvitsøy	34,018	500	420
1145 Bokn	43,975	500	698
1146 Tysvær	332,147	1,000	9,153
1149 Karmøy	1,048,733	1,500	34,605
1151 Utsira	28,020	500	158
1160 Vindafjord	256,126	1,000	7,102
1505 Kristiansund	604,368	1,000	19,795
1506 Molde	877,801	1,500	26,099
1507 Ålesund	1,634,417	1,500	54,267
1511 Vanylven	118,537	1,000	2,557
1514 Sande	93,044	500	2,009
1515 Herøy	223,941	1,000	7,302
1516 Ulstein	218,914	1,000	7,038
1517 Hareid	148,089	1,000	4,207
1520 Ørsta	296,407	1,000	8,869
1525 Stranda	138,795	1,000	3,687
1528 Sykkylven	198,691	1,000	6,232
1531 Sula	276,082	1,000	7,701
1532 Giske	226,941	1,000	6,930
1535 Vestnes	194,637	1,000	5,702
1539 Rauma	224,313	1,000	5,763

1547 Aukra	114,117	1,000	2,888
1554 Averøy	155,216	1,000	4,749
1557 Gjemnes	93,204	500	2,169
1560 Tingvoll	117,472	1,000	2,484
1563 Sunndal	219,833	1,000	5,734
1566 Surnadal	178,630	1,000	4,844
1573 Smøla	86,762	500	1,751
1576 Aure	160,305	1,000	2,854
1577 Volda	313,510	1,000	8,523
1578 Fjord	123,854	500	2,071
1579 Hustadvika	399,876	1,000	10,888
1804 Bodø	1,275,920	1,500	42,893
1806 Narvik	663,260	1,000	17,796
1811 Bindal	71,670	500	1,164
1812 Sømna	87,790	500	1,629
1813 Brønnøy	253,065	1,000	6,453
1815 Vega	60,414	500	978
1816 Vevelstad	38,962	500	379
1818 Herøy	77,973	500	1,464
1820 Alstahaug	216,500	1,000	6,098
1822 Leirfjord	102,051	500	1,881
1824 Vefsn	396,956	1,000	10,868
1825 Grane	70,119	500	1,218
1826 Hattfjelldal	69,837	500	1,054
1827 Dønna	71,378	500	1,129
1828 Nesna	74,765	500	1,430
1832 Hemnes	165,030	1,000	3,631
1833 Rana	696,319	1,000	21,402
1834 Lurøy	126,716	500	1,541
1835 Træna	35,760	500	347
1836 Rødøy	74,812	500	995
1837 Meløy	228,442	1,000	5,133
1838 Gildeskål	92,476	500	1,600
1839 Beiarn	58,880	500	827
1840 Saltdal	166,569	1,000	3,822
1841 Fauske	261,990	1,000	7,927
1845 Sørfold	87,695	500	1,580
1848 Steigen	109,228	500	2,127
1851 Lødingen	94,145	500	1,656
1853 Evenes	66,427	500	1,110
1856 Røst	35,495	500	399
1857 Værøy	48,577	500	581
1859 Flakstad	59,848	500	1,032
1860 Vestvågøy	342,516	1,000	9,407
1865 Vågan	277,032	1,000	7,876
1866 Hadsel	247,094	1,000	6,588
1867 Bø	108,545	500	2,102
1868 Øksnes	146,571	1,000	3,617
1870 Sortland	298,565	1,000	8,630
1871 Andøy	162,302	1,000	3,780
1874 Moskenes	50,265	500	828
1875 Hamarøy	134,177	500	2,229
3001 Halden	819,603	1,500	25,622
3002 Moss	1,219,075	1,500	40,583
3003 Sarpsborg	1,507,347	1,500	46,760
3004 Fredrikstad	2,012,885	1,500	67,615
3005 Drammen	2,619,828	2,000	83,204
3006 Kongsberg	665,179	1,000	22,689
3007 Ringerike	749,204	1,500	25,157
3011 Hvaler	113,929	1,000	3,822

3012 Aremark	57,147	500	1,086
3013 Marker	109,635	1,000	2,947
3014 Indre Østfold	300,507	1,500	36,831
3015 Skiptvet	107,724	1,000	3,124
3016 Rakkestad	247,435	1,000	6,748
3017 Råde	196,990	1,000	6,180
3018 Våler	153,621	1,000	4,725
3019 Vestby	435,893	1,000	14,814
3020 Nordre Follo	1,504,475	1,500	48,782
3021 Ås	454,604	1,000	16,498
3022 Frogn	340,925	1,000	13,065
3023 Nesodden	461,489	1,000	16,092
3024 Bærum	3,289,136	2,000	104,870
3025 Asker	2,332,106	1,500	77,425
3026 Aurskog-Høland	463,856	1,000	14,331
3027 Rælingen	438,094	1,000	15,190
3028 Enebakk	271,299	1,000	9,084
3029 Lørenskog	942,452	1,500	34,464
3030 Lillestrøm	2,063,321	1,500	70,664
3031 Nittedal	587,870	1,000	19,899
3032 Gjerdrum	163,918	1,000	5,666
3033 Ullensaker	983,501	1,500	32,765
3034 Nes	546,131	1,000	19,039
3035 Eidsvoll	629,200	1,000	20,994
3036 Nannestad	338,582	1,000	11,754
3037 Hurdal	93,059	500	2,328
3038 Hole	179,862	1,000	5,570
3039 Flå	51,275	500	856
3040 Nesbyen	111,875	1,000	2,669
3041 Gol	147,406	1,000	3,779
3042 Hemsedal	81,340	500	2,040
3043 Ål	151,626	1,000	3,838
3044 Hol	117,173	1,000	3,618
3045 Sigdal	117,865	1,000	2,842
3046 Krødsherad	86,519	500	1,812
3047 Modum	370,744	1,000	11,569
3048 Øvre Eiker	489,185	1,000	16,018
3049 Lier	658,233	1,000	22,061
3050 Flesberg	94,122	500	2,214
3051 Rollag	68,139	500	1,136
3052 Nore og Uvdal	95,426	500	1,983
3053 Jevnaker	175,779	1,000	5,631
3054 Lunner	234,208	1,000	7,390
3401 Kongsvinger	492,259	1,000	14,568
3403 Hamar	782,129	1,500	25,687
3405 Lillehammer	686,327	1,000	23,092
3407 Gjøvik	729,932	1,500	24,893
3411 Ringsaker	851,360	1,500	28,505
3412 Løten	191,961	1,000	6,254
3413 Stange	531,164	1,000	17,226
3414 Nord-Odal	158,842	1,000	4,096
3415 Sør-Odal	203,322	1,000	6,513
3416 Eidskog	200,171	1,000	5,015
3417 Grue	154,948	1,000	3,743
3418 Åsnes	237,013	1,000	5,891
3419 Våler	121,485	1,000	2,963
3420 Elverum	553,073	1,000	17,308
3421 Trysil	218,874	1,000	5,413
3422 Åmot	143,012	1,000	3,526
3423 Stor-Elvdal	98,940	500	1,942

3424 Rendalen	82,058	500	1,438
3425 Engerdal	69,122	500	1,038
3426 Tolga	68,547	500	1,279
3427 Tynset	182,614	1,000	4,551
3428 Alvdal	96,391	500	1,993
3429 Folldal	69,175	500	1,248
3430 Os	75,873	500	1,556
3431 Dovre	95,562	500	2,078
3432 Lesja	87,217	500	1,613
3433 Skjåk	77,506	500	1,785
3434 Lom	82,396	500	1,812
3435 Vågå	123,704	1,000	2,939
3436 Nord-Fron	187,162	1,000	4,662
3437 Sel	191,573	1,000	4,655
3438 Sør-Fron	98,894	1,000	2,543
3439 Ringebu	139,232	1,000	3,593
3440 Øyer	153,782	1,000	4,181
3441 Gausdal	167,786	1,000	4,976
3442 Østre Toten	382,339	1,000	12,262
3443 Vestre Toten	331,944	1,000	11,008
3446 Gran	375,227	1,000	11,158
3447 Søndre Land	171,739	1,000	4,560
3448 Nordre Land	205,100	1,000	5,399
3449 Sør-Aurdal	128,987	500	2,399
3450 Etnedal	67,156	500	1,031
3451 Nord-Aurdal	192,067	1,000	5,220
3452 Vestre Slidre	75,639	500	1,732
3453 Øystre Slidre	104,071	1,000	2,652
3454 Vang	74,117	500	1,288
3801 Horten	687,336	1,000	22,449
3802 Holmestrand	637,486	1,000	20,348
3803 Tønsberg	1,390,935	1,500	46,318
3804 Sandefjord	1,616,631	1,500	52,406
3805 Larvik	1,260,450	1,500	38,834
3806 Porsgrunn	900,883	1,500	29,876
3807 Skien	1,379,951	1,500	45,089
3808 Notodden	376,993	1,000	10,639
3811 Færder	722,290	1,000	22,082
3812 Siljan	70,595	500	1,934
3813 Bamble	360,564	1,000	11,504
3814 Kragerø	290,380	1,000	8,532
3815 Drangedal	143,653	1,000	3,316
3816 Nome	197,656	1,000	5,321
3817 Midt-Telemark	303,096	1,000	8,459
3818 Tinn	182,560	1,000	4,627
3819 Hjartdal	69,099	500	1,282
3820 Seljord	104,919	500	2,376
3821 Kviteseid	90,697	500	1,994
3822 Nissedal	70,225	500	1,182
3823 Fyresdal	61,696	500	1,039
3824 Tokke	84,717	500	1,782
3825 Vinje	122,474	1,000	3,035
4201 Risør	206,170	1,000	5,567
4202 Grimstad	570,941	1,000	19,356
4203 Arendal	1,111,380	1,500	36,869
4204 Kristiansand	2,806,723	2,000	91,394
4205 Lindesnes	691,143	1,000	18,884
4206 Farsund	273,421	1,000	7,925
4207 Flekkefjord	281,785	1,000	7,408
4211 Gjerstad	90,682	500	1,999

4212 Vegårshei	79,356	500	1,737
4213 Tvedestrand	182,081	1,000	4,948
4214 Froland	160,970	1,000	4,895
4215 Lillesand	93,889	1,000	9,117
4216 Birkenes	165,647	1,000	4,276
4217 Åmli	95,917	500	1,491
4218 Iveland	60,073	500	1,094
4219 Evje og Hornnes	119,149	1,000	2,969
4220 Bygland	58,661	500	937
4221 Valle	49,717	500	957
4222 Bykle	39,733	500	770
4223 Vennessla	403,351	1,000	12,146
4224 Åseral	44,077	500	762
4225 Lyngdal	334,272	1,000	8,550
4226 Hægebostad	74,392	500	1,378
4227 Kvinesdal	198,925	1,000	4,876
4228 Sirdal	71,110	500	1,478
4601 Bergen	6,447,213	3,500	232,304
4602 Kinn	511,336	1,000	14,050
4611 Etne	139,126	1,000	3,328
4612 Sveio	173,822	1,000	4,727
4613 Bømlo	346,570	1,000	9,828
4614 Stord	478,016	1,000	15,450
4615 Fitjar	101,952	1,000	2,599
4616 Tysnes	111,962	500	2,372
4617 Kvinnherad	392,133	1,000	10,715
4618 Ullensvang	405,270	1,000	9,047
4619 Eidfjord	41,358	500	739
4620 Ulvik	58,758	500	882
4621 Voss	499,429	1,000	12,930
4622 Kvam	281,741	1,000	6,942
4623 Samnanger	84,672	500	2,049
4624 Bjørnafjorden	301,909	1,000	20,445
4625 Austevoll	171,250	1,000	4,301
4626 Øygarden	971,965	1,500	31,506
4627 Askøy	782,679	1,000	24,259
4628 Vaksdal	151,663	1,000	3,225
4629 Modalen	31,635	500	320
4630 Osterøy	210,299	1,000	6,634
4631 Alver	845,213	1,000	24,006
4632 Austrheim	95,802	500	2,355
4633 Fedje	41,402	500	451
4634 Masfjorden	81,123	500	1,374
4635 Gulen	103,722	500	1,878
4636 Solund	48,444	500	641
4637 Hyllestad	63,681	500	1,078
4638 Høyanger	142,325	1,000	3,347
4639 Vik	108,742	500	2,150
4640 Sogndal	368,235	1,000	9,687
4641 Aurland	61,893	500	1,443
4642 Lærdal	77,935	500	1,746
4643 Årdal	170,238	1,000	4,239
4644 Luster	179,813	1,000	4,238
4645 Askvoll	122,912	1,000	2,470
4646 Fjaler	124,843	500	2,307
4647 Sunnfjord	695,496	1,000	18,058
4648 Bremanger	150,484	1,000	2,950
4649 Stad	315,743	1,000	7,753
4650 Gloppen	214,082	1,000	4,814
4651 Stryn	225,777	1,000	5,855

5001 Trondheim	4,214,866	3,000	168,090
5006 Steinkjer	696,690	1,000	19,843
5007 Namsos	506,024	1,000	12,386
5014 Frøya	143,834	1,000	4,253
5020 Osen	53,442	500	778
5021 Oppdal	191,367	1,000	5,738
5022 Rennebu	91,471	500	2,017
5025 Røros	158,016	1,000	4,568
5026 Holtålen	77,326	500	1,625
5027 Midtre Gauldal	191,906	1,000	5,104
5028 Melhus	436,646	1,000	13,786
5029 Skaun	231,744	1,000	6,852
5031 Malvik	341,744	1,000	11,616
5032 Selbu	32,147	1,000	3,332
5033 Tydal	39,000	500	626
5034 Meråker	91,016	500	1,974
5035 Stjørdal	244,430	1,000	19,814
5036 Frosta	92,187	500	2,155
5037 Levanger	534,183	1,000	16,504
5038 Verdal	389,218	1,000	12,270
5041 Snåsa	88,452	500	1,686
5042 Lierne	78,709	500	1,097
5043 Røyrvik	39,155	500	381
5044 Namsskogan	58,034	500	685
5045 Grong	98,305	500	1,934
5046 Høylandet	74,658	500	1,009
5047 Overhalla	129,232	1,000	3,167
5049 Flatanger	54,777	500	901
5052 Leka	40,886	500	460
5053 Inderøy	223,441	1,000	5,567
5054 Indre Fosen	330,830	1,000	8,216
5055 Heim	216,314	1,000	4,854
5056 Hitra	160,098	1,000	4,177
5057 Ørland	316,902	1,000	8,462
5058 Åfjord	177,203	1,000	3,503
5059 Orkland	558,653	1,000	14,948
5060 Nærøysund	333,831	1,000	7,898
5061 Rindal	75,093	500	1,639
5401 Tromsø	1,822,426	1,500	63,027
5402 Harstad	716,429	1,000	20,278
5403 Alta	743,606	1,000	17,029
5404 Vardø	98,513	500	1,634
5405 Vadsø	203,757	1,000	4,680
5406 Hammerfest	439,910	1,000	9,309
5411 Kvæfjord	120,489	500	2,316
5412 Tjeldsund	178,457	1,000	3,452
5413 lbestad	69,259	500	1,092
5414 Gratangen	58,531	500	888
5415 Lavangen	64,223	500	837
5416 Bardu	130,898	1,000	3,262
5417 Salangen	84,772	500	1,742
5418 Målselv	214,473	1,000	5,410
5419 Sørreisa	108,187	1,000	2,840
5420 Dyrøy	64,401	500	889
5421 Senja	598,209	1,000	12,088
5422 Balsfjord	207,710	1,000	4,571
5423 Karlsøy	108,197	500	1,800
5424 Lyngen	141,820	500	2,258
5425 Storfjord	93,163	500	1,519
5426 Kåfjord	96,980	500	1,693

5427 Skjervøy	123,304	500	2,379
5428 Nordreisa	169,710	1,000	3,981
5429 Kvænangen	82,744	500	973
5430 Kautokeino	151,467	500	2,369
5432 Loppa	70,388	500	702
5433 Hasvik	69,949	500	812
5434 Måsøy	76,736	500	995
5435 Nordkapp	134,043	1,000	2,557
5436 Porsanger	144,402	1,000	3,233
5437 Karasjok	121,723	500	2,155
5438 Lebesby	87,305	500	1,060
5439 Gamvik	70,343	500	925
5440 Berlevåg	61,963	500	777
5441 Tana	140,565	500	2,355
5442 Nesseby	67,594	500	742
5443 Båtsfjord	96,909	500	1,809
5444 Sør-Varanger	335,323	1,000	8,269
<i>Ufordelt skjønn, statsfo</i>	342,980		
<i>Prosjektskjønn mv.</i>	175,000		
<i>Tilleggsbevilgning koronatiltak, post 64 Skjønnskudd</i>			
Sum	139,559,740	321,000	4,400,000

I. Kap. 571, post 60
alvår 2021. Kap. 571, post 60
. Kap. 571, post 60

fra rammetilskuddet. Kap. 571, post 60
60

Endringer i Innst. 16 S			
Pensjon private barnehager, reversering regjeringens forslag	Kapitaltilskudd til private barnehager	Reversere forslag om skjermingsordning egenandeler	Kompensasjon formuesskatt
<i>(1000 kr)</i>	<i>(1000 kr)</i>	<i>(1000 kr)</i>	<i>(1000 kr)</i>
<i>Kol. 4</i>	<i>Kol. 5</i>	<i>Kol. 6</i>	<i>Kol. 7</i>
30,859	19,311	-9,089	9,374
573	358	-117	176
6,352	3,974	-1,391	1,869
1,443	903	-389	443
3,880	2,427	-739	942
118	74	-25	38
130	81	-26	37
118	74	-16	32
906	567	-140	217
873	546	-148	226
878	549	-151	221
627	392	-87	137
1,334	834	-200	351
526	329	-78	137
570	356	-98	147
107	67	-17	34
159	100	-24	51
172	108	-32	56
18	11	-3	6
27	17	-5	10
523	327	-69	127
1,728	1,081	-303	486
6	4	-1	2
355	222	-55	110
802	502	-233	280
1,227	767	-254	374
2,690	1,683	-506	787
89	55	-18	37
77	48	-17	29
322	201	-65	110
343	215	-64	104
223	139	-43	59
440	275	-74	125
148	93	-29	53
268	168	-53	88
440	275	-57	107
422	264	-48	97
240	150	-49	77
254	159	-46	87

126	79	-23	42
181	113	-39	68
101	63	-16	30
96	60	-21	35
253	158	-58	83
204	127	-38	68
66	41	-15	25
107	67	-25	41
423	265	-73	119
61	38	-16	30
547	342	-92	152
2,127	1,330	-417	618
795	497	-175	254
43	27	-8	17
56	35	-16	23
273	171	-65	91
32	20	-7	14
13	8	-3	6
75	47	-15	21
264	165	-64	85
115	72	-19	27
468	293	-106	154
43	27	-10	17
31	20	-8	16
36	22	-10	17
55	34	-16	21
157	98	-31	52
931	583	-200	303
68	42	-13	26
10	6	-3	5
44	27	-7	14
226	141	-46	74
59	37	-17	23
29	18	-8	12
172	107	-38	53
326	204	-81	113
62	39	-13	23
83	52	-20	30
44	27	-20	24
34	21	-11	16
10	6	-5	6
22	14	-6	9
33	20	-8	15
457	286	-96	132
360	225	-83	111
279	175	-72	93
81	51	-22	30
138	86	-40	51
413	259	-84	121
147	92	-36	55
24	15	-9	13
66	41	-21	32
1,105	691	-348	358
1,749	1,094	-542	566
2,165	1,354	-705	644
2,996	1,874	-1,006	943
3,956	2,475	-1,223	1,184
1,026	642	-252	334
1,028	643	-304	351
117	73	-33	57

34	21	-10	16
113	71	-29	41
1,644	1,029	-459	511
137	86	-27	44
291	182	-80	95
274	171	-58	87
289	181	-42	64
836	523	-146	213
2,613	1,635	-461	738
854	534	-164	239
513	321	-117	206
910	569	-149	238
6,126	3,832	-995	1,953
4,090	2,559	-742	1,298
622	389	-147	197
874	546	-170	219
423	264	-92	127
1,834	1,147	-405	491
3,597	2,250	-825	1,035
1,084	678	-172	296
285	179	-46	87
1,736	1,086	-427	449
988	618	-185	252
1,067	667	-227	287
611	382	-114	158
107	67	-25	33
293	183	-49	88
29	18	-9	13
93	58	-26	39
156	98	-41	55
99	62	-20	32
138	86	-32	56
145	91	-33	62
96	60	-26	41
83	52	-18	28
493	308	-134	161
777	486	-163	222
1,124	703	-226	331
102	64	-19	32
51	32	-10	17
65	41	-16	32
249	156	-58	79
343	215	-74	105
540	338	-183	205
1,117	699	-306	362
1,053	659	-232	329
1,045	653	-298	354
1,247	780	-280	397
259	162	-63	88
847	530	-188	240
129	80	-40	57
263	165	-63	91
159	100	-61	70
95	59	-46	53
197	123	-68	83
98	61	-32	42
788	493	-194	244
216	135	-56	76
133	83	-34	51
66	41	-22	28

46	29	-15	21
35	22	-9	15
60	37	-12	18
174	109	-39	64
98	61	-16	28
36	23	-10	18
49	31	-13	22
74	46	-19	30
65	41	-11	23
63	39	-16	25
72	45	-15	26
102	64	-24	41
173	108	-45	66
173	108	-45	66
92	58	-23	36
132	83	-34	51
194	121	-44	61
182	114	-42	70
534	334	-119	172
435	272	-120	154
439	275	-123	157
184	115	-52	64
209	131	-54	76
86	53	-25	34
36	22	-11	15
210	131	-53	74
63	39	-17	26
111	69	-23	39
51	32	-11	19
972	608	-310	314
953	596	-209	281
2,174	1,360	-562	660
2,423	1,516	-668	731
1,722	1,077	-439	543
1,297	811	-376	419
2,054	1,285	-661	629
471	295	-135	146
1,010	632	-238	323
78	49	-17	27
474	296	-124	163
308	193	-101	120
119	74	-33	47
214	134	-64	75
386	241	-95	125
139	87	-51	73
53	33	-10	19
87	55	-21	34
71	44	-19	28
50	32	-11	17
34	21	-10	15
60	38	-16	29
136	85	-27	50
203	127	-66	79
954	597	-212	267
1,654	1,034	-469	516
4,689	2,933	-1,168	1,274
904	566	-204	264
360	225	-74	112
314	196	-74	105
68	43	-22	28

76	48	-18	24
191	119	-60	70
253	158	-55	67
468	293	-87	127
232	145	-42	60
75	47	-20	21
66	41	-13	15
132	82	-36	42
34	21	-9	14
36	22	-10	16
34	22	-8	20
622	389	-134	168
29	18	-7	13
467	292	-86	119
68	43	-11	19
224	140	-54	70
70	44	-12	30
11,918	7,455	-2,694	3,491
625	391	-131	211
170	106	-26	47
249	156	-40	66
482	301	-80	138
836	523	-139	217
127	80	-21	37
120	75	-18	37
439	275	-88	152
347	217	-78	134
40	25	-5	15
44	28	-7	13
644	403	-106	181
333	208	-57	97
95	59	-17	28
1,125	704	-176	286
265	166	-29	77
1,774	1,110	-294	444
1,447	905	-188	337
150	94	-29	47
13	8	-3	7
347	217	-53	93
1,236	773	-195	336
106	66	-24	35
15	9	-3	6
61	38	-9	21
83	52	-14	28
23	14	-4	10
37	23	-9	16
122	76	-33	49
87	54	-16	32
546	342	-76	136
56	35	-12	26
67	42	-15	27
173	108	-36	65
212	133	-32	62
110	68	-16	35
105	66	-16	32
943	590	-151	258
98	61	-24	43
370	231	-62	102
242	151	-35	67
278	174	-47	83

8,604	5,382	-1,808	2,440
893	559	-196	281
563	352	-116	176
204	128	-40	67
23	14	-6	11
256	160	-50	80
87	55	-17	29
177	110	-41	65
51	32	-12	23
250	157	-40	72
690	432	-117	191
430	269	-51	95
669	418	-97	164
149	93	-27	47
25	15	-5	11
77	48	-21	28
954	597	-185	276
87	54	-18	30
855	535	-148	233
527	330	-117	171
72	45	-13	24
40	25	-8	16
14	9	-2	6
24	15	-6	11
89	56	-18	27
43	27	-7	14
171	107	-23	45
37	23	-7	13
15	9	-3	7
270	169	-42	78
341	213	-67	114
211	132	-40	69
186	116	-42	58
409	256	-74	118
166	104	-26	49
660	413	-140	209
381	238	-72	113
73	46	-11	23
3,238	2,025	-622	914
915	573	-207	287
905	566	-165	238
56	35	-27	24
194	121	-64	68
464	290	-110	135
84	53	-28	33
117	73	-28	49
33	21	-11	16
34	21	-11	13
30	19	-7	12
145	91	-26	48
60	37	-19	25
231	144	-46	79
121	76	-25	40
22	14	-9	13
500	313	-121	173
167	104	-40	64
60	38	-16	26
75	47	-20	33
54	34	-13	21
60	37	-16	24

111	69	-24	33
158	99	-40	56
33	21	-11	14
119	74	-23	33
22	14	-9	10
33	21	-12	12
32	20	-11	14
85	53	-33	37
122	76	-36	45
90	56	-21	31
32	20	-14	15
36	23	-19	13
25	16	-9	11
84	52	-25	33
23	14	-7	11
69	43	-28	26
347	217	-87	117
215,820	135,000	-50,000	65,000

**Sum
rammetilskudd**

(1000 kr)

Kol. 8

15,072,947
397,001
3,425,978
941,704
1,989,692
123,530
109,862
94,469
505,625
494,155
484,060
331,246
672,591
290,240
359,340
107,410
143,323
164,863
34,970
45,222
343,208
1,087,830
28,689
264,860
626,514
907,514
1,694,838
122,257
95,690
232,811
227,550
153,674
307,042
143,747
206,394
285,548
235,606
201,757
231,530

118,229
161,288
96,051
121,126
227,003
184,835
89,130
164,349
323,767
126,538
412,713
1,323,971
683,427
73,413
90,017
260,988
61,951
39,865
80,065
224,048
104,627
409,633
71,914
71,450
73,072
76,789
169,937
720,338
128,880
36,625
76,385
234,970
94,678
60,258
171,685
271,479
89,886
112,000
96,376
68,097
36,411
49,697
61,440
353,702
286,521
255,157
111,287
151,423
308,904
167,340
51,636
137,024
848,531
1,264,025
1,559,065
2,086,807
2,711,424
690,618
777,579
118,965

58,794
113,778
341,563
112,088
255,671
204,644
159,838
453,133
1,559,282
473,565
355,913
480,149
3,406,922
2,418,236
480,248
455,753
282,105
981,483
2,141,542
610,655
171,089
1,020,610
567,843
652,988
352,373
96,069
186,947
52,682
115,708
152,453
84,053
156,712
122,056
121,878
88,976
384,141
507,525
683,226
97,015
69,865
98,031
182,836
243,187
508,727
811,188
712,228
758,079
883,509
199,661
550,819
164,164
211,291
206,454
159,852
244,239
125,617
572,712
225,658
147,771
101,495

84,077
70,723
70,429
188,473
99,055
70,990
78,018
98,271
89,448
79,902
84,836
127,826
193,126
197,530
102,600
144,057
159,295
174,086
396,522
344,693
388,133
177,610
211,861
132,034
68,749
198,649
77,982
107,919
75,996
712,369
660,455
1,442,385
1,674,539
1,303,687
934,410
1,429,847
389,409
747,099
73,166
373,877
300,432
148,176
204,336
313,212
188,435
70,976
107,950
93,315
71,995
63,295
87,110
126,753
213,080
592,903
1,152,484
2,907,845
712,557
282,969
290,734
93,298

81,723
188,349
167,288
104,807
171,318
98,031
61,776
123,338
60,158
51,238
41,071
417,542
45,392
344,614
76,389
205,181
73,220
6,703,187
527,482
143,751
179,980
358,239
495,903
105,774
115,048
404,626
415,937
42,672
60,218
514,481
290,264
87,386
325,293
177,030
1,008,005
810,439
156,150
32,480
218,537
872,369
98,840
42,380
83,108
106,249
49,628
65,326
146,886
111,549
379,870
63,941
80,302
175,787
185,426
126,579
127,837
716,194
154,612
325,137
220,321
233,120

4,400,574
719,070
520,385
149,446
54,762
198,551
94,142
163,895
79,545
198,449
452,628
240,339
355,514
36,741
40,172
93,622
266,886
94,995
553,162
403,399
90,766
80,379
40,063
59,263
100,893
76,244
133,699
56,244
41,874
230,483
340,647
222,540
165,593
327,073
181,999
575,743
343,389
77,363
1,892,508
739,275
763,179
100,735
209,756
450,998
123,447
183,120
70,910
59,976
65,614
135,418
87,117
221,291
112,239
65,830
612,162
213,576
110,605
144,713
95,278
99,278

	<hr/>
	126,372
	174,964
	84,274
	<hr/>
	154,539
	71,627
	71,315
	<hr/>
	78,286
	137,742
	148,842
	<hr/>
	124,534
	88,918
	71,821
	<hr/>
	63,283
	143,564
	68,877
	<hr/>
	99,328
	345,186
	<hr/>
	342,980
	175,000
	1,500,000
	<hr/>
	146,146,560
	<hr/>

Endringer i rammetilskuddet for fylkeskommunene. Saldert budsjett 2021

Tabellforklaring

Kol. 1: Samlet rammetilskudd 2021 i Prop. 1 S, jf. Grønt hefte 2021

Kol. 2: Endring i tilleggsnummer 1: Økt bruk av voksenrett, første halvår 2021. Kap. 572, post 60

Kol. 3: Endring i Innst. 16 S: Midler til reasfaltering av fylkesveier. Kap. 572, post 60

Kol. 4: Endring i Innst. 16 S: Ny fordeling av midler begrunnet med lav- og nullutslippsferjer og -hurtigbåter. K

Kol. 5: Andre endringer: Omfordeling av midler til karriereveiledning. Kap. 572, post 60

Kol. 6: Samlet rammetilskudd i saldert budsjett 2021

Fylkeskommune	<u>Prop. 1 S</u>	<u>Endringer i tilleggsnummer 1</u>
	Sum rammetilskudd	Økt bruk av voksenrett, første halvår 2021
	(1000 kr)	(1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2
30 Viken	5,286,961	23,679
03 Oslo	2,680,008	8,772
34 Innlandet	2,791,768	7,231
38 Vestfold og Telemark	2,377,853	7,942
42 Agder	2,133,463	5,968
11 Rogaland	2,958,779	9,539
46 Vestland	5,783,646	12,555
15 Møre og Romsdal	2,934,682	5,538
50 Trøndelag	3,598,935	8,975
18 Nordland	3,800,664	4,926
54 Troms og Finnmark	3,615,014	4,876
<i>Ufordelt skjønn, Prop. 1 S</i>	50,000	
<i>Kompensasjon kollektivtrafikk, Prop. 1 S</i>	1,250,000	
<i>Tilleggsbevilgning koronatiltak, post 64 Skjønntilskudd</i>		
Sum	39,261,773	100,000

Kap. 572, post 60

Endringer i Innst. 16 S (2020–2021)		Andre endringer	Saldert budsjett
Reasfaltering av fylkesveier	Omfordeling av midler til elferjer	Omfordeling av midler til karriereveiledning	Sum rammetilskudd
<i>(1000 kr)</i>	<i>(1000 kr)</i>	<i>(1000 kr)</i>	<i>(1000 kr)</i>
<i>Kol. 3</i>	<i>Kol. 4</i>	<i>Kol. 5</i>	<i>Kol. 6</i>
30,820	-1,362	2,704	5,342,801
7,320	-150	2,799	2,698,752
20,860	-128	-1,330	2,818,401
15,020	-1,235	-987	2,398,592
13,280	-1,968	-1,758	2,148,984
14,040	-4,926	1,351	2,978,783
28,200	29,668	485	5,854,554
14,520	5,273	-120	2,959,892
22,620	-3,241	-659	3,626,631
15,440	-11,971	-286	3,808,772
17,880	-9,959	-2,199	3,625,611
			50,000
			1,250,000
			950,000
200,000	0	0	40,511,773

Statlige overføringer til kommunesektoren i 2021 (1 000 kr)

Øremerkede tilskudd			Nysaldert
Kap.	Post	Navn	budsjett 2020
Kunnskapsdepartementet			
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer	240,373
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	73,974
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg	179,000
	66	Tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme	15,480
	67	Tilskudd til opplæring i kvensk eller finsk	7,612
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	293,592
	69	Tilskudd for fullføring av videregående opplæring	666,740
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	61	Tilskuddsordning til veiledning for nyutdannede nytilsatte lærere	61,920
	63	Forskning på effektene av økt lærertetthet	43,002
	64	Programfinansiering 0–24-samarbeidet	39,310
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	63	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	41,467
231		Barnehager	
	60	Tilskudd til bemanningsnorm i barnehage	110,357
	66	Tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetspråklige barn	17,342
240		Fagskoler	
	60	Driftstilskudd til fagskoler	834,707
	61	Utviklingsmidler til fagskoler	53,204
286		Regionale forskningsfond	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning	219,119
Sum			2,897,199
Kulturdepartementet			
315		Frivillighetsformål	
	60	Tilskudd til frivilligsentraler	
323		Musikk og scenekunst	
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	22,380
Sum			22,380
Justis- og beredskapsdepartementet			
430		Kriminalomsorgen	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.	83,608
433		Konfliktråd	
	60	Tilskudd til kommuner	13,202
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	60	Refusjoner til kommunene	75,000
Sum			171,810
Kommunal- og moderniseringsdepartementet			
541		IT- og ekompolitikk	
	60	Bredbåndsutbygging	406,142
553		Regional- og distriktsutvikling	
	61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	1,483,307
	62	Kompetansepiloter	16,411
	63	Interreg og Arktis 2030	101,404
	65	Omstilling	81,000
567		Nasjonale minoriteter	

	60 Rom	3,617
575	Ressurskrevende tjenester	
	60 Toppfinansieringsordning	10,525,695
590	Planlegging og byutvikling	
	61 Byvekstavtaler	21,348
	65 Områdesatsing i byer	63,235
	Sum	12,702,159
Arbeids- og sosialdepartementet		
621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	151,460
	Sum	151,460
Helse- og omsorgsdepartementet		
714	Folkehelse	
	60 Kommunale tiltak	94,813
740	Helsedirektoratet	
	60 Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger	84,529
761	Omsorgstjeneste	
	60 Kommunale kompetansetiltak	10,449
	61 Vertskommuner	933,111
	63 Investeringsstilskudd – rehabilitering	3,673,332
	64 Kompensasjon for renter og avdrag	822,000
	65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	1,514,382
	67 Utviklingstiltak	69,652
	68 Kompetanse og innovasjon	549,857
	69 Investeringsstilskudd – netto tilvekst	305,300
762	Primærhelsetjeneste	
	60 Forebyggende helsetjenester	453,458
	61 Fængselhelsetjeneste	181,594
	63 Allmennlegetjenester	367,281
	64 Opptappingsplan habilitering og rehabilitering	
765	Psykisk helse, rus og vold	
	60 Kommunale tjenester	236,090
	62 Rusarbeid	449,360
783	Personell	
	61 Tilskudd til kommuner	132,508
	Sum	9,877,716
Barne- og familiedepartementet		
840	Tiltak mot vold og overgrep	
	61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre	101,762
846	Familie- og oppveksttiltak	
	60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	42,890
	61 Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge	429,969
	62 Utvikling i kommunene	113,042
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	60 Kommunalt barnevern	800,000
	61 Utvikling i kommunene	59,161
	62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning	25,900
855	Statlig forvaltning av barnevernet	
	60 Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak	373,459
882	Kirkebygg og gravplasser	
	60 Rentekompensasjon – kirkebygg	36,000

61	Tilskudd til fredete og verneverdige kirkebygg	71,100
Sum		2,053,283
Nærings- og fiskeridepartementet		
919	Diverse fiskeriformål	
60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	2,271,406
928	Annen marin forskning og utvikling	
60	Blått kompetansesenter Sør	6,000
Sum		2,277,406
Landbruks- og matdepartementet		
1142	Landsbruksdirektoratet	
60	Tilskudd til veterinærdekning	170,286
Sum		170,286
Samferdselsdepartementet		
1320	Statens vegvesen	
61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	254,300
64	Utbedring på fylkesveier for tømmertransport	34,300
65	Tilskudd til fylkesveier	491,500
1330	Særskilte transporttiltak	
60	Utvidet TT-ordning for brukere med særskilte behov	249,500
1332	Transport i byområder mv.	
63	Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter	1,870,000
65	Konkurransen Smartere transport	16,100
66	Tilskudd til byområder	2,114,500
1360	Kystverket	
60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	30,300
Sum		5,060,500
Klima- og miljødepartementet		
1420	Miljødirektoratet	
60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	
61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing	167,012
62	Tilskudd til grønn skipsfart	
63	Returordning for kasserte fritidsbåter	500
64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1,200
65	Tiltak til kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold	20,560
69	Oppryddingstiltak	74,962
1429	Riksantikvaren	
60	Kulturminnearbeid i kommunene	8,600
Sum		272,834
Olje- og energidepartementet		
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	131,000
Sum		131,000
Folketrygden		
2755	Helsetjenester i kommunene mv.	
62	Fastlønnsordning fysioterapeuter	459,500
Sum		459,500
Sum øremerkede tilskudd (kommuneopplegget)		36,247,533
Øremerkede tilskudd til flyktninger og asylsøkere (utenfor kommuneopplegget)¹⁾		
225	Tilskudd i grunnopplæringen	
64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	45,164
231	Barnehager	

	63 Tilskudd til tiltak for å styrke den norskspråklige utviklingen for minoritetsspråklige barn i barnehage	144,549
291	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60 Integreringstilskudd	7,068,926
	61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger	1,612,175
	62 Kommunale innvandreriltak	247,582
292	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1,286,502
	61 Kompetansekartlegging i mottak før bosetting	
490	Utlendingsdirektoratet	
	60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	157,232
	Sum	10,562,130
Andre poster utenfor kommuneopplegget¹⁾		
573	Kommunestruktur	
	60 Kommunesammenslåing	820,358
576	Vedlikehold og rehabilitering	
	60 Vedlikehold og rehabilitering i kommuner	2,500,000
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	
	61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	27,800,000
	Sum	31,120,358
	Sum øremerkede tilskudd utenfor kommuneopplegget	41,682,488
Rammeoverføringer til kommunesektoren		
571	Rammetilskudd til kommuner	
	60 Innbyggertilskudd	143,582,846
	61 Distriktstilskudd Sør-Norge	785,079
	62 Distriktstilskudd Nord-Norge	2,204,969
	64 Skjønnstilskudd	3,184,000
	65 Regionsentertilskudd	196,855
	66 Veksttilskudd	203,885
	67 Storbytilskudd	581,233
	Sum rammeoverføringer kommuner	150,738,867
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60 Innbyggertilskudd	39,190,708
	62 Nord-Norge-tilskudd	697,702
	64 Skjønnstilskudd	3,482,000
	Sum rammeoverføringer fylkeskommuner	43,370,410
	Sum rammeoverføringer	194,109,277

1) Øremerkede tilskudd utenfor kommuneopplegget medregnes ikke ved beregning av vekst i kommunesektorens inntekter

Saldert budsjett 2021
243,207
87,660
15,480
9,185
302,816
691,500
61,919
40,529
43,502
17,342
1,025,451
44,543
194,982
2,778,116
206,800
23,000
229,800
86,200
13,611
120,000
219,811
264,082
780,770
16,920
104,548
99,046

3,729
11,023,904
65,195
12,358,194
152,085
152,085
95,336
87,149
9,273
932,308
3,264,567
728,000
2,625,071
75,269
489,591
806,835
420,961
188,963
854,787
230,507
455,178
160,416
11,424,211
104,917
44,220
516,597
115,159
820,000
66,872
26,703
385,036

59,320
2,138,824
1,000,000
1,000,000
174,945
174,945
20,000
175,000
300,600
2,630,000
16,800
2,805,300
34,300
5,982,000
1,000
224,244
13,820
1,000
1,200
20,560
92,962
8,600
363,386
68,000
68,000
475,000
475,000
37,364,372
36,265

144,549
6,035,134
992,285
250,006
1,060,508
546
149,329
8,668,622
53,200
28,950,000
29,003,200
37,671,822
139,545,158
808,012
2,269,747
2,525,000
202,897
190,848
604,898
146,146,560
37,216,160
713,613
2,582,000
40,511,773
186,658,333

From: Jan Frode Fjære

Sent: Monday, December 14, 2020 4:07 PM

To: postmottak@tffk.no

Cc: Hilde Anita Nyvoll <Hilde.Nyvoll@nordreisa.kommune.no>

Subject: Tilbakemelding om rutejustering i fergetilbudet i Nordreisa kommune

Til Kurt Aril Bones.

Vedlagt følger tilbakemelding om rutejustering i fergetilbudet i Nordreisa kommune.

Med vennlig hilsen

Jan F. Fjære

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE
Postboks 701
9815 VADSØ

Deres ref: 20/16896-55	Vår ref (bes oppgitt ved svar): 2020/960-13	Løpenr. 11462/2020	Arkivkode N33	Dato 14.12.2020
----------------------------------	---	------------------------------	-------------------------	---------------------------

Tilbakemelding om rutejustering i fergetilbudet i Nordreisa kommune

Til Kurt Aril Bones:

Nordreisa kommune har vært i tett dialog med viktige aktører på Havnnes, som berøres av fylkeskommunens foreslåtte kutt i rutetilbudet på dette sambandet. Kommunen stiller seg bak de reaksjoner som er kommet på disse, og vi refererer tilbakemeldingen vi har fått fra Johs. H. Giæver her:

Konklusjonen fra Johs H. Giæver AS er at vi ikke har noen ruter og miste, det vil tilføre en stor belastning for et allerede hard prøvet næringsliv (fiskeri, turisme) grunnet Corona.

Vi anser forslaget om å kutte 1345 ferga (dette er skole/retur fra lege/og bussferga til Tromsø) som urealistisk.

Det også strider mot Fylkes mål å få flere over på kollektivtrafikk, redusere muligheten til å reise mot Tromsø med 50% etc.

2100 er en bestillingsferge – den er «linken» til at vi kan bo på en øy. Den gir frihet til å delta på skole arrangementer og fritidsaktiviteter i perioden (oktober til mars) da det ikke er mulig å bruke båt.

Hvis den kuttet er det ikke mulig å kommer seg til Havnnes etter kl 1910.

Det kan, etter vår mening, også stilles spørsmål om hvor mye besparing en rute utgjør på et kort samband som Havnnes – Rotsund, og hvis Fylket ønsker å øke inntektene ber vi om at passasjeravgift gjeninnføres.

Nordreisa kommune har tatt i bruk [eDialog](#). Med den kan du trygt sende oss brev og dokumenter elektronisk selv om de er unntatt offentlighet.

Vi oppfordrer alle til å ta i bruk ordningen med digital post – for hvert brev du leser digitalt fra oss er du med å bidra til besparelse på ca. 12 kroner. Fordelene er mange – les mer om digital post på vår [hjemmeside](#).

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Hvis det skulle innstilles en bestillingsferge foreslår vi 2045 ferga fra Havnes.

I tillegg vedlegger vi følgende:

- Vedtak i Nordreisa kommunestyre 24.09.2020
- Vedtak i Nord-Troms regionråd 28-29.09.2020
- Uttalelse fra Havnes- og Vest-Uløy bygdelag
- Uttalelse fra Reinrosa 4H i Rotsund, som organiserer barn og unge også på Havnes, som står i fare for å ikke kunne delta på aktiviteter pga. varslede rutekutt.

Vi minner om at befolkningen og næringslivet på Havnes ikke har andre reisealternativer enn de som tilbys på dette fergesambandet.

Med vennlig hilsen

Jan F. Fjære
Næringsutvikler
jan.fjaere@nordreisa.kommune.no
77588053

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

- 1 Vedtak i kommunestyret 24.09.2020
- 2 Uttalelse fra Havnes- og Vest-Uløy bygdelag
- 3 Vedtak i Nord-Troms Regionråd 28. og 29. september 2020
- 4 Uttalelse fra Reinrosa 4H

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJON
Fylkeshuset Postboks 701
9815 VADSØ

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2020/960-4	8740/2020	N33	29.09.2020

Melding om vedtak Endring av fergetilbudet i Troms

Vedlagt følger vedtak etter behandling i Kommunestyret 24. september 2020.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Jan F. Fjære
Næringsutvikler
jan.fjaere@nordreisa.kommune.no
77588053

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Nordreisa kommune har tatt i bruk [eDialog](#). Med den kan du trygt sende oss brev og dokumenter elektronisk selv om de er unntatt offentlighet.

Vi oppfordrer alle til å ta i bruk ordningen med digital post – for hvert brev du leser digitalt fra oss er du med å bidra til besparelse på ca. 12 kroner. Fordelene er mange – les mer om digital post på vår [hjemmeside](#).

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
104/20	Nordreisa kommunestyre	24.09.2020

Endring av fergetilbudet i Troms

Vedlegg

- 1 Endring i fergetilbudet i Troms

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 24.09.2020

Behandling:

Johanne Sommersæter (Sp) fremmet følgende tilleggsforslag:

2. avsnitt

Reiselivsnæringen

Det samme gjelder tirsdagsruta i ytre Kvæningen.

4. Vedtaket sendes kommunene i Nord-Troms.

Tom Vegar Kiil (Sv) og Olaug Bergset (Sp) fremmet følgende forslag:

Vi forstår at pga reduserte statlige bevilgninger må det kuttes i rutetilbudet. Vi ber ordfører søke å få en felles holdning i Nord-Troms og prioriterer steder det bor folk uten andre reisemuligheter. Dvs at kutt i B-ruta over lyngen blir minst smertefullt

Det ble først stemt over forslaget fra Johanne Sommersæter (Sp). Tilleggsforslaget enstemmig vedtatt.

Til slutt ble kommunedirektørens innstilling med vedtatte tilleggsforslag satt opp mot fellesforslaget fra Tom Vegar Kiil (Sv) og Olaug Bergset (Sp). 17 stemte for innstillingen og 3 stemte for fellesforslaget. Innstillingen med tillegg dermed vedtatt.

Vedtak:

1. Nordreisa kommunestyre protesterer kraftig mot de planlagte kuttene i fergetilbudet. Dette vil slå svært negativt ut for Nord-Troms, og må derfor unngås.
2. Kommunestyret påpeker viktigheten av å opprettholde eksisterende fergetilbud til Uløya, både for de fastboende, næringslivet og hytteeierne. Det samme gjelder tirsdagsruta i

Ytre Kvænangen. Reiselivsnæringen i området er allerede hardt rammet av koronapandemien, og en reduksjon av fergetilbudet vil skape store problemer for denne næringen.

3. Kommunestyret synes det er urimelig at man planlegger å svekke fergetilbudet over Lyngen og Ullsfjord, som er av vital betydning for innbyggerne, næringslivet og besøkende. Disse fergesambandene er av stor betydning for reiselivsnæringen i Troms og Finnmark. Kommunestyret synes det er merkelig at man planlegger oppstart av helårs fergesamband til/fra Senja som tydeligvis skal finansieres med reduksjoner i andre viktige samband.
4. Vedtaket sendes kommunene i Nord-Troms.

Kommunedirektørens innstilling

5. Nordreisa kommunestyre protesterer kraftig mot de planlagte kuttene i fergetilbudet. Dette vil slå svært negativt ut for Nord-Troms, og må derfor unngås.
6. Kommunestyret påpeker viktigheten av å opprettholde eksisterende fergetilbud til Uløya, både for de fastboende, næringslivet og hytteeierne. Reiselivsnæringen i området er allerede hardt rammet av koronapandemien, og en reduksjon av fergetilbudet vil skape store problemer for denne næringen.
7. Kommunestyret synes det er urimelig at man planlegger å svekke fergetilbudet over Lyngen og Ullsfjord, som er av vital betydning for innbyggerne, næringslivet og besøkende. Disse fergesambandene er av stor betydning for reiselivsnæringen i Troms og Finnmark. Kommunestyret synes det er merkelig at man planlegger oppstart av helårs fergesamband til/fra Senja som tydeligvis skal finansieres med reduksjoner i andre viktige samband.

Saksopplysninger

Troms og Finnmark fylkeskommune (TFFK) varsler i brev datert 10.09.2020 at det planlegges å fjerne en rundtur på hverdager med virkning fra januar på alle fergesamband i Troms, bortsett fra på Lyngen og Ullsfjord, der B-avgangene i sommersesongen planlegges fjernet.

Vurdering

For Nordreisa kommunes del vil en slik reduksjonen i fergetilbudet få effekt for Havnes-samfunnet på Uløya, som vil få fjernet en rundtur fra sitt rutetilbud, både for fastboende, folk med fritidsbolig her og et stort antall andre besøkende. Det vil ikke minst gjøre det enda vanskeligere i dag å bo og arbeide på et av Nord-Norges eldste handelssteder i full drift med fiskemottak, tørrfiskproduksjon dagligvarebutikk og stor reiselivsaktivitet sommer som vinter. Med det foreslåtte kuttet i rutetilbudet blir Havnes enda mindre tilgjengelig for turister som ønsker å besøke stedet. Det er en ikke ønsket utvikling!

Det er imidlertid ikke bare næringslivet og øy-beboerne på Uløya som vil rammes av det varslede rutekuttet. Mange innbyggere i Nordreisa er hver dag avhengig av å kjøre til Tromsø for å rekke lege- eller sykehusbesøk, og gjennomføre andre nødvendige ærender i Tromsø. Ikke minst gjelder det næringsdrivende og mange yrkesutøvere i regionen. Et kutt i fergetilbudet gjennom fjerning av B-

avgangene vil gjøre det enda vanskeligere å gjennomføre slike ærender i Tromsø. Dette vil særlig gå ut over mange eldre innbyggere i kommunen og Nord-Troms-regionen.

B-avgangene på fergene over Lyngen og Ullsfjord er dessuten en svært viktig ferdselsvei for tilreisende til Nord-Troms, og en fjerning av dette rutetilbudet vil skape enda større vanskeligheter for en allerede sterkt rammet reiselivsbransje, som i Nord-Troms utelukkende består av mindre og svært sårbare bedrifter. Mange av de har gjennom de senere årene investert betydelige midler i økt kapasitet og nye opplevelsestilbud. De jobber nå hardt for å omstille sine tilbud til å treffe de kundegruppene som nå har anledning til å besøke Nord-Troms. Disse bedriftene har allerede nok utfordringer, om ikke de skal måtte oppleve at et helt vesentlig samferdselstilbud blir svekket i tillegg.

Nord-Troms er en region preget av store avstander, og lang vei til nødvendige tilbud i Tromsø for de fleste av regionens innbyggere. Derfor må slike kutt i fergetilbudet som nå planlegges unngås.

Avslutningsvis bemerkes at det kan synes som om etablering av nye helårs fergesamband til/fra Senja vil bli finansiert med reduksjoner i andre fergesamband i Troms, herunder Nord-Troms.

Troms Fylkestrafikk
Bernhard Lunds vei 4
9300 Finnsnes

08.12.2020

Havnes – og Vest-Uløy Bygdelag
9059 Havnes

Fergetilbud til Havnes

Ser med stor bekymring at fergetilbudene skal reduseres i utkantstrøkene som allerede er dårlige.

Det er snakk i at enten fergeturen kl.13:45 eller bestillingsturen 21:00 kuttes. Rutetilbudet som er i dag bør få stå, spesielt kl.13:45 som er en bussferge til Tromsø for de som ikke kjører selv og er avhengige av buss må ta denne ruten, det er ikke hensiktsmessig at passasjerer skal ta en tidligere rute som f.eks kl.11:00 for å vente til bussen kommer flere timer senere i mange minusgrader i løpet av våre mange vintermånedder. 13:45 brukes også som skolerute, frakt av helsepersonell, hjemmehjelp og lignende.

Bestillingsfergen kl.21:00 brukes for det meste for de som bor fast som gjerne ønsker å være sosiale og skal kunne komme seg hjem igjen samme dag. Sosiale sammenhenger kan være f.eks kino og bursdager. Hyttefolket som jobber og bor i Tromsø ønsker å komme seg frem til sine hytter etter at de er ferdige på jobb er også avhengig av 21:00 ruta. Her må man også se hvilket forhold som er i Nord-Norge med veibaner som ofte sperres av vegarbeid eller snøras, her må det påberegnes ventetid, man kan ikke alltid stole på at man rekker 19:10 ruta.

Dersom en rute likevel må kuttes må vi prioritere de fastboende og beholde 13:45 ruta, da det i hovedsak er for bruk til skoleelever, reisende med buss og helsepersonell.

Mvh

Roy Larsen
Havnes- og Vest-Uløy Bygdelag

Sak 43/20 Uttalelse til fylkestinget vedrørende kutt i kollektivtilbudet

Vedtatt uttalelse fremmet i møte:

Nord-Troms Regionråd ber fylkestinget i Troms og Finnmark vektlegge følgende ved vurdering av kollektivtilbudet i regionen:

- Prioritere tilbud i lokalsamfunn hvor det ikke er alternative reisemåter
- Prioritere fergesamband med næringstrafikk, hvor det ikke er omkjøringsalternativer

From: Mari Kiil <mari.kiil@hotmail.com>
Sent: Monday, December 7, 2020 5:46 PM
To: Nordreisa kommune <postmottak@nordreisa.kommune.no>
Subject: Vs: Vedrørende fergerute Rotsund-Havnes

Vi ser i media at det foreslås at fergerute Rotsund-Havnes kuttes.

Reinrosa 4H har et aktivt miljø blant barn og unge i Rotsund og på Havnes. Våre vinteraktiviteter foregår ofte etter kl 1900 slik at ungene fra Havnes skal kunne være med å delta. Vi synes det er viktig at de får spist middag og gjort lekser før fritidsaktiviteter og vi tilrettelegger for at også havnesingene skal kunne være med. Dersom ferga kl 2100 fra Rotsund tas vekk vil det medføre at 4H'erne som er bosatt på Havnes blir frarøvet en positiv og aktiv tilværelse, og det vil gå ut over livskvaliteten til ungene.

Reinrosa 4H ber innstendig om at kveldruta kl 2100 består.

Mari Kiil
Klubbrådgiver A,
Reinrosa 4H
Mobil: 90764528

Følg oss på

www.4h.no | [Facebook](#) | [Instagram](#) |

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
14/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021

Anskaffelsesreglementet for innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms

[Oslomodellen - Krav til leverandører - Oslo kommune](#)

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Olaug Bergset (SP) fremmet følgende endringsforslag: Kommunestyre i Nordreisa ber om at innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms utarbeider krav til leverandører etter mønster fra Oslo-modellen, og at kommunene også etablerer tilsvarende krav ved sjølstendig innkjøp fra entreprenører og tjenesteleverandører.

Innstillingen ble satt opp mot Bergset (SP) sitt endringsforslag. Innstillingen fikk 5 stemmer og forslaget fikk 2 stemmer. Innstillingen vedtatt.

Vedtak:

Intensjonen i interpellasjonen er ivaretatt i forslag til revidert samarbeidsavtale, handlingsplan og anskaffelsesstrategi, kapittel 3, jf. sak til kommunestyret 04.02.2021.

Kommunedirektørens innstilling

Intensjonen i interpellasjonen er ivaretatt i forslag til revidert samarbeidsavtale, handlingsplan og anskaffelsesstrategi, kapittel 3, jf. sak til kommunestyret 04.02.2021.

Saksopplysninger

Olaug Bergset (Sp) fremmet følgende interpellasjon til kommunestyret 24.09.2020, FO 26/20: *Nord-Troms må bidra til et anstendig og trygt arbeidsliv*

En betydelig utfordring i samfunnet er et arbeidsliv som har hatt en utvikling med sosial dumping og utbredt arbeidslivskriminalitet, særlig innen bygg- og anleggsbransjen. Konsekvensene har vært mindre trygghet knyttet til fast ansettelse og lønn, lavere produktivitet og kvalitet i bransjer og leveranser, dårligere lønns- og arbeidsvilkår og færre lærlinger og manglende rekruttering.

Flere kommuner og fylkeskommuner ønsker å motvirke dette ved å stille krav ved større innkjøp fra entreprenører eller tjenesteleverandører. Nordreisa kommune er en stor innkjøper i Nord-Tromsmålestokk, delvis gjennom Innkjøpssamarbeidet mellom Nord-Tromskommunene. Senterpartiet ønsker at Kommunestyret i Nordreisa tar et initiativ til at også Nord-Tromskommunene skal bruke sine større innkjøp og investeringer som et bidrag for å fremme et

seriøst arbeidsliv – med anstendige arbeidsforhold og rettferdig konkurranse mellom seriøse leverandører som tar samfunnsansvar på alvor.

Slike krav er tidligere vedtatt av en rekke kommuner, jfr Oslomodellen, Telemarksmodellen m.fl. Disse modellene inneholder krav som skal ivareta et anstendig og trygt arbeidsliv, som bruk av lærlinger, norsk språk som arbeidsspråk for nøkkelpersonell, begrensning i antall ledd under hovedleverandøren, lønn mellom oppdrag for ansatte i bemanningsforetak som leverandøren benytter til å oppfylle kontrakten med oppdragsgiver, krav om at det i all hovedsak skal benyttes fast ansatte ved utførelse av oppdrag, mv.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret i Nordreisa ber om at innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms utarbeider krav til leverandørene etter mønster av Oslo-modellen, og at kommunene også etablerer tilsvarende krav ved sjølstendig innkjøp fra entreprenører og tjenesteleverandører.

Interpellasjonen fikk følgende behandling og vedtak i kommunestyre 24.09.2020:

Behandling:

Svar på interpellasjon - Interpellasjon - Nord-Troms må bidra til et anstendig og trygt arbeidsliv:

Vår interkommunale innkjøpstjeneste reviderer anskaffelsesreglementet nå. Krav som skal ivareta et anstendig og trygt arbeidsliv vil bli tatt inn i pkt 6; virksomheten skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser.

Saken legges fram for behandling i kommunestyret i desember 2020.

*Hilde Nyvoll
ordfører*

Olaug Bergset (Sp) fremmet følgende forslag: Kommunestyret i Nordreisa ber om at innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms utarbeider krav til leverandørene etter mønster av Oslo-modellen, og at kommunene også etablerer tilsvarende krav ved sjølstendig innkjøp fra entreprenører og tjenesteleverandører.

John Karlsen (Frp) fremmet følgende forslag: Oversendes formannskapet for videre behandling. Det ble stemt over forslaget fra John Karlsen (Frp). 13 stemte for og 7 stemte imot.

Oversendelsesforslaget dermed vedtatt.

Vedtak:

Oversendes formannskapet for videre behandling.

Nordreisa kommunestyre vedtok i møte 15.12.2020 i PS 149/20 at saken «Innkjøpstjenesten i Nord-Troms: revidert samarbeidsavtale, handlingsplan og anskaffelsesstrategi» utsettes til neste møte i kommunestyret.

Vurdering

Innkjøpstjenesten i Nord-Troms: revidert samarbeidsavtale, handlingsplan og anskaffelsesstrategi står på sakskartet til kommunestyrets møte 04.02.2020. Det interpellanten etterspør, mener kommunedirektør kommer frem i denne saken.

I saksdokumentene kan leses at Nord-Troms kommunene skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser. Alle våre anskaffelser skal forhindre svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

Kravene skal implementeres gjennom tydelige krav i avtalene og gjennom dialog og samarbeid med kommunens leverandører.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
11/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021

Høring - endring i smittevernloven (portforbud)

Henvising til lovverk:

- Lov om vern mot smittsomme sykdommer <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1994-08-05-55?q=smittevern>
- Kongeriket Noregs grunnloven https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-mn/KAPITTEL_5#KAPITTEL_5

Vedlegg

- 1 Høringsbrev - forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)
- 2 Høringsnotat - forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- Med bakgrunn i at portforbud griper så sterkt inn i grunnleggende demokratiske prosedyrer og grunnleggende rettigheter går Nordreisa kommune imot forslag om endring av smittevernloven om regulering av portforbud.
- Dersom Stortinget likevel vedtar lovendringen bes det om at følgende grupper unntas fra regelen:
Mennesker som lever med vold i hjemmet.
Barn og andre med særlige omsorgs- eller oppfølgingsbehov
Bostedsløse
Personer med rus- og eller psykiske helseproblemer
Ensomme
Sørgende
Personer i institusjoner
- Dersom Stortinget vedtar lovendringen, må portforbud reguleres i hht til regioner/områder i forhold til utbredt smitte.
- Dersom Stortinget vedtar lovendringen, må portforbudet reguleres i hht tidspunkt i døgnet.

Kommunedirektørens innstilling

- Med bakgrunn i at portforbud griper så sterkt inn i grunnleggende demokratiske prosedyrer og grunnleggende rettigheter går Nordreisa kommune imot forslag om endring av smittevernloven om regulering av portforbud.
- Dersom Stortinget likevel vedtar lovendringen bes det om at følgende grupper unntas fra regelen:
 - Mennesker som lever med vold i hjemmet.
 - Barn og andre med særlige omsorgs- eller oppfølgingsbehov
 - Bostedsløse
 - Personer med rus- og eller psykiske helseproblemer
 - Ensomme
 - Sørgende
 - Personer i institusjoner
- Dersom Stortinget vedtar lovendringen, må portforbud reguleres i hht til regioner/områder i forhold til utbredt smitte.
- Dersom Stortinget vedtar lovendringen, må portforbudet reguleres i hht tidspunkt i døgnet.

Saksopplysninger

Justis- og beredskapsdepartementet har i fellesskap med Helse- og omsorgsdepartementet, sendt ut forslag om endring i smittevernlovgivningen, portforbud inntil 21 dager, med mulighet til forlengelse 14 dager om gangen.

Kommunestyret har i sak 35/20 delegert sin myndighet etter Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) til formannskapet. Høringsuttalelse om endring i smittevernloven (portforbud) legges derfor frem for utvalget.

Det foreslås en ny §4-3 b, i smittevernloven som gir fullmakt til Kongen om å forby personer å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes, men tiltaket kan bare settes i verk innenfor strenge rammer og med nødvendige unntak. Sitat lovutkast smittevernloven § 4-3b:

§ 4-3 b Forbud mot å oppholde seg der allmennheten kan ferdes (portforbud)

Når det er strengt nødvendig av hensyn til å trygge folkehelsen, kan Kongen for å forebygge eller motvirke overføring av covid-19 i forskrift fastsette regler som begrenser adgangen til opphold på steder der allmennheten kan ferdes, herunder regler som forbyr opphold på slike steder. Forskriften kan gjelde for inntil 21 dager og kan forlenges med inntil 14 dager om gangen. I den utstrekning det er nødvendig, kan det i forskriften gjøre unntak fra gjeldende lovgivning.

Forskrift etter første ledd skal blant annet fastsette hva slags steder begrensningene gjelder for, og på hvilke tidspunkter de skal gjelde. Forskriften skal utformes slik at den ikke stenger for et minimum av menneskelig kontakt for samfunnsfunksjoner og må legge til rette for at barn og andre sårbare grupper blir ivaretatt. Forskrift etter første ledd er ikke til hinder for at det foretas nødrettshandlinger.

Forskrift etter første ledd skal meddeles Stortinget straks den er vedtatt. Stortinget kan innen sju dager etter vedtakelsen oppheve forskriften helt eller delvis.

I meddelelsen til Stortinget skal det gis en begrunnelse for forskriften. Det skal gis en vurdering av det smittevernfnaglige behovet for forskriften og hvorfor den er strengt nødvendig. Det skal også gis en vurdering av forskriftens forholdsmessighet og en begrunnelse for hvorfor andre beskyttelsestiltak ikke anses tilstrekkelige. Begrunnelsen skal gjøres offentlig.

I forskrift etter første ledd kan det gis bestemmelser om plikt til å fremlegge dokumentasjon for at man oppfyller vilkår for å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes, og krav til slik dokumentasjon.

Bakgrunn til lovforslaget er forebygging og motvirke overføring av sykdommen covid-19, når det er strengt nødvendig av hensyn til å trygge folkehelsen». Regjeringen mener at erfaringer fra andre land viser at det kan bli nødvendig med omfattende og inngripende tiltak. Det mest effektive virkemidlet for å hindre smittespredning er å holde avstand fra personer som kan være smittet. Forslaget skal sikre et rettslig grunnlag for å kunne benytte portforbud som tiltak.

Portforbudet skal innrettes slik at det *ikke* stenger for et minimum av menneskelig kontakt for den enkelte, samt unntak for ivaretagelse av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, samt at sårbare grupper og barn blir ivare tatt. Høringsnotatet sier at et portforbud som virkemiddel vil være aktuelt i ekstreme situasjoner med manglende kontroll over smittespredningen og over konsekvensene av smitten, feks knyttet til kapasitet i helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen mener at Norge må være forberedt på slik ekstrem situasjon. Mange land har allerede hatt portforbud etter mars 2020 som tiltak i covid-19 situasjon, dette gjelder ikke de nordiske landene. Portforbud innebærer i praksis at befolkningen bare kan forlate sine hjem hvis det er gitt unntak i portforbudet. Brudd på påbud er bøter eller fengsel i inntil 2 år (sml § 8-1).

I lovbestemmelsene vil det oppstilles vilkår for når et slikt tiltak kan iverksettes; varighet, hvem som skal unntas, hvilke situasjoner som kan være aktuell, for bestemte regioner, tider på døgn og evnt andre restriksjoner på bevegelsesfriheten.

Regjeringen inviterer til en bred debatt vedrørende om de skal fremme et slikt forslag i Stortinget. Departementene ber også om innspill til hvilke grupper som kan unntas, feks: vold i hjemmet, barn med særlige omsorgs- eller oppfølgingsbehov, bostedsløse, personer med rus- og eller psykiske helseproblemer, ensomme, sørgende, personer i institusjoner mm. Frist med å sende inn høringssvar er 31. januar 2021.

Vurdering

Et portforbud griper inn i de norske borgeres grunnlovfestede rett til bevegelsesfrihet og kan utfordre grunnleggende menneskerettigheter. Grunnloven § 106 beskytter bevegelsesfriheten og retten til å fritt velge bosted innenfor rikets grenser og videre at grunnloven § 113 fastslår at myndighetene må ha grunnlag i lov (legalitetsprinsippet) for å gripe inn ovenfor den enkelte. Grunnloven § 104 gir rettigheter mtp barns beste skal være grunnleggende ved alle handlinger som berører barn. Herunder barns rett til samvær med foreldre, beskyttelse mot vold og overgrep, rett til utdanning, lek fritid mv. Et portforbud kan være med på å begrense barns grunnleggende rettigheter, feks fritidsaktiviteter. Regjeringens foreslår at unntak fra portforbudet er feks kontakt med hjelpetilbud, krisesentertilbud, barnevern, behov for fysiske tjenestetilbud.

Folkehelseinstituttet er negativ til portforbud som virkemiddel, og de mener at tiltaket kun kan være aktuell i «en desperat situasjon». Helsedirektoratet er mer åpen for portforbud i forhold til smittevernet.

Smittevernloven gir allerede grunnlag for en rekke inngripende tiltak for å hindre eller redusere kontakten mellom mennesker, feks nedstenging av ulike former og virksomheter. Fullmaktsbestemmelsen i smittevernloven § 7-12 åpner for midlertidige reguleringer.

Et portforbud vil ramme enkelte grupper særlig hardt. Et slikt tiltak kan bidra til å forsterke ulikheter og særlig ramme personer som fra før er i en vanskelig situasjon. Portforbud innebærer full kontroll med de berørte borgernes bevegelser, og utfordrer demokratiske rettigheter. Historisk er portforbud benyttet under alvorlige opprør, krig, borgerkrig og opprør. Portforbud ble sist benyttet i Norge under 2 verdenskrig, og også brukt som middel til undertrykkelse av

befolkningsgrupper. Det er ikke ønskelig at staten skal ha mulighet til et så inngripende tiltak i fredstid.

Et portforbud kan likevel tenkes være aktuelt i en ekstrem situasjon hvor andre tiltak ikke er tilstrekkelige. Under en pandemi har staten behov for å ta raske beslutninger. De fleste av regjeringens tiltak har vært riktige og nødvendige, og har stor oppslutning. Det er samtidig viktig at det ikke gis anledning til å sette tilside demokratiske prosedyrer fordi de ofte strider imot grunnelegende rettigheter nedfelt i grunnloven. Hvis det skulle bli nødvendig med et portforbud, er det enklest å se for seg i et mindre område av landet og bare deler av døgnet. Tillegg til smittevernloven om portforbud må ha demokratiske garantier og tydelige begrensninger.

Nordreisa kommune mener at Norge ikke per i dag er i en situasjon som nødvendiggjør portforbud. Nordreisa kommune mener at det ikke er ønskelig at regjeringen åpner for innføring av portforbud i Norge i lovs form. Kampen mot smitten blir bare effektiv når tiltakene er legale, demokratiske og har støtte i befolkningen. Før et portforbud lovfestes bør det settes enda strengere krav og tiltak for innreise til landet.

Høringsnotat

Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet

Dato: 8. januar 2021

Saknr: 21/157

Høringsfrist: 31. januar 2021

Forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Høringsnotatets hovedinnhold.....	3
1.2	Bakgrunn.....	5
1.3	Nedstenging.....	7
1.4	Portforbud.....	8
1.5	Portforbud som smitteverntiltak.....	9
1.6	Regional variasjon av smitteverntiltakene.....	11
2	Gjeldende rett.....	12
2.1	Generelt om smittevernloven.....	12
2.2	Smittevernloven § 4-1 og § 7-12 – utgangspunkter og beslutningsmyndighet.....	13
2.3	Nedstenging.....	14
2.3.1	Innledning.....	14
2.3.2	Smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a–d.....	15
2.3.3	Oppsummering – hjemmelsspørsmålet for nedstenging.....	16
2.4	Portforbud.....	17
2.4.1	Smittevernloven § 4-1 første ledd.....	17
2.4.2	Smittevernloven § 7-12.....	18
2.4.3	Oppsummering – hjemmelsspørsmålet for portforbud.....	19
2.5	Straffesanksjonering og håndheving av tiltak etter smittevernloven.....	19
2.5.1	Straff.....	19
2.5.2	Politiets håndheving og kontroll for øvrig.....	19
2.5.3	Bistand fra andre til oppgaver knyttet til håndheving og kontroll.....	21
3	Portforbud i andre europeiske land.....	22
3.1	Oversikt over bruken av portforbud.....	22
3.2	Nærmere om portforbud i enkelte land.....	24

3.2.1	De nordiske landene.....	24
3.2.2	Tyskland	26
3.2.3	Frankrike	27
3.3	Grensen mellom portforbud og nedstenging.....	28
4	Konstitusjonelle og folkerettslige rammer.....	30
4.1	Innledning.....	30
4.2	Retten til bevegelsesfrihet.....	30
4.3	Forbudet mot vilkårlig frihetsberøvelse.....	31
4.4	Retten til respekt for privatliv, familieliv og hjem.....	32
4.5	Retten til forsamlingsfrihet og retten til tros- og livssynsfrihet.....	33
4.6	Adgangen til å gjøre inngrep i rettighetene.....	33
4.6.1	Oversikt	33
4.6.2	Nærmere om hjemmelskravet, herunder legalitetsprinsippet og Grunnloven § 113	34
4.6.3	Nærmere om kravet til nødvendighet og forholdsmessighet.....	35
4.7	Vern om eiendom.....	36
4.8	Barns rettigheter og rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne 37	
4.9	Forbud mot diskriminering.....	37
5	Departementenes vurdering knyttet til nedstenging	38
5.1	Vurdering av behov for ytterligere hjemmelsgrunnlag for nedstenging ..	38
5.2	Unntak for kritiske og viktige samfunnsfunksjoner mv.	39
5.3	Håndheving og kontroll	41
5.3.1	Behovet for ytterligere hjemler for håndheving og kontroll	41
5.3.2	Bistand fra andre	41
6	Departementenes vurdering og forslag knyttet til portforbud.....	41
6.1	Innledning.....	41
6.2	Behovet for en særskilt bestemmelse om portforbud	43
6.3	Formål som kan begrunne et portforbud.....	45
6.4	Vilkår for å kunne iverksette portforbud	46
6.4.1	Kort om kravene i smittevernloven § 1-5: nødvendighet og forholdsmessighet	46
6.4.2	Avgrensning til covid-19.....	47
6.4.3	Vilkår knyttet til smittesituasjonen eller konsekvensene av denne? .	47
6.4.4	Krav til nødvendighet og til myndighetenes vurderinger før iverksetting av et portforbud	49
6.5	Nærmere om utformingen av et eventuelt portforbud	50

6.5.1	Sentrale elementer ved innretningen av et portforbud og forholdet til nødvendighet og forholdsmessighet	50
6.5.2	Minimumsvilkår for utformingen	54
6.5.3	Nærmere om unntak for kritiske og viktige samfunnsfunksjoner mv. 55	
6.5.4	Nærmere om portforbudets varighet i dager	56
6.6	Tiltak for å verne barn og andre sårbare grupper	57
6.7	Demokratisk kontroll – forholdet til Stortinget.....	58
6.8	Beslutningsmyndighet.....	60
6.9	Straff	60
6.10	Håndheving og kontroll	61
6.10.1	Rammene i politiloven for bruk av makt og tvang.....	61
6.10.2	Plikt til å fremlegge dokumentasjon.....	62
6.10.3	Behov for bistand	63
6.11	Domstolskontroll.....	63
7	Særlig om Svalbard.....	64
8	Forholdet til reglene om innreiserestriksjoner	65
8.1	Gjeldende rett	65
8.2	Departementenes vurderinger.....	65
9	Økonomiske og administrative konsekvenser	66
10	Merknader til bestemmelsen i lovforslaget	67
11	Lovutkast	70

1 Innledning

1.1 Høringsnotatets hovedinnhold

Som ledd i regjeringens arbeid med håndteringen av covid-19-pandemien sender Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet i fellesskap på høring forslag om endringer i lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer. Formålet med dette høringsnotatet er å sikre at vi har nødvendige fullmakter også til å vedta et så strengt tiltak som portforbud dersom det skulle vise seg absolutt nødvendig. Erfaringer fra pandemien, ikke minst fra andre land, viser at det kan bli nødvendig med svært omfattende og inngripende tiltak, og at situasjonen kan endre seg på kort tid.

Det mest effektive virkemiddelet for å hindre smittespredning er å holde avstand fra personer som kan være smittet. Smittevernloven gir allerede grunnlag for en rekke inngripende tiltak for å hindre eller redusere kontakten mellom mennesker, som nedstenging av ulike former for virksomheter og aktiviteter. Portforbud var nevnt som et mulig smitteverntiltak i det mest dramatiske scenariet allerede i

regjeringens beredskapsplan 10. juni 2020, og regjeringen ønsker nå å foreslå en klar lovhjemmel for tiltaket med en mekanisme for å inkludere Stortinget.

Departementene foreslår på denne bakgrunn en ny § 4-3 b i smittevernloven som gir fullmakt til Kongen til å forby personer å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes, men tiltaket kan bare settes i verk innenfor strenge rammer og med nødvendige unntak.

Dette er en type tiltak som de fleste andre europeiske land ser ut til å ha hjemmel for å innføre, og som mange har benyttet den siste tiden. Enkelte land omtaler dette som *utgangsbegrensninger*, andre som *en plikt til å holde seg hjemme*. Det vanligste er imidlertid å bruke merkelappen *portforbud* på et slikt tiltak. Samtidig varierer det hva ulike land anser som et «portforbud» og hva de heller betegner med ulike former for nedstenging eller andre strenge bevegelsesbegrensende reguleringer, se nærmere i punkt 3 nedenfor. Uavhengig av valg av merkelapp er kjernen i denne type regulering at man som utgangspunkt skal holde seg hjemme og på den måten unngå nærkontakt med andre utenfor hjemmet.

Bruk av et så inngripende virkemiddel vil være aktuelt i ekstreme situasjoner med manglende kontroll over smittespredningen og over konsekvensene av smitten, eksempelvis knyttet til kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten. Selv om Norge ikke er i en slik situasjon i dag, viser erfaringen fra Europa at også Norge må være forberedt på en slik situasjon. Smittesituasjonen vurderes ved inngangen til 2021 som utrygg, ustabil og alvorlig, med mange pågående utbrudd og fare for økt smittespredning. Dette må også ses i sammenheng med de nye mutasjonene av viruset. Importsmitte er videre en stor utfordring.

Departementene foreslår dette nye tiltaket i høringsnotatet for å sikre et konkret og sikkert rettslig grunnlag dersom portforbud ved en ytterligere negativ utvikling skulle bli nødvendig. Det er ikke med dette besluttet om eller eventuelt når det skal fremmes en proposisjon for Stortinget, men departementene ser for seg at det kan være ønskelig å fremme for Stortinget et helhetlig forslag om hvordan et portforbud kan hjemles og rammes inn, med offentlig høring og meningsutveksling, selv om det ikke er aktuelt å bruke hjemmelen slik smittesituasjonen er nå. Alternativet ville ha vært å vente uten en slik prosess og eventuelt gripe til midlertidige reguleringer i medhold av den generelle fullmaktsbestemmelsen i smittevernloven § 7-12 dersom smittesituasjonen forverres dramatisk og gjør tiltak som portforbud strengt nødvendig.

Et portforbud er både prinsipielt og praktisk sett et svært inngripende tiltak. Et portforbud innebærer at det grunnlovfestede utgangspunktet om bevegelsesfrihet snus – man kan bare bevege seg i det offentlige rom når det er særskilt angitt at dette er tillatt. Som det redegjøres nærmere for i høringsnotatet her, kan et portforbud utformes på svært ulike måter, og det er naturlig nok stor forskjell på hvor inngripende et lokalt portforbud nattetid og et nasjonalt portforbud hele eller deler av døgnet vil være.

Departementene foreslår at det i en ny lovbestemmelse oppstilles nærmere vilkår for når et portforbud kan iverksettes, hvor lenge et portforbud kan vare, hvem som bør unntas fra et portforbud, hvordan Stortinget skal involveres mv. Det foreslås at bestemmelsen er avgrenset til covid-19-pandemien. Det gis også en nærmere vurdering av i hvilke situasjoner det kan tenkes aktuelt å benytte hjemmelen om å iverksette et portforbud, herunder om det kan være aktuelt nasjonalt eller

begrenset til bestemte regioner eller lignende, om det skal være begrenset til bestemte tider på døgnet, og hvilke andre restriksjoner i bevegelsesfriheten som kan vurderes. Som del av dette gjennomgås i dette høringsnotatet de rammene for et slikt tiltak som kan utledes av Grunnloven og våre folkerettslige forpliktelser.

Et annet svært inngripende tiltak er nedstenging av det vesentlige av aktiviteten i samfunnet, ofte omtalt som «lockdown». Departementene har vurdert det slik at det allerede i dag foreligger tilstrekkelige grunnlag i smittevernloven til å gjennomføre en slik nedstenging dersom det skulle bli aktuelt, og foreslår derfor ikke endringer på dette punktet. Det gjelder også ulike former for sosial nedstenging, som det å begrense besøk i private hjem. Dette er noe annet enn et portforbud, og reguleres derfor ikke av den foreslåtte nye bestemmelsen. Det er likevel funnet hensiktsmessig å redegjøre for de aktuelle rettslige rammene i dagens regelverk for en eventuell nedstenging av vesentlige deler av samfunnet, inkludert de begrensninger i bruken av dette virkemidlet som følger av Grunnloven og folkeretten.

Det gis også en oversikt over andre spørsmål i tilknytning til en eventuell nedstenging eller et portforbud, herunder om politiets hjemler og oppgaver, om gjennomføringen av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, og om forholdet til reglene om innreiserestriksjoner.

1.2 Bakgrunn

Det nye koronaviruset SARS-CoV-2 har spredt seg mellom mennesker siden 2019 og forårsaker sykdommen covid-19. Verdens helseorganisasjon erklærte 30. januar 2020 utbruddet av covid-19 som en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse. Covid-19 ble en meldepliktig sykdom til MSIS (Meldingssystem for smittsomme sykdommer) og definert som en allmennfarlig smittsom sykdom 31. januar 2020, jf. forskrift 1. januar 1995 nr. 100 om allmennfarlige smittsomme sykdommer. Verdens helseorganisasjon definerte utbruddet som en pandemi 10. mars 2020. Helsedirektoratet hadde på samme tid erklært at det forelå et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom.

Sykdommen har forårsaket en helt ekstraordinær situasjon, og det har blitt satt i verk en rekke smitteverntiltak for å forebygge smittespredning. Regjeringens strategi er å håndtere covid-19-pandemien slik at vi til enhver tid har kontroll på smittespredningen. Kontroll innebærer blant annet at sykdomsbyrden er lav og at smitten er håndterbar og ikke overskrider kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten, herunder TISK-kapasiteten (testing, isolering, smitteoppsporing og karantene).

Ifølge den langsiktige strategien for håndteringen av covid-19-pandemien skal smitteverntiltakene være kunnskaps- og erfaringsbaserte, målrettede, samordnede og balanserte, basert på beredskapsprinsippene, hensynet til personer i risikogruppen skal ivaretas, de samfunnsøkonomiske konsekvensene skal vektlegges, og det skal være åpenhet om vurderingene.

Før man går til så inngripende tiltak som et portforbud vil være, legges det til grunn at alle øvrige aktuelle tiltak er satt i verk eller grundig vurdert, men funnet utilstrekkelig slik situasjonen er på det aktuelle tidspunktet. Smittevernloven bygger på at man ikke skal iverksette mer inngripende tiltak enn nødvendig, se blant annet punkt 2.1 nedenfor. Anbefalinger og frivillighet skal forsøkes før man

benytter kraftigere virkemidler som påbud, eventuelt bruk av tvang og straffesanksjoner.

Det fremgår videre av regjeringens strategi for håndteringen av covid-19-pandemien og beredskapsplanen for smitteverntiltak under covid-19-pandemien at tiltak dels kan overlapse hverandre. Som utgangspunkt har det vært gått trinnvis frem med gradvis endring av tiltak i takt med utviklingen av pandemien. I håndteringen har det vært lagt til grunn et føre-var-prinsipp når smitteverntiltak vurderes. Det innebærer at det kan være situasjoner der man ikke kan gå trinnvis frem, men der smittesituasjonen kan kreve iverksettelse av flere tiltak med en gang. Se også om dette i punkt 2.1 nedenfor. Pandemiens potensial for rask økning taler for årvåkenhet og tidlig iverksettelse av tiltak, samtidig med fortsatt arbeid for å styrke etterlevelsen av de generelle smitteverntiltakene.

Det er i regjeringens beredskapsplan beskrevet et system for å risikovurdere smittesituasjonen, som er tatt i bruk fra 16. desember 2020. Systemet innebærer blant annet at Folkehelseinstituttet hver uke plasserer hvert fylke og noen utvalgte bo- og arbeidsregioner i risikonivå 1 til 5 basert på en kombinasjon av kvalitative og kvantitative indikatorer.

De fem nivåene er: 1) Kontroll, 2) Kontroll med klynger, 3) Økende spredning, 4) Utbredt spredning og 5) Ukontrollert spredning.

De ulike nivåene er blant annet beskrevet i Folkehelseinstituttets håndbok for oppdaging, vurdering og håndtering av covid-19-utbrudd i kommunene, som er publisert på Folkehelseinstituttets nettsider (sist oppdatert 18. desember 2020).

Nivå 4 kan innebære:

«Høy og raskt økende insidens utenom avgrensete utbrudd. Press på sykehusenes kapasitet. Økende insidens eller flere utbrudd i sårbare grupper. Rundt 20 – 30 % har ukjent smittesituasjon. Økende insidens av innleggelser og dødsfall. Kapasitet for smittesporing og testing er overbelastet.»

Nivå 5 kan innebære:

«Ukontrollert spredning i samfunnet og fare for å overskride sykehusenes kapasitet. Akselererende insidens utenom kjente utbrudd. Mer enn 30 % har ukjent smittesituasjon. Smittesporing er ikke gjennomførbart for mange tilfeller pga. kapasitetsmangel.»

Det er i regjeringens beredskapsplan gitt eksempler på pakker med smitteverntiltak som bør vurderes i de ulike nivåene, men det er ikke noen automatikk i hvilke smitteverntiltak som skal innføres ved de ulike risikonivåene. Det understrekes at pakkene med smitteverntiltak bare er utgangspunkter, at det er flytende overganger mellom nivåene og smitteverntiltakene, og at det kan tenkes å bli benyttet ulike virkemidler avhengig av den konkrete situasjonen.

De nasjonale tiltakene vi har hatt siden november 2020, tilsvarer i hovedsak tiltaksnivå 3, mens det i flere kommuner med økt smittepress eller pågående utbrudd er iverksatt enkelte tiltak som tilsvarer nivå 4 og delvis nivå 5.

Den 4. januar 2021 ble det innført flere forsterkede nasjonale smitteverntiltak i en foreløpig periode på to uker. Dette innebærer at hele landet i den perioden disse tiltakene vil gjelde for, vil ha tiltak på nivå 4 og delvis nivå 5. Det er også innført testplikt for reisende til Norge og plikt til registrering av innreise.

Ved utbredt eller ukontrollert smitte i befolkningen og manglende kontroll og kapasitet i smitteoppsporing og i helse- og omsorgstjenesten, vil det være aktuelt å ta i bruk ulike former for nedstenging og eventuelt portforbud. Ved slike inngripende tiltak må det vurderes grundig om smitteverneffekten står i forhold til de store negative konsekvensene for enkeltpersoner og samfunnet for øvrig. Det tilsier at det skal svært mye til før et nasjonalt portforbud vil være aktuelt. Det vil bare være aktuelt i en ekstrem situasjon. Et lokalt og mindre omfattende portforbud vil også bare være aktuelt i helt spesielle tilfeller der andre tiltak ikke er tilstrekkelige for å løse de særlige lokale utfordringene, og vil på den måten også forutsette en ekstrem situasjon lokalt.

For å vurdere om man er i en situasjon med ukontrollert smittespredning (nivå 5) må man for det første se på den epidemiologiske situasjonen. Både smittesituasjon, innleggelser og dødsfall, smittespredningstall og fremskrivninger, status for immunitet og vaksinasjon, konsekvenser for særlige sårbare grupper og risikogrupper vil være elementer i denne vurderingen. For det andre vil man kunne se på kapasiteten, både i primær- og spesialisthelsetjenesten, når det gjelder testing og smitteoppsporing og status når det gjelder smittevernutstyr, legemidler og vaksiner. Dersom kommunenes kapasitet til testing, isolering, smitteoppsporing og karantenering (TISK) bryter sammen, vil vi raskt kunne nå et nivå hvor også helsetjenestens kapasitet til behandling overskrides.

Omfattende nedstenging og portforbud er aktuelt først på risikonivå 5. Det understrekes også at regjeringen er svært opptatt av at den virksomheten som kan gjennomføres uten smitterisiko, eksempelvis fra et mobilt kontor (hjemmekontor) eller fra produksjonsvirksomhet med lite behov for tilstedeværelse, så langt som mulig kan fortsette. Den enkelte sektor bør innrette seg slik at både privat og offentlig virksomhet kan holde i gang mest mulig normal aktivitet innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende smitteverntiltakene. Det vil også alltid bli gjort en vurdering av graden av smitterisiko opp mot kostnadene for samfunnet ved nedstenging eller portforbud slik at konsekvensene av slike svært kraftfulle tiltak ikke blir mer dramatiske for samfunnet og for den enkelte enn nødvendig.

1.3 Nedstenging

Den 12. mars 2020 stengte Norge ned store deler av samfunns- og næringsliv. Formålet var å sikre fysisk distansering og på den måten raskt hindre ytterligere smittespredning. Det var likevel begrensede tiltak rettet mot deler av næringslivet, som handelsstanden. Effekten av tiltakene ble betydelig fordi mange unngikk å oppsøke private og offentlige tjenester med mindre det var strengt nødvendig.

Den 4. januar 2021 ble det iverksatt en rekke tiltak for hele landet som omfatter deler av næringslivet og handelsstanden. Rådene er i januar 2021 strengere enn i mars 2020 når det gjelder sosial kontakt i hjemmet, men mindre omfattende blant annet når det gjelder barnehager, skoler og annet utdanningstilbud og tjenestetilbud generelt.

Når «nedstenging» omtales i høringsnotatet, siktes det til en mer omfattende nedstenging enn vi hadde våren 2020 og det vi har i begynnelsen av januar 2021. Det vil være snakk om en grad av nedstenging som minner om den vi har sett i flere europeiske land høsten 2020, ofte omtalt som «lockdown». Se punkt 3 for en oversikt over portforbud i andre europeiske land og punkt 3.3 for en omtale av grensen mellom portforbud og nedstenging.

Nedstenging av næringslivet er svært kostbart for samfunnet og for den enkelte. Det bør derfor foretas en avveining av gevinsten fra smitteverntiltakene opp mot konsekvensene for samfunnet for øvrig (tiltakskostnaden). Regjeringen vil ikke stenge ned mer aktivitet enn nødvendig for å oppnå ønsket smitteverneffekt, herunder det som er nødvendig for å forebygge smittespredning. Det kan imidlertid bli nødvendig å gå til høy grad av nedstenging raskt, uten å avvende effekten av mildere former for nedstenging, dersom det er nødvendig for å forebygge en alvorlig smittesituasjon. Det har sammenheng med at smitten i gitte situasjoner kan spre seg svært raskt, og at det tar noe tid fra smitten faktisk foreligger til den blir registrert. Å handle kraftfullt i slike situasjoner er i samsvar med smittevernloven, se også punkt 2.3 nedenfor.

1.4 Portforbud

Med portforbud siktes det her til at det som utgangspunkt er forbudt å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes. Det innebærer i praksis at befolkningen bare kan forlate sine hjem hvis det er gitt unntak fra portforbudet.

I en meget alvorlig smittesituasjon kan et portforbud supplere en nedstenging av virksomheter og aktivitet i samfunnet. Ulike former for slike portforbud vil redusere den sosiale kontakten utover det som følger av nedstenging. Et portforbud vil eksempelvis kunne supplere begrensninger i adgangen til besøk i private hjem, og kan på den måten hindre samling av personer i den perioden et portforbud gjelder.

Et portforbud kan utformes svært ulike måter. Det kan være alt fra et forbud mot å være ute på natten, begrenset til bestemte områder, til et nasjonalt forbud mot å være ute som gjelder hele døgnet. Det kan også oppstilles få eller mange unntak, og det kan være ulike regler på dagtid, kveldstid og nattestid. Disse forholdene har stor betydning for hvor inngripende et portforbud vil være.

Mange europeiske land har innført portforbud høsten 2020, og de er av nokså ulik karakter. Det gis en overordnet oversikt over enkelte andre lands bruk av portforbud i punkt 3 nedenfor.

Et portforbud skal, som andre smitteverntiltak, ikke gå lenger enn det som er strengt nødvendig. Det betyr at det må vurderes grundig om det er nødvendig å innføre et portforbud, om det eventuelt skal avgrenses geografisk og i tid, og hvilke unntak som må oppstilles.

Selv om portforbud kan utformes på svært ulike måter, er det uansett prinsipielt sett inngripende i folks privatliv og bevegelsesfrihet, som er beskyttet i Grunnloven § 106. I motsetning til hva situasjonen er i enkelte andre land, har vi ikke noen direkte regulering av portforbud i Norge, og det har, etter det departementene forstår, ikke vært brukt etter 2. verdenskrig.

Et portforbud medfører en sterk begrensning i antall personer som oppholder seg i det offentlige rom. Det gir færre potensielle nærkontakter og potensielle smittesituasjoner. Det kan på den måten være et relevant smitteverntiltak som kan være egnet til å begrense smittespredningen.

I en situasjon med ukontrollert smitte vil svært mange smitteverntiltak være innført. Det må antas at det normalt vil inkludere i alle fall en vesentlig grad av nedstenging og sterke begrensninger i anledning til å få besøk i private hjem, se

punkt 1.2 foran. En eventuell ytterligere smitteverneffekt av et portforbud vil i første rekke være at man også begrenser den menneskelige kontakten utendørs. Som det er redegjort nærmere for nedenfor, kan dette gi en viss tilleggseffekt for å begrense smitten, men denne må likevel antas å være relativt begrenset. Det betyr blant annet at man må vurdere grundig om et portforbud vil være nødvendig og forholdsmessig etter smittevernloven og menneskerettighetene, se nærmere nedenfor.

Det er hjemmel for portforbud som et *smitteverniltak* som foreslås her. Det betyr blant annet at portforbud bare kan iverksettes når det er klart medisinskfaglig begrunnet, jf. smittevernloven § 1-5. Det betyr også at den foreslåtte bestemmelsen ikke gir grunnlag for bruk av portforbud i andre tilfeller, eksempelvis for å sikre ro og orden.

1.5 Portforbud som smitteverniltak

Under pandemien har de viktigste tiltakene siden starten vært å finne de smittede (ved testing) og mistenkt smitte (ved smitteoppsporing) og skille disse fra andre mennesker ved henholdsvis isolering og karantene. På den måten har man kunnet forebygge videre smittespredning fra disse personene.

Det er ikke mulig å ha kontroll på alle mulige smittekilder, særlig fordi de smittede kan være smittsomme før de får symptomer, samt at covid-19 kan forløpe uten eller med svært milde symptomer. Derfor har det vært nødvendig å supplere med tiltak som reduserer kontakt mellom alle mennesker uten kunnskap om deres smittestatus. Blant disse tiltakene er for eksempel stenging av virksomheter og begrensninger i deltakerantallet på sammenkomster.

Den smittevern faglige begrunnelsen for portforbud ligger i at tiltaket virker kontaktreduserende mellom personer som ikke vet at de er smitteførende og andre personer. Det kan føre til færre kontakter mellom folk og dermed gi en viss ekstra smitteverneffekt.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet nærmere smittevern faglige vurderinger fra Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet, som har gitt sine vurderinger 11. desember 2020 (oppdrag nr. 256).

Folkehelseinstituttet er kritisk til at et portforbud vil være et virkemiddel som smittevern faglig kan begrunnes, jf. kravene i smittevernloven § 1-5, og tar også opp at et portforbud kan utfordre menneskerettighetene. Det uttales blant annet at et portforbud er «et unødvendig grovt virkemiddel». Departementene forstår Folkehelseinstituttet slik at et portforbud etter Folkehelseinstituttets syn likevel kan tenkes å være et aktuelt virkemiddel, men bare i en «desperat situasjon». Det uttales:

«Så vidt vi kan bedømme, kan et portforbud forsvares smittevern faglig og juridisk bare i en desperat situasjon der alle andre kontaktreduserende tiltak er godt gjennomført, men har vist seg å ikke bremse epidemien, prevalensen av frittgående smitteførende personer i samfunnet er høy, og sykehusene er i ferd med å kollapse.»

Helsedirektoratet er langt på vei enig med Folkehelseinstituttet, men synes mer åpen for at et portforbud kan være et smittevern faglig nødvendig virkemiddel, og oppsummerer sin vurdering av et mulig portforbud slik:

«Portforbud er et tiltak som kan anses å være nødvendig av hensyn til smittevernet i ekstreme situasjoner, der man vurderer at stenging av alle ikke-essensielle virksomheter

ikke vil være nok til å redusere mobiliteten og kontakten i befolkningen i tilstrekkelig grad.

Et portforbud vil være et inngripende tiltak for de det gjelder for, som griper inn i enkeltpersoners handlingsfrihet og retten til respekt for privatlivet. Det skal mye til for at tiltaket etter en helhetsvurdering vil anses forholdsmessig.»

Helsedirektoratet understreker videre at et portforbud bare fremstår som aktuelt ved en vesentlig nedstenging, og uttaler blant annet:

«Et eventuelt portforbud vil etter vår vurdering innføres som tiltak sammen med eller i etterkant av at man stenger ned alle ikke-essensielle virksomheter, jf. modell 5.2 i Helsedirektoratets svar på oppdrag 216. Nødvendigheten av tiltaket må vurderes i sammenheng med de øvrige tiltakene som portforbudet skal virke sammen med. Dette tilsier at portforbud er et tiltak som kun anses å være nødvendig av hensyn til smittevernet i ekstreme situasjoner, der man vurderer at stenging av alle ikke-essensielle virksomheter ikke vil være nok til å redusere mobiliteten og kontakten i befolkningen i tilstrekkelig grad.»

Departementene er enig i Helsedirektoratets oppsummering og legger denne til grunn i høringsnotatet her. Det kan likevel ikke utelukkes at et lokalt portforbud om kvelden og natten kan anses som mindre inngripende og mer virkningsfullt enn nedstenging i gitte situasjoner. Det kan eksempelvis være tilfellet dersom smittespredningen i stor grad skjer fordi mange mennesker samles ute om kvelden og natten, og det er dårlig etterlevelse av andre smitteverntiltak og problemer med smitteoppsporing.

Den mulige smittevernmessige gevinsten ved portforbud er vanskelig å anslå. Den beror i stor grad på om man har lyktes med de andre, mindre inngripende tiltakene som er innført. Dersom hygienen er god, få smitekilder går fritt (fordi TISK-arbeidet fungerer), og kontakthypigheten er liten (fordi andre restriksjoner gjelder), blir det ikke mye tilleggsgevinst av portforbud. På dette grunnlaget beskriver Folkehelseinstituttet at tilleggseffekten av et portforbud «er liten». Helsedirektoratet viser til Folkehelseinstituttet, men skriver også:

«Som FHI skriver, vil et portforbud kunne gi ekstra smitteverneffekt, ved at tiltaket fører til færre kontakter mellom folk. Tiltaket vil også kunne ha en sterk signaleffekt til befolkningen om alvorligheten av situasjonen man befinner seg i.»

Det vil ikke være mulig å på forhånd fullt ut beskrive hvilken situasjon som kan kreve et så inngripende tiltak som et portforbud. Dette understrekes både av Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. Det vil være nødvendig å vurdere blant annet ulike indikatorer for smittesituasjonen, kapasiteten for testing og smitteoppsporing, kapasiteten for behandling i kommunal helse- og omsorgstjeneste og spesialisthelsetjenesten, tilgjengelighet av smittevernutstyr mv. Det vil også være nødvendig å vurdere risikoen ved ikke å innføre nye eller forsterkede tiltak.

Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet mener begge at det skal svært mye til før portforbud vil fremstå som et nødvendig og forholdsmessig tiltak.

Folkehelseinstituttet uttrykker generelt at det er vanskelig å se når et portforbud vil være et nødvendig og tjenlig tiltak etter smittevernloven. Helsedirektoratet vurderer det likevel slik at et portforbud etter en helhetsvurdering kan være nødvendig og forholdsmessig. Direktoratet nevner følgende eksempel:

«Eksempel på dette kan være et større utbrudd der man ikke kjenner smitteveien til veldig mange. Man har da ikke kontroll, og vil kunne måtte stenge ned før kapasitetsterskel er nådd dersom det skal være mulig å opprettholde kapasitet, eksempelvis innen TISK.»

Både Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet anbefaler som utgangspunkt at et portforbud gjøres minst mulig omfattende, geografisk og tidsmessig, og med nødvendige unntak. Samtidig vil et begrenset portforbud gi mindre smitteverneffekt. Helsedirektoratet uttaler om dette som en generell anbefaling:

- «Tiltaket bør i størst mulig grad være avgrenset til de delene av landet der smittesituasjonen er alvorlig, og tiltaket bør derfor primært være aktuelt å iverksette lokalt i en kommune eller regionalt i et område.
- Jo mer avgrenset i tid tiltaket er, jo mer forholdsmessig vil tiltaket kunne anses å være. Eksempelvis kan det etter en helhetsvurdering anses mer forholdsmessig å iverksette et strengt portforbud for en periode på en uke fremfor et portforbud med flere unntak for en periode på en måned. Varigheten må vurderes opp mot behovet for å slå ned smittespredning og gjenopprette samfunnsfunksjoner.
- Dersom portforbudet er begrenset til tider av døgnet der befolkningen stort sett holder seg innendørs, eksempelvis midt på natten, vil tiltaket kunne anses mindre inngripende, og dermed også mer forholdsmessig. Samtidig må tidsbegrensningen sees i sammenheng med hva som er problemet og hva man forsøker å oppnå med smitteverntiltaket. Dersom problemet er at det er mye folk ute i gatene, på besøk hos hverandre mv. på dagtid, vil ikke et tiltak som er begrenset til å forby aktiviteter på natten anses egnet til å redusere smittespredning.
- Avhengig av utforming, vil det måtte gis unntak fra et portforbud for personer som av ulike grunner trenger å dra fra hjemmet sitt. Unntakene må utformes ulikt avhengig av hvilken tid på døgnet et portforbud gjelder for. Ved et portforbud på nattestid, kan man vurdere om det er tilstrekkelig med unntak for akutte situasjoner knyttet til liv og helse, i tillegg til at personer som skal på jobb mv. må kunne dra dit. Ved et portforbud på dagtid, er det behov for mer vidtgående unntak for å sikre at befolkningen får handlet nødvendige varer og gjort nødvendige ærender, samtidig som man sikrer at mobiliteten er så lav som mulig. Det vises eksempelvis til unntakene fra lignende portforbud i England og Frankrike.»

Et portforbud om dagen og ettermiddagen vil påføre barn og unge en ekstra belastning da de hindres i utendørs lek og utfoldelse og hindres i vanlig skolegang, med mindre det er gitt nødvendige unntak. Portforbud vil også ramme sosialt skjevt. Husstander med få kvadratmeter pr. medlem får sannsynligvis en tøffere portforbudstid enn husstander med mer plass. I tillegg vil det kunne ha alvorlige konsekvenser for utsatte barn og unge, da de ikke unnslipper skadelig miljø i hjemmet og de heller ikke får tilgang på andre tilbud og tjenester som ellers vil kunne fange opp disse barna og ungdommene. Dette er forhold som understrekes av både Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. Negative konsekvenser av portforbud må vurderes mot nytten, og ved innføring må også kompensierende tiltak som kan motvirke de negative konsekvensene styrkes.

1.6 Regional variasjon av smitteverntiltakene

Inngripende smitteverntiltak kan ikke være strengere enn nødvendig. I dette ligger blant annet at det må vurderes om det er tilstrekkelig å iverksette tiltakene i utvalgte kommuner og regioner, før det er aktuelt å innføre slike tiltak nasjonalt. Dette har sammenheng med at det til nå har vært klare variasjoner i smittespredningen i Norge. I mange kommuner har man raskt klart å slå ned lokale

utbrudd, og utbruddene er i hovedsak lokalisert til enkelte områder. Også ved en eventuell mer dramatisk situasjon, der det kan være aktuelt for staten å beslutte mer omfattende nedstenging eller et portforbud, må det vurderes om det vil være tilstrekkelig å gjennomføre dette lokalt eller regionalt, for eksempel i områder med særlig høy smittespredning eller et ukontrollert smitteutbrudd. Dette omtales nærmere i punkt 6.5.1 nedenfor.

Det vil likevel kunne skape enkelte utfordringer å ha ulike smitteverntiltak i de enkelte regionene, blant annet når det gjelder forholdet til andre kommuner i samme bo- og arbeidsregion. Det kan blant annet bli behov for særskilt regulering av reising, varetransport, næringsvirksomhet mv. på tvers av regioner med ulik regulering.

2 Gjeldende rett

2.1 Generelt om smittevernloven

Formålet med smittevernloven er å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge dem og motvirke at de overføres i befolkningen, samt å motvirke at slike sykdommer føres inn eller ut av landet, jf. smittevernloven § 1-1. Loven skal sikre at helsemyndighetene og andre myndigheter iverksetter nødvendige smitteverntiltak på en måte som ivaretar rettssikkerheten for den som rammes.

Smittevernloven er generell og gjelder for alle smittsomme sykdommer. Loven gir både regler om ansvar og oppgaver for å forebygge smittsomme sykdommer i en normalsituasjon, og lovgrunnlag for å iverksette tiltak mot smitteutbrudd, også for å kunne håndtere nye og farlige smittestoffer vi ikke har kunnskap om.

Hvilke smitteverntiltak som kan iverksettes, avhenger av sykdommens og sykdomsutbruddets art og omfang. Ved *allmennfarlig smittsom sykdom*, se legaldefinisjonen i § 1-3 nr. 3, kan det brukes mer inngripende tiltak enn ved annen smittsom sykdom. Covid-19 er definert som en allmennfarlig smittsom sykdom, jf. § 1-4 og forskrift 1. januar 1995 nr. 100 § 1. De videste fullmaktene kommer først til anvendelse ved et *alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom*, se legaldefinisjonen i § 1-3 nr. 4. Utbruddet av covid-19 er karakterisert som et alvorlig utbrudd. Det er derfor åpning for å bruke alle fullmaktene i smittevernloven for å forebygge og motvirke denne sykdommen, såfremt de øvrige vilkårene i de enkelte bestemmelsene er oppfylt.

Smittevernloven skiller mellom befolkningsrettede og individrettede smitteverntiltak. Befolkningsrettede tiltak i kapittel 4 kan etter omstendighetene rette seg mot en ubestemt krets av personer, mens individrettede tiltak i kapittel 5 retter seg mot bestemte personer.

Tiltak etter kapittel 4 kan være møteforbud, stenging av virksomheter, karantene, isolering og andre begrensninger i personers bevegelsesfrihet. I motsetning til hva som gjelder for tiltak etter kapittel 5, kan ikke tiltak etter kapittel 4 gjennomføres med bruk av tvang, jf. Prop. 130 L (2019–2020) side 12. Brudd på plikter etter kapittel 4 kan imidlertid medføre straffansvar.

I tillegg til vilkårene som følger av de enkelte lovbestemmelsene om smitteverntiltak, må tiltakene oppfylle grunnleggende krav til nødvendighet og

forholdsmessighet i smittevernloven § 1-5, jf. Prop. 91 L (2018–2019) side 45. Her fremgår det at smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå som tjenlig etter en helhetsvurdering. Det skal legges vekt på frivillighet fra den tiltaket gjelder, og alle tvangsmessige tiltak skal være forholdsmessige.

Loven bygger på *det minste inngreps prinsipp*. Det betyr at det tiltaket som er minst inngripende, men samtidig er tilstrekkelig effektivt, fortrinnsvis velges. Tiltakene må vurderes løpende i takt med smittesituasjonen. Det skal ikke brukes mer inngripende tiltak enn det som til enhver tid er nødvendig av hensyn til smittevernet, jf. NOU 1990: 2 side 108. Dette kommer blant annet til uttrykk i § 4-1 femte ledd der det stilles krav til at et vedtak om etter første ledd straks skal oppheves eller begrenses når det ikke lenger er nødvendig.

De grunnleggende kravene til smitteverntiltak i § 1-5 må vurderes ut fra den kunnskapen man om har smittesituasjonen på det tidspunktet beslutningen fattes. Vurderingen må baseres på smittesituasjonen i øyeblikket og forventet utvikling, jf. formålet om å forebygge smitte.

Formålet med loven er å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer. Smittevernloven hjemler følgelig tiltak for å *forebygge* en mulig fremtidig situasjon. Den bygger i så måte på et føre var-prinsipp. Det kan for eksempel vedtas tiltak for å forhindre smitte fra å komme inn i landet eller inn i en kommune som ikke har smitte. Slike tiltak kan være nødvendige for å forhindre at smitte sprer seg og dermed for å verne befolkningen. Det samme gjelder tiltak for å forebygge en fremtidig smittesituasjon som man på beslutningstidspunktet anser vil inntre hvis tiltakene ikke innføres.

2.2 Smittevernloven § 4-1 og § 7-12 – utgangspunkter og beslutningsmyndighet

Smittevernloven § 4-1 og § 7-12 er aktuelle lovgrunnlag for vedtak om nedstenging og portforbud.

Etter *smittevernloven § 4-1 første ledd* kan kommunestyret vedta smitteverntiltak som nevnt i § 4-1 bokstav a–e (møteforbud, isolering mv.), når det er «nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført». Ved et «alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom og når det er avgjørende å få satt i verk tiltak raskt for å motvirke overføring av sykdommen», kan Helsedirektoratet treffe slike vedtak for «hele landet eller for deler av landet», jf. annet ledd. Siden departementet har instruksjonsmyndighet over Helsedirektoratet, kan også departementet fatte vedtak etter bestemmelsen, se NOU 1990: 2 punkt 15.3.1. Ifølge lovens forarbeider kan inngripen fra staten særlig være aktuelt under bekjempelsen av «farlige epidemier». I slike situasjoner kan det være behov for nasjonal styring ved at smitteverntiltak iverksettes raskt, konsekvent og med stor nøyaktighet, jf. Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 145.

Tiltak som skal gjelde hele landet vil gjennomgående ikke kunne innføres tilstrekkelig raskt, effektivt og konsekvent med mindre departementet eller Helsedirektoratet fatter vedtak. Tiltak som er nødvendige for å håndtere smittesituasjonen i «deler av landet», i én kommune, i flere kommuner, i bo- og arbeidsmarkedsregioner eller større regioner, kan også være aktuelle når nasjonale myndigheter etter en konkret vurdering anser at det av hensyn til forsvarlig

smittevern er nødvendig med strengere tiltak enn det kommunene selv ønsker å innføre. Det vil også være aktuelt når det er behov for å innføre effektive og konsekvente tiltak i hele det aktuelle befolkningsområdet raskere enn det kommunene selv er i stand til.

Etter *smittevernloven* § 7-10 kan Helsedirektoratet, og dermed også departementet, bestemme at kommuner skal «organisere eller utføre nærmere bestemte tjenester eller tiltak, samarbeide, eller følge nærmere bestemte retningslinjer når det er nødvendig for å sikre et effektivt og forsvarlig smittevern».

I *smittevernloven* § 7-12 er Kongen gitt en særlig fullmakt. Ved utbrudd av en alvorlig smittsom sykdom eller når det er fare for slikt utbrudd, kan Kongen gi forskrifter med lovs innhold og om nødvendig fravike gjeldende lovgivning for å trygge folkehelsen og iverksette tiltak til vern av befolkningen. Et vilkår er at det er «fare ved opphold», noe som innebærer at det ikke er tilstrekkelig med tid til en ordinær lovgivningsprosess, se Prop. 130 L (2019–2020) side 14. I forarbeidene er det forutsatt at fullmakten bare kan brukes «i en alvorlig nasjonal krisesituasjon», jf. Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 177.

Henvisningen i § 7-12 til bestemmelsene i beredskapsloven innebærer at bestemmelser gitt i medhold av § 7-12 skal meddeles Stortinget «snarest mulig», og at de kan oppheves av Stortinget. Ordningen etter beredskapsloven er at det må fremlegges lovforslag for Stortinget snarest mulig dersom bestemmelsene ikke er opphevet innen 30 dager.

2.3 Nedstenging

2.3.1 Innledning

Vedtak om nedstenging kan gjelde hel eller delvis nedstenging av samfunnet, forskjellige typer virksomheter og for ulike deler av landet. Aktuelle tiltak kan være forbud mot arrangementer, stenging av serveringssteder og underholdningstilbud, forbud mot ulike former for næringsvirksomhet, tjenestetilbud mv., stans i organisert idrett og stenging av undervisningsinstitusjoner. Hvilke tiltak som er aktuelle må vurderes konkret og basert på hvilke tiltak som er nødvendige og forholdsmessige.

Spørsmålet her er om det er hjemmel i smittevernloven for å vedta nedstenging av alle typer ikke-samfunnskritiske virksomheter, dvs. en nedstenging av alle eller det vesentlige av virksomhetene som ikke er nødvendig for å få gjennomført kritiske og viktige samfunnsfunksjoner. Om kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, se særlig punkt 5.2 og 6.5.3 nedenfor.

Loven er utformet som en fullmaktslov som nettopp skal ta høyde for at det kan fattes vedtak om smitteverntiltak som er nødvendige i den konkrete situasjonen. Det følger blant annet av smittevernloven § 1-1, som bestemmer at loven «skal sikre at helsemyndighetene og andre myndigheter setter i verk nødvendige smitteverntiltak» for å «verne befolkningen mot smittsomme sykdommer». Det fremgår videre i NOU 1990: 2 punkt 8.8.1 at man har ansett det som nødvendig å gi en forholdsvis vid adgang til å fastsette restriksjoner på kontakt mellom mennesker, blant annet av hensyn til smittsomme sykdommer som kan overføres luftbåret. Luftbåren smitte nevnes her som et eksempel på egenskaper ved smittsomme sykdommer som kan gjøre restriksjoner nødvendig, og er derfor et

uttrykk for at det på generelt grunnlag er vid adgang til å fastsette restriksjoner på kontakt mellom mennesker, også stenging av virksomheter når det er nødvendig for å hindre spredning av en alvorlig allmennfarlig smittsom sykdom.

Videre følger det av forarbeidene, jf. Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 60–61, at smittevernloven skal gi rettslig grunnlag som gir en forholdsvis vid adgang til å fastsette restriksjoner på kontakten mennesker imellom. Det ble videre uttalt at «det ikke kan ses bort fra at det fortsatt kan være aktuelt med tiltak som hindrer nærkontakt mellom et større antall personer, bl.a. av hensyn til smittsomme sykdommer som kan overføres luftbåret eller ved utbrudd av sykdom fremkalt av fremmede smittestoffer som man ikke kan beskytte seg mot ved vaksinasjon eller på annen måte». Viktigheten av at loven gir et klart hjemmelsgrunnlag for iverksettelsen av ulike befolkningsrettede tiltak ble understreket av departementet.

Kravene i § 1-5 om nødvendighet og forholdsmessighet samt inngangsvilkårene i § 4-1 første ledd innebærer at terskelen for vedtak om nedstenging av virksomheter hvor det ikke er påvist eller er mistanke om smitteutbrudd, er ganske høy, jf. også bemerkningen i forarbeidene om at det «fortrinnsvis» er aktuelt med nedstenging av virksomheter hvor det har vært smitte. Kravene i § 1-5 legger også klare føringer for hvor omfattende et vedtak om nedstenging kan være (full eller delvis nedstenging, varighet, hvilke virksomheter kan omfattes, hvor i landet mv.). Her vil grunnleggende rettigheter etter blant annet Grunnloven og EMK også ha betydning, se punkt 4 nedenfor.

Tiltakene som inngår i nasjonal nedstenging av vesentlige deler av aktiviteten i samfunnet, er svært inngripende og krever derfor klar hjemmel i lov, se for eksempel HR-2020-1967-A avsnitt 35 og 36, hvor det påpekes at kravet til hjemmelens klarhet varierer etter inngrepets art og hvor hardt det rammer.

2.3.2 Smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a–d

Etter smittevernloven § 4-1 første ledd *bokstav a* kan det vedtas «forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet».

Bestemmelsen er vidt formulert, og det fremgår av Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 144–145 at hensikten er å gi adgang til å hindre at flere mennesker samles hvis dette representerer en fare for overføring av smitte. Hensynet til å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller motvirke at den blir overført er et overordnet hensyn ved tolkningen av bestemmelsen. Den er ment å gi hjemmel for å forby alle typer møter, uansett om de er i offentlig eller privat regi og om de er politiske eller upolitiske. Det inkluderer blant annet idrettsarrangementer, utstillinger, konserter og lignende. Bestemmelsen er også ment å gi adgang til å forby private sammenkomster hvis vilkårene for øvrig er til stede, men det vil likevel ikke være adgang til å isolere nære familiemedlemmer eller andre som bor sammen. Derimot vil det kunne være adgang til å pålegge restriksjoner i den sosiale omgangen i et større bofellesskap eller bokollektiv.

Etter ordlyden kan det vedtas både forbud og påbud, men også andre begrensninger i den sosiale omgangen der mennesker møtes. Slike begrensninger kan eksempelvis være å stille krav til gjennomføringen av møter og sammenkomster og påbud om munnbind.

Etter smittevernloven § 4-1 første ledd *bokstav b* kan det vedtas «stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der».

Utover at det må være tale om virksomheter som «samler flere mennesker», følger det ingen begrensninger av ordlyden med hensyn til *hva slags* virksomheter eller *hvor mange* virksomheter som kan omfattes av et vedtak om nedstenging. Ordlyden sier heller ingenting om at et vedtak etter bokstav b bare kan gjelde for avgrensede geografiske områder, slik som i § 4-1 første ledd bokstav d om isolering mv.

Lovens ordlyd med eksempler viser at bestemmelsen er ment å favne vidt. Dette følger også av forarbeidene, hvor det står at stenging eller andre begrensninger kan være aktuelt for «alle slags virksomheter» som samler flere folk og som kan medføre smittefare, jf. Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 144:

«Alternativet i bokstav b gir adgang til å stenge alle slags virksomheter som samler flere mennesker og som dermed kan representere en smitteoverføringsfare. I alternativet er det regnet opp en del eksempler på slike typiske virksomheter hvor flere mennesker er samlet. Andre virksomheter som også vil være omfattet, er f.eks. restauranter, campingplasser, kino, teater, sirkus, sexklubber, o.s.v. Det er adgang til å stenge hele virksomheten eller pålegge nærmere begrensninger i aktivitetene. Aktuelle begrensninger kan være f.eks. bare stengning av en skoles gymnastikksal eller svømmebasseng, reduksjon av belegget på et hotell, aldersmessige begrensninger i betjening av virksomheten osv.»

Det er ikke et krav etter ordlyden at virksomheten har hatt et smitteutbrudd eller at det er mistanke om det. I forarbeidene fremgår det at nedstenging kan foretas allerede i «forebyggende øyemed», jf. NOU 1990: 2 side 108:

«Fordi det her dreier seg om til dels svært inngripende tiltak framgår det uttrykkelig av smittevernloven § 4-2 at det kan vedtas stenging av en hel virksomhet forutsatt at den samler flere mennesker og vilkårene forøvrig er tilstede. Det vil fortrinnsvis være aktuelt for virksomheter hvor det har brutt ut sykdomstilfelle, men også stenging i rent forebyggende øyemed må det også være anledning til.»

Det kan videre gis regler om «stans eller begrensninger i kommunikasjoner» etter smittevernloven § 4-1 første ledd *bokstav c*. Ifølge Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 145 gir bestemmelsen adgang til å stanse eller legge begrensninger i bruken av offentlige eller private kommunikasjoner som eksempelvis tog eller buss.

Etter smittevernloven § 4-1 første ledd *bokstav d* kan kommunen fatte vedtak om «isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen». Se nærmere vurdering av alternativet i punkt 2.4.1.

2.3.3 Oppsummering – hjemmelsspørsmålet for nedstenging

Etter departementenes vurdering er det i utgangspunktet hjemmel i *smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav a–d* for nasjonal nedstenging av alle former for virksomheter som det ikke er nødvendig å opprettholde for å få gjennomført kritiske og viktige samfunnsfunksjoner. Rammene for slike vedtak følger i første rekke av kravene til klar medisinskfaglig begrunnelse, nødvendighet og forholdsmessighet i smittevernloven § 1-5 og av vilkårene i § 4-1 første ledd. Her vil også grunnleggende rettigheter etter blant annet Grunnloven og EMK ha

betydning. Vurderingen må skje på vedtakstidspunktet og løpende i takt med smittesituasjonen.

Dersom det skulle være behov for et supplerende hjemmelsgrunnlag, vil også den særlige fullmaktsbestemmelsen i *smittevernloven* § 7-12 kunne anvendes for å vedta forskrifter om nasjonal nedstenging. Bestemmelsen er omtalt i punkt 2.4.2 nedenfor.

2.4 Portforbud

2.4.1 Smittevernloven § 4-1 første ledd

Med *portforbud* mener departementene i dette høringsnotatet et generelt forbud mot å være ute der allmennheten kan ferdes med mindre det er bestemt at det er tillatt.

Mens smittevernloven § 4-1 regulerer blant annet ulike former for lukking av aktiviteter og stenging av virksomheter, i tillegg til begrensninger i personers bevegelsesfrihet, er det ingen bestemmelser som direkte gjelder portforbud.

Inngripende tiltak krever klar hjemmel i lov, jf. for eksempel HR-2020-1967-A avsnitt 35 og 36. Verken lovens ordlyd eller forarbeidene gir støtte for at § 4-1 første ledd *bokstav a, b eller c* er ment å omfatte portforbud.

Med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd *bokstav d* kan det fattes vedtak om «isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen». Det betyr at personer helt eller delvis kan avskjæres fra kontakt med omverdenen. Som eksempler på slike tiltak nevner forarbeidene vedtak om at nærmere angitte personer bare gis adgang til å oppholde seg i hjemmet, eventuelt på arbeidsplassen eller i transport mellom arbeidsplass og bolig, jf. eksempelvis NOU 1990: 2 side 108.

Tiltaket er et befolkningsrettet tiltak. Ordlyden er vid og kan tale for at personer kan isoleres, for eksempel ved at de forbyes å oppholde seg utenfor hjemmet til visse tider av døgnet. Hensikten er å avskjære smittede eller mistenkt smittede å komme i kontakt med personer som ikke er smittet, eller motsatt. Hva som skal til for å være antatt smittet må avgjøres etter en konkret faglig vurdering av den aktuelle sykdommen. For covid-19 kan det være vanskelig å avgjøre hvem som er smittet i og med at mange ikke har symptomer, noe som kan tilsi at begrepet må tolkes vidt.

Det fremgår av forarbeidene at bokstav d gir adgang til å fatte vedtak om isolering av «smittede eller mistenkt smittede i et mindre, geografisk område», jf. Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 144. I NOU 1990: 2 side 244 vises det til at det «[s]pesielt ved mistanke om utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom [...] kan være behov for umiddelbart å iverksette isolering av den eller de mistenkt smittede eller syke og deres eventuelle nærkontakter». Som alternativ til total isolering kan det etter bestemmelsen eksempelvis legges begrensninger på antall personer eller nærmere regulering av hvem som kan komme inn i eller ut av det smitteutsatte området.

Med vedtak etter § 4-1 bokstav d kan personer altså bli pålagt å holde seg hjemme. Det er et vedtak som for dem det gjelder, har klare likheter med et portforbud. Det

er imidlertid flere forhold ved bestemmelsen som gjør at den neppe kan gi grunnlag for den type mer generelle portforbud som omtales i høringsnotatet her. Etter departementenes syn vil bestemmelsen i alle fall ikke gi tilstrekkelig klar hjemmel for et så inngripende tiltak, jf. omtalen av legalitetsprinsippet og klarhetskravet foran og nærmere i punkt 4.6.2 nedenfor.

2.4.2 Smittevernloven § 7-12

Bestemmelser om portforbud kan gis med hjemmel i *smittevernloven § 7-12*, se punkt 2.2 foran og nærmere i punkt 6.2 nedenfor. Bestemmelsen lyder:

«Når et utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom truer folkehelsen, eller når det er fare for et slikt utbrudd og det på grunn av disse forhold er fare ved opphold, kan Kongen gi bestemmelser av lovgivningsmessig innhold for å trygge folkehelsen, og for at det kan settes inn tiltak til vern om befolkningen. Om nødvendig kan Kongen gjøre avvik fra gjeldende lovgivning. Lov av 15. desember 1950 om særlige rådgerder under krig, krigsfare og liknende forhold §§ 3 og 4 gjelder tilsvarende.»

Grunnvilkåret om at det må foreligge utbrudd eller fare for utbrudd av en «allmennfarlig smittsom sykdom» er oppfylt med covid-19-pandemien. Det er da adgang til å gi bestemmelser «av lovgivningsmessig innhold», og også om de gjør «avvik fra gjeldende lovgivning». Gjennom henvisningen til beredskapsloven fra 1950 er Stortinget sikret en særlig rolle ved slike vedtak, se nærmere i punkt 2.2.

Fullmakten kan imidlertid bare brukes hvis det er «fare ved opphold». Som nevnt i punkt 2.2 innebærer dette vilkåret at det på grunn av en alvorlig krisesituasjon ikke er tid til å vente på en ordinær lovgivningsprosess. Det er pr. i dag ikke grunnlag for å iverksette et tiltak som portforbud, og det er derfor ikke hjemmel i § 7-12.

Formålet med dette høringsnotatet er å sikre et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for det tilfellet at det en gang frem i tid kan bli behov for å treffe slike inngripende vedtak som et portforbud er. Skulle denne situasjonen oppstå, og det da haster med å treffe vedtak, kan det hevdes å foreligge slik «fare ved opphold» som gjør at bestemmelsen kan benyttes.

Når vi i dag skal vurdere om tilstrekkelige hjemmelsgrunnlag er på plass, og det er en *mulighet*, innenfor gjeldende beredskapsplan, at det kan bli aktuelt med portforbud i løpet av håndteringen av pandemien, finner imidlertid departementene det lite heldig å avvente situasjonen uten å fremme et mer konkret lovforslag til Stortinget. Smittevernloven § 7-12 er begrunnet i nødrettshensyn og innebærer en klar modifisering av normalregelen om at lovgivningskompetansen ligger til Stortinget, jf. Grunnloven §§ 49 og 75 bokstav a. Departementene mener derfor Stortinget bør involveres *før* en eventuell situasjon med behov for portforbud oppstår. Det tilsier at Stortinget inviteres til å vedta en lovhjemmel som gir et konkret grunnlag for et portforbud, etter vanlig lovgivningsprosedyre. Det gir også Stortinget mulighet til å vurdere spørsmålet på en annen måte enn den involveringen som skjer i medhold av smittevernloven § 7-12. Stortinget kan blant annet vurdere hvilke vilkår som bør oppstilles før vedtak om portforbud kan iverksettes, og hvordan Stortinget bør informeres og involveres etter at regjeringen eventuelt har truffet vedtak om portforbud.

2.4.3 Oppsummering – hjemmelsspørsmålet for portforbud

Smittevernloven § 4-1 annet ledd, jf. første ledd bokstav d gir adgang til isolering av personer i geografisk avgrensede områder. Dette kan være tiltak som har likhetstrekk med «portforbud». Bestemmelsen gir likevel neppe tilstrekkelig lovgrunnlag for å innføre portforbud, slik dette omtales i høringsnotatet her, jf. også legalitetsprinsippet som krever klar hjemmel for slike inngripende vedtak.

Smittevernloven § 7-12 gir, på nærmere vilkår, hjemmel for å gi bestemmelser om portforbud. Det er imidlertid ikke adgang til å benytte bestemmelsen som grunnlag for å innføre portforbud med dagens smittesituasjon. Når portforbud er identifisert som et *mulig tiltak* dersom smittesituasjonen skulle utvikle seg til en ukontrollert eller ekstrem situasjon, og det slik situasjonen ser ut i dag, heller ikke haster med å få innført portforbud, er det departementenes syn at Stortinget bør involveres gjennom en vanlig lovgivningsprosess. Dette kan skape et robust rettslig grunnlag dersom det senere under den pågående pandemien skulle vise seg absolutt nødvendig å innføre portforbud i hele eller deler av landet.

2.5 Straffesanksjonering og håndheving av tiltak etter smittevernloven

2.5.1 Straff

Brudd på påbud eller forbud gitt i medhold av smittevernlovens bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil 2 år, jf. smittevernloven § 8-1. I covid-19 forskriften § 19 står det likevel at overtredelse av forskriftens bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil 6 måneder.

Normalt har det blitt reagert med bøter ved brudd på smittevernlovgivningen under covid-19 pandemien, for eksempel ved brudd på karanteneplikten. Det er imidlertid også enkelte eksempler på at alvorlige gjentatte brudd på karanteneplikten har gitt grunnlag for ubetinget fengselsstraff.

Så langt under pandemien har politiet vært en sentral aktør ved gjennomføring av tiltak etter smittevernloven. Politiet har i tråd med politiloven § 6 første ledd som hovedregel søkt å løse oppdraget først og fremst ved å gi råd og veiledning om gjeldende regler og eventuelt opplyse om straffetrusler der det er relevant. Straffeforfølgning har primært vært aktuelt for de mest alvorlige overtredelsene.

Riksadvokaten la i sin oppdatering 6. november 2020 av de midlertidige direktivene for straffesaksbehandlingen under pandemien til grunn at politiet fremover i større utstrekning bør prioritere strafferettslig håndhevelse av smittevernbestemmelsene, også de lokalt vedtatte. Det ble vist til at borgerne nå har forholdt seg til smittevernregler over tid og til den utfordrende smittesituasjonen.

2.5.2 Politiets håndheving og kontroll for øvrig

Smittevernloven forutsetter at politiet skal yte bistand til gjennomføring av vedtak truffet med hjemmel i loven. Anmodning om bistand fra politiet til gjennomføring av disse tiltakene er særskilt regulert i smittevernloven § 4-10 fjerde ledd. I Ot.prp. nr. 91 (1992–93), er det pekt særskilt på at det kan være behov for politiets bistand ved gjennomføring av situasjoner som reguleres av § 4-1 (møteforbud etc.), § 4-3 (karantenebestemmelsene), § 5-2 (tvungen legeundersøkelse), § 5-3 (tvungen isolering) og § 5-4 (gjennomføring av tvungen isolering).

Loven inneholder ikke bestemmelser som gir smittevernmyndighetene eller politiet adgang til å benytte fysisk makt mot enkeltpersoner for å sikre at forbud eller påbud gitt i medhold av lovens kapittel 4 overholdes. Det understrekes blant annet i forarbeidene til smittevernloven at bestemmelsene i § 4-1 ikke er tvangsbestemmelser som gir adgang til fysisk makt mot enkeltpersoner, for eksempel fysisk tilbakeholdelse ved isolering etter bokstav d. Loven legger opp til at frivillighet skal være det klare utgangspunktet ved gjennomføringen av vedtak etter loven.

Politoloven § 7 gir likevel politiet adgang til å iverksette tiltak for å stanse forstyrrelser av offentlig ro og orden, ivareta enkeltpersoners eller allmenhetens sikkerhet, eller for å avverge eller stanse lovbrudd, herunder brudd på rettslig forpliktende smittevernregler. Tiltakene politiet kan benytte er beskrevet i politiloven § 7 annet ledd:

«Politiet kan i slike tilfeller blant annet regulere ferdselen, forby opphold i bestemte områder, visitere person eller kjøretøy, uskadeliggjøre eller ta farlige gjenstander i forvaring, avvise, bortvise, fjerne eller anholde personer, påby virksomhet stanset eller endret, ta seg inn på privat eiendom eller område eller påby områder evakuert.»

Påbud om stansing av virksomhet er særskilt nevnt som tiltak politiet kan iverksette med hjemmel i denne bestemmelsen. Det samme er fjerning og bortvisning av personer. Ved gjennomføringen vil politiet som utgangspunkt kunne benytte makt i den utstrekning det anses nødvendig og forsvarlig, jf. politiloven § 6 fjerde ledd. Det må antas at vilkåret om nødvendighet og forsvarlighet i politiloven § 6 fjerde ledd må forstås i lys av de formål smittevernloven skal ivareta, dvs. hensynet til å unngå smittespredning. Det følger av forholdsmessighetsprinsippet i § 6 annet ledd at politiet ikke skal ta i bruk sterkere midler uten at svakere midler må antas utilstrekkelige eller uhensiktsmessige, eller uten at slike forgjeves har vært forsøkt. De midler som anvendes må være nødvendige og stå i forhold til situasjonens alvor, tjenestehandlingens formål og omstendigheten for øvrig.

Ved en eventuell nedstenging kan virksomheter som klart driver ulovlig, stenges av politiet, eventuelt også gjennom fysisk avsperring. Personer på stedet kan bortvises, og om nødvendig fjernes med makt.

Tilsvarende vil det ved brudd på forbud mot private sammenkomster, slik enkelte kommuner har vedtatt, i ytterste konsekvens for eksempel være anledning til å fjerne personer med makt, dersom de nekter å forlate stedet. Aktivitet eller sammenkomster i private hjem har likevel vært utfordrende for politiet å håndheve. Grunnloven § 102 forutsetter at politiet må ha mistanke om overtredelse av et straffebud for å ta seg inn i et privat hjem uten samtykke, noe som i praksis innebærer begrenset mulighet til å kontrollere om smittevernreglene overholdes i slike situasjoner. Politiloven § 7 første ledd gir likevel anledning til å gripe inn der en sammenkomst forårsaker støy i nabolaget. Det vil typisk være i disse tilfellene at politiet får kjennskap til en sammenkomst.

Politoloven § 7 gir imidlertid ingen uttrykkelig hjemmel til å bruke fysisk makt for å bringe en person til et sted hvor vedkommende kan gjennomføre karantene eller isolasjon. Selv om bestemmelsen ikke gir noe uttømmende oppregning av hvilke tiltak politiet kan benytte, tilsier legalitetsprinsippet at et så inngripende virkemiddel som bruk av makt ikke kan benyttes uten en klar hjemmel i loven. Tilsvarende vil det ved et brudd på et eventuelt portforbud neppe være tilstrekkelig

klar hjemmel i politiloven § 7 til å benytte fysisk makt for å hindre en person å forlate hjemme eller for å bringe en person tilbake til hjemmet.

2.5.3 Bistand fra andre til oppgaver knyttet til håndheving og kontroll

Hensynet til politiets ressursituasjon kan gjøre det nødvendig at også andre enn politiet gis oppgaver knyttet til gjennomføring av tiltak etter smittevernloven. Etter smittevernloven § 4-10 har ansatte i en rekke andre etater plikt til å bistå med gjennomføringen og overholdelsen av bestemmelsene i loven. § 4-10 siste ledd åpner for en forholdsvis bred adgang til å fastsette forskrift om plikter for andre myndigheter. Eksempler på slike plikter vil kunne være oppgaver knyttet til kontroll. Helse- og omsorgsdepartementet har gitt en egen forskrift om Forsvarets bistand til aktører med ansvar for samfunnssikkerhet under koronapandemien. I forskriften er det presisert at bistanden ikke skal innebære noen form for maktutøvelse.

Forskriften gjelder ikke for Forsvarets bistand til politiet, som reguleres av instruks 16. juni 2017 nr. 789 om Forsvarets bistand til politiet (bistandsinstruksen), gitt i medhold av politiloven § 27 a. Denne bestemmelsen åpner for at politiet kan anmode Forsvaret om bistand, blant annet ved ulykker, naturkatastrofer og lignende for å verne menneskers liv og helse, eiendom og for å opprettholde ro og orden. Med «lignende» siktes det for eksempel til epidemier. Forsvarets personell har til nå under pandemien vært brukt i sammenheng med politiets grensekontroll.

Regjeringen har i Prop. 59 L (2020–2021) foreslått en ny bestemmelse for å gi en klar hjemmel for å fastsette forskrift om Forsvarets bistand til offentlige myndigheter og andre beredskapsaktører med ansvaret for samfunnssikkerhet, kritiske samfunnsfunksjoner eller kritisk infrastruktur. I forslaget til ny § 60 a i forsvarsloven er det, som etter den gjeldende forskriften, presisert at bistand ikke skal innebære noen form for maktanvendelse, og at hjemmelen ikke omfatter Forsvarets bistand til politiet.

Politoloven § 20 tredje ledd åpner for at politimyndighet unntaksvis kan gis til andre enn personell som har alminnelig politimyndighet i kraft av sin stilling. Bestemmelsen fastslår at slik myndighet i så tilfelle skal være «begrenset i tid eller til nærmere bestemte saker eller funksjoner». Av forarbeidene fremgår at bestemmelsen tar som utgangspunkt at politimyndighet kan gis til personer utenfor politiet i forbindelse med oppdrag hvor det er sannsynlig at den som utfører det, vil stå overfor situasjoner hvor avverging eller avdekking av lovbrudd står sentralt. I praksis tildeles begrenset politimyndighet først og fremst i forbindelse med oppsyn i utmark og på sjøen. Bestemmelsen favner imidlertid vidt og gir for eksempel også grunnlag for tildeling av begrenset politimyndighet til sivilt ansatte i politiet, typisk grensekontrollører og arrestforvarere.

Kompetansen til å tildele begrenset politimyndighet er delegert til Politidirektoratet, som over tid har utviklet praksis og tradisjoner rundt bruken av bestemmelsen. Det har blant annet ikke vært tradisjon for tildeling av begrenset politimyndighet til vektere, dels fordi det er nødvendig med klare skillelinjer mot politiets sivile maktmonopol. Vaktvirksomhetsloven gir for øvrig ikke rom for tildeling av begrenset politimyndighet til vektere dersom formålet med tildelingen er å gi adgang til bruk av makt.

3 Portforbud i andre europeiske land

3.1 Oversikt over bruken av portforbud

Den 1. desember 2020 ble det sendt en bestilling til Norges ambassader i Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Island, Italia, Nederland, Portugal, Romania, Slovakia, Spania, Storbritannia, Sveits, Sverige, Tsjekkia, Tyskland, Ungarn og Østerrike (20 ambassader). Bestillingen hadde som formål å bidra til å kartlegge bruk av og hjemmelsgrunnlag for portforbud. Alle ambassadene svarte. Ambassaden i Haag (Nederland), Bucuresti (Romania) og Budapest (Ungarn) innga opplysninger om henholdsvis Luxembourg, Bulgaria og Slovenia (til sammen 23 land).

Belgia, Bulgaria, Frankrike, Hellas, Italia, Luxembourg, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Tsjekkia, Tyskland, Ungarn, Østerrike (15 land) har eller har hatt portforbud. Danmark, Finland, Irland, Island, Nederland, Sverige, Sveits og Storbritannia (8 land) hadde ikke hatt portforbud, slik det ble rapportert fra ambassadene.

Redegjørelsen i det følgende er i det vesentlige basert på ambassadenes svar på bestillingen, og i en viss grad på tidligere og senere rapporter fra ambassadene. Departementene har bare i begrenset grad kunnet undersøke primærkildene. Det tas forbehold om at fremstillingen vil kunne være preget av dette, særlig fordi det ikke synes å gjelde en universell definisjon av hva som er et portforbud og hva som anses som andre tiltak. Det er eksempelvis en flytende overgang mellom nasjonale ordninger som beskrives som portforbud og tiltak som beskrives som begrensninger i bevegelsesfriheten eller som ulike former for nedstenging, se punkt 3.3. Det understrekes på denne bakgrunn at formålet med punktet her bare er å trekke opp noen hovedlinjer som kan tjene til inspirasjon for utforming av et hjemmelsgrunnlag i nasjonal rett.

Som oppramsingen foran viser, har en rekke europeiske land brukt portforbud for å kontrollere spredningen av covid-19. I tillegg til de ovennevnte landene, synes blant andre Armenia, Bosnia-Hercegovina, Georgia, Kypros, Moldova og Tyrkia å ha innført portforbud. De europeiske landene som ikke har innført portforbud, har i varierende grad hatt andre former for nedstenging eller bevegelsesrestriksjoner, se punkt 3.3. Heller ikke de nordiske landene har brukt portforbud, se nærmere punkt 3.2.1.

Mange land innførte portforbud fra mars 2020, og mange land har førstegangsinnført eller gjeninnført portforbud høsten/vinteren 2020/2021. Portforbudene har typisk vært vedtatt for en begrenset tidsperiode, så som for to uker, tre uker eller én måned, og gjerne med mulighet for forlengelse.

Beslutninger og nærmere regler om portforbud har i mange land vært forankret i en erklært nasjonal unntakstilstand, som igjen kan ha grunnlag i grunnlov eller lov, eller i annet beredskaps- eller fullmaktsregelverk. Adgangen til å iverksette portforbud som smitteverntiltak har i disse tilfellene fulgt som en konsekvens av at det har vært erklært unntakstilstand.

Myndigheten til å innføre portforbud synes oftest å ha vært regjeringen, men med varierende innslag av parlamentarisk kontroll ved iverksettelsen eller forlengelser. Det synes for eksempel ikke å være krav om at parlamentet involveres i Belgia og Nederland. I Slovakia antas det at parlamentet bare orienteres om beslutningen,

mens et portforbud vil måtte vedtas av parlamentet i Østerrike, og godkjennes av parlamentet i Romania og Italia. Østerrikske portforbud utløper dessuten automatisk etter sju dager, og må eventuelt forlenges av parlamentet. Den parlamentariske kontrollen er for øvrig ofte knyttet til den erklærte nasjonale unntakstilstanden, for eksempel slik at forlengelse av unntakstilstanden krever flertall, eller at en unntakstilstand kan avbrytes ved konstitusjonelt flertall.

Portforbudene har vært vedtatt og gitt virkning nasjonalt og regionalt/lokalt, og det har vært kombinasjoner av nasjonale og mer geografisk avgrensede forbud. Én kombinasjon har gått ut på at det ble gitt rammer nasjonalt, mens det var opp til regionene å gi nærmere regler. I Tyskland virker det for eksempel å være et utstrakt samarbeid mellom staten, delstatene og landkretsene (kommunene). I Spania har regionene kunnet videreføre, oppheve og gjeninnføre portforbud etter at de nasjonale forbudene utløp, og de har kunnet tilpasse seg det nasjonalt vedtatte tidsrommet med pluss eller minus én time. Belgia har hatt både nasjonale og regionale portforbud. I Frankrike var det på et tidspunkt portforbud i hovedstadsregionen og åtte andre storbyer, og også Italia har hatt regionale portforbud. I Spania har portforbudet vært gjeldende for hele fastlandet. Bulgaria har bare hatt regionale portforbud.

Typisk har portforbudet vært gjeldende kvelds- og nattetid, for eksempel fra kl. 21:00–05:00, eller fra kl. 23:00–05:00, men det finnes eksempler på at forbudet har vært gjort gjeldende på dagtid (for eksempel fra kl. 05:00–01:00) og hele døgnet.

Den vanligste begrunnelsen for et portforbud synes å være behovet for smittereduserende tiltak for å unngå en overbelastet helse- og omsorgstjeneste, og for å unngå å havne i en situasjon hvor det kan bli nødvendig å stenge ned samfunnet. Vilårene for å iverksette portforbud har derfor i stor grad vært knyttet til smittetall, smitteutvikling og kapasitet i helsevesenet. I Østerrike er det for eksempel krav om at portforbud må være absolutt nødvendig for å forhindre spredning av covid-19 for å unngå et overhengende sammenbrudd i sykebehandlingsskapasiteten, og at tiltak om adgang til butikker, tjenester og transportmidler eller forbud mot opphold på bestemte steder eller offentlige steder som sådan, ikke er tilstrekkelige. I Hellas gjøres det en helhetsvurdering av smittetall og kapasiteten og presset på helsevesenet. I Portugal er det etablert smitteterskler for når portforbud kan innføres. For en redegjørelse for vilårene i Tyskland og Frankrike vises det til punkt 3.2.2 og 3.2.3.

Formålet med et portforbud synes å være å redusere unødvendig sosial kontakt, og mange land har regulert omfattende unntak fra portforbudene. Unntakene synes til dels å være begrunnet i forholdsmessighets- og nødvendighetsbetraktninger, i den betydning at nødvendig og forholdsmessig utgang fra hjemmet og utgang som ikke medfører særlig smittefare, ofte har vært tillatt. To hovedkategorier er unntak av profesjonelle grunner og unntak av personlige eller velferdsmessige grunner. Det har for eksempel vært gitt unntak for følgende aktiviteter og grupper (eksempler fra flere lands reguleringer):

- Arbeid, utdanning
- Begravelser, besøk ved kirkegård eller andre religiøse steder
- Besøk av barn ved delt omsorg (samvær), følge barn til skole, barnepass, kontakt med partner en ikke bor sammen med, nærmeste pårørende

- (foreldre, søsken og barn) og nære kontaktpersoner som en normalt treffer flere ganger i uken
- Bistand til andre, for eksempel eldre, mindreårige, personer med funksjonshemninger, pleietrengende, syke eller særlig sårbare grupper og personer, herunder også utførelse av «familieplikter»
 - Demonstrasjoner
 - Hjemløse
 - Kortere turer, rekreasjon, trim, trening, utendørs fritidsaktiviteter, profesjonell idrett og profesjonell trening, profesjonelle utøvende kunstnere
 - Kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, blant annet helseinstitusjoner, krisesentre, hoteller, offentlige institusjoner som tilbyr kvelds- og nattjenester, funksjoner knyttet til sikkerhet, krisehåndtering, redning, ivaretagelse av offentlig ro og orden, kritisk infrastruktur, herunder offentlig kommunikasjon
 - Lufting av kjæledyr, og veterinærmedisinske nødstilfeller
 - Medisinske og helsemessige grunner, for eksempel ved fare for liv eller helse, legebesøk, blodgivning, testing for covid-19, ved negativ test på covid-19
 - Nødsituasjoner/force majeure
 - Nødvendig reise (ankomst til eller avreise fra området), gjennomreise
 - Nødvendige ærender, for eksempel innkjøp av mat eller medisiner, besøk i bank og offentlige kontorer, bistand til myndighetene, folkevalgte, juridiske forpliktelser (for eksempel etterlevelse av pålegg fra offentlige myndigheter)
 - Restauranter med hjemlevering
 - Aktiviteter av lignende art som de ovennevnte, som er behørig begrunnet

Unntakene er ofte nærmere avgrenset for å sikre en balanse mellom smittevern hensyn og behovene unntakene skal sikre. Det kan eksempelvis reguleres hvor langt unna bopelen den enkelte kan bevege seg i antall meter eller kilometer (for eksempel at lufting av hund bare kan skje inntil 500 meter fra hjemmet, som i Tsjekkia og Ungarn, eller innen 1 kilometer som i Frankrike), eller hvor lenge man kan være ute i minutter eller timer (dette har eksempelvis variert mellom 1 time og 3 timer på dagtid i Frankrike).

For at unntakene skal kunne gjøres gjeldende slik at man berettiget kan oppholde seg utenfor hjemmet, stiller flere land krav til dokumentasjon, for eksempel i form av utfylte attester, dokumentasjon fra arbeidsgiver/offentlige organer eller gyldige billetter.

Overholdelse av portforbudene håndheves gjerne av politiet, og kan typisk straffes med bøter i størrelsesordenen fra 135 til 300 euro.

3.2 Nærmere om portforbud i enkelte land

3.2.1 De nordiske landene

Verken Danmark, Sverige, Finland eller Island har brukt portforbud som smitteverntiltak mot covid-19.

Danmark har ingen hjemmel for å innføre et generelt portforbud (utgangsforbud). En generell hjemmel har blitt foreslått, men nedstemt, og et generelt portforbud

forutsetter antagelig lovendringer. Konkrete områder kan med hjemmel i epidemiloven (lov 1. oktober 2019 nr. 1026) § 7 likevel sperres av med restriksjoner overfor dem som oppholder seg eller bor i området, men hjemmelen har ikke vært brukt og forutsetter at sykdommen er begrenset til et konkret geografisk område. Den danske epidemiloven § 7 lyder:

«Sundheds- og ældreministeren kan påbyde, at der skal ske afspærring af et område, hvor en alment farlig sygdom optræder, hvor der er risiko for, at en sådan sygdom optræder eller bringes ind, eller hvor der er mistanke om, at der er udlagt biologisk kampstof, således at samkvem med omgivelserne forhindres i fornødent omfang.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om adgangen til at meddele påbud efter stk. 1, herunder om den nærmere afgrænsning af området. Ministeren kan fastsætte regler om restriktioner for personer, der har bopæl eller ophold i området.

Stk. 3. Foranstaltninger efter stk. 1 skal snarest muligt ophæves.»

Det danske Sundheds- og Ældreministeriet sendte 1. oktober 2020 på høring et forslag til en ny epidemilov, men det ble ikke foreslått en generell hjemmel for å iverksette portforbud i lovforslaget. Høringsfristen var 4. november 2020. Forslag til en ny epidemilov (lov om epidemier m.v. (epidemiloven)) ble fremmet for Folketinget 22. desember 2020, se Lovforslag nr. L 134 (2020–2021). I lovforslaget foreslås blant annet forbud mot at flere personer befinner seg på samme sted (§ 24), forbud mot opphold på bestemte steder (§ 25, se til sammenligning epidemiloven § 6) og regler om avsperring av områder (§ 26, sammenlign epidemiloven § 7). Ingen av de foreslåtte bestemmelsene synes å gi hjemmel for portforbud.

I *Sverige* er bevegelsesfriheten (rörelsesfrihet) en grunnlovfestet rettighet, jf. 2 kap. 8 § Regeringsformen (RF). Rettigheten kan bare begrenses ved lov, jf. 2 kap. 20 § 1 stk. nr. 3 RF. 3 kap. 10 § og 9 kap. 4 § smittevernloven (smittskyddslagen) gir hjemmel for visse innskrenkinger i bevegelsesfriheten, men bestemmelsene kan neppe hjemle generelle portforbud.

I *Finland* vil et eventuelt portforbud (utegångsförbud) måtte innføres med hjemmel i beredskapsloven (lov 29. desember 2011 nr. 1552, beredskapslag), som i sin tur må iverksettes etter beslutning om unntakstilstand i Riksdagen. Beredskapsloven, og dermed også lovens bestemmelse om portforbud, ble gitt anvendelse da Finland erklærte nasjonal unntakstilstand i pandemiens tidlige fase. 118 § beredskapslag lyder:

«Begränsningar i rörelsefriheten och vistelsebegränsningar för skyddande av befolkningen

Under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 2, 4 och 5 punkten kan rätten att vistas eller röra sig på en bestämd ort eller ett bestämt område förbjudas eller begränsas tillfälligt, för högst tre månader åt gången genom förordning av statsrådet, om det är nödvändigt för att avvärja en allvarlig fara som hotar människors liv eller hälsa.»

Island har igangsatt en prosess for å klargjøre hjemmelsgrunnlagene for ulike smitteverntiltak. I den forbindelse er det foreslått en hjemmel i smittevernloven (lov 17. april 1997 nr. 19, sóttvarnalög) for helseministeren, i konsultasjon med regjeringen og på bakgrunn av en vitenskapelig anbefaling fra sjefsepidemiologen, til å innføre portforbud (útgöngubann) i visse situasjoner, se 151. löggjafarþing (lovgivende forsamling) (2020–2021), Þingskjal (dokumentnummer) 385, 329. mál (sak).

3.2.2 Tyskland

Tyskland har to former for portforbud: det som av blant andre ambassaden beskrives som nettopp portforbud (Ausgangssperre), og utgangsbegrensninger (Ausgangsbeschränkung). Grensen mellom betegnelsene er uklar, men begge refererer til et forbud mot å forlate hjemmet. Ausgangssperre er et strengere og mer absolutt tiltak enn Ausgangsbeschränkung.

Myndigheten til å beslutte portforbud er lagt til tre nivåer i medhold av tre ulike grunnlag: Notstandsverfassung jf. Notstandsgesetze (regler for unntakstilstand) og Infektionsschutzgesetz (lov 20. juli 2000, smittevernloven) på nasjonalt nivå, og beredskapslover på delstatsnivå. Unntakstilstandsreglene har ikke vært tatt i bruk, og delstatenes beredskapslover brukes ikke for å vedta portforbud.

Portforbudene har vært vedtatt med grunnlag i smittevernloven. Når nasjonale myndigheter har fastslått at «inngangsvilkårene» i smittevernloven er oppfylt, kan portforbud fastsettes og iverksettes på delstatsnivå eller kommunalt nivå. Til nå har portforbud bare vært iverksatt regionalt og lokalt.

Den tyske smittevernloven gir hjemmel for en rekke smitteverntiltak, herunder utgangsbegrensninger. Smittevernloven § 28 gir de berørte myndigheter hjemmel for å iverksette nødvendige smitteverntiltak, herunder tiltak nevnt i smittevernloven § 28 a nr. 1.

Smittevernloven § 28 a ble vedtatt 18. november 2020 for å sikre et klarere hjemmelsgrunnlag for myndighetenes covid-19-tiltak. Etter første ledd kan smitteverntiltakene nevnt i § 28 første og annet ledd iverksettes når den tyske forbundsdagen har erklært en epidemisk situasjon av nasjonalt omfang, jf. § 5. Vilkåret for å erklære en epidemisk situasjon av nasjonalt omfang er enten at Verdens helseorganisasjon har erklært en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse og en overførbar smittsom sykdom truer landet (nr. 1), eller at en dynamisk spredning av en overførbar smittsom sykdom i flere land truer eller inntreffer i landet (nr. 2). Når en epidemisk situasjon av nasjonalt omfang er erklært, kan myndighetene iverksette tiltakene nevnt i § 28 a første ledd nr. 1 til 17. Første ledd nr. 3 gir hjemmel for å vedta utgangsbegrensninger. Annet ledd oppstiller tilleggsvilkår for tiltaket: Utgangsbegrensninger kan bare vedtas når en effektiv bekjempelse av covid-19 står i fare uten tiltaket, også når andre tiltak som er iverksatt, tas i betraktning. Tredje ledd angir terskelverdier for tiltak.

Etter femte ledd skal forskrifter gitt i samsvar med smittevernloven § 32, jf. § 28 nr. 1 og § 28 a nr. 1, ledsages av en offentlig begrunnelse, i tillegg til at de skal være tidsbegrenset, i utgangspunktet for fire uker.

Etter sjetten ledd kan individuelle sosiale, samfunnsmessige eller økonomiske områder av spesiell betydning for allmennheten unntas fra tiltakene i den grad det ikke er absolutt nødvendig å inkludere dem for å hindre spredning av covid-19. Unntak fra portforbud synes særlig å ha vært gitt for grunner knyttet til arbeid, medisinske eller veterinærmedisinske nødstilfeller, omsorgs- og samværsretter, ledsagelse av støtteavhengige personer, mindreårige og døende, aktiviteter for å forsørge dyr, og for andre tungtveiende og uunngåelige ærender.

Utgangsbegrensninger har som nevnt vært vedtatt regionalt eller lokalt med virkning for avgrensede geografiske områder. Den 8. desember 2020 innførte for eksempel delstaten Bayern utgangsbegrensninger fra påfølgende dag. Etter delstatsforordningen § 3 er det bare tillatt å forlate bopelen når det er angitt at det

er tillatt, og det listes opp hvilke situasjoner som kan gi grunnlag for å forlate hjemmet, se til sammenligning eksemplene foran. Fra 16. desember 2020 til 10. januar 2021 vedtok Bayern også portforbud fra kl. 21:00–05:00.

Det kreves at tiltakene er forholdsmessige. Ved vurderingen av om et tiltak er forholdsmessig tas det i betraktning om rettighetsbegrensningene er egnet til å oppnå målet om å verne folkehelsen, hvorvidt tiltaket er det mildeste virkemiddelet for å oppnå det ønskede smittevernet, og om begrensningen står i et rimelig forhold til målet.

3.2.3 Frankrike

Med hjemmel i den franske folkehelseloven (Code de la santé publique) erklærte presidenten helsemessig unntakstilstand 14. oktober 2020.

Reglene om helsemessig unntakstilstand ble vedtatt 23. mars 2020, som et eget kapittel i folkehelseloven. Unntakstilstandsreglene gir hjemmelsgrunnlag for blant annet å forby personer å forlate hjemmet når det ikke er strengt nødvendig av familiære eller helsemessige grunner.

Vilkåret for å erklære helsemessig unntakstilstand, som utløser særlige fullmakter blant annet til å innføre portforbud, er at det foreligger en helsemessig katastrofe som er av en slik art og et slikt alvor at det setter befolkningens helse i fare. Av bestemmelsen som regulerer hvilke særlige tiltak som kan iverksettes, fremgår det at de bare kan iverksettes for sikre folkehelsen.

Avgjørelsen om å erklære helsemessig unntakstilstand tas av «Conseil des ministres», dvs. presidenten, statsministeren og øvrige statsråder. De smittevernfarene vurderingene som ligger til grunn for avgjørelsen, skal offentliggjøres. Parlamentet skal umiddelbart informeres om hvilke tiltak som gjennomføres i forbindelse med unntakstilstanden. Dersom unntakstilstanden skal vare utover én måned, kreves det et lovvedtak. Det er oppstilt nærmere krav til smittenivå for at det skal kunne besluttes portforbud i departementene (som kan sammenlignes med fylker).

Myndighetene fastsatte i høst objektive kriterier for når portforbud skulle kunne innføres. Grensene var at det måtte være et smittetall på over 250 per 100 000 innbyggere siste uke, smittetall på over 100 per 100 000 innbyggere for personer over 65 år siste uke eller at 30 % av sykehussengene til intensivbehandling er i bruk for covid-19-pasienter og at man regner med at denne andelen passerer 50 % i løpet av de kommende ukene.

Ved statsministerens dekret 16. oktober 2020 (2020/1261 artikkel 51) ble prefekten (som kan sammenlignes med Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) i Norge) i nærmere definerte departementer gitt fullmakt til å forby personer å oppholde seg utenfor hjemmet fra kl. 21:00–06:00. Følgende unntak gjaldt, forutsatt at enhver forsamling av mennesker unngås:

- Arbeidsreiser, reiser til og fra skole/utdanningsinstitusjon
- Medisinske konsultasjoner eller behandling som ikke kan gjennomføres som fjernkonsultasjon eller fjernbehandling og som ikke kan utsettes, innkjøp av helseprodukter
- Tvingende familiære årsaker, bistand til sårbare personer eller barnepass
- Personer med funksjonsnedsettelse og deres ledsager

- Oppfølging av rettslig eller administrativ innkalling/stevning
- Deltakelse i et oppdrag i allmennhetens interesse, etter pålegg av en administrativ myndighet.
- Reise til eller fra jernbanestasjoner eller flyplasser i forbindelse med langdistansereiser
- Lufting av kjæledyr – av kort varighet og maksimalt innen 1 km fra hjemmet

Personer som oppholder seg utendørs, skal kunne dokumentere at formålet er omfattet av ett av unntakene. Dokumentasjon skjer ved utfylling av skjema via innenriksdepartementets nettsider, en applikasjon eller på offentlig papirskjema.

Den 29. oktober 2020 ble regionale portforbud erstattet med en nasjonal nedstenging, hvor utgangspunktet var et heldøgns forbud mot å bevege seg utenfor hjemmet. Følgende unntak gjaldt, forutsatt at enhver forsamling av mennesker unngås:

- Arbeidsreiser som ikke kan utsettes
- Reiser til og fra barnehage, skole, visse læresteder for voksne
- Reiser til og fra eksamenslokale o.l.
- Innkjøp av nødvendige yrkesartikler, innkjøp av basisvarer, henting av bestilte varer, reiser i forbindelse med hjemlevering av varer
- Medisinske konsultasjoner eller behandling som ikke kan gjennomføres som fjernkonsultasjon eller fjernbehandling og som ikke kan utsettes, innkjøp av helseprodukter
- Tvingende familiære årsaker, bistand til sårbare eller særlig utsatte personer, barnepass, flytting
- Personer med funksjonsnedsettelse og deres ledsager
- For å følge opp en rettslig eller administrativ innkalling/stevning
- Oppmøte hos offentlig myndighet eller advokat, juridisk rådgiver (e.l.) som ikke kan gjennomføres som fjernmøte
- Deltakelse i et oppdrag i allmennhetens interesse, etter pålegg av en administrativ myndighet.
- Korte turer – maks 1 time per dag og 1 km fra boligen for følgende formål: trening, turgåing (sammen med personer av samme husstand), lufting av kjæledyr

Den 27. november 2020 ble grensen for lufteturer utvidet til tre timer per dag, inntil 20 km fra boligen, og det ble også innført enkelte ytterligere unntak.

Ved statsministerens dekret 14. desember 2020 ble det innført et nasjonalt portforbud fra kl. 21:00–06:00, med i hovedsak tilsvarende unntak som for de regionale portforbudene som gjaldt i andre halvdel av oktober 2020.

3.3 Grensen mellom portforbud og nedstenging

Som nevnt kan det være en noe uklar grense mellom portforbud og ulike former for nedstenging, slik det vurderes i enkelte europeiske land. For sammenhengens skyld gis det derfor en kort oversikt over europeiske lands bruk av nedstenging.

Mange land skiller, som Norge, mellom ulike former for nedstenging. Flere land har hatt delvis nedstenging, og noen land har hatt full nedstenging. «Lockdown» som betegnelse kan omfatte nedstenging av hele eller deler av økonomien, og kan romme også tiltak som for eksempel portforbud. En fullstendig lockdown brukes

gjerne som betegnelse på reguleringer der personer må forbli hvor de er, og store deler av samfunnet ellers må stilles i bero. Normalt skiller det portforbud fra en lockdown at et portforbud dreier seg om at man ikke kan forlate hjemmet sitt begrenset til bestemte tider på døgnet, men at samfunnet, med forskjellige grader av begrensninger, er åpent til andre tider av døgnet.

Danmark hadde for eksempel en delvis nedstenging fra midten av mars 2020, og har etterpå hatt regionale og lokale restriksjoner, før det fra 16. desember 2020 ble innført nasjonale tiltak til 28. februar 2021: blant annet forbud mot forsamlinger med mer enn ti personer (fra 6. til og med 17. januar begrenset til fem personer), anbefalinger om å begrense antallet sosiale kontakter og at restauranter, barer og så videre må stenge kl. 22:00. I tillegg gjelder det en rekke restriksjoner og anbefalinger om bruk av munnbind og knyttet til for eksempel natteliv, sosiale arrangementer og transport.

Sverige har hatt færre og mindre inngripende smitteverntiltak enn de fleste andre land, og har i liten grad vært nedstengt. Folkhälsomyndigheten har vedtatt råd og retningslinjer for å begrense smittespredningen, herunder om hjemmekontor når det er mulig og om andre forsiktighetsregler.

Island har heller ikke vært særlig nedstengt. I *Finland* har hovedstadsregionen vært avsperrt fra resten av landet for å begrense smittespredning til distriktene.

I *Tyskland* gir smittevernloven hjemmelsgrunnlag for tiltak for å bekjempe sykdomsutbrudd, se punkt 3.2.2. Smittevernloven § 28 a gir blant annet hjemmel for nedstenging av fritidsinstitusjoner og adgang til å forby arrangementer.

Frankrike var nedstengt fra 17. mars til 11. mai 2020, og var delvis nedstengt også fra 29. oktober til 15. desember 2020. I perioden 15. desember 2020 til 20. januar 2021 ble nedstengingen erstattet av et portforbud, se punkt 3.2.3. Nedstengingen medførte at det bare var tillatt å forlate hjemmet av angitte grunner, for eksempel arbeid, utdanning, medisinske ærender, fysisk trening (maks 1 time) og så videre, med krav om dokumentasjon av formålet med utgangen, og restriksjoner i adgangen til å reise mellom regionene, nettundervisning og stenging av ikke-essensielle virksomheter (barer, restauranter osv.). Også denne nedstengingen kan derfor sammenlignes med et portforbud.

Nederland har hatt en såkalt «intelligent lockdown», som besto av blant annet at befolkningen ble oppfordret til å forlate hjemmene så lite som mulig og arbeide fra hjemmet, samtidig som barer, restauranter, skoler, treningssentre og så videre ble stengt og besøk på sykehjem nektet. Det var tillatt å bevege seg utendørs, forutsatt halvannen meter avstand til andre. Politiet håndhevet disse restriksjonene med ressursene de hadde tilgjengelige, og overtredelser ble straffet med 390 euro. Fra 15. desember 2020 til 19. januar 2021 ble det innført en ny lockdown, blant annet med begrensninger i antallet en kan møte utendørs og ha besøk av.

Storbritannia hadde lockdown fra 23. mars 2020 til ulike datoer i juni og juli (regional oppmyking av tiltak). I den forbindelse var det strenge begrensninger på adgangen til å bevege seg utendørs («stay-at-home orders»), begrensninger som kan sammenlignes med portforbud. Periodevis har restaurant-, underholdnings-, trenings- og velværetilbud og butikker som ikke selger essensielle varer, vært stengt. Den 5. november 2020 stengte England delvis ned på nytt. Den andre nedstengingen varte til 2. desember 2020. England innførte en tredje lockdown fra 5. januar, med varighet til midten av februar 2021.

4 Konstitusjonelle og folkerettslige rammer

4.1 Innledning

Grunnloven § 113 slår fast legalitetsprinsippet om at «[m]yndighetenes inngrep overfor den enkelte må ha grunnlag i lov». Legalitetsprinsippet stiller krav til forankring i lov gitt av Stortinget og til lovgrunnlagets klarhet. Også forskrifter vil kunne oppfylle legalitetsprinsippet's klarhetskrav. Dette forutsetter at tiltaket har tilstrekkelig hjemmel i forskriften, og at forskriften har tilstrekkelig hjemmel i lov. Det vises også til Grunnloven § 96 som slår fast at «[i]ngen kan dømmes uten etter lov eller straffes uten etter dom».

Retten til liv er vernet både av Grunnloven § 93, den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 2, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 6 og FNs barnekonvensjon (BK) artikkel 6. Dette innebærer ikke bare en negativ forpliktelse for staten til å avstå fra inngrep som krenker retten til liv, men også en positiv forpliktelse til å beskytte borgernes liv. EMD avviste nylig av formelle grunner en klage hvor det var anført at franske myndigheter ikke i tilstrekkelig grad hadde beskyttet borgernes liv under covid-19-pandemien (Le Mailloux mot Frankrike, 5. november 2020). Selv om klagen ikke ble realitetsbehandlet, minnet EMD om at retten til helse ikke i seg selv er beskyttet av EMK, men at statene har en positiv plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å beskytte livet til personer som er under statens jurisdiksjon og til å beskytte deres fysiske integritet (avsnitt 9). Videre er retten til den høyest oppnåelige helsestandard beskyttet både av FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) artikkel 12, BK artikkel 24 og FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) artikkel 25.

Samtidig som et eventuelt portforbud vil kunne utgjøre et element i oppfyllelsen av statens positive forpliktelser til å beskytte befolkningens liv og helse, vil et slikt tiltak gripe inn i flere menneskerettigheter som er vernet av Grunnloven og av Norges folkerettslige forpliktelser. Menneskerettighetsforpliktelser som følger av EMK, SP og BK, vil være særlig relevante. Disse konvensjonene er gjort til del av norsk rett ved menneskerettsloven. Ved motstrid skal konvensjonsbestemmelsene gå foran annen norsk lov, jf. menneskerettsloven § 3. Forpliktelser som følger av CRPD må også ivaretas, se punkt 4.8 nedenfor om forholdet til BK og CRPD.

Som det fremgår av blant annet punkt 1.2 foran, er det grunn til å tro at et portforbud – om det blir aktuelt – eventuelt vil bli innført i en situasjon hvor det også besluttes nedstenging av store deler av aktiviteten i samfunnet. På denne bakgrunn skisseres også enkelte menneskerettslige rammer for en eventuell nedstenging.

4.2 Retten til bevegelsesfrihet

Grunnloven § 106 første ledd beskytter bevegelsesfriheten innenfor rikets grenser og retten til fritt å velge sitt bosted. I EMK er den parallelle bestemmelsen i tilleggsprotokoll 4 artikkel 2 og i SP er det artikkel 12. Et portforbud vil per definisjon utgjøre et inngrep i bevegelsesfriheten etter disse bestemmelsene. Bevegelsesfriheten, slik den er nedfelt i disse bestemmelsene, står derfor helt

sentralt ved vurderingen av om man i en bestemt situasjon lovlig kan innføre portforbud, og på hvilke vilkår det eventuelt kan gjøres.

4.3 Forbudet mot vilkårlig frihetsberøvelse

Grunnloven § 94 fastsetter et forbud mot vilkårlig frihetsberøvelse. Bestemmelsen fastslår at «ingen må fengsles eller berøves friheten på annen måte uten i lovbestemte tilfeller og på den måte som lovene foreskriver», og videre at «frihetsberøvelsen må være nødvendig og ikke utgjøre et uforholdsmessig inngrep». Et lignende forbud følger av SP artikkel 9. EMK artikkel 5 innebærer også et forbud mot frihetsberøvelse, bortsett fra i nærmere angitte situasjoner. EMK artikkel 5 nr. 1 bokstav e tillater lovlig frihetsberøvelse av personer for å hindre spredning av smittsomme sykdommer, forutsatt at det skjer i samsvar med en fremgangsmåte foreskrevet ved lov.

Når det gjelder grensen mellom de restriksjoner i den personlige friheten som «bare» utgjør inngrep i bevegelsesfriheten etter EMK tilleggsprotokoll 4 artikkel 2 og de som anses som en frihetsberøvelse etter EMK artikkel 5, har EMD uttalt at forskjellen er av grad eller intensitet, og ikke av natur eller substans («the difference between deprivation and restriction of liberty is one of degree or intensity, and not one of nature and substance»). I vurderingen må det legges vekt på blant annet hvilken type restriksjoner som kan ilegges, varigheten, konsekvensene og hvordan tiltaket gjennomføres, se blant annet *De Tommaso mot Italia* (storkammer), 23. februar 2017, hvor EMD også uttaler følgende i avsnitt 81:

«Indeed, the context in which the measure is taken is an important factor, since situations commonly occur in modern society where the public may be called on to endure restrictions on freedom of movement or liberty in the interests of the common good.»

Ren husarrest (typisk som varetektssurrogat), med absolutt forbud mot å forlate hjemmet og vanligvis under overvåkning og kontroll, anses etter EMDs praksis som frihetsberøvelse. Dersom det er anledning til å gå ut, men med ulike former for begrensninger, foretar EMD en helhetsvurdering. Ved flere begrensninger i bevegelsesfriheten er det spørsmål om summen av begrensningene utgjør frihetsberøvelse. Et eksempel hvor svært omfattende begrensninger i bevegelsesfriheten ble ansett som frihetsberøvelse, er *Guzzardi mot Italia*, 6. november 1980: Klageren, som var mistenkt for å tilhøre en mafiagruppe, var i ca. 16 måneder pålagt å bo på en øy og oppholde seg innen et område på 2,5 kvadratkilometer. Området var vanskelig tilgjengelig, 9/10 av området var dekket av et fengsel, og de andre som oppholdt seg der, var i hovedsak andre i samme situasjon og vaktpersonell eller politi. EMD la vekt på områdets størrelse, at klageren var under nærmest permanent overvåking og at det var tilnærmet umulig for ham å ha sosial kontakt med andre.

I en rekke saker har EMD kommet til at pålegg om å ta opphold i egen bolig kvelds- og nattetid kombinert med restriksjoner på dagtid, for eksempel meldeplikt til politiet, pålegg om å holde kontakt med psykiatrisk senter, pålegg om å bo på en bestemt adresse, forbud mot å forlate hjemmet uten å varsle politiet, forbud mot å oppsøke barer, forlystelsessteder og offentlige møter og forbud mot å bevege seg utenfor kommunen, måtte anses som begrensninger i bevegelsesfriheten etter EMK tilleggsprotokoll 4 artikkel 2, og ikke som frihetsberøvelse etter artikkel 5 (se for eksempel *Villa mot Italia*, 20. april 2010,

Raimondo mot Italia, 22 februar 1994 og De Tommaso mot Italia, 23. februar 2017). I disse sakene har imidlertid klagerne hatt mulighet til å forlate hjemmet på dagtid. I avvisningsavgjørelsen Trijonis mot Litauen, 17. mars 2005, var klageren i en periode på ca. 14 måneder pålagt å oppholde seg i hjemmet hele døgnet i helgene. På hverdager var han pålagt opphold i hjemmet mellom kl. 19:00 og 07:00, med mulighet til å gå på arbeid døgnetts øvrige timer. Dette ble heller ikke ansett som frihetsberøvelse etter artikkel 5.

Etter EMDs praksis synes graden av overvåking av og kontroll over en person å stå sentralt ved grensdragningen mellom frihetsberøvelse og restriksjoner i bevegelsesfriheten, jf. blant annet Guzzardi mot Italia (ovenfor).

Et portforbud som eventuelt bare gjelder på kvelds- og nattestid, vil måtte vurderes etter bevegelsesfriheten. Selv om det skulle legges opp til et portforbud som i utgangspunktet gjelder hele døgnet, forutsetter departementene at restriksjonene ikke skal være av et slikt omfang og en slik intensitet at grensen for frihetsberøvelse overskrides. Overvåkningselementet som står sentralt i EMDs praksis, vil ikke være til stede for restriksjoner som eventuelt pålegges i medholdt forskriftshjemmelen som nå foreslås, og graden av fysisk kontroll med en person vil være begrenset og vesentlig mindre enn ved husarrest eller restriksjoner av den typen som var ilagt i Guzzardi mot Italia. Videre vil et portforbud bare kunne iverksettes for en kort tid om gangen (i inntil 21 dager, med mulighet for forlengelse), som også skiller forslaget her vesentlig fra de tilfellene der EMD har funnet at det er snakk om frihetsberøvelse. Det vil også ha betydning at et eventuelt portforbud ledsages av tilstrekkelige presiseringer eller unntak som ivaretar behov for å utføre samfunnskritisk arbeid, tar hensyn til sårbare grupper, åpner for å gjøre nødvendige ærend og legger til rette for en viss utendørsaktivitet og sosial og menneskelig kontakt. Det vil i tillegg være full anledning til å opprettholde sosial kontakt via telefon, e-post, Skype osv.

4.4 Retten til respekt for privatliv, familieliv og hjem

Retten til respekt for privatliv, familieliv og hjem er beskyttet av Grunnloven § 102, EMK artikkel 8 og SP artikkel 17. Begrepet «familieliv» inkluderer forholdet mellom barn og begge foreldrene når barnet har delt bosted. Det omfatter videre forholdet mellom barn og foreldre som ikke bor sammen, slik at for eksempel samvær med den forelderen et barn ikke bor sammen med og samvær etter omsorgsovertakelse, vil være beskyttet. Forholdet mellom besteforeldre og barnebarn vil kunne utgjøre familieliv i konvensjonens forstand, forutsatt at familiebandene er tilstrekkelig sterke. Et nært forhold mellom barnebarn og besteforeldre som har oppstått gjennom jevnlig kontakt, vil etter EMDs praksis omfattes, selv om de ikke har bodd sammen (se for eksempel avvisningsavgjørelsen T.S. og J.J. mot Norge, 11. oktober 2016, avsnitt 23). Departementene legger til grunn at forholdet mellom barnebarn og besteforeldre ofte vil være av en slik karakter at det utgjør familieliv. Et portforbud, som medfører at det i utgangspunktet ikke er mulig å besøke andre og eventuelt også å treffe personer utenfor egen husstand utendørs, vil derfor for mange utgjøre et inngrep i barnebarns og besteforeldres utøvelse av familieliv med hverandre.

Andre nære relasjoner mellom slektninger vil etter omstendighetene også kunne utgjøre familieliv i EMKs forstand. EMD har imidlertid lagt til grunn at familieband mellom voksne og deres foreldre eller søsken i mindre grad er

beskyttet, med mindre det foreligger elementer av avhengighet som går lenger enn vanlige emosjonelle bånd (se Benhebbha mot Frankrike, 10. juli 2003, avsnitt 36, Mokrani mot Frankrike, 15. juli 2003, avsnitt 33, Onur mot Storbritannia, 17. februar 2009, avsnitt 45 og Slivenko mot Latvia (storkammer), 9. oktober 2003, avsnitt 97).

Retten til respekt for privatliv innebærer etter EMDs praksis blant annet retten til personlig utvikling og til å etablere og utvikle relasjoner til andre mennesker, se Niemietz mot Tyskland, 16. desember 1992, avsnitt 29:

«The Court does not consider it possible or necessary to attempt an exhaustive definition of the notion of ‘private life’. However, it would be too restrictive to limit the notion to an ‘inner circle’ in which the individual may live his own personal life as he chooses and to exclude therefrom entirely the outside world not encompassed within that circle. Respect for private life must also comprise to a certain degree the right to establish and develop relationships with other human beings.»

Dette kan for eksempel omfatte relasjoner til slektninger som ikke er tilstrekkelig nære til å omfattes av retten til familieliv, og det kan omfatte vennskap. Retten til privatliv omfatter videre personlig autonomi. Et portforbud som i praksis medfører at det ikke er mulig å ta imot besøk i eget hjem, vil innebære begrensninger i menneskers livsutfoldelse og personlige valg og i muligheten til å pleie vennskap og familiære relasjoner, på en måte som vil utgjøre inngrep i privatlivet. Det vil også gripe inn i retten til respekt for hjemmet.

En nedstenging som medfører forbud mot sammenkomster i hjemmet eller på offentlig sted, vil også medføre inngrep i disse rettighetene.

4.5 Retten til forsamlingsfrihet og retten til tros- og livssynsfrihet

Retten til forsamlingsfrihet er vernet av Grunnloven § 101, EMK artikkel 11 og SP artikkel 21. Grunnloven § 16, EMK artikkel 9 og SP artikkel 18 beskytter retten til tros- og livssynsfrihet. Et eventuelt portforbud vil være til hinder for å samles fysisk, og vil dermed gripe inn i retten til forsamlingsfrihet, med mindre det gjøres unntak for slik aktivitet. Utøvelsesaspektet av retten til tros- og livssynsfrihet, og særlig retten til å utøve sin tro eller sitt livssyn i fellesskap med andre, vil kunne bli begrenset ved et eventuelt portforbud.

I den grad et portforbud innføres i forbindelse med en nedstenging, vil eventuell stenging av gudshus, andre steder for utøvelse av tro og livssyn, forsamlingshus, foreningslokaler mv. og eventuelle forbud mot sammenkomster i private hjem og på offentlig sted, også gripe inn i retten til forsamlingsfrihet og i utøvelsesaspektet ved retten til tros- og livssynsfrihet.

4.6 Adgangen til å gjøre inngrep i rettighetene

4.6.1 Oversikt

Etter EMK artikkel 8, 9 og 11 og tilleggsprotokoll 4 artikkel 2 kan det gjøres inngrep i retten til respekt for privatliv, familieliv og hjem, tros- og livssynsfrihet, forsamlingsfrihet og bevegelsesfrihet når dette er i samsvar med lov og «er nødvendig i et demokratisk samfunn av hensyn til [...] å beskytte helse». En inngrepsadgang som i hovedsak er tilsvarende, gjelder etter SP. I kravet om at inngrepet må skje i samsvar med lov ligger det dels et krav om at det må ha

hjemmel i nasjonal rett og dels et krav om at det nasjonale rettsgrunnlaget må oppfylle krav til tilgjengelighet for den det retter seg mot og være tilstrekkelig klart utformet. I tillegg må tiltaket være nødvendig ut fra formålet og forholdsmessig. Høyesterett har tolket en tilsvarende inngrepsadgang inn i Grunnloven § 102 (se for eksempel HR-2015-206-A avsnitt 60), og det må legges til grunn at det samme også gjelder etter andre menneskerettigheter i Grunnloven hvor en slik inngrepsadgang følger av de parallelle konvensjonsbestemmelsene.

Det er klart at hensynet til å hindre spredningen av covid-19 og til å unngå at helse- og omsorgstjenesten overbelastes, er relevante formål ved inngrep i de aktuelle rettighetene.

Det bemerkes for fullstendighetens skyld at dersom et portforbud hadde vært ansett som frihetsberøvelse, som omtalt i punkt 4.3, ville det vært mer begrensede muligheter for å rettferdiggjøre tiltaket. For at frihetsberøvelse i smittevernøyemed skal være tillatt, må det være siste utvei for å hindre spredning av sykdommen, se saken Enhorn mot Sverige, 25. januar 2005, blant annet avsnitt 36 og 44.

4.6.2 Nærmere om hjemmelskravet, herunder legalitetsprinsippet og Grunnloven § 113

Et portforbud vil være et svært inngripende tiltak i retten til bevegelsesfrihet. Det vil også kunne medføre betydelige begrensninger i retten til respekt for privatliv, familieliv og hjem, retten til forsamlingsfrihet og retten til tros- og livssynsfrihet, og det samlede inngrepet i rettigheter vil være omfattende. Tiltakets inngripende karakter vil forsterkes av at det eventuelt innføres i en nedstengingssituasjon. Dette tilsier skjerpede krav til hjemmelens klarhet. For eksempel uttaler EMD i De Tommaso mot Italia at lovens tilgjengelighet og forutsigelighet var særlig viktig da den aktuelle lovgivningen «had a very significant impact on the applicant and his right to liberty of movement».

Som nevnt i punkt 4.1 innebærer også Grunnloven § 113 krav til forankring i lov gitt av Stortinget og til lovgrunnlagets klarhet. I HR-2018-1907-A (Blom fiskeoppdrett) avsnitt 49 uttaler Høyesterett følgende om legalitetsprinsippet forhold til kompetansefordelingen mellom den utøvende og den lovgivende makt:

«En forvaltningsmyndighet kan imidlertid ikke uten lovhjemmel definere sin egen forskriftskompetanse, jf. HR-2017-625-A avsnitt 44. Ved fullmaktslovgivning på forvaltningsrettens område gir Grunnloven § 113 uttrykk for det grunnleggende prinsipp at myndighetshandlinger og myndighetsbeslutninger skal være forankret i folkeflertallets vilje, jf. Dok.nr.16 (2011–2012) side 248. Den utøvende makt kan med andre ord ikke gå lenger i sin maktbruk overfor borgerne enn det fullmaktene fra lovgiver gir uttrykk for, jf. Rt-2014-1105 avsnitt 26.»

I avsnitt 51 i samme dom sammenfatter Høyesterett de kvalitative kravene til lovhjemmelen slik:

«Om tolkningsnormen etter Grunnloven § 113 uttaler førstvoterende i Rt-2014-1281 avsnitt 48 at lovens ordlyd må stå sentralt. Hun fremhever videre at 'tolkningstvil må løses ut fra hva som er best i samsvar med en avveining av samtlige rettskildefaktorer og som sikrer tilstrekkelig klarhet og forutsigbarhet for borgerne'. De kvalitative krav til lovhjemmelen innebærer at loven må være tilgjengelig og så presis som forholdene tillater, se HR-2016-2017-A avsnitt 58 med videre henvisning til Rt-2014-1105.»

I Rt. 1995 side 530 (Fjordlaks) uttales det på side 537 at legalitetsprinsippet krav om lovhjemmel «må nyanseres blant annet ut fra hvilket område en befinner seg

på, arten av inngrepet, hvordan det rammer og hvor tyngende det er overfor den som rammes». Ved vurderingen av hvilke krav som stilles til hjemmelens klarhet, må det ha betydning om et tiltak griper sentralt inn i menneskerettigheter som er grunnlovs- eller konvensjonsfestet.

Både etter Grunnloven og etter EMK må det legges til grunn at kravene til hjemmelsgrunnlaget skjerpes ved at overtredelse av forskrifter som gis i medhold av smittevernloven, vil være straffesanksjonert, jf. også Grunnloven § 96 og EMK artikkel 7.

På bakgrunn av hjemmelskravene som gjelder for inngrep i de relevante menneskerettighetene og legalitetsprinsippet i Grunnloven § 113 legger departementene stor vekt på at lovbestemmelsen som nå foreslås og eventuelle forskrifter som gis i medhold av den, formuleres klart med hensyn til vilkårene for å forby opphold i det offentlige rom og hvilke unntak som gjelder.

4.6.3 Nærmere om kravet til nødvendighet og forholdsmessighet

Kravet om at inngrepet må være nødvendig ut fra formålet innebærer at en eventuell beslutning om portforbud må bygge på en tilstrekkelig smittevernfarelig vurdering av behovet for tiltaket. Tiltakets inngripende karakter tilsier et skjerpet krav til det smittevernfarelige grunnlaget. Det samme er lagt til grunn i Prop. 91 L (2018–2019) side 45 hvor det i merknader knyttet til smittevernloven § 1-5 fremheves at kravet til medisinskfarelig begrunnelse «må [...] sees i forhold til både grad av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er».

Et tiltak som portforbud kan ikke anses nødvendig dersom formålet kan oppnås ved hjelp av mindre inngripende virkemidler, slik som råd til befolkningen, forbud mot sammenkomster over en viss størrelse, pålegg om hjemmekontor, omfattende nedstenging av aktiviteten i samfunnet mv. og kombinasjoner av andre mindre inngripende tiltak. Det må vurderes nøye hvilke begrensninger og unntak den konkrete situasjonen krever. Dersom begrensninger i adgangen til å forlate hjemmet på dagtid for eksempel kombineres med et tilnærmet absolutt forbud mot å forlate hjemmet i et bestemt tidsrom på kvelds- eller nattestid, kreves det en særskilt begrunnelse for det, og det må vurderes grundig hvilket tidsrom det eventuelt er behov for et tilnærmet absolutt portforbud. Nødvendighetskravet medfører også at det må vurderes om portforbud skal begrenses til deler av landet hvor smitten er særlig høy eller det er andre særlige utfordringer knyttet til sykehuskapasitet, smitteoppsporing eller lignende. Når det gjelder retten til utøvelse av tro eller livssyn, må det vurderes om det er nødvendig at portforbud også innebærer forbud mot å gå i gudstjeneste og lignende.

Nødvendigheten av portforbud må også vurderes i sammenheng med andre tiltak som portforbudet skal virke sammen med. I lys av tiltakets svært inngripende karakter vil portforbud antakelig ikke være forholdsmessig dersom det bare har en marginal effekt på smittespredningen utover effekten av andre tiltak som er iverksatt eller som kan iverksettes.

For at portforbud skal anses forholdsmessig, må det oppstilles unntak som ivaretar blant annet behovet for å opprettholde kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, hensynet til liv og helse, hensynet til sårbare grupper (for eksempel barn, personer med funksjonsnedsettelse, eldre og bostedsløse) og befolkningens behov for

nødvendige ærend og for en viss aktivitet utendørs. Hvilke unntak som er nødvendige, avhenger også av portforbudets varighet.

Når det gjelder portforbud som inngrep i retten til respekt for familieliv, må det sikres at portforbudet ikke er til hinder for samvær mellom barn og foreldre som ikke bor sammen eller for at barn med delt bosted flytter mellom foreldrene, jf. også omtalen av barns rettigheter i punkt 4.8. Retten til respekt for privatliv og familieliv kan også tilsi at hensynet til å ivareta et minimum av sosial kontakt, bør ivaretas ved regelutforming. Særlig hvis et portforbud varer noe tid, kan det stilles spørsmål om det vil være forholdsmessig å avskjære enhver sosial omgang med familie og venner, spesielt for personer som bor alene eller i institusjon eller som er i en sårbar situasjon.

Kravet til forholdsmessighet innebærer videre at tiltaket ikke må opprettholdes lenger enn nødvendig. Det må jevnlig vurderes om det fortsatt er behov for å opprettholde tiltaket og om det er behov for å opprettholde det på samme nivå, i lys av oppdaterte smittevernfarende vurderinger.

Vurderingene som er skissert her knyttet til tiltakets forholdsmessighet, er også relevante ved en eventuell nedstenging.

Etter departementenes syn kan det også ha betydning for forholdsmessigheten av et eventuelt portforbud at det etableres en form for demokratisk kontroll fra Stortingets side med forskrifter som gis etter lovbestemmelsen.

4.7 Vern om eiendom

Et portforbud vil kunne medføre begrensninger i å benytte andre eiendommer enn den hvor man har sitt hjem, for eksempel sekundærboliger eller fritidseiendommer. Dermed vil et portforbud måtte vurderes i lys av eiendomsvernet etter EMK første tilleggsprotokoll artikkel 1 (P 1-1). For fullstendighetens skyld nevnes at P 1-1 også er relevant – og i praksis spiller en viktigere rolle – ved en eventuell beslutning om nedstenging. Bestemmelsen lyder:

«Every natural or legal person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. No one shall be deprived of his possessions except in the public interest and subject to the conditions provided for by law and by the general principles of international law.

The preceding provisions shall not, however, in any way impair the right of a State to enforce such laws as it deems necessary to control the use of property in accordance with the general interest or to secure the payment of taxes or other contributions or penalties.»

Begrensninger i å benytte egne eiendommer som følge av portforbud vil utgjøre inngrep i eiendomsinteresser etter P 1-1. Basert på EMDs praksis legger departementene videre til grunn at i den grad et portforbud eller en nedstenging påvirker verdien av en virksomhets kundegrunnlag, av virksomhetens gode navn og rykte eller av virksomheten generelt, vil også dette kunne anses som inngrep i eiendomsinteresser etter P 1-1. Både ved portforbud og nedstenging gir EMDs praksis støtte for at inngrepet skal vurderes etter den såkalte kontrollregelen i P 1-1 annet ledd, da det verken formelt eller reelt er tale om noen ekspropriasjon av eiendom.

EMD har tolket inn et forholdsmessighetskrav i P 1-1 annet ledd, men har lagt til grunn at statene har en vid skjønnsmargin både i valg av tiltak og ved vurderingen av om konsekvensene av tiltakene er legitime ut fra hensynet til allmennhetens interesse og det formålet som søkes oppnådd.

4.8 Barns rettigheter og rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne

I utformingen av forskriftshjemmel for portforbud og eventuelle forskrifter, og særlig ved utformingen av eventuelle unntak, må det tas spesielt hensyn til den særlige belastningen restriksjonene vil kunne medføre for barn og personer med nedsatt funksjonsevne.

Etter Grunnloven § 104 annet ledd og BK artikkel 3 nr. 1 skal hensynet til barnets beste være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Dette innebærer at hensynet til barnets beste skal stå sentralt ved regelutformingen, men ikke nødvendigvis at hensynet til barnets beste må være avgjørende. FNs barnekomité har gitt uttrykk for at dersom det ikke er mulig å harmonisere hensynet til barnets beste med andre hensyn, skal barnets beste gis høy prioritet og ikke bare behandles som ett hensyn på linje med andre hensyn (FNs barnekomités General comment No. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para. 1), avsnitt 36–40).

Andre bestemmelser etter BK som det er særlig viktig å ta i betraktning ved utforming av regler om portforbud, er barns rett til liv etter artikkel 6, barns rett til samvær med foreldre etter artikkel 9, statens plikt til å beskytte barn mot vold, mishandling, overgrep mv. etter artikkel 19, barns rett til den høyest oppnåelige helsestandard etter artikkel 24, barns rett til utdanning etter artikkel 28 og barns rett til lek, fritid mv. etter artikkel 31. Helsebegrepet etter BK artikkel 24 omfatter både fysisk og psykisk helse. Ved utforming av forskrifter om portforbud må det sikres at begge disse aspektene ved barns helse ivaretas tilstrekkelig.

Formålet med FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) er etter konvensjonens artikkel 1 å fremme, verne om og sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne full og likeverdig rett til å nyte alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter. Konvensjonen bekrefter og presiserer i stor grad rettigheter som følger av SP og ØSK. For eksempel inneholder CRPD bestemmelser både om rett til bevegelsesfrihet (artikkel 18) og om respekt for privatliv og familie (artikkel 22). Et gjennomgående trekk ved konvensjonen er at menneskerettighetene skal sikres for personer med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre. Sammen med artikkel 5 om likhet og ikke-diskriminering medfører dette at en ved regelutformingen må være særlig oppmerksom på å unngå at et eventuelt portforbud rammer personer med funksjonsnedsettelse uforholdsmessig hardt sammenliknet med befolkningen ellers.

Forholdet til barns rettigheter etter Grunnloven og BK og til CRPD må også vurderes ved en eventuell nedstenging.

4.9 Forbud mot diskriminering

Forbud mot diskriminering følger – med noe ulik utforming – blant annet av Grunnloven § 98, EMK artikkel 14, SP artikkel 2 og 26, ØSK artikkel 2 og BK artikkel 2. Ved utformingen av eventuelle forskrifter om portforbud er det blant annet grunn til å være oppmerksom på risikoen for indirekte forskjellsbehandling, ved at tilsynelatende nøytrale regler setter enkelte personer eller grupper i en vanskeligere situasjon enn andre, på grunn av for eksempel nedsatt funksjonsevne, tro eller andre relevante diskrimineringsgrunnlag. Dersom portforbud for eksempel innføres i en situasjon hvor det i utgangspunktet er tillatt å oppsøke gudshus o.l.,

men det kun er tillatt å bevege seg innenfor en viss radius fra hjemmet, vil personer med tilhørighet til ulike tros- og livssynssamfunn kunne rammes ulikt avhengig av om deres gudshus e.l. ligger utenfor eller innenfor en slik radius. Nøytralt utformede forskrifter om portforbud vil også i praksis kunne medføre større belastninger for en del personer med funksjonsnedsettelse enn for befolkningen generelt. Forskjellsbehandling er imidlertid tillatt dersom den har et saklig formål, er nødvendig for å oppnå formålet og ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles.

5 Departementenes vurdering knyttet til nedstenging

5.1 Vurdering av behov for ytterligere hjemmelsgrunnlag for nedstenging

Departementenes vurdering er at det ikke er nødvendig å foreslå lovendringer som gir de nasjonale myndighetene større eller annen anledning til å vedta tiltak om nedstenging enn det som allerede følger av smittevernloven § 4-1 og § 7-12, se punkt 2.3.

Forutsatt at tiltakene vurderes som forholdsmessige og nødvendige, er det tilstrekkelig klar hjemmel for omfattende nedstenging i smittevernloven § 4-1 annet ledd, jf. første ledd bokstav b. Det kan gjelde stenging av den publikumsrettede delen av alle virksomheter som ikke anses som samfunnskritiske, men også nedstenging av eksempelvis produksjonsledd.

Det kan også være aktuelt å fatte vedtak etter smittevernloven § 7-12. Her ligger det en begrensning i vilkåret om at det må være «fare ved opphold». Det er likevel mye som tyder på at denne begrensningen ikke får stor praktisk betydning ved en så alvorlig situasjon som man forutsetningsvis her står overfor, dersom andre og mindre inngripende tiltak som er gitt i medhold av § 4-1 har vist seg å være utilstrekkelige.

Den konkrete vurderingen av om departementet har hjemmel til å fatte vedtakene i stedet for kommunene må gjøres på vedtakstidspunktet. Kompetansen i § 4-1 er i utgangspunktet lagt til kommunestyret, og nasjonale myndigheters mulighet til å fatte vedtak etter annet ledd er begrenset til situasjoner hvor det er tale om et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom der det er «avgjørende å få satt tiltak i verk raskt». Dette vilkåret vil likevel trolig i praksis være oppfylt i de alvorlige scenariene vi nå snakker om, eventuelt i kombinasjon med bruk av kompetansen til å fatte pålegg overfor kommuner som ikke har tilstrekkelige tiltak, jf. § 7-10.

Departementet vil for øvrig legge følgende prinsipper til grunn for den prosessen som skal lede frem til et eventuelt nasjonalt vedtak om omfattende nedstenging av virksomhet:

Når Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet i dialogen med kommuner og/eller fylkesmenn vurderer at det kan oppstå behov for omfattende eller inngripende tiltak i mange av kommunene i en bo- og arbeidsmarkedsregion, bør etatene utarbeide anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet om at tiltak i den aktuelle regionen bør besluttes av nasjonale myndigheter eller ved en koordinert prosess i de enkelte kommunene. I forbindelse med denne prosessen må det tas stilling til om vilkårene for at departementet kan gjøre vedtak etter § 4-1 er oppfylt. Dersom Helsedirektoratet anbefaler fastsettelse av regionale tiltak på nasjonalt nivå, må

direktoratet, i samarbeid med kommunene, utrede forholdsmessigheten av tiltakene, hvilke lokale tilpasninger som bør gjøres og forslag til konkrete forskriftsendringer.

5.2 Unntak for kritiske og viktige samfunnsfunksjoner mv.

En viktig del av krisehåndteringen under covid-19-pandemien har handlet om å holde samfunnet i gang. Det er derfor innført unntak fra enkelte smitteverntiltak for personell som er nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner. Unntak for personell i kritiske samfunnsfunksjoner mv. er gitt blant annet i forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) og forskrift 29. juni 2020 nr. 1423 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen. Også ved en nedstenging vil det kunne være behov for unntak for kritiske og viktige samfunnsfunksjoner.

Kritiske samfunnsfunksjoner er definert som funksjoner samfunnet ikke kan klare seg uten i sju døgn eller kortere uten at dette truer befolkningens og samfunnets grunnleggende behov og befolkningens trygghetsfølelse. Det er identifisert 14 kritiske samfunnsfunksjoner, og en veiledende utdypning og konkretisering av funksjonene fremgår i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap: Samfunnets kritiske funksjoner (2016).

De kritiske samfunnsfunksjonene er:

- Styring og kriseledelse
- Forsvar
- Lov og orden
- Helse og omsorg
- Redningstjeneste
- Digital sikkerhet i sivil sektor
- Natur og miljø
- Forsyningssikkerhet
- Vann og avløp
- Finansielle tjenester
- Kraftforsyning
- Elektronisk kommunikasjon
- Transport
- Satellittbasert kommunikasjon og navigasjon

De kritiske samfunnsfunksjonene er forankret i instruks 1. september 2017 nr. 1349 for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet, gitt med hjemmel i kgl.res. 10. mars 2017 (delegeringsvedtak nr. 312).

Justis- og beredskapsdepartementet har etter den nevnte kongelige resolusjonen en samordningsrolle på samfunnssikkerhetsfeltet. De kritiske samfunnsfunksjonene utgjør et sentralt rammeverk for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet og beskriver roller, ansvarsområder og oppgaver. En oversikt over de kritiske samfunnsfunksjonene og ansvarsfordelingen mellom departementene oppdateres i Prop. 1 S for Justis- og beredskapsdepartementet. Ansvar for å ivareta samfunnsfunksjonene ligger til ansvarlige departementer og blir fulgt opp i de ulike sektorene, og i den enkelte virksomhet. Unntakene i covid-19-forskriften og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen retter

seg mot de overordnede funksjonene. Dette gir den enkelte sektor, og de konkrete virksomheter, nødvendig fleksibilitet til å anvende unntakshjemlene.

De 14 kritiske samfunnsfunksjonene er avgrenset til funksjoner hvor et avbrudd i sju dager vurderes å få uakseptable konsekvenser for befolkningen og samfunnet. Dette premisset gjør samtidig at mange viktige samfunnsfunksjoner ikke omfattes, ettersom det vil ta lengre tid før alvorlige konsekvenser materialiserer seg, og behovet for beredskap blir derfor mindre. Det er også andre samfunnsfunksjoner hvor personer har behov for særskilte unntak ved en nedstenging. Covid-19-pandemien har vist at samfunnet under en langvarig krise er avhengig av flere funksjoner for å kunne opprettholde befolkningens trygghet og velferd. Det er identifisert ytterligere seks samfunnsfunksjoner som har behov for særskilte unntak:

- Arbeids- og velferdstjenester
- Renovasjon og håndtering av farlig avfall
- Medier
- Gravferd
- Opprettholdelse av virksomhet på norsk sokkel
- Barnehager og skoler

Blant viktige samfunnsfunksjoner som bør vurderes opprettholdt ved en nedstenging, er næringsvirksomhet der det er svært høye kostnader knyttet til avbrytelse av produksjonen. Dette kan eksempelvis gjelde aktiviteter innen petroleumsnæringen og prosessindustrien, se også punkt 6.5.3 nedenfor.

For å sikre kontinuiteten i kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, må personer i disse gis unntak fra smitteverntiltak ved en nedstenging. Det er viktig at personell som kvalifiserer til unntakene, raskt kan utpekes. I mars 2020 utarbeidet departementene en oversikt over sentrale virksomheter og personellgrupper som understøttet kritiske og viktige samfunnsfunksjoner. Formålet var å sørge for at foresatte som arbeidet innenfor disse funksjonene kunne få tilbud om plass i barnehage og barneskole dersom disse var stengt eller hadde redusert åpnings- og oppholdstid. Oversikten kan også komme til nytte i vurderinger av hvilke virksomheter og personell som kan ha behov for unntak fra smitteverntiltak ved en nedstenging. I tillegg må personer med avgjørende betydning for statssikkerheten (dvs. grunnleggende nasjonale funksjoner) også kunne unntas fra et portforbud.

Rundskrivnet til forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen, henviser blant annet til nevnte oversikt i omtalen av unntakene knyttet til forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner. Ved en nedstenging vil smittespredningen være stor og smitteverntiltakene strenge. Unntakene må derfor praktiseres strengt, innenfor det som er forsvarlig av hensyn til å sikre kontinuiteten i kritiske og viktige samfunnsfunksjoner. Det er i stor grad den enkelte virksomhet som må gjøre vurderinger av hvordan unntak for personell i kritiske og viktige samfunnsfunksjoner skal praktiseres, og dermed hvilket personell som gis unntak.

Unntak for kritiske og viktige samfunnsfunksjoner bør gis når det er nødvendig for å ivareta de kritiske og viktige samfunnsfunksjonene, og det bør kreves at unntakene er målrettede og tilpasset behovet.

5.3 Håndheving og kontroll

5.3.1 Behovet for ytterligere hjemler for håndheving og kontroll

Ved en mer omfattende nedstenging av virksomheter og aktiviteter i samfunnet, forutsettes det at smittesituasjonen på tilsvarende måte vil kunne begrunne sanksjonering. Alvorlige og gjentatte overtredelser forutsettes fulgt opp i straffesporet når det er nødvendig for å ivareta hensynet til individual- og allmennprevensjon. I tillegg vil publikum trolig også forvente en mer fremtredende oppmerksomhet på etterlevelse og håndheving av de ulike tiltakene fra politiets side.

Etter departementets syn gir politiloven politiet de verktøy som er nødvendig for å kunne kontrollere og håndheve den type tiltak som vil kunne inngå i en full nedstenging. Det vises her til fremstillingen under punkt 2.5.2 foran hvor det fremgår at det blant annet vil være adgang til å bruke makt for å stenge en virksomhet eller for å oppløse en ulovlig sammenkomst der dette anses nødvendig og forsvarlig.

Effektiv håndheving av vedtak om nedstenging forutsetter at det ikke blir nødvendig med tid- og ressurskrevende legalitetsvurderinger av lovgrunnlaget eller de vedtak som er truffet med hjemmel i loven. Hensynet til en effektiv håndheving tilsier således at det er behov for å sikre at straffesanksjonerte lokale forskrifter er tilstrekkelig klart utformet. Det bør blant annet klart angis hvilke virksomheter og aktiviteter som unntas fra nedstenging.

5.3.2 Bistand fra andre

I en situasjon som krever nedstenging av alle eller vesentlige deler av virksomhetene som ikke er samfunnskritiske, vil trolig også politiets personell, som resten av befolkningen, være utsatt for økt smitte og karantene. Dette kan få betydning for politiets evne til å håndheve tiltak under smittevernloven, samtidig som det er forventet at øvrige oppgaver skal håndteres. En slik situasjon vil kreve strengere prioritering av oppgaver for å sikre tilstrekkelig personell i operativ tjeneste. Dette vil igjen kunne gå på bekostning av andre oppgaver, som etterforskning, forebygging og håndtering av forvaltningsoppgaver.

Hensynet til politiets ressursituasjon kan gjøre det nødvendig at også andre enn politiet gis oppgaver knyttet til gjennomføring av tiltak under smittevernloven. Etter departementets vurdering gir smittevernloven § 4-10 tilstrekkelig rettslig grunnlag for å sikre at dette behovet kan ivaretas.

Videre vil man kunne vurdere ytterligere bruk av bistand og tildeling av begrenset politimyndighet til andre med hjemmel i politilovens regler om dette. Dette vurderes nærmere nedenfor i punkt 6.10.3.

6 Departementenes vurdering og forslag knyttet til portforbud

6.1 Innledning

Et portforbud er som nevnt et forbud mot å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes, og innebærer en reversering av det alminnelige utgangspunktet om bevegelsesfrihet. Portforbud er et svært inngripende tiltak. Det

vil bare være aktuelt som smitteverntiltak i ekstreme situasjoner, der man vurderer at stenging av alle eller de fleste virksomheter som ikke er samfunnskritiske, og andre tiltak for å redusere kontakthyppheten ikke vil redusere mobilitet og kontakten i befolkningen i tilstrekkelig grad.

Et portforbud kan avgrensnes på ulike måter, blant annet geografisk (lokalt/regionalt eller nasjonalt) og tidsmessig. Dersom et portforbud bare gjelder i et bestemt tidsrom på kvelds- og/eller nattetid, vil det alminnelige utgangspunktet om bevegelsesfrihet gjelde resten av døgnet. Et slikt tidsbegrenset portforbud har blitt innført i mange europeiske land, se punkt 3.1. Et portforbud kan også være hele døgnet, som det også er vist eksempler på foran.

Det kan gjøres mer eller mindre vidtrekkende unntak fra forbudet mot å være ute der andre også kan ferdes. Unntakene kan eksempelvis relatere seg til bestemte formål en kan forfølge og personkategorier som har bestemte rettigheter. Reglene kan også utformes slik at det gjelder mer vidtrekkende unntak på dagtid enn på natten. Et eksempel kan være at det om natten bare er lov til å gå ut av nødrettsgrunner (skaffe nødvendig helsehjelp, flykte fra vold eller lignende) eller for å oppfylle en kritisk samfunnsfunksjon. Om dagen kan det i tillegg være anledning til å gå ut for å handle nødvendige varer, trene, gå tur med hunden osv., eksempelvis med angivelse av maksimal tid og avstand fra hjemmet. Det er i punkt 3.1 og 3.2 gitt eksempler på land med ulike former for slike unntak.

Et portforbud er prinsipielt et alvorlig inngrep i borgernes frihet. Avhengig av den nærmere utforming av forbudet, vil det innebære større eller mindre inngrep i friheten også i praksis. Jo mer omfattende unntak det gis fra portforbudet, desto nærmere vil en i praksis være en normalsituasjon. Departementene vil likevel understreke at det i alle tilfeller er prinsipielt inngripende å snu utgangspunktet om bevegelsesfrihet slik at det er nødvendig med positive unntak eller tillatelser for å kunne ferdes ute i det offentlige rom.

For å rettferdiggjøre dette inngrepet må portforbudet ha hjemmel i lov (se punkt 6.2) og begrunnes i et legitimt formål (smittevern, se punkt 6.3). Portforbudet må også være egnet til å oppnå formålet, være nødvendig ved at mindre inngripende tiltak ikke er egnet til å nå det samme målet (beskyttelsesnivået), og forholdsmessig holdt opp mot andre legitime interesser som gjør seg gjeldende. Dette vurderes i flere sammenhenger nedenfor, blant annet i punkt 6.4 om vilkår for å kunne vedta et portforbud og punkt 6.5 om utformingen av et eventuelt portforbud. Forholdsmessigheten vil blant annet bero på om faren eller skaden som portforbudet skal beskytte mot, er tilstrekkelig alvorlig og overhengende, hvilken effekt det må antas at et portforbud vil ha sett i lys også av andre aktuelle tiltak som er innført eller som kan innføres, og om det er gjort unntak eller iverksatt tiltak for å verne utsatte grupper.

Disse kravene til begrunnelse i et legitimt formål, egnethet, nødvendighet og forholdsmessighet følger for det første av smittevernloven, jf. særlig den generelle bestemmelsen i § 1-5, og må bygge på en smittevern faglig vurdering, se blant annet punkt 1.5 og 2.1 foran. Slike krav følger også av de vilkår som må være oppfylt for at man lovlig kan gjøre begrensninger i bevegelsesfriheten og andre rettigheter nedfelt i Grunnloven og blant annet EMK, se punkt 4. Disse vurderingene vil i stor grad overlappe, men de er ikke nødvendigvis identiske. Det vil av praktiske grunner ikke alltid bli skilt mellom kravene i de to regelsettene i det følgende. Departementene understreker imidlertid at et forslag om en hjemmel

for å kunne innføre portforbud, og enhver forskrift om å iverksette et portforbud, må ligge både innenfor rammene av smittevernlovens generelle bestemmelser og innenfor de rammene som kan utledes av Grunnloven og våre folkerettslige forpliktelser.

Departementene mener at en ny bestemmelse om forbud mot å oppholde seg der allmennheten kan ferdes (portforbud) tematisk hører hjemme i smittevernloven. Gjennom plassering i smittevernloven vil også de grunnleggende kravene i § 1-5 om klar medisinskfaglig begrunnelse, nødvendighet og forholdsmessighet supplere vilkårene i hjemmelsbestemmelsen. Departementene foreslår på denne bakgrunn at hjemmelen tas inn i smittevernloven som ny § 4-3 b. Det nevnes at tilsvarende løsning er valgt for forskriftshjemmelen for isolering mv. for personer som har, eller etter en faglig vurdering antas å ha, covid-19, jf. smittevernloven § 4-3 a.

Forslaget til ny § 4-3 b i smittevernloven angir i første ledd vilkårene for at Kongen kan vedta et slikt forbud, herunder at bestemmelsen er begrenset til covid-19 og hvor lenge en forskrift om portforbud kan vare. I annet ledd foreslås det oppstilt enkelte unntak som alltid vil måtte legges til grunn, mens andre unntak må besluttes i forbindelse med det enkelte vedtak om å benytte hjemmelen. Tredje ledd gjelder meddelelse til Stortinget og Stortingets mulighet for å oppheve forskriften, mens fjerde ledd gjelder begrunnelsen for en forskrift om portforbud og krav om offentliggjøring av denne.

6.2 Behovet for en særskilt bestemmelse om portforbud

Et portforbud er et inngrep i borgernes frihet og krever hjemmel i lov eller medhold i lov, jf. Grunnloven § 113. Legalitetsprinsippets hjemmelskrav stiller både krav til forankring i lov gitt av Stortinget og til hjemmelens klarhet. Lignende krav følger etter EMDs praksis ved inngrep i rettigheter i EMK, se punkt 4.6.2 foran.

Som nevnt foran i punkt 2.4 legger departementene til grunn at smittevernloven § 7-12, jf. § 1-5 vil kunne hjemle et portforbud dersom situasjonen er tilstrekkelig alvorlig og akutt. Et portforbud må være begrunnet i at utbruddet av covid-19 truer folkehelsen, være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, nødvendig av hensyn til smittevernet og tjenlig etter en helhetsvurdering. Det må videre haste å innføre tiltaket (det er «fare ved opphold»). Et slikt tiltak må i så fall meddeles Stortinget snarest mulig, som kan oppheve forskriftene gitt i medhold av bestemmelsen.

Bestemmelsen er imidlertid en generell og vidtgående fullmaktsbestemmelse som aktiveres i krisesituasjoner, der det ikke er anledning til å involvere Stortinget gjennom en alminnelig lovprosess. Dette nødrettsaspektet kommer særlig til uttrykk gjennom vilkåret om at det må være «fare ved opphold». I forarbeidene vises det også til at «[f]ullmakten er forutsatt brukt bare i en alvorlig nasjonal krisesituasjon», jf. NOU 1990: 2 side 266 og Ot.prp. nr. 91 (1992–93) side 177. Vurderingen må ta utgangspunkt i situasjonen på det tidspunktet hjemmelen benyttes. Krigslovutvalget uttalte i sin tid, med sikte på beredskapsloven § 3, at vilkåret om «fare ved opphold» ga «uttrykk for den selvfølgelige regel at saken skal forelegges Stortinget til vanlig lovbehandling så sant dette kan skje uten skadelig forsinkelse», jf. Ot.prp. nr. 78 (1950) side 47.

Nødrettsaspektet som begrunner fullmaktsbestemmelsen i § 7-12, innebærer en modifisering av normalregelen for kompetansedeling mellom statsmaktene. Legalitetsprinsippet innebærer at det er Stortinget som skal legge rammene for når det kan foretas inngrep overfor borgerne. Jo mer inngripende et tiltak er, desto større krav stilles til at hjemmelen er klar og presis. Samtidig vil det kunne aksepteres at en svært vid fullmaktshjemmel benyttes selv for inngripende tiltak dersom nødrettsbetraktninger tilsier at situasjonen krever det.

På bakgrunn av nødrettsaspektet som er knyttet til smittevernloven § 7-12, mener departementene at det i nåværende situasjon, hvor man ser for seg et mulig fremtidig scenario der det vil kunne være behov for et portforbud, er grunn til å fremme et forslag om en særskilt lovhjemmel for et slikt forbud. Erfaringene fra pandemien så langt, herunder hvordan pandemien har utviklet seg i flere europeiske land, har vist at smittebildet plutselig og raskt kan utvikle seg i negativ retning. Også utviklingen i Norge tidlig i januar 2021 er urovekkende. Det kan derfor ikke utelukkes at det under den pågående pandemien kan bli behov for enda mer inngripende tiltak også i Norge. Slike tiltak kan omfatte et portforbud dersom det er tvingende nødvendig for å beholde eller gjenvinne kontroll over situasjonen. Vi befinner oss dermed i en beredskapsfase der det er grunn til å sikre at man har de nødvendige grunnlagene for å kunne handle raskt.

Departementene mener det er både prinsipielle og praktiske grunner til at Stortinget bør involveres i spørsmålet om rammene for eventuelle vedtak om portforbud, gjennom lovreguleringen som foreslås i høringsnotatet her. For det første er det tale om et svært inngripende tiltak overfor borgerne, noe som tilsier at Stortinget involveres før det treffes tiltak, dersom det faktisk er anledning til det. I tillegg vil en bred demokratisk forankring kunne skape større forståelse for og gi økt legitimitet til tiltaket, noe som også må forventes å gi økt oppslutning om tiltaket og dermed økt smitteverneffekt. En offentlig prosess omkring et lovgrunnlag kan bidra til å opplyse saken, slik at blant annet vilkårene for å kunne vedta et portforbud og dets nærmere innretning treffer samfunnets behov bedre. I tillegg kan en offentlig prosess bidra til å skape økt forutberegnelighet for borgerne.

Departementene understreker at formålet med dette høringsnotatet er å igangsette en prosess for å sikre et treffende og bredt demokratisk forankret rettsgrunnlag for et potensielt fremtidig portforbud. I stedet for å vente til det foreligger fare ved opphold, og så vedta et portforbud med hjemmel i fullmaktsbestemmelsen i smittevernloven § 7-12, jf. § 1-5, involveres Stortinget på forhånd. Formålet med lovhjemmelen er ikke å flytte mer kompetanse fra Stortinget til regjering. Det foreslås tvert imot å oppstille flere vilkår for bruk av den nye fullmaktsbestemmelsen enn det som følger av smittevernloven § 7-12, nettopp for å sikre at hjemmelen bare brukes til sitt formål (se punkt 6.4 og 6.5). I tillegg foreslås en mekanisme for å involvere Stortinget dersom vedtak treffes i medhold av hjemmelen, som gir Stortinget bedre forutsetninger for å kunne vurdere om forskriften skal oppheves enn det tilfellet hadde vært om den var vedtatt i medhold av smittevernloven § 7-12 (punkt 6.7).

Departementene legger til grunn at høringsprosessen her ikke er til hinder for at smittevernloven § 7-12 jf. § 1-5 gir hjemmel til et portforbud dersom det plutselig oppstår et akutt hastebehov for å innføre et slikt tiltak mens lovgivningsprosessen pågår.

6.3 Formål som kan begrunne et portforbud

Et portforbud har som formål å trygge folkehelsen. Mer konkret er formålet å beskytte befolkningen mot smitte ved å begrense spredning av covid-19. I tillegg til den direkte folkehelsebeskyttelsen dette kan gi, vil et portforbud også kunne bidra til å redusere eller hindre kritiske kapasitetsutfordringer i helse- og omsorgstjenesten og testapparatet mv.

Formålet om å trygge folkehelsen er det samme som følger av smittevernloven § 7-12. Det er et legitimt formål som kan begrunne nødvendige og forholdsmessige inngrep i grunnleggende rettigheter.

Departementene understreker at en eventuell bruk av portforbud utelukkende nettopp skal begrunnes i *folkehelsen*. Dette vil som nevnt være *smittevern hensyn* i vid forstand – både det å begrense den direkte smitterisikoen og å avhjelpe konsekvensene for helse- og omsorgstjenesten som følge av den dramatiske smittesituasjonen som vil foreligge dersom et portforbud vil kunne være aktuelt.

Om den direkte smittevern faglige begrunnelsen vises til gjennomgangen foran i punkt 1.5. Folkehelseinstituttets omtaler begrunnelsen til et portforbud slik:

«Portforbud er det mest ekstreme generelle, kontaktreduserende tiltaket. Den smittevern faglige begrunnelsen er altså at portforbud ved en sykdom som smitter som covid-19, skal redusere smittefarlige kontakter mellom personer som ikke vet de er smitteførende og andre personer.»

Både Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet trekker også frem blant annet konsekvensene for helse- og omsorgstjenesten.

Andre hensyn, som hensynet til å *hindre offentlig uro*, vil være utenforliggende. Slike hensyn kan verken være den bærende begrunnelsen eller en lovlig delbegrunnelse for et portforbud etter den foreslåtte bestemmelsen.

Helsedirektoratet viser, som Folkehelseinstituttet, til at et portforbud vil kunne gi smitteverneffekt «ved at tiltaket fører til færre kontakter mellom folk».

Direktoratet legger til:

«Tiltaket vil også kunne ha en sterk signaleffekt til befolkningen om alvorligheten av situasjonen man befinner seg i.»

Et slikt hensyn – å *formidle at situasjonen er svært alvorlig* – bør etter departementenes vurdering brukes med varsomhet. Portforbudets signaleffekt er relevant i den grad det leder til bedre etterlevelse og i forlengelsen en økt smitteverneffekt. Et formål om å formidle et budskap til borgerne om at situasjonen er svært alvorlig kan imidlertid *i seg selv* ikke være et hensyn som kan begrunne portforbud.

Lignende betraktninger gjelder for betydningen av *kontroll hensyn* i vurderingen av om man lovlig kan innføre portforbud. Utgangspunktet må være klart: Et portforbud, som rammer alle borgerne i et område, er ikke nødvendig eller forholdsmessig dersom man kan gjennomføre mindre inngripende tiltak, inkludert styrket kontroll og dermed etterlevelse av de eksisterende tiltakene. En målrettet kontroll av målrettede tiltak sørger for at de som velger å bryte reglene, må tåle konsekvensene av det, mens de som ikke bryter reglene, ikke må tåle ytterligere innskrenking i sin frihet for valg som andre har tatt.

Det kan imidlertid tenkes situasjoner der samfunnets funksjoner er så presset at det ikke er noen annen tilgjengelig løsning for å ivareta smittevern hensyn enn å vedta

et tiltak som rammer svært bredt, men som lett lar seg kontrollere. Da vil muligheten for kontroll kunne være en forutsetning for et smitteverntiltakene skal få den ønskede preventive effekten, slik at en oppnår større grad av etterlevelse. Et portforbud kan være enklere å kontrollere enn andre smitteverntiltak som krav til avstand, forbud mot store grupper mv. På den måten kan muligheten for reell kontroll og håndheving av regelverket kunne være relevant for å trygge folkehelsen i en så dramatisk situasjon man vil være i dersom et portforbud kan være aktuelt.

6.4 Vilkår for å kunne iverksette portforbud

6.4.1 Kort om kravene i smittevernloven § 1-5: nødvendighet og forholdsmessighet

Hjemmelens plassering i smittevernloven innebærer som nevnt at smittevernloven § 1-5 om grunnleggende krav ved iverksetting av smitteverntiltak kommer til anvendelse. Et eventuelt portforbud må dermed ha en klar medisinskfaglig begrunnelse og være «nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering». Disse kravene innebærer blant annet at det må velges mindre inngripende virkemidler dersom de gir tilstrekkelig måloppnåelse, se blant annet punkt 2.1 foran om *det minste inngreps prinsipp*, jf. NOU 1990: 2 side 108. Videre ligger det i bestemmelsen at ventet måloppnåelse skal veies mot tiltakets inngripende konsekvenser.

Bestemmelsen ble tatt inn ved lov 21. juni 2019 nr. 46. Det heter i Prop. 91 L (2018–2019) på side 44:

«Kravet om at tiltaket skal fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering innebærer at tiltaket ikke skal medføre unødvendig ulempe eller skade for den eller de tiltaket retter seg mot. Nyttan må veies opp mot den belastning tiltaket medfører.

Videre må tiltaket være nødvendig av hensyn til smittevernet. Dette innebærer at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen. Kravene til helhetsvurdering og vurdering av nødvendighet vil i de fleste praktiske tilfeller utgjøre en forholdsmessighetsvurdering.»

Vurderingen av lovens krav til nødvendighet og forholdsmessighet vil bero på en helhetsvurdering av blant annet følgende forhold:

- Hvor alvorlig situasjonen er
- Hvor godt tiltaket fra et smittevernfaglig perspektiv antas å virke
- Hvor inngripende det er i rettighetene og frihetene til borgerne
- I hvilken grad mindre inngripende tiltak har vært forsøkt uten tilstrekkelig virkning
- I hvilken grad det innføres effektive tiltak for å motvirke ulempene som tiltaket medfører

Vurderingen av forholdsmessigheten vil måtte basere seg på den gjeldende smittesituasjonen, men også på forventet utvikling med og uten portforbud. Et av lovens formål er å forebygge ytterligere smittespredning, se punkt 2.1 foran.

Som fremholdt flere steder, må effekten av et eventuelt portforbud vurderes på bakgrunn av at mange andre, kontaktreducerende tiltak vil være iverksatt. Det er *tilleggseffekten* av et portforbud som er det sentrale. I tillegg vil andre mulige tiltak vurderes, som det å gi forsterkede anbefalinger om avstand, også ute. I den

sammenheng må det også legges vekt på at vi i Norge generelt har stor tillit til myndighetene, og at det er grunn til å tro at de fleste vil følge slike råd når situasjonen er dramatisk. Gjennom ulike målinger av blant annet mobilitetsdata kan det løpende vurderes etterlevelse av andre tiltak som råd og anbefalinger.

Om et vedtak om portforbud vil være nødvendig og forholdsmessig vil ha nær sammenheng med den konkrete utformingen av reglene om portforbud, blant annet det geografiske omfanget, varigheten i antall dager, tidsrom på døgnet med portforbud, hvilke unntaksregler som gjelder osv. Dette er også sterkt understreket av Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. Det vises til punkt 1.5 foran og punkt 6.5 nedenfor.

6.4.2 Avgrensning til covid-19

Siden denne lovprosessen skjer som ledd i en beredskapsplanlegging i forbindelse med covid-19-pandemien, foreslår departementene å avgrense lovhjemmelen til den nåværende pandemien. Lovteknisk kan dette gjøres på to måter. Én mulighet er at det tas inn i ordlyden at formålet med portforbudet må være å hindre spredning av covid-19. Alternativt kan det tas inn en tidsbegrensning i hjemmelen, enten slik at den ifølge lovteksten er virksom i et gitt tidsrom, eller at den automatisk oppheves etter en gitt tidsperiode. Det er også mulig å benytte begge virkemidlene samtidig ved at bestemmelsen viser til covid-19-situasjonen og fastsetter et konkret tidsbegrensning, slik en har gjort i smittevernloven § 4-3 a.

Departementene vurderer det som mest hensiktsmessig å innta en henvisning til covid-19 i bestemmelsen. Med en slik løsning vil bestemmelsen være anvendelig i hele perioden det vil være nødvendig med smitteverntiltak for å hindre spredning av sykdommen, samtidig som den begrenses til håndteringen av nettopp covid-19. Det vil likevel bli vurdert, dersom en proposisjon skal fremmes, om det også skal inntas et konkret tidspunkt for når bestemmelsen oppheves, slik at Stortinget må vedta en forlengelse dersom det skal være aktuelt å benytte hjemmelen etter dette tidspunktet.

En eventuell forskrift om å iverksette portforbud, vil uansett måtte begrenses til en kort periode, se punkt 6.5.4 nedenfor.

En generell hjemmel til å kunne innføre portforbud, uavhengig av covid-19, bør eventuelt vurderes i forbindelse en generell revisjon av smittevernlovgivningen.

6.4.3 Vilkår knyttet til smittesituasjonen eller konsekvensene av denne?

I punkt 6.4.2 foreslås det at bestemmelsen skal inneholde et vilkår om at den bare gjelder for covid-19-pandemien. Spørsmålet her er om det i tillegg bør oppstilles vilkår knyttet til *smittesituasjonen* eller til *konsekvensene av smittesituasjonen*. Formålet med slike vilkår vil være å ramme inn anvendelsesområdet for bestemmelsen utover det som allerede følger av kravene til klar medisinsk faglig begrunnelse og nødvendighet og forholdsmessighet. Hjemmelsbestemmelsen for et så inngripende tiltak bør formuleres presist. Samtidig er det viktig å bevare tilstrekkelig grad av fleksibilitet siden bestemmelsen skal kunne brukes i fremtidige situasjoner som vi i dag ikke kjenner, og både ved behov for lokale og nasjonale tiltak dersom vilkårene først unntaksvis vil være oppfylt.

Vilkår knyttet til smittesituasjonen eller konsekvensene av denne bør bare inntas dersom det er egnet til å gi en reell og formålstjenlig avgrensning.

Fra andre land ser en eksempler både på vilkår knyttet til den konkrete smittesituasjonen og til konsekvensene av denne, men også eksempler på land som bygger på mer generelle forholdsmessighets- eller nødvendighetskriterier.

Et vilkår om smittesituasjonen kan for eksempel utformes som et krav om at antall nysmittede må overstige et visst nivå i en gitt tidsperiode, se for eksempel punkt 3.2.2 og 3.2.3 om Tyskland og Frankrike. Det er også mulig å stille krav til en bestemt smitteutvikling – enten gjennom konkretisering i tall eller som et vilkår om at smittespredningen må være «vedvarende og ukontrollert» eller lignende.

Et vilkår om at smitten må være over et bestemt nivå (totalt eller i løpet av en nærmere angitt periode, nasjonalt eller lokalt) vil imidlertid ikke nødvendigvis være egnet til å ramme inn de situasjonene hvor det vil være behov for et portforbud. For det første kan det være vanskelig å sette terskelen riktig. Hvis terskelen settes for høyt, er det fare for at den vil hindre formålstjenlig bruk av hjemmelen. Hvis terskelen derimot settes for lavt, får den ikke noen reell betydning som avgrensingsvilkår. For det andre kan andre kriterier fremstå som mer treffende, se nedenfor. Departementene vil derfor ikke anbefale å oppstille et vilkår om en konkret smitteterskel.

Som nevnt kan smittenivået også angis i et vilkår som er mer generelt formulert, eksempelvis slik at smittenivået må være «vedvarende høyt og ukontrollert» eller «ukontrollert og akselererende» eller lignende. Departementene minner i denne sammenheng om at et portforbud bare synes aktuelt i svært alvorlige situasjoner innenfor risikonivå 5, slik dette er definert av Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet, se også punkt 1.2 foran:

«Ukontrollert spredning i samfunnet og fare for å overskride sykehusenes kapasitet. Akselererende insidens utenom kjente utbrudd. Mer enn 30 % har ukjent smittesituasjon. Smittesporing er ikke gjennomførbart for mange tilfeller pga. kapasitetsmangel.»

Dette kan synes å gi et mer realistisk bilde av hvilken situasjon som kan begrunne et portforbud. På den annen side er departementene i tvil om hvordan et slikt vilkår eventuelt burde utformes. Det skyldes blant annet at det alltid må foretas en konkret vurdering av når et portforbud kan være aktuelt, og at situasjonene kan være svært ulike, kanskje særlig dersom det er aktuelt med et lokalt portforbud, noe som fremstår som langt mer aktuelt enn et nasjonalt portforbud. Både Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet fremhever at det er svært vanskelig å beskrive på forhånd når tiltak på nivå 5 skal settes inn. Helsedirektoratet viser til et eksempel på et større lokalt utbrudd, som kan tenkes å begrunne svært inngripende tiltak:

«Det kan tenkes situasjoner der kun enkelte indikatorer eller andre forhold lyser rødt, men der det likevel, etter en helhetsvurdering, anses som en kritisk situasjon som krever strenge tiltak. Eksempel på dette kan være et større utbrudd der man ikke kjenner smitteveien til veldig mange. Man har da ikke kontroll, og vil måtte stenge ned før kapasitetsterskel er nådd dersom det skal være mulig å opprettholde kapasitet, eksempelvis innen TISK.»

Samtidig er det utfordrende også å ha et vilkår knyttet til en *negativ smitteutvikling*. På samme måte som vilkår knyttet til et bestemt *smittenivå*, kan et slikt vilkår gå på bekostning av ønskelig fleksibilitet. Det kan tenkes situasjoner der smittetrenden er stabil, men der det likevel er omfattende utfordringer for eksempel knyttet til nye mutasjoner eller til kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten fordi mange i risikogrupper er rammet. Det kan ikke utelukkes at

et portforbud da vil være det eneste tiltaket som kan gi kontroll på smitten og hindre alvorlige skadefølger.

Et annet alternativ er som nevnt å angi et vilkår knyttet til *konsekvensene av smittesituasjonen*, kanskje mest praktisk knyttet til kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten eller manglende mulighet for å gjennomføre smitteoppsporing, som også er angitt i beskrivelsen av risikonivå 5. Det kan for eksempel gå ut på at smittesituasjonen utgjør en stor belastning på helse- og omsorgstjenesten, eller at det er en nærliggende fare for at sykehusenes kapasitet, herunder mulighet til å yte forsvarlig intensivbehandling, uten et slikt portforbud snart vil overskrides.

Departementene vurderer det så langt dithen at det kan være mer hensiktsmessig å vurdere andre typer vilkår for å kunne vedta portforbud enn de som har vært omtalt her, se punkt 6.4.4. Det bes imidlertid særskilt om høringsinstansenes innspill til dette.

6.4.4 Krav til nødvendighet og til myndighetenes vurderinger før iverksetting av et portforbud

Det er mulig å oppstille andre typer vilkår for å kunne vedta et portforbud som understreker at det skal svært mye til før et så inngripende tiltak er aktuelt, samtidig som bestemmelsen sikrer en rimelig grad av fleksibilitet.

Departementenes utgangspunkt er at det allerede vil følge av smittevernlovens generelle bestemmelser at det skal svært mye til før et portforbud kan vedtas. Alle tiltak som vurderes må ha en klar medisinskfaglig begrunnelse og være nødvendige og forholdsmessige, jf. smittevernloven § 1-5. Jo mer inngripende tiltaket er, jo mer skal det til før det er nødvendig og forholdsmessig. Det krever blant annet at alle andre, mindre inngripende ikke gir tilstrekkelig beskyttelse. I praksis må de enten være forsøkt eller grundig vurdert som utilstrekkelige, se blant annet punkt 2.1.

Selv med dette som utgangspunkt kan det være grunn til å vurdere å presisere gjennom ordlyden i bestemmelsen at det skal mye til før bestemmelsen kan brukes. Det vil i første rekke utgjøre en *påminnelse* til regjeringen om å utvise stor forsiktighet og en *forsikring* til befolkningen om dette. Departementenes forslag vil ivareta disse hensynene.

For det første foreslås at det tas inn i ordlyden at portforbud bare er aktuelt når og i den utstrekning det er «strengt nødvendig» for å trygge folkehelsen. Også andre formuleringer, som «tvingende nødvendig», kan være aktuelle. En slik formulering vil tydeliggjøre at det skal særlig mye til før det er aktuelt å iverksette portforbud, og også at et portforbud ikke kan gis større utstrekning (geografisk, i tid mv.) enn det som er helt nødvendig av hensyn til smittesituasjonen, se nærmere om dette i punkt 6.5.1 nedenfor. Departementene understreker likevel at en slik formulering ikke er ment å oppstille en annen terskel eller et annet vurderingstema enn det som følger av smittevernloven § 1-5. Det sentrale er å gjøre det tydelig at denne vurderingen blir særlig streng ved et eventuelt portforbud.

Det kan stilles spørsmål ved om det på denne bakgrunn er heldig å formulere et krav om «strengt» eller «tvingende» nødvendig. Departementene mener imidlertid at det har en klar verdi å synliggjøre i lovteksten at det skal mye til før et tiltak som portforbud vil være nødvendig. Det er heller ikke uvanlig i lovgivningen ellers å bruke tilsvarende uttrykk for å angi at enkelte særlig inngripende tiltak

krever en streng vurdering. Som eksempel vises til at varetektsfengsling bare kan brukes når det er nødvendig og forholdsmessig, og at straffeprosessloven § 184 presiserer at det må være «tvingende nødvendig» dersom barn skal kunne varetektsfengsles. En rekke bestemmelser i straffeprosessloven bruker for øvrig uttrykket «strengt nødvendig».

For det andre foreslås særlige krav til *myndighetenes vurderinger* før det er aktuelt å innføre portforbud. Et slikt krav vil legge til rette for en god prosess før vedtakelsen og dermed for at en eventuell beslutning om å innføre et portforbud er grundig vurdert og gjennomtenkt. Samtidig er det, med denne type vilkår, mulig å sikre nødvendig fleksibilitet.

Det foreslås på denne bakgrunn *krav til begrunnelsen* for et vedtak om portforbud. Et slikt krav er også oppstilt i enkelte andre land. I denne begrunnelse må det fremgå hva som er det smittevernfarende behovet for portforbud, hvorfor det er strengt nødvendig og forholdsmessig, og hvorfor det er utformet på den måten som foreslås. Som del av kravet til nødvendighet og forholdsmessighet må det redegjøres for hvorfor mindre inngripende tiltak ikke gir tilstrekkelig vern. Krav om en slik begrunnelse vil understreke at et portforbud er et siste tiltak som bare er aktuelt om andre tiltak allerede er utprøvd og funnet utilstrekkelig, eller at det er klart at andre tiltak (selv om de så langt ikke er iverksatt) ikke vil gjenvinne kontroll over smittesituasjonen.

Som del av begrunnelsen skal det altså foreligge en konkret vurdering av smittesituasjonen og effekten av andre kontaktreducerende tiltak. Slike vurderinger vil særlig baseres på råd fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Vurderingen skal omfatte en rekke forhold i tråd med etablerte rutiner for overvåking og vurdering av smittesituasjonen nasjonalt og internasjonalt og kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten mv.

Det foreslås at begrunnelsen skal gjøres offentlig. Det vil kunne sikre større åpenhet og legitimitet. Dette må også ses i sammenheng med at vedtak om å innføre portforbud skal meddeles Stortinget. Denne meddelelsen skal inkludere begrunnelsen for vedtaket.

6.5 Nærmere om utformingen av et eventuelt portforbud

6.5.1 Sentrale elementer ved innretningen av et portforbud og forholdet til nødvendighet og forholdsmessighet

6.5.1.1 Innledning

Utformingen av forskriftsbestemmelser om portforbud har nær sammenheng med det smittevernfarende behovet, jf. også punkt 6.3. Forbudet skal ikke utformes strengere enn det som er nødvendig for å nå det ønskete beskyttelsesnivået. Utforming av passende unntak bidrar til å skreddersy tiltaket slik at det oppfyller kravene til nødvendighet og forholdsmessighet.

I vurderingen av hvilke tiltak som er aktuelle, må det legges vekt på hvordan utviklingen i smittesituasjonen forventes å være med et portforbud i nær fremtid, sammenlignet med situasjonen dersom portforbud ikke innføres. Det er altså ikke bare smittesituasjonen på vedtakstidspunktet som bør være avgjørende. Samtidig skal tiltakene ikke være mer begrensende overfor befolkningen og virksomheter

eller mer langvarige enn nødvendig. Et portforbud er svært inngripende, og det vil ikke være anledning til å innføre dette tiltaket før situasjonen allerede er alvorlig. I en slik situasjon kan en imidlertid også se hen til den forventede utviklingen i nær fremtid. Et portforbud må da i prinsippet kunne iverksettes dersom dette vurderes som strengt nødvendig for å hindre en enda mer alvorlig smitteutvikling i et geografisk område.

I det følgende gis en oversikt over enkelte elementer som må vurderes ved utformingen av et portforbud. Gjennomgåelsen er ikke uttømmende.

6.5.1.2 Geografisk omfang

Det må vurderes om portforbudet skal gjelde *nasjonalt* eller bare for en eller flere *regioner*, som kommuner, fylker eller bestemte bo- og arbeidsregioner. Dette har vesentlig betydning for tiltakets nødvendighet og forholdsmessighet. Generelt kan det sies at dersom enkelte regioner er på et lavere risikonivå, lar gjennomføring av like inngripende tiltak seg vanskeligere forsvare i disse områdene. Om nødvendig kan det innføres tiltak for å hindre unødig forflytning fra områder med strenge tiltak til områder med mindre strenge tiltak.

Portforbudet må begrenses til områder der tiltaket vil ha tilstrekkelig virkning. Det betyr at et portforbud bare er aktuelt der smittesituasjonen er dramatisk og krever et så kraftfullt tiltak. Siden et portforbud begrenser adgangen til å være ute i det offentlige rom der andre også kan ferdes, kan det på generelt grunnlag være ekstra vanskelig å begrunne et portforbud som lovlig i områder med spredt bosetting.

Vurderingen bør ta utgangspunkt i FHI's vurdering av smittesituasjonen som skal gis ukentlig for hvert fylke og for utvalgte bo- og arbeidsregioner. Innen disse regionene kan hensynet til forståelige og praktikable regler tilsi at samme regler gjelder i hele regionen, selv om smittefaren ikke nødvendigvis er like stor overalt innenfor området. Det bør likevel alltid vurderes om et eventuelt portforbud kan begrenses ytterligere, for eksempel til en kommune dersom det er snakk om et lokalt utbrudd eller lignende.

Det er i dag vanskelig å angi nærmere føringer for den geografiske avgrensningen av et eventuelt portforbud. Det er imidlertid grunn til å tro at det skal svært mye til før det er aktuelt med et nasjonalt portforbud i Norge, gitt den spredte befolkningen og store ulikheter i smittesituasjonen.

Folkehelseinstituttet vurderte det 11. desember 2020 dithen at det var vanskelig se hvordan et portforbud kan være nødvendig og forholdsmessig etter smittevernloven. Dersom det likevel skulle oppstå en situasjon der et portforbud er aktuelt, uttaler Instituttet:

«Generelt mener vi tiltaket må være minst mulig omfattende, altså i minst mulig geografisk område, kortest mulig del av døgnet og med flere unntaksmuligheter.»

Helsedirektoratets vurdering går i samme retning. Direktoratet uttaler blant annet:

«Tiltaket bør i størst mulig grad være avgrenset til de delene av landet der smittesituasjonen er alvorlig, og tiltakets bør derfor primært være aktuelt å iverksette lokalt i en kommune eller regionalt i et område.»

Departementene er enig i dette. Det er ikke umulig å se for seg en by eller en region der det er store og ukontrollerte smitteutbrudd, eksempelvis med mange med usikker smittevei eller som har blitt smittet av et mutert virus, og der det er betydelige utfordringer med kapasiteten i helse- og omsorgstjenestene. Kanskje

kan det også være utfordringer med etterlevelsen av andre smitteverntiltak, herunder at mennesker samles til fester om kvelden. I en slik situasjon kan det være naturlig å vurdere om et lokalt portforbud er et nødvendig og forholdsmessig tiltak.

6.5.1.3 *Varighet i dager*

Portforbudets *varighet i dager* vil også være sentralt. Ulike europeiske land har valgt forskjellige alternativer, blant annet sju dager, 14 dager eller én måned, oftest med mulighet til forlengelse. Om tiden uttaler Helsedirektoratet:

«Jo mer avgrenset i tid tiltaket er, jo mer forholdsmessig vil tiltaket kunne anses å være. Eksempelvis kan det etter en helhetsvurdering anses mer forholdsmessig å iverksette et strengt portforbud for en periode på en uke fremfor et portforbud med flere unntak for en periode på en måned. Varigheten må vurderes opp mot behovet for å slå ned smittespredning og gjenopprette samfunnsfunksjoner.»

Departementene foreslår at portforbud kan vedtas for inntil 21 dager, men med mulighet for forlengelse i inntil 14 dager etter en fornyet vurdering. Se punkt 6.5.4 nedenfor.

6.5.1.4 *Tidspunkt på dagen*

Vilkårene for *når på dagen* portforbudet gjelder, må bestemmes. Dette vil ha stor betydning for hvor inngripende portforbudet vil være for den enkelte. Det vil imidlertid også ha betydning for hvilken smitteverneffekt man kan forvente av portforbudet.

Et alternativ er at portforbudet bare gjelder i et bestemt tidsrom på kvelden og natten, og at utgangspunktet om alminnelig bevegelsesfrihet gjelder på dagtid. Et annet alternativ er at portforbudet gjelder hele døgnet. Fra disse to ulike modellene kan det gjøres mer eller mindre vidtrekkende unntak som gjør at forskjellen ikke nødvendigvis blir særlig stor. Et portforbud som er begrenset til sen kveld og natt, kan kombineres med fastsatte begrensninger på dagen for hvilken aktivitet som ikke er tillatt. På den annen side kan et portforbud hele døgnet åpne for at relativt stor aktivitet er tillatt på dagtid, som eksempelvis det å være ute i et visst antall timer over et relativt stort område. Det kan diskuteres om en regulering som dette naturlig bør beskrives som «portforbud».

Det må også tas i betraktning at begrensninger i bevegelsesfriheten på dagtid ofte vil være mer inngripende enn mer absolutte regler på nattestid. Det må også tas hensyn til at jo strengere reguleringen er, jo flere unntak for arbeidsreiser, kritiske samfunnsfunksjoner mv. er det nødvendig å oppstille.

Helsedirektoratet uttaler følgende som en generell kommentar til tidspunktet på døgnet for et eventuelt portforbud:

«Dersom portforbudet er begrenset til tider av døgnet der befolkningen stort sett holder seg innendørs, eksempelvis midt på natten, vil tiltaket kunne anses mindre inngripende, og dermed også mer forholdsmessig. Samtidig må tidsbegrensningen sees i sammenheng med hva som er problemet og hva man forsøker å oppnå med smitteverntiltaket. Dersom problemet er at det er mye folk ute i gatene, på besøk hos hverandre mv. på dagtid, vil ikke et tiltak som er begrenset til å forby aktiviteter på natten anses egnet til å redusere smittespredning.»

Departementene antar at det skal svært mye til før det er aktuelt med et portforbud hele døgnet. Det må antas at det mest aktuelle er et portforbud kveld og natt,

eksempelvis fra kl. 22:00–05:00, eventuelt i et noe lengre tidsrom, og at det vil være relativt stor bevegelsesfrihet på dagen, innenfor de generelle smittevernkravene. Departementene minner om at et portforbud bare er aktuelt når andre og strenge krav allerede er innført eller vurdert som utilstrekkelig. I praksis vil det i en slik situasjon allerede være iverksatt stor grad av nedstenging av samfunnet, der det i begrenset grad vil være lov å samle mange mennesker. Det må legges til grunn at de fleste butikker mv. som er åpne for fysisk tilstedeværelse, normalt da vil være stengt, og at det samme gjelder tjenester med mulighet for kontakt mellom mennesker, kulturinstitusjoner, arrangementer og mange andre aktiviteter og virksomheter. Det vil i tillegg være sterke begrensninger på – kanskje forbud mot – besøk i private hjem.

Det må gjøres unntak for personell der det er nødvendig med fysisk tilstedeværelse for å gjennomføre kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, se nedenfor i punkt 6.5.3. Gjennom kartlegging av hvert enkelt departement med underliggende etater er det klart at det er behov for færre unntak for slik aktivitet dersom portforbudet begrenset til sen kveld og nattestid enn om det for eksempel også gjelder om ettermiddagen fra kl. 18:00.

6.5.1.5 Unntak fra portforbud

Ved utforming av *unntak fra et portforbud*, som vil fastsette når og for hvem det vil være lovlig å bevege seg der også andre kan ferdes, må det tas hensyn til både samfunnets og den enkeltes grunnleggende behov. Det kan utformes generelle og vurderingspregede vilkår, for eksempel at det bare er tillatt å gå ut dersom det er nødvendig og ikke kan utsettes. En slik regel gir rom for noe fleksibilitet, men gir samtidig lite veiledning til borgerne og er vanskelig å håndheve. Alternativt kan det utformes skarpere unntaksregler.

Dette bør vurderes konkret ved vedtakelse av den enkelte forskrift, basert blant annet på når på døgnet forskriften gjelder. Her nevnes bare noen eksempler til illustrasjon over unntak som fremstår som sentrale å vurdere.

Noen unntak bør gjelde hele døgnet, og kan gjelde følgende forhold i den grad det er *nødvendig* å bevege seg ute. Det bemerkes at flere av punktene er overlappende, og at det kun er ment som mulige eksempler:

- Adgang til å utføre kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, se nærmere i punkt 6.5.3
- Adgang til å oppsøke politiet og nødvendig helsehjelp (inkludert nødvendig veterinærmedisinsk hjelp)
- Ivaretagelse av særlige velferdshensyn (gjennomføre omsorgs- eller samværsrett, ledsage støtteavhengige personer eller mindreårige, tvingende omsorgsforpliktelser overfor nærstående, besøk eller bistand i forbindelse med alvorlig sykdom eller død, mv.), og egne nødvendige behov for bistand fra det offentlige
- Adgang til å yte nødvendig hjelp til andre i kritiske situasjoner
- Adgang til å gå ut for å unnsnippe vold eller trusler i hjemmet, og til å oppsøke overgrepsmottak
- Adgang til å gå ut for å forlate landet, jf. Grunnloven § 106 annet ledd, og til å reise fra landegrensene til sin bopel
- Andre tilfeller preget av nødrett eller nødrettslignende situasjoner

Andre unntak som kan tenkes å være aktuelle, begrenset til bestemte tidsrom på dagen, kan være:

- Nødvendige reiser og andre aktiviteter knyttet til arbeids- eller tjenesteoppgaver som ikke er stengt ned
- Adgang til innkjøp av mat og medisiner
- Adgang til å luften kjæledyr og gjennomføre nødvendige aktiviteter i forbindelse med dyrehold, herunder dyrehold i næring, som reindriften
- Adgang til å gi hjelp og støtte til nærstående og andre som behøver hjelp utover det som følger av punktene over
- Adgang til daglig rekreasjon og mosjon ute og lek for barn
- Adgang til å delta i demonstrasjoner, innenfor nærmere angitte rammer

Unntakene bør så langt det er mulig utformes slik at de ikke medfører ekstra smitterisiko. Det er blant annet viktig i sikre at begrensning av åpningstider mv. ikke medfører økt trengsel i butikker.

6.5.2 Minimumsvilkår for utformingen

Selv om den nøyaktige utformingen til et portforbud må skje i forskrift og tilpasses situasjonen, kan det være aktuelt å fastsette enkelte generelle minimumsvilkår for utformingen i hjemmelsbestemmelsen.

Departementene foreslår for det første at portforbudet ikke skal kunne stenge for ivaretagelse av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, se nærmere i punkt 6.5.3.

Departementene foreslår også å understreke at et portforbud ikke vil være til hinder for nødrettshandlinger, som kan gjelde både fysisk og psykisk helse. Dette omfatter oppsøking av nødvendig helsehjelp, adgang til å forlate hjemmet ved vold eller trusler om vold mv.

Departementene viser ellers til bekymringene knyttet til mangel på sosial kontakt og menneskelig berøring under pandemien. Et portforbud kan, avhengig av utformingen, stenge for eller vesentlig vanskeliggjøre slik kontakt.

Departementene ser det som en særlig utfordring at et portforbud kan medføre ensomhet og andre psykiske vanskeligheter. Selv om portforbudet vil ramme befolkningen bredt, er det grunn til å tro at det vil kunne forsterke utfordringene for de som allerede har det vanskelig. For enkelte grupper vil et portforbud i praksis stenge for meningsfull sosial kontakt. Personer som er avhengig av ulike besøksordninger, er særlig utsatt.

De nærmere reglene for hvor mye sosial kontakt som skal tillates og hvordan avbøtende tiltak skal utformes, bør skje i forskrift, se også punkt 6.5.1. Samtidig foreslår departementene at reglene ikke skal kunne utformes slik at de stenger for *enhver sosial kontakt* for den enkelte. En lignende regel finnes i Tyskland. En slik regel har for det første som konsekvens at forskriftsreglene ikke kan stenge for at alle har anledning til å velge minst én person som vedkommende kan ha nærkontakt med. Det har for det andre som konsekvens at staten må iverksette målrettede, positive tiltak dersom enkelte grupper ellers i praksis blir isolerte eller helt avskåret fra sine nærstående. Regelen vil ikke stenge for isolasjon eller besøksforbud i særlige tilfeller, men dette må i så fall bero på et eget rettsgrunnlag.

Det er særlig viktig å ta hensyn til barn under et portforbud. Det omtales særskilt i punkt 6.6.

6.5.3 Nærmere om unntak for kritiske og viktige samfunnsfunksjoner mv.

Personell i kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, jf. punkt 5.2, bør etter departementenes syn kunne gis nødvendige unntak ved innføring av eventuelle portforbud. For at unntak skal være aktuelt bør det kreves at fysisk oppmøte på arbeidsplassen er strengt nødvendig. Videre bør unntakene være målrettede og tilpasset behovet.

Kravet om nødvendighet innebærer at oppmøte på arbeidsplassen må være en forutsetning for å sikre kontinuitet i en kritisk eller viktig samfunnsfunksjon, og at arbeidet ikke kan utsettes uten at det vil medføre en uakseptabel svekkelse i evnen til å opprettholde kontinuiteten i funksjonen eller en risiko for skade på det som virksomheten vurderer er vesentlige verdier. Ansvarlig virksomhet må selv vurdere hva som vil være en uakseptabel svekkelse. At unntaket må være målrettet og tilpasset behovet, innebærer at arbeidet som skal utføres, må være direkte knyttet til evnen til å ivareta ovennevnte hensyn, og ikke knyttet til andre oppgaver.

Hvilket personell som anses som kritisk, vil være situasjonsbetinget. Dersom det blir aktuelt med et portforbud, vil Justis- og beredskapsdepartementet i samarbeid med departementene utarbeide en oversikt over virksomheter og personellgrupper som kan ha behov for unntak fra enkelte smitteverntiltak ved et portforbud.

Oversikten vil, i likhet med listen som ble utarbeidet i mars 2020 (se punkt 5.2), over personell som kan få tilbud om barnehage- og barneskoleplass ved stenging eller redusert åpningstid, tjene som veileder for virksomheter og ansatte.

Oversikten vil oppdateres ved behov.

Virksomheter som har personell i kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, vil måtte dokumentere at deres ansatte er unntatt fra portforbudet. Slike virksomheter vil også måtte dokumentere at annet personell som yter nødvendige understøttende tjenester for å sikre kontinuiteten i samfunnsfunksjonen, er unntatt fra portforbudet. Dokumentasjonskravet kan for eksempel oppfylles ved å fremvise kontaktinformasjon og en standardisert formulering fra arbeids- eller oppdragsgiver. Dersom det en gang frem i tid skulle bli aktuelt med et portforbud, vil Justis- og beredskapsdepartementet ved behov utarbeide et skjema som kan benyttes i alle sektorer for å bekrefte at personell har fritak fra portforbud. Skjemaet kan inneholde kontaktinformasjon til sektormyndighetene, og i siste instans til ansvarlig departement, for verifiseringsformål. En slik ordning vil sikre at ansvaret ligger hos den enkelte virksomhet, som er nærmest til å foreta de nødvendige konkrete vurderingene.

Utenfor området for de kritiske og viktige samfunnsfunksjonene kan det være behov for nødvendige unntak fra portforbud for ivaretagelse av vakthold og sikring av nasjonale kulturskatter, enkelte anleggs- og byggeprosjekter, og andre vesentlige verdier. Det kan også være nødvendig å opprettholde fremdrift i enkelte byggeprosjekter, der risikoen for liv og helse ved å stoppe byggingsaktiviteten er større enn smitterisikoen. Som nevnt kan det også være behov for å unnta personell som ikke arbeider i kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, men som disse samfunnsfunksjonene er avhengige av.

Mer generelt vil det kunne være aktuelt å gjøre unntak fra ulike grupper arbeidstakere og oppdragstakere som skal ivareta virksomhet som ikke er stengt ned. Hvem dette vil være, beror på hvor omfattende nedstenging av samfunnet som vil være besluttet ved et eventuelt portforbud. Det kan eksempelvis gjelde funksjoner som er svært viktige for at en virksomhet som ikke er samfunnskritisk, skal kunne videreføre driften ved hjelp av hjemmekontor, eksempelvis IKT-personell som vedlikeholder bedriftens infrastruktur.

Blant viktige samfunnsfunksjoner som bør vurderes opprettholdt ved et portforbud, er næringsvirksomhet der det er svært høye kostnader knyttet til avbrytelse av produksjonen. Dette kan eksempelvis gjelde aktiviteter innen petroleumsnæringen og prosessindustrien. På samme måte kan det være behov for unntak for virksomheter som ikke kan avbryte aktiviteten sin på kort varsel. Også ved et eventuelt portforbud bør det derfor vurderes om slik aktivitet kan videreføres, innenfor smittevernforvarlige rammer.

Det vil også være behov for å gjøre unntak for fremmede staters diplomatiske og konsulære representanter m.fl. i Norge i henhold til norske folkerettslige forpliktelser.

6.5.4 Nærmere om portforbudets varighet i dager

Det er ikke mulig på generelt grunnlag å si hvor lenge et portforbud bør vare. Det generelle utgangspunktet må imidlertid være at et portforbud ikke kan vedtas for en lenger periode enn det som vurderes som nødvendig. Videre må samtlige vilkår for portforbudet, herunder vilkårene om nødvendighet og forholdsmessighet, være oppfylt i hele perioden som portforbudet gjelder. Dersom vilkårene ikke lenger er oppfylt, skal portforbudet oppheves. I noen tilfeller kan det være aktuelt å justere innretningen, for eksempel ved å endre når på døgnet forbudet gjelder eller unntakene fra portforbudet dersom de eksisterende vilkårene er strengere enn nødvendig.

Det å innføre et portforbud, selv om det bare skulle gjelde lokalt eller regionalt, er imidlertid et særlig inngripende tiltak. Det er derfor grunn til å fastsette en lengste tid et slikt tiltak kan vare uten at det gjøres en fornyet vurdering. Departementene har vurdert ulike alternativer.

Departementene viser til at det blant annet på grunn av inkubasjonstiden tar en god stund før en ser effektene av et tiltak som er innført. Før denne tiden har gått, kan en risikere å ha utilstrekkelig informasjonsgrunnlag for å foreta en fornyet vurdering av om det er behov for forlengelse eller om portforbudet må avsluttes. Det vil også gå noen dager fra informasjonen om erfaringene samles og vurderes til Kongen kan fatte vedtak om forlengelse. Det kan tilsi at portforbudet bør kunne vedtas for en periode som er noe lenger enn 14 dager.

Det er snakk om et særlig inngripende tiltak, og gode grunner tilsier et vedtak om portforbud må ha en relativt kort varighet. Det kan være grunn til å kreve en ny, helhetlig vurdering nokså raskt etter at man kan forvente å ha grunnlag for å vurdere effekten av tiltaket. Erfaringene med andre tiltak tilsier for øvrig at det kan bli behov for løpende justeringer gjennom hele portforbudets virketid.

Samlet har departementene kommet til at det er grunn til å begrense et portforbud til *21 dager*. Dette er imidlertid en lengstetid for et vedtak om portforbud. Det kan og skal fastsettes kortere tid dersom det i det enkelte tilfelle vurderes som

tilstrekkelig. Videre skal et vedtak om portforbud opphøre straks det ikke lenger anses som nødvendig og forholdsmessig.

Departementene understreker imidlertid også at det kan være behov for forlengelser, og at det ikke bør oppstilles noen begrensning i antall forlengelser. Det viktige er da at det må gis en fornyet begrunnelse for et fortsatt portforbud, og at Stortinget må varsles i henhold til de kravene som foreslås for dette. Når først et vedtak er truffet og et portforbud har vært i kraft i tre uker, bør en eventuell forlengelse begrenses noe mer i tid. Det foreslås derfor at en eventuell forlengelsen kan vare i inntil *14 dager*. Det oppstilles ikke begrensninger for hvor mange etterfølgende forlengelser som kan vedtas. Enhver forlengelse vil imidlertid måtte oppfylle kravene i bestemmelsen og i smittevernloven for øvrig, og Stortinget kan beslutte å oppheve ordningen også etter en forlengelse.

Departementene ber særskilt om høringsinstansenes syn på varigheten av en forskrift om å innføre eller forlenge et portforbud.

6.6 Tiltak for å verne barn og andre sårbare grupper

I tillegg til hensynet til kritiske og viktige samfunnsfunksjoner er det andre hensyn som må ivaretas særskilt ved et portforbud. Barn og sårbare grupper vil fortsatt ha behov for et fysisk tjenestetilbud, og sentrale tjenester for sårbare barn og unge må vernes så langt det er mulig og smittevernaglig forsvarlig. Personer som oppsøker hjelpetilbud, som krisesentre og barnevern, har behov for unntak fra portforbudet. I tillegg må unntak av velferds- og omsorgsgrunner vurderes, herunder omsorgsforpliktelser overfor nærstående, begravelser mv.

Et portforbud vil ramme enkelte grupper særlig hardt. Tiltak som portforbud har en tendens til å forsterke ulikheter, slik at personer som fra før er i en vanskelig situasjon, vil få det enda vanskeligere. For enkelte er hjemmet som portforbudet i praksis påbyr en å oppholde seg i, ikke trygt. Andre er avhengige av ulike hjelpetilbud eller sosiale møteplasser for å fungere i dagliglivet, som under et portforbud faller bort. Enkelte grupper vil også få det vanskeligere på grunn av at samfunnet stenger ned og markedet ikke fungerer som normalt, og vil kunne trenge oppfølging i den forbindelse. Generelt vil det være behov for styrkede tiltak for å ivareta ensomme som trenger å snakke med noen.

Det bør utformes passende unntak fra portforbudet og målrettede tiltak for å avbøte de særlig inngripende utfallene av et portforbud. Departementene ber om høringsinstansens innspill til hvilke grupper som vil få det særlig vanskelig, og til hvilke tiltak som kan være aktuelle for å gjøre situasjonen bedre for dem.

Eksempler på sårbare grupper kan være:

- Personer som opplever vold og trusler i hjemmet
- Barn, og særlig barn med særlige omsorgs- eller oppfølgingsbehov
- Bostedsløse
- Personer med psykiske helseproblemer eller rusmiddelproblemer
- Personer i ulike institusjoner som i praksis får avkortet besøksmuligheter
- Ensomme, sørgende

Etter den regelen som foreslås i smittevernloven § 4-3 b, må mulighetene for et minimum av menneskelig kontakter garanteres. Departementene legger til grunn at slik menneskelig kontakt vil inkludere berøring med en nærstående eller en annen

person vedkommende ønsker kontakt med. Å nekte noen en slik mulighet vil kreve særlig hjemmel i lov.

6.7 Demokratisk kontroll – forholdet til Stortinget

Det er viktig med gode kontrollmekanismer når det vedtas inngripende tiltak. Dette gjelder særlig der regjeringen har benyttet en vid fullmaktshjemmel på grunn av at det haster med å innføre et beskyttelsestiltak. I smittevernloven § 7-12 er det gjennom henvisning til beredskapsloven § 3 bestemt at forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen skal meddeles Stortinget «snarest mulig». Bestemmelsene i forskriftene «kan oppheves av [...] Stortinget».

Situasjonen er noe annerledes når det er vedtatt et tiltak med bakgrunn i en mer spesifisert forskriftshjemmel, slik situasjonen vil være ved bruk av hjemmelen som foreslås i høringsnotatet her. Det har sammenheng med at Stortinget allerede har trukket opp rammene for tiltaket gjennom vilkårene i lovbestemmelsen. Siden portforbud er et så inngripende tiltak, mener departementene likevel at Stortinget bør involveres.

En slik involvering kan gjennomføres på mange måter. Departementene er opptatt av at Stortinget må sikres en reell mulighet til å påvirke bruken av portforbud, men likevel slik at dette ikke går på bekostning av nødvendig fleksibilitet dersom situasjonen skulle være særlig kritisk.

Departementene foreslår på denne bakgrunn at Stortinget skal meddeles en forskrift om portforbud *straks* den er vedtatt. Dette må innebære at Stortinget varsles samme dag som vedtaket er fattet av Kongen i statsråd. Det vil gjelde enten portforbudet også skal iverksettes straks eller det går noen dager før det iverksettes. Det foreslås at varselet skal inneholde regjeringens begrunnelse for portforbudet, og at Stortinget ved flertallsvedtak skal kunne oppheve forskriften helt eller delvis.

Med dette sikres en god mulighet for at Stortinget selv kan vurdere om regjeringens forskrift bør opprettholdes eller om den helt eller delvis bør oppheves. Mens varselet etter smittevernloven § 7-12 skal skje «snarest mulig» etter at en forskrift er vedtatt, skal portforbud varsles straks, som stiller krav om større hurtighet enn etter § 7-12. Det er ikke oppstilt særlige krav til varselets innhold for en forskrift etter § 7-12, mens dette foreslås regulert på følgende måte i forslag til § 4-3 b fjerde ledd:

«I meddelelsen til Stortinget skal det gis en begrunnelse med vurdering av det smittevernfnaglige behovet for portforbudet og hvorfor det er strengt nødvendig og forholdsmessig, herunder, hvorfor ikke alternative beskyttelsestiltak er tilstrekkelig. Begrunnelsen skal gjøres offentlig.»

Departementene foreslår altså at varselet skal inneholde en begrunnelse for portforbudet. Denne skal inneholde den smittevernfnaglige og rettslige begrunnelsen for vedtaket, samt vurderinger av den nærmere innretningen til portforbudet og hvorfor den vurderes som strengt nødvendig og forholdsmessig. I begrunnelsen skal det fremgå hvorfor mindre inngripende tiltak vurderes som utilstrekkelige. Begrunnelsen skal gjøres offentlig tilgjengelig gjennom publisering på nettsidene til regjeringen. Se også punkt 6.4.4 foran.

Stortinget bør ved flertallsvedtak kunne oppheve forskriftene om portforbud. Det kan være aktuelt å bestemme nærmere fremgangsmåte for avstemningen, for

eksempel etter modell av koronaloven § 5 annet ledd. Departementene viser til at Stortinget er nærmest til å vurdere hvordan beslutningen skal kunne fattes. Departementene vil likevel understreke at det bør være krav om alminnelig flertall for å oppheve et vedtak om portforbud. Det fremstår ikke som rimelig eller smittevernmessig forsvarlig om et mindretall på Stortinget skal kunne oppheve forskriften og på den måte hindre et tiltak som et flertall mener det er tvingende samfunnsmessig behov for å få gjennomført.

Det foreslås at Stortinget har sju dager på å vurdere om en forskrift om portforbud skal oppheves. Det gir rimelig tid for Stortinget til å foreta nødvendige vurderinger, men det understrekes at Stortinget også kan fatte en beslutning før det har gått sju dager. Samtidig er det en verdi at det er en viss forutberegnelighet knyttet til en forskrift om portforbud. Dersom en slik forskrift har varighet utover sju dager fra vedtakelsen, fremstår det ikke som urimelig at Stortinget ikke lenger kan oppheve ordningen etter den forenklede prosedyren i den nye bestemmelsen når sju dager er passert. Stortinget vil etter forslaget imidlertid på nytt kunne oppheve en forskrift om portforbud dersom det vedtas en forlengelse av portforbudet etter første ledd andre punktum.

Stortinget kan etter forslaget oppheve forskriften «helt eller delvis». Stortinget kan derfor både bestemme at portforbudet skal *opphøre* og at det skal *begrenses* sammenlignet med den vedtatte forskriften om portforbud. Bestemmelsen gir derimot ikke hjemmel for Stortinget til å *utvide* et portforbud som Kongen har vedtatt. Det ville ha reist betenkeligheter om Stortinget kunne utvide anvendelsesområdet for en vedtatt forskrift om portforbud, utover det grunnlaget regjeringen har utredet og bygd sin forskrift på.

En *delvis opphevelse* vil kunne være aktuell i ulike typetilfeller med det fellestrekk at de medfører en mindre inngripende ordning enn den som regjeringen har vedtatt. Regjeringen kan eksempelvis ha vurdert ulike tidspunkter på døgnet for et portforbud, mens Stortinget ønsker portforbud i noe færre timer. Tilsvarende kan regjeringen ha foreslått et portforbud i eksempelvis 21 dager, mens Stortinget forkorter portforbudet med noen dager. Det kan også være aktuelt at Stortinget reduserer området for portforbudet, eksempelvis til en del av den regionen som regjeringen har besluttet at skal ha portforbud. Det kan videre tenkes at Stortinget vil oppstille andre vilkår eller unntak fra et portforbud.

Det er imidlertid grenser for hvor langt Stortinget kan gå i å endre på forskriften om portforbud. Stortinget må etter departementenes syn holde seg innenfor de rammene som er trukket opp gjennom det grunnlaget regjeringen har bygd på. Det vil eksempelvis ikke være naturlig at Stortinget kan omgjøre et nasjonalt portforbud til et portforbud som bare gjelder i de store byene. En slik endring ville ha krevd nye smittevernfaglige og andre vurderinger, og dette er vurderinger som i første omgang bør foretas av regjeringen. Det ville ha vært snakk om en større *endring* som går utover det som er ment med en *delvis opphevelse*. På samme måte vil det ofte kunne kreve nye smittevernfaglige vurderinger å oppstille kvalitativt andre unntak eller vilkår enn det regjeringen har gjort. Antakelig er det naturlig å ha som rettesnor nettopp om det grunnlaget regjeringen har bygd på, gir et rimelig godt grunnlag også for å vurdere begrunnelsen for og nødvendigheten og forholdsmessigheten av tiltaket slik det ønskes endret av Stortinget. Dersom det ikke er tilfellet, fordi det er nødvendig å gjøre andre og nye vurderinger, bør det

enten besluttes en fullstendig opphevelse eller gis signaler til regjeringen på andre måter om at Stortinget mener at forskriften bør justeres.

6.8 Beslutningsmyndighet

Smittevernloven § 7-12 gir i dag mulighet til å innføre portforbud på nærmere vilkår, forutsatt at det er tilstrekkelig hast med å fatte vedtaket. Det er Kongen som er gitt myndighet etter bestemmelsen, som betyr at vedtak fattes av Kongen i statsråd om kompetansen ikke er delegert.

Smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d gir kommunene hjemmel til isolering av personer i geografisk avgrensede områder. Noen tiltak for å gjennomføre slik isolasjon har likhetspunkter med portforbud, men bestemmelsen gir neppe tilstrekkelig hjemmel til å vedta den type portforbud som omtales i høringsnotatet her, se punkt 2.4 foran.

Departementene foreslår å legge beslutningsmyndigheten til statlige myndigheter. Å innføre portforbud, som innebærer sterke begrensninger i bevegelsesfriheten for alle, også de som ikke er smittet eller mistenkt smittet, er et svært inngripende tiltak. Slike tiltak bør treffes av statens myndigheter. Det vil også sikre en ensartet praksis. For ordens skyld understrekes at dette ikke begrenser kommunenes adgang til å fatte vedtak etter smittevernloven § 4-1 første ledd.

Det foreslås at en eventuell forskrift om portforbud skal vedtas av Kongen, på samme måte som vedtak etter smittevernloven § 7-12. Departementene forutsetter at vedtak om å innføre portforbud skal behandles av regjeringen og vedtas i statsråd, og at kompetansen til å treffe slike vedtak derfor som utgangspunkt ikke delegeres. Det gir økt sikkerhet for at alle hensyn er vurdert og avveid på en grundig måte. Det vises også til Grunnloven § 28 om at saker av viktighet skal behandles i statsråd.

Det kan derimot tenkes behov for å kunne delegerer kompetansen til å vedta andre forskrifter i medhold av bestemmelsen. Det kan eksempelvis gjelde behov for å justere et innført portforbud, for eksempel ved å legge til eller endre et unntak fra portforbudet. For slike spørsmål vil det kunne være behov for å handle raskt, og det er heller ikke betenkelig at slike forskrifter kan fastsettes av departementet. Muligheten for dette er sikret ved at loven gir fullmakten til å fastsette forskrifter Kongen, og ikke til Kongen i statsråd.

At vedtak om portforbud skal treffes av nasjonale myndigheter, betyr imidlertid ikke at forbudet skal gjelde for hele landet, jf. punkt 6.5 foran. Tvert imot er utgangspunktet for vurderingen at et portforbud ikke kan være mer omfattende enn nødvendig. Det tilsier at det alltid må vurderes om et portforbud lokalt eller regionalt er tilstrekkelig. Forskjeller i smittenivå, befolkningstetthet og press på sykehuskapasitet er blant forholdene som normalt vil tilsi at et nasjonalt portforbud er mer omfattende enn nødvendig. Et mulig utgangspunkt for vurderingen er de enkelte fylkene og utvalgte bo- og arbeidsregioner som FHI's ukentlige smitte- og risikovurderinger knyttes til, se punkt 6.5.1 foran.

6.9 Straff

For å sikre at et portforbud har den ønskede preventive effekten, bør brudd på et portforbud kunne straffes. Ved at en bestemmelse om portforbud plasseres i smittevernloven, vil overtredelse av regelverket kunne straffes etter

smittevernloven § 8-1. Bestemmelsen fastslår i første ledd at forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser i loven eller i vedtak gitt i medhold av loven straffes med bøter eller fengsel inntil to år. Dersom overtredelsen har tap av menneskelig eller betydelig skade på kropp eller helse som følge, er straffen bot eller fengsel inntil 4 år, jf. annet ledd. Forfalskning av dokumentasjon på unntak fra portforbud kan straffes, jf. straffeloven § 361.

Se nærmere om håndheving og kontroll i punkt 6.10.

6.10 Håndheving og kontroll

6.10.1 Rammene i politiloven for bruk av makt og tvang

Politiet forutsettes å få en sentral rolle ved kontroll, håndheving og sanksjonering av et vedtak om portforbud. Overtredelse av vedtak om portforbud vil som nevnt være straffesanksjonert, og etter Riksadvokatens retningslinjer bør politiet prioritere strafferettslig håndheving av smittevernbestemmelsene, se også foran i punkt 2.5.1.

For å sikre god etterlevelse av et portforbud vil det være viktig at politiet har tilstrekkelige hjemler for kontroll og håndheving. Slik redegjørelsen for gjeldende rett i punkt 2.5.1 viser, gir politiloven § 7, jf. § 6 politiet adgang til å iverksette ulike tiltak og om nødvendig bruke makt for å stanse brudd på rettslig forpliktende smittevernregler. Det gjelder også ved et eventuelt vedtak om portforbud. Politiet kan for eksempel stenge ned en virksomhet eller bortvise, og om nødvendig fjerne en person med makt, dersom vedkommende oppholder seg ulovlig på et sted. Politiet vil også kunne sette opp fysiske sperringer eller kontrollposter i tillegg til patruljering for å sikre nødvendig tilstedeværelse og kontroll med befolkningens etterlevelse av et portforbudet.

Det vil kunne bli behov for bistand fra andre til å utføre slike kontrolloppgaver, jf. punkt 6.10.3. Det vil videre være behov for nye regler som sikrer tilstrekkelig grunnlag for å kreve at en person som oppholder seg utenfor hjemmet, fremlegger dokumentasjon for at unntak fra et portforbud er oppfylt, se punkt 6.10.2. Dette er en forutsetning for en effektiv håndheving. Politilovens regler om visitasjon mv. anses ikke dekkende for krav om fremleggelse av dokumentasjon for smittevernformål.

Selv om et portforbud vil kunne straffeforfølges og for øvrig kontrolleres og håndheves av politiet innenfor de rammene som politiloven § 7, jf. § 6 i dag oppstiller, vil departementene understreke at også dette oppdraget først og fremst bør søkes løst gjennom dialog og rådgivning, i tråd med utgangspunktet i politiloven § 6 første ledd. Et portforbud vil anses som et svært inngripende og alvorlig tiltak for befolkningen. Det vil da være særskilt viktig at politiet får en trygghetsskapende rolle. I tillegg til at en slik tilnærming vil være mindre ressurskrevende for politiet sammenlignet med en streng håndheving, kan det også bidra til å bevare politiets gode relasjon til befolkningen.

Det går en grense mellom bruk av *makt* (herunder fysisk makt) ved gjennomføring av tiltak for å «avverge eller stanse lovbrudd» etter politiloven § 7 og det å bruke *tvang* for å gjennomføre et smitteverntiltak. Som eksempel på det siste kan nevnes bruk av tvang for å hindre noen fra å forlate hjemmet eller bringes tilbake dit.

Politi-loven § 7, jf. § 6 gir som nevnt i punkt 2.5.2, neppe tilstrekkelig hjemmel til å benytte fysisk makt for slike formål.

Ettersom et portforbud først vil være aktuelt i ekstreme situasjoner, kan det reises spørsmål om det bør innføres en egen hjemmel for bruk av tvang i slike tilfeller. Det er grunn til å tro at det vil kunne oppstå situasjoner der smittevern hensyn tilsier at politiet har behov for å kunne tilbakeføre en person til sitt eget hjem ved bruk av makt. En adgang til å bruke fysisk makt for å hindre en person i å forlate hjemme eller bringe vedkommende hjem etter en eventuell ny bestemmelse, forutsetter uansett en konkret vurdering av om vilkårene i politi-loven § 6 fjerde ledd om nødvendighet og forsvarlighet er oppfylt.

På den annen side kan smittevernlovens klare utgangspunkt om frivillig medvirkning tilsi at en bør være tilbakeholden med å gi politiet adgang til et så inngripende maktmiddel for håndheve et portforbud. Bruk av fysisk makt for å hindre en person i å forlate hjemmet eller for å bringe noen tilbake til hjemmet, vil kunne oppfattes som autoritært og svekke publikums tillit til politiet. Det vil være et brudd med den linjen som så langt er lagt til grunn under pandemien, og må i tilfelle være begrunnet i et klart smittevernfaglig behov. Det er heller ikke sikkert at man vil oppnå bedre etterlevelse av reglene ved bruk av slik tvang enn ved bruk av en mindre konfronterende linje. Etterlevelse av denne typen generelle tiltak rettet mot hele eller store deler av befolkningen, vil uansett i stor grad måtte baseres på borgernes frivillige etterlevelse av reglene.

Det foreslås derfor foreløpig ingen lovendring på dette punktet.

6.10.2 Plikt til å fremlegge dokumentasjon

Politi-loven gir ikke tilstrekkelig grunnlag for å kreve at en person som oppholder seg utenfor hjemmet, fremlegger dokumentasjon for at vedkommende har unntak fra portforbudet. For å sikre at et portforbud fungerer etter hensikten, må et nytt hjemmelsgrunnlag åpne for at befolkningen i forskrift kan pålegges en plikt til å fremlegge dokumentasjon på forespørsel. Det bør kunne gis nærmere bestemmelser om hvilke krav som skal stilles til dokumentasjon, hvem som skal kontrollere dokumentasjonen og hva som skal være konsekvensene av manglende fremleggelse av dokumentasjon. Kravene bør kommuniseres tydelig til publikum før de håndheves.

Reguleringen bør også legge til rette for etablering av lokale samarbeidsmodeller der statlige og kommunale etater som har erfaring med kontrollvirksomhet, kan gis oppgaver og fullmakter til for eksempel å avkreve dokumentasjon og gi pålegg uten at politiet er til stede, eventuelt ved bruk av innleide vektere.

Effektiv håndheving og sanksjonering av overtredelser av portforbudet forutsetter også at både lovgrunnlaget og de vedtak som er truffet med hjemmel i loven, er tilstrekkelig klare. Det må således angis klart i en eventuell forskrift om portforbud hvilke situasjoner som kan begrunne et unntak fra forbudet. Også antallet unntak vil kunne få betydning for politiets ressursbruk ved kontroll.

Særlig når det gjelder spørsmål om man oppfyller et av de generelle unntakene fra portforbudet, vil god nok dokumentasjon også kunne by på enkelte utfordringer for politiets kontroll og håndheving. Ettersom fremleggelse av dokumentasjon for at man har lov til å bevege seg utendørs vil måtte være tillitsbasert, bør det ikke stilles for strenge krav til kontroll av denne dokumentasjonen.

Basert blant annet på utfordringer knyttet til kontroll av om vilkårene for straffbarhet vil være oppfylt, bør sanksjonering i straffesporet først og fremst være aktuelt ved de alvorlige tilfellene, eksempelvis ved gjentatte og klare overtredelser av portforbudet der manglete inngripen vil gå utover den alminnelige rettsfølelsen.

6.10.3 Behov for bistand

Politiet er som utgangspunkt ikke dimensjonert for å håndtere et tiltak som portforbud, og samtidig kunne ivareta sine øvrige oppgaver. Det gjelder selv om enkelte vanlige oppgaver må antas å falle bort eller reduseres i omfang ved et portforbud. I tillegg må det tas høyde for at også politiet, i en situasjon med ukontrollert smitte, vil kunne ha betydelig antall ansatte som selv er smittet eller er i karantene eller isolasjon, og som derfor ikke kan utføre politioppgaver.

Det kan derfor være hensiktsmessig at også andre sektorer og aktører bidrar til å sikre at befolkningen overholder påleggene. Smittevernloven § 4-10 åpner som nevnt for at «andre myndigheter» kan pålegges plikter etter loven. Denne hjemmelen vil også kunne benyttes i forbindelse med håndhevingen av et eventuelt portforbud.

Opprettholdelse av ro og orden og håndheving av lovbrudd er polisiære oppgaver som først og fremst bør ivaretas av politiets personell. I en situasjon med portforbud vil politiressursene likevel kunne være utilstrekkelige. Ved behov for omfattende bistand vil særlig Forsvaret (HV) og Sivilforsvaret ha ressurser og forutsetninger for å kunne bemanne kontrollposter eller drive patruljevirkosomhet. Bruk av militært personell til polisiære oppgaver overfor publikum i forbindelse med overholdelse av portforbud vil imidlertid kunne utfordre Forsvarets rolle og legitimitet. I praksis vil Sivilforsvaret være den mest naturlige aktøren. Ved behov vil Sivilforsvaret kunne tildeles begrenset politimyndighet etter den gjeldende hjemmelen i politiloven § 20 tredje ledd, saklig avgrenset til håndtering av portforbud. For øvrig vil en del av politiets ressurser kunne frigjøres ved at politiet innenfor dagens rammeverk benytter flere forsvars- og tollressurser der disse allerede yter bistand, dvs. i tilknytning til grensekontroll.

Det antas ikke å være nødvendig med bistand fra andre til oppgaver som innebærer bruk av fysisk makt. Politiet bør derfor også være tilbakeholden med å gi andre slik adgang med mindre det er klart smittevernrelatert behov for dette.

Selv om smittevernloven § 4-10 og politiloven § 20 tredje ledd gir de nødvendige hjemler til at også andre enn politiet kan utføre oppgaver knyttet til håndheving og kontroll av et eventuelt portforbud, kan det av hensyn til forutberegnelighet være grunn til å vurdere om det er hensiktsmessig med en samlet regulering av mulighetene for bistand til gjennomføring av tiltak om portforbud i forskrift.

6.11 Domstolskontroll

En forskrift om portforbud gitt i medhold av forslaget til ny § 4-3 b i smittevernloven vil kunne bli gjenstand for domstolskontroll, for eksempel i forbindelse med at det reises straffesak som følge av brudd på et portforbud. I straffesaker har domstolene et selvstendig ansvar for å prøve gyldigheten av det underliggende forvaltningsvedtaket, herunder om vedtaket har tilstrekkelig hjemmel, jf. HR-2019-2282-U og Rt. 1978 side 1259. Rettslig prøving av en slik

forskrift vil også kunne skje dersom det fremmes krav om erstatning for tap lidt som følge av et portforbud. I hvilken utstrekning det også i andre tilfeller vil være adgang til domstolskontroll, vil bero på om de alminnelige kravene til søksmålsgjenstand og søksmålssituasjon i tvisteloven § 1-3 er oppfylt.

7 Særlig om Svalbard

Smittevernloven gjelder for Svalbard med enkelte unntak og tilpasninger, jf. forskrift 22. juni 2015 nr. 747 om anvendelse av helselover og -forskrifter for Svalbard og Jan Mayen § 9. En bestemmelse om portforbud i smittevernloven, vil dermed i utgangspunktet gjelde også for Svalbard. Departementene mener at de foreslåtte reglene om portforbud bør gis anvendelse for Svalbard.

Det er likevel særegne forhold som tilsier at eventuelle tiltak bør *tilpasses og vurderes i lys av den konkrete smittesituasjonen*. Øygruppen skiller seg fra fastlandet blant annet når det gjelder samfunnsstrukturer, bosettingsmønstre, myndighetsorganer og helseberedskap. Det er ingen kommunal helse- og omsorgstjeneste eller fylkeslegefunksjon på øygruppen. Helseberedskapen er begrenset og det er, etter egne rutiner for medisinsk evakuering, lagt opp til å transportere pasienter til fastlandet dersom mange blir syke samtidig. Videre er det store avstander mellom lokalsamfunnene, men deler av befolkningen bor likevel tett sammen. At store deler av befolkningen jobber i kritiske samfunnsfunksjoner og dermed kan bli unntatt fra et portforbud, medfører også at et portforbud vil kunne ha mindre effekt enn det som vil være tilfellet andre steder.

Ovennevnte tilsier at en omfattende nedstenging eller et portforbud på nasjonalt nivå ikke nødvendigvis vil være formålstjenlig på Svalbard. Nasjonale tiltak bør derfor ikke uten videre gjelde for Svalbard. Det bør gjøres *konkrete vurderinger*, og eventuelt iverksettes egne tiltak, tilpasset Svalbard. Slike vurderinger foretas i utgangspunktet på nasjonalt nivå i samråd med lokale myndigheter, mens beslutningen om tiltak tas av de myndigheter som er gitt beslutningsmyndighet i smittevernlovgivningen. Det bør være mulighet for tilpasninger under hensyn til stedlige forhold, og en beslutning om tiltak bør som utgangspunkt treffes på *samme nivå* som ellers i landet. Det samme gjelder beslutninger om eventuelle unntak.

Det har hittil ikke blitt registrert covid-19-smitte i noen av lokalsamfunnene på Svalbard. Ved et eventuelt smitteutbrudd vil arten og omfanget av tiltakene bero på smitekilden og utsiktene til å isolere utbruddet. Det bør etter departementenes syn legges opp til at tiltakene raskt kan skaleres ned dersom smittesituasjonen kommer under kontroll.

Nedstenging og portforbud vil, på samme måte som andre steder i landet, måtte vurderes opp mot og i sammenheng med andre alternative tiltak. Alternative tiltak på Svalbard kan for eksempel være begrensninger i flytrafikken. Ved en uoversiktlig smittesituasjon, enten på fastlandet eller på Svalbard, vil det kunne være vel så effektivt å iverksette mindre inngripende tiltak i form av egen innreisekarantene for reisende som kommer fra fastlandet. Innreisekarantene vil kunne kombineres med andre restriksjoner, for eksempel begrensninger i samkvem mellom lokalsamfunnene og i ulike aktiviteter. Slike tiltak kan besluttes lokalt på Svalbard i henhold til covid-19-forskriften § 9 annet ledd (innreisekarantene) og smittevernloven § 4-1 (begrensninger i bevegelsesfrihet og/eller aktiviteter).

Det er Sysselmannen på Svalbard som etter covid-19-forskriften § 9 annet ledd kan beslutte innreisekarantene. Ved større smitteutbrudd vil Longyearbyen sykehus iverksette en utstrakt bruk av karantene i påvente av smitteoppsporing, jf. covid-19-forskriften § 4 bokstav b. Dette kan eventuelt kombineres med begrensninger på ferdselen for fastboende, eller andre tiltak for å begrense bevegelsesfriheten, herunder isolering i geografisk avgrensede områder, stenging eller begrensning av virksomheter og aktiviteter som samler flere mennesker. Disse begrensningene kan besluttes av Longyearbyen lokalstyre og/eller Sysselmannen etter smittevernloven § 4-1 første ledd. I hastesaker kan Longyearbyen sykehus fatte vedtaket som «kommunelege» for Svalbard. På fastlandet legges det opp til at slike tiltak fattes på nasjonalt nivå, og det kan være aktuelt å løfte kompetansen til nasjonalt nivå også på Svalbard, selv om behovet for samordning her er mindre. Ytterligere tiltak i form av begrensninger i flytrafikken til og fra Svalbard er av en slik karakter at de bør besluttes på sentralt nivå av Helsedirektoratet, i henhold til smittevernloven § 4-1 annet ledd.

Av de særegne forhold det er redegjort for, følger det at det normalt vil være mindre grunn til å innføre portforbud på Svalbard, enn andre steder. Andre tiltak antas normalt å kunne være tilstrekkelige eller like virkningsfulle. Departementene mener likevel at den foreslåtte bestemmelsen – en ny § 4-3 b i smittevernloven – også bør gjelde for Svalbard, men det understrekes at det i det enkelte tilfellet må vurderes konkret om det er grunn til å iverksette et eventuelt portforbud også for øygruppen.

8 Forholdet til reglene om innreiserestriksjoner

8.1 Gjeldende rett

Gjennom beslutning av Kongen i statsråd 15. mars 2020 ble det på grunn av covid-19-pandemien innført strenge begrensninger for utlendingers rett til innreise i Norge, jf. forskrift 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen. Bortvisningsforskriften ble fra 1. juli 2020 erstattet av midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen. Loven gjelder til 1. juni 2021.

Forskrift om innreiserestriksjoner har vært endret hyppig, hovedsakelig gjennom oppmykninger som innebærer at det er åpnet for innreise for utlendinger som i en normalsituasjon kan reise til Norge. Med virkning fra 8. november 2020 ble det imidlertid innført et vilkår om at utlendinger som ikke er bosatt i Norge som utgangspunkt må fremlegge attest på negativ covid-19-test tatt i løpet av de siste 72 timene før ankomst. Utlendinger som ikke fremlegger slik attest, kan bli nektet innreise og bortvist. Dette kravet gjelder i tillegg til kravet om å teste seg så snart som mulig og senest 24 timer etter ankomst til Norge, som ble innført fra 2. januar 2021.

8.2 Departementenes vurderinger

Innreiserestriksjonene vurderes fortløpende i tråd med smitteutviklingen. Dette gjelder også testkravet. Det vises til at innreiserestriksjonene kun skal begrense retten til innreise når «det er nødvendig for å trygge folkehelsen ved utbrudd av den allmennfarlige smittsomme sykdommen covid-19», jf. lovens § 1. I en situasjon hvor smitten igjen øker, kan det være aktuelt å stramme inn ytterligere i

utlendingers adgang til å reise inn i Norge. Et naturlig utgangspunkt kan være å stramme inn adgangen til innreise for de gruppene det sist er åpnet for innreise for. Eventuelle innstramminger i innreiserestriksjonene må kalibreres med andre smitteverntiltak – som nedstenging, og de vil måtte vurderes i lys av den aktuelle smittesituasjonen, våre internasjonale forpliktelser, herunder etter EØS-retten, og opp mot alternative og mindre inngripende tiltak.

I en situasjon hvor smittespredningen er så alvorlig at det er nødvendig å innføre portforbud, må det også vurderes å gjøre innstramminger i innreiserestriksjonene på samme måte som i mars 2020. Det vil kunne innebære at svært få utlendinger gis adgang til innreise – utover utlendinger som allerede er bosatt her. Gitt situasjonens alvor vil det kunne bli aktuelt å stramme inn slik at det kun gis anledning til innreise for utlendinger hvis tilstedeværelse i Norge er strengt nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov, samt for utlendinger som har helt særskilte behov for å reise inn i Norge.

9 Økonomiske og administrative konsekvenser

En vurdering av å innføre omfattende smitteverntiltak skal underbygges av at gevinsten ved redusert smitterisiko oppveier kostnaden av tiltaket. Beslutning om eventuell nedstenging av næringsaktivitet skal skje trinnvis og i prioritert rekkefølge etter et rammeverk som rangerer smitterisiko og samfunnskostnader. Dersom smittesituasjonen ikke gjør dette mulig, utelukkes det ikke at det kan besluttes å gå raskt til høy grad av nedstenging, uten å avvete effekten av mildere former for nedstenging, dersom det er nødvendig for å forebygge en alvorlig smittesituasjon. En omfattende nedstenging av nærings- og samfunnslivet vil ha svært store kostnader, langt over hva vi erfarte i mars–april 2020.

- *Effektene* av en nedstenging/portforbud vil avhenge av hva som stenger ned, hva som allerede er stengt ned, tidspunkt, varighet, formidling av og kjennskap til tiltaket, etterlevelse, sanksjoner og kontrolltiltak, stabiliteten i samfunnet for øvrig, boforhold, og den enkeltes mulighet for å etterleve tiltaket mm.
- *Gevinstene* av å stenge ned økonomisk aktivitet eller innføre portforbud vil komme i form av oppnådd smitteverneffekt. Det vil avhenge av hvor mye smitterisiko og fysisk personkontakt som unngås ved total nedstenging/portforbud. I tillegg spiller etterlevelse og boforhold en viktig rolle. Den marginale smitteverngevinsten (ekstraeffekten) av portforbud når en stor del av næringsaktivitet allerede er stengt vil avhenge av boforhold og etterlevelse.
- *Kostnadene* ved å stenge en økonomisk aktivitet avhenger først og fremst av hvor mye løpende verdiskaping som går tapt, hvor integrert den er i andre verdikjeder og hvor varige effektene vil være (tap av markedsandeler og kostnader ved oppstart etter nedstenging), som igjen avhenger av hvor lenge nedstenging/portforbud varer. I tillegg til tapt verdiskaping kommer velferdstap knyttet til at varer eller tjenester ikke kan konsumeres og andre ulemper for befolkningen. Det vil for eksempel være velferdstap som følger av redusert bevegelsesfrihet. I den grad svake/sårbare grupper rammes uforholdsmessig av slike virkinger vil tiltaket også ha uheldige fordelingsmessige konsekvenser. Barn og unge som er utsatt for

omsorgssvikt, har vært trukket frem som en slik gruppe. Tappt verdiskaping kan i noen grad anslås når rammene for et portforbud er avklart, mens de sosiale kostnadene er mer krevende å tallfeste.

- I en situasjon hvor tilnærmet all næringsaktivitet allerede er stengt ned, og det innføres portforbud som en siste løsning, vil merkostnaden knyttet til tappt verdiskaping av et ytterligere tiltak i form av portforbud være begrenset. Det forutsetter at portforbudet tillater alle samfunnskritiske og viktige virksomheter, deres støttefunksjoner og tilhørende infrastruktur er åpne. Ved å holde åpen næringsvirksomhet hvor avbrutt produksjon innebærer svært høye kostnader, vil samfunnet kunne unngå de mest ekstreme ulempene for samfunnet for øvrig av en omfattende nedstenging eller portforbud.
- Dersom smittesituasjonen og vurderingene tilsier at det er mulig, vil det også begrense kostnadene ved en omfattende nedstenging eller portforbud dersom barnehager og skolen til og med fjerde trinn er åpne i den grad det vurderes som smittevernfarelig forsvarlig eller som minimum for barn med foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner, matbutikker og apotek er åpne, digital undervisning opprettholdes, det er mulighet for hjemmekontor, samt at det er tillatt med nødvendig skiftarbeid i industrien og at vareforsyning (både til åpne butikker og husholdninger) opprettholdes.
- Dersom barnehager og skoler stenges for alle barn bortsett fra barn av foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner, vil det ha store samfunnskostnader. Holdengruppens rapporter beskriver de samfunnsøkonomiske konsekvensene av stengte barnehager og skoler, både knyttet til mindre læring, produksjonstap og konsekvenser for utsatte grupper. Produksjonstapene er særlig store ved stenging av barnehager og småskoletrinnene ved at begrensning av tilgangen til barnepass vil hindre foreldre i å opprettholde arbeid på hjemmekontor eller annet arbeid som eventuelt er mulig under omfattende nedstenging/portforbud.
- *Den administrative kostnaden* ved eventuell nedstenging og portforbud vil avhenge av nødvendigheten av kontroll og håndheving. *Den økonomiske kostnaden* av portforbud vil være både redusert etterspørsel i tidsrommet befolkningen i stor grad må holdes innendørs, og de sosiale og velferdsmessige kostnadene av at bevegelsesfriheten til den enkelte begrenses.

10 Merknader til bestemmelsen i lovforslaget

Det fremgår av *første ledd* at bestemmelsen gir Kongen fullmakt til i forskrift å fastsette regler «som begrenser adgangen til opphold på steder der allmennheten kan ferdes, herunder regler som forbyr opphold på slike steder». Bestemmelsen gir altså hjemmel både til å gi regler som *begrenser* opphold på steder der allmennheten kan ferdes, og å *forby* opphold på slike steder. Det er et slikt forbud som i høringsnotatet omtales som «portforbud». Et slikt portforbud er et meget inngripende tiltak og kan bare begrunnes i svært sjeldne tilfeller.

Bestemmelsen gjelder det å oppholde seg ute «der allmennheten kan ferdes». Formålet er å hindre kontakt med andre mennesker. Bestemmelsen vil i første rekke gjelde for områder ute som er åpne for alminnelig ferdsel, som gater, plasser, torg og alle former for naturområder. Dette er typisk områder som kan sies å utgjøre «det offentlige rom».

Bestemmelsen åpner som utgangspunkt ikke for regulering av opphold på privat eiendom, som for eksempel bolig, arbeidsplass eller forsamlingslokale. Det gjelder også avgrensede områder utendørs på slike steder, eksempelvis en privat hage, som ikke kan anses som et område der «allmennheten kan ferdes». Derimot vil alle områder som er allment tilgjengelige, være omfattet av bestemmelsen også om de er underlagt privat eiendomsrett. Det gjelder eksempelvis utmarksområder, private veier som ikke er godt avsperrret, og områder rundt bedrifter og andre eiendommer dersom disse områdene er åpne for alminnelig ferdsel. Formålet med bestemmelsen er å sikre folkehelsen i en dramatisk smittesituasjon, og uttrykket «der allmennheten kan ferdes» bør derfor ikke tolkes for strengt. Det kan eksempelvis ikke være avgjørende at personer ikke har lovlig adgang til å bevege seg på det aktuelle området dersom det er et sted der personer faktisk ferdes.

Bestemmelsen er ikke avgrenset til opphold utendørs. Den vil dermed også gjelde områder innendørs dersom slike områder er åpne for allmennheten. Dette har nok relativt begrenset praktisk betydning i en situasjon der et portforbud er aktuelt. Da vil slike områder innendørs, som kjøpesentre, butikker, restauranter, museer mv., ofte være stengt. Det betyr imidlertid at det i forskrift om portforbud må gjøres unntak for slike områder innendørs dersom de ikke allerede er stengt og det skal være mulig å ferdes der. Når områder innendørs som er allment tilgjengelige er inkludert i bestemmelsen, betyr det at en ikke trenger å avgjøre om et område er «innendørs» eller «utendørs», eksempelvis der en holdeplass for buss eller t-bane er delvis innebygd.

Det understrekes at spørsmålet om virksomhet eller aktiviteter skal stenges, forbys eller begrenses, herunder om samling i private hjem skal begrenses eller forbys, i første rekke reguleres av smittevernloven § 4-1, se punkt 2.3 foran. Det er ikke meningen å endre på dette, herunder at det primært er kommunene som fatter slike vedtak etter § 4-1 første ledd.

Den foreslåtte bestemmelsen i § 4-3 b gjelder «opphold» på steder der allmennheten kan ferdes. Dette er ment å inkludere både det å oppholde seg over tid i et område og det å bevege seg gjennom området, enten det er til fots, på sykkel, med bil eller på annen måte. Dette gjelder også om man kjører bil alene og dermed ikke direkte utsetter andre for økt smittefare. En annen løsning vil skape vanskelige avgrensingsproblemer og vil være utfordrende å håndheve.

Forskrift om portforbud kan bare innføres når det er «strengt nødvendig av hensyn til å trygge folkehelsen». Dette er ment å vise at det skal svært mye til før det kan innføres portforbud. Vurderingen må oppfylle de generelle kravene i smittevernloven § 1-5 til klar medisinsk faglig begrunnelse, nødvendighet og forholdsmessighet. Disse vurderingene blir særlig strenge når det er snakk om et så inngripende tiltak som her, se punkt 6.4.4 foran.

Det er Kongen som er gitt fullmakt til å gi forskrift. Det betyr at vedtak skal fattes av Kongen i statsråd med mindre myndigheten er delegert. Det forutsettes at selve beslutningen om å innføre et portforbud ikke delegeres. Se nærmere i punkt 6.8.

Fullmakten er begrenset til å forebygge eller motvirke overføring av covid-19. Dette inkluderer eventuelle mutasjoner av viruset som forårsaker sykdommen. Den vil da gjelde under hele covid-19-pandemien, men faller bort når pandemien ikke lenger utgjør en folkehelseutfordring. Fordi det er vanskelig å vite når dette vil skje, er det ikke satt noen konkret dato for når bestemmelsen ikke lenger kan

brukes. Dette vil imidlertid bli vurdert nærmere i en eventuell proposisjon til Stortinget.

Forskrift om innføring av et portforbud kan maksimalt gis for inntil 21 dager, med mulighet for forlengelse i inntil 14 dager. Hver forlengelse vil utgjøre et nytt vedtak som blant annet må oppfylle bestemmelsens krav om begrunnelse og meddelelse til Stortinget.

Det er sagt direkte i bestemmelsen at forskriften om nødvendig kan gjøre unntak fra annen lovgivning. Det er vurdert å være behov for en slik derogasjonshjemmel siden en forskrift om portforbud etter sin art kan berøre mange områder, også områder som på ulike måter er lovregulert. En slik derogasjonshjemmel, som vil gjelde under helt spesielle omstendigheter og i en kort tidsperiode, er i overensstemmelse med Grunnloven. Det er presisert at annen lovgivning bare fravikes i den grad det er «nødvendig», jf. også de grunnleggende kravene i smittevernloven § 1-5. Det betyr blant annet at lovfastsatte rettigheter bare kan fravikes når det er smittevernfaglig nødvendig og forholdsmessig. En forskrift om portforbud kan ikke gjøre unntak fra våre menneskerettslige forpliktelser, jf. menneskerettsloven § 3.

Utformingen av et portforbud må i første rekke skje i den enkelte forskrift etter første ledd. Det gjelder blant annet hvilket område det skal gjelde for, herunder om det er aktuelt å gi et portforbud anvendelse på Svalbard eller ikke (se punkt 7 foran), hvor lenge det skal vare (innenfor rammene i første ledd), hvilke tidspunkter på døgnet som utgangspunktet vil være omfattet av forbudet, og hvilke unntak som skal oppstilles. Disse forholdene må avgjøres etter en smittevernfaglig vurdering av hva som er strengt nødvendig for å trygge folkehelsen, jf. første ledd. Det er grunn til å minne om at det – om det er aktuelt med et portforbud – vil foreligge en meget krevende situasjon smittevernmessig, med manglende kontroll over smittesituasjonen og kanskje store utfordringer i helse- og omsorgstjenesten. Det vises blant annet til punkt 1.2 og 1.5 foran.

Annet ledd setter minstekrav til hvordan forskrift om portforbud kan utformes. Det er i *første punktum* presisert at forskriften må fastsette de nærmere rammene for portforbudet. Det er nevnt som eksempler hva slags steder portforbudet skal gjelde og til hvilke tider av døgnet. Det er videre i *annet og tredje punktum* bestemt at et portforbud ikke kan stenge for et minimum av menneskelig kontakt for den enkelte, at forskriften må sike ivaretagelsen av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, og at den må legge til rette for at personer som i relasjon til et portforbud må anses som sårbare, blir ivaretatt. En slik gruppe som det er særlig viktig å sikre, og som derfor er nevnt spesielt i bestemmelsen, er barn. Portforbud kan videre ikke hindre nødrettshandlinger, jf. *fjerde punktum*. Slike handlinger kan dermed gjennomføres også om de ikke omtales i en forskrift om portforbud.

Det understrekes at dette er minstekrav. Det vil i praksis måtte oppstilles en rekke andre og mer konkrete unntak og reguleringer, avhengig av blant annet hvilket tidspunkt på døgnet portforbudet gjelder for. Se nærmere veiledning i punkt 6.5 og 6.6.

Tredje og fjerde ledd gjelder forholdet til Stortinget. Forskrift etter første ledd, både om innføring av et portforbud og om eventuell forlengelse, skal meddeles Stortinget straks den er vedtatt. Det gjelder enten portforbudet iverksettes straks etter vedtakelsen eller det skal iverksettes etter noe tid. Meddelelsen skal gi

Stortinget grunnlag for å vurdere om forskriften om portforbud skal oppheves, helt eller delvis. Slik opphevelse må etter forslaget eventuelt skje innen sju dager fra vedtakelsen. Bestemmelsen, herunder hva som ligger i en *delvis* opphevelse, er nærmere omtalt i punkt 6.7 foran.

Det følger av *fjerde ledd* at meddelelsen til Stortinget skal inneholde en begrunnelse for forskriften. Denne må inkludere det smittevern faglige behovet for portforbudet. Begrunnelsen må synliggjøre at forskriften er strengt nødvendig og forholdsmessig. I dette ligger også at det må forklares hvorfor ikke alternative og mindre inngripende beskyttelsestiltak er tilstrekkelig. Det må også gis en begrunnelse for det omfanget portforbudet har fått, blant annet med tanke på geografisk omfang, varighet, når på døgnet det gjelder og hvilke unntak som er oppstilt.

Det følger av *fjerde ledd annet punktum* at begrunnelsen skal gjøres offentlig. Det vil sikre mulighet for en offentlig debatt om et så inngripende tiltak.

Femte ledd gir hjemmel for å etablere en plikt til å fremlegge dokumentasjon for at en person har adgang til å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes. En slik hjemmel er nødvendig for å etablere et egnet system for å kunne kontrollere at reglene om portforbud overholdes, og dermed for å sikre den smittevern faglige begrunnelsen for tiltaket. Det kan oppstilles krav til dokumentasjonen.

11 Lovutkast

Forslag til lov om endringer i smittevernloven (portforbud)

I

I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer skal ny § 4-3 b lyde:

§ 4-3 b *Forbud mot å oppholde seg der allmennheten kan ferdes (portforbud)*

Når det er strengt nødvendig av hensyn til å trygge folkehelsen, kan Kongen for å forebygge eller motvirke overføring av covid-19 i forskrift fastsette regler som begrenser adgangen til opphold på steder der allmennheten kan ferdes, herunder regler som forbyr opphold på slike steder. Forskriften kan gjelde for inntil 21 dager og kan forlenges med inntil 14 dager om gangen. I den utstrekning det er nødvendig, kan det i forskriften gjøres unntak fra gjeldende lovgivning.

Forskrift etter første ledd skal blant annet fastsette hva slags steder begrensningene gjelder for, og på hvilke tidspunkter de skal gjelde. Forskriften skal uformes slik at den ikke stenger for et minimum av menneskelig kontakt for den enkelte. Forskriften må sikre ivaretagelsen av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner og må legge til rette for at barn og andre sårbare grupper blir ivaretatt. Forskrift etter første ledd er ikke til hinder for at det foretas nødrettshandlinger.

Forskrift etter første ledd skal meddeles Stortinget straks den er vedtatt. Stortinget kan innen sju dager etter vedtakelsen oppheve forskriften helt eller delvis.

I meddelelsen til Stortinget skal det gis en begrunnelse for forskriften. Det skal gis en vurdering av det smittevernfaglige behovet for forskriften og hvorfor den er strengt nødvendig. Det skal også gis en vurdering av forskriftens forholdsmessighet og en begrunnelse for hvorfor andre beskyttelsestiltak ikke anses tilstrekkelige. Begrunnelsen skal gjøres offentlig.

I forskrift etter første ledd kan det gis bestemmelser om plikt til å fremlegge dokumentasjon for at man oppfyller vilkår for å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes, og krav til slik dokumentasjon.

II

Loven trer i kraft straks.

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Se vedlagte adressatliste

Deres ref.

Vår ref.
21/157 - ABR

Dato
08.01.2021

Høring - forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)

Justis- og beredskapsdepartementet sender med dette på høring et forslag om endringer i smittevernloven (portforbud).

Forslaget i høringsnotatet er utarbeidet og sendes på høring i fellesskap med Helse- og omsorgsdepartementet.

Regjeringen ønsker med forslaget i dette høringsnotatet å sikre at vi har nødvendige fullmakter til å iverksette også portforbud som smitteverntiltak mot covid-19, forutsatt at det viser seg å være strengt nødvendig for å trygge folkehelsen. Med «portforbud» menes her et forbud mot å oppholde seg på steder hvor allmennheten kan ferdes.

Med høringsforslaget inviterer regjeringen til en bred debatt om det bør fremmes et lovforslag om portforbud for Stortinget, om innretningen av og vilkårene for et eventuelt portforbud og om hvordan Stortinget bør involveres.

Forslaget går ut på at regjeringen innenfor klare og strenge rammer kan gi forskrift om portforbud for å forebygge og motvirke overføring av sykdommen covid-19 når det er «strengt nødvendig av hensyn til å trygge folkehelsen». I høringsnotatet legges det til grunn at et portforbud bare vil kunne være aktuelt i ekstreme tilfeller, og bare der alle andre aktuelle tiltak er forsøkt eller vurdert som utilstrekkelig. Det kan heller ikke gjelde i et større geografisk område eller i større omfang enn strengt nødvendig.

En forskrift om et portforbud kan etter forslaget gjelde i inntil 21 dager og kan forlenges med inntil 14 dager om gangen. Portforbudet skal innrettes slik at det ikke

Postadresse	Kontoradresse	Leveringsadresse	Telefon - sentralbord	Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep 0030 Oslo	Gullhaug Torg 4A 0484 Oslo	Varemottak Akersgata 59 0180 Oslo	22 24 90 90 Org.nr.: 972 417 831	Arild Brukstuen 22 24 53 76 arild.brukstuen@jd.dep.no

stenger for et minimum av menneskelig kontakt for den enkelte. Videre må det gis unntak blant annet for å sikre ivaretakelsen av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner, og det må tilrettelegges for at barn og andre sårbare grupper blir ivaretatt.

For å sørge for en demokratisk forankring foreslås det at en forskrift om portforbud straks skal meddeles Stortinget, som innen sju dager etter vedtakelsen kan oppheve forskriften helt eller delvis. Meddelelsen til Stortinget foreslås å skulle inneholde en begrunnelse for forskriften, og denne skal gjøres offentlig. Begrunnelsen skal gi en vurdering av det smittevern faglige behovet for forskriften og hvorfor den er strengt nødvendig og forholdsmessig. Dette inkluderer en begrunnelse for hvorfor andre smitteverntiltak ikke anses tilstrekkelige.

Frist for å sende inn høringssvar er **31. januar 2021**.

Vi ber om at adressatene forelegger høringsbrevet med vedlegg for berørte underliggende etater og organer som ikke er oppført på adressatlisten.

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Merk at uttalelser er offentlige etter offentleglova og blir publisert sammen med øvrige høringsuttalelser. Vi ber om at høringssvar sendes inn digitalt ved å bruke skjemaet for høringssvar på regjeringen.no.

Med hilsen

Ketil Bøe Moen
ekspedisjonssjef

Arild Brukstuen
rådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
8/21	Driftsutvalget	28.01.2021
2/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Detaljreguleringsplan Storslett sentrum - prinsippdiskusjon

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Plankart
- 2 Utsnitt plankart med flyfoto
- 3 Skisse sentrumsplan - Konsept
- 4 Kostnadsindikasjon

Saksprotokoll i Driftsutvalget - 28.01.2021

Behandling:

Forslag fra utvalget: Arbeidet med ny reguleringsplan for Storslett sentrum stanses. Utvalget mener at arbeidet må startes på nytt og at planområdet må utvides til å gjelde området fra Cirkel K til kryss E6/Flomstadveien.

Det må i nytt planforslag legges vekt på forholdet kost/nytte og myke trafikanter.

Forslaget fra utvalget ble satt opp mot innstillinga. Forslaget enstemmig vedtatt

Vedtak:

Arbeidet med ny reguleringsplan for Storslett sentrum stanses. Utvalget mener at arbeidet må startes på nytt og at planområdet må utvides til å gjelde området fra Cirkel K til kryss E6/Flomstadveien.

Det må i nytt planforslag legges vekt på forholdet kost/nytte og myke trafikanter.

Kommunedirektørens innstilling

Driftsutvalget ber kommunestyret avklare hvilken økonomisk belastning kommunen kan påta seg som følge av forslag til ny sentrumsplan.

Saksopplysninger

Detaljreguleringsplan for Storslett sentrum strekker seg fra Bohus, opptil krysset Høgeggvegen/Tømmernesvegen og til Gammelbruvegen. I tillegg dekker planområdet en del vest for Storslett bru. Bakgrunnen for planforslaget var Stedsutviklingsplan fra 2005 og kommuneplanens arealdel vedtatt i 2014 hvor bl.a. flyttingen av krysset FV 8650/E6 var inntegnet, samt skisseprosjektet Sentrumsplan fra 2017, bestilt av formannskapet, utarbeidet av Konzept arkitektur bygg & plan v/Geir Lyngsmark.

Oppstart av arbeidet med ny detaljreguleringsplan for Storslett sentrum ligger derved flere år tilbake. Mange av dagens medlemmer i driftsutvalget (som også er planutvalg) og kommunestyret er ikke orientert om den. Administrasjonen hadde en orientering om det pågående planarbeidet i driftsutvalget sitt møte 26.11.2020. Driftsutvalget ba administrasjonen å avvente videre arbeid med planen og å sette opp reguleringsplanen som egen sak slik at en kunne ta stilling til en del prinsipielle sider i planen. Driftsutvalget ønsket også å få et overslag over kostnader som planen vil medføre. Ordfører har bedt om at samme sak settes opp til kommunestyremøte slik at kommunestyret også kan bli orientert og eventuelt komme med sine vurderinger.

Reguleringsplanen var på 1. gangs høring med høringsfrist 6. april 2018. Videre arbeid med reguleringsplanen ble lagt på is i påvente av Statens vegvesen sin reguleringsplan E6 Storslett bru som ble vedtatt av kommunestyret i slutten av juni 2019. Etter dette ble det prioritert å ferdigstille en del andre reguleringsplaner. Høsten 2020 ble arbeidet med reguleringsplan for Storslett sentrum gjenopptatt. Planområdet for reguleringsplanen E6 Storslett bru fikk en slik utforming at planområdet for Storslett sentrum for ble delt i to. Mye av det opprinnelige planområdet vest for Storslett bru ble innlemmet i Statens vegvesen sin plan.

Det vedlagte plankartet er justert i forhold til reguleringsplan E6 Storslett bru samt merknader som ble gitt ved 1. gangs høring spesielt fra Statens vegvesen. Videre er endringer som følge av skisseprosjekt sentrum lagt inn. Det opprinnelige planforslaget kan ses [her](#).

Vurdering

Forslag til reguleringsplan har følgende hovedelementer som skiller seg ut fra dagens situasjon:

1. Trekanten med tilhørende parkområde vil bli nedbygd av ny veitrasé og parkeringsområde. Parkområdet o_GP5 mellom Haganbygget og gamle posthuset vil erstatte det tapte parkområdet.
2. Kryss E6/Fv8650 flyttes.
3. Fv8650/Høgeggveien flyttes parallelt ca. 10 m mot bankbygget og Rejosbygget.

De 3 første punktene skal løse behovet for areal til en moderne torgløsning i sentrum samt at en fjerner parkering som i dag skjer foran blomsterbutikken som utgjør en trafikkfare hvor det til dels rygges ut på Fv8650. Parkeringsbehovet her vil bli dekt av o_SPA7.

4. Gang- og sykkelvei mellom parkeringsområdet o_SPA8 og torgområdet.

5. Etablering av ny gjennomgående kommunal vei bak kommunehuset mellom Kirkevegen og Muoniovegen. Denne er tenkt bl.a. som omkjøringsvei ved større arrangementer i sentrum slik at Fv8650 kan stenges.
6. Parkering som skjer i dag foran leilighetsbygget Sentrum 6 (tidligere Vollstad-butikken) flyttes bak til nytt parkeringsområde SPA4.
7. Strandvegen mellom Sentrum 6 og Sentrum 4 (kiosk og kafe) får innkjøring forbudt fra E6 dvs. kun utkjøring til E6 og enveiskjørt mellom disse to byggene.
8. Det blir utkjøring forbudt til E6 mellom kiosken og leilighetsbygget Strandvegen 24 – altså kun tillatt innkjøring. Biltrafikken blir dermed styrt enveis som skal til kiosken og kafeen, jf. punkt 7.

Dette er de vesentligste endringene som ligger i reguleringsplanen. Plandelen som ligger på vestsiden av Storslettbrua har ingen vesentlige endringer i forhold til dagens situasjon.

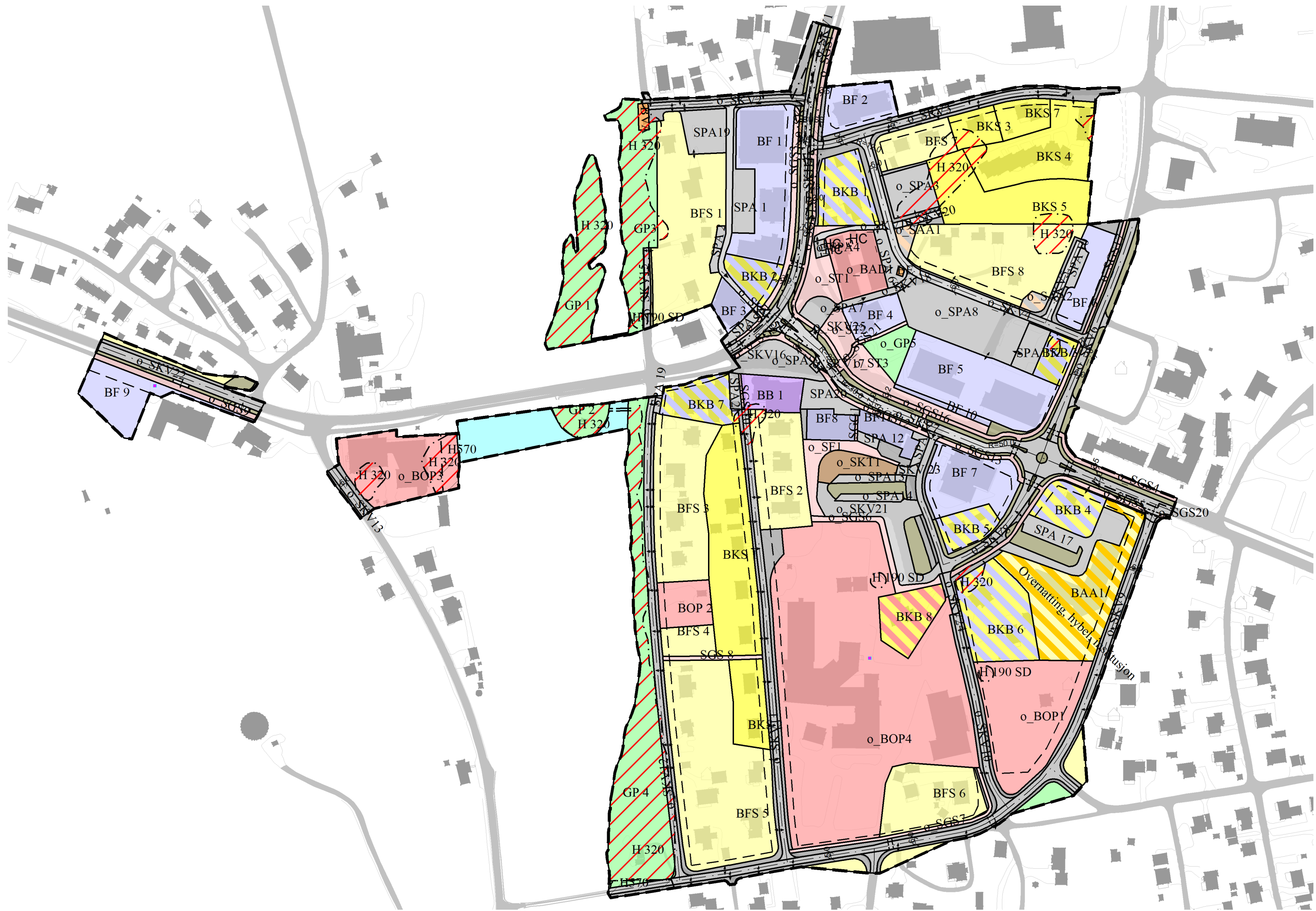
Det er utarbeidet et grovt kostnadsoverslag som er vedlagt. Det består av kostnadsoverslaget som Konsept utarbeidet på 26,7 millioner. I tillegg har administrasjonen kostnadsberegnet de resterende tiltakene i forslaget. Totalsum utgjør nær 38 millioner med +/- 15 - 25 % nøyaktighet. Hva som vil bli kommunens andel av dette, og hva fylkeskommunen eller Statens vegvesen vil dekke er ikke så godt å si. Ny kryssløsning E6/Fv8650 vil forhåpentligvis ikke belaste kommunale budsjetter. Parallellforflytningen av Fv8650 er nok mer sannsynlig at kommunen må bidra sterkt til finansielt. Nye gang- og sykkelveier langs E6 og Fv865 er også usikkert da det eksisterer i dag løsning for det. Øvrige kostnader ellers vil kommunen for en stor del måtte finansiere.

Det er driftsutvalget og til sist kommunestyret som skal sluttbehandle og godkjenne planen. Det er derfor viktig at besluttende organer føler et eierskap til planen og at eventuelle vesentlige endringer som ønskes i planen framkommer nå og kan tas inn i planforslaget.

Planforslaget har fått så vesentlige endringer etter 1. gangs høring at det må på 2. gangs høring uavhengig av hva som besluttes i denne saken.

Kommunedirektøren ser at flere av tiltakene i planen vil bedre den trafikale situasjonen i sentrum, men utfordringen med et kryss riksvei/fylkesvei midt i sentrum gjør at det er vanskelig å få til fullgode løsninger for myke trafikanter. De vil fortsatt være der. Skal hele planen realiseres vil det bli en kostnad på ca 35-45 millioner. Noe av kostnaden vil en kunne få dekket av Staten/fylkeskommunen, men størstedelen vil være kommunal infrastruktur. I gjeldende økonomiplanen vedtatt desember 2020 er det lagt inn flere store investeringer som øker kommunen lånegjeld. Tas hele denne planen inn vil belastningen økes tilsvarende.

Planforslaget består av flere nye tiltak og det er ikke slik at alle må gjøres for å få en helhet. Det er mulig å ta vekk enkeltelementer, men samtidig få et mer moderne og trafiksikkert sentrum.

Skisse for ny sentrumsutforming - Konzept arkitektur bygg & plan

Kostnadsindikasjon

Tiltak i forbindelse med Sentrumsplan

Veier.

SKV4 lengde 253m – bredde 6m	1 700.000,-
SKV7 lengde 221m – bredde 7m + nytt kryss	1 800.000,-
SKV20 lengde 38m – Bredde 5m	210.000,-
Gang- og sykkelveier lengde 538 bredde 3m	1 000.000,-

Parkeringsplasser.

SPA3 1231m ²	1 350.000,-
SPA9 1340m ²	1 470.000,-
Overvannstiltak hele planen	3 000.000,-
Erverv av arealer ca 6000m ²	500.000,-
<u>Kostnadsindikasjon Geir Lyngsmark 2017 + indeksregulering</u>	<u>26 750.000,-</u>

Sum kostnadsindikasjon eks. mva kr **37 780.000,-**

På dette stadiet i prosessen vil prisene ha en nøyaktighet på +/- 15 – 25%

14.01.2021

Utført av:

Ketil Jensen
Prosjekt.Ing/Prosjektleder
Sektor for Drift og Utvikling

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
12/21	Nordreisa næringsutvalg	14.01.2021
4/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021
3/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Næringsareal - fastsettelse av priser og betingelser, samt tilgjengeliggjøring av avsatte næringsareal

Vedlegg

- 1 Retningslinjer for salg av næringsarealer for Nordreisa kommune

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Karl-Gunnar Skjønsfjell (H), Tor-Arne Isaksen (Krf) og Hilde Nyvoll (AP) fremmet følgende felles endringsforslag: Prisen på næringsareal i Sørkjosen fastsettes til 175,- per m².

Endringsforslaget fra H, Krf og AP ble satt opp mot innstillingen. Forslaget fikk 3 stemmer og 4 stemte for innstillingen. Innstillingen vedtatt.

Vedtak:

Pkt. 2 i retningslinjene for salg av næringsarealer for Nordreisa kommune lyder som følger:

2. Salg av næringsarealer fra Nordreisa kommune

Salg av næringsarealer skal baseres på selvkostprinsippet. I selvkostprinsippet ligger kommunens samlede kostnader til erverv, regulering, prosjektering og opparbeidelse av arealer, som skal belastes på det aktuelle arealet. Markedsverdi- og behov for næringsutvikling skal hensyntas. Det fastsettes en pris for hvert enkelt av nåværende og fremtidige områder basert på dette.

Næringsutvalget tilrår kommunestyret å vedta følgende priser:

- Tomta ved Europris: 305 kr/m²
- Industriområdet i Havna: 250 kr/m²

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 14.01.2021

Behandling:

Tilleggsforslag fra Olaug Bergset (SP) til pkt. 2 i retningslinjene, tillegg til første avsnitt: Markedsverdi- og behov for næringsutvikling skal hensyntas. Det fastsettes en pris for hvert enkelt av nåværende og fremtidige områder basert på dette.

Endringsforslaget enstemmig vedtatt.

Endringsforslag fra Olaug Bergset (SP) til nytt andre avsnitt:
Næringsutvalget tilrår kommunestyret å vedta følgende priser:

- Tomta ved Europris: 305 kr/m²
- Industriområdet i Havna: 250 kr/m²

Endringsforslag fra Karl-Gunnar Skjønsfjell (H) til nytt andre avsnitt:
Gjenstående næringsareal i Sørkjosen selges for 175 kr./m²

Det ble votert, og Olaug Bergsets forslag fikk 5 stemmer mot Karl-Gunnar Skjønsfjells forslag som fikk 2 stemmer.

Kommunedirektørens innstilling med endringsforslag ble deretter enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Pkt. 2 i retningslinjene for salg av næringsarealer for Nordreisa kommune lyder som følger:

2. Salg av næringsarealer fra Nordreisa kommune

Salg av næringsarealer skal baseres på selvkostprinsippet. I selvkostprinsippet ligger kommunens samlede kostnader til erverv, regulering, prosjektering og opparbeidelse av arealer, som skal belastes på det aktuelle arealet. Markedsverdi- og behov for næringsutvikling skal hensyntas. Det fastsettes en pris for hvert enkelt av nåværende og fremtidige områder basert på dette.

Næringsutvalget tilrår kommunestyret å vedta følgende priser:

- Tomta ved Europris: 305 kr/m²
- Industriområdet i Havna: 250 kr/m²

Kommunedirektørens innstilling

Nye retningslinjer for salg av næringsarealer i Nordreisa kommune vedtas som erstatning for de retningslinjene som har vært gjeldende siden 1995.

Kommunedirektøren bes om å iverksette detaljregulering av arealer som er avsatt i kommuneplanens arealdel.

Ved rullering av arealplan må det jobbes aktivt for å finne nye aktuelle arealer til næring.

Saksopplysninger

Formannskapet behandlet i sak 60/20 spørsmålet om næringsarealer i Sørkjosen.

De gjorde følgende vedtak:

«Formannskapet stiller seg positiv til at regulert areal for industri i Sørkjosen havn selges til interesserte kjøpere. Området deles opp i 3-4 parseller. Pris fastsettes til 305 kr pr m2. Støyskjerming sendes på høring til naboer og legges frem for politisk behandling».

I ettertid kom det reaksjoner fra næringslivet på at m2 prisen er for høy. Saken ble derfor fram på nytt i næringsutvalget 12.11.2020 og formannskapet 30.11.2020. Der ble det gjort følgende vedtak:

«Næringsutvalget ber om at det utarbeides retningslinjer for næringsarealer. Ber også om at næringsarealene som ligger i arealplanen kan nyttegjøres. Dette ønskes som sak til kommunestyret 15.12.2020.»

Kommunen har siden 1995 hatt retningslinjer for salg av bolig og næringsarealer. De beskriver regler for opsjon og prinsippet om at tomtepris skal beregnes etter selvkostprinsippet. Det er derfor riktig at det nå tas en gjennomgang og fastsetting av nye retningslinjer.

Bakgrunn for praksis og fastsetting av prisen fram til nå:

Når det gjelder prisen på regulerte tomter både bolig og næringsareal så har de fulgt et prinsipp om at alle kostnadene skal dekkes. (Totalkostnad inkludert erverv, planlegging og opparbeiding av et areal / areal = salgspris pr m2)

Mange av områdene kommunen har hatt fram til nå er gamle, helt fra 1979, og har derfor hatt en lav m2 pris. Eks industriveien i Sørkjosen 65 kr pr m2 og boligtomter på Høgegga 60-100 kr pr m2.

Da Rovdas ble bygd ut til bolig i 2009 ble utsalgsprisen ganske mye høyere fordi kostnadene til planlegging og grunnarbeid hadde gått opp. Prisen der startet på 240-270 kr pr m2 og har vært prisjustert og er nå litt over 300.

Da kommunen fikk henvendelse om salg av tomt til ambulansestasjon, ble det lagt til grunn at området var ryddet for skog og fylt ferdig opp til utbygging. Prisen ble satt lik Rovdas til 305 kr pr m2. Solgt til Målselv Eiendom

I ettertid har Handelsbygg fått opsjon på arealet i krysset ved flyplassveien med en pris på 305 kr pr m2 (vedtatt i formannskapet) Pga av forsinkelser med ferdigstilling av reguleringsplan er opsjonen blitt forlenget. Siste forlengelse ble gjort i fjor. Der står det at opsjonen gjelder 6 mnd etter at reguleringsplanen ble stadfestet. Den ble vedtatt i kommunestyret 7. mai 2020 og er gjeldene fra juni 2020. Frist for opsjon blir da desember 2020. Det er kommet inn søknad om forlengelse av opsjon. Søknad blir lagt fram for formannskapet.

Videre, Felleskjøpet ønsket å kjøpe tomt på havna i Sørkjosen, de fikk opsjon i vedtak i formannskapet pr kr 305 pr m2. De kommenterte ikke prisen, men endret planen da totalprosjektet ble for stort/dyrt. De valgte i stedet å bygge om sitt eget lager. Opsjonen er tatt tilbake.

Videre, Kommunestyret vedtok å selge å dele tomte ved gamle doktor gården i Leonard Isaksen vei. Den nye tomte ble solgt for 305 kr pr m2

Med dette som bakgrunn vedtok formannskapet i sak 60/20 en pris på 305 kr/ m2 for arealet i havna i Sørkjosen.

Tilgjengelige næringsarealer

Pr. i dag har kommunen ferdig regulerte og tilgjengelige/salgbare næringsarealer to steder, begge i Sørkjosen

1. Arealet ved Flyplassvegen vis a vis Europris, omfatter 10.702 m² med formål handelsvirksomhet (søknad om videre opsjon blir behandlet i formannskapet)
2. Arealet i Havna, som omfatter 35.923 m² er spesifisert med formål: forretning/industri.

Fremtidige næringsarealer

I arealplanen er det avsatt næringsarealer på Hjellnes og nord for Veibakken. Begge områder ligger på privat grunn. Området ved Hjellnes ligger i tilknytning til kaiområde. Dette prosjektet har etter protester fra grunneiere og nærmere utredning blitt lagt bort.

For området nord for veibakken vil administrasjonen ta raskt kontakt med involverte grunneiere for å avklare deres intensjoner i forhold til evt. salg av arealer, og med sikte på å kunne igangsette detaljregulering av områdene.

Videre er området øst og nord for gamle vegstasjonen, nå Meca satt av til formål forretning. Det er her heller ikke gjort avklaringer med grunneiere eller startet detaljregulering.

For å gjøre flere områder tilgjengelige for næringsetableringer må det settes av nye områder gjennom kommuneplanens arealdel som etter planen skal rulleres denne valgperioden. Aktuelle næringsarealer bør differensieres mellom arealer for industri, detaljhandel, annen varehandel, reiseliv m.m. fordi de enkelte bruksområdene stiller ulike krav til arealenes beskaffenhet, beliggenhet og infrastruktur. Pr. i dag er arealplanen planlagt ferdigstilt i 2023.

Vurdering

Det er viktig at kommunen er attraktiv som etableringssted for næringsvirksomhet. Tilbudt pris for næringseiendom med tilsvarende beliggenhet og beskaffenhet andre steder i Nord-Troms er derfor en viktig indikator.

Kommunen har mulighet til å subsidiere alle tomter den selger, hvis dette blir politisk vedtatt, men så langt har selvkostprinsippet ligget til grunn.

Bruk av selvkostprinsippet er fordelaktig med hensyn til finansieringen av nye forretnings- og industriområder.

I forhold til opsjonsspørsmålet kan det være formålstjenlig å vurdere kortere opsjonsperioder, mot flere forlengelsesmuligheter, dersom det kan konkretiseres fremdrift i arbeidet.

Retningslinjer for salg av næringsarealer for Nordreisa kommune

Vedtatt av Nordreisa kommunestyre __. Februar 2021 (sak nr. __)

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Ráisin komuuni

1. Innledning og definisjon

Nordreisa kommune vil legge til rette for næringsutvikling bl.a. ved å ha attraktive og tilgjengelige områder (tomter) som bedrifter kan kjøpe eller leie (feste). Kommunen vil bidra til at tilgjengelig næringsareal disponeres slik at det gir god samfunnsmessig nytte, arbeidsplasser og lokal verdiskaping. Disse retningslinjene fastlegger kommunens praksis ift næringsområder.

Det vil variere hva som er av tilgjengelige næringsstomter, og det vil ofte være aktuelt med samarbeid mellom kommunen og private aktører for å utvikle næringsretta områder. Områder som etableres til næring/industri skal som hovedregel være selvfinansierende i Nordreisa kommune.

Næringsareal defineres som areal avsatt i vedtatt kommunal plan til industri, tjenesteyting eller annen forretningsmessig virksomhet. Disponering av areal til næringsmessig virksomhet skal være i henhold til reguleringsplan og kan omfatte ulike formål som bygg, installasjoner, anlegg, produksjon, lagring, parkering, veg m.v.

2. Salg av næringsarealer fra Nordreisa kommune

Salg av næringsarealer skal baseres på selvkostprinsippet. I selvkostprinsippet ligger kommunens samlede kostnader til erverv, regulering, prosjektering og opparbeidelse av arealer skal fordeles på det aktuelle areal.

Salgspris veiledende for 2021 er 305 kr/m²

3. Opsjonsavtaler

Kommunen kan inngå opsjonsavtaler med potensielle kjøpere, alternativt formidlere/markedsførere av næringseiendom.

Kommunen kan etter søknad fra interessent inngå avtale om opsjon (håndgivelse) for næringstomt i et år, med mulighet til forlengelse ytterligere et år. Opsjon betyr at kjøperen har en rett, men ikke plikt, til å erverve avtalt areal innenfor et nærmere avtalt tidspunkt. Det skal i søknaden foreligge kartskisse med tomteareal og det skal defineres hva slags formål tomta ønskes benyttet til.

Næringstomt som det er inngått avtale med kommunen om skal tas i bruk innen 1 år fra tilsagnet er datert. Dette betyr at det skal være igangsatt byggearbeid eller annen fysisk tilrettelegging knyttet til oppstart av næringsvirksomhet. Denne fristen skal fremgå av tilsagnsbrevet, og skal tas inn i skjøtet.

Fristen kan etter skriftlig søknad vedtas forlenget av Formannskapet med inntil et år.

4. Gjenkjøpsklausul for ubebygde eiendom

Dersom næringstomt ikke tas i bruk/utbygges som forutsatt innen fastsatte frister, skal eiendommen tilbakeselges til kommunen og til samme pris som tomte ble kjøpt for. Det samme gjelder for festeavtaler (leie).

Ubebygd næringstomt kan ikke videreselges uten skriftlig tillatelse fra kommunen. Ved et videresalg av ubebygd eiendom har kommunen forkjøpsrett til samme pris som tomte ble kjøpt for innenfor en periode på 2 år fra erverv.

5. Rutiner for saksbehandling

Politisk vedtak kreves som grunnregel, jfr. delegasjonsreglementet:

- Beslutning om tomtetildeling ved salg og bortfeste over 5 år
- Opsjonsavtale på næringsareal/ tomt

Kommunedirektøren er ansvarlig for at tilrettelegging og salg/feste av næringstomter er effektivt ivaretatt i kommunen. Kommunedirektøren eller den han bemyndiger (delegasjon) kan inngå avtale for kortsiktige leieforhold inntil 5 år og oppsigelsestid inntil 1 år.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
10/21	Nordreisa næringsutvalg	14.01.2021
4/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021
10/21	Driftsutvalget	28.01.2021
5/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021

Status for havnesamarbeidsprosjektet i Nord-Troms - veien videre

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Sluttrapport Nord Troms 2020
- 2 Beslutningsgrunnlag havneorganisering i Nord-Troms 2020
- 3 Havnebrosjyre NordTroms 2020
- 4 Kaioversikt NordTroms_for kommunene_alle kaier 2020

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Olaug Bergset (SP) fremmet følgende endringsforslag: Stryk setningen i punkt 2 «det utarbeides alternative finansieringsmodeller».

Det ble stemt over endringsforslaget til Bergset (SP). Forslaget fikk 3stemmer. Forslaget falt derved.

Det ble deretter stemt over innstillingen. Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Nordreisa kommune støtter det arbeidet som er lagt ned i havneprosjektet i Nord-Troms. Dette har gitt gode praktiske hjelpemidler for å markedsføre og drifte havnene mer effektivt.

2. Før endelig beslutning tas må prosjektgruppen, med deltakere fra alle aktuelle kommuner, utarbeide et forslag til samarbeidsavtale som definerer hvilke konkrete oppgaver som skal tilligge en interkommunal ressurs og hvilke oppgaver den enkelte kommune ha ansvar for. Nordreisa foretrekker primært modellen definert som felles interkommunal ressurs på havnespørsmål, en person på deling mellom kommunene. Nordreisa kommune ønsker at det utarbeides alternative finansieringsmodeller og et mer nøkternt budsjett enn rapporten foreslår. Videre må det gjøres klare ansvar- og rolleavklaringer. Sak med forslag til samarbeidsavtale og nytt budsjett og finansieringsmodell legges fram for kommunestyret for endelig godkjenning.

Saksprotokoll i Driftsutvalget - 28.01.2021

Behandling:

Vedtak fra næringsutvalget ble satt opp mot kommunedirektørens innstilling.
Vedtak i næringsutvalget vedtatt med 4 mot 2 stemmer

Vedtak:

- 1.Nordreisa kommune støtter det arbeidet som er lagt ned i havneprosjektet i Nord-Troms. Dette har gitt gode praktiske hjelpemidler for å markedsføre og drifte havnene mer effektivt.
- 2.Før endelig beslutning tas må prosjektgruppen, med deltakere fra alle aktuelle kommuner, utarbeide et forslag til samarbeidsavtale som definerer hvilke konkrete oppgaver som skal tilligge en interkommunal ressurs og hvilke oppgaver den enkelte kommune ha ansvar for. Nordreisa foretrekker primært modellen definert som felles interkommunal ressurs på havnespørsmål, en person på deling mellom kommunene. Nordreisa kommune ønsker at det utarbeides alternative finansieringsmodeller og et mer nøkternt budsjett enn rapporten foreslår. Videre må det gjøres klare ansvar- og rolleavklaringer. Sak med forslag til samarbeidsavtale og nytt budsjett og finansieringsmodell legges fram for kommunestyret for endelig godkjenning.

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 14.01.2021

Behandling:

Endringsforslag fra Hilde Nyvoll (Ap):

- 1.Nordreisa kommune støtter det arbeidet som er lagt ned i havneprosjektet i Nord-Troms. Dette har gitt gode praktiske hjelpemidler for å markedsføre og drifte havnene mer effektivt.
- 2.Før endelig beslutning tas må prosjektgruppen, med deltakere fra alle aktuelle kommuner, utarbeide et forslag til samarbeidsavtale som definerer hvilke konkrete oppgaver som skal tilligge en interkommunal ressurs og hvilke oppgaver den enkelte kommune ha ansvar for. Nordreisa foretrekker primært modellen definert som felles interkommunal ressurs på havnespørsmål, en person på deling mellom kommunene. Nordreisa kommune ønsker at det utarbeides alternative finansieringsmodeller og et mer nøkternt budsjett enn rapporten foreslår. Videre må det gjøres klare ansvar- og rolleavklaringer. Sak med forslag til samarbeidsavtale og nytt budsjett og finansieringsmodell legges fram for kommunestyret for endelig godkjenning.

Endringsforslaget ble satt opp mot innstillingen. Hilde Nyvoll sitt forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- 1.Nordreisa kommune støtter det arbeidet som er lagt ned i havneprosjektet i Nord-Troms. Dette har gitt gode praktiske hjelpemidler for å markedsføre og drifte havnene mer effektivt.
- 2.Før endelig beslutning tas må prosjektgruppen, med deltakere fra alle aktuelle kommuner, utarbeide et forslag til samarbeidsavtale som definerer hvilke konkrete oppgaver som skal tilligge en interkommunal ressurs og hvilke oppgaver den enkelte kommune ha ansvar for. Nordreisa foretrekker primært modellen definert som felles interkommunal ressurs på havnespørsmål, en person på deling mellom kommunene. Nordreisa kommune ønsker at det utarbeides alternative finansieringsmodeller og et mer nøkternt budsjett enn rapporten foreslår. Videre må det gjøres klare ansvar- og rolleavklaringer. Sak med forslag til samarbeidsavtale og nytt budsjett og finansieringsmodell legges fram for kommunestyret for endelig godkjenning.

Kommunedirektørens innstilling

1. Nordreisa kommune støtter det arbeidet som er lagt ned i havneprosjektet i Nord-Troms. Dette har gitt gode praktiske hjelpemidler for å markedsføre og drifte havnene mer effektivt.
2. Valg av samarbeidsform: Nordreisa foretrekker primært modellen definert som Felles interkommunal ressurs på havnespørsmål, en person på deling mellom kommunene
3. Basert på den finansieringsmodellen som sluttrapporten skisserer, kan ikke Nordreisa kommune forsvare å delta i et formalisert samarbeid som her anbefales. Kommunens nytte samsvarer dårlig med den skisserte finansieringsandelen for en felles havneressurs, uansett om den defineres som et IKS eller an annen form for interkommunal ressurs. Nordreisa kommune ønsker at det utarbeides alternative finansieringsmodeller og et mer nøkternt budsjett enn rapporten foreslår.
4. Før endelig beslutning tas må prosjektgruppen, med deltakere fra alle aktuelle kommuner, utarbeide et forslag til samarbeidsavtale som definerer hvilke konkrete oppgaver som skal tilligge en interkommunal ressurs og hvilke oppgaver den enkelte kommune ha ansvar for. Videre må det gjøres klare ansvar- og rolleavklaringer. Sak med forslag til samarbeidsavtale og nytt budsjett og finansieringsmodell legges fram for kommunestyret for endelig godkjenning.

Saksopplysninger

Sluttrapporten fra det treårige havnesamarbeidet i Nord-Troms er mottatt. Rapporten gir noen anbefalinger i forhold til et formalisert fremtidig samarbeid gjennom et felles havne-IKS eller en felles havneressurs, for å ivareta regionens arbeid relatert til havnene. Rapporten anbefaler at finansieringsmodellen og lokaliseringen av en slik felles havnefunksjon behandles i Nord-Troms Regionråd.

Et treårig havnesamarbeidsprosjekt i Nord-Troms, med økonomisk bidrag fra Kystverket, er dermed ferdigstilt etter at det i sin tid ble initiert av Nord-Troms Regionråd. Regionrådet gjorde følgende vedtak 05.11.2019:

«NORD-TROMS REGIONRÅD ER POSITIV TIL AT DET ETABLERES ET FELLES IKS FOR NORD-TROMS HAVN. SAKEN LEGGES FRAM TIL KOMMUNENE FOR TILSLUTNING. DET SØKES OM MIDLER TIL PROSESSEN. DET MÅ I LØPET AV 2020 GJØRES LIKELYDENDE VEDTAK I ALLE KOMMUNENE SOM SKAL VÆRE MED I IKS'ET.»

Gjennom arbeidet med havnestatistikken viser det seg at den totale havneaktiviteten i regionen tilsvarer en middels stor havn i norsk målestokk. Målt i forhold til godsmengde over kai er «Nord-Troms havn» størrelsesmessig nr. 7 i Troms og Finnmark i 2019 (nr. 4 i 2018), og større enn Harstad havn.

Følgende delprosjekter er gjennomført:

- Det er utarbeidet havnestatistikk over godsmengder over kaier i de enkelte kommuner
- Oversikt med nøkkelopplysninger om kommunale havner (kai-oversikter)
- Enkel brosjyre for de kommunale havnene er utarbeidet
- Det er laget mal for felles havnereglement
- Det er gjennomført studieturer og kompetansehevende tiltak i forhold til havnespørsmål
- Kommunenes kompetanse på den nye Havne og farvannsloven er styrket, samt hvordan kommunen bør forholde seg til den nye loven og regelverket rundt den
- Det er arbeidet med en bedre markedsføring og synliggjøring av havnene i Nord-Troms
- Kai-oversikten er utvidet med aktuelle private og andre relevante kaier/havneanlegg

- Prosjektet har jobbet med spørsmål knyttet til overføring av godstransport fra vei til kjøll
- Det er jobbet med å få til mer harmoniserte havnereglementer og en mer effektiv administrasjon av havnene.
- Mulighetene for å etablere en felles havnefunksjon eller et felles havneselskap er vurdert. Hvor omfattende et eventuelt formalisert samarbeid skal bli er fleksibelt, og avhengig av kommunenes ønsker.

Den nye Havne og farvannsloven medfører nye utfordringer for kystkommunene, gir noen nye inntektsmuligheter, men også andre ansvarsforhold enn tidligere. Det er derfor vesentlig at kommunene skaffer seg nødvendig kompetanse på dette området, slik at kommunenes arbeid med havnespørsmål skjer i henhold til det nye lovverket. Særlig i forhold til dette kan det være en fordelaktig løsning at hele regionen samler slik kompetanse hos en felles ressurs på havnespørsmål. Denne ressursen kan dermed også utføre ønskede oppgaver og utviklingsprosjekter knyttet til havneområdet for kommunene.

I forberedende diskusjoner har ulike alternativer vært trukket frem:

- Felles interkommunal ressurs på havnespørsmål, en person på deling mellom kommunene
- Felles havnesjef som organiserer og samkjører driften av havnene i hele regionen
- Felles havneselskap AS eller IKS med ulik grad av virksomhetsintegrering.

Rapporten angir at kostnadmessig må man ta utgangspunkt i at en felles heltidsressurs vil ha en kostnadsramme på rundt 1,5 mill. som må fordeles mellom kommunene i henhold til en avtalt fordelingsnøkkel. Den kan baseres på ulike kriterier, og ønskes behandlet videre av regionrådet.

I diskusjonene i prosjektet er det foreslått å bruke en lokaliseringssparaksis som er benyttet for andre samarbeidsfunksjoner i regionen, dvs. at den som blir ansatt velger i hvilken kommune vedkommende ønsker å bo og arbeide. Dette ønskes behandlet videre av regionrådet.

Momenter som bør legges til grunn ved vurdering av fellesfunksjon/IKS/AS:

- MARKED, SYNLIGGJØRING, KONTAKTER
- DEFINERE/OPPDATERE NETTSIDER
- OPPDATERE/QA KAIER OG INFO, - OGSÅ SYNLIGGJØRING
- BYGGE OG OVERFØRE KOMPETANSE
- INPUT PLANARBEID/REGULERING
- HAVNEFAGLIG ASSISTANSE
- ØKE KOMPETANSE
- SØKNADSPROSESSER HAVN
- UTVIKLINGSTILTAK
- TURISME
- NÆRHET TIL KOMMUNENE
- SKAPE PROSJEKTINNTEKTER
- FRIGJØRE TID
- LAGE/VEDLIKEHOLDE HAVNEDOKUMENTER
- ØKE INNTEKTER

Nordreisa kommune drifter i dag havna i Sørkjosen gjennom en samarbeidsavtale med Felleskjøpet som har utsalg på kaia. De fører kontroll med båter som laster og lossere og sender fakturagrunnlag til kommunen, som står for fakturering av gebyr for gods over kai. For denne avtalen betaler kommunen en fast pris på kr 75.000. Inntektene er for tiden budsjettert med kr

50.000, men den reelle inntekten har variert fra kr 20.000 til flere hundre tusen de siste åra. Det er spesielt anleggsaktivitet som skaper de største inntektene. Ansvar for driften av havnen ligger til virksomheten Anleggsdrift. For Nordreisa del er det stor sannsynlighet for at kostnaden til en eventuell felles havnesjef/havneressurs vil komme i tillegg til kommunens utgifter til driften av havna i Sørkjosen, som gjengitt ovenfor. Det er neppe hensiktsmessig å overlate denne oppgaven til den eventuelt nye fellesfunksjonen. Da må en felles havneressurs ha tilstedeværelse i havna Sørkjosen.

Vurdering

Mye av arbeidet som har vært lagt ned i det treårige felles havneprosjektet har vært svært praktisk rettet. Det er utarbeidet gode verktøy for å få kunnskap om eksisterende havnetilbud i regionen, samt hvilke fasiliteter som tilbys på de ulike stedene. Det er produsert materiale som er egnet til å markedsføre og bedre synliggjøre de enkelte havnetilbudene og det totale havnetilbudet som regionen representerer i dag.

Nordreisa har en meget effektiv driftsmodell for en havn som rangeres som nr. 3 i Nord-Troms, regnet etter last over kai i 2019. Man kan vanskelig argumentere for at en vil kunne oppnå en mer kostnadseffektiv havneadministrasjon for Nordreisa gjennom en interkommunal fellesfunksjon. Økte inntekter av betydning gjennom et felles Havne-IKS eller fellesressurs er det også vanskelig å argumentere for.

Nordreisa sine utfordringer på havnesiden knytter seg til en helt nødvendig opprusting av havna i Sørkjosen. Dersom en felles havneressurs kan bistå kommunen med å få finansiert og prosjektert dette havneprosjektet og andre relevante havneprosjekter senere kan det være interessant. I tillegg er det ønskelig å få bedre innsikt i de praktiske sidene som følger av ny havne og farvannsløp, og de effekter det kan gi for kommunen. Ved de to andre alternativene overføres myndighet til havna, men også til tilliggende arealer og prosjekter. På nåværende tidspunkt mener vi derfor at kommunen er best tjent med at myndigheten ligger i kommunen, men at en gjennom et samarbeid kan få faglig og utviklingsorienterte støtte og hjelp.

Sluttrapporten lister opp aktuelle oppgaver som kan tillegges et samarbeid. Dette ansees som altfor upresist. Det må utarbeides et forslag til avtale som beskriver oppgaver, ansvar og roller for en interkommunal ressurs. Siden rapporten legger opp til at havna og eiendommer tilknyttet havna skal forbli i kommunen, må det i avtalen også defineres klart hvilke ansvar som tilligger kommunen som eier.

Videre foreslås det et budsjett på 1,5 millioner for en felles ressurs. Det er et budsjett langt over sammenlignbare samarbeid. Vi mener at her må det arbeides videre for å fremme et mer realistisk budsjett.

Sluttrapporten viser til en likefordeling mellom alle kommunene, og en finansieringsmodell basert på en lik andel på hver kommune for 60% av totalkostnaden, og en andel basert på folketallet for 40% av finansieringsbehovet for et IKS eller en felles havneressurs i regionen.

I prosjektarbeidet ønsket Nordreisa kommune at det ble satt opp alternative modeller, fordi sammenhengen mellom folketall og havneaktivitet oppfattes som lite relevant. Bedre parametere for finansieringen av en slik fellesfunksjon bør heller være omfanget av den aktiviteten som er knyttet til havnevirksomheten i den enkelte kommune, f.eks. kommunenes inntekter fra havnevirksomheten. Alternativt kan kommunenes havneareal eller løpemeter kaifront (som fremgår av kai-oversikten) gi et mer relevant grunnlag for kostnadsfordelingen for en eventuell felles havnefunksjon. Eventuelt kan vertskommunen måtte stille med den største finansieringsandelen, da denne vil ha enklest tilgang til denne ressursen.

Sluttrapport

Tilskudd fra statsbudsjettets kap. 1360, post 71
til havnesamarbeid - 2020

1.

Prosjektnavn

PÅ VEI MOT IKS FOR HAVNENE I NORD-TROMS I 2020
--

2. Prosjektansvarlig

Navn	Maritim næringsutvikler Silja Karlsen
Postadresse	PB 145, 9189 Skjervøy
Org.nr.	941812716

3. Medsøkere

Lyngen kommune
Kåfjord kommune
Storfjord kommune
Nordreisa kommune
Kvænen kommun

3. Type tiltak og mål

Type tiltak:

Utvikling av formalisert havnesamarbeid (IKS) mellom 6 kommuner/havner i Nord-Troms, for å bidra til økt godstransport på sjø.

Mål

Hovedmålet var å konkretisere/implementere erfaringene/resultatene fra tidlige prosjektarbeid ved videre faglig arbeid, utvikling og forberede etablering av et havne- IKS i Nord-Troms.

Det skulle legges grunnlag for et funksjonelt og bærekraftig havnesamarbeid mellom kommunene som bidrar til å overføre mer gods til sjø ved å styrke sjøtransportens konkurransevne gjennom bl.a. forbedret transportkvalitet og lavere kostnader for brukerne.

4. Egenvurdering av prosjektets måloppnåelse og gjennomføring (øk feltet ved behov)

I løpet av prosjektet ble det gjennomført 3 prosjektmøter, herunder en studietur til Bergneset havn med påfølgende prosjektmøte. Prosjektet fulgte tidsplanen og de planlagte aktiviteter ble gjennomført. Disse er:

- Utvikling/implementering av fellesfunksjoner, synliggjøring og dokumentasjon (aktivitet 1)
- Utforme beslutningsgrunnlag for IKS/fellesfunksjon (aktivitet 2)
- Styrke faglig kunnskap (aktivitet 3)
- Formalia, administrative forhold og organisering/gjennomføring (aktivitet 4)

Den sentrale delen av prosjektet var å utforme et beslutningsgrunnlag for kommunene mht etablering av en fellesfunksjon knyttet til havnedrift/havneutvikling.

Beslutningsgrunnlaget er vedlagt denne rapporten (vedlegg 2). Beslutningsgrunnlaget vil bli behandlet av de respektive kommuner etter prosjektavslutningen.

Det ble i tillegg:

- videreutviklet en komplett kaioversikt for 31 kommunale kaianlegg og over 80 anlegg samlet
- utviklet maler for dokumentasjon som er nødvendig i forbindelse med havneorganiseringen (vedtekter, regulativer og forskrifter mv).
- gjennomført faglig utvikling i form av:
 - TEAMS-møte med Kystverket vedr. muligheter ved bruk av AIS
 - innlegg/presentasjoner fra bedrifter som BEWISynbra, Cargill, Bergneset havn og Felleskjøpet
 - faglige presentasjoner fra prosessleder vedr. ny Havne- og farvannsløp, maritim logistikk mv
- Utarbeidet en brosjyre som presenterer havnene og sentrale kommunale kaianlegg. **Brosjyren er vedlagt denne rapporten (vedlegg 3).**

Kommunene evaluerte prosjektet den 18.11.2020 og konkluderte med at prosjektet var vellykket og ga de forventede resultater. Kommunene ga følgende vurdering (Kvænangen var forhindret fra å delta):

Storfjord kommune: Et godt prosjekt der en har fått mer klarhet i hva som kreves ved havnedrift, samt at en har fått gode faglige innspill.

Nordreisa kommune: Gjennom prosjektet har vi fått mye godt bakgrunnsmateriale fra Transportutvikling AS for videre arbeid. Kommunen ser frem til å fortsette arbeidet.

Kåfjord kommune: Prosjektet har gitt betydelig påfyll av kompetanse og det har vært en svært viktig møteplass hvor en ble kjent med de enkelte kommunene. Prosjektet har gitt et god grunnlag for vurdering av muligheter og utfordringer.

Lyngen kommune: Prosjektarbeidet og resultatene var svært positive, og det var synd at prosjektet var over. Kompetansebyggingen har vært meget god og det er gitt et godt grunnlag for videre samarbeid i regionen.

Skjervøy kommune: det har vært et nyttig prosjekt, i flere faser. Det har gitt mulighet for å sette havn på agendaen og det har vært positive delinger av erfaring. Transportutvikling har levert mye kunnskap til prosjektet og gjennomført de aktiviteter som var planlagt.

5. Andre opplysninger

Se vedlagt beslutningsgrunnlag (vedlegg 2). Dette er grunnlaget for videre behandling i de enkelte kommunestyremøtene våren 2021.

Videre fremdriftsplan:

Januar 2021: Saken drøftes i regionrådet og kommunedirektørutvalget. Her bestemmes fordelingsnøkkel finansiering og evt. plassering av stilling.

Første kvartal 2021: Saken legges fram til de enkelte kommunestyrene for tilslutning.

Andre-fjerde kvartal 2021: planlegging av drift (avhengig av behandling i kommunestyrene)

Første kvartal 2022: Tilsetting og oppstart av fellesfunksjon.

På grunn av Covid 19-pandemien kom arbeidet med havnesamarbeidet i gang senere enn først planlagt. Dette skyldtes tilpassing av arbeidsoppgaver ihht. kommunens behov.

På grunn av Covid 19-pandemien ble det foretatt en studiereise i nærområdet. I tillegg ble møtene i styringsgruppa gjennomført på digitale møteverktøy. Dette førte til mindre reiseutgifter til den enkelte kommune. Digitale møter er effektive, men det fører også til at de uformelle samtalene rundt tematikken havn og havnesamarbeid ble mindre.

**6. Avsluttet regnskap (feltet økes ved behov)
[skal kunne sammenlignes post for post med kostnadsoverslag i søknad]**

Avsluttet prosjekregnskap sammenlignet med budsjett, følger som vedlegg 4. Bekreftet regnskap følger som vedlegg 5.

7. Forklaring til regnskapet. (Innsparinger/avvik i forhold til søknaden)

Prosjektets totalbudsjett var på kr. 1.472.000,-, hvorav kr. 719.500,- (48,9 %) ble finansiert av Kystverket. Regnskapsmessig totalkostnad ble kr. 1.056.630,-, der kr. 521.019,- er ekstern finansiering.

Se vedlegg 4 regnskap mot budsjett for prosjektet «På vei mot IKS for havnene i Nord-Troms 2020».

Aktiviteten i prosjektet ble redusert pga. covid 19-pandemien. Pandemien gjorde det vanskelig å gjennomføre studieturen slik opprinnelig tenkt. Dette samme gjelder for møter i styringsgruppen. Det ble valgt å avholde de interne møtene på digitale møteverktøy.

På bakgrunn av dette ble reisekostnadene minimale, og egeninnsatsen tilknyttet dette likeså.

8. Vedlegg

Nr.

	Nr.
Anmodning om utbetaling	1
Beslutningsgrunnlag havneorganisering i Nord-Troms 2020	2
Felles markedsføringsbrosjyre 2020	3
Regnskap mot budsjett 2020	4
Regnskap	5
Fakturakopier	6

8.

Underskrift

30/11-20 Syenøyg

Silje Kurl

Dato, sted

Underskrift

INNHold

INNHold	2
1 BAKGRUNN	3
2 MANDAT	3
3 «NORD-TROMS HAVN»	4
3.1 SMÅ ALENE, MEN STOR SAMMEN	4
3.2 31 KOMMUNALE KAIALEGG	4
3.3 UTFORDRINGER OG MULIGHETER	4
4 ORGANISASJONSFORMER	7
4.1 DAGENS SITUASJON	7
4.2 MULIGE ORGANISASJONS- OG SAMARBEIDSFORMER	7
4.2.1 <i>Dagens situasjon</i>	8
4.2.2 <i>Ad-hoc samarbeid</i>	8
4.2.3 <i>Fellesfunksjon</i>	8
4.2.4 <i>IKS med eller uten driftsaktiva</i>	9
5 VURDERINGER	9
5.1 HVA KAN EN OPPNÅ	9
5.2 ORGANISATORISKE FØRINGER	9
5.3 ØKONOMI OG FINANSIERING	10
5.3.1 <i>Økonomi generelt</i>	10
5.3.2 <i>Kostnader</i>	10
5.3.3 <i>Finansiering</i>	11
5.4 POLITISKE RAMMEBETINGELSER	11
5.5 MÅ ALLE KOMMUNENE VÆRE MED?	11
5.6 KONTORSTED FOR EN FELLES STILLING	12
6 ANBEFALING	12
7 FREMDRIFT	12
8 VEDLEGG	14
8.1 KOMMUNALE KAIER I NORD-TROMS (2020)	14

FIGURLISTE

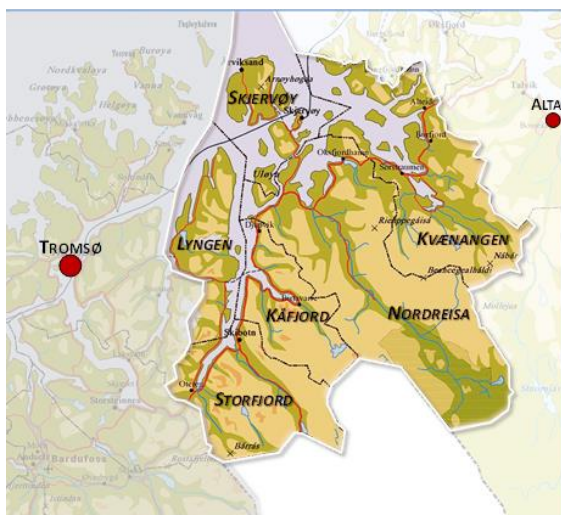
FIGUR 3-1: NORD-TROMS HAVN	4
FIGUR 3-2: KOMMUNALE KAIALEGG I KOMMUNENE	4
FIGUR 4-1: FELLES HAVNEORGANISERING I NORD-TROMS	8

TABELLISTE

TABELL 4-1: HAVNEORGANISERING I DE ENKELTE KOMMUNENE	7
TABELL 5-1: ESTIMAT: KOSTNADER FELLESFUNKSJON/IKS	10
TABELL 5-2: FINANSIERING FELLESFUNKSJON/IKS	11

1 BAKGRUNN

Nord-Troms Regionråd, bestående av 6 kommuner/havner (Skjervøy, Storfjord, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa og Kvæangen) tok initiativ til et samarbeidsprosjektet i 2020 der en ønsket å implementere erfaringene/resultatene fra tidligere havnesamarbeidsprosjekter.

Kystverket har delfinansiert samarbeidsprosjekter for Nord-Troms regionen i 2018, 2019 og 2020.

Prosjektarbeidet før 2020 har bidratt til å avklare sentrale føringer som vil være viktige ved videre havneutvikling, både innenfor markedsmuligheter, infrastruktur-, næringsmessige- og organisatoriske forhold. Grunnlaget for et tettere havnesamarbeid er vurdert som positivt.

Den 5. november 2019 ble det gjennomført et møte i Nord-Troms Regionråd. I saksdokumentene ble det lagt til grunn at erfaringene fra prosjektarbeidet var gode, og at kommunene er positive til å arbeide videre med samarbeidsløsninger. Regionrådet la videre til grunn, i tråd med Kystverkets målsettinger, at det langsiktige målet er å etablere et funksjonelt og

bærekraftig havnesamarbeid mellom kommunene som bidrar til å overføre mer gods til sjø. Dette ved å styrke sjøtransportens konkurransevne gjennom bl.a. forbedret transportkvalitet og lavere kostnader for brukerne.

På Regionrådsmøtet ble følgende vedtak fattet:

«Nord-Troms Regionråd er positiv til at det etableres et felles IKS for Nord-Troms havn. Saken legges fram til kommunene for tilslutning. Det søkes om midler til prosessen. Det må i løpet av 2020 gjøres likelydende vedtak i alle kommunene som skal være med i IKS'et.»

Videreføringen av prosjektet i 2020 har tatt utgangspunkt i konklusjonene/ anbefalingene fra tidligere års arbeid, Kystverkets føringer for 2020, Regionrådets vedtak den 5.11.19 og at en ny Havne- og farvannslov ble operativ fra 1.1.20..

I 2020 er en av hovedaktivitetene å utforme et beslutnings-grunnlag for havnesamarbeid, - i utgangspunktet et IKS.

2 MANDAT

Mandatet for dette beslutningsgrunnlaget er i utgangspunktet å utrede muligheten for et samarbeid via et IKS, bestående av alle havnene/ kommunene i regionen.

Vi vurderer imidlertid også muligheten for en fellesfunksjon, uten at man juridisk etablerer en selskapsform.

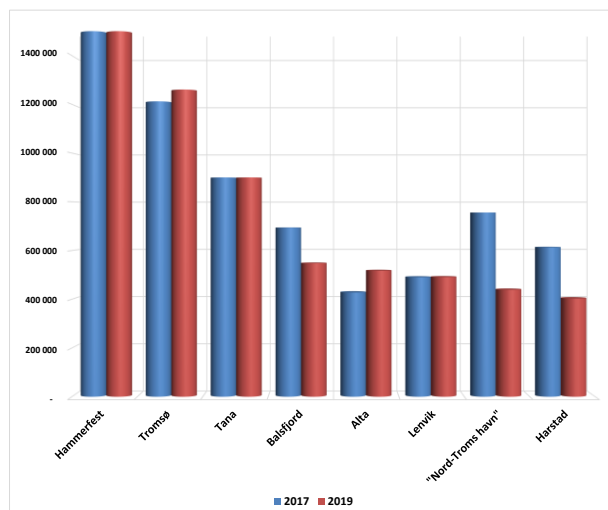

3 «NORD-TROMS HAVN»

De fleste havnene i Nord-Troms er relativt små, med varierende volum fra år til år. Unntaket er Lyngen som har stabile volum fra Swerocks anlegg i Tytebærvika.

3.1 SMÅ ALENE, MEN STOR SAMMEN

Legger man sammen havneaktiviteten i alle de 6 kommune i Nord-Troms, blir «Nord-Troms» havn den 7. største havnen i Troms og Finnmark fylke i 2019, og den 4. største i 2017.

Figur 3-1: Nord-Troms havn

For enkelthavnene har det vært store variasjoner i årlige volum, bl.a. som følge av veiprosjekter. Ved slik prosjekter brukes kaianleggene ved håndtering av pukk, grus, asfalt osv.

Ser man havnene under ett, vil de årlige variasjonene være mindre, og man vil fremtre som en større havn i regional sammenheng.

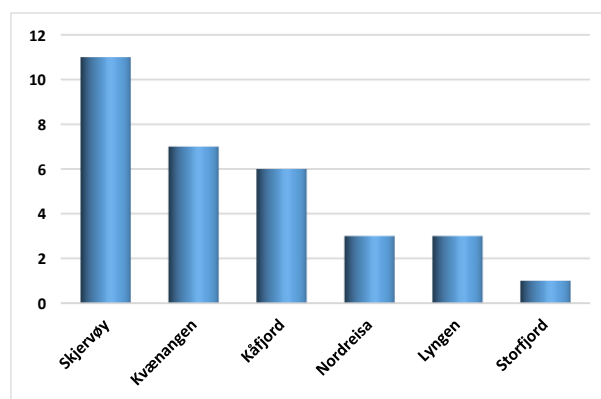
3.2 31 KOMMUNALE KAIANLEGG

Samlet sett har de 6 kommunene over 80 kaianlegg. Dette inkluderer både kommunale anlegg, offentlige anlegg

(f.eks. fylkeskommunens fergekaier) og private kaier.

Det er i 2020 registrert 31 kommunale kaianlegg i kommunene. Kaianleggene har varierende standard, og enkelte er nok mindre egnet for regulær bruk. Kommunene eier både gods, passasjer og kombinerte kaier.

Antallet kommunale kaier pr. kommune er vist i figur 3-2. I vedlegg 8.1 er tilgjengelige data for de enkelte kaier gjengitt.

Figur 3-2: Kommunale kaianlegg i kommunene

3.3 UTFORDRINGER OG MULIGHETER

Økt fokus på sjøtransport og havnedrift betinger at det avsettes ressurser til slik aktivitet. utfordringene i Nord-Troms er nok først og fremst rettet mot av havnene i hovedsak er små, og at ressursene som brukes på havnedrift begrenset.

Markedsføring/synliggjøring av havnene

Dette fører bl.a. til at havnene blir lite synlige i markedet, og at potensielle brukere av havneanleggene ikke har kunnskap om de muligheter som finnes. Dette kan gi tap av mulige inntekter og aktivitet.

Markedsaktørene må bl.a. vite hvor kaianleggene ligger og hvilket tilbud som finnes. Informasjon om havnene må gjøres

bedre tilgjengelig via nettsider, trykket materiell mv. Nettsider kan utvikles i fellesskap.

Som en del av prosjektarbeidet som er gjennomført av havnene/ kommunene i de siste årene er det utviklet en enkel presentasjonsbrosjyre som bør utvikles videre og oppdateres.

Havne i Nord-Troms kan også synliggjøres ved å få inn informasjon i offentlige databaser, f.eks. Barents Watch.

Utarbeide relevant informasjon

I dag finnes det lite og ufullstendig informasjon om kaianlegg og annen maritim/-driftsmessig informasjon, som kan brukes i markedsføringen av havnene.

Som en del av prosjektarbeidet som er gjennomført av havnene/ kommunene i de siste årene, er det utviklet en kai-oversikt, som bør utvikles videre og oppdateres.

Ny Havne- og farvannslov fra 1.1.2020

Ny havne- og farvannslov ble vedtatt 21. juni 2019 og gjelder fra 1. januar 2020. Loven erstatter dagens havne- og farvannslov (2009) og loslov (2014), og den består av en farvanssdel og en havnedel.

Prop. 86 L

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om havner og farvann
(havne- og farvannsloven)

Den nye loven innebærer flere endringer for kommunene.

Ny havne- og farvannslov De største endringene for kommunene

- Det er gitt en særskilt hjemmel som gir kommunene myndighet til bl.a. å regulere ankring, bruk av taubåt og dykking i eget sjøområde. Forskrifter om ankring skal godkjennes av Kystverket.
- Ansvar og myndigheten for navigasjonsinnretninger, samt ansvar for utbedringer i farvannet, er lagt til staten i sin helhet.
- Departementet er gitt myndighet til å regulere ferdsel i farvannet.
- Kommunene er gitt myndighet til å regulere ferdsel med fritidsfartøy i eget sjøområde.
- Anløpsavgiften videreføres under betegnelsen farvannsavgift.
- Eierkommunen kan på visse vilkår ta ut verdier fra havnevirksomheten.
- Kommunen er gitt adgang til midlertidig å begrense fartøyers opphold i havn når det er nødvendig for å unngå eller begrense lokal luftforurensning.
- Det er fastsatt en hjemmel for å kunne stille krav til drift av havn for å ivareta hensynet til miljø og sikkerhet.

Dette innebærer at flere forhold må følges opp av kommunene, bl.a. saksbehandling etter den nye lovens regler.

Det er derfor viktig å ha kunnskap om den nye loven, og følge opp de forhold kommunene har ansvar for.

Felles dokumentasjon og maler

Drift av en havn krever at det utarbeides en del dokumenter og at en del formalia følges.

Som en del av prosjektarbeidet som er gjennomført av havnene/ kommunene i 2020, er det utviklet et grunnlag for dokumentasjon som er viktig for å drive en havn.

Det er utarbeidet utkast til følgende dokumenter:

- Vedtekter for havnen
- Prisregulativ og vilkår
- Forskrift om farvannsavgift
- Forskrift om saksbehandling

Dokumentene tilfredsstiller kravene i den nye Havne- og farvannsloven, men må tilpasses de enkelte kommuner og/eller en felles havneorganisasjon.

Driftssystemer

Drift av en havn innebærer flere aktiviteter som bør følges opp. Det må avklares ansvar for driften, og hva den enkelte kommune legger opp til å tilby av tjenester; f.eks. vann, strøm, renovasjon mv.

Alle kystkommuner skal utarbeide en avfallsplan for sine småbåthavner og private brygger. Planene skal godkjennes av fylkesmannen. Ikke alle havnene i Nord-Troms har en slik godkjent plan. Denne kan utvikles i fellesskap, og driftes i regi av f.eks. Avfallsservice AS.

Flere andre forhold bør også følges opp i forbindelse med drift av havene. F.eks. lovpålagt rapportering til offentlige myndigheter (SSB), etablere anløpsmeldinger for fartøy, vurdere

behovet for ettersyn/vedlikehold, felles ISPS koordinering, opplæring osv.

INFO OM ISPS

ISPS-KODEN (INTERNATIONAL SHIP AND PORT FACILITY SECURITY CODE) ER VEDTATT AV FNS SJØFARTSORGANISASJON IMO FOR Å FORBEDRE SIKKERHETEN FOR SKIP I INTERNASJONAL FART, OG HAVNEANLEGG SOM BETJENER SLIKE SKIP. KYSTVERKET HAR ANSVARET FOR GJENNOMFØRING AV ISPS-KODEN OG HAVNESIKRINGSREGELVERKET I ALLE NORSKE HAVNER OG HAVNEANLEGG SOM OMFATTES AV DETTE REGELVERKET.

REGELVERKET OMFATTER HAVNER MED INTERNASJONALE ANLØP, ELLER HAVNER SOM KAN FÅ INTERNASJONALE ANLØP. FLERE HAVNER I NORD-TROMS HAR SLIKE ANLØP, ELLER KAN FÅ DET.

INFO OM § 36.FARVANNSAVGIFTEN (DEN NYE HAVNE- OG FARVANNSLOVEN)

KOMMUNEN KAN I FORSKRIFT BESTEMME AT DET SKAL BETALES FARVANNSAVGIFT FOR FARTØY SOM ANLØPER HAVN OG INNRETNINGER FOR DRIFT AV AKVAKULTURANLEGG I KOMMUNENS SJØOMRÅDE. I FORSKRIFTEN KAN DET FASTSETTES RABATTORDNINGER.

FARVANNSAVGIFTEN KAN BARE DEKKE KOMMUNENS KOSTNADER TIL

A) NØDVENDIG ISBRYTING OG FJERNING AV GJENSTANDER SOM HINDRER SJØTRANSPORTEN ELLER ER TIL FARE FOR FERDSELEN I KOMMUNENS SJØOMRÅDE, JF. § 6

B) UTØVELSE AV OFFENTLIG MYNDIGHET MED HJEMMEL I DENNE LOVEN MED FORSKRIFTER

C) FARVANNSSKILT OG NAVIGASJONSINNRETNINGER SOM KOMMUNEN EIER.

DEPARTEMENTET KAN GI FORSKRIFT OM KOMMUNENS ADMINISTRASJON AV FARVANNSAVGIFTEN.

DEPARTEMENTET KAN I FORSKRIFT OGSÅ OPPSTILLE ANDRE RAMMER FOR DET NÆRMERE INNHOLDET I FORSKRIFTER SOM GIS I MEDHOLD AV FØRSTE LEDD.

DEPARTEMENTET KAN GI FORSKRIFT OM AT EIERE ELLER OPERATØRER AV HAVNER ELLER HAVNETERMINALER SOM ER ORGANISERT SOM EGET RETTSSUBJEKT, SKAL KREVE INN FARVANNSAVGIFT PÅ VEGNE AV KOMMUNEN MOT DEKNING AV KOSTNADENE VED INNKREVIINGEN.

4 ORGANISASJONSFORMER

Organisering av havnevirksomheten kan skje på flere forskjellige måter. Driftsmessig står man fritt til å velge hvilken form man ønsker. Det kan skje via den enkelte kommunen, kommuner i fellesskap, egne selskaper, out-sourcing til private bedrifter osv.

Kommunens forvaltningsoppgaver etter Havne- og farvannsloven, må imidlertid ligge i kommunen eller i et IKS.

4.1 DAGENS SITUASJON

Samtlige kommuner har organisert sin havnevirksomhet som en del av den kommunale virksomheten, - i hovedsak innenfor teknisk etat. Ingen har etablert kommunale foretak (KF), og de havneansvarlige har andre oppgaver enn ren havnedrift. Dette kan føre til at selve havnedriften får mindre oppmerksomhet.

Dagens organisering og den ansvarlige for havneaktiviteten i den enkelte kommune er vist i tabellen nedenfor.

Kommune	Organisering	"Havnesjef"	Formell tittel
Kvænen	Teknisk etat + driftsansvarlig i Burfjord	Jan Inge Karlsen	Etatsleder Næring, utvikling og teknisk
Nordreisa	Sektor for drift og utvikling	Hilde Henriksen	Virksomhetsleder anleggsdrift
Kåfjord	HMDU + oppsynsmann Løkvoll og Djupvik	Karin Karlsen	Beredskapsrådgiver/ førstekonsulent
Lyngen	Utviklingsavdelingen	Svein Eriksen	Rådgiver næring
Storfjord	Miljø, drift og beredskap	Kim Andre Nyland Norrie	Ingeniør
Skjervøy	Teknisk etat + egen havnebetjent	Kjell Ove Lehne	Teknisk sjef

Tabell 4-1: Havneorganisering i de enkelte kommunene

4.2 MULIGE ORGANISASJONS- OG SAMARBEIDSFORMER

Prosjektarbeidet kommunene har deltatt i har vurdert flere former for samarbeid, - varierende fra samarbeid om rent praktiske forhold til mer formelt samarbeid.

INFO OM § 9. REGULERING AV BRUK AV KOMMUNENS SJØOMRÅDE (DEN NYE HAVNE- OG FARVANNSLOVEN)

KOMMUNEN KAN FATTE ENKELTVEDTAK ELLER GI FORSKRIFT AV HENSYN TIL SIKKER FERDSEL I KOMMUNENS SJØOMRÅDE OM

- A) FORBUD MOT OPPANKRING OG OM BRUK AV FASTSATTE ANKRINGSPOSISJONER FOR FARTØY SOM SKAL ANLØPE HAVN*
- B) BRUK AV TAUBÅTASSISTANSE ELLER FORTØYNINGSASSISTANSE FOR FARTØY VED ANLØP AV OG AVGANG FRA HAVN*
- C) SNØTØMMING I SJØ*
- D) DYKKING*
- E) HVOR SJØFLY KAN LANDE OG TA AV.*

Hovedgrupper - samarbeidsformer

- Formalisert samarbeid, f.eks. IKS
- Driftsmessig/praktisk samarbeid, fellesfunksjoner mv.
- Deling av funksjoner, ved at enkelte kaianlegg utvikles for forskjellige funksjoner (f.eks. containerhavn, bulkhavn, stykkods osv.)

Disse «hovedformene» for organisering kan grupperes i noen hovedalternativer, og klassifiseres i hva som kreves av formaliteter («formaliseringsgrad») og hva en forvente å få ut av samarbeidet («sannsynlig effekt av samarbeid»), avhengig av hva en velger.

De alternativene vi har sett på er:

- Dagens situasjon
- Ad-hoc/tilfeldig samarbeid
- Etablere en fellesfunksjon, uten juridisk formalisering
- Etablere et IKS, uten at driftsaktiva overføres fra kommunene
- Etablere et IKS, og overføre kommunale driftsaktiva til IKSet

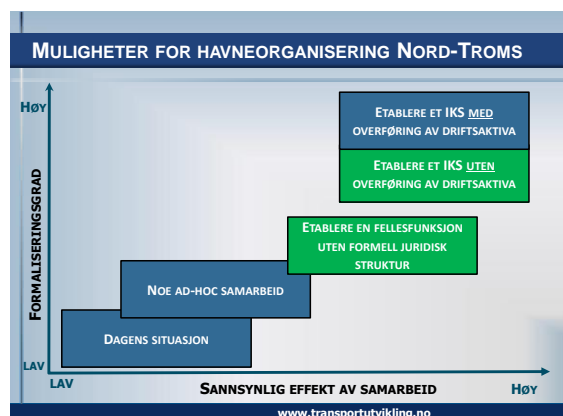
I figur 4-1 har vi illustrert de 5 alternativene ut fra «formaliseringsgrad» og «sannsynlig effekt av samarbeid». Bokser med grønn farge er de som vurderes som mest relevante i en tidlig fase.

«Formaliseringsgrad»

Det er en litt mer omstendig prosess å etablere et IKS enn f.eks. å samarbeid ad-hoc eller etablere en fellesfunksjon.

«Sannsynlig effekt av samarbeid»

Da havnene er små, kan effekten av samarbeid kan bli større ved en formalisert organisasjonsform; ha etablerte rutiner, ansatte som arbeider kun med havn osv.

Figur 4-1: Felles havneorganisering i Nord-Troms

Gjennomføring av samarbeidstiltak forutsetter at kommune er positive til slike former for samarbeid og legger til rette for dette.

4.2.1 DAGENS SITUASJON

Dagens situasjon er å betrakte som et slags «null-alternativ». Dvs at hver kommune drifter havn/kaianlegg som i dag.

Ønsker en å øke fokus på sjøtransport og havner, bør det nok legges større ressurser i driften enn i dag.

Vi oppfatter ikke dagens situasjon som et godt alternativ, -hvis ikke ressursinnsatsen økes i hver kommune.

4.2.2 AD-HOC SAMARBEID

Ad-hoc samarbeid er tilfeldig samarbeid, når en finner en aktivitet eller et prosjekt å samarbeide om. Havnesamarbeidsprosjektet som har pågått siden 2018, er et slikt samarbeid.

Man kan også finne flere andre aktiviteter hvor ad-hoc samarbeid kan benyttes.

Dette vil imidlertid ha mer karakter av prosjekter enn kontinuerlig aktivitet.

4.2.3 FELLEFSUNKSJON

En fellesfunksjon er normalt en felles stilling (eller flere) hvor kommune har lagt ut oppgaver som med fordel kan løses i fellesskap, -og hvor de ønsker mer aktivitet. Dette kan være markedsføring, synliggjøring, inneha kunnskap om den nye havne- og farvannsloven, forberede saksbehandling, vedlikeholde/oppdatere regulativer, nettsider osv.

Man kan normalt ikke legge Havne- og farvannslovens forvaltningsoppgaver inn i

en fellesfunksjon. Disse lovpålagte oppgavene må håndteres av kommunene selv, eller et IKS.

Fellesfunksjonen kan imidlertid forberede kommunal saksbehandling, men ikke fatte selve vedtaket.

4.2.4 IKS MED ELLER UTEN DRIFTSAKTIVA

IKS er en kjent organisasjonsform for kommunene, og flere havner har etablert slike selskap for å drifte sin havneorganisasjon og kaianlegg. Dette vil kreve at et IKS registreres og at alle nødvendige dokumenter utformes, -f.eks. en selskapsavtale. Dette krever også at en følger gjeldene lovverk, har nødvendige beslutningsorganer (representantskap, styre og daglig leder).

4.2.4.1 MED OVERFØRING AV DRIFTSAKTIVA

Et IKS med overføring av driftsaktiva, innebærer at det etableres et IKS og at f.eks. kommunale kaianlegg overføres til det nye IKSet mot vederlag. Vederlag kan f.eks. være eierandeler i selskapet, slik at et selskap med betydelig aktiva (f.eks. mange kaianlegg) får en større eierandel, enn en kommune med få/små kaianlegg.

Normalt vil all økonomisk aktivitet ligge i IKSet, både investering, drifts kostnader og løpende inntekter.

4.2.4.2 UTEN OVERFØRING AV DRIFTSAKTIVA

Et IKS uten driftsaktiva er en enklere form av et IKS med overførte driftsaktiva.

Her fokuseres det på selve driften, og aktiva eies av den enkelte kommune. Dette vil på mange måter, rent driftsmessig, kunne ligne på en fellesfunksjon, men med mer formaliserte styrings-strukturer (styre, selskapsavtale mv.)

5 VURDERINGER

5.1 HVA KAN EN OPPNÅ

Vi tror samarbeid generelt er bra, spesielt hvis det foreligger begrensninger i økonomiske- eller personellressurser i egen kommune. Kommunene har erfaring fra flere former for samarbeid, bl.a. forskjellige IKS.

Godt organisert vil havnesamarbeid kunne gi positive effekter for kommunene.

Noen effekter av havnesamarbeid

- Økt synliggjøring av havnene vi gi større mulighet for at havnene i større grad blir benyttet av markedsaktørene. Dette vil kunne bidra til økte inntekter fra virksomheten
- Enklere saksbehandling og økt kunnskap om lovverk og forskrifter, - spesielt den nye Havne- og farvannsloven fra 1.1.20
- Økt profesjonalisering ved at nødvendig dokumentasjon etableres etter en felles mal, rutiner utvikles, felles ISPS funksjon og at lovpålagte krav overholde
- Styrket fokus på havneutvikling i regionen, bl.a. strategi- og handlingsplaner, vedlikeholdsplaner, kompetanseutvikling mv
- Mulighet for bedre/koordinert søknadsbehandling for forskjellige tilskudd, nye prosjekter mv.
- Frigjøring av tid for dagens «havneansvarlige» til annen aktivitet

5.2 ORGANISATORISKE FØRINGER

Vi legger til grunn at dagenes situasjon ikke er optimal. Det arbeides godt blant de

enkelte, men fokus på havnedriften og sjøtransporten begrenses bl.a. av at de enkelte havneansvarlige betjener flere funksjoner. Det er heller ikke sannsynlig at en form for ad-hoc samarbeid gjør at en kommer nærmere målene om å skape resultater via samarbeid.

Vi mener derfor at et samarbeid enten bør løses via en IKS-løsning eller en form for fellesfunksjon. Disse to hovedalternativene vurderes nærmere i det følgende

5.3 ØKONOMI OG FINANSIERING

5.3.1 ØKONOMI GENERELT

Det vil ikke nødvendigvis være store kostnadmessige forskjeller om man etablerer en fellesfunksjon (uten selskapsdannelse) eller et IKS.

Et «fullverdig» IKS, med overføring av driftsaktiva og fullt inntekts-/kostnadsansvar vil være en prosess som må ledsages av et langsiktig arbeid. Dette skyldes bl.a. at aktiva som overføres til IKS må prises i forbindelse med aksjefordelingen, og det vil være et mer omfattende arbeid knyttet til avtaledokumenter.

Overføringen av aktiva krever en økonomisk verdsettelse som normalt må gjennomføres av en profesjonell aktør. Dette arbeidet kan ha en relativt høy kostnad. I tillegg vil normalt overføringen ledsages av at det må betales dokumentavgift til staten. Dokumentavgiften utgjør for tiden 2,5%.

Et IKS med overføring av aktiva kan være en løsning på sikt.

Velger man en løsning med IKS vil det i første omgang være både praktiske/økonomiske hensyn som tilsier at man

etablerer et IKS som fokuserer på selve driften og oppgaver som kommunene ser fordeler av å legge ut til et IKS, f.eks. forbedrede saksbehandling, markedsføring, rapportering mv.

En slik forenklet IKS løsning vil kunne ligne på en fellesfunksjon. I prinsippet vil det kunne være snakk om å opprette en stilling felles for kommunene.

5.3.2 KOSTNADER

Ved etablering av et driftsrettet IKS (der aktiva, normale driftskostnader og inntekter ligger i kommunene) eller en fellesfunksjon, vil kostnadene kunne være relativt like.

I tabell 5-1 vises et estimat for kostnader ved en fellesfunksjon eller en enklere form for IKS. Vi har forutsatt at det opprettes en stilling til kr. 700.000 pr. år, og at det vil påløpe rundt 25% i sosiale kostnader, forsikringer mv.

Stillingen vil kreve noe reisevirksomhet, bl.a. for å følge opp kommuner mv. Det er avsatt et relativt lite beløp på kr. 75.000 pr. år til dette.

Det vil videre være behov for kontorhold, data, abonnementer mv. Her er det avsatt kr. 75.000 pr. år.

Markedsføring og synliggjøring vil være en viktig del av arbeidsområdet. Her er det avsatt kr. 250.000.

Annet/usikkerhet er anslått til kr. 200.000.

Lønn og feriepenger	700 000
Avgifter, forsikring og sosiale kostnader	175 000
Reisekostnader og møter	75 000
Kontor, data, drift, abonnementer	75 000
Markedsføring	250 000
Annet/usikkerhet	200 000
Sum fellesfunksjon/enklere form for IKS	1 475 000

Tabell 5-1: Estimat: kostnader fellesfunksjon/IKS

Kostnadsanslaget er et estimat, som må vurderes nærmere ut fra hvilke arbeidsoppgaver som legges inn i funksjonen/IKSet, -og ønsket aktivitetsnivå .

5.3.3 FINANSIERING

Finansiering vil normalt måtte skje ved en kostnadsdeling mellom kommunene. Dette kan gjøres ved at man benytter et likt beløp pr kommune, eller en form for fordeling etter f.eks. innbyggertall e.l. Bruker man en fordelingsnøkkel bør man velge en variabel som ikke endres hvert år.

Benytter man et likt beløp pr. kommune, og alle 6 kommune deltar, vil det årlige beløpet, basert på kostnadsestimatet, ligge på kr 245.000-250.000 pr. kommune.

Tabellen nedenfor viser et eksempel der en forutsetter at 60% av kostnaden fordeles likt mellom kommunene (kr. 147.550 pr. kommune eller 16,7% pr. kommune), og at de resterende 40% fordeles i henhold til folketallet i kommunene (3. kvartal 2020).

En vil da komme ut med en fordeling der kommuner med høyere folketall betaler noe mer enn kommuner med et lavere folketall.

Kommune	Fast sats (60%)	Andel basert på folketall	Sum	Andel
Kvænangen	147 500	44 834	192 334	13 %
Nordreisa	147 500	182 989	330 489	22 %
Skjervøy	147 500	110 185	257 685	17 %
Kåfjord	147 500	77 961	225 461	15 %
Lyngen	147 500	105 178	252 678	17 %
Storfjord	147 500	68 852	216 352	15 %
Nord-Troms	885 000	590 000	1 475 000	100 %

Tabell 5-2: Finansiering fellesfunksjon/IKS

Det vil være opp til kommunene å beslutte hvilken form for finansieringsløsning og fordeling som velges. Andre variable enn befolkning kan benyttes ved fordelingen.

Det vil være fornuftig om Regionrådet foretar en vurdering av dette.

5.4 POLITISKE RAMMEBETINGELSER

Kystverkets rammer er finansiert over politisk vedtatte budsjetter. Når Kystverket velger å finansiere et havnsamarbeidprosjekt over 3 år, ligger det implisitt noen føringer om at det ønskes en form for «samarbeidsresultat».

Fylkeskommunen har ikke spesielle vedtak eller beslutninger knyttet til havnesamarbeid konkret. Vi vil imidlertid tro at fylkeskommunen vil se positivt på at det etableres et havnesamarbeid innenfor Regionrådets grenser.

Det er imidlertid de politiske beslutningstakerne i kommunene selv som avgjør hva resultatet blir. Ønsker man et samarbeid, har kommune selv mulighet til å beslutte dette.

5.5 MÅ ALLE KOMMUNENE VÆRE MED?

Kommunene kan vurdere beslutningsgrunnlaget forskjellig, med den konsekvens at ikke alle blir med.

Det er ingen formell begrensning knyttet til dette, -men kanskje en politisk, fordi man ønsker at alle skal være med. Helgeland regionråd etablerte et havne-IKS i 2018. En av kommunene i regionen valgte å ikke delta, men IKSet ble stiftet og er i drift.

Det er også slik at enkelte kommuner kan velge en annen organisasjonsform enn i dag, og likevel delta i et IKS. Hvis f.eks. en av kommune ønsker å skille ut havneaktiviteten i et eget KF (kommunalt Foretak), kan dette KFet delta i et IKS, eller en fellesfunksjon med avgrensede oppgaver.

5.6 KONTORSTED FOR EN FELLES STILLING

Ved en eventuell tilsetting av en felles stilling vil det være aktuelt å vurdere kontorsted. Her kan det legges til grunn en viss fleksibilitet, slik at den som tilsettes har flere valg. Dette kan forenkle tilsettingen av kvalifisert personell.

Det vil være fornuftig om Regionrådet foretar en vurdering av dette.

6 ANBEFALING

Kommunene i Nord-Troms har et større potensial innenfor havn- og sjøtransport enn det som faktisk gjelder i dag. Økt sjøtransport er også en nasjonal satsing.

Økt samarbeid kan være et bidrag for å ta ut mer av potensialet, profesjonalisere drift/saksbehandling og synliggjøre at havnene i Nord-Troms samlet er blant de største i det nye fylket. Dette vil kunne bidra til økte inntekter.

Vi tror i utgangspunktet at det beste er å sikte mot en enklere form for IKS, der aktiva, inntekter og vanlige driftskostnader (f.eks. vedlikehold av kaier) beholdes i kommunene. En form for IKS vil i markedet kunne fremtre med større tyngde/mer bindende enn en fellesfunksjon.

Da havneorganisering på mange måter er «upløyd mark» for kommunene, kan det være argumenter for å gå stegvis frem, og sikre et resultat innenfor en kortere tidsperiode.

Hvis kommunene vurderer at det ønskes et nærmere samarbeid innenfor havnedriften, og at det kan være mer utfordrende å etablere et IKS, anbefaler vi:

- Det etableres en fellesfunksjon, i form av en stilling som betjener oppgaver

definert av kommunene. En fellesfunksjon kan være raskere/enklere å etablere enn et IKS.

- En fellesfunksjon vil i hovedsak kunne løse oppgaver på samme måte som i et drifts-IKS.
- En av oppgavene kan være en nærmere utredning av et tettere samarbeid i form av et IKS
- Kommunene må beslutte:
 - hvilke oppgaver som skal ligge under stillingen, bl.a. med bakgrunn i funn fra havnesamarbeidsprosjekter i de siste 3 årene
 - hvordan en fellesfunksjon skal finansieres av kommunene i fellesskap, - eventuelt vurdere om det kan etableres en form for prosjektfinansiering for en periode
 - Eventuelle krav/føring mht til hvor en stilling skal ha kontorsted

7 FREMDRIFT

Etablering av en fellesfunksjon, eller en enklere form for IKS, må besluttes av de respektive kommuner.

Beslutningen bør ledsages av et finansieringstilsagn, - dvs. at de kommuner som deltar må forplikte seg til å delta med økonomiske ressurser.

Kommunene må avklare hvilke oppgaver fellesfunksjonen skal betjene, og hvor en eventuell stilling skal ha kontorsted.

Det vurderes som fornuftig at regionrådet anbefaler hvordan finansieringen fordeles mellom kommune, og om det er krav til hvor en stilling (fellesfunksjon) bør ha kontorsted.

Vi foreslår følgende tentative fremdriftsplan:

29. januar 2020

Regionrådet «oppdaterer» sitt vedtak av 5.11.19 og vurderer konkret hvordan finansieringsfordelingen av en fellesfunksjon kan/bør gjøres og eventuelle krav/føringer mht lokalisering av denne (kontorsted)

I løpet av 1. kvartal 2021

Politisk behandling i de enkelte kommuner der en beslutter deltagelse i havnesamarbeidet, i form av en fellesfunksjon, og gir et tilsagn om deltagelse på finansieringssiden.

2.-4 kvartal 2021

Planlegging av driften i fellesfunksjonen, utlysning av stilling og tilsetting.

1.1.2022

Opstart drift i fellesfunksjonen.

8 VEDLEGG

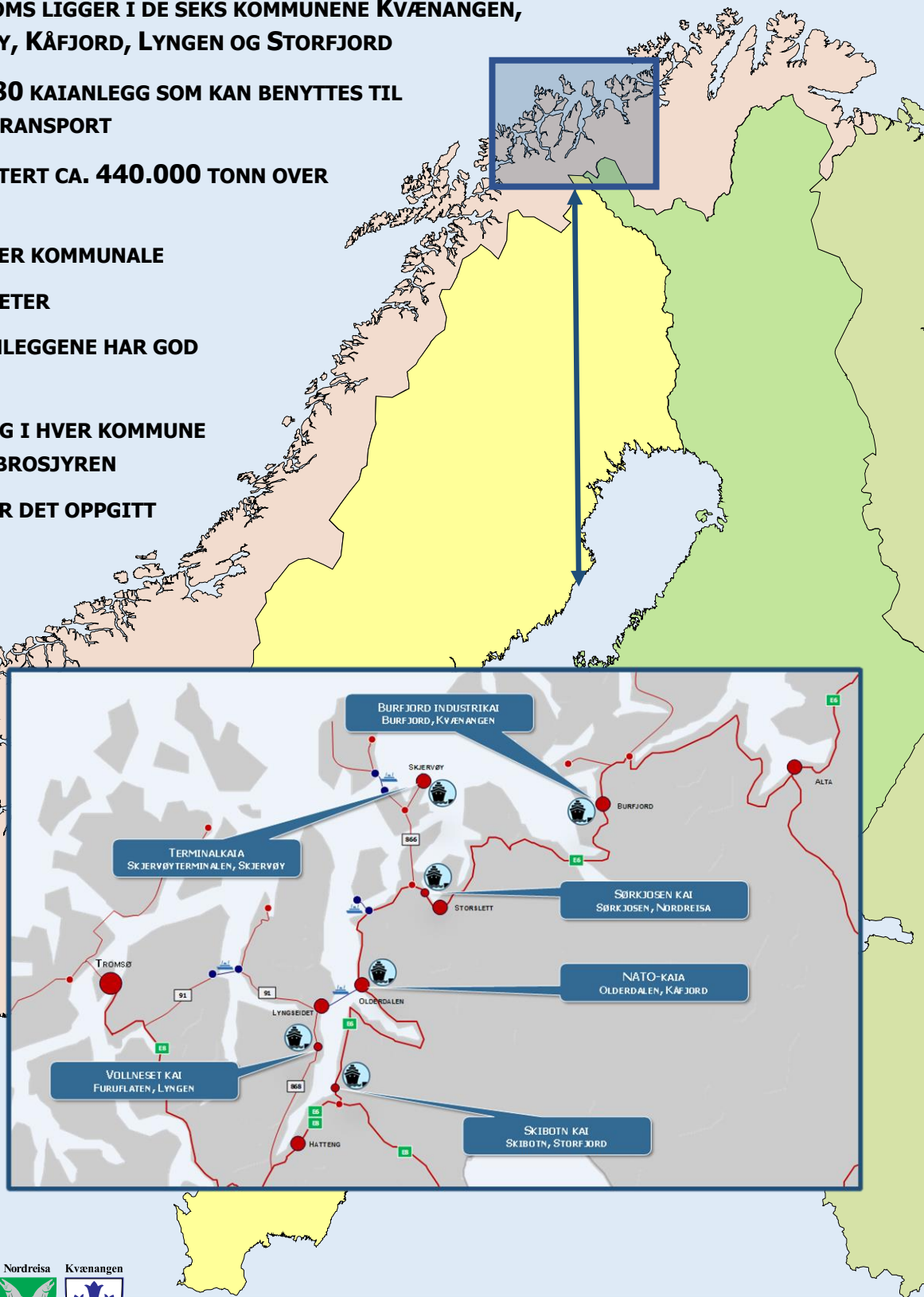
8.1 KOMMUNALE KAIER I NORD-TROMS (2020)

(alfabetisk etter kommunenavn)

KOMMUNE	NAVN PÅ KAI	BELIGGENHET	TYPE KAI	LENGDE (m)	DYBDE (m)
Kvænangen (6 kaianlegg)	Burfjord industrikai	Burfjord sentrum	Industrikai/ lokalbåt	65	4,5
	Dunvik kai	Spildra (Dunvik)	Lokalbåt, person/gods	30	-
	Valanhamn kai	Valanhamn	Lokalbåt, person/gods	25	-
	Reinfjord kai	Reinfjord	Lokalbåt, person/gods	20	-
	Seglvik kai	Seglvik	Lokalbåt, person/gods	20	-
	Skorpa kai	Skorpa	Lite i bruk	13	-
Kåfjord (6 kaianlegg)	Natokaia	Olderdalen	Industrikai	60	6
	Djupvik fiskerihavn	Djupvik	Statlig fiskerihavn	30	5,5
	Djupvik-allmenning	Djupvik	Allmenningskai	40	4
	Djupvik-industri	Djupvik	Industrikai	39	6
	Mann dalen-allmenning	Løkvoll	Løkvoll allmenningskai	40	6
	Mann dalen-fiskeri	Løkvoll	Kom. fiskerihavn/flytekai	40	5
Lyngen (4 kaianlegg)	Vollneset kai	Tytebærvika	Industrikai	50	8
	Tytebærvika kai	Furuflaten	Industrikai	30	10
	Sandneset	Nord Lenangen	Industrikai	90	12
	Lenangsøyra Havn	Lenangsøyra	Fiskerihavn	22	5
Nordreisa (3 kaianlegg)	Sørkjosen kai	Sørkjosen	Industri- og fiskerihavn	60	5,5
	Oksfjord havn	Oksfjord	Fiskerihavn/småbåthavn	17	5
	Klubbenes nord	Klubbenes	Kaifront	5	-
Skjervøy (11 kaianlegg)	Terminalkaia/Skjervøyterminalen	Ytre havn	Hurtigrute-/hurtigbåtkai	215	8
	Kaia ved Lerøy	Ytre havn	Industrikai	50	8
	Industrikaia	Midtre havn	Bunkers/industrikai	80	8
	Nofikaia	Indre havn	Industrikai	32	6
	Refakaia	Indre havn	Div. fartøy	75	6
	Allmenningskaia	Indre havn	Fiskebåter	30	6
	Allmenningskai	Årviksand v/fiskebruket	Allmenningskai	60	4
	Årviksand-fiskebåter	Årviksand	Allmenningskai	15	4
	Industrikaia på Skaret	Skaret	Almenningskai	60	5-6
	Kollagernes kai	Kollagernes	Almenningskai	50	8
	Vorterøy	Vorterøy	Passasjer	24	-
Storfjord (1 kaianlegg)	Skibotn kai	Skibotn	Industrikai	50	7

31 KOMMUNALE KAIANLEGG MIDT I DEN NYE REGIONEN TROMS OG FINNMARK

- ✓ HAVNENE I NORD-TROMS LIGGER I DE SEKS KOMMUNENE KVÆNANGEN, NORDREISA, SKJERVØY, KÅFJORD, LYNGEN OG STORFJORD
- ✓ REGIONEN HAR OVER 80 KAIANLEGG SOM KAN BENYTTES TIL GODS- OG PASSASJERTRANSPORT
- ✓ I 2019 BLE DET HÅNDTERT CA. 440.000 TONN OVER KAIENE I REGIONEN.
- ✓ 31 AV KAIANLEGGENE ER KOMMUNALE
- ✓ MER ENN 1.400 KAIMETER
- ✓ DE KOMMUNALE KAIANLEGGENE HAR GOD KAPASITET
- ✓ ETT STØRRE KAIANLEGG I HVER KOMMUNE ER KORT BESKREVET I BROSJYREN
- ✓ FOR HVER KOMMUNE ER DET OPPGITT EN KONTAKTPERSON

KVÆNANGEN

KVÆNANGEN HAR 6 KOMMUNALE KAIANLEGG:

Navn på kai	Beliggenhet	Type kai	Lengde (m)	Dybde (m)
Burfjord industrikai	Burfjord sentrum	Industrikai/ lokalbåt	65	4,5
Dunvik kai	Spildra (Dunvik)	Lokalbåt, person/gods	30	-
Valanhamn kai	Valanhamn	Lokalbåt, person/gods	25	-
Reinfjord kai	Reinfjord	Lokalbåt, person/gods	20	-
Seglvik kai	Seglvik	Lokalbåt, person/gods	20	-
Skorpa kai	Skorpa	Lite bruk	13	-

ETT AV KOMMUNENS VIKTIGSTE KAIANLEGG ER BURFJORD INDUSTRIKAI.

TYPE: INDUSTRI OG FISKERI

BELIGGENHET: BURFJORD

VEITILKNYTNING: E6

BYGGEMATERIALE: BETONG

LENGDE: 40 + 25 M

DYBDE: 4,5 M

KONTAKT KVÆNANGEN KOMMUNE:

AVD.INGENIØR DAG ÅSMUND FARSTAD

TELEFON: +47 417 60 114

E-POST:

DAG.FARSTAD@KVÆNANGEN.KOMMUNE.NO

NORDREISA

NORDREISA HAR 3 KOMMUNALE KAIANLEGG:

Navn på kai	Beliggenhet	Type kai	Lengde (m)	Dybde (m)
Sørkjosen kai	Sørkjosen	Industrikai (fiskerihavn)	60	5,5
Oksfjord havn	Oksfjord	Fiskerihavn/ småbåthavn	17	5
Klubbenes nord	Klubbenes	Enkel anleggskai	5	-

ETT AV KOMMUNENS VIKTIGSTE KAIANLEGG ER SØRKJOSEN KAI.

TYPE: INDUSTRI OG FISKERI

BELIGGENHET: SØRKJOSEN

VEITILKNYTNING: E6

BYGGEMATERIALE: BETONG

LENGDE: 30 + 30 M

DYBDE: 5,5 M

KONTAKT NORDREISA KOMMUNE:

NÆRINGSUTVIKLER JAN FJÆRE

TELEFON: +47 417 06 134

E-POST:

JAN.FJÆRE@NORDREISA.KOMMUNE.NO

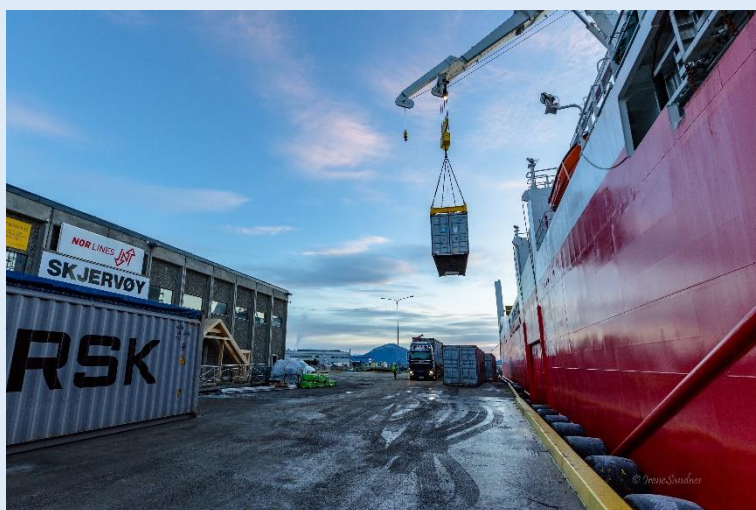
SKJERVØY

SKJERVØY HAR 11 KOMMUNALE KAIANLEGG:

NAVN PÅ KAI	BELIGGENHET	TYPE KAI	LENGDE (m)	DYBDE (m)
Terminalkaia/ Skjervøyterminalen	Ytre havn	Hurtigrutekai/ hurtigbåtkai	215	8
Kaia ved Lerøy	Ytre havn	Industrikai	50	8
Industrikaia	Midtre havn	Bunkers/industrikai	80	8
Nofikaia	Indre havn	Industrikai	32	6
Refakaia	Indre havn	Div. fartøy	75	6
Allmenningskaia	Indre havn	Fiskebåter	30	6
Allmenningskai	Årviksand v/fiskebruket	Allmenningskai	60	4
Årviksand-fiskebåter	Årviksand	Allmenningskai	15	4
Industrikaia på Skaret	Skaret	Allmenningskai	60	5-6
Kollagernes kai	Kollagernes	Allmenningskai	50	8
Vorterøy	Vorterøy	Passasjer	24	-

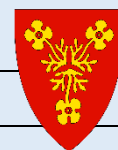
ETT AV KOMMUNENS VIKTIGSTE KAIANLEGG ER TERMINALKAI/ SKJERVØYTERMINALEN.

TYPE: INDUSTRI / FISKERI/PASSASJER
BELIGGENHET: SKJERVØY
VEITILKNYTNING: FV866/E6
BYGGEMATERIALE: BETONG
LENGDE: 215 M
DYBDE: 8 M

KONTAKT SKJERVØY KOMMUNE:
HAVNEBETJENT VIGGO MARTINSEN
TELEFON: + 47 95 00 64 92
E-POST:
HAVNA@SKJERVOY.KOMMUNE.NO

STORFJORD

STORFJORD HAR ETT KOMMUNALT KAIANLEGG. DETTE ER SKIBOTN KAI.

TYPE: INDUSTRI MV
BELIGGENHET: SKIBOTN
VEITILKNYTNING: E6/E8
BYGGEMATERIALE: BETONG
LENGDE: 50 M
DYBDE: 7 M

KONTAKT STORFJORD KOMMUNE:
INGENIØR KIM ANDRE NYLAND NORRIE
TELEFON: +47 40 02 88 59
E-POST:
KIM.NORRIE@STORFJORD.KOMMUNE.NO

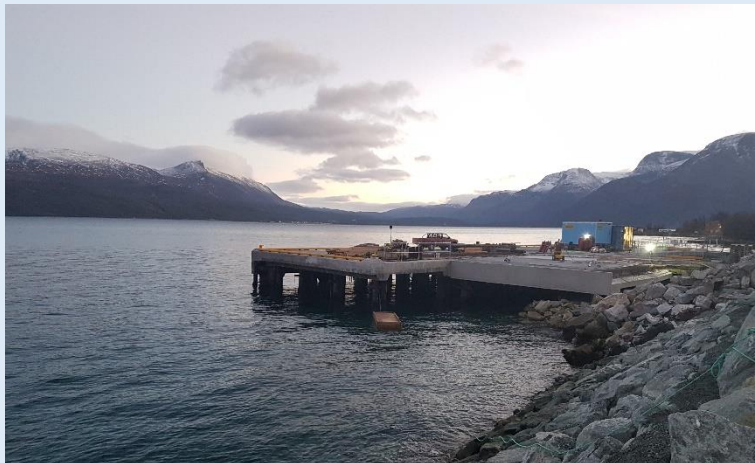
LYNGEN

LYNGEN HAR 4 KOMMUNALE KAIANLEGG:

NAVN PÅ KAI	BELIGGENHET	TYPE KAI	LENGDE (m)	DYBDE (m)
Vollneset kai	Tytebærvika	Industrikai	50	8
Tytebærvika kai	Furuflaten	Industrikai	30	10
Sandneset	Nord Lenangen	Industrikai	90	12
Lenangsøyra Havn	Lenangsøyra	Fiskerihavn	22	5

ETT AV KOMMUNENS VIKTIGSTE KAIANLEGG ER NYE VOLLNESET KAI.

TYPE: INDUSTRI MV
BELIGGENHET: FURUFLATEN
VEITILKNYTNING: FV868/E6
BYGGEMATERIALE: BETONG
LENGDE: 50 M
DYBDE: 8 M

KONTAKT LYNGEN KOMMUNE:
RÅDGIVER NÆRING SVEIN ERIKSEN
TELEFON: +47 92 03 85 75
E-POST:
SVEIN.ERIKSEN@LYNGEN.KOMMUNE.NO

KÅFJORD

KÅFJORD HAR 6 KOMMUNALE KAIANLEGG:

NAVN PÅ KAI	BELIGGENHET	TYPE KAI	LENGDE (m)	DYBDE (m)
Natokaia	Olderdalen	Industrikai	60	6
Djupvik fiskerihavn	Djupvik	Statlig fiskerihavn	30	5,5
Djupvik-allmenning	Djupvik	Allmenningskai	40	4
Djupvik-industri	Djupvik	Industrikai	39	6
Mandalen-allmenning	Løkvoll	Løkvoll allmenningskai	40	6
Mandalen-fiskeri	Løkvoll	Kom. fiskerihavn/flytekai	40	5

ETT AV KOMMUNENS VIKTIGSTE KAIANLEGG ER NATOKAIA I OLDERDALEN.

TYPE: INDUSTRI MV
BELIGGENHET: OLDERDALEN
VEITILKNYTNING: E6
BYGGEMATERIALE: BETONG
LENGDE: 60 M
DYBDE: 6 M

KONTAKT KÅFJORD KOMMUNE:
HAVNESJEF KARIN KARLSEN
TELEFON: +47 48 15 96 42
E-POST:
KARIN.KARLSEN@KAFJORD.KOMMUNE.NO

Kvæningen	Burfjord industrikai	Burfjord sentrum	Industrikai/ lokalbåt	Kommune	Kvæningen kommune	Bulk (grus/asfalt/gjødsel) stykkods mm. Fiskemottak på industridel. Person/gods med lokalbåt	65	40+25		500 m2	4.5	Betong	Venterom		Landstrøm	Oppgradert plassbelysning i 2019.
Kvæningen	Dunvik kai	Spildra (Dunvik)	Lokalbåt, person/gods	Kommune	Kvæningen kommune	Person/gods	30		Nei	-	Tre	Kaiskur/ venterom 2019 (uisolert). Fiskemottak		Landstrøm	Oppgrad. plassbelysning 2019	
Kvæningen	Valanhamn kai	Valanhamn	Lokalbåt, person/gods	Kommune	Kvæningen kommune	Person/gods	25		Nei	-	Tre	Kaiskur/ venterom		Nei	Må utbedres	
Kvæningen	Reinfjord kai	Reinfjord	Lokalbåt, person/gods	Kommune	Kvæningen kommune	Person/gods	20		Nei	-	Tre	Kaiskur/ venterom (dårlig stand)		Nei	Belyst kai	
Kvæningen	Seglvik kai	Seglvik	Lokalbåt, person/gods	Kommune	Kvæningen kommune	Person/gods	20		Nei	-	Tre	Fiskemottak (nytt i 2013)		Nei	Belyst kai	
Kvæningen	Dorras (Hjellnes)	Dorras (Hjellnes)	Industrikai	Privat	Marine Harvest Norway AS	Oppdrett	22				3.5	Tre/betong	Flytebrytte			
Kvæningen	Hamnebukt	Hamnebukt	Industrikai	Privat	Marine Harvest Norway AS	Oppdrett	20				Ukjent	Treverk	Kran			
Kvæningen	Rakkenes	Rakkenes	Industrikai	Privat	Marine Harvest Norway AS	Oppdrett	40				2.5	Treverk				
Kvæningen	Slakteriet i Jøkefjord	Slakteriet i Jøkefjord	Industrikai	Privat	Marine Harvest Norway AS	Mottak av laks til slakt	Ukjent				Ukjent	Tre og stål	Kran			
Kvæningen	Hjellnes Jøkefjord	Hjellnes Jøkefjord	Trekai	Privat	Marine Harvest Norway AS	Fiskeri	Ukjent				Ukjent	Trekai				
Kvæningen	"Materialkaia"	Burfjord	Trekai	Privat	Astrid Helene Sørvik	Ukjent	18				Ukjent	Tre	Skur			
Kvæningen	Kjækan kai	Kjækan	Trekai	Privat	Nord Troms Hytteferie DA	Ukjent	20				Ukjent	Tre	Lagerhus			
Kvæningen	Skorpa kai	Skorpa	Lite i bruk	Kommune	Kvæningen kommune	Adkomstkai/ ikke i daglig bruk	13		Nei	-	Tre	Ingen		Nei	Ingen belysning	
Kvæningen	Ravelsnes kai	Spildra	Trekai	Kommune	Kvæningen kommune	Ikke i bruk	23		Begrenset	-	Tre	Skur (dårlig stand)		Nei	Strøm koblet fra	
Kvæningen	Gamle Felleskjøppkaia	Alteidet	Trekai	Privat	Odd og Ole Johnny Hansen	Fiskeri	23				Ukjent	Tre	Lager			
Kvæningen	Badderer kai	Badderer	Trekai	Privat	Karl Paulsen	Gods/fiskeri	31				Ukjent	Tre	Fiskemottak/lager			
Kvæningen	Jøkefjord slipp	Jøkefjord	Trekai	Privat	Alm Boberg	Slipp/verksted	15				Ukjent	Tre	Ukjent			
Kvæningen	"Reinfjord fiskebruk"	Reinfjord	Trekai	Privat	Ivar Hansen	Ukjent	27				Ukjent	Tre/ betong	Fiskebruk			
Kvæningen	Indre Hamnebukta	Jøkefjord	Trekai	Privat	Stine Johansen	Ukjent	Ukjent				Ukjent	Tre	Ukjent			

Nordreisa	Sørkjosen kai	Sørkjosen	Industri- og fiskerihavn	Kommune	Nordreisa kommune	Inngående gods. Felleskjøpet og fiskemottak	60	30+30 m			5.5	Betong (industrikai) og tre (fiskerihavn)	Lager ved kai, enkel kran				
Nordreisa	Oksfjord havn	Oksfjord	Fiskerihavn/småbåthavn	Kommune	Nordreisa kommune	10 fiskebåter ligger der. En del aktivitet.	17				5	Trekai	Enkel kran (500 kg - 3,0 TM)				
Nordreisa	Klubbenes sør	Klubbenes	fisk	Privat	Sumskis Arunas	Ingen, planlagt turistanlegg	20				5	Trekai	Gammelt fiskemottak				
Nordreisa	Klubbenes nord	Klubbenes	Kaifront	Kommune	Nordreisa kommune	Periodisk. Mulighet for lossing med transportbånd av asfalt, grus, sand og andre masser	5				-	Betong	Ukjent				
Nordreisa	Hamneidet	Hamneidet	Småbåthavn	Privat	Hamneidet båtforening	Liggekai havbruk og fiske	30				5	Trekai	Ukjent				
Nordreisa	Hamneidet	Hamneidet	Havbruk	Privat	Eidsfjord Sjøfarm	Havbruk	40				5	betong	Lager				
Nordreisa	Johs H. Giæver	Havnes	fiskeindustri	Privat	Johs H. Giæver	fiskemottak og tørrfisk	60				11	Trekai	Fiskemottak, lager, butikk				
Nordreisa	Rotsund/Salmar	Rotsund	Havbruk	Privat	Salmar	Havbruk	20				5	Trekai	Havbruk				
Nordreisa	Olsen verft	Bakkeby	Verft	Privat	Olsen Verft	Verft	50				6	Trekai	Verft, strøm, kran, slip				
Nordreisa	Rotsund fergekai	Rotsund	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent				
Nordreisa	Havnes fergekai	Havnes	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent				
Kåfjord	Djupvik fiskerihavn	Djupvik	Statlig fiskerihavn	Kommune	Kåfjord kommune	Karis Fisk og Skaldyr m.fl.	30				4.5		Ukjent				
Kåfjord	Djupvik-allmenning	Djupvik	Allmenningskai	Kommune	Kåfjord kommune		40				4	Tre	Ukjent				
Kåfjord	Djupvik-industri	Djupvik	Industrikai	Kommune	Kåfjord kommune	Ensilasje, våtbulk	39				6		Ukjent				
Kåfjord	Djupvik-Giæver	Djupvik	Fiskeri	Privat	Giæver	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Tre	Ukjent				
Kåfjord	Natokaia	Olderdalen	Industrikai	Kommune	Kåfjord kommune	Variert, tilfeldig last	60				6	Betong	STORT bakareal, men noe bebyggelse				
Kåfjord	Manndalen-allmenning	Løkvoll	Løkvoll allmenningskai	Kommune	Kåfjord kommune	YIT. Pukk og grus, gjødsel	40				6	Tre/betong	Ukjent				
Kåfjord	Manndalen-fiskeri	Løkvoll	Kom. fiskerihavn/flytekai	Kommune	Kåfjord kommune	Karis Fisk og Skaldyr m.fl.	40				5	Flytekaianlegg	Ukjent				
Kåfjord	Manndalen-Lerøy	Samuelsberg	Privat kai	Privat	Lerøy Aurora	Lerøy Aurora	Ukjent				Ukjent	tre	Ukjent				
Kåfjord	Olderdalen fergekai	Olderdalen	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent				
Skjervøy	Terminalkai/ Skjervøyterminalen	Ytre havn	Hurtigrutekai/ hurtigbåtkai	Kommune	Skjervøy kommune	Hurtigruten, variert, stykkgoods, daglig bruk	215	15-35	Stort		8	Betong	170 m bygg som kjørte inn i havnen og ble fjernet. Stålbett. Kran	Ja	Ukjent	Ja	Ja
Skjervøy	Kala ved Lerøy	Ytre havn	Industrikai	Kommune	Skjervøy kommune	Lerøy, Mørenot	50	10-25	Bebyggd		8	Betong	Stålbett/betongbygg	Ja	Ja	Ja	Ja

Skjervøy	Industrikaia	Midtre havn	Bunkers/industrikai	Kommune	Skjervøy kommune	Variert	80		12	Stort	8	Betong	Trebu/oljetanker	bunkrings-anlegg	Ja	Ja	Ja	
Skjervøy	Nofikaia	Indre havn	Industrikai	Kommune	Skjervøy kommune	NOFI	32		12	Bebygd	6	Betong	Stålbygg	Kran	Ja	Ja	Ja	
Skjervøy	Refakaia	Indre havn	Div. fartøy	Kommune	Skjervøy kommune	Fiskerinaering mv	75		8-15	Bebygd	6	Tre/betong	Betongbygg		Ja	Ja	Ja	
Skjervøy	Allmeningskaia	Indre havn	Fiskebåter	Kommune	Skjervøy kommune	Fiskerinaering mv	30				6							
Skjervøy	Allmeningskai	Årviksand v/fiskebruket	Allmeningskai	Kommune	Skjervøy kommune	Årvikbruket	60	50+10 m	10	Stort	4	Tre	Bygning/ bunkring		Ja	Ja	Ja	
Skjervøy	Årviksand-fiskebåter	Årviksand	Allmeningskai	Kommune	Skjervøy kommune	Fiskebåter, reiseliv, annet	15		6	Stort	4	Tre	Privat naust		Nei	Nei	Nei	
Skjervøy	Akkarvik	Akkarvik	Trekai	Privat	Bjørn Erling Pedersen	Fiskebåter/ fritidsbåter/ turister	50		3-10	bebygd	6	Tre	Lager, mottaksstasjon	kran	ja	ja	ja	
Skjervøy	Arnøyhamn-fiskebåt	Arnøyhamn	Privat kai	Privat	Arnøytind	Fiskebåter	60		8	delvis bebygd	4	Tre 40 m, betong 20 m	Redskapslager, fiskemottak	kran	ja	ja	ja	
Skjervøy	Arnøyhamn-hurtigbåt	Arnøyhamn	Passasjer	Privat	Eiendom og transport AS	Hurtigbåt	60 (25 m breidd)		6-17	bebygd	3	Tre	nei	nei	nei	nei	nei	
Skjervøy	Industrikaia på Skaret	Skaret	Allmeningskai	Kommune	Skjervøy kommune	Arnøy Laks, ulike servicefartøy mv	60		10	bebygd	5-6	Tre/betong	Ukjent	Ukjent	Ja	Ja	Ja	
Skjervøy	Sandøra	Sandøra	Oppdrett	Privat	Mowi ASA	Mowi	30		10	bebygd	9	betong	ukjent	ukjent	nei	ukjent	ukjent	
Skjervøy	kollagerne kai	Kollagerne	Allmeningskai	Kommune	Skjervøy kommune	-	50		15,5	15-20 mål	8	Betong	Skal opprettes		Ja	Ja	Ja	
Skjervøy	Solstrand	Lauksletta	Oppdrett	Privat	Arnøy Laks AS	Oppdrett	25		5	bebygd	6	tre/betong	verksted	Kran	ja	ja	ja	
Skjervøy	Vorterøy	Vorterøy	Passasjer	Kommune	Skjervøy kommune	-	24				-							
Skjervøy	Storstein fergekai	Storstein	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent					
Skjervøy	Lauksundskaret fergekai	Lauksundskaret	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent					
Skjervøy	Årvikbruket	Årviksand	Privat kai	Privat	Årvikbruket eiendom AS	Fiskebåter	45				5	Tre/betong	Deler fiskebruk, kran					
Skjervøy	Egnebukaia	Årviksand	Privat kai	Privat	Årvikbruket eiendom AS	Fiskebåter	12				4	Tre/ betong	Egnebu					
Skjervøy	Havna	Lauksletta	Passasjer oppdrett/ fiskebåter	Privat	Arnøy Laks/ Nygard/ Haugen	Arnøy laks	15				Ukjent	Tre	Ukjent					
Skjervøy	Uløybukt fergekai	Uløybukt	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent					
Skjervøy	Gammelt fergeleie	Maursund	Fergekai (nedlagt)	Privat	Lerøy Aurora AS	Lerøy Aurora	Ukjent				Ukjent		Ukjent					
Skjervøy	Skjervøy havn/ Nordic Intermaritim	Skjervøy havn		Privat	Skjervøy havn (privat)	Liggekai	40				4	Tre	Bygg					
Skjervøy	Monterkaia	Skjervøy havn	Trelast	Privat	Monter	nei	28				3	Tre	Ukjent					
Skjervøy	Skjervøy fisk & skalldyr.	Skjervøy havn	Fisk	Privat	Skjervøy Fisk og Skalldyr	fiskebåter	110				4	Tre	Fiskebruk, kran					
Skjervøy	Kai Kystservice	Skjervøy havn	Pir	Privat	Kystservice Skjervøy	Kystservice Skjervøy	80 (pir)				2-5	Tre	Ukjent					
Skjervøy	Nikkeby fergekai	Nikkeby	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent					
Lyngen	Tytebærvika kai	Tytebærvika	Industrikai	Kommune	Lyngen kommune	YIT. Uttransport av pukk, grus, asfalt og tyngre industriprodukter	30	30 m (ny 2019)			10	Betong	Transportbånd					
Lyngen	Vollneset kai	Furuflaten	Industrikai	Kommune	Lyngen kommune	Ut/inn-transport varer til industrien	50				8	Betong	Nei					

Lyngen	Sandneset	Nord Lenangen	Industrikai	Kommune	Lyngen kommune	Ut/inn-transport varer til variert industri samt turistformål	90				12	Betong og tre	Nei				
Lyngen	Lenangøyra Havn	Lenangøyra	Fiskerihavn	Kommune	Lyngen kommune	Fiskeriformål, småbåthavn-fritid	22				5	Tre	Kaiskur				
Lyngen	Hamnneset-Nord Lenangen Havn	Nord Lenangen	Statlig fiskerihavn	Statlig	Kystverket	100 (10 m del av fiskerikaien)					6	Betong	Nei				
Lyngen	Lenangøyra Havn	Lenangøyra	Privat	Privat	Lyngen reker	Rekeindustri	62				5	Tre	Driftsbygning-fiske, fangst, Produksjonslokale				
Lyngen	Koppangen brygger	Koppangen	Privat	Privat	Koppangen brygger AS	Fisketurisme, reiseliv	23					Tre	Overnatting				
Lyngen	Sørheim Brygger	Lyngseldet	Privat	Privat	Sørheim Brygge AS (reiselivsforetak)	Fisketurisme, reiseliv	27				3.5	Tre	Overnatting				
Lyngen	STRAUMNESET-X-Lyngen	Nordlenangen	Privat	Privat	X-Lyngen (reiselivsforetak)	Fisketurisme, reiseliv, småbåthavn	25					Tre	Servering				
Lyngen	Svendsby fergekai	Svendsby	Fergekai	Fylke	Troms fylkeskommune	Fergedrift	Ukjent				Ukjent	Betong/stål	Ukjent				
Storfjord	Skibotn kai	Skibotn	Industrikai	Kommune	Storfjord kommune	Flerbrukskai. Lite aktivitet. Noe bulk. Ønsker lakseslakteri (eller klippfiskproduksjon)	50				7	Betong	Lagerskur	Enkel kran (750 kg)	Ja (lagerskur)	Ja (lagerskur)	
Storfjord	Rasteby	Rasteby	Notkai/Museum	Privat	Ukjent	Ukjent	12				2	Ukjent	Ukjent				
Storfjord	Ellevoll	Ellevoll	Ikke kai/smoltanlegg	Privat	Ukjent	Ukjent	Ukjent				Ukjent	Ukjent	Ukjent				
Storfjord	Kvesmenes	Kvesmenes	Småbåthavn	Privat	Ukjent	Båtbyggeri?	Ukjent				Ukjent	Ukjent	Ukjent				

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/21	Nordreisa næringsutvalg	14.01.2021
3/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021
5/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Forprosjekt cruise, og søknad om treårig hovedprosjekt

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Endelig Rapport - Forprosjekt Cruise Lyngenfjord
- 2 Søknad-Hovedprosjekt-kommuner

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune stiller seg bak de konklusjoner forprosjekt cruise har presentert.

Nordreisa kommune vedtar å videreføre forprosjekt Cruise inn i et treårig hovedprosjekt med en kostnadsramme for kommunens del på kr. 50.666 pr. år, dvs. en total kostnad på kr. 152.000, som fortrinnsvis dekkes av utviklingsfondet, subsidiært næringsfondet.

Vedtaket er betinget av at øvrige kommuner tar sin part, og at prosjektet grovt sett lar seg gjennomføre i henhold til fremlagt finansieringsplan.

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 14.01.2021

Behandling:

Endringsforslag fra Karl-Gunnar Skjønsvell (H):

Andre avsnitt siste setning endres fra subsidiært andre tilgjengelige fondsmidler til subsidiært næringsfondet.

Kommunedirektørens innstilling med endringsforslaget fra Karl-Gunnar Skjønsvjell enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune stiller seg bak de konklusjoner forprosjekt cruise har presentert.

Nordreisa kommune vedtar å videreføre forprosjekt Cruise inn i et treårig hovedprosjekt med en kostnadsramme for kommunens del på kr. 50.666 pr. år, dvs. en total kostnad på kr. 152.000, som fortrinnsvis dekkes av utviklingsfondet, subsidiært næringsfondet.

Vedtaket er betinget av at øvrige kommuner tar sin part, og at prosjektet grovt sett lar seg gjennomføre i henhold til fremlagt finansieringsplan.

Kommunedirektørens innstilling

Nordreisa kommune stiller seg bak de konklusjoner forprosjekt cruise har presentert.

Nordreisa kommune vedtar å videreføre forprosjekt Cruise inn i et treårig hovedprosjekt med en kostnadsramme for kommunens del på kr. 50.666 pr. år, dvs. en total kostnad på kr. 152.000, som fortrinnsvis dekkes av utviklingsfondet, subsidiært andre tilgjengelige fondsmidler.

Vedtaket er betinget av at øvrige kommuner tar sin part, og at prosjektet grovt sett lar seg gjennomføre i henhold til fremlagt finansieringsplan.

Saksopplysninger

I 2020 ble det gjennomført en forstudie om Lyngenfjord regionen som reisemål ønsker å satse på cruisenæringen og på hvilken måte dette eventuelt skal gjøres. De viktigste resultatene fra forprosjektets presentasjon kan oppsummeres som følger:

- Destinasjonen har mange gode aktivitetsleverandører
- Cruise gjester kan sørge for helårsarbeidsplasser hos reiselivsbedrifter (sommersatsning)
- Destinasjonen er mangfoldig og stor, og kan tåle mange besøkende (Lyngen, Kåfjord, Storfjord, Skjervøy, Nordreisa)
- Visit Lyngenfjord er en ny cruisedestinasjon
- Mange reiselivsaktører, og noen av innbyggere ønsker cruisesatsing velkommen
- Regionen har havner som gir muligheter for å legge skip til kai, alternativt tendring
- Lokal verdiskaping: etter 5 år, 30 skip, 11 000 gjester = 8,3 mill. kroner
- Det anbefales å jobbe mot cruise med maks 700 passasjerer ombord
- Det anbefales at et selskap står ansvarlig for alle shore excursions, slik at hele regionen drar nytte av cruise
- Det anbefales at man jobber for å maksimere antall gjester som deltar på guidede aktiviteter og at færre gjester kun går i land på egen hånd
- Det anbefales at det blir innført forbud mot at cruiserederier organisere guidede turer som de selv organiserer på land. Alt av «shore excursions» MÅ være lokalt styrt
- Strategien for en bærekraftig cruiseturisme må ligge til grunn i cruisesatsingen.
- Det anbefales at båter som er miljøvennlig foretrekkes. Eldre båter som forurensede mye er ikke ønsket til Lyngenfjord. Det anbefales og følge EPI index for å tiltrekke seg de mest miljøvennlige båter.
- Det bør ikke være avgjørende hvor en båt kommer å ligge, men hvor aktiviteter gjennomføres.

- Å investere i en seawalk anbefales ikke på kort sikt
- Kommunen i hele regionen må samarbeide for å finne den beste havn slik at det er mest attraktivt for båter og gjester. Målsettingen i en cruisesatsing er først og fremst økt omsetning hos reiselivsbedrifter og ikke hos havner
- Nord-Troms havn kan ta posisjonen for å handtere cruise anløp!
 - Unngår konkurranse mellom havner i Nord-Troms
 - Økt kvalitet i leveranse (ISPS havner)
 - Overordnet mål fra havner: styrke reisemålet på en bærekraftig måte

Dette er anbefalingen for veien videre:

- Hver kommune må gjøre et vedtak om man ønsker å satse på cruise som en del av reiselivet i Lyngenfjorden i et hovedprosjekt.
- Det anbefales å følge anbefalinger fra rapporten (hvilken skip) og bærekraft prinsippene.
- Det anbefales at Visit Lyngenfjord må ha hovedansvaret for cruisesatsingen for å sørge for at hele regionen blir brukt i en slik satsning
- Kommunene må kunne bidra til å finansiere en treårig prosjektstilling som skal jobbe med cruisesatsing (sommer satsning).

Med disse kriteriene på plass vil fremtidig cruisetrafikk i regionen kunne skje på en styrt og bærekraftig måte av de interessentgruppene som er direkte involvert i denne industrien.

Forprosjektrapporten konkluderer med at det er grunnlag for å ta prosjektet inn i en ny fase, gjennom et hovedprosjekt. Prosjektsøknaden og –beskrivelsen følger vedlagt.

Vurdering

Denne saken handler i liten grad om man er for eller imot cruise, men om å legge til rette for mer lokal verdiskaping primært ved at våre aktivitetsleverandører tilføres flere kundegrupper. Det handler også om hvilke krav som skal stilles til eventuelle cruiseanløp som skal ønskes velkommen til våre farvann.

Det er et svært grundig forprosjekt som her er gjennomført. Særlig er det viktig å merke seg det absolutte kravet at enhver cruiseaktivitet i Nord-Troms skal gjennomføres i henhold til bærekraftprinsippene, som regionen er sertifisert etter som bærekraftig reisemål.

Det er i tillegg viktig å presisere destinasjonsselskapets vurdering i forhold til størrelsen på aktuelle skip som skal besøke oss. Det er ikke skipets passasjerantall isolert sett som er viktig, men hvor mange passasjerer som slippes i land samtidig, og ikke minst hvordan passasjerene fordeles ut på ulike betalte aktivitetstilbud i regi av regionens reiselivsbedrifter. Det er dette som skaper den lokale verdiskapingen. Det er helt vesentlig at dette er hovedprioriteringen for regionens arbeid med cruise.

Å igangsette et kostbart treårsprosjekt rettet mot cruiseindustrien, i en tid med en pågående pandemi som har stanset all cruisetrafikk, og som sannsynligvis vil prege denne industrien i lang tid fremover, kan synes som et svært offensivt initiativ. Det er det også, men på en eller annen måte vil ulike grupper turister også i fremtiden ønske å besøke Nord-Norge, og de opplevelses- og aktivitetstilbud vi kan tilby her. Cruiseindustrien vil nok måtte omstille seg på mange måter for å kunne være et relevant reiselivsprodukt når pandemien har kommet under kontroll. Da er det viktig å kunne være der, og å tilby våre aktivitetsleverandørers produkter til denne målgruppen. Det må være den viktigste begrunnelsen for å videreføre regionens cruisesatsning inn i et treårig hovedprosjekt.

Det som i dette prosjektet gjøres for målgruppen cruiseturister, vil i tillegg har betydning for reiselivsbedriftenes tilbud og organisering i forhold til andre kundegrupper.

Et annet argument for å videreføre prosjektet i et hovedprosjekt er at prosjektkostnaden forutsettes delt mellom fem kommuner, i tillegg til en betydelig finansieringsandel som dekkes av Innovasjon Norge, og ikke minst at regionens reiselivsbedrifter selv må være med å dekke en del av kostnadene. Det vil de ikke gjøre dersom de ikke tror de vil tjene på dette i det lange løp.

Dersom dette spleiselaget lar seg gjennomføre betyr det at mange ulike interessenter ser verdien av dette. Da bør Nordreisa kommune også være med. Det vil være svært viktig for kommunens reiselivsbedrifter, og vil dessuten være en viktig katalysator for at nye aktivitetsleverandører finner grunnlag for å ville etablere seg i Nordreisa.

Forprosjekt Cruise Lyngenfjord-regionen

Rapport

September, 2020

Kreativ Industri AS

Tlf: 48 88 28 16

Epost: post@kreativindustri.no

Web: www.kreativindustri.no

Org.nr: 993 801 097

Visit Lyngenfjord AS

Johan Beck-veien 23

9143 Skibotn

Tlf. 77 21 08 50

Epost: post@visit-lyngenfjord.com

Web: www.visit-lyngenfjord.com

Org. Nr 911 611 538

1. Oppsummering

Cruise er en viktig del av reiselivet også i Nord-Norge og bidrar til verdiskaping i de elleve nordnorske havner som hadde cruiseanløp i 2019. Cruise er også en omdiskutert del av reiselivsnæringen på grunn av miljøforurensning både fra skip og et stort antall passasjerer. Bærekraft er også blitt et viktig tema innenfor cruisenæringen og det stilles stadig større krav både til skip, men også til destinasjoner som tar imot cruiseskip.

Lyngenfjorden har gode forutsetninger for å satse på cruisenæringen som en del av sin reiselivssatsing. Destinasjonen har en spektakulær natur og en egenart som ikke kan kopieres. Destinasjonen har også et velfungerende reiseliv i form av et godt destinasjonsselskap, men ikke minst av alle aktørene som tilbyr ulike opplevelser.

I dette forprosjektet sier vi generelt noe om cruisenæringen i Norge og i Nord-Norge og hvilken betydning den har. I tillegg presenteres tilbakemeldinger fra møter med innbyggere og kommuner. Folkemøtene og spørreundersøkelsen viste at det er delte meninger om Lyngenfjorden skal være også en destinasjon for cruise. Administrativ og politisk ledelse er mer positiv, under forutsetning at dette gjøres på en kontrollert måte. Dybdeintervjuet med reiselivsbedriftene viser at de er svært positiv til cruisesatsing i kontrollerte former.

På grunn av korona situasjonen har regjeringen innført følgende regler gjeldene fra 25. august til 1. november 2020:

- Norske og utenlandske skip som seiler ut fra norske fastlandshavner, kan gjennomføre kystcruise langs norskekysten med maksimalt 50 prosent passasjerkapasitet, men begrenset til at det maksimalt kan være 200 personer om bord (både mannskap og passasjerer). Passasjerer og mannskap kan gå i land i fastlandshavner i Norge under seilasen, men det er ikke tillatt å gå i land i utenlandske havner.
- Norske og utenlandske skip som seiler ut fra en utenlandsk havn, kan seile med maksimalt 50 prosent belegg, men begrenset til at det maksimalt kan være 200 personer om bord (både mannskap og passasjerer). Passasjerer og mannskap kan ikke gå i land i Norge. Ved smitte må skipet kunne returnere til ombordstigningshavn i løpet av 30 timers seiling.

1. OPPSUMMERING	2
2. BAKGRUNN OG ORGANISERING.....	4
3. KARTLEGGING AV CRUISENÆRINGEN I NORGE OG NORD-NORGE SPESIELT	5
4. ORGANISERING / OPPGAVER FOR CRUISENÆRINGEN I NORGE	8
5. HVILKE HAVNEFORHOLD OG ANNEN INFRASTRUKTUR KREVES FOR CRUISENÆRINGEN OG HVILKE HAVNEFORHOLD HAR REGIONEN I DAG?.....	9
6. HVILKEN EFFEKT KAN CRUISE HA FOR EN DESTINASJON?	12
7. HVILKE FORUTSETNINGER PÅ PRODUKTSIDEN MÅ DESTINASJONEN HA FOR Å TA IMOT CRUISE?.....	14
9. SPØRREUNDERSØKELSER	16
10. DYBDEINTERVJUER.....	17
11. MØTER MED KOMMUNESTYRER OG NÆRINGSANSVARLIGE I KOMMUNENE	18
12. FOLKEMØTER.....	19
13. ANBEFALING	20

2. Bakgrunn og organisering

Målet med forprosjektet er å finne ut om Lyngenfjordregionen som reisemål ønsker å satse på cruisenæringen og på hvilken måte dette eventuelt skal gjøres. Forprosjektet skal avklare dette med reiselivsbedrifter, politikerne og lokalbefolkningen. Skulle reisemålet bli enig om en satsning, kan forprosjektet være en start for et hovedprosjekt, som skal jobbe med å åpne regionen for cruisenæringen. I tillegg skal det gjennom prosjektet tilføres kunnskap til Visit Lyngenfjord AS om håndtering av cruiseoperasjoner som DMC – Destination Manager Company i regionen.

Visit Lyngenfjord representerer fem kommuner i Nord-Troms. Lyngen, Nordreisa, Skjervøy, Storfjord og Kåfjord kommune har alle gått inn med midler, slik at forprosjektet blir godt politisk forankret

Arbeidet med å samle inn data, møter med kommuner, samt møter med befolkningen har foregått i perioden april 2020 til juli 2020. Det har vært gjennomført møter med politisk/administrativ ledelse i alle kommuner. I tillegg har det blitt arrangert to folkemøter. Et på Lyngseidet (10.06.2020) og et i Rotsund (11.06.2020).

Kreativ Industri AS ved Knut-Arne Iversen har vært leid inn som prosjektansvarlig. Arbeidet har foregått i nært samarbeid med reiselivssjef i Visit Lyngenfjord, Georg Sichelschmidt.

Prosjekt mål	Målet med forprosjektet er å finne ut om Lyngenfjordregionen som reisemål ønsker å satse på cruisenæringen og på hvilken måte skal dette ev. gjøres.
Prosjektledelse	Visit Lyngenfjord
Prosjekteier	Visit Lyngenfjord
Oppdragsgiver*	Lyngen, Nordreisa, Skjervøy, Storfjord og Kåfjord kommune
Prosjektansvarlig	Kreativ Industri

* Rapporten er finansiert av: Lyngen, Nordreisa, Kåfjord, Skjervøy og Storfjord kommune, samt Troms og Finnmark Fylkeskommune

Presisering:

Cruise er i dette forprosjektet definert slik at de har ulike anløpssteder, og har flere enn 100 passasjerer. Hurtigrutens ekspedisjonsskip defineres også som cruise i denne sammenhengen. I 2021 er det gjort en avtale om 14 anløp av Hurtigrutens ekspedisjonsskip til Havnes.

3. Kartlegging av cruisenæringen i Norge og Nord-Norge spesielt

Cruisenæringen i Norge

I 2019 anslår Cruise Lines International Association (CLIA) at det vil være om lag 30 millioner som reiser på cruise på verdensbasis, nesten dobbelt så mange som for ti år siden.

De siste årene har veksten vært spesielt stor for cruisene i Nord-Europa. Den betydelige veksten i Nord-Europa ser ut til å kunne fortsette. Rederiene investerer videre i nye store skip og mange av disse er planlagt for bruk i Europa¹.

I dag ligger Norge sin andel av internasjonal cruiseturisme på rundt tre prosent og den kryper stadig oppover. Markedsandelen på cruise er betydelig høyere enn for andre former av turisme, der Norge har en andel på under 0,5 prosent².

Totalt antall skipsanløp i Norge i 2019:	2 262
Totalt antall gjester:	3 745 996

Det er flest antall anløp til Bergen, Stavanger, Ålesund, Flom og Oslo. Bergen er forøvrig den tredje største destinasjonen i Europa hva cruiseanløp angår.

Hvilken påvirkning har COVID-19 for cruisenæringen?

Markedsforskningselskapet Euromonitor International har sammenliknet tidligere kriser som 9. September og ressesjonen i 2008/2009, i forhold til hvor raskt cruisenæringen tok seg opp etter disse krisene. Det tok den gang mellom 2 og 4 år. Sammenliknet med Covid-19, så tror forskerne at det kan ta inntill 10 år før cruisenæringen er på samme nivå igjen som før Covid-19³.

For å opprettholde fremtidige booking tilbyr mange cruiserederier en bonus på 110-125% av opprinnelig billettpris istedenfor å måtte refundere billetten til passasjerene på grunn av kanselleringer som følge av pandemien. Ifølge en rapport fra UBS bank fra 31. mars vil ca. 76% av alle passasjerer prioritere en bonus istedenfor å få kontanter tilbake. På tross av store utbrudd av Covid-19 og usikkerhet om når rederiene begynner å seile igjen, viser undersøkelser at bookinger for 2021 har økt sammenliknet med 2019. En undersøkelse gjennomført av CruiseCritic.com, viser at 75% av 4600 cruisepassasjerer ønsker å dra på cruise også etter at COVID-19 er over⁴. Forventet antall skip til Tromsø og Nordkapp i 2021 er flere enn forventet i 2020.

¹ CLIA – 2019 State of the Industry

² Cruiseundersøkelsen Sommeren 2019, Innovasjon Norge

³ <https://www.researchandmarkets.com>

⁴ <https://home.kpmg/xx/en/blogs/home/posts/2020/07/covid-19-impacts-on-global-cruise-industry.html>

Begge disse undersøkelser viser at det er stor usikkerhet, og vanskelig å spå utfallet for cruisenæringen etter at pandemien er over.

Cruisenæringen i Nord-Norge / Svalbard

I Nord-Norge var det elleve destinasjoner som hadde cruiseanløp i 2019. De fleste cruiseanløp i Nord-Norge er i hovedsesongen mai til september. Tabellen under viser en oversikt over antall skip og passasjerer som kom til nordnorske destinasjoner i 2019.

Destinasjon	Anløp	Passasjerer
Tromsø	121	155 160
Nordkapp	99	143 717
Lofoten	84	88 736
Longyearbyen	23	39 282
Alta	27	33 436
Bodø	26	30 549
Narvik	20	23 142
Hammerfest	18	21 102
Vesterålen	7	7 446
Harstad	3	4 500
Brønnøysund	17	2 879
Tot ant anløp/pax	445	549 949
Gj.sn ant passasjerer		1 236

Figur 1. Antall anløp/passasjerer 2019 til nordnorske havner. Kilde: Cruise Northern Norway and Svalbard (CNNS)

Kort om sesongutviklingen

Historisk har cruise til Norge og Nord-Norge primært vært i perioden mai til september. De siste årene har det derimot blitt mer vanlig også å besøke Nord-Norge i vintersesongen. Destinasjoner som har cruiseanløp utenom sommersesongen er: Tromsø, Nordkapp, Lofoten, Alta, Bodø, Narvik og Vesterålen. Det som er spesielt med anløpene om vinteren er gjerne slik at skipet blir liggende lengre og gjerne over natten. Det er spesielt nordlys og andre vinteropplevelser som er attraktivt for Nord-Norge sin del.

Destinasjon	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Sum
Tromsø	2	7	10	0	6	31	29	16	9	6	4	1	121
Nordkapp	0	1	1	0	8	34	33	12	5	4	1	0	99
Lofoten Leknes	0	0	0	0	5	19	16	9	5	1	0	0	55
Lofoten Svolvær	0	0	2	2	4	10	4	5	2	0	0	0	29
Longyearbyen	0	0	0	0	2	6	12	3	0	0	0	0	23
Alta	2	5	10	0	0	2	0	0	0	6	2	0	27
Bodø	1	4	2	0	1	3	7	7	0	1	0	0	26
Narvik	2	4	5	0	0	1	1	1	1	2	2	1	20
Hammerfest	0	0	0	0	2	6	7	2	1	0	0	0	18
Vesterålen Sortland	0	2	3	0	0	0	1	0	1	0	0	0	7
Harstad	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	3
Brønnøysund	0	0	0	0	5	6	2	4	0	0	0	0	17
Totant anløp	7	23	33	2	33	119	113	60	24	20	9	2	445
Vinteranløp													

Figur 2. Cruiseanløp Nord-Norge fordelt på destinasjon og sesong: Kilde CNNS

Størrelse på skip og antall passasjerer / liggetid

Det er ulike størrelser på cruiseskip og antall passasjerer som besøker Nord-Norge. Oversikten under viser planlagte anløp til Hammerfest i 2020. Hurtigruteskipet Fridtjof Nansen kan ha med seg 530 passasjerer, mens AIDA Luna har plass til 2050 passasjerer. Scenic Eclipse 2 har plass til 228 passasjerer.

De fleste cruiseskip har en liggetid på mellom fire og åtte timer i sommersesongen. I vintersesongen ligger de gjerne natten over for å kunne være lengre på en destinasjon og gjennomfører flere utflukter.

Navn	Kai	Byggeår	Maks antall pass	Lengde
Fridtjof Nansen	1	2019	530	140
Fridtjof Nansen	9	2019	530	140
Fridtjof Nansen	9	2019	530	140
Fridtjof Nansen	9	2019	530	140
Fridtjof Nansen	0	2019	530	140
Rotterdam	9	1997	1620	237,98
Hamburg	1	1996	423	145
AIDA Luna	9	2009	2050	251,89
Fridtjof Nansen	1	2019	530	140
AIDA Sol	9	2011	2580	253,33
Norwegian Star	9	2001	2240	294,13
Silver Whisper	9	2001	435	186
AIDA Luna	9	2009	2050	251,89
Scenic Eclipse 2	9	2020	228	168
Scenic Eclipse 2	9	2020	228	168
Hamburg	9	1996	423	145
AIDA Luna	9	2009	2050	251,89
Rotterdam	9	1997	1620	237,98
AIDA Luna	9	2009	2050	251,89
Seven Seas Navigator	9	1999	490	170,69
Nautica	9	2000	650	180,5
AIDA Luna	9	2009	2050	252

Figur 3. Cruiseanløp Hammerfest 2020

4. Organisering / oppgaver for cruisenæringen i Norge

Cruise betraktes som egen nisje innen reiselivsnæringen. Det er få store cruiseselskap i verden, og ikke så mange agenter i Norge. Det er veldig vanlig at destinasjonsselskapet er bindeleddet på destinasjonen mellom agenter og leverandører av opplevelser og transport. Destinasjonsselskapet har et nært samarbeid med Cruise Norway og CNNS.

Destinasjon / Havn	Mellomledd	Salg	Skip	Markedsføring / Samarbeid
Til gjesten Opplevelse Guider Transport Shopping Attraksjoner Vertskap	Destinasjonsselskap Visit Lyngenfjord	Agenter i Norge (Shore ex) DMC Norway Nordic Gateway European cruise service	Rederier / Cruiseselskap	Cruise Norway Cruise Northern Norway and Svalbard (CNNS) Cruise Europe
Til skip Havneforhold Mannskap Vann og avfall på forespørsel	Lokal skipsagent	Skipsagent		

Aktiviteter på land

Hovedformålet for passasjerer på cruise er opplevelser om bord i skipet og opplevelser på land. Opplevelser på land gjennomføres enten på egen hånd eller i organiserte former. De organiserte opplevelsene utvikles på destinasjonen og selges via agenter (shore ex – agenter) til rederiet. Utfluktstilbud kalles gjerne «shore excursion».

Rederiene

Rederiene gjør relativt grundige vurderinger av alle anløp. Derfor blir også løpende kontakt med offiserer og mannskap en del av markedsføringen. Shore ex-ansvarlig om bord informerer passasjerene om mulighetene på anløpsstedet og selger utflukter. Passasjerene blir i etterkant av anløpet spurt om de er tilfredse med det som er viktige sider ved besøket. Destinasjonens "skår" vil bli sammenlignet med andre havner i Norge og teller for rederiets gjenkjøp.

Cruise Norway⁵

Cruise Norway AS er et markedsføringselskap som har som hovedformål å markedsføre Norge og Svalbard som cruisedestinasjon, samt danne grunnlag for den enkelte aksjonærs og/eller samarbeidspartners markedsføring av sitt produkt. Cruise Norway AS er hovedsakelig eid av norske havner i tillegg til destinasjonsselskap og andre leverandører til cruiseturismen i Norge. Cruise Norway AS ønsker å være næringens felles redskap og Norges spydspiss i markedsføring av Norge som cruisedestinasjon.

5. Hvilke havneforhold og annen infrastruktur kreves for cruisenæringen og hvilke havneforhold har regionen i dag?

Rederiene er opptatt av effektiv passasjerhåndtering ved i land- og ombordstigning. De stadig større cruiseskipene med opptil flere tusen passasjerer stiller store krav til kaiplass og logistikkhåndtering. Det å ivareta vertskapsrollen på kaiområdet er også svært viktig i cruise segmentet.

Det finnes tre ulike måter å kunne ta imot et cruiseskip:

- Skipet legger til kai
- Cruiseskipet tenderer passasjerer med egne båter fra skipet og inn til et kaianlegg / flytebrygge
- Havna eier en seawalk som benyttes ved cruiseanløp

I det følgende beskriver de ulike alternativer.

Skipet legger til kai

Om man velger et slikt alternativ så stilles det krav til dybde i sjøen og lengde på kai. De minste skipene er fra 140 meter og oppover. Om skipet legger til kai er det viktig også å tenke på å tilrettelegge for området bak kai. Det er i første omgang viktig å tenke sikkerhet for passasjerer som går i land. Er det en flerbrukskai, så må det tas hensyn til alle aktører som opererer i kaiområdet. God merking og sikring er veldig viktig ved slike løsninger. En havn må ha ISPS⁶ godkjenning for å ta imot internasjonal skipstrafikk uansett om man tenderer passasjerer fra cruisebåten til havn, bruker seawalk eller legger til kai. Regelverket krever (se www.kystverket.no) at det utarbeides sårbarhetsanalyser og sikkerhetsplaner for alle havneterminaler som anløpes av skip i internasjonal trafikk (ISPS-sertifiserte skip), samt en rekke fysiske og andre tiltak. Sikkerhetsreglene betyr at kaier og sjøområdet som anløpes gjerdnes inn, overvåkes og last og personell kontrolleres. Dette blir gjort for å beskytte

⁵ Årsberetning 2018 - Cruise Norway AS

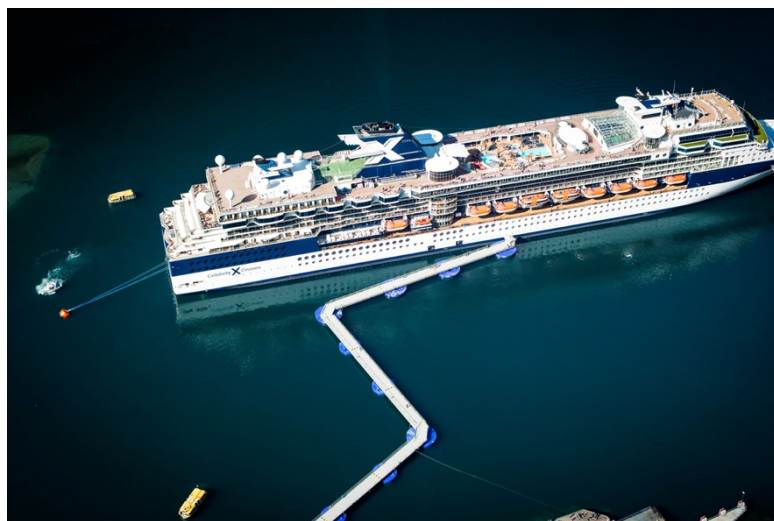
⁶ *International Ship and Port Facility Security*

skip mot sabotasje, hindre blindpassasjerer og sikre seg mot uønsket ferdsel. Både skip, mannskap og passasjerer har behov for varer og tjenester. Det dreier seg om kaiplass og enkelte leveranser til skipet (vann, avfall og andre tjenester). Det er ikke et krav om leveranse av disse tjenestene, da skipet kan få dette på andre destinasjoner. Området bak kaien er viktig når et skip legger til kai. Det er spesielt viktig å tenke på oppstillingsplasser for busser og at disse kan både hente gjester til utflukter, men også Shuttle dem til sentrum der det er behov. Det er også svært viktig å ivareta vertskap ved å ha informasjon i området, god skilting og toaletter.

Ifølge Hammerfest Havn har man en inntekt på ca. NOK 100.000 pr. skip som legger til kai. (50% kai vederlag / 50% anløpsavgift).

Seawalk

På destinasjoner der det ikke er tilfredsstillende havnefasiliteter er også en Seawalk et alternativ. Det finnes installasjoner av Seawalk på destinasjoner som blant annet Geiranger, Skjolden, Nordfjordeid og Lakselv. Seawalk som ble kjøpt av Porsanger kommune i 2015 hadde enn kostnad på over 30 millioner kr.

Fra et Seawalk perspektiv er det relativt lite som kreves av investeringer i havn. Man trenger et betongfundament i landingspunktet til Seawalk. Det kan og i enkelte tilfeller være nødvendig med en pullert i land, dersom skips-heading tilsier dette.

Figur 3. Seawalk i Geiranger. Kilde: www.seawalk.no

Det er fullt mulig å flytte en Seawalk fra en havn til en annen. ifølge Ørjan Erlend Johansen hos Seawalk AS. Nyere Seawalk'er er utstyrt med et Quick Release System, som gjør at man kan løsne den fra land innen en time. Spørsmålet om det er dyrt å flytte Seawalk fra en havn til en annen kommer blant annet an på hvilke båter destinasjonen har tilgjengelig for å flytte Seawalken, samt avstanden den skal flyttes. Det som og bør nevnes om man ønsker å kunne bruke Seawalk i flere forskjellige havner innenfor en region, er at man må ha ISPS godkjenning, fortøyningsystemer og landingspunkt i alle de aktuelle havnene. Røft kan man si at en Seawalk installasjon koster som regel fra 20-50% av en fast kai. Seawalk AS ønsker generelt ikke å gå ut med pris på et svært tidlig stadium, da det er mange

faktorer som spiller inn, slik som design/layout i forhold til lokasjon, infrastruktur, valg av mooring system etc.

Tendring

Rederiene ønsker normalt å kunne gå til kai. Tendring er utfordrende av flere grunner. Ikke alle cruiseskip har egne tenderbåter. Mange passasjerer liker ikke å stige om bord i tenderbåter (særlig i dårlig vær), og dette fører til at færre går i land, og den økonomiske effekten av cruiseskipsbesøket blir mindre. Tendringen spiser også av tilgjengelig tid til utflukter og shopping. Det er gjerne mer røyk fra skipet når man utfører tendring. Denne løsningen skal man gjøre med ekspedisjonsskipene til Hurtigruten i 2021, når de tenderer passasjerer til Havnes.

Som ett eksempel på kostnader ved investering i en flytebrygge for å kunne tendre passasjerer, har vi snakket med Hammerfest Havn. De har kjøpt en NOFI Brygge på ca. 35 meter. Pris for flytebrygge og gangvei beløper seg til ca. kr. 35.000 pr. meter.

Dagens kaianlegg i regionen

Vi har hatt en befaring av kaianlegg i alle kommunen. Det kreves en ytterligere befaring av disse for å avklare kravene rederiene stiller mht. dybde, lengde og annen infrastruktur.

Følgende kaianlegg er disponibelt i regionen:⁷

- Nordreisa har tre kommunale kaier. Sørkjosen kai benyttes både av Felleskjøpet og annen industritransport. Nordreisa har også en liten aktiv fiskerihavn i Oksfjord. Kommunen har planer om et større kai- og industrianlegg på Hjellnes, like ved Sørkjostunnelen. Størrelse på kai er fra 5 meter til 60 meter. Dybde 5-5,5 meter.
- Kåfjord har seks kommunale kaier. Tre ligger på Djupvik, hvorav en benyttes av Akva-Ren. Det er to kaier i Manndalen (Løkvoll), bl.a. en kommunale fiskerikai. Den største kaia (60 meter) er industrikaia (Nato-kaia) i Olderdalen. Lengde på kaianleggene er fra 30 til 60 meter. Dybde fra 4-6 meter.
- Skjervøy har elleve kommunale kaianlegg. De fleste, herunder terminalkaia med hurtigruteanløp, ligger sentralt i Skjervøys havnebasseng. Den største av kaiene er "dampskipskaia" hvor hurtigruta og godsåtene legger til. Denne har en lengde på 215 meter og en dybde på 8 meter

⁷ Kunnskapsgrunnlag 2018 – Status og strategier – Transportinfrastruktur i Nord Troms

- Lyngen har tre kommunale kaier. Størst aktivitet er det i Tytebærvika der YIT har sine mineralutskipninger. I tillegg er det kommunale industrikaier på Furuflaten og Nord-Lenangen. Lengde på kaianleggene er mellom 30 og 90 meter. Dybde på 8-12 meter.
- Storfjord kommune har en kommunal kai. Dette er industrikaia i Skibotn. Lengde 50 meter, dybde 7 meter

Oppsummering kai

- Det viktigste man må gjøre som havn er å bli ISPS godkjent for å kunne få anløp fra internasjonale cruiseskip
- Skjervøy har stor nok kai til å kunne ta imot de fleste cruiseskip til kai
- Det kan være mulighet for de andre kommuner å ta imot mindre cruiseskip, men dette må undersøkes nærmere. Dette avhenger av krav til infrastruktur fra rederier
- Bakområdet har stor betydning for et cruiseanløp. Spesielt gjelder dette oppstillingsplass for busser
- Tending er mulig til alle destinasjoner
- Det er mulig å flytte seawalk rundt på destinasjonen, forutsatt ISPS godkjenning, fortøyningsystemer og landingspunkt i alle havnene

6. Hvilken effekt kan cruise ha for en destinasjon?

Det krever en hel del for å kunne etablere seg som cruisedestinasjon. For å selge seg inn hos rederiene er det mye som må være på plass, blant annet infrastruktur i havn og bakområdet, busser/guidere, gode opplevelser og vertskap på land. Dette kan være en stor investering og det er derfor viktig å vurdere om det er verdt innsatsen i forhold til hva en sitter igjen med.

Cruiseturistene er betalingsvillige og bruker mye penger på norgesreisen, men de er mindre lønnsomme enn andre besøkene. Hovedgrunnen er at de ikke bruker penger på overnatting, men også mindre på servering og varehandel enn norske og utenlandske ferierende. Cruisepassasjerene bruker derimot mest på opplevelser.

Ifølge en undersøkelse⁸ som Innovasjon Norge har gjort i 2019 bruker en cruiseturist gjennomsnittlig mellom 600 og 1350 kr per anløp. Penger som legges igjen på land fordeles på lokal transport og overnatting, aktiviteter og shopping og mat/drikke. Den prosentvise fordelingen varierer fra havn til havn. Cruiseundersøkelsen fra Innovasjon Norge viser at cruiseturistene som kommer til Nord-Norge er de som bruker mest penger på utflukter sammenliknet med destinasjoner i sør.

⁸ Cruiseturismen i Norge 2019

Det tar tid å utvikle seg som en cruisedestinasjon. Man må se på satsingen som et langsiktig arbeid. Allerede i 2021 kommer det 14 anløp fra Hurtigruten med sine ekspedisjonsskip til Lyngenfjorden, som også er å regne som cruise i denne sammenhengen. Hurtigruten sine skip har kapasitet på 530 passasjerer.

Lokal verdiskapning

Den lokale verdiskapningen er en avgjørende faktor hvorvidt en destinasjon skal satse på cruise eller ikke. Ifølge rapporten Cruiseturisme i Norge 2019 fra Innovasjon Norge kommer det fram at det totale forbruket for cruiseturistene som besøker Norge i sommersesongen er estimert til 21,8 milliarder norske kroner. Basert på beregningsmodellen vil 92 prosent av det dette tilfalle rederiene, mens de resterende åtte prosent tilfaller norsk økonomi. Cruiseturistene bidrar dermed med **1,8 milliarder** som et direkte økonomisk bidrag til Norge som nasjon fordelt på de ulike destinasjoner/havner. Forbruket i Norge er primært knyttet til shopping, kjøp av mat og drikke og aktiviteter.

Eksempel Alta

Alta har vært den fremste destinasjonen i Nord-Norge i satsingen på vintercruise.

I 2019 hadde de totalt 24 cruiseanløp der tolv av disse var på besøk i vintersesongen (januar-mars).

Det som er spesielt med vintercruise er at skipene ligger over flere dager. Ifølge daglig leder Henriette Bismo Eilertsen i North Adventure lå skipene som var i Alta i vintersesongen i 25 dager.

Samlet omsetning og lokal verdiskapning utgjorde nesten 22 millioner fordelt på transport, utflukter og shopping, der utflukter utgjorde ca. 17 millioner ifølge Eilertsen. I tillegg kommer inntekter fra tolv cruiseanløp i sommersesongen.

Verdien for Alta som reiselivsdestinasjon er at aktørene som leverer opplevelser og transport til skipene som kommer til Alta kan opprettholde et helårlig reiselivstilbud også for andre gjester og derved sikre arbeidsplasser.

Eksempel Lyngenfjorden

Eksemplet under viser en tenkt utvikling innen en femårsperiode fra destinasjonen bestemmer seg å satse på cruise. Det er satt et tak på 530 passasjerer som er lik det Hurtigruten har ombord på sine ekspedisjonsskip, og som anløper Havnes 14 ganger i sommersesongen 2021. Forutsetningen er at vel 70 prosent av de som er ombord velger å dra på utflukt. Antallet som drar på utflukt avhenger av hvor interessant utflukten er og hva de har opplevd på andre destinasjoner.

Antall anløp etter 5 år:	30 skip pr. år (inkl 14 anløp fra Hurtigruten)
Gj. snitt antall passasjerer pr. skip	530
Sum passasjerer i sesongen	15.900

På utflukt: 70 prosent av passasjerene	11.130
Pris pr. gjest til lokal leverandør*	750,00
Sum omsetning utflukt pr. år	8 347 500**

*Det er en realistisk pris opplevelsesbedriften kan ta for en to-tre timers opplevelse per person

**Havneavgifter og eventuell shopping er ikke medregnet

7. Hvilke forutsetninger på produksiden må destinasjonen ha for å ta imot cruise?

Produktene man tilbyr gjestene avhenger av hvilke målgrupper man retter seg imot. Regionen har spesielt om vinteren et bredt spekter av opplevelsesprodukter. Disse er spesielt utviklet for FIT markedet. Visit Lyngenfjord AS vil gjennom sitt samarbeid med Hurtigruten få en fin erfaring med de nye opplevelsene som er utviklet til Hurtigruten. Disse opplevelsene kan også benyttes til cruisesegmentet. Kapasitet er nøkkelford i utviklingen av opplevelsesprodukter. Dette avhenger igjen av hvilke cruisesegment man ønsker å satse på. Det er også viktig å utvikle opplevelser som kan selges til ulike reiselivssegmenter. Utvikling av opplevelser til cruisesegmentet bør gjøres i nær dialog med rederier og cruiseagenter.

Ifølge en rapport fra Transportøkonomisk institutt er det syv kriterier rederier legger vekt på, og som påvirker avgjørelsen om anløpshavner er attraktive: Kjent navn, unikt besøksmål, **utflukter og aktivitetsmuligheter** i land, miljø- og sikkerhetsforhold, havnens beskaffenhet, muligheter for framtidig vekst på besøksmålet og logistikk/økonomihensyn. Selv om besøksmålet er tilstrekkelig bra på de seks første kriteriene, vil forhold knyttet til logistikk og økonomi til syvende og sist være avgjørende. Bruk av avanserte regnemodeller er etter hvert blitt vanlig for å vurdere kriterier knyttet til selve produktet, til infrastrukturen osv. mot krav til kostnadseffektivitet og inntektsmuligheter.

"Om Carnival Norway skulle velge Lyngenfjorden som anløpshavn må man utvikle opplevelser som skiller seg noe ut fra andre nordnorske havner. Man må utvikle ulike utfluktsprogram som presenteres til agenter og representanter fra rederiet, kanskje noe som kan komplimentere Tromsø? Vi planlegger vår seilingsplan gjerne to til tre år i forveien. Kanskje det viktigste for oss som rederi er om destinasjonen har tatt et valg om at man virkelig ønsker å satse på cruise. Når man har tatt et valg så må man jobbe hard for å gjøre reisemålet synlig. Reise på messer, møter med rederier, etc. Dialog med lokalbefolkningen er viktig. Om gjestene ikke føler seg velkommen så er dette ødeleggende for reisemålet. Nye destinasjoner er alltid spennende for oss som rederi."

- Sandra Diana Bratland, Director Destination Affairs for rederiet Carnival Norway.

Avstand til opplevelser

Kjøretid til opplevelser har også noe å si for hvor det er mest hensiktsmessig at et eventuelt cruiseskip skal legge til kai på destinasjonen. Som nevnt tidligere i rapporten har skipene gjerne en liggetid på mellom fire og åtte timer. Dette er viktig å ha fokus på i diskusjonen hvor det er mest hensiktsmessig at cruiseturistene starter sine utflukter. Det kan muligens finnes løsninger der man kan slippe av gjester på et sted og hente de opp et annet sted. Dette vil være en del av dialogen med rederier og utvikling av opplevelser.

Tabellen under viser avstander til kai i regionen.

	Storslett	Skjervøy	Olderdalen	Lyngseidet	Hatteng
Storslett		45	46	59	128
Skjervøy			67	80	150
Olderdalen				13	83
Lyngseidet					46
Hatteng					

Figur 4. Kunnskapsgrunnlag 2018 – Status og strategier – Transportinfrastruktur i Nord Troms

8. Kriterier for å være en bærekraftig cruisedestinasjon

Cruise kan gi et positivt bidrag til reiselivet i Lyngenfjorden, spesielt for aktivitetsleverandørene i regionen, samt for leverandører av transport, forutsatt at en satsing blir regulert på en måte som er i balanse med både lokalsamfunnets og klimaets tåleevne. Norske kommuner har ulike forutsetninger for å ta imot cruise og dette gjelder også Lyngenfjorden. Noen ønsker seg mer og har plass til det, mens andre kommuner opplever utfordringer og ønsker å begrense antall cruisepassasjerer på daglig basis. Kommunene i regionen må ha et aktivt forhold til mengden cruise og påvirkningen på lokalmiljøet. Dette fordrer også at kommunen har kontinuerlig dialog med havnestyrene.

Cruiseskip som kommer må øke sitt samspill med lokalt næringsliv for å øke verdiskapingen på land og minske avtrykk på destinasjonen. Bergen har løst dette ved et demokratisk fastsatt tak på antall cruisepassasjerer som får gå i land på 8000. I Nussfjord i Lofoten har man sagt at det holder med to busser med cruisepassasjerer hver dag.

En god reiselivsforvaltning er en som skaper harmoni mellom økonomisk og miljømessig bærekraft, de besøkende og de fastboende. Da er også trafikken lokalt forankret, balansert og konfliktene minimeres. Seks kriterier⁹ må oppfylles for å kunne fremst som en bærekraftig cruisedestinasjon:

⁹ Innovasjon Norge: Tillegg til Standard for Bærekraftig reisemål versjon 2.0 – 04.07.2017

- Det skal eksistere en flerårig reisemålsstrategi, utviklet gjennom en åpen prosess, for en samlet utvikling av cruise- og landbasert turisme
- Destinasjonsledelsen skal arbeide for økt antall miljøsertifiseringer på destinasjonen
- Destinasjonsledelsen, inklusivt havnevesen, skal gjennom en involverende prosess på reisemålet finne et omforent nivå på antall cruiseanløp og cruisegjester gjennom året
- Destinasjonsledelsen skal sikre nødvendig infrastruktur for å minimere belastning fra store grupper
- Destinasjonsledelsen skal, i samarbeid med havnevesen og andre relevante aktører, aktivt kartlegge miljøutfordringer knyttet til cruiseanløp
- Destinasjonsledelsen skal i størst mulig grad fremme lokal verdiskaping

9. Spørreundersøkelser

To spørreundersøkelser ble gjort som en del av denne utredningen for å utforske hvilke holdninger og tanker lokalbefolkningen og bedriftene i Lyngenfjord hadde rundt cruiseturisme. Lokalbefolkningen ble også spurt om å ta stilling til hvordan cruiseskip eventuelt ville påvirke deres trivsel i regionen, samt eventuelt hva det var viktig å vektlegge hvis regionen skulle satse på cruise. Bedriftene fikk derimot flere praktiske spørsmål vedrørende deres bedrift var klar eller villig til å satse på cruise. Resultatene av begge spørreundersøkelsene ligger som vedlegg til rapporten.

Generell oppsummering

Det er delte meninger blant de lokale bedriftene og lokalbefolkningen i Lyngenfjorden om en satsing på cruise er det riktige å gjøre. De som er positive trekker frem mulighetene for økonomisk vekst og flere arbeidsplasser i reiselivsnæringen. På en annen side er det uenighet om det faktisk er et godt nok økonomisk grunnlag å bygge en næring på.

Motstanderne, og også noen av de som er positive, til cruise fremhever miljø og bærekraft som store problemområder innen cruiseturisme. Mange, blant både bedriftene og lokalbefolkningen, mener at fordelene med cruise ikke veier opp for ulempene og det eksisterer også en frykt for at cruiseturisme ikke bare ødelegger naturen, men også driver bort andre gjester.

Bedriftene er mer skeptiske til cruise enn lokalbefolkningen og per i dag er det få av de som ble spurt som ønsker eller har mulighet til å stille med opplevelser for dette segmentet. Generelt er det et sterkt ønske blant disse om å ikke fokusere på cruiseturisme, selv om det også er noen som er klar og positive til å motta cruiseturister. Hvis regionen skulle satse på cruise er det generelt viktig for de som har svart at det ikke blir noe storskala operasjon og de fleste er opptatt av at det stilles strenge krav til de eventuelle cruiseskipene som tar seg inn i Lyngenfjorden. Infrastruktur og aktiviteter må på plass, samt tiltak som hindrer forsøpling og overturisme.

10. Dybdeintervjuer

Vi har hatt dybdeintervju med ni leverandører av opplevelser i regionen. Alle bedriftene er positive til en cruisesatsing i Lyngenfjorden. Innspill fra næringen:

Ønsker heller mange større grupper enn mange små. Det er bra med cruise, vi får fylt opp våre elvebåter. Det må ikke være mer enn 34-40 stk. pr. tur. Ta vare på natur og det særegne vi har. For vår del er det positivt å kunne kjøre en stor gruppe enn mange små. Skal man satse på cruise må man spre trafikk i regionen.

Cruise hadde vært vel og bra for en aktivitetsbedrift som vi er. Jeg ønsker mer turister, men det må være bærekraft og ikke en bedrift som stikker av med alle inntektene. Man må legge til kai, der man skaper verdi for hele regionen. Positiv til cruise, så lenge det legges til rette for god organisering.

Jeg synes det er bra å få inn cruise i kategorien 200 til 800 passasjerer. God plan på satsingen, og en organisator som kan dette. Foregår i kontrollerte former og oppfordrer passasjerer til å benytte utfluktene. Jeg ønsker cruise velkommen. Anbefaling fra rederiet om å delta på utflukter.

Sommercruise er bra, men vi kunne ha gjort mer på vinteren. Vi er veldig positiv til cruise. Men blir negativ om det blir monopol på leveransen. Vi ønsker at Visit Lyngenfjorden skal organisere dette lokalt. Leverandører kan komme med egen busser å hente turister. Vi kan tenke utflukter hele døgnet pga. midnattssol. Størrelse på skip er ikke et problem

Vi er positive til cruise, men har ikke så mange aktivitet. Det er viktig å ivareta miljøhensyn.

Jeg har sett på Svalbard hva som skjer når 2000 gjester kommer på land. Logistikken må fungere, man må ha gode fasiliteter på land. Man må spre gjestene utover regionen i små gruppe. Vi er her for å tjene og serve gjester og kan ikke si nei til cruiseturister. Man må fasiliteter dette på en ordentlig måte og at det blir noe igjen. Det må gagne flere. Lokal forankring med Visit Lyngenfjord er veldig bra.

11. Møter med kommunestyre og næringsansvarlige i kommunene

I forprosjektet ble det gjennomført møter med politisk og administrativ ledelse i alle kommuner. Disse fikk orientering om prosjektet og fikk også mulighet å komme med innspill til det videre arbeidet.

Følgende innspill kom fra disse møtene:

- Cruiseskip må gå for landstrøm eller redusere utslipp
- Vi må utvikle gode opplevelser på land
- Hva har vi av kapasitet å håndtere på land?
- Tilby pakker sammen regionalt
- Vi må ha et tak på størrelse på skip og antall turister. Ikke de store skipene, men søke etter de mindre skip og mindre antall passasjerer.
- Betalingsvillighet til grupper – hvilke typer turister skal vi tiltrekke oss
- Miljøperspektivet som tas opp på Vestlandet er også viktig i Lyngenfjorden. Fokus på miljø og det å bevare kultur. Bærekraft blir viktig
- Hvordan markedsfører oss?
- Logistikk må bli synliggjort – hvem skal ha en rolle i dette
- Synliggjøre hva vi må ha på plass for også kunne ta imot mindre båter
- Hvilken verdiskapning gir dette?
- Cruisesatsing gir muligheter for næringsaktivitet
- Beholde særpreget
- Store cruiseskip har ingenting å gjøre i Lyngenfjord
- Verdiskapning til alle kommuner – spre trafikken
- Sette ramme på antall anløp i dag
- Hva koster et videre prosjekt
- Masse bussturisme fra Tromsø – hvorfor ikke komme seilende inn med skip
- Kan man sette av på flere plasser? Vi vil spre turisme. Hvordan gjøre det – distribusjonssystem i rapporten

12. Folkemøter

En viktig del av forprosjektet var å involvere lokalbefolkningen i prosjektet. Det ble derfor avholdt to folkemøter i Rotsundelv og på Lyngseidet. Følgende innspill kom fra disse møtene:

- Hvordan stiller dagens turister seg til cruise, vil de komme tilbake dersom regionen blir en cruisedestinasjon?
- Vil cruise ødelegge for fremtidens reiseliv i regionen?
- Hvilke tilbakemeldinger har man fra lokalbefolkningen og næring der cruise er blitt etablert? Reaksjoner og studier på dette?
- Har vi infrastruktur til å håndtere cruise og cruisepassasjerer?
- Hvilke investeringer må kommunene gjøre og hva vil det koste?
- I dag er vi sertifisert som bærekraftig reisemål, hva skjer med det dersom vi satser på cruise?
- Forvaltningsansvar i forhold til naturen, hva er tålegrensen for naturen vår?
- Handelsted Havnes kommer å ta imot Hurtigruten ekspedisjonscruise fra 2021 og har bestemt at de ikke kan håndtere mer enn 200 pax samtidig for å ivareta kvalitet for besøkende
- Vi må bygge opp opplevelsesbedrifter etter hvert som klarer å levere gode opplevelser til disse gjester. Derfor er det greit å starte med mindre skip
- Viktig at man unngår at alle gjester går samtidig av en båt. Prøve å sørge for at gjester/båter sprer seg
- Det er viktig at vår destinasjon legger premisser for cruisenæringen og at vi ikke bare invitere dem. Vi må sette krav til hvilke skip vi ønsker oss.
- Cruise kan skape liv og røre i små samfunn og sørge for at næringslivet kan vokse
- Vi burde satse på mindre båter – under 500 eller under 200 passasjerer. Kanskje starte med 200 passasjerer båter og jobber seg oppover etter hvert man klarer å handtere flere gjester.
- Vi må har et godt utvalg av opplevelser. Ikke bare en opplevelse, men mange, slik at besøkende spres i hele region.

Det ble gjort en «meningsmåling» blant de frammøtte på begge folkemøtene:

- På Lyngseidet var 50 prosent for en cruisesatsing og 50 prosent mot en cruisesatsing i regionen
- I Rotsundelv var flertallet for er cruise om man begrense størrelses av skip og sette klare krav til hva skip/gjester kan gjøre på vår destinasjon

13. Anbefaling

Forstudiet anbefaler at Visit Lyngenfjord tar prosjektet inn i neste faste fordi:

- Destinasjonen har mange gode aktivitetsleverandører
- Cruise gjester kan sørge for helårsarbeidsplasser hos reiselivsbedrifter
- Destinasjonen er mangfoldig og stor og kan tåle mange besøkende. Men antallet besøkende må undersøkes i forkant og det anbefales at det ble satt tydelige grenser
- Visit Lyngenfjord er en ny cruisedestinasjon
- Mange reiselivsaktører, og noen av innbyggere ønsker cruisesatsing velkommen
- Regionen har havner som gir muligheter får å legge skip til kai, alternativt tendring

Videre anbefalinger:

- Det anbefales at båter som er miljøvennlig foretrekkes. Eldre båter som forurense mye er ikke ønsket til Lyngenfjord. Det anbefales og følge EPI <https://epiport.org/how-the-epi-works/index> for å tiltrekke seg de mest miljøvennlige båter.
- Det anbefales å jobbe mot cruise med maks 700 passasjerer ombord
- Det anbefales at et selskap står ansvarlig for alle shore excursions, slik at hele regionen drar nytte av cruise
- Det anbefales at man jobber for å maksimere antall gjester som deltar på guidede aktiviteter og at færre gjester kun går i land på egen hånd
- Det anbefales at det blir innført forbud mot at cruise rederier organisere guidede turer som de selv organiserer på land. Alt av «shore excursions» MÅ være lokalt styrt
- Strategien for en bærekraftig cruiseturisme må ligge til grunn i cruisesatsingen. Denne må følges av alle involverte kommuner og bedrifter jfr. fase 3 på side 21.
- Det bør ikke være avgjørende hvor en båt kommer å ligge, men hvor aktiviteter gjennomføres. Kommunen i hele regionen må samarbeide for å finne den beste havn slik at det er mest attraktivt for båter og gjester. Målsettingen i en cruisesatsing er først og fremst økt omsetning hos reiselivsbedrifter og ikke hos havner
- Å investere i en seawalk anbefales ikke på kort sikt

Fase 1: Kommuner må ta avgjørelser

- Hver kommune bør vurdere om man ønsker å gjennomføre en ytterligere undersøkelse blant innbyggere om man ønsker cruise til sin kommune

- Hver kommune må gjøre et vedtak om man ønsker å satse på cruise som en del av reiselivet i Lyngenfjorden i et hovedprosjekt. Det anbefales å følge anbefalinger fra Visit Lyngenfjord og bærekraft prinsippene.

Fase 2: Lokal organisering og finansiering av hovedprosjekt

- Det anbefales at Visit Lyngenfjord må ha hovedansvaret for cruisesatsingen for å sørge for at hele regionen blir brukt i en slik satsning
- Kommunene må kunne bidra til å finansiere en treårig prosjektstilling (50 prosent) som skal jobbe med cruisesatsing. Dette kan være en samfinansiering med lokalt reiseliv og Innovasjon Norge.

Kostnader 3-årig prosjekt:

Kostnader		År 1	År 2	År 3
Lønn		500 000	500 000	500 000
Nettverk/møter		50 000	50 000	50 000
Produktutvikling		50 000	50 000	50 000
Medlemskap		40 000	40 000	40 000
Messer		100 000	100 000	100 000
Sum		740 000	740 000	740 000
Finansiering				
Kommuner	50 %	370 000	370 000	370 000
IN	30 %	222 000	222 000	222 000
Bedrifter	20 %	148 000	148 000	148 000
Sum		740 000	740 000	740 000
Finansiering pr. kommune pr. år	5	74 000	74 000	74 000

Oppstilling forutsetter bidrag fra Innovasjon Norge og lokalt næringsliv

Fase 3: Utarbeide strategi i henhold til bærekraftprinsippene

- Det må utarbeides en cruisestrategi for hvilke type skip man ønsker til Lyngenfjorden, antall og hvor mange passasjerer destinasjonen er i stand til å håndtere. Strategien må være i tråd med bærekraftprinsippene.
- Signalene fra innbyggere, kommuner og bedrifter er at en eventuell cruisesatsing skal skje kontrollert former med fokus på skip med mindre enn 700 passasjerer

- Visit Lyngenfjord må i samarbeid med rederi/cruiseagenter avklares hvilken havn som er best egnet og hva som gir best lokal verdiskapning og hvilken løsning som er best
- Visit Lyngenfjord må bli medlem av interesseorganisasjonene Cruise Norway og Cruise Northern Norway and Svalbard (CNNS)
- Samarbeid på tvers av kommunene er viktig for å kunne spre trafikken mest, og skape mest lokal verdiskapning

Fase 4: Markedsarbeid

- Visit Lyngenfjord må videreutvikle opplevelser i samarbeid med lokale reiselivsbedrifter, samt inngå avtaler i tråd med cruisestrategien
- Visit Lyngenfjord må delta på sentrale møteplasser for å opparbeide seg kompetanse om næringen, samt knytte til seg nettverk
- Visit Lyngenfjord må gjøre seg synlig i sin cruisesatsing overfor rederier og agenter

For videre kontakt i forbindelse med rapporten ta kontakt med reiselivssjef Georg Sichelschmidt, Tlf. 45465898, epost georg@visit-lyngenfjord.com

Eierkommunene Visit Lyngenfjord

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

15. desember 2020

SØKNAD HOVEDPROSJEKT

Kort beskrivelse

I 2020 ble det gjennomført en forstudie om Lyngenfjord regionen som reisemål ønsker å satse på cruisenæringen og på hvilken måte dette eventuelt skal gjøres.

Forstudiet anbefaler at Visit Lyngenfjord tar prosjektet inn i neste faste fordi:

- Destinasjonen har mange gode aktivitetsleverandører
- Cruise gjester kan sørge for helårsarbeidsplasser hos reiselivsbedrifter
- Destinasjonen er mangfoldig og stor og kan tåle mange besøkende. Men antallet besøkende må undersøkes i forkant og det anbefales at det ble satt tydelige grenser
- Visit Lyngenfjord er en ny cruisedestinasjon
- Mange reiselivsaktører, og noen av innbyggere ønsker cruisesatsing velkommen
- Regionen har havner som gir muligheter får å legge skip til kai, alternativt tendring

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet skal sørge for at satsning på cruise skjer på en kontrollert og lokalt styrt måte slik at det gi lokal verdiskapning, man unngår masseturisme og minske miljøutfordringer. Forstudiet anbefaler at det innføres strenge krav til cruise for å imøtekomme den delen av befolkning og reiselivet som er imot cruise. Derfor forutsettes en start av et hovedprosjekt at hver kommune vedtar følgende krav til cruise næringen:

- Det anbefales at båter som er miljøvennlig foretrekkes. Eldre båter som forurense mye er ikke ønsket til Lyngenfjord. Det anbefales og følge EPI <https://epiport.org/how-the-epi-works/> index for å tiltrekke seg de mest miljøvennlige båter.
- Det anbefales å jobbe mot cruise med maks 700 passasjerer om bord -
- Det anbefales at et selskap står ansvarlig for alle shore excursions, slik at hele regionen drar nytte av cruise
- Det anbefales at man jobber for å maksimere antall gjester som deltar på guidede aktiviteter og at færre gjester kun går i land på egen hånd
- Det anbefales at det blir innført forbud mot at cruise rederier organisere guidede turer som de selv organiserer på land. Alt av «shore excursions» MÅ være lokalt styrt
- Strategien for en bærekraftig cruiseturisme må ligge til grunn i cruisesatsingen. Denne må følges av alle involverte kommuner og bedrifter jfr. fase 3 på side 21.
- Det bør ikke være avgjørende hvor en båt kommer å ligge, men hvor aktiviteter gjennomføres. Kommunen i hele regionen må samarbeide for å finne den beste havn slik at det er mest attraktivt for båter og gjester. Målsettingen i en cruisesatsing er først og fremst økt omsetning hos reiselivsbedrifter og ikke hos havner
- Å investere i en seawalk anbefales ikke på kort sikt

I tillegg burde hver kommune vurdere om man ønsker å gjennomføre en ytterligere undersøkelse blant innbyggere om man ønsker cruise til sin kommune.

Følgende tiltak skal prosjektet gjennomføre:

Utarbeide strategi i henhold til bærekraftprinsippene

- Det må utarbeides en cruisestrategi for hvilke type skip man ønsker til Lyngenfjorden, antall og hvor mange passasjerer destinasjonen er i stand til å håndtere. Strategien må være i tråd med bærekraftprinsippene og vedtak fra kommunen. Signalene fra innbyggere, kommuner og bedrifter er at en eventuell cruisesatsing skal skje kontrollert former med fokus på skip med mindre enn 700 passasjerer
- Visit Lyngenfjord må i samarbeid med rederi/cruiseagenter avklares hvilken havn som er best egnet og hva som gir best lokal verdiskapning og hvilken løsning som er best
- Visit Lyngenfjord må bli medlem av interesseorganisasjonene Cruise Norway og Cruise Northern Norway and Svalbard (CNNS)
- Samarbeid på tvers av kommunene er viktig for å kunne spre trafikken mest, og skape mest lokal verdiskapning

Markedsarbeid

- Visit Lyngenfjord må videreutvikle opplevelser i samarbeid med lokale reiselivsbedrifter, samt inngå avtaler i tråd med cruisestrategien
- Visit Lyngenfjord må delta på sentrale møteplasser for å opparbeide seg kompetanse om næringen, samt knytte til seg nettverk
- Visit Lyngenfjord må gjøre seg synlig i sin cruisesatsing overfor rederier og agenter

Etter tre år er det realistisk at jobben gir første effekter med en del skipene som kan besøke regionen. På grunnen av et pågående samarbeid med Hurtigruten er det mulig at Hurtigruten kommer allerede i 2021 med noen skip til Lyngenfjord regionen (planlagt 14 anløp i 2021).

Pga. den pågående Korona-pandemien består det naturligvis stor usikkerhet innen hele reiselivsbransjen når en kan forvente at bransjen er oppe igjen. Men prosjektet handler om å forberede en langsiktig satsning og forhåpninger er der at situasjonen har normalisert seg innen de neste årene.

Bakgrunn

Følgende faktorer har ført til at Visit Lyngenfjord har startet med en forstudie:

- Manglende helårsarbeidsplasser hos aktivitetsleverandører pga. liten guiding om sommeren
- Spørsmål om et cruise satsning i regionen generelt
- Hurtigruten ønsker å bruke Lyngenfjord regionen som ny destinasjon

Prosjekt mål

Fase 1: Kommuner må ta avgjørelser

- Hver kommune bør vurdere om man ønsker å gjennomføre en ytterligere undersøkelse blant innbyggere om man ønsker cruise til sin kommune
- Hver kommune må gjøre et vedtak om man ønsker å satse på cruise som en del av reiselivet i Lyngenfjorden i et hovedprosjekt. Det anbefales å følge anbefalinger fra Visit Lyngenfjord og bærekraft prinsippene.

Fase 2: Utarbeide strategi i henhold til bærekraftprinsippene

- Det må utarbeides en cruisestrategi for hvilke type skip man ønsker til Lyngenfjorden, antall og hvor mange passasjerer destinasjonen er i stand til å håndtere. Strategien må være i tråd med bærekraftprinsippene.
- Signalene fra innbyggere, kommuner og bedrifter er at en eventuell cruisesatsing skal skje i kontrollert former med fokus på skip med mindre enn 700 passasjerer
- Visit Lyngenfjord må i samarbeid med rederi/cruiseagenter avklares hvilken havn som er best egnet og hva som gir best lokal verdiskapning og hvilken løsning som er best
- Visit Lyngenfjord må bli medlem av interesseorganisasjonene Cruise Norway og Cruise Northern Norway and Svalbard (CNNS)
- Samarbeid på tvers av kommunene er viktig for å kunne spre trafikken mest, og skape mest lokal verdiskapning

Fase 3: Markedsarbeid

- Visit Lyngenfjord må videreutvikle opplevelser i samarbeid med lokale reiselivsbedrifter, samt inngå avtaler i tråd med cruisestrategien
- Visit Lyngenfjord må delta på sentrale møteplasser for å opparbeide seg kompetanse om næringen, samt knytte til seg nettverk
- Visit Lyngenfjord må gjøre seg synlig i sin cruisesatsing overfor rederier og agenter

Forankring

Hos reiselivsbedrifter og kommunene i regionen.

Prosjektorganisering

Visit Lyngenfjord er prosjekteier og prosjektleder.

Samarbeidspartnere

Kommunene

Reiselivsbedrifter

Aktiviteter

1. **Cruise strategi:** Det må utarbeides en cruisestrategi for hvilke type skip man ønsker til Lyngenfjorden, antall og hvor mange passasjerer destinasjonen er i stand til å håndtere. Strategien må være i tråd med bærekraftprinsippene.
2. **Havn strategi:** Visit Lyngenfjord må i samarbeid med rederi/cruiseagenter avklares hvilken havn som er best egnet og hva som gir best lokal verdiskaping og hvilken løsning som er best
3. **Nettverk:** Visit Lyngenfjord må bli medlem av interesseorganisasjonene Cruise Norway og Cruise Northern Norway and Svalbard (CNNS)
4. **Produktutvikling:** Visit Lyngenfjord må videreutvikle opplevelser i samarbeid med lokale reiselivsbedrifter, samt inngå avtaler i tråd med cruisestrategien
5. **Kompetansebygging:** Visit Lyngenfjord må delta på sentrale møteplasser for å opparbeide seg kompetanse om næringen, samt knytte til seg nettverk
6. **Markedsføring:** Visit Lyngenfjord må gjøre seg synlig i sin cruisesatsing overfor rederier og agenter

Målgrupper

- Reiselivsbedrifter
- Nord Troms havn

Resultat

Lyngenfjord region er et nytt cruise destinasjon i Nord Norge med stort fokus på lokal verdiskaping uten masseturisme og en nullutslipps visjon framover.

Effekter

Forstudiet legge fram en mulig utvikling innen en femårsperiode.

Det er satt et tak på 530 passasjerer som er lik det Hurtigruten har ombord på sine ekspedisjonsskip, og som skal anløper Havnes 14 ganger i sommersesongen 2021. Forutsetningen er at vel 70 prosent av de som er ombord velger å dra på utflykt.

Antall anløp etter 5 år:	30 skip pr. år (inkl. 14 anløp fra Hurtigruten)
Gj. snitt antall passasjerer pr. skip	530
Sum passasjerer i sesongen	15.900
På utflykt: 70 prosent av passasjerene	11.130
Pris pr. gjest til lokal leverandør*	kr 750,00

Sum omsetning utflykt pr. år **kr 8 347 500**

Effekten er altså kr 8,35 mil i omsetning hos lokale reiselivsbedrifter per år etter en femårsperiode.

Tidsplan

1. år:

- Utarbeide cruise strategi
- Start: Nettverks bygging
- Start: Produktutvikling
- Start: Havn strategi

2. år:

- Avslutte Havn strategi
- Produktutvikling
- Kompetansebygging
- Markedsføring
- Nettverksbygging

3. år:

- Markedsføring
- Produktutvikling
- Operative fase

Økonomiplanen

Kostnader	1. år	2. år	3. år
Prosjektledelse	300 000	300 000	300 000
Nettverk/møter	50 000	50 000	50 000
Produktutvikling	50 000	50 000	50 000
Medlemskap diverse	40 000	40 000	40 000
Messer		100 000	100 000
Sum kostnader per år	440 000	540 000	540 000
Sum totale kostander			1 520 000

Finansiering	Budsjett	%	
Alle 5 kommuner (152 000 kr per kommune; kr 50 666 per år per kommune)	760 000	50 %	
Innovasjon Norge	608 000	40 %	
Bedrifter (egenandel)	152 000	10 %	
Sum finansiering	1 520 000	100 %	

Ved spørsmål angående prosjektet, ta kontakt med: Georg Sichelschmidt (Reiselivssjef), Tlf. 45 46 5898, Epost: georg@visit-lyngenfjord.com

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
3/21	Nordreisa næringsutvalg	14.01.2021
2/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021
6/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Midlertidig endring av retningslinjene for kommunalt næringsfond 2020 (Koronamidler)

Henvising til lovverk:

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune endrer midlertidig retningslinjene for kommunalt næringsfond 2020 (Koronamidler) slik at eget arbeid i egen bedrift er støtteberettiget i prosjekter. Kun fremtidige kostnader er støtteberettiget. Dvs. at arbeid som er lagt ned i slike prosjekter tidligere ikke vil være støtteberettiget.

Det er en forutsetning for å kunne gi tilskudd til eget arbeid at dette inngår i et prosjekt, der søkers eget arbeid kun utgjør en viss prosentandel av godkjente prosjektkostnader. Det gis en begrensning for eget arbeid på inntil 50% av totale godkjente prosjektkostnader og antall timer settes til maks 125 timer.

Denne endringen er tidsbegrenset til å gjelde for søknader som behandles og avgjøres frem til 01.07.2021.

Eget arbeid kan føres som en egen post i kostnadsgrunnlaget med en timesats inntil kr. 400 pr. time. Det skal foreligge timelister som dokumentasjon for utbetaling.

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 14.01.2021

Behandling:

Karl-Gunnar Skjønsfjell (H) fremmet følgende tilleggsforslag:

Eget arbeid kan føres som en egen post i kostnadsgrunnlaget med en timesats inntil kr. 400 pr. time.

Det skal foreligge timelister som dokumentasjon for utbetaling.

Kommunedirektørens innstilling med tilleggsforslaget fra Karl-Gunnar Skjønsfjell enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune endrer midlertidig retningslinjene for kommunalt næringsfond 2020 (Koronamidler) slik at eget arbeid i egen bedrift er støtteberettiget i prosjekter. Kun fremtidige kostnader er støtteberettiget. Dvs. at arbeid som er lagt ned i slike prosjekter tidligere ikke vil være støtteberettiget.

Det er en forutsetning for å kunne gi tilskudd til eget arbeid at dette inngår i et prosjekt, der søkers eget arbeid kun utgjør en viss prosentandel av godkjente prosjektkostnader. Det gis en begrensning for eget arbeid på inntil 50% av totale godkjente prosjektkostnader og antall timer settes til maks 125 timer.

Denne endringen er tidsbegrenset til å gjelde for søknader som behandles og avgjøres frem til 01.07.2021.

Eget arbeid kan føres som en egen post i kostnadsgrunnlaget med en timesats inntil kr. 400 pr. time. Det skal foreligge timelister som dokumentasjon for utbetaling.

Kommunedirektørens innstilling

Nordreisa kommune endrer midlertidig retningslinjene for kommunalt næringsfond 2020 (Koronamidler) slik at eget arbeid i egen bedrift er støtteberettiget i prosjekter. Kun fremtidige kostnader er støtteberettiget. Dvs. at arbeid som er lagt ned i slike prosjekter tidligere ikke vil være støtteberettiget.

Det er en forutsetning for å kunne gi tilskudd til eget arbeid at dette inngår i et prosjekt, der søkers eget arbeid kun utgjør en viss prosentandel av godkjente prosjektkostnader. Det gis en begrensning for eget arbeid på inntil 50% av totale godkjente prosjektkostnader og antall timer settes til maks 125 timer.

Denne endringen er tidsbegrenset til å gjelde for søknader som behandles og avgjøres frem til 01.07.2021.

Saksopplysninger

Dagens retningslinjer for kommunalt næringsfond og utviklingsfond gir begrensede muligheter for å støtte eget arbeid.

I disse retningslinjene er eget arbeid eksplisitt nevnt som støtteberettiget i forbindelse med nyetableringer med følgende formulering: «Det kan gis tilskudd til nyetableringer dersom dette tilfører et nytt tilbud og vekst i det samlede næringslivet i Nordreisa. Tilskuddet kan benyttes til normale kostnader knyttet til etablering, f.eks. registrering, kartleggingsarbeid, profilering og investeringer. Eget arbeid kan føres som en egen post i kostnadsgrunnlaget, med en timesats på inntil kr. 400 pr. time. Det skal foreligge timelister som dokumentasjon ved utbetaling.»

I tillegg til nyetableringer har praksis vært at nettverksbygging / tilskudd til bedriftsnettverk har gitt grunnlag for at eget arbeid fra deltakerbedriftene er tilskuddsberettiget.

For tilsagn der det søkes om tilskudd til investeringer, kompetansebygging og konsulentbistand er det eksplisitt sagt i retningslinjene at eget arbeid ikke er støtteberettiget.

I dagens situasjon der mange bedrifter har behov for å gjennomføre omstillingsarbeid i egen bedrift, og bedriftens økonomi ikke tilsier at det er grunnlag for å kjøpe tjenester til dette

arbeidet, har dagens regler gitt det uheldige resultat at slike prosjekter vanskelig lar seg gjennomføre. Det ønsker denne midlertidige endringen i fondenes retningslinjer å endre.

Vurdering

For mange bedrifter i Nordreisa vil det være av stor betydning for å stå bedre rustet til en situasjon med pandemien under kontroll og mer normaliserte forhold i næringslivet, at omstillingsarbeid kan gjennomføres i prosjekter der eget arbeid er støtteberettiget.

Det anbefales derfor at det gis åpning for at dette kan gjøres i en begrenset periode for de ekstra koronamidlene som kommunen ble tildelt.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
149/20	Nordreisa kommunestyre	15.12.2020
7/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Innkjøpstjenesten i Nord-Troms: revidert samarbeidsavtale, handlingsplan og anskaffelsesstrategi

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Samarbeidsavtale - Nord-Troms kommunenes innkjøpstjeneste (NTKI)
- 2 Anskaffelsesstrategien, forslag politisk behandling

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 15.12.2020

Behandling:

Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Utsettelsesforslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Kommunedirektørens innstilling

1. Nordreisa kommunestyre godkjenner forslag til ny samarbeidsavtale for innkjøpstjenesten i Nord-Troms gjeldende fra 1.1.21. Samarbeidet omfatter alle 6 kommuner i Nord-Troms.
2. Nordreisa kommune godkjenner forslag til handlingsplan og anskaffelsesstrategi for samarbeidet.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgene i Nord-Troms-kommunene har fulgt opp forslag til forbedringstiltak for innkjøpstjenesten etter at KomRev Nord i sin rapport «Innkjøpstjenesten i Nord-Troms» påpekte svikt i rutiner, svak kompetanse og manglende dokumentasjon i anskaffelsessaker i kommunene.

Kommunestyrene vedtok i 2019 likelydende vedtak:

1. *Kommunestyret viser til oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».*
 - a) *Kommunen slutter seg til revisors konklusjon i kap 4 og tilråding om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.*
 - b) *Kommunestyret viser til konklusjon i rapportens kap 5, og ber rådmannen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunenes plikter etter samarbeidsavtalen*
 - c) *Kommunestyret ber rådmannen legge fram en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmannen gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.*
2. *Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapporten og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt 1 a)-1b) innen 1. februar 2020, og handlingsplan som nevnt i pkt 1C) innen 1. mai 2020*

Saken har vært fulgt opp av rådmannsutvalget (nå KDU). Innkjøpssjefen har, sammen med styringsgruppa, arbeidet med tiltak for å forbedre tjenesten på punktene ihht kommunestyrevedtak. Kontrollutvalgene har behandla rapporterte tiltak til pkt 1a og 1b i vår, mens tiltak til pkt 1C har vært til behandling i kontrollutvalgene høsten 2020. Da gjorde kontrollutvalgene følgende vedtak:

1. *Kommunestyrets vedtok i sak 57/19 i møte 11.12.2019 å styrke kommunens kompetanse innen offentlige anskaffelser. Kontrollutvalget fikk i møte 9.9.2020 fremlagt utkast til handlingsplan og felles innkjøpsstrategi for deltakerkommunene i innkjøpssamarbeidet. Plan skal iverksettes fra 1.1.2021.*
2. *Kontrollutvalget er bekymret for fremdriften i saken, og ber derfor kommunestyret vurdere om det stilles tilstrekkelige ressurser for vedtatt målsetning om kompetanseheving.*
3. *Kontrollutvalget vil følge opp saken, og melder tilbake til kommunestyret i løpet av 2021.*
4. *Saken oversendes kommunestyret til foreløpig orientering.*

Tiltak og tiltaks-/handlingsplan:

Innkjøpssjefen har sammen med nåværende styringsgruppe, bestående av økonomisjefene i de seks kommunene, utarbeidet en felles anskaffelsesstrategi og en felles handlingsplan for innkjøpstjenesten. Bortsett fra noen redaksjonelle endringer er vedlagte strategi og handlingsplan lagt fram for kontrollutvalg i de respektive kontrollutvalgene i høst. I forbindelse med arbeidet med strategier og handlingsplan har en sett behovet for å revidere gjeldende samarbeidsavtale, som ble vedtatt i kommunestyrene i 2010. Den viktigste endringa er en konsekvens av ny kommunelov, der de gamle §27-samarbeidene nå hjemles i §19-4 som «interkommunalt oppgavefelleskap». I løpet av inneværende valgperiode må kommunestyrene ha valgt sine medlemmer til et representantskap, som skal være øverste styre for slike samarbeid. I forslag til ny samarbeidsavtale foreslås ei styringsgruppe som ei midlertidig løsning. Styringsgruppa vil nødvendigvis få et annet mandat når representantskapet kommer på

plass. Da innkjøpstjenesten bare har én ansatt (innkjøpssjef), vil vedkommende ha behov for å ha direkte kontakt inn til kommunene, og her vil medlemmene i styringsgruppa ha ei viktig rolle, også etter at representantskapet er kommet på plass.

I forslag til ny samarbeidsavtale foreslås ei anna sammensetning av styringsgruppa: erfaring viser nemlig at økonomisjefene i mindre grad har ei rolle ved anskaffelser – disse gjennomføres gjerne innenfor teknisk sektor. Det anbefales derfor at styringsgruppa blir bredt sammensatt og får medlemmer som er mer involvert i fagfeltet anskaffelse. På den måten vil styringsgruppa kunne både lede og støtte innkjøpssjefen i det løpende arbeidet innenfor anskaffelsesfeltet, det være seg oppfølging av rutiner og strategier, gjennomføring av kompetansehevingstiltak og informasjonsarbeid i kommuneorganisasjonen.

Protokoll fra kontrollutvalgssaken ligger som referatsak til kommunestyret. Som det framgår av vedtaket har ikke kontrollutvalget sluttbehandla saken. KDU ønsker likevel at kommunestyrene vedtar ny samarbeidsavtale, da det er vesentlig at innkjøpssamarbeidet kan driftes videre i henhold til ny kommunelov. Det er også viktig at det utnevnes ny styringsgruppe med en annen fordeling av fagpersoner, slik at innkjøpssjefen formelt sett får et tettere samarbeid med ansatte som arbeider tettere på anskaffelsesfeltet enn dagens styringsgruppe. Dette tiltaket ansees være viktig for å løfte fram fagfeltet innkjøp og anskaffelser i kommunene. Handlingsplanen, som også foreslås vedtatt, har mange andre forslag til tiltak. Summen av ny samarbeidsavtale og handlingsplan skal dekke de svakhetene og manglene som forvaltningsrapporten påviste.

Vurdering

Selv om kontrollutvalgene ikke har sluttbehandla forslag til tiltak og handlingsplan, er kontrollutvalgene informert om og har drøfta forslagene. Kommunedirektøren anbefaler likevel at kommunestyret vedtar samarbeidsavtalen, handlingsplanen og anskaffelsesstrategien, slik at innkjøpstjenesten kan arbeide videre på det fundamentet som er lagt. Det er viktig å understreke at det også ligger et ansvar i hver kommune til å bruke egne ressurser i arbeidet med anskaffelser. Kommunene må også prioritere kompetanseheving innenfor offentlig anskaffelser, det være seg lovverket eller opplæring i praktisk bruk av konkurranseverktøy. Innkjøpssjefen er en viktig ressurs mht rammeavtaler og felles anskaffelser, men det største antallet anskaffelser skjer internt i kommunene. Derfor er egne ressurser og egen kompetanse svært viktig.

SAMARBEIDSAVTALE

NORD-TROMS KOMMUNENES INNKJØPSTJENESTE (NTKI)

Avtalen er inngått mellom kommunene Kvæangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord.

1. Formålet med samarbeidsavtalen.

Formålet med samarbeidsavtalen er å fastlegge avtalemessige forhold. Samarbeidsavtalen skal vedtas politisk av alle kommunene i 2020.

Den felles innkjøpstjenesten omfatter blant annet kontakt og forhandlinger med leverandører, inngåelse av innkjøpsavtaler (rammeavtaler) for deltakerkommunene, kompetanseoppbygging – både i egen felles innkjøpstjeneste og i deltakerkommunene – samt utvikling av felles informasjonssystem i samarbeid med NOR IKT for innkjøpstjenesten og deltakerkommunene.

Det utarbeides felles «Anskaffelsesreglement og Anskaffelsesstrategi for Kvæangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord kommuner» som omfatter varer, tjenester, bygg og anlegg. Utarbeidelsen av anskaffelsesreglement påbegynnes når samarbeidsavtalen er godkjent, og den bygger på vedtatt samarbeidsavtale. Nytt reglement bør kunne foreligge medio februar 2021.

Avtalen er i henhold til kommuneloven (KL) kapittel 19 – kommunalt oppgavesamarbeid og § 19-4, (§27 etter forrige kommunelov):

- a) Oppgavefellesskapets navn: Nord-Troms kommunenes innkjøpstjeneste, NTKI
- b) Oppgavefellesskapet er ikke et eget rettssubjekt
- c) Hvor mange medlemmer den enkelte deltakeren skal ha i representantskapet: Iht KL skal interkommunale samarbeid etter §19-4 ha et politisk valgt representantskap som øverste organ. Kommunene har plikt til å opprette dette innenfor en periode på 4 år etter at KL trådte i kraft. Forslag til foreløpig organisering: se punkt 4
- d) Oppgaver og myndighet som er lagt til oppgavefellesskapet: se pkt 5 og 6
- e) Deltakernes innskuddsplikt og plikt til å yte andre bidrag til oppgavefellesskapet – ikke relevant
- f) Den enkelte deltakerens eierandel i oppgavefellesskapet og ansvarsandel for fellesskapets forpliktelser hvis ansvarsandelen avviker fra eierandelen – ikke relevant
- g) Oppgavefellesskapet har ikke myndighet til å ta opp lån.
- h) Oppgavefellesskapet rapporterer til deltakerne gjennom årsberetninger.
- i) Hvordan deltakerne kan tre ut av oppgavefellesskapet, se pkt 2
- j) Hvordan oppgavefellesskapet skal oppløses, blant annet hvem som skal ha ansvaret for at oppgavefellesskapets arkiver blir oppbevart etter at oppgavefellesskapet er oppløst, se pkt 10.

2. Avtaleperiode

Denne avtalen er inngått mellom kommunene Kvæningen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord kommuner og gjelder inntil avtalen eventuelt sies opp.

Avtalen kan sies opp av den enkelte kommune med ett års skriftlig varsel. Oppsigelsestiden regnes fra 1. januar året etter oppsigelsen er datert.

Ved en eventuell oppløsning av samarbeidet skal administrasjonskommunen, her Skjervøy kommune, ivareta arbeidsgiveransvaret for den som er ansatt ved innkjøpstjenesten.

3. Hovedmålsetning for oppgavefellesskapet

Et overordnet mål for innkjøpssamarbeidet er gjennom samordning og gode rutiner for å effektivisere innkjøpene til de 6 kommunene. Dette innebærer at kommunene gjennom felles rammeavtaler og samordnede innkjøp skal oppnå stordriftsfordeler ved bedre innkjøpspriser og betingelser, samt lavere kostnader ved innkjøpsprosessen.

Effektive rutiner skal understøttes av elektroniske innkjøpsverktøy/fakturaløsninger og informasjonssystemer. Det er i tillegg en målsetting at kompetansebygging i felles innkjøpsenhet og kommunene skal bidra til høyere kvalitet på innkjøpsfunksjon i kommunene. Målet er at innkjøpssamarbeidet skal bidra til et godt omdømme for kommunene og andre deltakere og kjennetegnes ved:

- Fokus på vedtatt anskaffelsesstrategi
- Kostnadseffektiv behovsdekning
- Profesjonelle innkjøpsprosesser
- Høy innkjøpskompetanse og gode etiske holdninger hos de ansatte
- Effektive innkjøpsrutiner og e-handel
- God samhandling mellom deltakere

4. Organisering av samarbeidet

Organisering

NTKI er organisert som et kommunalt oppgavefellesskap med felles innkjøpssjef. Skjervøy kommune har arbeidsgiveransvar for innkjøpssjef og har det administrative ansvaret for innkjøpstjenestens drift.

- Innkjøpstjenesten har ansatt innkjøpssjef, men tjenesten innbefatter ansatte i alle deltakerkommuner som har en rolle mht innkjøp
- Administrasjonskommunen har ansvar for at innkjøpssjefen har kontorfasiliteter, betaler lønn og bilgodtgjørelse, yter opplæring og administrative tjenester, jfr overheadavtale for interkommunale samarbeid.
- Det utpekes en styringsgruppe av KDU som er tverrfaglig sammensatt.

Styringsgruppens sammensetning

Styringsgruppen består av én representant fra hver kommune, representanten utpekes av hver enkelt kommunedirektør blant kommunens ansatte. Styringsgruppen skal være tverrfaglig sammensatt med representanter fra alle etater. Styringsgruppen velger leder og nestleder blant styringsgruppens representanter for ett år om gangen.

Ved uttreden eller varig forfall, iverksettes suppleringsvalg.

Kommunens representant i styringsgruppen skal være kommunens kontaktperson innad i kommunen. Representanten skal ha oversikt over hvor rammeavtaler finnes og hvordan disse skal benyttes.

Samarbeidsform

Styringsgruppen fungerer som innkjøpssjefens samarbeidsråd når det skal gjennomføres nye rammeavtaler. Innkjøpssjefen innkaller og leder møtene.

Kompetansegrupper

Innenfor hvert fagområde eller grupper av fagområder etableres faste kompetansegrupper bestående av en representant fra hver kommune. Den enkelte kommunes representant har ansvaret for å ivareta interessene til alle etater i kommunene. Kompetansegruppene bør sammensettes av fagpersonell slik at hele fagområdet ivaretas. Ved behov utvides eller reduseres antall representanter i gruppen.

Antall kompetansegrupper bør være færrest mulig og hver gruppe ivaretar alle rammeavtaler for varer og tjenester innenfor sitt fagområde.

Rapportering

Innkjøpstjenesten forplikter seg til å utarbeide årsrapport til KDU.

5. Hovedoppgaver for innkjøpssamarbeidet

5.1. Rammeavtaler

Felles rammeavtaler gir kommunene stordriftsfordeler ved bedre innkjøpspriser og betingelser, samt lavere kostnader ved selve innkjøpsprosessen. Arbeidet med felles rammeavtaler er en de viktigste arbeidsoppgavene for NTKI. Flest mulig rammeavtaler for både varer og tjenester vil avlaste brukerne og redusere behovet for enkeltanskaffelser.

Den enkelte deltakerkommunen kan i særskilte tilfeller, når det er formålstjenlig, økonomisk eller operativt, velge å ikke delta på felles rammeavtaler. I slike tilfeller skal dette meldes skriftlig til NTKI ved planlegging av anskaffelsen. Deltakerkommunen vil da selv være ansvarlig for sine anskaffelser på dette område.

Andre deltakere kan forespørres om de ønsker å delta ved hver enkelt rammeavtale.

5.2. Samkjøp

Når flere kommuner skal foreta samme type enkeltanskaffelse bør innkjøpet foretas samlet. NTKI bør foreta innkjøpet på vegne av kommunene. Initiativ til samkjøp kan tas av deltakerkommunene eller av NTKI. Invitasjon til samkjøp kan legges på felles informasjonsside for innkjøp.

5.3. Enkeltanskaffelser – varer og tjenester

Hovedregelen er at enkeltanskaffelser gjøres i kommunene. NTKI bidrar med maler til konkurransegrunnlag etc. Beslutningsmyndighet ligger i kommunene.

5.4. Enkeltanskaffelser – Bygg og anlegg

Innkjøp av bygg og anlegg gjøres av kommunene. NTKI bidrar med maler til konkurransegrunnlag, rådgivning etc. Beslutningsmyndighet ligger i kommunene.

5.5. Rådgivning og bistand

NTKI skal gi deltakerkommunene bistand ved kunngjøring av enkeltanskaffelser og råd i saker relatert til innkjøp.

5.6. Opplæring

NTKI har ansvaret for å tilby deltakerkommunene kurs og opplæring innenfor anskaffelsesfaget. Opplæring kan skje internt i den enkelte deltakerkommunen eller som felleskurs. Eventuelle kostnader for felleskurs fakturerer deltakerne etter selvkost.

6. Beslutningsmyndighet

Innkjøpsjefen gis beslutningsmyndighet og fullmakt til å signere rammeavtaler og andre fellesavtaler på vegne av alle deltakerkommunene fra KDU.

7. Logistikkverktøy e-handel

Det skal utredes om e-handel skal implementeres i kommunene, kostnadene for dette fordeles etter fastsatt fordelingsnøkkel. Dette punktet må revideres hvis det blir aktuelt å innføre e-handel.

8. Informasjon – hjemmeside

Informasjon om virksomheten ved NTKI formidles via www.ntki.no

Hjemmesiden skal inneholde:

- Innkjøpsrelatert informasjon, nyheter osv
- Informasjon om rammeavtaler
- Konfidensiell avtaleinformasjon (passordbelagt)
- Informasjon på pågående anskaffelsesprosesser (passordbelagt)
- Lover, retningslinjer og reglementer
- Prosedyrebeskrivelser
- Ulike maler for konkurransegrunnlag, protokoller, kontrakter etc.

Ved behov kan også kommunens hjemmeside på intranett benyttes. Innkjøpstjenesten har ansvaret for at informasjonen blir oppdatert.

9. Økonomi

Alle driftsutgifter fordeles mellom de samarbeidende kommunene der 40% av kostnaden fordeles likt mellom kommunene og 60% fordeles etter antall innbyggere i de samarbeidende kommunene. Innbyggertall som legges til grunn er fra den 01.01 regnskapsåret.

Det faktureres 10% overheadkostnader med utgangspunkt i lønn og pensjonskostnader, det henvises for øvrig til inngått avtale fra 2016.

Den enkelte kommunes andel av kostnaden faktureres fra vertskommunen etterskuddsvis én gang pr år.

Det utarbeides budsjett for innkjøpstjenesten.

10. Dokumentasjon

Administrasjonskommunen har ansvar for at alle dokumenter vedrørende fellesanskaffelser lagres i administrasjonskommunen. Av praktiske hensyn vil fellesdokumenter også være lagra i alle kommuner som anskaffelsene gjelder. Anskaffelser som gjelder enkeltkommuner lagres i den enkelte kommunes arkivsystem.

11. Ansvar

a. Overtredelsesgebyr eller erstatningsforpliktelser knyttet til feil i anskaffelsesprosessen
Dersom NTKI som følge av forsettlig eller grov uaktsomhet pådrar seg overtredelsesgebyr for en ulovlig direkte anskaffelse, eller pådrar seg erstatningsansvar (positiv eller negativ kontraktsinteresse) for brudd på anskaffelsesregelverket, er alle kommunene som omfattes av den aktuelle anskaffelsen solidarisk ansvarlig utad. Mellom kommunene fordeles kostnadene prosentvis i forhold til avtalt fordelingsnøkkel.

b. Erstatningsansvar som følge av kontraktsbrudd

Hver kommune er ansvarlig for oppfyllelse av sin andel av kontraktene.

Ved kontraktsbrudd er den eller de kommunene som har brutt kontraktens bestemmelser alene ansvarlig ovenfor leverandøren.

Dersom andre kommuner påføres tap som følge av en kommunes kontraktsbrudd, kan tapet kreves erstattet av den kommunen som har brutt kontrakten.

c. Annen type erstatningsansvar

Dersom vertskommunen pådrar seg deltakeransvar som følge av handlinger foretatt innenfor innkjøpssamarbeidet, skal ansvaret fordeles mellom de samarbeidende kommunene i henhold til alminnelige erstatningsrettslige prinsipper.

d. Kommunenes forpliktelser for driften av innkjøpstjenesten

Kommunene er solidarisk ansvarlig for at innkjøpstjenesten fungerer som avtalefestet.

Alle kommunene i samarbeidet plikter å delta med personell i NTKIs ulike samarbeidsorganer. Kommunene forplikter seg til å delta med kompetansepersoner i forberedelsen og ved gjennomføring av rammeavtalekonkurranser for å sikre god behovsdekning for kommunene. Kommunene skal påse at ansatte med innkjøpsansvar følger de rammeavtalene som til enhver tid gjelder.

12. Uttredelse av samarbeidet

Kommunestyre i den enkelte deltagerkommune kan ensidig si opp sitt deltagerforhold i samarbeidet med ett års varsel. Oppsigelsestiden løper fra den 1.1 påfølgende år. Oppsigelse av avtale kan bringes inn for Departementet.

Alle inngåtte rammeavtaler der kommunen som ønsker uttredelse fra samarbeidet er med på, må følges i gjeldende avtaleperiode jfr. kommuneloven §19-2. Kostnader knyttet til oppfølging av kontrakter i oppsigelsesperioden fordeles etter avtalt kostnadsfordelingsnøkkel.

13. Tvisteløsninger

Uenighet mellom deltagerkommunene om forståelse av avtalen skal søkes løst gjennom forhandlinger i KDU.

14. Endring av avtalen

Eventuelle endringer av samarbeidsavtalen forutsetter enstemmige vedtak i kommunene.

Kvæningen kommune

Kommunevedtak:

Dato:

Kommunedirektør

Nordreisa kommune

Kommunevedtak:

Dato:

Kommunedirektør

Skjervøy kommune

Kommunevedtak

Dato:

Kommunedirektør

Kåfjord kommune

Kommunevedtak:

Dato:

Kommunedirektør

Lyngen kommune

Kommunevedtak:

Dato:

Rådmann

Storfjord kommune

Kommunevedtak:

Dato:

Rådmann

Anskaffelsesstrategi for Nord-Troms Kommunene

Periode 2021 – 2024

Vedtatt i kommunestyre dato:

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Visjon	4
3. Hovedmål	4
3.1 Nord-Troms kommunene sine anskaffelser skal være økonomisk og kvalitativt gode	4
3.2 Nord-Troms kommunenes anskaffelser skal bidra til bedre behovsdekning og møte fremtidens behov.....	5
3.3 Nord-Troms kommunene skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging.....	6
3.4 Nord-Troms kommunene sine anskaffelser skal gjennomføres raskere, enklere og elektronisk..	6
3.5 Nord-Troms kommunene skal bidra til markedsutvikling i anskaffelsesprosesser	7
3.6 Nord-Troms kommunene skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser	7
3.7 Nord-Troms kommunene skal ha høy anskaffelsesfaglig kompetanse	8

Begreps forklaringer:

Bestiller: Ansatt som gjennom sin stilling har myndighet til å foretar avrop på en inngått rammeavtale.

Innkjøper/Prosjektleder: Ansatt som gjennom sin stilling foretar prosjektering av investeringer, drift og vedlikehold av kommunale bygg/eiendom og foretar anskaffelsen gjennom konkurranse.

Avtaleforvalter: Ansatte som har ansvar for å forvalte avtaler på vegne av kommunene.

Avtaleeier: Ansvar for å sikre at avtalen blir fulgt opp.

Etatsleder: Kan også benevnes som sektorleder, kommunalsjef etc.

DFØ: Direktoratet for Forvaltning og Økonomistyring.

KDU: Kommunedirektør utvalg

1. Innledning

Anskaffelsesstrategien er en av Nord-Troms kommunenes overordnede strategier og bestemmer veivalg og satsninger innen anskaffelsesområdet. Den gjelder alle etater i Nord-Troms kommune. Kommunale foretak er ikke omfattet av strategien. Hvordan anskaffelser styres, påvirker både kvaliteten og kostnadene på de tjenester som leveres til innbyggerne.

Nord-Troms kommunene har ca 50 rammeavtaler per 1.1.2020, og anskaffer for ca: 250 mill årlig i varer og tjenester - ca 900 millioner i investeringer over en 4 års periode. Med dette følger et ansvar om å opptre som en profesjonell innkjøper og sørge for å få mest mulig igjen for midlene. Samtidig ønsker Nord-Troms kommunene å bruke anskaffelsene strategisk for å bidra til innovasjon og virksomhetsutvikling.

Anskaffelsesstrategien skal synliggjøre viktigheten av anskaffelsesvirksomheten og øke bevisstheten rundt anskaffelsesarbeidet i hele organisasjonen. Det gjøres mye godt anskaffelsesarbeid i kommunene, men det knytter seg fortsatt utfordringer til deler av dette arbeidet. Det har ikke tidligere vært utarbeidet en anskaffelsesstrategi men strategien skal si noe om målsetningen med arbeidet innenfor anskaffelser. Målsetningen i anskaffelsesstrategien er prøvd presisert med hovedmål og delmål med tilhørende tiltak, for å oppnå en bedre måloppnåelse.

Anskaffelsesstrategien retter større oppmerksomhet mot:

- Opplæring/ bevisstgjøring i kommunene
- Standardisering av sortiment
- Standardisering av anskaffelsesprosedyrer (anskaffelser.no)
- Kontraktoppfølging
- Analyse av innkjøpsdata
- Danner grunnlaget for handlingsplan for anskaffelser

Anskaffelsesstrategien skal revideres hvert annet år for å se om delmålene oppnås, dersom det ikke oppstår forhold som gjør at strategien bør revideres tidligere. Ved revidering må eventuelle tiltak vurderes for å nå delmålene.

Anskaffelsesstrategien skal gi et felles grunnlag for gjennomføring av anskaffelser og sikre effektiv ressursbruk. Kommunene skal gjennomføre anskaffelser i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Strategien gjelder for alt anskaffelsesarbeidet som gjennomføres i kommunene, på tvers av etater og for alle faser i en anskaffelsesprosess; fra initiering av anskaffelsen til kontraktens avslutning. Den berører alle deler av organisasjon, og det er et felles ansvar i linjeledelsen for å bidra til at vi lykkes med å nå målene.

Anskaffelser bygger på følgende verdier: MERK

M-Modig

Vi tør tenke nytt, ser etter gode løsninger og stiller konstruktive spørsmål og utnytter handlingsrommet i regelverket.

E- Engasjert

Vi ivrer for at Nord-Troms kommunene er en attraktiv og krevende kunde.

R- Romslig

Vi møter og inkluderer egen organisasjon og leverandører med åpenhet, respekt og tillit.

K- Kompetent

Gjennom høy kompetanse skal vi være forberedt på å møte dagens og morgendagens utfordringer.

2. Visjon

Kommunenes anskaffelser skal gjøres profesjonelt og effektivt, og kommunene skal være en attraktiv kunde og samarbeidspartner.

3. Hovedmål

Kommunenes anskaffelser skal bidra til verdiskapning for kommunene og brukerne, ivareta samfunnsansvar og skape tillit til Nord-Troms kommunene som innkjøper.

Målet innebærer at anskaffelsene skal støtte Nord-Troms kommunenes overordnede mål for langsiktig utvikling av Nord-Troms kommunene. Kommunene skal gjennomføre økonomiske og kvalitativt gode anskaffelser med vekt på miljø, samfunnsansvar, innovasjon og nytenkning. Anskaffelsene skal være juridisk korrekte og det skal legges til rette for god anskaffelsesfaglig kompetanse.

For å oppnå hovedmålet er det identifisert 7 delmål som er beskrevet nedenfor.

3.1 Nord-Troms kommunene sine anskaffelser skal være økonomisk og kvalitativt gode

En anskaffelse skal være basert på konkurranse, og kommunen skal sikre at hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet (åpenhet) og etterprøvbarhet ivaretas gjennom hele anskaffelsesprosessen.

Kommunens virksomheter skal opptre i samsvar med god forretningsskikk og sikre høy forretnings etisk standard i den interne og eksterne saksbehandling. Utvelgelse av kvalifiserte tilbydere og tildeling av kontrakter skal skje på grunnlag av objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Kommunene skal ha god oversikt over egne avtaler og bør planlegge de strategisk viktige anskaffelsene i god tid. Politiske vedtak som medfører kjøp av varer eller tjenester må gis tilstrekkelig tid til å gjennomføre en forsvarlig økonomisk og kvalitativ anskaffelsesprosess.

Virksomhetene i kommunen har et selvstendig ansvar for å sikre at behov for varer og tjenester dekkes gjennom kommunale avtaler.

Kommunen skal utnytte stordriftsfordeler ved intern samordning og gjennom samarbeid med andre kommuner der det er formålstjenlig.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Tilrettelegger for etterlevelse av regelverket i organisasjon
- Øker antall rammeavtaler og avtaledekning
- Ansvarliggjør og bevisstgjør behovshavere i organisasjon om at anskaffelsesprosesser krever tid og ressurser, for å få til gode innkjøp

Tiltak:

- Vi skal opprettholde samarbeidet med Nord-Troms kommunene
- Etablere hensiktsmessig samhandling mellom involverte etater på tvers av kommunene i anskaffelsesarbeidet.

- Gjennomgå organiseringen rundt kommunenes strategisk viktigste anskaffelser.
- Etatsleder skal gjøre alle deler av egen virksomhet kjent med fullmakts matrisen som synliggjør roller og ansvar i alle prosessene knyttet til anskaffelser
- Tilpasse antall bestillere gjennom fullmakts systemet
- Vi skal sikre at kriterier og krav utarbeides med bruk av god og bred kompetanse, og vi skal sikre brukermedvirkning
- Alle avtaleforvaltere skal ha god kompetanse på kontraktsoppfølging gjennom tilpasset opplæring.
- Formalisere avtaleeiers (etatsleder) ansvar i anskaffelsesprosessen. Alle inngåtte kontrakter over EØS verdi skal ha utpekt avtaleforvalter.
- Bruke etablerte maler for gjennomføring av konkurranser med verdi over 100', maler hentes fra anskaffelser.no i hvert enkelt tilfelle.

3.2 Nord-Troms kommunenes anskaffelser skal bidra til bedre behovsdekning og møte fremtidens behov

Årlig skal det etableres en anskaffelsesoversikt. Forespørsel sendes kommunalsjefer/sectorledere i 4 kvartal. Behovsavklaring skal gjennomføres i linjen. Behov må innmeldes for å få anskaffelsen prioritert i anskaffelsesoversikten.

Eksisterende rammeavtaler behøves ikke å meldes inn. Innkjøpstjenesten kontakter brukere av avtalen for å forespørre om endringer i marked, endringer i behov og etablerer et tverrfaglig anskaffelsesteam (TAT) der det er behov. TAT skal etableres i alle anskaffelser som berører mer enn en seksjon.

Behov for etablering av nye avtaler i løpet av året skal fortløpende innmeldes til Innkjøpstjenesten.

Innkjøpstjenesten skal etablere/arrangere opplæring innen lov og forskrift om offentlige anskaffelser for å forankre og bevisstgjøre ledelse og ansatte i Nord-Troms kommune om regelverket.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Kartlegger kommunenes samlede behov for avtaler
- Bevisstgjør ledere og bestillere i verdien av strategisk innkjøpskompetanse
- Knytter endring i marked eller endring av behov til den enkelte anskaffelse

Tiltak:

- Gjøre informasjon om gjeldende avtaler med tilhørende betingelser, innkjøpsorganisering og gjeldende retningslinjer for anskaffelser enkelt tilgjengelig for alle ved bruk av et kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV)
- Etatsleder skal til enhver tid ha oversikt over virksomhetens løpende kontrakter med omfang, verdi, utløpsdato og avtaleforvalter.
- Inngå flere og forbedrede rammeavtaler. Innkjøpstjenesten skal inngå og forvalte virksomhetens samkjøps- og rammeavtaler på grunnlag av årlig analyse av virksomhetens sammenfallende behov og økonomiske effekt. Tydeliggjøre leders ansvar for å bruke rammeavtalene og bruke disse korrekt ved innkjøp av varer og tjenester. Avdelingsleder skal sikre at bestiller- og attestasjonsrollen foretas av medarbeider med nødvendig kompetanse, og ha interne rutiner som sikrer at rammeavtaler følges.
- Vi skal øke involvering av interessenter, både fagpersoner (TAT) og brukere, i forberedelsen av store eller strategiske anskaffelser

- Kommunenes innkjøpskompetanse skal komme tidlig inn i prosessene ved å bli inkludert i oppstarten av prosjekter og i budsjetteringsarbeidet.

3.3 Nord-Troms kommunene skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging

Økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging i avtaleperioden. Bevisstgjøring i organisasjon for å sikre avtaledekning, sortimentstyring og avtalelojalitet.

Nord-Troms kommunene har et i dag en avtaleoversikt i SharePoint som vil bli videreført. På sikt skal EU-Supply sitt konkurranse avtale verktøy (KAV) også kunne benyttes.

Priser og avtalebetingelser skal følges opp. Virksomhetene må vite hva de kan kreve av avtalen, slik at avvik kan meldes til innkjøpstjenesten. Videre for å tydeliggjøre leders ansvar for å bruke rammeavtaler og bruke disse korrekt ved innkjøp av varer og tjenester gjennom innkjøpssystemet. Nærmeste leder skal sikre at bestiller- og attestasjonsrollen foretas av medarbeidere med nødvendig kompetanse, og etablere interne rutiner som sikrer at rammeavtaler følges.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker fokus på avtalelojalitet
- Standardiserer sortiment
- Sikrer riktig avtalebetingelser
- Ansvarlig gjør at kjøp/bestilling av varer og tjenester ligger i linjeledelsen

Tiltak:

- Vi skal gjennomføre årlige statusmøter med de største leverandørene og de leverandørene som vi anser som svært viktige å ha fokus på, for å følge opp avtalevilkår, spesielt innen pris, leveranse, miljø, etiske krav etc.
- Benytte innkjøpsstatistikker
- Etablere gode rutiner for implementering av nye avtaler
- Analyseverktøy for leverandør oppfølging og avtalelojalitet skal kartlegges for om mulig tas i bruk innen utgangen av 2022

3.4 Nord-Troms kommunene sine anskaffelser skal gjennomføres raskere, enklere og elektronisk

Alle anskaffelser som gjennomføres etter lov og forskrift om offentlige anskaffelser skal gjennomføres elektronisk. Konkurransegjennomførings verktøy (KGV) skal benyttes.

Anskaffelsesprosessen omfatter alt fra innmeldt behov fra bruker, til ferdig signert og arkivert avtale i arkivsystemet, samt bestilling/ avrop av varer og tjenester.

Full elektronisk anskaffelsesprosess vil forenkle arkivering og sikre at alle dokumenter blir arkivert i henhold til gjeldende regelverk og interne prosedyrer.

Vi etterlever dette når vi:

- Øker andelen av innleverte digitale tilbud fra leverandørsiden, innleverte tilbud på annen måte skal avvises.
- Forenkler og effektiviserer anskaffelsesprosessen
- Forenkler og sikrer korrekt arkivering

Tiltak:

- KGV skal benyttes til gjennomføring av alle typer konkurranser (over kr 100 000)
- Kartlegge muligheten for å etablere løsning for eHandel innen utgangen av 2022

3.5 Nord-Troms kommunene skal bidra til markedsutvikling i anskaffelsesprosesser

Nord-Troms kommunene skal aktivt bidra til dialog med markedet basert på likebehandling. Det skal legges til rette for at små og mellomstore bedrifter kan delta i konkurranser. Der det finnes standardkontrakter skal disse benyttes, for å sikre gjennomtenkte og balanserte kontraktsvilkår.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker bruken av standardiserte kontrakter som er balanserte både for kunde og leverandør.
- Reduserer direkte anskaffelser, og gjennomfører flere frivillige kunngjøringer på doffin.no gjennom KGV.

Tiltak:

- Vi skal benytte nasjonale standardkontrakter der det er mulig, for å sikre gjennomtenkte og balanserte kontraktsvilkår.
- Vi skal vurdere frivillig kunngjøring i alle anskaffelser under terskelverdi
- Ha et bevisst forhold ved utlysning av større anskaffelser (dele opp anskaffelsen i kategorier)

3.6 Nord-Troms kommunene skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser

Nord-Troms kommune skal ta aktivt samfunnsansvar gjennom å etterspørre og forbruke varer og tjenester som er produsert etter høye etiske, sosiale og miljømessige standarder. Forskrifts- og kommunale bestemmelser skal ivaretas gjennom kommunens anskaffelser. Vi skal i alle våre anskaffelser forhindre svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

Kravene skal implementeres gjennom tydelige krav i avtalene og gjennom dialog og samarbeid med kommunens leverandører.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Tydeliggjør delmålet i avtalene som signeres
- Har fokus på miljø for å ivareta kommunens miljømål
- Sikrer at kommunen kjøper varer og tjenester fra seriøse aktører i markedet

Tiltak:

- Vi skal etablere rutiner for å redusere skadelig miljøpåvirkning knyttet til anskaffelser og fremme klimavennlige løsninger
- Vi skal etablere rutiner for å ivareta respekt for grunnleggende menneskerettigheter
- Vi skal ta aktivt samfunnsansvar og bruke kontraktkravene aktivt med fokus på å hindre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping
- Vurdere risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og miljøbelastning ved kommende anskaffelser
- Vi skal bruke anbefalte maler og verktøy som er utarbeidet av DfØ innen samfunnsansvar
- Vi skal følge kommunens miljøstrategi i alle anskaffelser når/hvis den foreligger
- Utarbeide og implementere interne etiske retningslinjer for anskaffelsesarbeidet.
- Etablere rutiner og årlig vurdere tiltak som forebygger muligheter for misligheter og korrupsjon knyttet til anskaffelser.

Sett inn linkt sendt av hilde og rita.

3.7 Nord-Troms kommunene skal ha høy anskaffelsesfaglig kompetanse

Anskaffelsesområdet er komplekst og har mange faglige nedslagsfelt, blant annet juridiske, økonomiske og samfunnsfaglige. Fagfeltet er i sterk utvikling, regelverket er i stadig endring og det utvikles stadig nye metoder innenfor innovasjon og leverandørutvikling. For å realisere de prioriterte områdene og bidra til gode avtaler, der risikoen for feil minimeres. Må kompetanse bygges og vedlikeholdes både i den interkommunale innkjøpstjenesten og ellers i kommunen.

Manglende eller utilstrekkelig kompetanse innebærer en økt risiko for feil og mangler ved gjennomføring av anskaffelsesprosessen, samt feil og mangler ved varene og tjenestene som blir anskaffet.

Anskaffelseskompetanse må derfor kontinuerlig styrkes både blant ledere og ansatte som har roller i anskaffelsesprosessen.

Innkjøpstjenesten skal gi tilbud om undervisning til ulike nivå i kommunen, bistå med generell rådgivning og delta på møter i virksomhetene.

Vi etterlever dette delmål når vi:

- Opprettholder og øker fagkompetansen innen anskaffelse, og er attraktiv som samarbeidspartner
- Minimerer risiko for feil i både gjennomføring av anskaffelsesprosesser og anskaffelse av feil vare/tjeneste
- Innkjøpstjenesten er kommunenes faglige ressurs innen anskaffelsesregelverket, og er en kompetent rådgiver internt i kommunene
- Innkjøpstjenesten kvalitetssikrer prosessen for alle anskaffelser over kr 100.000 som gjennomføres av den enkelte kommunene, med unntak av entrepriser

Tiltak:

- Etablere og etterleve interne rutiner for gjennomføring av anskaffelsesprosessen i KGV.
- KGV skal ha enkelt tilgjengelig og oppdaterte veiledere, maler og verktøy til bruk i kommunenes anskaffelsesprosesser.
- Det skal gjennomføres årlige interne kurs innen lov og forskrift for offentlige anskaffelser
- Rutiner, veiledere, maler og verktøy for hvordan anskaffelser skal gjennomføres ved bruk av KGV skal ligge lett tilgjengelig
- Utrede innføring av elektronisk verktøy for flere deler av anskaffelsesprosessen
- Etablere rutiner for bedre kommunikasjon fra innkjøpstjenesten ut i virksomheten, styringsgruppa for anskaffelser.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
7/21	Nordreisa næringsutvalg	14.01.2021
8/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021
6/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021

Tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord for 2021

Henvising til lovverk:

Vedlegg

1 TjenesteavtaleVL2021

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Næringsutvalget er positive til tjenesteavtalen. Avtalen er på kr. 250.000.
Saken oversendes kommunestyret for å finne inndekning av beløp.

Denne årlige kostnaden søkes innarbeidet i Nordreisa kommunes driftsbudsjett f.o.m. 2022.

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 14.01.2021

Behandling:

Fellesforslag:

Endring av 1. setning: Næringsutvalget er positive til tjenesteavtalen.

Endring av 3. setning: Saken oversendes kommunestyret for å finne inndekning av beløp.

Det ble først stemt over fellesforslag. Fellesforslaget enstemmig vedtatt.

Det ble så stemt over innstilling. Med unntak av siste setning falt setning en og to og erstattet med fellesforslag. Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Næringsutvalget er positive til tjenesteavtalen. Avtalen er på kr. 250.000.
Saken oversendes kommunestyret for å finne inndekning av beløp.

Denne årlige kostnaden søkes innarbeidet i Nordreisa kommunes driftsbudsjett f.o.m. 2022.

Kommunedirektørens innstilling

Nordreisa kommune godkjenner tjenesteavtalen for 2021. Avtalen er på kr. 250.000. Finansiering fremmes i forbindelse med avleggelse av regnskap 2020.

Denne årlige kostnaden søkes innarbeidet i Nordreisa kommunes driftsbudsjett f.o.m. 2022.

Saksopplysninger

Nordreisa kommune har hatt tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord siden 2017. I 2018 vedtok kommunen å gå inn som aksjonær i selskapet.

I behandling av tjenesteavtale i 2019 gjorde næringsutvalget 18.09.2019 følgende vedtak:

Næringsutvalget vedtar forslag til tjenesteavtale for 2020.

Dette begrunnes i at remerking av bærekraftstatusen skal skje dette året

- 1. Midlene tas fra kommunalt utviklingsfond*
- 2. For ettertid søkes tilskuddet innarbeidet i Nordreisa kommunes driftsbudsjett*
- 3. Næringsutvikler er kommunens kontaktperson ift. selskapet*

Gjennom budsjettprosessen for 2020 er det ikke funnet rom for å ta inn dette tjenestekjøpet i driftsbudsjettet for 2021. Det foreslås derfor at utgiften belastes utviklingsfondet også i år, men fra og med 2022 ser på om den årlige utgiften som følger av tjenesteavtalen kan innarbeides i kommunens driftsbudsjett.

Vurdering

Visit Lyngenfjord, så vel som hele kommunens reiselivsnæring, er fremdeles inne i en krevende økonomisk situasjon, og er rammet av inntektssvikt som følge av korona-pandemien.

Derfor er det viktig at kommunen følger opp med de midler som kreves for å holde hjulene i gang.

AVTALE OM KJØP AV TJENESTER

MELLOM VISIT LYNGENFJORD AS OG _____ KOMMUNE

1. Bakgrunnen for avtalen

Visit Lyngenfjord AS (VL) er et interkommunalt reisemålselskap eid av Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuner med 93% eierandel, og 7% fordelt på næringsaktører i området. I tillegg har VL ca. 70 reiselivsaktører fra Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Storfjord som medlemmer i selskapet. VL skal arbeide for å utvikle reiselivsregionen på en bærekraftig måte og styrke bedriftenes konkurransekraft og markedsposisjon innen markedene ferie/fritid. VL skal gjennom målrettet markedsføring, salg og produktpakking bidra til flere tilreisende til regionen og økt omsetning for våre medlemmer og eiere. I forhold til kommunene utfører VL kommunale informasjons- og vertskapsoppgaver, områdemarkedsføring og tilretteleggende tiltak for næringsutvikling innenfor reiselivsnæringene.

Samarbeidet reguleres gjennom samarbeidsavtaler. Denne avtalen er satt opp for å regulere innholdet i samarbeidet mellom **VL** og **avtalekommune**. Det understrekes at reiselivsbedriftenes medlemskap, samt tjenesteavtaler som regulerer VL sine leveranser for medlemsbedriftene reguleres i egne avtaler.

2. Tjenester Visit Lyngenfjord AS utfører på vegne av kommunene

2.1. Informasjons- og vertskapsoppgaver samt områdemarkedsføring

- Presentasjon av kommunene/regionen på hjemmesiden til Visit Lyngenfjord
- Svare eposter og henvendelser på telefon → nettbasert turistinformasjon
- Lage brosjyrer om regionen i samarbeid med kommunene og reiselivsaktørene
- Informere kommunene om reiselivsrelaterte nyheter gjennom sosiale medier, gjennom pressemeldinger og nyhetsbrev
- Presentere regionen på Norwegian Travel Workshop – Norges største møteplass mellom norske tilbydere og utenlandske turoperatører.
- Ivareta pressebesøk til regionen og å være kontaktledd til Visit Norway og Nord Norsk Reiseliv.
- Informere om regionen gjennom sosiale medier og pressemeldinger lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- Informere turoperatører i hele verden om reiselivsrelaterte nyheter fra vår region

2.2. Utvikling av reiselivsnæring og reiselivsprodukter

- Være samarbeids- og kompetansepåspartner for kommunene i forhold til tilrettelegging for og utvikling av reiselivsnæringene.
- Gjennomføre reiselivsrelaterte prosjekter på vegne av kommunene – der kommunene ønsker det, og hvor det da utarbeides egne avtaler for hvert prosjekt.
- Foreslå prosjekter og tiltak for hvordan regionen kan utvikles til et bedre reisemål.

2.3 Bærekraftig reisemålsutvikling

- VL skal sørge for en bærekraftig utvikling av reisemålet
- VL skal utarbeide og gjennomføre tiltak for å sikre at regionen merkes også i framtiden som bærekraftig reisemål etter Innovasjon Norge sine kriterier
- Kommunen er innforstått med at selve merkevareprosessen (hvert 3. år) og tunge tiltak for å sikre en vellykket prosess, kan føre til søknader om bevilgning av ekstra midler.

2.4 Øvrige vilkår

- Turistinformasjon: Drift av bemannet turistinformasjonskontor inngår ikke i avtalen. VL kan være faglig partner for opprettelse av turistinformasjon, men drifts og opplæringskostnader må dekkes av hver enkelt kommune.

- b. Kommunen bør utnevne en kontaktperson som er ansvarlig for reiselivet og blir VL sin kontakt til kommunen.
- c. Kommunen bør etablere en link fra kommunens hjemmeside til www.visit-lyngenfjord.com og videresende alle turistinformasjonshenvendelser til VL.
- d. VL er en kompetansepartner for reiselivet i regionen og bør brukes som en naturlig samarbeidspartner i forbindelsen med alle reiselivsrelaterte saker.
- e. Til informasjon: Tjenester overfor medlemsbedrifter som reguleres i egne avtaler**
 - a. Gjøre produkter og tjenester fra våre medlemsbedrifter synlig på vår hjemmeside, og sørge for at databanken er oppdatert
 - b. Tilby online bookingsystem på hjemmesiden og sørge for en kontinuerlig utvikling av produkter som er bookbare online.
 - c. Fungere som incoming-agent for alle medlemsbedrifter som ønsker bistand i eget salgsarbeid.
 - d. Arbeide sammen med medlemsbedriftene for å utvikle markedstilpassede produktpakker for salg via turoperatører, og overfor individuelle besøkende via vår online bookingtjeneste.
 - e. Arbeide aktivt med salg av enkeltprodukter og pakker gjennom alle tilgjengelige kanaler, og i samarbeid med medlemsbedriftene
 - f. Være koordinator mellom Nord-Norsk Reiseliv/Visit Norway og næringsaktørene i regionen for deltakelse på ulike markeds kampanjer. VL informerer medlemsbedrifter om de ulike markedstiltakene og tar initiativ til regionalt spleiselag for deltakelse i aktuelle tiltak.
 - g. Tilby kurs, utdanning og kompetanseheving for medlemsbedriftene
 - h. Tilby felles møteplasser for reiselivsaktørene for felles utvikling av næringene og regionen som reisemål.

4. Tidsramme og oppsigelsestid

Tidsrammen for denne avtalen er satt fast for: 2021

Total kostnad for denne avtale er satt fast for: 250 000,- kr per år

Beløpet overføres som driftstilskudd fra kommunen og er dermed fritatt mva. Avtalt beløp gjelder pr kalenderår og bør overføres til selskapets konto (474014 26252) per 01.01 i kalenderåret.

Denne avtalen er utstedt i to – 2 – eksemplarer, ett til hver av partene.

Kontaktinformasjon

Kommune: _____

Fakturaadresse: _____

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Web: _____

Sted / dato: _____

Sted / dato: _____

Signatur kommune

Signatur Visit Lyngenfjord AS

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
14/21	Driftsutvalget	28.01.2021
8/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021
9/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Grunnboringer av flere områder

Henvising til lovverk:

Plan- og bygningsloven og veiledere fra NVE

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Olaug Bergset (SP) fremmet følgende endringsforslag: Formannskapet ber om at det gjøres grunnboring ved Moan skole og Saga skianlegg. Ved Moan skole må dette innarbeides i finansieringsplanen. For Saga skianlegg bør finansieres fra havbruksfondet. Ytterligere grunnboringer må det utarbeides en rapport om, og fremmes en ny sak for kommunestyret om prioriteringer og finansering.

Innstillingen ble satt opp mot endringsforslaget til Bergset (SP). Endringsforslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet ber om at det gjøres grunnboring ved Moan skole og Saga skianlegg. Ved Moan skole må dette innarbeides i finansieringsplanen. For Saga skianlegg bør finansieres fra havbruksfondet. Ytterligere grunnboringer må det utarbeides en rapport om, og fremmes en ny sak for kommunestyret om prioriteringer og finansering.

Saksprotokoll i Driftsutvalget - 28.01.2021

Behandling:

Kommunedirektøren fremmet en tekstlig endring av siste setning i siste avsnitt: Dette forutsettes at det er disponible midler på havbruksfondet etter at regnskapet for 2020 er avlagt.

Innstillingen med retting fra kommunedirektøren enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Driftsutvalget/formannskapet ber kommunestyret om å sette av ekstra midler slik at det kan gjøres grunnboringer for pågående prosjekter og enkeltundersøkelser der det er dokumentert usikker grunn og behov for grunnboring.

Det settes av inntil kr 800.000 til formålet. Dette forutsettes at det er disponible midler på havbruksfondet etter at regnskapet for 2020 er avlagt.

Kommunedirektørens innstilling

Driftsutvalget/formannskapet ber kommunestyret om å sette av ekstra midler slik at det kan gjøres grunnboringer for pågående prosjekter og enkeltundersøkelser der det er dokumentert usikker grunn og behov for grunnboring.

Det settes av inntil kr 800.000 til formålet. Dette forutsettes at det er disponible midler på havbruksfondet etter at regnskapet for 2020 er avlagt.

Saksopplysninger

Nordreisa kommune jobber nå med to prosjekter som krever grunnboringer. I tillegg er det kommet inn bekymringsmeldinger i forhold til leire/usikker grunn fra tre ulike områder i kommunen.

Siste tids hendelser i Gjerdrum har også satt ekstra fokus på sikker byggegrunn. Kommunen fikk første uke i januar i år inn fire henvendelser om grunnforhold.

Kommunale prosjekter:

Utbygging av Moan skole.

Dette er et område som omfattes av en godkjent reguleringsplan, men det var ikke planlagt så stor utbygging av skolen at det ble krevd grunnboringer under planarbeidet. For at en skal kunne dokumentere sikker byggegrunn, jfr NVE sin veileder, så må det gjennomføres grunnboringer.

Reguleringsplan for Saga

Kommunen jobber med reguleringsplan for Saga. Området skal ikke utbygges med flere bygninger, men i planene ligger det store terrenginngrep for å kunne bygge det planlagte rulleskianlegget.

Grunnboringer gjort før skihuset ble bygd viste leire, og med den bakgrunn mener vi at det må gjennomføres noen flere grunnboringer i tilknytning til løypenettet. Rapport anbefaler også supplerende boringer ved utvidelse av anlegget

Bekymringsmeldinger som har kommet inn

Kommunen får inn bekymringsmeldinger og det er spesielt tre meldinger der administrasjonen mener det bør gjennomføres grunnboringer.

Eiendommen 41/23 i Kildalen. Det ble gjennomført boring av ett hull der i forbindelse med bekymringsmelding i 2017. Rapport etter boring og befarung viser at huset står på sand/silt, men bakkekanten er for bratt. I ettertid har det fortsatt og rase. Det er søkt NVE om midler til å bygge støttemur, men saken er ikke avgjort. Avslag er klaget inn for Olje- og energidepartementet OED. Etter ny henvendelse fra kommunen til NVE etter nyttår, har NVE bebudet en ny befarung. OED har varslet at de utsetter klagebehandlingen til etter denne befarungen. Grunnboring er tenkt langs nedre del av bakkekanten for å sjekke stabilitet og hvor stor tyngde grunnen tåler.

Eiendommen 46/38 i Sørkjosen.

Kommunen har fått melding grunneier for Sandbakken 12 om at garasjegalvet siger og at han har observert sprekk i asfalten rett sør for den dybde bekkegrøfta like sør for nr. 12. I tillegg graver bekken noe mot tomta til nr 12 mellom kommunal vei og E6.

Det ble gjennomført befaring av kommunen og Geoteknisk firma i oktober 2020. Rapport av 19.10.2020 anbefaler videre grunnundersøkelser. I sluttkommentar og forslag til oppfølging står det:

«Det er avdekket mindre forhold som viser initialt faretegn og som gjør at oppfølging vurderes som nødvendig. Den største usikkerhet knyttes til fremtidig erosjonsfare med påfølgende potensiell lokal utglidning. Situasjonen anses ikke som akutt på nåværende tidspunkt, men bør regelmessig overvåkes inntil situasjon er nærmere undersøkt.

Det anbefales å undersøke grunnforholdene på stedet for å få verifisert hvilke typer løsmasser det er snakk om, spesielt viktig da det er gjort funn av bløt leire i bunn av østlig skråning av bekeleie. En kan dermed ikke utelukke at det finnes lag/lomme med leire også i vestlig skråning og under garasje.

Det pågår erosjon i bekeleiet som fører til at sandige masser i bunn av skråning gradvis vaskes ut. Det er spesielt aktiv erosjon ved økt vannføring. Skråning er i utgangspunktet bratt ($> 30^\circ$), nær friksjonsvinkel for sand (35°). Ved ytre belastning som økt vannføring i grunnen og åpne sår i vegetasjonsdekket, kan lokal utglidning i skråning være reelt. Vestlig skråning bør for fremtiden erosjonssikres for å ikke bli ytterligere vasket ut ved økt vannføring.

Det bør også følges med på stikkrennen under veien. Kommunen må fortløpende vurdere i fremtiden om en bør vurdere å oppdimensjonere stikkerennen for å tåle større vannmengder.

Dette for å hindre ukontrollert oppsamling av vann i overkant av veien og dermed unngå potensiell utgraving av vei og påfølgende ukontrollert erosjon. På grunn av synk i veibanen kan skader også oppstå på stikkerenne, som igjen kan føre til undergraving.

Før en planlegger å prosjektere erosjonssikring i bekeleiet, anbefales det at grunnundersøkelser utføres i forkant. Arktisk Geotek er behjelpelig med å gi et tilbud på grunnundersøkelsesprogram.»

Eiendommene 77/4 og 77/81 i Rotsund

Kommunen har fått melding fra grunneiere. I fjæresonen er det et sirkulært område som det er oppstått setninger på i løpet av siste år, forverret fra 2019 til 2020 i følge eier av Rotsundveien 556. Tidligere klippet de hele området, men siste 2 år er det et område som terrenget har endret seg så mye at de ikke kan klippe dette. Ovenfor boligen i Rotsundveien 556 er terrenget blitt mer kupert i følge eier.

I NADAG - Nasjonal database for grunnundersøkelser Geotekniske undersøkelser, er det tre rapporter fra dette området. Statens vegvesen gjorde grunnboringer i 1988 og supplerende undersøkelser i 1993. De konkluderer med at under et topplag med sand/grus, består grunnen av tildels svært bløt siltig leire over fast morene med mektighet på 1-3 meter.

Kommunen er også blitt gjort kjent med at det på 1970 tallet gikk et underjordisk ras som skapte et hull i veien samme sted.

Nordreisa kommune engasjerte Arktisk Geotek for vurdering av bekymringsmeldingen. De har vært på befaring både i 2019 og 2020.

Arktisk Geotek skrev i rapporten fra oktober 2020 i kap. Sluttkommentar og forslag til oppfølging dette:

«Det er gjort mindre observasjoner på konturendringer i terrengoverflaten ovenfor bolig. Det er vanskelig å observere store endringer fra befaringen i 2019, sammenlignet med observasjoner gjort i år. En kan ikke utelukke at det finnes marin leire på eiendommen, dette spesielt sett opp mot tidligere grunnundersøkelser i område og funn av finkornet materiale i bekeleiet.

Vi vurderer situasjonen som stabil da vi ikke har observert større trusler mot bolig. Samtidig er det vanskelig å gi to streker under svaret når det ikke foreligger data fra grunnundersøkelse like ovenfor bolig på eiendom gbnr. 77/81. Det forutsettes at det ikke utføres noen form for terrenginngrep i overkant av bolig før evt. grunnundersøkelse foreligger. Arktisk Geotek er behjelpelig med å tilby grunnundersøkelsesprogram dersom Nordreisa kommune ønsker å følge opp eiendom på et senere tidspunkt»

Vurdering

I Nordreisa ligger en stor del av kommunen under marin grense. Dette gjør at det er flere områder med leire. Noen plasser er overdekkningen med grus og sand så stor at grunnen er stabil, mens andre steder er det mer ustabil.

NVE gjennomført i 2016-18 en kvikkleirekartlegging i Nord Troms og den avdekket fem områder i kommunen med høy faregrad, men dette betyr ikke at resten av kommunen er «friskmeldt». Skal en grunneier gjøre markarbeid så må man forsikre seg om at grunnen er sikker.

Kommunen jobber nå med to prosjekter som krever at det gjøres grunnundersøkelser for å dokumentere sikker grunn. Det er utbygging av Moan skole og utbygging av Saga skianlegg med rulleskiløyper.

Videre har det de siste åra kommet inn bekymringsmeldinger om sig i bakker eller utgravninger i bekker mm. Kommunen har respondert på disse meldingene og benyttet ekstern geologisk hjelp der en har sett det nødvendig. Rapporter herfra anbefaler videre grunnundersøkelser for å få enda bedre dokumentasjon.

I budsjett for 2021 er det ikke satt av midler til slike typer undersøkelser. Kommunedirektøren ser derfor behovet for at bevilges midler, for at det kan gjøres nærmere undersøkelser, slik at en kan skape trygghet for folk som bor i disse utsatte områdene. Med stor sannsynlighet vil det komme inn nye bekymringsmelder, slik at det derfor foreslås at det settes av en rund som dekker prosjektene over, men også tar høyde for at det kan komme nye behov.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
9/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021
10/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Innspill til KS - Omstilling i koronaens tid

Henvisning:

<https://www.ks.no/fagomrader/lonn-og-tariff/hovedtariffavtalen/debattheftet-2021--ks-spor.-omstilling-i-koronaens-tid/>

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune har behandlet Kommunenes Sentralforbund (KS) debattnotat 2021 om omstilling i koronaens tid og kommer med følgende innspill:

Nordreisa kommune ser det som positivt at KS ber kommunene om å komme med innspill om handlingsrom for omstilling og forebygging av ungt utenforskap.

Spørsmål 1 Hva er det viktigste kommunene gjør for å lykkes med nødvendig omstilling?

- Flere hoder og hender må jobbe innenfor helse- og omsorgssektoren i nær fremtid. Det er viktig med stø kurs og streng prioritering. Endringsvilje og endringskompetanse er nødvendig for initiativ til å løse felles utfordringer hos kommunale politiske og administrative ledere og medarbeidere.
- En strategi innenfor helse-og omsorg om «Å bo lengst mulig hjemme» må tydeliggjøres og forsterkes sammen med statlige finansieringsordninger som eks tilskudd for å tilrettelegge og utbedre egne boliger for bruk av velferdssteknologi. Å vri ressurser fra institusjoner til hjemmebasert omsorg i et lokalpolitisk perspektiv er vanskelig når køen til institusjonsplasser øker.
- Å bo lengst mulig hjemme må ikke bare være et offentlig mål, strategien må også være et mål for den enkelte husstand, dens medlemmer og frivillig sektor. Hverdagsrehabilitering i en tidlig fase, i hjemmene, gjør at mennesker kan bo lengre hjemme.
- Kommunenes fremtidige mangel på kvalifisert fagfolk innenfor helse- og omsorg nødvendiggjør bruk av andre hjelpemidler og tiltak. Feks differensiering av

arbeidsoppgaver for sykepleiere, fagarbeidere og assistenter i helse- og omsorg og innføring, opplæring og bruk av velferdssteknologi og digitalisering.

Spørsmål 2 Er det spesielle statlig virkemidler – i tillegg til kommuneøkonomi – som kommunen opplever er særlig begrensende for omstillingsarbeidet? I såfall hvilke?

- Statlige innstramminger innenfor ressurskrevende tjenester og statlige effektiviseringskrav som reduserer rammen til kommunene, samtidig med kostnadsvekst innenfor helse- og omsorg og krav om omstilling av tjenester gjør situasjonen særlig utfordrende.
- Husbankens finansieringsordninger jfr «Aldersvennlige boliger» bør få enda mer fokus, finansieringsordninger og tilrettelegging for flere type omsorg+ boliger i kommunene..
- Distriktskommuner har behov for arbeidskraft, særlig innenfor helse- og omsorg. Husbankens startlånsordninger for førstegangsetablerere bør gjeninnføres og eventuelt differensieres i forhold til pressområder vs områder uten press.
- Lånekassens stipendordninger bør tilpasses bedre for elever og studenter som tar helse- og omsorgsfag.
- Lånekassens ordninger i tiltakssonene bør forsterkes.
- Masterutdanning i avansert klinisk allemennsykepleie forutsetter 50% kommunal medfinansiering. Utdanningen er særlig viktig for å imøtekomme fremtidens krav til kompetanse i primærhelsetjenesten. 50% kommunal egenandel og i tillegg kostnader med inntak av vikarer er svært krevende for kommunal sektor. Dette bidrar til at færre kan ta utdanningen.

Spørsmål 3 For å sikre handlingsrom for omstilling, hva bør KS særlig gjøre fremover for å ivareta sin rolle ovenfor medlemmer?

- Utfordringene i den demografiske utviklingen er ikke et kommunalt ansvar alene, kommunene vil ikke klare denne store oppgaven med omstillinger. Kommunene må ha tilpasset økonomiske rammer for å møte den store kostnadsveksten i helse- og omsorgstjenester.
- KS bør bidra til sentralt søkelys på strategien om å bo hjemme lengst mulig, og at frivillig sektor og familier/pårørende må bidra til helse- og omsorgssektoren i større grad i fremtiden.
- IKT-området til kommunene bør samordnes på en bedre måte for å imøtekomme trendene i samfunnet. Lik statens forvaltning, digitalisering og standardisering. Feks kan KS utarbeide rammeavtaler innenfor IKT. Hver enkelt kommune har konglomerat av ulike leverandører og systemer.
- I helseutdanningen bør digital kompetanse og tjenesteutøving med velferdssteknologi vektlegges i større grad. Digital kompetanse bør få større plass i alle utdanninger.

Spørsmål 4 Hva er det viktigste kommunene gjør for å lykkes med å forebygge og redusere utenforskap?

- Kommunene skal ikke tillate ungt utenforskap. Kommunens tjenester skal være tett på barn og unge og det skal være tidlig innsats i barnehage, skole, i samarbeid med støttetjenester som barnevern, PPT og skolehelsetjenester i de tilfeller det er nødvendig.
- Det er nødvendig med en sterk samordning, koordinering og styring av støttetjenester for barn og unge, som barnevern, skolehelsetjeneste og pedagogisk psykologisk tjeneste. En samordning kan utfordre lovverk feks innenfor barnevernsloven.
- Kommunen skal fortsatt ha et bindende samarbeide med videregående skole og ta inn lærlinger. Vekslingsmodellen for elvene i videregående skole er et viktig bidrag for å sikre at alle gjennomfører utdanningsforløp i videregående skole.

Spørsmål 5 Er det spesielle statlige styringsvirkemidler – i tillegg til kommuneøkonomien – som kommunen opplever er særlige begrensede for muligheter til å forebygge og redusere ungt utenforskap? I såfall hvilke?

- Mer fleksibilitet i opplæringsloven i forhold til mer praktisk tilnærming til opplæring på ungdomstrinn.
- Prosjektmidler knyttes ofte opp til en relativt stor kommunal andel, som gjør at kommunen ikke har ressurser til å gå inn i prosjekter.
- Nordreisa kommune foreslår statlig finansiering av vekslingsmodellen for lærlinger. Denne modellen bør utvides til andre faggrupper enn helse- og omsorg og barne- og ungdomsfag.

Spørsmål 6 For å legge til rette for kommunens arbeid med ungt utenforskap, hva bør KS særlig gjøre fremover for å ivareta sin rolle ovenfor medlemmene?

- KS bør sammen med staten bidra til å sikre at alle gjennomfører videregående opplæring.
- KS bør bestrebe etter mer smidighet i opplæringsloven med tanke på et mer fleksibelt opplegg for elever i ungdomsskolen, for de som trenger det. Feks lære matematikk, lesing gjennom praktisk tilnærming feks gjennom arbeid.
- Jobbe for sterkere knytninger mellom ungdomsskole og videregående skole.
- Vekslingsmodellen lærlinger bør utvides benyttes i større grad.

Kommunedirektørens innstilling

Nordreisa kommune har behandlet Kommunenes Sentralforbund (KS) debattnotat 2021 om omstilling i koronaens tid og kommer med følgende innspill:

Nordreisa kommune ser det som positivt at KS ber kommunene om å komme med innspill om handlingsrom for omstilling og forebygging av ungt utenforskap.

Spørsmål 1 Hva er det viktigste kommunene gjør for å lykkes med nødvendig omstilling?

- Flere hoder og hender må jobbe innenfor helse- og omsorgssektoren i nær fremtid. Det er viktig med stø kurs og streng prioritering. Endringsvilje og endringskompetanse er nødvendig for initiativ til å løse felles utfordringer hos kommunale politiske og administrative ledere og medarbeidere.
- En strategi innenfor helse- og omsorg om «Å bo lengst mulig hjemme» må tydeliggjøres og forsterkes sammen med statlige finansieringsordninger som eks tilskudd for å tilrettelegge og utbedre egne boliger for bruk av velferdssteknologi. Å vri ressurser fra institusjoner til hjemmebasert omsorg i et lokalpolitisk perspektiv er vanskelig når køen til institusjonsplasser øker.
- Å bo lengst mulig hjemme må ikke bare være et offentlig mål, strategien må også være et mål for den enkelte husstand, dens medlemmer og frivillig sektor. Hverdags-rehabilitering i en tidlig fase, i hjemmene, gjør at mennesker kan bo lengre hjemme.
- Kommunenes fremtidige mangel på kvalifisert fagfolk innenfor helse- og omsorg nødvendiggjør bruk av andre hjelpemidler og tiltak. Feks differensiering av arbeidsoppgaver for sykepleiere, fagarbeidere og assistenter i helse- og omsorg og innføring, opplæring og bruk av velferdssteknologi og digitalisering.

Spørsmål 2 Er det spesielle statlig virkemidler – i tillegg til kommuneøkonomi – som kommunen opplever er særlig begrensede for omstillingsarbeidet? I såfall hvilke?

- Statlige innstramminger innenfor ressurskrevende tjenester og statlige effektiviseringskrav som reduserer rammen til kommunene, samtidig med kostnadsvekst innenfor helse- og omsorg og krav om omstilling av tjenester gjør situasjonen særlig utfordrende.
- Husbankens finansieringsordninger jfr «Aldersvennlige boliger» bør få enda mer fokus, finansieringsordninger og tilrettelegging for flere type omsorg+ boliger i kommunene..
- Distriktskommuner har behov for arbeidskraft, særlig innenfor helse- og omsorg. Husbankens startlansordninger for førstegangsetablerere bør gjeninnføres og eventuelt differensieres i forhold til pressområder vs områder uten press.
- Lånekassens stipendordninger bør tilpasses bedre for elever og studenter som tar helse- og omsorgsfag.
- Lånekassens ordninger i tiltakssonene bør forsterkes.
- Masterutdanning i avansert klinisk allemennsykepleie forutsetter 50% kommunal medfinansiering. Utdanningen er særlig viktig for å imøtekomme fremtidens krav til kompetanse i primærhelsetjenesten. 50% kommunal egenandel og i tillegg kostnader med inntak av vikarer er svært krevende for kommunal sektor. Dette bidrar til at færre kan ta utdanningen.

Spørsmål 3 For å sikre handlingsrom for omstilling, hva bør KS særlig gjøre fremover for å ivareta sin rolle ovenfor medlemmer?

- Utfordringene i den demografiske utviklingen er ikke et kommunalt ansvar alene, kommunene vil ikke klare denne store oppgaven med omstillinger. Kommunene må ha tilpasset økonomiske rammer for å møte den store kostnadsveksten i helse- og omsorgstjenester.
- KS bør bidra til sentralt søkelys på strategien om å bo hjemme lengst mulig, og at frivillig sektor og familier/pårørende må bidra til helse- og omsorgssektoren i større grad i fremtiden.
- IKT-området til kommunene bør samordnes på en bedre måte for å imøtekomme trendene i samfunnet. Lik statens forvaltning, digitalisering og standardisering. Feks kan KS utarbeide rammeavtaler innenfor IKT. Hver enkelt kommune har konglomerat av ulike leverandører og systemer.
- I helseutdanningen bør digital kompetanse og tjenesteutøving med velferdssteknologi vektlegges i større grad. Digital kompetanse bør få større plass i alle utdanninger.

Spørsmål 4 Hva er det viktigste kommunene gjør for å lykkes med å forebygge og redusere utenforskap?

- Kommunene skal ikke tillate ungt utenforskap. Kommunens tjenester skal være tett på barn og unge og det skal være tidlig innsats i barnehage, skole, i samarbeid med støttetjenester som barnevern, PPT og skolehelsetjenester i de tilfeller det er nødvendig.
- Det er nødvendig med en sterk samordning, koordinering og styring av støttetjenester for barn og unge, som barnevern, skolehelsetjeneste og pedagogisk psykologisk tjeneste. En samordning kan utfordre lovverk feks innenfor barnevernsloven.
- Kommunen skal fortsatt ha et bindende samarbeide med videregående skole og ta inn lærlinger. Vekslingsmodellen for elvene i videregående skole er et viktig bidrag for å sikre at alle gjennomfører utdanningsforløp i videregående skole.

Spørsmål 5 Er det spesielle statlige styringsvirkemidler – i tillegg til kommuneøkonomien – som kommunen opplever er særlige begrensede for muligheter til å forebygge og redusere ungt utenforskap? I såfall hvilke?

- Mer fleksibilitet i opplæringsloven i forhold til mer praktisk tilnærming til opplæring på ungdomstrinn.

- Prosjektmidler knyttes ofte opp til en relativt stor kommunal andel, som gjør at kommunen ikke har ressurser til å gå inn i prosjekter.
- Nordreisa kommune foreslår statlig finansiering av vekslingsmodellen for lærlinger. Denne modellen bør utvides til andre faggrupper enn helse- og omsorg og barne- og ungdomsfag.

Spørsmål 6 For å legge til rette for kommunens arbeid med ungt utenforskap, hva bør KS særlig gjøre fremover for å ivareta sin rolle ovenfor medlemmene?

- KS bør sammen med staten bidra til å sikre at alle gjennomfører videregående opplæring.
- KS bør bestrebe etter mer smidighet i opplæringsloven med tanke på et mer fleksibelt opplegg for elever i ungdomsskolen, for de som trenger det. Feks lære matematikk, lesing gjennom praktisk tilnærming feks gjennom arbeid.
- Jobbe for sterkere knytninger mellom ungdomsskole og videregående skole.
- Vekslingsmodellen lærlinger bør utvides benyttes i større grad.

Saksopplysninger

Kommunesektorens organisasjon (KS) ber hvert år kommunene komme med innspill til årets tariffoppgjør. For tariffoppgjøret 2021 er situasjonen pr i dag uavklart, og det vil bli gjennomført en medlemsforankring senere. Årets debattheft inneholder derfor ingenting om tariffoppgjør. Heftet med påfølgende strategikonferanse vinteren 2021 vil omhandle hvordan vi omstiller oss for en ny tid, om handlingsrom og hvordan bekjempe ungt utenforskap.

Kommunene i Norge har vist stor innsatsvilje og omstillingsevne når krisen rammet landet og verden, mars 2020. Situasjonen har vært krevende både økonomisk og menneskelig. Vi har mange ansatte, særlig innenfor helsetjenesten, men også andre ansatte, som har ytt ekstra gjennom hele pandemien.

Dersom kommunene fortsatt skal kunne levere gode tjenester til en aldrende befolkning sier KS sitat; «*er det behov for streng prioritering og tydelig evne og vilje til omstilling*» Fremover vil tydelige trender være:

- Stor og krevende kostnadsvekst i helse- og omsorgstjenestene.
- Arbeidet med å forebygge og bekjempe ungt utenforskap.
- I en tid med hardere prioriteringer ser KS for seg at inkludering i arbeidslivet kan bli mer krevende.

Nordreisa kommune er påvirket av trendene i samfunnsutviklingen, der er allerede i dag en stor og krevende kostnadsvekst i helse- og omsorgstjenestene som krever strenge prioriteringer. Helse- og omsorg krever stadig mer av de totale ressursrammene.

Kommunedirektøren har i møte med sin ledergruppe debattert problemstillingene KS etterspør i debattheftet.

Vurdering

KS har sendt ut årets debattheft <https://www.ks.no/fagomrader/lohn-og-tariff/hovedtariffavtalen/debattheftet-2021--ks-spor.-omstilling-i-koronaens-tid/> og spurt

kommunene hvordan vi best omstiller oss for en ny tid. Har vi tilstrekkelig handlingsrom for omstilling, og hvordan kan vi forhindre og bekjempe utenforskap?

KS ønsker innspill på 6 spørsmål:

- 1) Hva er det viktigste kommunene gjør for å lykkes med nødvendig omstilling?
- 2) Er det spesielle statlig virkemidler – i tillegg til kommuneøkonomi – som kommunen opplever er særlig begrensende for omstillingsarbeidet? I såfall hvilke?
- 3) For å sikre handlingsrom for omstilling, hva bør KS særlig gjøre fremover for å ivareta sin rolle ovenfor medlemmer?
- 4) Hva er det viktigste kommunen gjør for å lykkes med å forebygge og redusere utenforskap?
- 5) Er det spesielle statlige styringsvirkemidler – i tillegg til kommuneøkonomien – som kommunen opplever er særlige begrensede for muligheter til å forebygge og redusere ungt utenforskap? I såfall hvilke?
- 6) For å legge til rette for kommunens arbeid med ungt utenforskap, hva bør KS særlig gjøre fremover for å ivareta sin rolle ovenfor medlemmene?

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
7/21	Nordreisa formannskap	28.01.2021
11/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Status i arbeidet med Interkommunalt politisk råd (IPR)

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 NOTAT_IPR-prosess_07012021
- 2 Vest-Finnmark Rådet om interkommunalt politisk råd
- 3 191204 Samarbeidsavtale for Vest-Finnmark Rådet, vedtatt i møte 4. desember 2019
- 4 VFRR - Strategiplan 2020-2023
- 5 Årsplan 2021 med budsjett, vedtatt 02.12.2020

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 28.01.2021

Behandling:

Hilde Nyvoll (AP), Tor-Arne Isaksen (Krf) og Karl-Gunnar Skjønsvell (H) fremmet følgende tilleggsforslag: Det er viktig for Nordreisa kommune at Storslett som regionsenter opprettholdes samt at de relative fortrinn i tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark gir.

Olaug Bergset (SP) fremmet følgende forslag: formannskapet ber ordfører følge opp vedtakene i kommunestyret i Nordreisa, under dette å fremme forslag i Regionrådet om et snarlig representantskapsmøte og gå i en dialog med Vest-Finnmark om IPR og å kreve at IPR6 blir utredet samtidig med IPR9.

Det ble først stemt over forslaget fra Bergset (SP). Forslaget enstemmig vedtatt.
Det ble deretter stemt over fellesforslaget fra H, AP og Krf. Forslaget enstemmig vedtatt.
Det ble til slutt stemt over kommunedirektørens innstilling. Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet godkjenner videre prosess med hensyn til Nordreisa kommunes deltakelse i etablering av nytt interkommunalt politisk råd (IPR).

Utredning og utkast til samarbeidsavtale for Interkommunalt politisk råd legges frem for kommunestyret i første halvår 2021.

Formannskapet ber ordfører følge opp vedtakene i kommunestyret i Nordreisa, under dette å fremme forslag i Regionrådet om et snarlig representantskapsmøte og gå i en dialog med Vest-Finnmark om IPR og å kreve at IPR6 blir utredet samtidig med IPR9.

Det er viktig for Nordreisa kommune at Storslett som regionsenter opprettholdes samt at de relative fortrinn i tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark gir.

Kommunedirektørens innstilling

- Formannskapet godkjenner videre prosess med hensyn til Nordreisa kommunes deltakelse i etablering av nytt interkommunalt politisk råd (IPR).
- Utredning og utkast til samarbeidsavtale for Interkommunalt politisk råd legges frem for kommunestyret i første halvår 2021.

Saksopplysninger

Alle kommunestyrene i Nord-Troms har behandlet intensjonsavtale for avklaring av deltakelse i interkommunalt råd med Tromsøregionen. Alle kommunene har sagt ja til å gå videre i prosessen, men kun Kvænangen og Nordreisa har vedtatt å også utrede samarbeid med Vest-Finnmark Regionråd.

Kvænangen kommune har hatt et sonderingsmøte med Vest-Finnmark regionråd der regionrådsleder og formannskapet i Kvænangen kommune deltok. Nærmere informasjon om denne prosessen framgår av vedlagte dokumenter.

Ordfører ønsker nå en avklaring fra formannskapet om Nordreisa kommune skal inngå forhandlinger med Vest-Finnmark på egenhånd eller om vi skal opptre samlet med resten av Nord-Troms regionråd i den videre skisserte prosessen rettet mot Tromsøområdet regionråd.

Vedtaket i Nordreisa kommunestyre 29.10.2020, sak 129/20 «Intensjonsavtale for avklaring av deltakelse i interkommunalt råd (IPR)» lyder slik:

1. Nordreisa kommune er positiv til samarbeid med Tromsøregionen og andre regioner på et overordnet politisk nivå og i et interkommunalt politisk råd og anbefaler at kommunen inngår i en prosess med å utrede slikt samarbeid. Hva det skal inneholde, hvordan det skal administreres og andre relevante tema må beskrives. Slik utredning vil være utgangspunkt for senere avtaler om et formelt samarbeid. Saken fremmes på nytt for kommunestyrene første halvår 2021 med sikte på å inngå varige avtaler.
2. Nordreisa kommune er opptatt av å sikre videreføring og utvikling av de viktige samarbeidene som allerede er etablert i NT6. Vi mener det må jobbes frem omforente løsninger for framtidig organisering av de satsinger og samarbeid som er organisert inn under Nord-Troms regionråd som ungdomssatsingen, Studiesenteret mv. Kommunene forelegges så et forslag som vedtas innen utgangen av 2021.

Nord-Troms Regionråd gjorde vedtak 23.11.2020, sak 49/20 «Organisering – interkommunalt politisk råd – veien videre». Nord-Troms Regionråd skal avholde et eget drøftingsmøte 7. januar med følgende agenda:

- Forventninger til et interkommunalt politisk råd vs samarbeidsløsninger – gjennomføre swot-analyse
- Hvilken modell/organisering er aktuell (konsensusorgan, politisk og administrativ organisering)
- Hvordan skal vi organisere øvrig regionalt samarbeid? (ikke tjenesteproduksjon – det er lovregulert)
- Prosessplan og ressursbruk

Kommunestyret vedtok i møte 15.12.2020 i sak 151/20 følgende: Nordreisa kommunestyre ber om at representantskapet innkalles for å fastsette vilkårene for forhandlingene med Tromsø regionråd.

Nord-Troms Regionråd vedtok følgende i møte 07.01.2021:

Sak 1/21 Nord-Troms Regionråd vedtar følgende vedrørende utredning av interkommunalt politisk råd:

1. Nord-Troms Regionråd oppnevner følgende representanter til en felles arbeidsgruppe for utredning av interkommunalt politisk råd; leder Nord-Troms Geir Varvik, medlemmer Hilde Nyvoll og 1 representant fra RUST.
 - a. Arbeidsgruppens mandat:
 - i. Med utgangspunkt i den vedtatte intensjonsavtalen, kommunestyrevedtak og innspill gitt i regionrådsmøte 7.1.21 (eget notat), skal arbeidsgruppa utarbeide forslag til samarbeidsavtale som ivaretar Kommunelovens § 18-4.
 - ii. Det skal utarbeides en plan for arbeidet med milepæler. Eierkommunene skal få et utkast til samarbeidsavtale til politisk behandling underveis i prosessen.
 - iii. Arbeidet finansieres over driftsbudsjett evt prosjektmidler dersom dette oppnås.
2. Det lyses ut en 50 % engasjementstilling i 6 mnd med mulighet for forlengelse. Oppstart snarest. Arbeidsoppdraget er å være sekretær for arbeidsgruppa og bidra i utredningsprosessen for etablering av IPR. Om behov kan det vurderes å kjøpe tjenester til sekretærfunksjonen for utredningsarbeidet. Engasjementet dekkes over regionrådets budsjett evt med prosjektmidler dersom dette er mulig.

Ny organisering – interkommunalt politisk råd og kommunedirektørutvalget (interkommunalt samarbeid) står på sakskartet til Nord-Troms regionråd som har møte 26.01.2021. Dette blir et fellesmøte mellom regionrådet og kommunedirektørutvalget (KDU).

Vurdering

Nordreisa kommune har tatt kontakt med Vest Finnmark rådet med hensyn til deres arbeid med interkommunalt politisk råd, jf. vedlagte dokumenter.

Nord-Troms regionråd har i sitt møte i januar 2021 drøftet videre prosess, og de øvrige kommunene ser det ikke nødvendig med behandling av saken i representantskapet på nåværende tidspunkt, slik som kommunestyret i Nordreisa vedtok 15.12.2020. Regionrådet har i sitt vedtak lagt en plan for videre drøftelser i forhold til en mulig etablering av interkommunalt politisk råd for kommunene i Nord-Troms og Tromsø-området.

Ordfører ønsker at formannskapet avklarer den videre prosessen.

Det foreligger ulike alternativer for Nordreisa kommune for framtidig deltakelse i interkommunalt politisk råd:

- I – IPR sammen med flest mulig av kommunene i Nord-Troms
- II – IPR sammen med kommunene i Nord-Troms (med eller uten Kvænangen kommune) og kommunene i Tromsø-området
- III – IPR sammen med kommunene i Vest-Finnmark og Kvænangen kommune

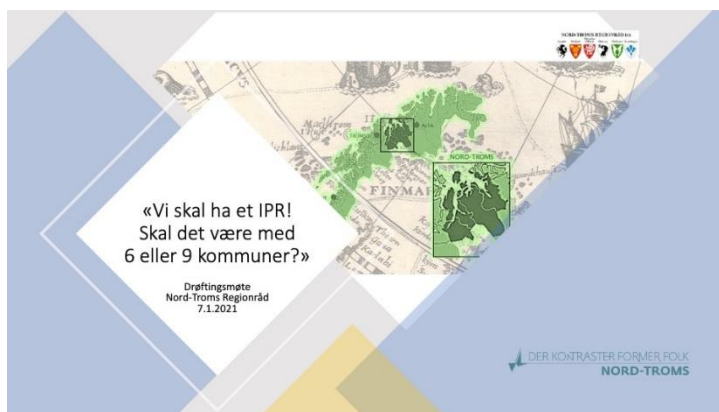
Kommunedirektøren vil anbefale at Nordreisa kommune viderefører drøftelsene med kommunene i Tromsøområdet, slik som regionrådet vårt anbefaler. Straks forhandlingene er avsluttet må saken forelegges kommunestyret.

Videre vil vi anbefale at vi avventer resultatet av disse drøftelsene med Tromsøregionrådets regionråd før vi eventuelt starter forhandlinger med Vest-Finnmark rådet.

07.01.2021

NOTAT - DRØFTING FELLES FORVENTNINGER TIL IPR-PROSESS

Nord-Troms Regionråd

Trude Indrebø, Inger Birkelund
HALTI NÆRINGSHAGE AS

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Oppdraget	2
<i>Prosessen.....</i>	2
1. Innledning	3
<i>Bakgrunn</i>	3
<i>Status NTRR – beholdning og organisering</i>	3
2. SWOT-analyse IPR 6 versus IPR 9.....	4
<i>Styrker: hva er vi god på i dag?</i>	4
<i>Svakheter: hvilke svakheter opplever vi i dag?.....</i>	5
<i>Trusler: hvilke utfordringer kan vi møte i et framtidig IPR 9?</i>	5
<i>Muligheter: hva kan vi oppnå med et IPR 9?.....</i>	6
3. Drøfting: Avklaringer mot et framtidig IPR 9	7
<i>Ulike modeller.....</i>	7
Nordland.....	7
Finnmark.....	7
Troms.....	7
<i>Aktuelle saksområder.....</i>	7
<i>Politisk organisering</i>	8
<i>Økonomisk fordeling</i>	8
<i>Vertskommune/sekretariat/administrasjon.....</i>	8
<i>Kommunedirektørutvalget</i>	8
<i>Regional Ungdomssatsing (RUST)</i>	9
<i>Campus Nord-Troms (CNT).....</i>	9
<i>Andre forhold.....</i>	9
4. Veien videre	9
<i>Momenter i videre arbeid.....</i>	10

1. OPPDRAGET

Alle kommunene som er tilknyttet Nord-Troms Regionråd og Tromsø-området regionråd har gjort positive vedtak om å gå videre i prosessen med utredning vedrørende etablering av et felles interkommunalt politisk råd (IPR) med 9 eierkommuner.

Regionrådet gjorde følgende vedtak i møte 23.11.20;

«Før vi går videre i prosessplan vedtatt 29.09.20, skal det avholdes et eget drøftingsmøte i Nord-Troms Regionråd med følgende agenda:

- *Forventninger til et interkommunalt politisk råd vs samarbeidsløsninger – gjennomføre swot-analyse*
- *Hvilken modell/organisering er aktuell (konsensusorgan, politisk og administrativ organisering)*
- *Hvordan skal vi organisere øvrig regionalt samarbeid? (ikke tjenesteproduksjon – det er lovregulert)*
- *Prosessplan og ressursbruk»*

PROSESSEN

Inger Birkelund og Trude Indrebø fra Halti næringshage fikk i oppdrag å være prosessledere for drøftingsmøtet. Dette notatet baserer seg på følgende aktiviteter:

- Forberedende møter (2) med Berit Fjellberg, Inger Birkelund, Trude Indrebø
- Prosessdag med regionrådet i Olderdalen 7. januar.
Deltakere: Ørjan Albrigtsen, Geir Varvik, Hilde Anita Nyvoll, Eirik Losnegård Mevik, Bernt Eirik Isaksen Lyngstad, Dan-Håvard Johnsen, Berit Fjellberg
Prosessdagen ble gjennomført med følgende tema:
 1. Kort innføring i K-loven, forankring i plandokument, vedtak regionråd og k-styrer samt gjennomgang av NTRR sin beholdning og organisering pr i dag (ved rådsordfører Ørjan Albrigtsen og daglig leder Berit Fjellberg)
 2. SWOT-analyse av IPR 6 versus 9 kommuner
 3. Drøfting av aktuelle saksområder, politisk organisering, administrativ organisering, forhold til NTSS/CNT, KDU, RUST og andre
 4. Veien videre; arbeidsgruppe, plan, forankring, milepæler, organisering av arbeidet (ressurser), vedtak om videre prosess

Oppsummering av drøftingsmøtet er sammenfattet i dette notatet.

1. INNLEDNING

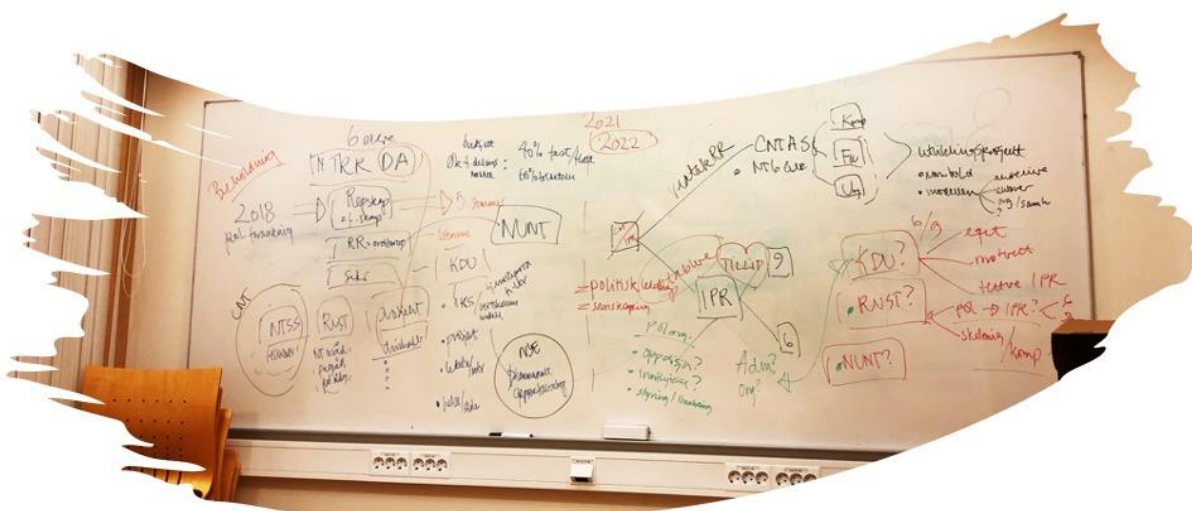
BAKGRUNN

Rådsordfører Ørjan Albrigtsen startet dagen med en kort innføring i K-loven og hvilken forankring arbeidet med IPR har i plandokumenter og vedtak gjort i regionråd og kommunestyrer.

Detaljert oversikt over disse finnes i referat fra møte i Nord-Troms regionråd 23. november (Møte 9-2020), sak 49/20 Organisering – interkommunalt politisk råd – veien videre

STATUS NTRR – BEHOLDNING OG ORGANISERING

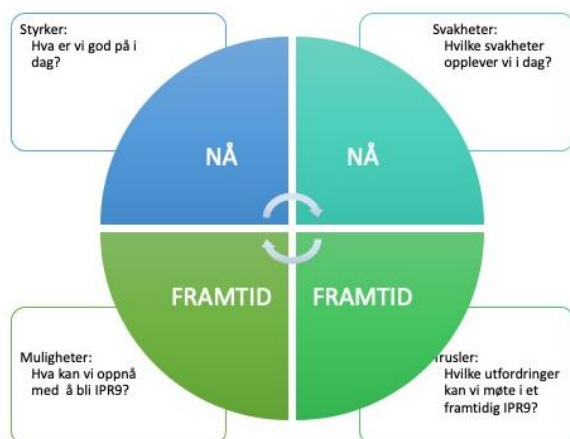
NTRR sin beholdning og organisering er komplisert, og daglig leder Berit Fjellberg ga oss en kort gjennomgang over dagens virksomhetsmodell, samt de ulike elementene som skal løses overført inn i framtidens IPR, evt. tas videre i andre virksomheter.

Fra RR til IPR

- Dagens regionråd oppløses
- To nye virksomheter opprettes
 - o CNT AS a) Kompetanse, b) FoU, c) Ung
 - o IPR a) 6 eller b) 9
- Hvordan/hva skal vi ta med oss videre av a) KDU, b) RUST, c) NUNT, d) Fagnettverk

2. SWOT-ANALYSE IPR 6 VERSUS IPR 9

Styrker og Svakheter fokuserer på Nå-situasjonen og eventuell videreføring av NTRR inn i et IPR6.

Muligheter og Trusler drøfter forventninger til framtiden og eventuell opprettelse av et IPR 9

STYRKER: HVA ER VI GOD PÅ I DAG?

Vi er gode på likeverdig partnerskap:

- Nettverk uten sentrum-periferi konflikter
- Homogene – kjenner hverandres utfordringer

Vi har utviklingskraft

- Utvikling og nye prosjekter
- Mange ulike samarbeid, gode på å finne sammen: Ungdom, samferdsel, kompetanseutvikling, Nord-Troms Studiesenter, Visit Lyngenfjord, Avfallsservice med flere

Vi er godt organisert og har god samarbeidskultur

- Generelt godt samhold og samarbeid internt
- Korte beslutningsprosesser
- Kort vei til dialog, vi snur oss fort
- Støtter hverandre på enkeltsaker

Vi er gode på å fronte regionen

- Sjømat, reiseliv, arktisk landbruk, kompetanse

SVAKHETER: HVILKE SVAKHETER OPPLEVER VI I DAG?

Geografi

- Store avstander
- Fysiske møter tar tid

Demografi

- Liten befolkning, få folk i forhold til geografisk størrelse og oppgaver som skal løses
- Små fagmiljøer
- Utfordring å tiltrekke seg kompetanse, være attraktiv

Gjennomslagskraft

- Mangler en stor driver – en storebror
- Ingen naturlig HUB
- Svak synliggjøring av regionen
- For lite lobbyering
- Ulik organisering av interkommunalt samarbeid. Mister politisk kontroll/påvirkning
- Interne konflikter
- Regionsentret får overvekt av regionale arbeidsplasser
- Fordelingsnøkkelen (økonomisk) oppleves urettferdig
- Shopping av tjenester utenfor samarbeidsavtaler

Dagens organisering

- Komplisert modell, mye administrasjon av prosjekter (1997-2020: 36 millioner eksternt finansierte prosjekter)
- Krevende med mange samarbeid
- Lite administrasjonskapasitet (forbigående)
- Behov for verktøy (eks timeout) for å løse konflikter når noe knirker
- Sammenblanding politikk – tjenesteproduksjon

TRUSLER: HVILKE UTFORDRINGER KAN VI MØTE I ET FRAMTIDIG IPR 9?

For dårlig prosess fram mot samarbeidsavtale

- Ikke avklart hva vi vil med et framtidig samarbeid; politisk, prosjekter, administrasjon
- Ønske om avtaler som skiller politikk og administrativ tjenesteproduksjon og rendyrker IPR som politisk råd (uansett sammensetning av IPR)
- Prosedyrer («Kriseteam») for å løse samarbeidskonflikter

Utfordringer nasjonale ordninger, eks. virkemiddelsone

Enda større avstander

- større areal
- vanskelig kommunikasjon

Utfordrende å bli enige pga konkurranse mellom prosjekter, eks samferdsel

Mister RR6 samarbeidet

Tillit til Tromsø som partner?

- Likeverdig partnerskap?
- Tromsø sin måte å jobbe på i praksis?
- Tromsø – det vi vedtar gjelder! Beslutningsprosesser?
- Tromsø er stor, hvor mye vil kjøttvekta dominere?
- Lillebror?
- Tromsø har en mer brokete politisk sammensetning

Mindre homogene partnere

- Ulike utfordringer, eks innen tjenesteproduksjon
- Større kulturelle ulikheter

Skape avstand til egen befolkning

- Mindre lokale saker nedprioriteres
- Vanskelig å forsvare beslutninger der Tromsø får goder

MULIGHETER: HVA KAN VI OPPNÅ MED ET IPR 9?

- Økt shopping av tjenester på områder vi selv er svake/har lite ressurser
- Mulighet for å spesialisere oss/rendyrke de områdene vi er gode på
- Vi er 6 de er 3, 1 stor og 8 små kommuner
- Kraft i et forpliktende samarbeid med Tromsø som motor
- Økt gjennomslag
- Nord-Norges største IPR
- Størst på sjømat i Norge
- Tettere samarbeid på kompetanse – viktig å ta en offensiv rolle
- Større påvirkning mot sentrale myndigheter + fylkeskommunen
- Vi kan bli bedre med et utvidet samarbeid:
løfte landbruk, næringsutvikling, reiseliv, sjømat, forskning
- Et samarbeid på rent politisk nivå
- Tromsø får tilgang til mer kunnskap om oss. Storebror MÅ kjenne mer til småsknene sine

3. DRØFTING: AVKLARINGER MOT ET FRAMTIDIG IPR 9

I denne sekvensen ble det drøftet konkrete anbefalinger som tas inn i videre arbeid med forhandlinger om samarbeidsavtale i et IPR 9.

ULIKE MODELLER

Økten startet med en kort gjennomgang av ulike modeller for samarbeid basert på erfaringer fra andre regioner:

NORDLAND

Helgeland – to tidligere regionråd er blitt IPR.

Salten (lik oss på innhold) – utreder hvordan de skal jobbe videre.

Vesterålen – har ikke gjort endringer enda. Har tidligere vært foregangsregion på felles profil og markedsføring: Fiskeri, reiseliv og kultur.

FINNMARK

Vest-Finnmark: Har gått fra felles næringsplan til IPR. Jobber kun med politiske saker og overordnet strategi. Har også kobling mot KDU. Bruker størrelse (befolkningsantall, areal) for å få gjennomslag. Velger bort kontroversielle saker.

Øst-Finnmark: Er regionråd. Begrenset aktivitet.

TROMS

Hålogalandrådet: 2 regionråd er slått sammen og har dannet IPR. Rent politisk. Vanskelig å gjennomføre tiltak pga lav administrativ ressurs.

Midt-Troms: Politisk råd (IPR) + administrativt råd. Har felles strategiske planer. Kjører høringer på politiske saker.

Tromsøområdet: Ingen juridisk enhet. Lav aktivitet.

AKTUELLE SAKSOMRÅDER

Den viktigste forutsetningen i et IPR9 er at vi gjennom organiseringen får tilgang til bedre kunnskapsgrunnlag, mulighet til å jobbe med overordnet politikk (ikke kommunalt nivå) og tidsaktuelle saker, eks stortingsmeldinger.

Aktuelle saksområder:

- Statlige og regionale høringer og meldinger, størst mulighet til å påvirke
- Sette dagsorden i forhold til våre utfordringer, eks demografi og fraflytting. Stille krav til å bli hørt
- Fiskeri, havbruk, sjømat
- Reiseliv – Tromsø som HUB
- Arktisk landbruk
- Næringsutvikling

- Kompetanse
- Hva skal vi bli BEST på (i verden)

POLITISK ORGANISERING

Rådet anbefales sammensatt av 9 ordførere, evt. 1 fra opposisjonen i Tromsø
 Stemmedeling: 1 stemme fra hver, evt 2 fra Tromsø
 Flertallsorgan, men søke konsensus i saker.
 Må avklares: Hvis likt antall stemmer, skal leder ha dobbeltstemme?

Representantskap:

I NTRR utgjør 5 fra hvert formannskap representantskapet. Ulike fordeling i IPR9 ble drøftet: eks. 2 fra hver kommune sammensatt av både politisk og administrativt nivå, eventuelt 3 repr eller 5 repr fra hvert formannskap. Diskusjon: Jo flere, jo vanskeligere å samle alle og mer tid går til administrasjon. IPR9 skal ha politisk fokus og skal jobbe på overordnet politisk nivå, representantskapet blir derfor mindre avgjørende for forankring.

Enighet om å anbefale at ordførerne danner representantskap.

ØKONOMISK FORDELING

Arbeidsgruppa jobber videre med

1. Innhente ytterligere erfaringer fra andre IPR på hvordan dette er løst.
2. Arbeidsgruppa sjekker ut med Tromsø-regionen hva de foreslår.

VERTSKOMMUNE/SEKRETARIAT/ADMINISTRASJON

Krav: Kontoradresse skal være i NT6. Fordel å være i virkemiddelsonen er et argument.
 Stillinger: 1 politisk sekretær og 1 administrativ ressurs.
 Ønsket kompetanse: Nettverk, politisk kompetanse (ikke parti), kommunikasjon.

KOMMUNEDIREKTØRUTVALGET

KDU anbefales å følge samme organisering som IPR, dvs KDU9 med møte- og talerett for alle, ev for leder av KDU.

Dette er viktig for å forankre og iverksette vedtak gjort av IPR. Det overlates til KDU å selv diskutere hvordan samarbeidet bør organiseres for å matche politisk nivå.

REGIONAL UNGDOMSSATSING (RUST)

Videreføring av RUST ble diskutert tatt videre med tre alternative løsninger:

1. RUST inn i Campus Nord-Troms Ung (CNT Ung)
2. RUST går inn i IPR9 (RUST9)
3. Virksomheten i RUST deles i to deler:
Medvirkning går over i IPR9 (RUST9)
Opplæring/skolering (KS) overføres til CNT Ung

RUST-ungdommen tar sin rolle opp i workshop 4. februar og oppfordres til å komme med anbefalinger til arbeidsgruppa. Dette tas videre til regional ungdomskonsulent Lise Jakobsen.

CAMPUS NORD-TROMS (CNT)

CNT AS er tidligere vedtatt stiftet med NT6 som likeverdige eiere. IPR9 vil ikke medføre endringer på de vedtakene som er gjort på eierskap, styresammensetning eller økonomi.

ANDRE FORHOLD

Regionsenteret er en status som er definert av Fylkeskommunen. Det er usikkert hvordan dette vil berøres av IPR9-samarbeid.

4. VEIEN VIDERE

Før prosessen fortsatte ble følgende vedtak gjort:

Nord-Troms Regionråd vedtar følgende vedrørende utredning av interkommunalt politisk råd:

Nord-Troms Regionråd oppnevner følgende representanter til en felles arbeidsgruppe for utredning av interkommunalt politisk råd; leder Nord-Troms Geir Varvik, medlemmer Hilde Nyvoll og 1 representant fra RUST.

Arbeidsgruppens mandat:

- Med utgangspunkt i den vedtatte intensjonsavtalen, kommunestyrevedtak og innspill gitt i regionrådsmøte 7.1.21 (eget notat), skal arbeidsgruppa utarbeide forslag til samarbeidsavtale som ivaretar Kommunelovens § 18-4.*
- Det skal utarbeides en plan for arbeidet med milepæler. Eierkommunene skal få et utkast til samarbeidsavtale til politisk behandling underveis i prosessen.*
- Arbeidet finansieres over driftsbudsjett evt prosjektmidler dersom dette oppnås.*

*Det lyses ut en 50 % engasjementstilling i 6 mnd med mulighet for forlengelse. Oppstart snarest.
Arbeidsoppdraget er å være sekretær for arbeidsgruppa og bidra i utredningsprosessen for etablering av IPR.
Om behov kan det vurderes å kjøpe tjenester til sekretærfunksjonen for utredningsarbeidet. Engasjementet dekkes over regionrådets budsjett evt med prosjektmidler dersom dette er mulig.*

MOMENTER I VIDERE ARBEID

Det jobbes parallelt med alternativene IPR 6, IPR 9 og IPR X.
Innhente erfaringer fra andre (Saltens spesielt)

Plan involvering:

Januar: Arbeidsgruppa setter opp milepæler og utkast til samarbeidsavtale IPR 9

Februar: Første utkast samarbeidsavtale IPR 9 klar

8.februar: Møte med hele arbeidsgruppa fra Nord-Troms Regionråd og Tromsø-området regionråd

Mars: Lunsj-lunsmøte med alle (ordførere og kommunedirektører)

Beslutningspunkter:

Mars: Kommunestyrene runde 1- utkast til samarbeidsavtale IPR 9 drøftes i alle kommunestyrene

April: Representantskapsmøtet ferdigstiller eventuell samarbeidsavtale IPR 9 og gjør vedtak om videre prosess.

Juni, evt oktober:

Kommunestyrene runde 2 - samarbeidsavtale IPR 9 til signering

1.1.2022: Vi har IPR 6 eller IPR 9 eller IPR X på plass!

Halti Næringshage AS
Inger Birkelund og Trude Indrebø

Storslett, 14.1.2021

Fra: Jan Hugo Sørensen (Jan-Hugo.Sorensen@nordreisa.kommune.no)

Sendt: 20.01.2021 10:12:59

Til: Ellinor Anja Evensen

Kopi:

Emne: Fwd: INTERKOMMUNALT RÅD I REGIONEN

Vedlegg: image001.jpg;Årsplan 2021 med budsjett, vedtatt 02.12.2020.pdf;VFRR - Strategiplan 2020-2023.pdf;191204 Samarbeidsavtale for Vest-Finnmark Rådet, vedtatt i møte 4. desember 2019.pdf

From: Bente Olsen Husby <Bente.Olsen.Husby@hammerfest.kommune.no>

Sent: Tuesday, January 19, 2021 2:51 PM

To: Jan Hugo Sørensen <Jan-Hugo.Sorensen@nordreisa.kommune.no>

Cc: Marianne Sivertsen Næss <Marianne@hammerfest.kommune.no>;
ordfører@masoy.kommune.no

Subject: SV: INTERKOMMUNALT RÅD I REGIONEN

Hei Jan-Hugo.

Vest-Finnmark Rådet kjørte i 2019 en prosess ifm. utforming av "Strategiplan 2020-2023", der man blant annet drøftet strategier med tanke på eventuell utvidelse av antall medlemskommuner i rådet. Med oss i disse drøftelsene hadde vi blant annet en skriftlig henvendelse fra Kautokeino kommune (basert på et formannskapsvedtak i Kautokeino).

I sak 7/19 fattet man i rådsmøte 3.-4. april 2019 følgende enstemmige vedtak:

«Regionrådet har drøftet strategier og fremtidig organisering av regionrådet. Endringsforslag i forhold til strategier og arbeidsmetodikk tas inn i helhetlig forslag til ny strategiplan, som behandles på regionrådsmøte i juni 2019.

Vest-Finnmark Regionråd ønsker å arbeide videre med dagens sammensetningen av medlemskommuner. Regionrådet er det nest største i antall innbyggere i den nye storregionen Troms og Finnmark, og vi opplever å ha nok tyngde og gjennomslagskraft til å nå frem (og påvirke) i forhold til våre vedtak og strategier. Det er også viktig for regionrådet å beholde fokuset på kjernen av vårt arbeid, som i stor grad er tilknyttet det faktum at våre 8 kommuner alle er kystkommuner med et sterkt fokus på industribygging og tilrettelegging for næringsutvikling. Dette er grunnleggende og førende for vårt standpunkt i vurderingen av en utvidelse av antall medlemskommuner. Dersom det eventuelt skulle oppstå ytre endringer eller et indre behov for å revurdere dette, vil dette fremmes som en egen sak til regionrådet.»

Etter skriftlig henvendelse fra Kvæningen kommune i nov. 2020 (basert på kommunestyrevedtak i Kvæningen) ble det gjennomført et innledende møte på Teams i nov. 2020. I tillegg til representanter fra Kvæningen kommune deltok også rådsleder Ørjan Albrigtsen fra Nord-Troms Regionråd på den første delen av møtet.

Basert på de avklaringer som fant sted i Teams-møtet, ble henvendelsen fra Kvæningen kommune om ønsket dialog/sondering omkring muligheten for medlemskap i Vest-Finnmark Rådet lagt frem som drøftingssak i rådsmøte 1.-2. des. 2020. Vest-Finnmark Rådet behandlet i sak 29/20 henvendelsen fra Kvæningen kommune, og fattet følgende enstemmige vedtak:

"Vest-Finnmark Rådet vedtar å innlede en dialog med Kvæningen kommune om mulig fremtidig medlemskap i Vest-Finnmark Rådet, og inviterer kommunen til et første dialogmøte med Vest-Finnmark Rådet."

Vest-Finnmark Rådet skal etter planen møtes 2.-3. februar 2021, og har i den forbindelse invitert Kvæningen kommune til et dialogmøte om mulig fremtidig medlemskap. Dersom resultatet etter dialogmøtet er at begge parter ønsker å gå videre i prosessen, skal hver enkelt av de nåværende medlemskommunene forankre aksepten for dette i den enkelte kommunes formannskap og/eller kommunestyre.

Som du ser er vi i fortsatt i innledende fase med tanke på en eventuell utvidelse av rådet, der Kvæningen kommune eventuelt kommer inn som ny medlemskommune.

Det som er avklart gjennom vedtaket i sak 29/20 er at Kvæningen kommune foreløpig anses å tilfredsstillende vedtaket i sak 7/19 med tanke på "kriterier" som må tilfredstilles ved en eventuell innlemmelse av nye medlemskommuner; **"Det er også viktig for regionrådet å beholde fokuset på kjernen av vårt arbeid, som i stor grad er tilknyttet det faktum at våre 8 kommuner alle er kystkommuner med et sterkt fokus på industribygging og tilrettelegging for næringsutvikling. Dette er grunnleggende og førende for vårt standpunkt i vurderingen av en utvidelse av antall medlemskommuner. Dersom det eventuelt skulle oppstå ytre endringer eller et indre behov for å revurdere dette, vil dette fremmes som en egen sak til regionrådet.»**

Vedlagt ligger vår Strategiplan 2020-2023, Årsplan 2021 og Samarbeidsavtalen for Vest-Finnmark Rådet (som har erstattet vedtektene etter at man gjorde rådet om til et interkommunalt politisk råd). Dersom resultatet etter dialogmøtet er at begge parter ønsker å gå videre i prosessen, skal hver enkelt av de nåværende medlemskommunene forankre aksepten for dette i den enkelte kommunes formannskap og/eller kommunestyre.

Disse dokumentene ligger til grunn for vårt strategiske fokus, og hvordan rådet samhandler og er organisert. Blant annet vil vi gjøre oppmerksom på at vi ikke er et konsensusorgan (men i de aller fleste saker ender vi opp med enstemmige vedtak). Av andre ting vi vil peke på er at rådet helt siden 2016 har hatt størst fokus på det politiske påvirkningsarbeidet, og at rådet derfor hadde en ganske enkel vei når det gjaldt å gå fra regionråd til interkommunalt politisk råd.

Håper dette er avklarende ift. det du spør om.

Med vennlig hilsen

Bente Olsen Husby
Daglig leder
Vest-Finnmark Rådet
Mobil: +47 908 52916

Fra: Jan Hugo Sørensen <Jan-Hugo.Sorensen@nordreisa.kommune.no>

Sendt: tirsdag 12. januar 2021 15.58

Til: Bente Olsen Husby

Emne: INTERKOMMUNALT RÅD I REGIONEN

Hei.

Nord-Troms regionråd er i drøftelser med Tromsømrådets regionråd med sikte på partnerskapsamarbeid.

Nordreisa kommunestyre har behandlet saken i flere møter, og vedtok blant annet følgende 29.10.2020 under sak PS 129/20:

[Protokoll+fra+møte+i+kommunestyret+29.10.2020.pdf](#)

Videre vedtok kommunestyret følgende i møte 15.12.2020 under sak PS 151/20:

[Protokoll+fra+møte+i+kommunestyret+29.10.2020.pdf](#)

Vi er kjent med at Kvæningen kommune har dialog med Vest-Finnmark Rådet i forhold til framtidig samarbeid.

Kan du orientere meg kort om status i arbeidet med utvidelse av Vest-Finnmark Rådet, og hvilke strategiske planer regionrådet deres har ?

Med hilsen
Nordreisa kommune

Jan-Hugo Sørensen
kommunedirektør

Mobiltelefon +47 91300046
Kontortelefon +47 77588003

Vest-Finnmark interkommunale politiske råd
Vest-Finnmark Rådet

Samarbeidsavtale

gjeldende fra 1. januar 2020

1. Referanser

Vest-Finnmark interkommunale politiske råd, Vest-Finnmark Rådet, er oppnevnt med hjemmel i LOV-2018-06-22-83 - Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Vest-Finnmark Rådet er et eget rettssubjekt, med eget organisasjonsnummer.

2. Formål

Vest-Finnmark Rådet er et interkommunalt politisk råd, opprettet med hjemmel i kommunelovens kap. 18. Dette er en strategisk allianse mellom kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp, og Porsanger.

Formålet er samarbeid om samfunns- og næringsutvikling, og samarbeid om tjenestetilbud og politisk påvirkning. Dette skal skje gjennom utvikling og arbeid med store og små prosjekter som involverer medlemskommunene internt, eller eksternt mot aktører utenfor regionen. Samarbeidet skal bygge på flertallsavgjørelser, åpenhet og gjensidig tillit.

3. Visjon og overordnet mål

Vest - Finnmark Rådet skal være en organisasjon som dynamisk og proaktivt arbeider for å utvikle medlemskommunenes evne til å tilpasse seg skiftende utfordringer, gjennom samarbeid, allianser og nettverk, horisontalt så vel som vertikalt.

4. Politisk organisering av Vest-Finnmark Rådet

Vest Finnmark Rådet er representantskap etter kommuneloven § 18 – 3, og har følgende deltakere: ordførere og rådmenn i deltakerkommunene, pluss en folkevalgt representant fra kommunene Alta og Hammerfest.

- Ordførerne har møte, tale-, forslags- og stemmerett.
- Øvrige folkevalgte representanter og rådmenn har møte, tale- og forslagsrett.
- Daglig leder har møte,- tale og forslagsrett.

Varaordførerne er vararepresentanter for ordførerne i Vest-Finnmark Rådet.

Det føres protokoll over alle saker og vedtak som behandles av regionstyret. Gyldig vedtak kan fattes når minst 4 av medlemmer med tale, forslags- og stemmerett er til stede.

Rådets oppgaver defineres av rådet selv, men rådet har ansvar for følgende faste oppgaver:

- Valg av leder og nestleder hvert andre år
- Vedta Årsplan med tilhørende budsjett
- Godkjenne Årsberetning med tilhørende årsregnskap for Vest-Finnmark Rådet
- Rullering av Strategiplan hvert fjerde år

Rådet skal også bidra til at aktuelle viktige politiske temaer settes på dagsordenen i regionen, gjennom jevnlig møter- og arrangement.

Representasjonen følger valgperioden, dvs. at den til enhver tid sittende ordfører representerer sin kommune i rådet. Leder og nestleder velges for to år av gangen på rådsmøte i desember måned.

Dersom leder eller nestleder søker permisjon eller fritak i valgperioden, foretas suppleringsvalg så snart som mulig på ordinært rådsmøte.

Rådet skal ha et arbeidsutvalg (AU) bestående av leder og nestleder i rådet. Daglig leder har møte, tale- og forslagsrett. AU skal sammen med daglig leder fastsette møteplan for rådsmøtene/representantskapsmøtene. AU skal behandle og godkjenne utkast til Årsberetning og Årsregnskap forut for årsmøte.

Organisasjonsskisse:

Vest-Finnmark Rådet - Representantskapet Møte, tale, forslags- og stemmerett: Ordførere fra medlemskommunene	Møte, tale og forslagsrett: Folkevalgt representant fra Alta og Hammerfest Rådmenn Daglig leder
Arbeidsutvalg (AU) Leder og nestleder	Møte, tale og forslagsrett: Daglig leder

5. Administrativ organisering

Vest-Finnmark Rådet skal ha et sekretariat rustet for å utføre de oppgaver som rådet bestemmer gjennom budsjett og planer. Sekretariatet ledes av en daglig leder, som dessuten har møte-, tale- og forslagsrett i alle organisasjonssenheter som utgjør Vest-Finnmark Rådet.

Sekretariatet kan, foruten å ta hånd om ordinære sekretariatsoppgaver for representantskapet og AU, også foreta utredninger og administrere prosjekter i tråd med rådets intensjoner og beslutninger.

Sekretariat kan i den utstrekning rådet finner det tjenlig, også fungere som sekretariat for permanente og midlertidige interkommunale organer og utvalg som defineres inn under rådets virkefelt.

Vest-Finnmark Rådet skal ikke ha arbeidsgiveransvar for ansatte i Vest-Finnmark Rådet, da slike funksjoner ivaretas av vertskommunen(e).

Sekretariatets kontorsted(er) skal være i en, eller flere, av medlemskommunene.

6. Saksområder

Intensjonen med Vest-Finnmark Rådet er å søke enighet omkring saker som vil skape vekst og utvikling i regionen (samfunnsutviklerrollen). Valg og prioritering av saksområder følger som en konsekvens av valg og prioriteter i den til enhver tid gjeldende Strategiplan og Årsplan. Saksområdene er dynamiske, og vil kunne endres ved behov. Rådet velger i tillegg ytterligere saksområder som faller naturlig inn under samfunns-, nærings- og tjenesteutvikling. Saksområdene deles opp og organiseres på mest mulig praktisk måte.

Vest-Finnmark Rådet/representantskapet holder årsmøte hvert år innen utgangen av juni. Årsmøtet behandler følgende saker:

- Årsmelding foregående år.
- Regnskap foregående år.

Det kan innkalles til ekstraordinært årsmøte når Vest-Finnmark Rådet/ representantskapets leder eller mer enn 50 % av de deltagende kommuner forlanger det.

7. Økonomiske forhold

- a) Vest - Finnmark Rådet vedtar budsjett for det kommende år. Budsjettet er ment å dekke årlige driftsutgifter av sekretariatet- og prosjekter, samt tekniske utgifter knyttet til gjennomføring av møter.
- b) Utgiftene/Det økonomiske ansvaret fordeles som følger mellom medlemskommunene: Hver kommune legger inn 50 000.- i grunnkapital, deretter toppfinansieres budsjettet ved at 50 % fordeles likt mellom kommunene, mens resterende 50 % fordeles på grunnlag av folketall per det forgående budsjettår.
- e) All aktivitet i Vest-Finnmark Rådet som besluttet gjennom Årsplan med tilhørende budsjett finansieres gjennom ordinær drift.
- d) Generelt skal prosjekter og utredningsoppgaver søkes finansiert gjennom utnyttning av distriktpolitiske virkemidler og andre statlige eller fylkeskommunale tilskuddsordninger.
- e) Utgifter til prosjekter som er klart avgrensbare til færre enn regionens 7 kommuner, skal, dersom de ikke lar seg dekke ved eksterne tilskudd, dekkes av de kommuner, eventuelt bedrifter/institusjoner prosjektet berører (oppdragsgiverne)
- f) Sekretariatets vertskommune yter likviditet og fører regnskap for regionrådets løpende virksomhet.
- g) Vest-Finnmark Rådet har samme revisor som vertskommunen.

Årsplan m/tilhørende budsjett for påfølgende år godkjennes av Vest-Finnmark Rådet/representantskapet i møte i desember.

Årlige utgifter til drift av Vest-Finnmark Rådet dekkes av medlemskommunene etter en fastsatt fordeling basert på innbyggertall og et fast årlig beløp. Det årlige beløpet justeres for lønns- og prisstigning. Økonomimodellen vedtas av medlemskommunene i tilknytning til vedtak av årsbudsjett.

Regnskapsunderskudd innarbeides til dekning over neste års budsjett, eller dekkes inn av disposisjonsfond. Regnskapsoverskudd føres til disposisjonsfond.

Attestasjon er delegert til daglig leder i administrasjonen.

Anvisningsmyndighet er delegert til rådmann i vertskommunen.

8. Vedtak

Vedtak i rådets organer treffes med alminnelig flertall.

9. Endringer av samarbeidsavtalen

Endringer i avtalen kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte, og krever enstemmighet. Endringer som innebærer økonomiske forpliktelser må godkjennes av kommunestyrene hos hver av deltakerkommunene. Det samme gjelder endringer av de deler av samarbeidsavtalen som omhandles i kommuneloven § 18- 4, fjerde ledd:

a) rådets navn	f) den enkelte deltakerens eierandel i rådet og ansvarsdel for rådets forpliktelser hvis ansvarsandelen avviker fra eierandelen
b) om rådet er et eget rettssubjekt	g) hvordan deltakerne kan tre ut av rådet og
c) hvor mange medlemmer den enkelte deltakeren skal ha i representanskapet	h) hvordan rådet skal oppløses, blant annet hvem som skal ha ansvaret for oppbevaringen av rådets arkiver etter at rådet er oppløst.
d) hvilke saker rådet skal kunne behandle	
e) hvilken myndighet som er lagt til rådet	

10. Oppsigelse av avtale (uttredelse)

Deltakerkommuner som beslutter å trekke seg fra samarbeidet i Vest-Finnmark Rådet, kan først gjøres det 1. hele kalenderår etter vedtak i aktuelt kommunestyre. Kommunene plikter å dekke sin forholdsmessige del av rådets budsjett fram til uttredelsestidspunktet.

11. Endring av medlemskommuner

Endring av rådets sammensetning (unntatt uttredelse) kan gjøres ved at minst 50 % av medlemskommunene godkjenner dette gjennom behandling i kommunestyret.

12. Rådsoppløsning

Oppløsning av Vest-Finnmark Rådet kan bare skje dersom samtlige kommunestyre har fattet vedtak om dette. Hver av de deltakende kommuner skal ved oppløsningen av Vest-Finnmark Rådet være ansvarlig for sin del av forpliktelsene i forhold til folketallet ved siste årsskifte. Ved en oppløsning av rådet skal vertskommunen hvor sekretariatet har hovedkontor ha ansvar for oppbevaring av rådets arkiver.

13. Ikrafttredelse

Denne avtale vedtas av samtlige medlemskommuner, og trer i kraft fra 1. januar 2020.

Strategiplan 2020-2023

Vest-Finnmark Rådet

Vedtatt i Sak 19/19

Møte i Honningsvåg 25. september 2019

www.vfrr.no

HOVEDMÅL

Økt tjenestekvalitet og næringsvekst i kommunene i Vest-Finnmark

HOVEDSTRATEGI

Drive frem resultater gjennom konkrete prosjekter, i et samarbeid mellom kommuner, næringsaktører og FoU-miljøer

KOMMUNALE TJENESTER

25 %

POLITISK SAMARBEID

50 %

NÆRINGS- VEKST

25 %

STRATEGISK MÅL

Optimal ressursbruk og tjenester av høy kvalitet

STRATEGISK MÅL

Styrke regionen ved å samle kunnskap, og være en felles stemme

STRATEGISK MÅL

Næringsveksten skal minimum være på nasjonalt nivå

STRATEGIER

- Økt kompetanse gjennom faglig samarbeid
- Økt kvalitet gjennom gode utviklingsprosjekter
- Etablering av møtearenaer for fagledere på tvers av kommunegrensene (på de områder hvor dette ikke er etablert)

STRATEGIER

- Styrke kunnskapsgrunnlaget for det politiske påvirkningsarbeidet
- Økt samarbeid med kommunale, regionale og nasjonale myndigheter og samarbeidsorganer
- Felles uttalelser og politiske initiativ
- Bidra til politisk nettverksbygging

STRATEGIER

- Utrede hindre for økt vekst i etablerte næringer
- Etablere felles plan og strategi for næringsvekst
- Bidra til å skape møte- og arbeidsarenaer for kommuner, næringsliv og kompetansemiljøer
- Styrke samarbeidet og kompetansen på planlegging og næringsutvikling

KOMMUNALE TJENESTER

Gode kommunale tjenester er en grunnpilar for kritiske faktorer som bolyst, befolkningsvekst og næringsutvikling.

Nasjonale og internasjonale trender som teknologiutvikling, urbanisering og globalisering av arbeidsmarkedene setter norske kommuner under press. Det stilles høye krav til utvikling og fagkompetanse i kommuneorganisasjonene, noe som er utfordrende for både små og store kommuner i Norge.

TJENESTE- OMRÅDER

Kommunale tjenester skal forbedres gjennom samarbeid og optimalisering av ressursbruk. Utøverne i kommunene er ofte de med best oversikt over forbedringspotensialer, og det vil derfor være avgjørende at fagledere og medarbeidere er seg bevisst sine roller som utviklingsaktører.

Det er et mål å stimulere fagledere og medarbeidere til å komme med forslag til endringer på sin arbeidsplass, og samle innspillene til prosjekter som kan bidra til å forbedre effektiv og tjenestekvalitet.

For perioden 2020-2023 skal det igangsettes prosjekter innen utvalgte tjenesteområder, fortrinnsvis et prosjekt av gangen.

POLITISK SAMARBEID

Små organisasjoner og fagmiljø fører til at kommunenes rolle som utviklingsaktør kan bli ivaretatt dårligere enn ønsket. En viktig del av dette arbeidet er å sette lokale og regionale saker på den nasjonalpolitiske agendaen, og denne oppgaven er utfordrende for kommuner med få og pressede ressurser.

For å møte disse utfordringene bør kommunene i Vest-Finnmark fortsette å være en sterk felles stemme som blir lyttet til.

KUNNSKAP OG KARTLEGGINGER

Vest-Finnmark Rådet skal samle og formidle faktagrunnlag og analyser som kan fungere som et felles kunnskapsgrunnlag for lokal, regional og nasjonal politikktutforming. Fagpolitiske nettverk, særlig innen tjenesteproduksjon, samferdsel og næringsutvikling, vil være viktig for å lykkes innen dette området.

Politiske avklaringer er en sentral del av dette, og målet er at kommunene fremstår samlet.

Etablering av felles møteplasser for politikere, næringsliv og kompetansemiljøer, og innkjøp av utredninger og kartlegginger om sentrale tema, skal bidra til at regionrådet blir hørt i regionale og nasjonale prosesser.

NÆRINGS- VEKST

Kommunene har ingen lovpålagte oppgaver innen næringsutvikling, men denne typen utviklingsarbeid er en forutsetning for arbeidsplasser, utviklingsmuligheter og tilflytting til kommunene.

Effektivt næringsarbeid gir en rekke positive ringvirkninger for lokalsamfunnene og kommuneøkonomien, og vil gi bedre økonomi og økte muligheter for kommunene også innen lovpålagte oppgaver. Derfor er næringsvekst et prioritert område i inneværende planperiode.

FORBEREDE OG POSISJONERE

For perioden 2020-2023 skal Vest-Finnmark Rådet samle kommunene til et løft for næringsvekst i regionen.

Arbeidet skal forberede og posisjonere regionen for fortsatt bærekraftig vekst innen sjø- og kystrelaterte næringer, reiseliv, industri, mineral og energi og kunnskapsbaserte næringer.

Det skal vektlegges arbeid som vil gjøre det lettere for næringsaktører å legge planer og utvikle seg i tråd med markedsutvikling og samfunnsinteresser. Dette skal gjøres ved å bidra til gode planverk i kommunene, tilrettelegging for nyetableringer og eksisterende næringsliv, samt nettverksbygging mellom politikere og næringsliv. Alt basert på næringslivets behov.

Vest-Finnmark Rådet vedtar iverksettelse og organisering av det enkelte tiltak og prosjekt

Årsplan for Vest-Finnmark Rådet 2021

Vedtatt i Sak 28/20
Møte i rådet 1.-2. desember 2020

www.vfrr.no

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
1. Innledning	2
2. Strategiplan 2020-2023	2
2.1 Politisk påvirkningsarbeid	2
2.2 Kommunale tjenester	3
2.3 Næringsutvikling	3
3. Prosjekter og tiltak i 2021	4
3.1 Daglig oppfølging og administrasjon	4
Forankring av rådets arbeid i medlemskommunene	4
Oppfølging web og sosiale medier	4
3.2 Samarbeid med andre beslutningstakere og aktører	5
Samarbeid med nasjonale beslutningstakere.....	5
Samarbeid med regionale beslutningstakere og aktører	5
Samarbeid med Norges Arktiske Universitet (UiT)	6
Dagskonferanser (temadager) på aktuelle områder	6
Partnerskap i Laksfylkingen SA.....	7
3.3 Etablere «signaturkonferanser» med tema fra vekstnæringene i Vest-Finnmark.....	8
Gjennomføre en årlig «UNG-konferanse».....	8
Gjennomføre årlig «Forum-konferanse»	9
3.4 Politisk påvirkningsarbeid	10
Utarbeide felles høringsuttalelser fra Vest-Finnmark Rådet	10
Arbeid med og oppfølging av politiske saker i Vest-Finnmark.....	10
3.5 Kommunal tjenesteutvikling.....	11
Erfaringsutveksling og felles opplæring	11
3.6 Nærings samarbeid	12
Arealkonflikt – Vern og bruk.....	12
Utvikling av fisketurisme i regionen.....	12
Utvikling av strategidokument for næringsutvikling og -vekst i Vest-Finnmark.....	13
4. Budsjett og økonomi	14

1. Innledning

Vest-Finnmark interkommunale politiske råd (Vest-Finnmark Rådet, forkortet VFRR), vedtok i september 2019 (sak 19/19) det 4-årige strategidokumentet «Strategiplan 2020-2023». Verktøyet for å følge opp dette dokumentet er årlige handlingsplaner.

«Årsplan for Vest-Finnmark Rådet 2021» er den femte årlige handlingsplanen som rådet utarbeider, der tiltak, prosjekter og budsjett i større grad integreres.

2. Strategiplan 2020-2023

«Strategiplan 2020-2023» er en rullering av «Strategiplan 2016-2019». Grunntanken bak er at Vest-Finnmark Rådet eksisterer for å styrke medlemskommunene og Vest-Finnmark som region. Årsplanen er basert på satsningsområder skissert i strategiplanen.

Det er vedtatt å satse på tre strategiske hovedområder i planperioden: politisk påvirkningsarbeid (ca. 50%), kommunale tjenester (ca. 25%) og næringsvekst (ca. 25%). Det er antydning en prosentvis fordeling mellom strategiområdene, for å ha en føring på hvor mye tid og ressurser rådet totalt sett skal bruke på hvert av områdene.

I arbeidet med utarbeidelsene av nåværende og forrige strategiplan ble det også antydning at kommunene må yte mer og få mer ut av samarbeidet, og det bør legges stor vekt på at prosjektene som igangsettes har nytteverdi for så mange kommuner som mulig. En kritisk suksessfaktor vil derfor være at kommunene må innstille seg på å investere mer tid og flere ressurspersoner i VFRR-aktiviteter, samtidig som de får flere konkrete resultater å vise til som resultat av deltakelsen i regionrådet.

2.1 Politisk påvirkningsarbeid

Det er enighet om at det er potensial og nytte i en arena der politiske krefter i Vest-Finnmark møtes, og at arbeidet kan vise til flere konkrete resultater. Den politiske rollen til Vest-Finnmark Rådet fungerer godt, og bestillingen til ny daglig leder høsten 2017 om at man ønsket å bli enda mer synlig kan i stor grad sies å være innfridd. Dette vil være viktig også i det videre arbeidet.

Dette gjelder ikke minst i en fase hvor den innførte regionreformen skal gis innhold og iverksettes med tanke på fordeling av ansvar og lokalisering av tjenestene, samt at det foregår store politiske endringsprosesser der samarbeid på tvers av råd og fylker vil være nødvendig for å kunne oppnå påvirkningskraft.

Vest-Finnmark Rådet skal fortsette å utnytte fordelene ved prosjektorganisering, også i det politiske arbeidet. Dette har blitt testet med godt resultat i flere saker de siste årene.

Det ønskes mer kunnskap om Vest-Finnmark. Dette gjelder både tallgrunnlag og generell faktakunnskap, og kunnskap om næringsutvikling og arbeidsliv. Kommunene har ikke ressurser selv til å kjøpe inn/organisere slik kunnskapsinnhenting. For at kommunene i Vest-Finnmark skal kunne jobbe etter en regional tenkning og planlegging, trenger de kunnskap om egen region, om næringer og om fagfelt. Slik kunnskap vil gi rådets rolle som bistand i offentlige høringer, og pådriver for viktige regionale politiske saker, mer faglig tyngde. Det vil også gjøre det lettere for rådet å tale med en felles stemme, til det beste for alle kommunene. Dette er en viktig rolle for Vest-Finnmark Rådet.

Et strategisk grep som har vært gjennomført er at Vest-Finnmark Rådet på fast basis planlegger og gjennomfører møteplasser for politikere og næringsutøvere. Det er viktig at det gjøres et godt grunnlagsarbeid, med god planlegging, for å peke ut temaer som er tidsaktuelle og relevante for politikere og næringsutøvere i alle kommunene. Arenaene kan også benyttes til å forsterke og konsolidere rådets rolle som felles stemme for regional og nasjonal politikkutvikling.

2.2 Kommunale tjenester

Mange av respondentene i forarbeidet til «Strategiplan 2016-2019» trakk fram behovet for å igangsette samarbeid innen tjenester og lovpålagte oppgaver. Det har i flere omganger, også gjennom utredning, blitt avdekket behov innen tjenestesamarbeid.

Det foreslås derfor at tilrettelegging for samarbeid om prosjekter for kvalitetsheving og effektiv bruk av ressurser i kommunene skal være et strategisk hovedområde for Vest-Finnmark Rådet i planperioden 2020-2023. Dette innebærer at Vest-Finnmark Rådet skal være en organisatorisk og faglig pådriver og støttespiller i arbeidet for nytenkning for kvalitetsheving i kommunale tjenester. Rådet avgjør hvilke prosjekter som skal gjennomføres.

Samarbeid innen tjenester gjennom rådet bør ikke føre til at noen kommuner mister funksjoner eller stillinger som følge av dette. For å komme i gang med et samarbeid innen tjenester som kommunene vil ha nytte av i det daglige, og se en effekt av, anbefaler man at det ikke velges mer enn ett område om gangen. Slik kan man lettere holde fokus, og det er større sannsynlighet for at prosjektet vil lykkes og gi håndfaste resultater i kommunene.

2.3 Næringsutvikling

Et stort potensial i regional utvikling ligger i at man klarer å etablere en felles helhetstenking om at næringsvekst i Vest-Finnmark er avhengig av et klima der kommunene trekker i samme retning og gjør hverandre gode.

Kartlegging i omstillingskommuner viser at satsing på *etablert* næringsliv gir størst resultater i offentlig tilrettelegging av næringsutvikling. Dette anbefales derfor som en retning i det felles strategiske næringsarbeidet i Vest-Finnmark.

Næringsområder som er særlig viktige for kommunene i Vest-Finnmark er sjømat-, maritime-, energi-, mineral- og reiselivsnæringen. Dette er de samme næringene som Sparebank1 Nord-Norge/Kunnskapsbanken for Nord-Norge peker på som de næringene som har størst økonomisk vekst. Disse er dermed de som er mest relevante for iverksettelse av tiltak og prosjekter i regi av Vest-Finnmark Rådet, for slik å legge til rette for økt vekst i regionen. Transport og infrastruktur ble også trukket frem som viktige tema i forarbeidet til «Strategiplan 2016-2019».

3. Prosjekter og tiltak i 2021

3.1 Daglig oppfølging og administrasjon

Forankring av rådets arbeid i medlemskommunene

Mål	Bidra til at Vest-Finnmark Rådets aktiviteter og vedtak er godt kjent blant folkevalgte og sentrale administrative ledere i medlemskommunene.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Administrasjon møter kommunestyrene i medlemskommunene på forespørsel. Alle referat fra møter i Vest-Finnmark Rådet legges som referatsak til formannskapene i medlemskommunene. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Besøke kommunestyre dersom medlemskommunene ønsker dette												
Utsendelse av referat til medlemskommunene, som anbefales å legges som referatsaker til formannskap og kommunestyre												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

Oppfølging web og sosiale medier

Mål	Sørge for at oppdatert og relevant informasjon om rådets virksomhet og saker er lett tilgjengelig for medlemskommunene, og for allmenheten for øvrig.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Sørge for å ha en funksjonell hjemmeside. Legge ut vedtak og sakspapirer på hjemmesiden fortløpende. Ha en profil på Facebook, der nyheter, høringsuttalelser mv. legges ut. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Oppdatering av hjemmeside												
Oppdatering på Facebook												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

3.2 Samarbeid med andre beslutningstakere og aktører

Samarbeid med nasjonale beslutningstakere

Mål	Bidra til at saker og prioriteringer fra Vest-Finnmark Rådet er godt kjent blant nasjonale politikere, og Finnmarksbenken/Nord-Norgesbenken på Stortinget spesielt.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Få til et møte med stortingsrepresentantene fra Finnmark. Invitere Finnmarksbenken på Stortingsbenken til et av rådsmøtene. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Få til et møte med Finnmarks stortingsrepresentanter i Oslo i november 2021												
Invitere Finnmarksbenken til et rådsmøte												
Organisering	Prosjekteier	Vest-Finnmark Rådet										
	Prosjektansvarlig	Daglig leder										
	Prosjektledelse	Daglig leder										

Samarbeid med regionale beslutningstakere og aktører

Mål	Bidra til at Vest-Finnmark Rådet får en rolle i viktige regionale prosesser og beslutninger, samt bidra til en større grad av koordinering av saker og uttalelser fra de ulike aktørene.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Utveksle alle saksdokumenter mellom Øst- og Vest-Finnmark Rådet. Ha felles prosjekt(er) med Troms og Finnmark fylkeskommune, Innovasjon Norge Arktis, Fylkesmannen og andre regionale samarbeidspartnere, der dette er naturlig. Invitere KS Finnmark til minst ett møte i Vest-Finnmark Rådet hvert år. Delta aktivt i planprosessene i Troms og Finnmark fylkeskommune, forsøke å få Vest-Finnmark Rådet inn i relevante prosjekt- og referansegrupper. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet. Et nytt fellesprosjekt vil kunne få økonomiske konsekvenser, men da søkes dette finansiert i egen sak fremlagt for rådet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
KS Troms og Finnmark på inviteres til et rådsmøte												
Styrke kontakten og samarbeidet med Troms og Finnmark fylkeskommune												
Vurdere fellesprosjekter med regionale aktører												
Organisering	Prosjekteier	Vest-Finnmark Rådet										
	Prosjektansvarlig	Daglig leder										
	Prosjektledelse	Daglig leder										

Samarbeid med Norges Arktiske Universitet (UiT)

Mål	Bidra til at Vest-Finnmark Rådet og UiT videreutvikler det samarbeidet som ligger nedfelt i dagens intensjonsavtale.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide ny samarbeidsavtale, med konkrete tiltak. • Ha felles prosjekt(er) i tilknytning til UNG-konferansen og Forum-konferansen, der det er naturlig. • Samarbeid omkring Arbeidslivsdagen på UiT. • UiT delta i rådsmøte med jevne mellomrom 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet. Etablering av fellesprosjekter vil kunne få økonomiske konsekvenser, men da søkes dette finansiert i egen sak fremlagt for rådet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Utarbeide ny samarbeidsavtale												
UiT på inviteres til et rådsmøte												
Samarbeid omkring Arbeidslivsdagen på UiT												
Fellesprosjekt i tilknytning til UNG- og Forum-konferansen												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet og Norges Arktiske Universitet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder og Samfunnskontakt UiT									

Dagskonferanser (temadager) på aktuelle områder

Mål	Etablere dialog- og informasjonsarenaer av 1-dags varighet innenfor dagsaktuelle temaer, for gjennom dette å utveksle erfaringer og kunnskap. Temadagene kan være både nærings- og samfunnsfaglig rettet, men skal ta utgangspunkt i kommunenes og regionens utviklingsbehov. Det skal gjennomføres 1-2 temadager i 2021, etter behov og basert på vedtak i rådet.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide konsept og program for dagskonferansen (temadagen). • Gjennomføre selve dagskonferansen (temadagen). • Utarbeide en oppsummering, og forslag til oppfølging. 											
Budsjett	Tiltaket anslås å ha en kostnadsramme på inntil kr 70.000,- pr år (inkl. kostnader til prosjektleder og reise i tilknytning arrangement). Vest-Finnmark Rådet skal i den grad det er hensiktsmessig søke å arrangere og finansiere temadagene i samarbeid med andre. Dette beløpet finansieres gjennom bruk av Driftsfond inkl. Porsanger (25100026).											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Gjennomføring av temadager												
Planlegging og oppfølging av temadager												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet, om mulig i samarbeid med andre									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Avklares i det enkelte tilfelle									

Partnerskap i Lakseklyngen SA

Mål	<p>Vest-Finnmark Rådet fattet følgende enstemmige vedtak i sak 14/19, i møte 19. juni 2019 i Lakselv: «Vest-Finnmark Regionråd vedtar å gå inn som partner i Kompetanseklynge Laks fra 1. januar 2020. Samarbeidet tas inn som tiltak i Årsplan 2020, med en finansiering på kr 500.000,- i 2020 som tas fra driftsfond eksl. Porsanger (25100008). Regionrådets inntreden i Kompetanseklynge Laks har en målsetting om deltakelse med minimum 3 års horisont (2020-2022), under forutsetning av at aktiviteten i Kompetanseklynge Laks videreføres i henhold til signalene som er gitt i møter og beskrivelsen i vedlegg 2.» Klyngen skiftet navn til Lakseklyngen SA fra 1. januar 2020.</p> <p>Vedtaket i sak 28/20: «Vest-Finnmark Rådet bevilger kr 400.000,- til Lakseklyngen SA i 2021. I forbindelse med behandlingen av en eventuell tildeling i 2022, vil det bli hensyntatt hvorvidt oppdrettsaktørene har økt sin finansiering inn i Lakseklyngen SA betydelig. For 2020 var snitt pr oppdrettsaktør kr 450.000,-. Rådet forventer også at Troms og Finnmark fylkeskommune minimum matcher vår tildeling for 2021».</p>											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Daglig leder deltar på møter og prosesser i Lakseklyngen SA. Rådet spiller inn forslag til tiltak og prosjekter som bør finne sted i Lakseklyngen SA, med utgangspunkt i kommunenes og regionens utviklingsbehov. Videreformidling av kunnskapsgrunnlag til medlemskommunene, deltakelse arrangementer. 											
Budsjett	<p>Tiltaket anslås å ha en kostnadsramme på kr 400.000,- pr år, og det tildeles kr 400.000,- for 2021. Dette beløpet finansieres gjennom bruk av driftsfond eksl. Porsanger (25100008).</p>											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Deltakelse i møter og prosesser i regi av Lakseklyngen SA												
Løpende dialog med Lakseklyngen SA, videreformidling av kunnskap og informasjon												
Organisering	Prosjekteier		Kompetanseklynge Laks									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

3.3 Etablere «signaturkonferanser» med tema fra vekstnæringene i Vest-Finnmark

Gjennomføre en årlig «UNG-konferanse»

Mål	<p>I tilknytning til «Forum – konferansen», der rådet setter fokus på en av vekstnæringene i Vest-Finnmark, arrangeres det en tilknyttet UNG-konferanse dagen i forveien med samme tema. Her inviteres alle 10. klassingene i Vest-Finnmark.</p> <p>Det ble arrangert UNG-konferanse i tilknytning til «Forum-Marine Næringer 2017», «Forum-Reiseliv 2018» og «Forum-Marine Næringer 2019», med veldig god deltakelse og fine tilbakemeldinger. Gitt at korona-situasjonen tillater det, arrangeres UNG-2021 i tilknytning til «Forum-Marine Næringer 2021».</p>											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide program og konsept, samt gjennomføre og finansiere konferansen 											
Budsjett	<p>Vest-Finnmark Rådets kostnad er inntil kr 120.000,- til gjennomføringen av selve arrangementet.</p> <p><u>Foreslås finansiert som følger:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk av Utviklingsfond (25100009): kr 40.000,- • Alta kommune: kr 15.000,- • Hammerfest kommune: kr 15.000,- • De andre medlemskommunene: kr 50.000,- (5 x 10.000,-) • Transportkostnader for elever og lærere faktureres den enkelte kommune 											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Gjennomføre konferansen «UNG-2021»												
Utarbeide program og konsept, samt gjennomføre og finansiere konferansen												
Organisering	Prosjekteier			Vest-Finnmark Rådet								
	Arrangementsansvarlig			Daglig leder								
	Prosjektledelse			Daglig leder								

Gjennomføre årlig «Forum-konferanse»

Mål	<p>Etablere «Forum – konferanse» som en årlig møtearena, der rådet (alene eller i samarbeid med ulike regionale og nasjonale aktører) setter fokus på en av vekstnæringene i Vest-Finnmark og Nord-Norge, og/eller grunnleggende rammebetingelser i form av transportkorridorer og annen infrastruktur (jfr. kapittel 2.3). Temaene skal være både politisk og næringsrettet.</p> <p>I november 2017 arrangerte rådet «Forum-Marine Næringer 2017» i Hammerfest, i oktober 2018 arrangerte rådet «Forum – Reiseliv 2018» i Alta og i oktober 2019 arrangerte rådet «Forum-Marine Næringer 2019» i Hammerfest. Konferansene fikk meget gode evalueringer, og har vært viktig for nettverksbygging, kunnskapsdeling og etablering av samarbeidskanaler mot ulike aktører, organisasjoner og politiske beslutningstakere på ulike nivå.</p> <p>I 2021 skal rådet arrangere «Forum-Reiseliv 2021» i januar 2021 i Alta (utsatt fra november 2020 som følge av korona-pandemien). Etter ordinær turnus arrangerer rådet «Forum-Marine Næringer 2021» i tidsrommet oktober-november i Hammerfest.</p>												
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Leie inn sekretariat og teknisk bistand. • Finne samarbeidspartner(e) til arrangementet. • Utarbeide program og konsept (regionale aktører, næringslivet og FoU-miljøer inviteres med i programkomiteen), samt gjennomføre og finansiere konferansen. 												
Budsjett	<p>«Forum-Reiseliv 2021» er finansiert over budsjettet i Årsplan 2020, og denne bevilgningen overføres til 2021.</p> <p>Vest-Finnmark Rådets andel «Forum-Marine Næringer 2021» anslås å bli på kr 250.000,-.</p> <p><u>Foreslås finansiert som følger:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk av Utviklingsfond (25100009): kr 115.000,- • Alta kommune: kr 30.000,- • Hammerfest kommune: kr 30.000,- • De andre medlemskommunene: kr 75.000,- (5 x 15.000,-) 												
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.	
Gjennomføre konferansen «Forum-Reiseliv 2021»													
Gjennomføre konferansen «Forum-Marine Næringer 2021»													
Finne teknisk arrangør og sekretariat for F-MN 2021													
Finne samarbeidspartnere, nedsette programkomite for F-MN 2021													
Utarbeide program og konsept, innsalg av konferansen F-MN 2021, oppfølging													
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet										
	Arrangementsansvarlig		Daglig leder, sammen med samarbeidspart om mulig										
	Prosjektledelse		Daglig leder										

3.4 Politisk påvirkningsarbeid

Utarbeide felles høringsuttalelser fra Vest-Finnmark Rådet

Mål	Sørge for en tydelig og saklig stemme fra Vest-Finnmark, i saker som medlemskommunene ønsker å fremheve ovenfor regionale- og sentrale myndigheter, viktige næringsaktører og andre.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Kommunene melder inn behov til rådet, eller administrasjonen fremmer forslag basert på aktuelle saker som behandles i organer på regionalt og nasjonalt nivå. Administrasjonen koordinerer utarbeidelse av høringsuttalelser, dersom det er samarbeid om felles uttalelser med andre råd, organisasjoner, beslutningstakere mv. Kommunene bidrar med ressurser til saksbehandling. Det leies inn ekstern konsulent(er) til saksbehandling. Administrasjonen står for utarbeidelse av høringsuttalelser. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet. Dersom omfanget av ekstern bistand er større enn driftsbudsjettet tillater, vil man måtte påregne ekstra finansiering. Dette søkes i så fall finansiert i egen sak fremlagt for rådet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Vedtak høringsuttalelser												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

Arbeid med og oppfølging av politiske saker i Vest-Finnmark

Mål	Utarbeide og utrede viktige saksområder som man vet om, og som oppstår i løpet av året. Herunder vil mulige strategiske områder i forbindelse med regionreformen ha behov for et særskilt fokus.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> Følge opp pågående politiske saker Utrede pågående og nye saker, spesielt fokus på utfordringer og muligheter i tilknytning til regionreformen Gjennomføre møter med myndigheter og andre som er viktige for saksområdene 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet. Dersom man igangsetter utredninger i løpet av året som ikke er med i årsplanen, vil dette bli finansiert innenfor driftsbudsjettet dersom det er rom for det. Alternativt søkes dette finansiert i egen sak fremlagt for rådet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Videre påvirkning ift. NTP og KVVU for samferdsel i Nord-Norge												
Langtidsplanen for forsvaret og Fagmilitært Råd, videre deltakelse i Forsvarsforum Nord												
Regionreformen i forhold til oppgavefordeling												
Fisketurisme og andre temaer innen reiseliv												
Fremtidens kvotesystemer og riksrevisjonens rapport												
Følge opp kongekrabbeforvaltningen												
Andre aktuelle saker												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

3.5 Kommunal tjenesteutvikling

Erfaringsutveksling og felles opplæring

Mål	Bidra til at medlemskommunene i større grad arbeider felles innenfor områder som opplæring- og erfaringsutveksling, samt i større grad utveksler relevant informasjon.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Ha felles kurs for alle medlemskommuner innenfor områder der flere har behov. • Utveksle og koordinere høringer og andre henvendelser fra myndigheter, og andre aktører. • Ha fellesmøter med rådmenn i medlemskommune under rådsamlinger. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Fellesmøter rådmenn på rådsmøtene												
Koordinering av høringer og info, eventuell felles kursdager												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

Forstudie – Avdekke tjenesteområder for felles utviklingsprosjekter

Mål	Avdekke tjenesteområder der flere av kommunene har felles utfordringer som kan løses gjennom å inngå samarbeid om felles utviklingsprosjekter. En slik forstudie gjennomføres etter SWAT-metoden, og i nær dialog med kommunenes ledelse og allerede etablerte fellesarenaer (f.eks. RSK Vest-Finnmark).											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre drøftinger i rådet. • Fellesmøter med rådmenn i medlemskommune under rådsamlinger. • Gjennomføre SWOT-studier i kommunene i forbindelse med eventuelle besøk i kommunestyrene. • Innhente innspill fra ulike fellesarenaer. • Innsamling av data til sammenstilling av drøftingsgrunnlag. 											
Budsjett	Ingen budsjettkonsekvenser utover driftsbudsjettet.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Drøftinger i rådet og i fellesmøter for rådmenn på rådsmøtene												
SWOT-analyser i kommunene, ifm. eventuelle møter med kommunestyrene												
Innsamling av drøftingsgrunnlag												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

3.6 Nærings samarbeid

Arealkonflikt – Vern og bruk

Mål	Skaffe oversikt over status for sentrale områder i Vest-Finnmark, for å avdekke om og eventuelt hvordan disse er bundet opp til formål som gir lite ringvirkninger i lokalsamfunnene.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Samle inn relevant informasjon fra medlemskommunene i Vest-Finnmark • Sammenstille innsamlet oversikter • Legge frem status for rådet, og diskutere videre oppfølging. 											
Budsjett	I denne fasen legges det ikke opp til bruk av midler utover Vest-Finnmark Rådets driftsbudsjett. Dette forutsetter at kommunene fremskaffer relevant informasjon, og at en eller flere medlemskommuner bistår i å sette dette sammen.											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Samle inn relevant informasjon												
Sammenstilling av innsamlet info												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

Utvikling av fisketurisme i regionen

Mål	Med utgangspunkt i forstudien og forprosjektfasen, etableres et hovedprosjekt som skal bidra til at de seriøse aktørene får forutsigbarhet, slipper konkurransevidende forhold og dårlig omdømme.											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive og søke finansiering for et hovedprosjekt og igangsette dette med utgangspunkt i forstudien og forprosjektet. • Videreføre styringsgruppens arbeid, med drøftinger og arbeidsprosesser i et hovedprosjekt. • Gjennomføre hovedprosjektet. 											
Budsjett	Det vil være behov for å leie inn ekstern bistand for å finansiere og gjennomføre et flerårig hovedprosjekt, som tar utgangspunkt i de funnene som ble avdekket i forstudien og forprosjektfasen Daglig leder utformer finansieringssøknader i samarbeid med konsulent. Budsjett: Prosjektledelsen kommer tilbake med egen sak til rådet, og det forutsettes fullfinansiert før oppstart. Anslått egenandel på kr 200.000,- pr nå legges inn i budsjettet for 2020, og foreslås dekket av driftsfond ekskl. Porsanger. (25100008)											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Finansieringssøknader utformes og innleveres												
Etablering/videreføring av prosjektorganisasjon og styringsgruppe, samt oppstart hovedprosjekt.												
Arbeid med hovedprosjektet												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Innleid konsulent									

Utvikling av strategidokument for næringsutvikling og -vekst i Vest-Finnmark

Mål	<p>Av vedtatte «Strategiplan 2020-2023» fremgår det i strategier for næringsvekst at rådet skal; Utrede hindre for økt vekst i etablerte næringer, etablere felles plan og strategi for næringsvekst, bidra til å skape møte- og arbeidsarenaer for kommuner, næringsliv og kompetansemiljøer, og styrke samarbeidet og kompetansen på planlegging og næringsutvikling.</p> <p>I et samarbeid med næringsavdelingene i medlemskommunene, og gjennom prosesser opp mot næringsforeninger, næringshager og inkubatorer, FoU-aktører og andre relevante parter, skal det utarbeides et felles strategidokument for næringsutvikling og -vekst i Vest-Finnmark.</p>											
Arbeidsmetode	<ul style="list-style-type: none"> • Invitere næringsavdelingene i medlemskommunene til arbeidsmøter, der man etablerer prosjektgruppe og avdekker de viktigste utfordringer som må løses og utviklingsmuligheter som kan gripes fatt i, sett fra medlemskommunenes ståsted, samt at prosjektgruppen møtes med jevne mellomrom i forbindelse med utvikling av strategidokumentet. • Gjennomføre en dagskonferanse (temadag), der Vest-Finnmark Rådet (i samarbeid med kommunenes næringsavdelinger) inviterer inn næringsforeninger, næringshager og inkubatorer, FoU-aktører og andre relevante parter til kunnskapsdeling og drøftinger omkring vekst og utvikling i Vest-Finnmark. • Sammenstille et kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet. • Utarbeidelse av et strategidokument for næringsutvikling og -vekst i Vest-Finnmark. • Behandling av strategidokumentet i Vest-Finnmark Rådet. • Forankring av strategier hos medlemskommunene og blant samarbeidspartnere, som grunnlag for fremtidig samarbeid og felles prosjekter. 											
Budsjett	<p>Anslått sum for tilrettelegging og gjennomføring av prosesser på kr 100.000,- legges inn i budsjettet for 2021, og foreslås finansiert som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Driftsfond inkl. Porsanger (25100026): kr 30.000,- • Medlemskommunene: kr 70.000,- (7 x 10.000,-) <p>Deltakerne må dekke reise- og oppholdskostnader selv.</p>											
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Arbeidsmøter med kommunale næringsavdelinger												
Dagskonferanse (temadag) med fokus på næringsutvikling og vekst i Vest-Finnmark.												
Innhenting og utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag												
Utarbeidelse og forankring av strategidokument												
Saksbehandling i Vest-Finnmark Rådet												
Prosjektledelse												
Organisering	Prosjekteier		Vest-Finnmark Rådet									
	Prosjektansvarlig		Daglig leder									
	Prosjektledelse		Daglig leder									

4. Budsjett og økonomi

Årsbudsjettet til Vest-Finnmark Rådet er delt i to.

Driftsbudsjettet inneholder alle forventete kostnader for daglig drift, og en mindre reserve for å kunne arbeide med saker som oppstår i løpet av året. For 2021 foreslås samme driftsbudsjett som for år 2020. Det er ikke lagt inn lønnsforhøyelse og prisøkning, slik at reelt sett en reduksjon i driftsbudsjettets rammer sammenliknet med 2020.

Den andre delen består av kostnader for å følge opp prosjekter og tiltak som er beskrevet i Årsplan 2021.

Følgende overordnede budsjett vedtas for drift av Vest-Finnmark Rådet og gjennomføring av tiltak i Årsplan 2021:

Tiltak	Samlet budsjettert kostnad for VFRR og kommunene	Bruk av fond	Fondsnr.
Drift 2021	1.399.000	0	-
Forum – Marine Næringer 2021	250.000	115.000	25100009
UNG-konferanse 2021	120.000	40.000	25100009
Temadager - Dagskonferanser	70.000	70.000	25100026
Utvikling fisketurisme i regionen	200.000	200.000	25100008
Partnerskap Lakseklyngen SA	400.000	400.000	25100008
Strategidokument nær.utv. og vekst	100.000	30.000	25100026
Sum totalt	2.539.000	855.000	-

25100026: Driftsfond inkl. Porsanger

25100008: Driftsfond ekskl. Porsanger

25100009: Utviklingsfond

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
6/21	Nordreisa helse- og omsorgsutvalg	28.01.2021
12/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Tilpasning av driften i helse og omsorgssektoren til eksisterende økonomisk ramme

Saksprotokoll i Nordreisa helse- og omsorgsutvalg - 28.01.2021

Behandling:

Herborg Ringstad (H) fremmet følgende tilleggsforslag: Helse- og omsorgsutvalget søker kommunestyret om en økning av rammen med kr 513 000. Rammeøkningen skal gå til helsesekretær i helsesykepleiertjenesten. En ønsker utredet om helsesykepleiere kan flytte tilbake til avdeling oppvekst. Helsesykepleier sine grunnleggende oppgaver er forebygging. Barn unge og deres familier som helsestasjonen jobber for, hører inn under oppvekst.

Nordreisa kommune mottok i 2020 1,1 million til styrking og utvikling av helsestasjonen og skolehelsetjenesten.

Jan Harald Tørfoss (SP) fremmet følgende forslag: Vi viser til kommunestyrets vedtak i sak 148/20, der det var vedtatt å ha en prosess fram til 1.junli 2021 for tjenestetilbudet, dette gjaldt også for unge brukere av ressurskrevende tjenester. Vi ber derfor om at tiltakene utsettes i påvente av dette. Det må fremmes sak for kommunestyret der tilbudet til denne brukergruppen vurderes helhetlig, med basis i gode faglige og langsiktige løsninger, kontrollert ressursbruk og gode tillitsskapende medvirkningsprosesser. Minner og om at det er vedtatt i kommunestyret at det i Nordreisa kommune ønskes mest mulig heltidsstillinger.

Det ble først stemt over forslaget fra Jan Harald Tørfoss (SP). To stemte for og fire stemte imot. Forslaget falt derved.

Tilslutt ble det stemt over innstillingen med tilleggsforslaget fra Herborg Ringstad (H). Innstillingen med tilleggsforslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Helse- og omsorgsutvalget søker kommunestyret om en økning av rammen med kr 513 000. Rammeøkningen skal gå til helsesekretær i helsesykepleiertjenesten. En ønsker utredet om helsesykepleiere kan flytte tilbake til avdeling oppvekst. Helsesykepleier sine grunnleggende oppgaver er forebygging. Barn unge og deres familier som helsestasjonen jobber for, hører inn under oppvekst.

Nordreisa kommune mottok i 2020 1,1 million til styrking og utvikling av helsestasjonen og skolehelsetjenesten.

Kommunedirektørens innstilling

Saken tas til orientering

Saksopplysninger

Sektorleders budsjettforslag for 2021-2024

Tiltak	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Endre ledelsesstruktur	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Private omsorgstiltak reduseres	-1 150 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000
Legetjenesten økte inntekter	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Redusert sekretær legekantor og helsestasjon	-513 000	-670 000	-670 000	-670 000
Redusert transport <u>Guleng 3</u>	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Endring dagtilbud funksjonshemmede	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Kjøp av tjenester til kommunal regi	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Endring turnus <u>Guleng 3</u>	-2 000 000	-2 700 000	-2 700 000	-2 700 000
Endring nattevakt <u>Guleng 3</u>	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
Endring turnus sykehjem	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Reduksjon ramme NAV sosial	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000
Økning inntekter UNN på DMS tjenester	-272 000	-272 000	-272 000	-272 000
Økte inntekter interkommunale jordmortjenesten	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
BPA	-1 800 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
Sum tiltak	-12 865 000	-14 472 000	-14 472 000	-14 472 000

Vedtak i Nordreisa kommunestyre 15.12.20 i PS 148/20 Budsjett og økonomiplan 2021-2024, gjeldende Helse og Omsorgssektoren:

- Endring av turnus Guleng 3 kr 1.000.000
- Endring nattevakt Guleng 3 kr 500.00
- Redusert ramme NAV kr. 2.000.000
- BPA kr. 2.600.000
- Det må legges opp til en prosess frem mot 1. juli 2021 hvor alle parter involveres og at man i felleskap vurderer ulike løsninger før man gjør det endelige valget.
- Kommunedirektøren må sørge for at det legges opp til gode prosesser i utvalgene i budsjett/økonomi saker.
- Utvalgene må gis mulighet å legge føringer på valg av tiltak for å oppnå ett budsjett i balanse
- Kommunedirektøren organiserer arbeidstids-/turnusordninger i samsvar med behovet til brukerne, og innenfor de økonomiske rammer som kommunestyret tildeler.
- Kommunestyret forutsetter at tjenestevedtak er i samsvar med de rettigheter brukerne har etter aktuelle lover.
- Det må føres gode prosesser i forkant av store omstillinger, dvs. tidlig informasjon til de ansatte, pårørende og eventuelt andre berørte parter.

Handlingsplan

Visjon:

“Sammen for trygghet og trivsel i reisen mot et åpent kunnskapssamfunn.”

Helse og Omsorgssektoren skal i tråd med Nordreisa kommunes samfunnsdel arbeide for at det skal være godt å leve i Nordreisa kommune gjennom alle faser i livet. Ved behov for helsehjelp, skal det gis god og trygg hjelp på rett omsorgsnivå.

Innbyggeren skal være hovedperson i sitt eget liv til tross for sykdom.

Strategi:

Tilpasning av driften i Helse og Omsorgssektoren slik at det innenfor eksisterende økonomisk ramme gis en best mulig helsetjeneste. Helse og Omsorgssektoren må foreta prioriteringer som er i tråd med behovene og utviklingen i samfunnet slik at det ytes gode og forsvarlige tjenester og sikres effektiv og rett ressursbruk. Inneberende gode prosesser for omstilling.

Tiltak	Beskrivelse av tiltak	Gjennomføring	Tidsramme
Endring av turnus Guleng 3	Etablering av en felles turnusordning, ordinær turnus, ved Guleng 3, der det i dag er både ordinær- og langturnus.	-Ny gjennomgang av sak og konsekvensutredning. -Møter med tillitsvalgte (se vedlagte referater). -Informasjon til ansatte og pårørende, møte. -Oppstart ny turnus	21.01.21 18.12.21 og 15.01.21 * 21.01.21 01.03.21
Endring nattevakt Guleng 3	Reduksjon fra 2 til 1 nattevakt	-Implementering av trygghetsskapende teknologi.	Vår-21
Redusert ramme NAV	Reduksjon i ramme til NAV som følge av reduksjon i sosialkostnader.	-Følges opp i budsjett.	01.01.21
Endring av BPA tilbud. (Brukestyrt personlig assistanse)	Endring av tilbud fra BPA ordning til sykehjemsplass.	-2. informasjonsmøte med pårørende. -Utstedelse av nytt brukervedtak. -2. informasjonsmøte med ansatte og tillitsvalgte.	07.01.21 15.01.21 20.01.21

*I møtet 15.01.21 mellom arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene ble det fattet enighet om etablering av en lik turnusordning ved Guleng 3. Etter arbeidsgivers beslutning, ordinær, 3 delt turnus.

Forklaring budsjettbesparelse område Omsorgsboliger:

1. Alene endring av turnus på Guleng 3, alle beboere boende i nåværende bolig:

Dagens situasjon: 26,04 årsverk. Kostnader lønn: kr. 14.322.000

Ordinær turnus for alle: 22,04 årsverk. Kostnader lønn: kr. 12.122.000

Inkludert i besparelsen utgifter til ferievikar, andre vikarutgifter, permisjoner, overtid og lignende.

Besparelse ca. Kr. 800 000,-

2. Flytting av beboer med egen bemanning til Guleng 3:

Reduksjon årsverk fra 1,18 (fra 3,5 til 2,32 forutsatt dagtilbud Reisa Vekst 3 dager pr. uke, som i dag).

Reduksjon lønnskostnader kr. 871.708,- I tillegg vil det være besparelser på husleie og kost ansatte tilsvarende ca.65.000,-

1 beboer med egen bemanning: lønnskostnader medlevertturnus inkl. medlevert tillegg, andre tillegg og pensjon 3,5 årsverk = 2 377 683 jf.regnskap 2020.

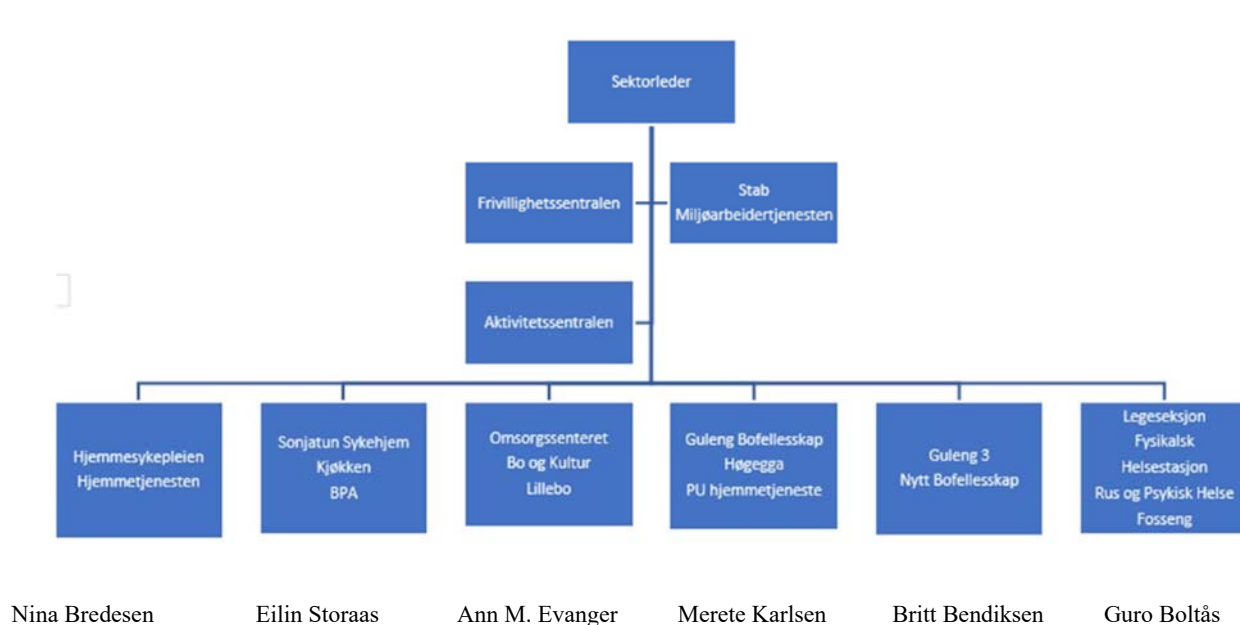
Om denne beboeren flytter til Guleng 3 vil det kunne redusere bemanningen til 2,32 årsverk fordi beboeren vil kunne dele nattevakt med øvrige beboere. Lønnskostnader, inkl. tillegg og pensjon vil utgjøre ca. 1 505 975,-

2 377 683- 1505975 + 65 000=
Besparelse: kr. 936 708,-

3. Flytting av beboer på Guleng 3 til nytt botiltak (2, 95 årsverk) sammen med beboer fra Stendi (oppsagt avtale, integrert i egen regi)
Besparelse: kr. 600 000,-

Status andre budsjett tiltak

Endring ledelsesstruktur: Gjennomført med virkning fra 01.01.21

Private omsorgstiltak reduseres

En bruker innlemmes i kommunal regi. Gjennomført.

Legetjenesten økte inntekter

Egenandeler turnuslege: Inntekt økes fra 130000,- til 230000,-

Refusjoner fra staten: Inntekt økes fra 720000,- til 920000,-

Refusjoner fra kommuner Nødnettdrifta, Inntekt økt fra 200000,- til 250000,-.

+ Laboratorietjenester DPS. For laboratorietjenester vi utfører for innlagte pasienter på DPS.

Redusert sekretær legekantor og helsestasjon

Ned 50 % sekretær helsestasjon, flyttes til legeseksjon i en overgangsfase, virkning 01.02.2021, ned 0,75 % sekretær legeseksjon, virkning 01.08.2021. Det vil drives målrettet arbeid for implementering av digitale tjenester som vil kunne avlaste og erstatte sekretærfunksjon.

Redusert transport Guleng 3

Forlenget avtale om transport til juli 2021.

Endring dagtilbud funksjonshemmede

Dialog med Reisa Vekst angående dagtilbudsordningen. Møte februar.

Kjøp av tjenester til kommunal regi

Oppsagt avtale med Stendi og etablering av nytt botiltak:

01.03.2021: Oppstart nytt døgnbemannet botiltak for bruker fra Stendi og bruker fra Guleng 3.

Januar 2021: Ansettelse i nytt botiltak 7,5 årsverk.

Endring turnus sykehjem

Se egen sak.

Vurdering

Det er nødvendig at tiltak for budsjettbalanse 2021 iverksettes. Helse og Omsorgssektoren starter 2021 med merforbruk. Ved forsinket eller endret iverksettelse av budsjett tiltak vil det måtte tilføres addisjonelle tiltak.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/21	Nordreisa helse- og omsorgsutvalg	28.01.2021
13/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021
	Nordreisa elderråd	

Leve hele livet- en kvalitetsreform for eldre Meld. St. 15 (2017–2018)

Vedlegg

1 Informasjon til kommunene om kriterier for å bli prioritert i tilskudd

[Meld.St. 15 \(2017-2018\)](#)

Saksprotokoll i Nordreisa helse- og omsorgsutvalg - 28.01.2021

Behandling:

Herborg Ringstad (H) fremmet følgende tilleggsforslag: Helse- og omsorgsutvalget ber om at vurderingen som ligger i saken legges som et tillegg til innstillingen.

Innstillingen med tilleggsforslaget fra Herborg Ringstad (H) enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune vil på følgende måte legge Stortingsmelding 15 (2017-2018) i sin satsning i arbeidet med eldreomsorg:

- Oppstart av planarbeid for iverksettelse av reformen med bakgrunn i kartlegging av egne utfordringer og behov.
- Innen 2021 politisk vedtatt plan for gjennomførelse.
- Leve hele livet integreres i kommunens overordnede samfunnsdel.

Nordreisa kommune må sørge for at det innen 2021 foreligger en politisk vedtatt plan for gjennomførelse av reformen lokalt. Det må synliggjøres at arbeidet med reformen er et samfunnsoppdrag. Saken settes opp til behandling i kommunestyret.

Kommunedirektørens innstilling

Nordreisa kommune vil på følgende måte legge Stortingsmelding 15 (2017-2018) i sin satsning i arbeidet med eldreomsorg:

- Oppstart av planarbeid for iverksettelse av reformen med bakgrunn i kartlegging av egne utfordringer og behov.
- Innen 2021 politisk vedtatt plan for gjennomførelse.
- Leve hele livet integreres i kommunens overordnede samfunnsdel.

Saksopplysninger

“Leve hele livet” er en kvalitetsreform for eldre. Reformen er regjeringens hovedsatsing for at eldre kan mestre livet lenger og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom. Den skal bidra til å bedre kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten til eldre, og skape et mer aldersvennlig samfunn.

Reformen legger opp til at kommuner gjennom politiske vedtak, skal ta stilling til hvordan tiltakene i Leve hele livet kan utformes og gjennomføres lokalt, og deretter innarbeide dem i sitt planverk og sette reformen ut i livet.

Det er vedtatt at de kommunene som omstiller seg i tråd med reformen vil bli prioritert innenfor en rekke relevante tilskuddsordninger fra og med 2021.

Kommunene kan utforme og konkretisere hvordan reformen skal iverksettes lokalt, basert på egne utfordringer og behov. Samtidig må følgende fire krav innfris for å bli prioritert i tilskuddsforvaltningen:

- Kommunene skal enten ha vedtatt en plan eller beskrevet en prosess for hvordan og når de skal vedta en plan for gjennomføring av Leve hele livet.
- Kommunene skal innen utgangen av 2021 vise til politisk vedtatte planer for hvordan reformens innsatsområder og løsninger skal gjennomføres lokalt.
- Kommunene skal synliggjøre hvordan reformen er tenkt integrert i kommuneplanens samfunnsdel (etter § 11-2 i plan og bygningsloven).
- Kommunene må vise til deltakelse eller planlagt deltakelse i regionale nettverk for Leve hele livet for erfaringsdeling og gjensidig støtte og bistand med andre kommuner.

Vurdering

Nordreisa kommune må sørge for at det innen 2021 foreligger en politisk vedtatt plan for gjennomførelse av reformen lokalt. Det må synliggjøres at arbeidet med reformen er et samfunnsoppdrag. Saken settes opp til behandling i kommunestyret.

Alle landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 17/9653-57
Saksbehandler: Thorstein Ouren
Dato: 09.01.2021

Informasjon til kommunene om kriterier for å bli prioritert i tilskuddsordninger knyttet til Leve hele livet

Stortingsmeldingen *Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre* er regjeringens hovedsatsing for at eldre kan mestre livet lenger og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom. Reformen skal bidra til å bedre kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten til eldre, og skape et mer aldersvennlig samfunn. Reformen legger opp til at kommuner gjennom politiske vedtak, skal ta stilling til hvordan tiltakene i Leve hele livet kan utformes og gjennomføres lokalt, og deretter innarbeide dem i sitt planverk og sette reformen ut i livet.

For å nå målene i reformen er vi avhengig av at kommunene gjennomfører reformen lokalt. Derfor er det i Prop. 1 S (2020-2021), jf. Innst. 11 S (2020-2021) vedtatt at de kommunene som omstiller seg i tråd med reformen vil bli prioritert innenfor en rekke relevante tilskuddsordninger fra og med 2021. Covid-19-situasjonen sin påvirkning på kommunenes planprosesser er belyst i Prop. 1 S (2020-2021).

Helsedirektoratet oppfatter at det er stor interesse for dette i kommunene. Helsedirektoratet sender derfor ut informasjon om kriterier for tilskudd nå, slik at flere kan omstille seg i tide, og benytte seg av muligheten for relevante tilskudd allerede i 2021.

Kommunene har stor frihet til å utforme og konkretisere hvordan reformen skal iverksettes lokalt, basert på egne utfordringer og behov. Samtidig må følgende fire krav innfris for å bli prioritert i tilskuddsforvaltningen, ref. s. 201 i Prop 1 S (2020-2021):

- Kommunene skal enten ha vedtatt en plan eller beskrevet en prosess for hvordan og når de skal vedta en plan for gjennomføring av Leve hele livet. Det forventes at kommunene innen utgangen av 2021 kan vise til politisk vedtatte planer for hvordan reformens innsatsområder og løsninger skal gjennomføres lokalt.
- En plan innebærer at kommunestyret har tatt stilling til innsatsområdene og løsningene i reformen og vedtatt hvordan reformen skal gjennomføres lokalt.
- Kommunene skal synliggjøre hvordan reformen er tenkt integrert i kommuneplanens samfunnsdel (etter § 11-2 i plan og bygningsloven).
- Kommunene må vise til deltakelse eller planlagt deltakelse i regionale nettverk for Leve hele livet for erfaringsdeling og gjensidig støtte og bistand med andre kommuner.

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Thorstein Ouren

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Presiseringer av kravene

- At planen er vedtatt innebærer at kommunestyret har politisk behandlet hvordan reformen skal gjennomføres lokalt, på bakgrunn av en kartlegging av egne utfordringer og behov.
- Reformen legger opp til endringsprosesser med sterk medvirkning. Det ligger derfor en forventning at kommunene involverer innbyggerne i arbeidet med Leve hele livet.
- Reformen legger opp til at Leve hele livet integreres i kommunens overordnede samfunnsdel. Det vil videre kunne være naturlig å prioritere dette i kommunens handlingsplan/økonomiplan som revideres årlig.
- Reformen legger opp til at kommuner kan lære av hverandre og inspirere hverandre. Det legges derfor til grunn at kommunene deltar i eller planlegger å delta i nettverk for samarbeid og erfaringsdeling på reformens områder.

Målgruppen for Leve hele livet er eldre over 65 år og deres pårørende. Reformens områder angår imidlertid alle brukere i omsorgstjenesten uavhengig av alder og diagnose. Kommunene oppfordres derfor til å legge reformens satsingsområder til grunn for det generelle plan- og kvalitetsforbedringsarbeidet i omsorgssektoren. Kvalitetsreformen bør ses i sammenheng med langsiktig planlegging og dimensjonering både av kapasitet og kompetanse i tjenestene.

Oversikt over gjeldende tilskuddsordninger

Alle kommuner skal fortsatt kunne søke på tilskuddsordningene, men kommuner som har beskrevet en planprosess eller utarbeidet og vedtatt en plan for hvordan reformens innsatsområder skal gjennomføres lokalt vil bli prioritert. Formål og målgruppe for tilskuddordningene videreføres som i dag.

Kap/post	Tilskuddsordning
Kap 761, post 67	Kompetansehevede tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt
Kap 761, post 67	Tiltak for å øke kompetansen i helse- og omsorgstjenestene til personer med utviklingshemming
Kap 761, post 67	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester
Kap 761, post 68	Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd, med unntak av tilskudd til spredning av velferdsteknologi i kommunene (påbegynte utdanningsløp skjermes)
Kap 761, post 68	Leve hele livet – økt kompetanse, kontinuitet og aktivitet
Kap 761, post 79	Helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver
Kap 762, post 60	Frisklivs-, lærings- og mestringstilbud
Kap 762, post 63	Lønntilskudd til gjennomføring av utdanning innen avansert klinisk sykepleie

Tilskudd til ansatte som allerede har påbegynt et utdanningsløp med tilskudd fra kompetanse- og innovasjonstilskuddet, fritas fra dette. Det innebærer at dette tilskuddet innføres gradvis i perioden 2021–2023.

Parallelt med innføring av et plankrav for Leve hele livet, tas det også sikte på å innføre et plankrav for investeringstilskuddet for heldøgns omsorgsplasser i løpet av budsjettåret 2021.

Endelig innføringstidspunkt tilpasses tilsagnsrammen og situasjonen knyttet til covid-19. De to plankravene vil bli sett i sammenheng der dette er naturlig.

Kap 761, post 63	Investeringskutt til heldøgns omsorgsplasser, rehabilitering
Kap 761, post 69	Investeringskutt til heldøgns omsorgsplasser, netto tilvekst

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Thorstein Ouren
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Alle landets statsforvaltere

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
7/21	Nordreisa helse- og omsorgsutvalg	28.01.2021
14/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Etablering av Troms og Ofoten helsefellesskap

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1 Forslag hovedstruktur Troms og Ofoten helsefellesskap
- 2 Vedlegg 2 Utkast vedtekter helsefellesskap
- 3 Vedlegg 3 Forslag budsjett og kostnadsfordeling interkommunalt samhandlingssekretariat
- 4 Vedlegg 4 helsefellesskap_avtale KS og regjeringen
- 5 Vedlegg 5 Utkast program Partnerskapsmøtet 2021
- 6 Vedlegg 6 Utkast Ishavserklæringen
- 7 2021-01-08 Utkast PP til kommunestyrene om helsefellesskap

Saksprotokoll i Nordreisa helse- og omsorgsutvalg - 28.01.2021

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. Nordreisa kommune inngår i partnerskapet «Troms og Ofoten helsefellesskap» i tråd med modell for helsefellesskap mellom Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) og 24 kommuner, presentert i vedlegg 1.
2. Nordreisa kommune slutter seg til konsensusprinsippet, som innebærer at konsensusbeslutninger i helsefellesskapet forplikter Nordreisa kommune, jfr. vedtektene §2, se vedlegg 2. Den formelle beslutningsmyndigheten skal fortsatt være hos den enkelte kommune.
3. Nordreisa kommune godkjenner etablering av 100 % stilling som interkommunal samhandlingsleder. Arbeidsgiveransvaret tillegges Tromsø kommune. Det godkjennes at Tromsø kommune søker statstilskudd til kommunal sekretariatsfunksjon for helsefellesskapet, på vegne av kommunene i Troms og Ofoten helsefellesskap.
4. Nordreisa kommune vil bidra med finansiering av et interkommunalt samhandlingssekretariat. Den økonomiske forpliktelse vil være i samsvar med arbeidsgruppens forslag til finansieringsmodell, jfr. vedlegg 3

Kommunedirektørens innstilling

1. Nordreisa kommune inngår i partnerskapet «Troms og Ofoten helsefellesskap» i tråd med modell for helsefellesskap mellom Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) og 24 kommuner, presentert i vedlegg 1.
2. Nordreisa kommune slutter seg til konsensusprinsippet, som innebærer at konsensusbeslutninger i helsefellesskapet forplikter Nordreisa kommune, jfr. vedtektene §2, se vedlegg 2. Den formelle beslutningsmyndigheten skal fortsatt være hos den enkelte kommune.
3. Nordreisa kommune godkjenner etablering av 100 % stilling som interkommunal samhandlingsleder. Arbeidsgiveransvaret tillegges Tromsø kommune. Det godkjennes at Tromsø kommune søker statstilskudd til kommunal sekretariatsfunksjon for helsefellesskapet, på vegne av kommunene i Troms og Ofoten helsefellesskap.
4. Nordreisa kommune vil bidra med finansiering av et interkommunalt samhandlingssekretariat. Den økonomiske forpliktelse vil være i samsvar med arbeidsgruppens forslag til finansieringsmodell, jfr. vedlegg 3

Bakgrunn

Samhandlingsreformen (gjeldende f.o.m. 1.1.2012) innebar blant annet at kommunene og helseforetakene ved lov ble pålagt å inngå samarbeidsavtaler. Det er kommunestyret selv som vedtar samarbeidsavtalene. (Helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 6, § 6-1). Endringer i samarbeidsavtalene og form for samhandling må vedtas av kommunestyret.

Samhandlingsreformen er forsket på og evaluert i flere instanser og prosesser, og samhandlingen mellom kommunene og helseforetakene er fokus i de nasjonale helse- og sykehusplanene (2015-2019 og 2020-2023). I *Meld. St. 7 (2019-2020) Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023* (NHSP) gis retning og rammer for utvikling av spesialisthelse-tjenesten og samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Der erkjennes det at partene i liten grad er likestilte, noe som påvirker fokus i samhandlingen. For å få mer likeverdighet mellom partene initierer derfor regjeringen en endring *fra parter til partnere* gjennom etablering av helsefellesskap i en partnerskapsmodell. I NHSP 2020-2023 beskrives helsefellesskap som en samarbeidsstruktur mellom likestilte partnere. Representanter fra kommunene, helseforetaket, fastleger og brukere møtes for å planlegge og utvikle tjenestene sammen.

Helsefellesskapene bygger på prinsipper som er nedfelt i samarbeidsavtalen mellom KS og regjeringen:

- En tydelig samarbeidsstruktur – tredelt struktur med partnerskapsmøter – strategiske samarbeidsutvalg – faglige samarbeidsutvalg
- Felles planlegging – konkrete avtaler om utvikling og planlegging av tjenestene
- Samordning – kommunene stiller i samarbeidsutvalg på vegne av flere kommuner
- Beslutningsprosesser – mer forpliktende beslutninger – konsensusbeslutninger som forplikter partnerne
- Sekretariat – virkemiddel for å sikre åpenhet og legitimitet i beslutningsprosessene og oppnå konsensus
- Tydelige prioriteringer
- Felles virkelighetsforståelse
- Lokale tilpasninger – rom for ulik organisering og lokale løsninger mellom kommuner og helseforetak for å skape likeverdige tjenester
- Neste nasjonale helse- og sykehusplan skal bygge på innspill fra helsefellesskapene

I avtalen mellom regjeringen og KS framkommer følgende: «Regjeringen og KS anbefaler at kommuner og helseforetak innretter sitt samarbeid i tråd med prinsippene som helsefelleskapene skal bygge på, eller treffer beslutninger om dette, innen utgangen av 2020.»

Regjeringen og KS er enige om at helsefelleskapene må prioritere tjenestene til disse fire pasientgruppene: barn og unge, personer med alvorlige psykiske lidelser og rusavhengighet, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser.

Protokollen fra Foretaksmøtet 14.01.20 mellom statsråden/Helse- og omsorgsdepartementet, og Helse Nord RHF stiller krav til helseforetakene om bidrag til opprettelse av helsefelleskap:

- «Foretaksmøtet ba om at de regionale helseforetakene gir helseforetakene i oppdrag å;
- innrette sitt samarbeid med kommunene i tråd med mål og rammer fastsatt i Nasjonal helse- og sykehusplan (NHSP) og i tråd med avtale mellom regjeringen og KS av 23. oktober 2019 om innføring av helsefelleskap
 - sette konkrete mål for kompetansedeling sammen med kommunene i helsefelleskapene
 - gi innspill til neste nasjonale helse- og sykehusplan sammen med kommunene i helsefelleskapet.»

Overordnet samarbeidsorgan (OSO) opprettet i sak 03/2020 en arbeidsgruppe med mandat til å utarbeide forslag til struktur for helsefelleskap mellom UNN, kommunene i sykehusets primærområde, brukere og fastleger. Arbeidsgruppen er sammensatt av representanter fra de fire samarbeidspartnerne som inngår i helsefelleskapet. Arbeidsgruppen har hatt seks møter, og arbeidet har vært preget av godt samarbeid og vilje til å finne løsninger som partnerne enstemmig kan anbefale.

Arbeidsgruppen har bestått av følgende medlemmer:

- Alf Lorentsen, helse- og omsorgssjef, Karlsøy kommune
- Kathrine Kristoffersen, kommuneoverlege, Tromsø kommune (medlem til november 2020)
- Margrethe Kristiansen, avdelingsdirektør helse- og omsorg, Tromsø kommune (medlem fra november 2020)
- Leif Røssås, fastlege og representant for Troms legeförening
- Paul Dahlø, medlem Brukerutvalget, UNN
- Mariann Sundstrøm, koordinator Ungdomsrådet, UNN (medlem fra desember 2020)
- Markus Rumpsfeld, senterleder E-helse, samhandling og innovasjon, UNN
- Per Hasvold, prosjektleder Stormottakersatsingen, UNN (medlem fra oktober 2020)
- Lisa Friborg, rådgiver, KS Nord-Norge.
- Sekretariat: Magne Nicolaisen, avdelingsleder og Guri Moen Lajord, rådgiver, Samhandlingsavdelingen UNN.

Som del av prosessen er det også innhentet erfaringer og innspill fra ressurspersoner, samarbeidspartnerne og andre helseforetaksområder. Det er avholdt dialogmøter med bl.a.:

- OSO (13.02.2020, 25.06.2020, 24.09.2020 og 03.12.2020)
- Hålogalandrådet (28.08.2020)
- Nord-Troms interkommunale politiske råd (28.09.2020)
- KS Nord-Norge (07.10.2020)
- Brukerutvalget i UNN (02.11.2020 og 09.12.2020)
- Midt-Troms interkommunale politiske råd (18.01.2021)

Arbeidsgruppens forslag til struktur for Troms og Ofoten helsefelleskap er i tråd med de nasjonale anbefalingene om en samhandlingsstruktur med samarbeidsmøter på tre nivå, der

representanter fra sykehus, kommuner, fastleger, brukere møtes for å planlegge og utvikle tjenestene sammen for å finne gode lokale løsninger.

Det første partnerskapsmøtet, hvor Troms og Ofoten helsefellesskap formelt blir etablert, er berammet 22. april 2021, se programutkast vedlegg 5. I den forbindelse skal det legges fram og vedtas vedtekter for helsefellesskapet, samt en felles erklæring om hvilke hovedsatsingsområder som skal gjelde for perioden 2021-2023. Se vedlegg 6, «Ishavserklæringen». (*Navnet har sitt opphav i hvor partnerskapsmøtet finner sted, som er Scandic Ishavshotell i Tromsø.*)

Følgende vedtak ble gjort i OSO 03.12.2020 sak 44/2020:

1. OSO vedtar rammer inkludert foreløpig program for partnerskapsmøtet 22. april 2021 med de endringer som framkom i møtet.
2. OSO ber sekretariatet sende sak om tilslutning til helsefellesskap til kommuner og UNN. Saken sendes ut før årsskiftet, og må inkludere forslag til mandat/vedtekter for helsefellesskapet. Arbeidsgruppen bes også å utarbeide en presentasjon som kan brukes når saken legges fram i kommunestyrene og UNN-styret.
3. OSO ber arbeidsgruppen jobbe videre med innholdet i «ishavserklæringen» og legge fram forslag til slik på neste møte i OSO 11. februar.
4. a) OSO oppfordrer kommunene til å få fortgang i arbeidet med å etablere interkommunalt samhandlingssekretariat
b) OSO oppfordrer kommunene å opprette og lyse ut stilling som interkommunal samhandlingsleder for helsefellesskapet i Troms og Ofoten.
c) OSO anbefaler at Tromsø kommune ivaretar arbeidsgiveransvaret, og søker statlig tilskudd til sekretariatsfunksjonen.
d) OSO anbefaler at Tromsø kommune får ansvaret med å etablere hensiktsmessig kontor for sekretariatet.
e) OSO anbefaler en modell for finansiering av sekretariat og lønnskostnader, basert på at hver kommune bidrar med sin andel. Denne andel beregnes med et likt grunnbeløp pr. kommune, og en andel beregnet forholdsmessig etter folketall.

Vurdering

Forslag om endring fra parter som samarbeider til partnerskap vil kreve et større og mer systematisk arbeid fra kommunenes side i den overordnede samhandlingen med UNN enn samarbeidsstrukturen har krevd fram til nå. Kommunene får også en ny utfordring i form av økt behov for koordinering mellom de ulike kommunene for konsensusbaserte vedtak, for å innta rollen som en likeverdig samarbeidspartner for sykehuset. Samtidig vil en vellykket etablering av helsefellesskap i UNN-området sikre kommunenes plass som likeverdig samarbeidspartner for sykehuset, og bidra til reell kommunal medvirkning i retningsgivende prosesser rundt de prioriterte pasientgruppene; barn og unge, personer med alvorlige psykiske lidelser og rusavhengighet, skrapelige eldre og personer med flere kroniske lidelser.

For en vellykket kommunal samordning, er sekretariatsfunksjon av vesentlig betydning. Denne funksjonen finnes ikke i dagens samhandlingsstruktur. Etablering av interkommunal samhandlingsressurs (samhandlingsleder), som er likestilt med samhandlingsleder i UNN, er et derfor nødvendig grep for å få en tydeligere involvering fra kommunene i samhandlingsarbeidet og saksforberedelser. Den interkommunale samhandlingslederen skal som hovedoppgave ivareta sekretariatsfunksjonen på vegne av kommunene.

En interkommunal stilling som samhandlingsleder krever samarbeid om finansiering fra kommunenes side. Anbefalingen om å ha 100% stilling synes nødvendig, jamfør antall kommuner. En finansieringsmodell som er todelt, med et fast beløp likt for alle kommunene, pluss et beløp beregnet utfra innbyggertall anses å være mulig for den enkelte kommune.

UNN HF har alene ansvaret for finansiering av samhandlingsfunksjonene i helseforetaket.

Forslag om etablering av konsensusprinsipp innebærer at kommunene får en plikt til å følge opp de vedtak som fattes i helsefellesskapet og hvor det er konsensus. I avtalen mellom KS og Regjeringen omtales behovet for mer forpliktende samarbeid og beslutninger slik:

Bedre beslutningsprosesser: Den formelle beslutningsmyndigheten vil som i dag ligge i helseforetakene og kommunene. Samtidig bør beslutningsprosessen i partnerskapet bli bedre og mer forpliktende enn den er i dag. Regjeringen og KS er enige om at det bør tilstrebes konsensusbeslutninger som kan forplikte partnerne i det videre arbeidet.

Konsensusprinsippet innebærer ikke at kommunene frasier seg myndighet innenfor temaene som behandles. Men det krever at kommunene sørger for lokal behandling og forankring av saker, om nødvendig i kommunestyret. Den interkommunale samhandlingslederen og de kommunale representantene i helsefellesskapet vil ha et ansvar for å sikre at kommunene de representerer har formidlet sitt syn i sakene som behandles, og at de ivaretar kommunenes syn i saksbehandlingen.

Strukturen som er foreslått for Troms og Ofoten helsefellesskap tilrådes fra et samstemt OSO. Det synes å være et godt utgangspunkt for en mer likestilt samhandling enn dagens struktur.

Konklusjon

Endring fra parter til partnere i et helsefellesskap vil bidra til mer likeverdighet i samhandlingen. Det anbefales derfor at Nordreisa kommune støtter etablering av helsefellesskap for UNN, kommunene i sykehusets primærområde, fastlegene og brukerne, med struktur anbefalt av OSO og presentert i saken.

Bedre beslutningsprosesser med sterkere gjensidig forpliktelser er noe av intensjonene bak helsefellesskapet. Det anbefales derfor at Nordreisa kommune tilslutter seg konsensusprinsippet som innebærer at konsensusbeslutninger i helsefellesskapet forplikter Nordreisa kommune.

Tilskuddsordningen som er etablert for kommunal sekretariatsfunksjon er viktig for å senke den økonomiske terskelen for å sette inn interkommunal samhandlingsressurs. Det anbefales at Nordreisa kommune støtter at Tromsø kommune søker om tilskudd til sekretariatsfunksjon for helsefellesskapet.

For å sikre finansiering av en fast, 100% stilling som interkommunal samhandlingsleder anbefales det Nordreisa kommune på linje med de øvrige kommunene bidrar med delfinansiering av den kommunale sekretariatsfunksjonen. Det forventes en redegjørelse og kostnadsoversikt før endelig beslutning om beløp fattes. Det anbefales at det settes av et beløp i budsjett 2021 for eventuell medfinansiering av deler av kommunal sekretariatsfunksjon, jfr. vedlegg 3.

Forslag til hovedstruktur TROMS OG OFOTEN HELSEFELLESSKAP

ARBEIDSDELING I HELSEFELLESSKAP

Brukere og fastleger deltar på alle nivå

PARTNERSKAPSMØTET

Politisk og administrativ toppledelse i kommuner og helseforetak

Årlig møte for å forankre retning

STRATEGISK SAMARBEIDSUTVALG

Administrativ og faglig ledelse i kommuner og helseforetak

Utvikle strategier og handlingsplaner

Håndtering av saker og løpende beslutninger

FAGLIGE SAMARBEIDSUTVALG

Utvikle prosedyrer og tjenestemodeller

Samhandlingssekretariat	Interkommunal samhandlingssjef UNNs samhandlingssjef
Samhandlingskontakt i hver enkelt kommune	Kontaktpunkt for de kommunale representantene i Strategisk Samarbeidsutvalg og Faglige Samarbeidsutvalg.

Vedtekter for Troms og Ofoten helsefellesskap (Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) HF og kommunene i lokalsykehusområdet)

(Sist revidert dato 15.01.2021)

§ 1 Formål

Helsefellesskapets formål er å skape sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelse-tjenesten og primærhelsetjenesten. Gjennom å utvikle et velfungerende partnersamarbeid mellom kommuner, UNN, fastleger og brukere skal helsefellesskapet legge til rette for gode og sammenhengende pasientforløp.

§ 2 Oppgaver

Helsefellesskapet skal ha særlig fokus på å utvikle gode tjenester for:

- Barn og unge
- Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer
- Skrøpelige eldre
- Personer med flere kroniske lidelser

I tråd med formålet skal helsefellesskapet bygge på følgende prinsipper;

En tydeligere samarbeidsstruktur:

Helsefellesskapet består av en tredelt struktur; et partnerskapsmøte, et strategisk samarbeidsutvalg og faglige samarbeidsutvalg.

Brukere og fastleger skal involveres på alle nivå, både i det strategiske arbeidet og i utvikling av konkrete prosedyrer.

Bedre felles planlegging:

Samarbeidspartnerne i helsefellesskapet skal sammen planlegge og utvikle tjenester for pasienter som trenger tjenester fra begge nivå, gjennom å etablere konkrete avtaler om hvordan man skal drive utvikling og planlegging av tjenestene.

Bedre beslutningsprosesser:

Den formelle beslutningsmyndigheten ligger i UNN og kommunene. Helsefellesskapet skal bidra til at beslutningsprosessen i partnerskapet blir bedre og mer forpliktende.

Helsefellesskapet tilstreber konsensusbeslutninger som forplikter partnerne i det videre arbeidet.

§ 3 Representasjon

1) Partnerskapsmøtet

I partnerskapsmøtet skal toppledelsen i kommunene, toppledelsen i UNN, brukerrepresentanter og fastlegerepresentanter møtes årlig for å forankre overordnet retning og ta opp prinsipielle saker. I partnerskapsmøtet skal samarbeidspartnerne drøfte og beslutte mål og rammer for arbeidet i helsefelleskapet.

▪ Medlemmer med stemmerett

- Ordfører eller den ordfører delegerer stemmerett til fra hver av kommunene som inngår i helsefelleskapet.
- Styret for UNN samt adm. direktør UNN.
- Medlemmer av OSO/Strategisk samarbeidsutvalg.
- Valgte representanter fra brukerutvalg og ungdomsråd
- Fastlegenes valgte representanter

2) Strategisk samarbeidsutvalg

Så snart partnerskapsmøtet har konstituert seg og oppnevnt representanter til Strategisk samarbeidsutvalg, oppløses dagens OSO (Overordnet samarbeidsorgan) og Strategisk samarbeidsutvalg viderefører OSO's arbeid.

Strategisk samarbeidsutvalg skal innenfor de rammene som partnerskapsmøtet beslutter, drive felles strategisk planlegging og fatte beslutninger i konkrete samarbeidssaker. Her skal faglige og administrative ledere i kommuner og helseforetak, samt bruker- og fastlegerepresentanter møtes.

▪ Medlemmer med stemmerett

Strategisk samarbeidsutvalg har 16 medlemmer. UNN HF har 6 representanter, kommunene har 6 representanter, og fastleger og brukere har 2 representanter hver.

Kommunenes representanter oppnevnes av de interkommunale politiske rådene i Troms og Ofoten. Tromsøområdet interkommunale politiske råd oppnevner to representanter hvorav en skal være fra Tromsø kommune, Hålogalandrådet oppnevner to representanter, Nord-Troms interkommunale politisk råd og Midt-Troms interkommunale politisk råd oppnevner en representant hver.

UNN HF sine representanter oppnevnes av direktøren.

Brukerrepresentanter oppnevnes av aktuelle brukerutvalg og ungdomsråd.

Fastlegerepresentanter oppnevnes av.. *(ikke avklart per januar 2021)*

▪ Personlig vara

Det oppnevnes personlig vara for alle faste representanter. Vararepresentantene får tilsendt alle saksdokumenter, men har stemmerett bare når fast representant er forhindret.

Ved forfall gir den faste representanten beskjed til sekretariatet og personlig vara.

Medlemmer og varamedlemmer oppnevnes for 4 år av gangen.

▪ **Medlemmer med møte- og talerett**

- Statsforvalteren i Troms og Finnmark, og Statsforvalteren i Nordland.
- Kommunesektorens organisasjon (KS) Nord-Norge.
- Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet.
- Ansattes organisasjoner, med en representant fra UNN HF og en fra kommune.

3) Faglige samarbeidsutvalg

Strategisk samarbeidsutvalg oppnevner faglige samarbeidsutvalg for spesifikke tema og arbeidsområder hvor ansatte i helse- og omsorgstjenesten i kommuner og i UNN, samt fastlege- og brukerrepresentanter deltar. I faglige samarbeidsutvalg skal man utarbeide konkrete prosedyrer og tjenestemodeller basert på føringer fra nivåene ovenfor. De faglige samarbeidsutvalgene rapporterer til strategisk samarbeidsutvalg.

§ 4 Myndighet

Helsefellesskapet tar beslutninger på vegne av alle kommunene og UNN HF, med de begrensninger som følger av lovverk og Overordnet samarbeidsavtale. Konkrete samarbeidstiltak som krever beslutningsmyndighet ut over det de utøvende ledd har, skal forelegges helsefellesskapet.

Tiltak som har vesentlige økonomiske eller andre konsekvenser og som går ut over den fullmakt partnerne har, må behandles på ordinær måte i kommunene og helseforetaket, samt i brukerutvalg, ungdomsråd og fastlegegruppen, før behandling i helsefellesskapet.

§ 5 Budsjet

Helsefellesskapet har ikke eget budsjett. UNN og kommunene bærer selv sine egne kostnader. UNN dekker kostnader for brukerrepresentasjon mens kommunene dekker fastlegerepresentasjon.

Kommunene og UNN oppretter egne driftsbudsjetter for sine respektive samhandlingssekretariat.

§ 6 Arbeidsform

Helsefellesskapet konstituerer seg på det årlige partnerskapsmøtet, med valg av leder, nestleder og sekretariat. Ledelsens funksjonstid er ett år, men ledelsen fungerer inntil ny ledelse er konstituert. Ledelse bør alternere mellom samarbeidspartnerne, men leder og nestleder bør komme fra to ulike partnere.

Saker som ønskes tatt opp i helsefellesskapet meldes fungerende sekretariat.

Om møtevirksomheten:

1. Partnerskapsmøtet arrangeres minimum én gang pr. år
2. Strategisk samarbeidsutvalg møtes minst åtte ganger pr. år
3. Møtene er i prinsippet åpne
4. Møter kan avholdes som fysiske møter, videokonferanse eller telefonmøte
5. Det utarbeides og vedtas møteplan for hvert kalenderår før året starter

6. Saker kan fremsettes av enhver interessent, i samråd med leder/nestleder/ sekretariat
7. Saker til Strategisk samarbeidsutvalg må meldes senest tre uker før møtet
8. Innkalling, dagsorden og sakspapirer sendes medlemmer og varamedlemmer senest to uker før møtet
9. Innkalling, dagsorden og sakspapirer sendes kun på e-post
10. Strategisk samarbeidsutvalg kan ikke gjøre beslutninger i saker som ikke er meldt og utsendt på forhånd
11. Kun Strategisk samarbeidsutvalgs 16 medlemmer har stemmerett
12. Strategisk samarbeidsutvalg er beslutningsdyktig når minst halvparten av de stemmeberettigede medlemmene fra hver av partnerne er representert
13. Der ikke annet er bestemt gjøres forpliktende vedtak ved konsensus
14. Ved avstemming hvor det ikke oppnås enstemmighet, skal det protokolleres hvordan den enkelte har stemt. Ved eventuelle tvister, se overordnet samarbeidsavtale.
15. Referater anses godkjent dersom møtedeltakerne etter en frist på fire arbeidsdager ikke har gitt tilbakemelding om ønskede endringer
16. Referat fra møter skal være tilgjengelig for alle interesserte senest én uke etter møtet
17. Referater sendes medlemmene og legges ut på www.unn.no/samhandling
18. Det kan i helt spesielle tilfeller innkalles til ekstraordinære møter med minimum en ukes varsel
19. Leder, nestleder og sekretariat danner et arbeidsutvalg for prioritering av saker til møter i Strategisk samarbeidsutvalg

§ 7 Endringer i vedtektene

Strategisk samarbeidsutvalg kan vedta endringer i vedtektene med 2/3 flertall av de fremmøtte medlemmer med stemmerett. Vedtektsendringene drøftes først på et møte, og vedtas i et påfølgende møte. Der vedtektene sammenfaller med Overordnet Samarbeidsavtale mellom UNN HF og kommunene, kan det ikke gjøres endringer uten at alle avtalepartnere er involvert.

Disse vedtektene er vedtatt på Partnerskapsmøtet torsdag 22. april 2021.

Forslag til budsjett for interkommunalt samhandlingssekretariat og forslag til kostnadsfordeling for kommunene.

Budsjett kr. 1.563.250,- finansiert med statstilskudd kr. 500.000,- og bidrag fra kommunene kr. 1.063.250,-.

Bidrag fra kommunene er beregnet i vedlegg etter et prinsipp om likt beløp kr. 25.000,- pr. kommune og kr. 2,40 pr. innbygger.

Helsefellesskapet i Troms og Ofoten		
Budsjett for interkommunalt samhandlingssekretariat		
	Utfgifter	Inntekter
Lønn samhandlingsleder	900000	
Pensjonsutgifter	170000	
Arbeidsgiveravgift	70000	
Drift kontor	150000	
Reise/møter	150000	
Frikjøp fastlege	100000	
Diverse	23250	
Statstilskudd		500000
Kommunenes bidrag		1063250
	1563250	1563250

Kommune	Folketall	Grunnbeløp	Beløp etter	Anslag årlig
	01.01.2020		folketal	sum utgift
Balsfjord	5559	25000	13342	38342
Bardu	4005	25000	9612	34612
Dyrøy	1083	25000	2491	27491
Evenes	1348	25000	3235	28235
Gratangen	1091	25000	2618	27618
Harstad	24703	25000	59287	84287
Ibestad	1361	25000	3266	28266
Karlsøy	2200	25000	5280	30280
Kvæfjord	2839	25000	6814	31814
Kvænangen	1191	25000	2858	27858
Kåfjord	2071	25000	4970	29970
Lavangen	1034	25000	2482	27482
Lyngen	2794	25000	6706	31706
Lødingen	2034	25000	4882	29882
Målselv	6640	25000	15936	40936
Narvik	21845	25000	52428	77428
Nordreisa	4861	25000	11666	36666

Salangen	2146	25000	5150	30150
Senja	14851	25000	35642	60642
Skjervøy	2927	25000	7025	32025
Storfjord	1829	25000	4390	29390
Sørreisa	3464	25000	8314	33314
Tjeldsund	4216	25000	10118	35118
Tromsø	76974	25000	184738	209738
Sum	193066	600000	463250	1063250

FORSLAG

Avtale mellom regjeringen og KS om innføring av helsefelleskap for å skape en mer sammenhengende helse- og omsorgstjeneste

Bakgrunn

Avtalen er forankret i konsultasjonsordningen mellom regjeringen og kommunesektoren, representert ved KS. Avtalen gjelder samarbeid om innføring av helsefelleskap mellom helseforetak og kommuner for sammen å planlegge og utvikle bedre helse- og omsorgstjenester.

Formålet med avtalen

Regjeringen og KS deler målet om å skape mer sammenhengende og bærekraftig helse- og omsorgstjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Regjeringen og KS ønsker at kommuner og helseforetak skal se hverandre, ikke som parter, men som likeverdige partnere med felles eierskap og ansvar for pasientene. Regjeringen og KS ønsker derfor at helseforetak og kommuner sammen etablerer helsefelleskap. I helsefelleskapene møtes representanter fra helseforetak, kommuner, lokale fastleger og brukere for å planlegge og utvikle tjenestene sammen. Etablerte avtaler og samarbeidsstrukturer skal ligge til grunn, men videreutvikles. Regjeringen vil i den kommende Nasjonale helse- og sykehusplanen i tråd med dette foreslå å etablere 19 helsefelleskap med utgangspunkt i de eksisterende helseforetaksområdene.

Prinsippene som helsefelleskapene skal bygge på

Regjeringen og KS er enige om at etablering av helsefelleskapene skal bygge på følgende prinsipper:

En tydeligere samarbeidsstruktur:

Helsefelleskapene mellom partnerne tar utgangspunkt i en tredelt struktur – et partnerskapsmøte, et strategisk samarbeidsutvalg og faglige samarbeidsutvalg. Brukerrepresentanter og fastleger involveres på alle nivå – både i det strategiske arbeidet og i utvikling av konkrete prosedyrer. Det vil være rom for lokale tilpasninger i samarbeidsstrukturen.

Bedre felles planlegging:

Helseforetak og kommuner skal i helsefellesskapene planlegge og utvikle tjenester for pasienter som trenger tjenester fra begge nivå. Regjeringen og KS anbefaler at helseforetaket og kommunene inngår en konkret avtale om hvordan de skal drive utvikling og planlegging av tjenestene i helsefellesskapet. Regjeringen vil fremme forslag om å justere lovbestemmelsen om samarbeidsavtalene i tråd med dette.

Økt samordning:

For å utvikle nødvendige tjenester og opptre som en likeverdig partner i helsefellesskapet bør kommunene i større grad samordne seg, dvs. at noen kommuner stiller i samarbeidsutvalget på vegne av en gruppe kommuner. Samordningen bør fortrinnsvis bygge på etablerte samarbeidsstrukturer mellom kommunene. Tilsvarende må helseforetak som favner flere sykehus sikre at disse opptrer samordnet i helsefellesskapet.

Bedre beslutningsprosesser:

Den formelle beslutningsmyndigheten vil som i dag ligge i helseforetakene og kommunene. Samtidig bør beslutningsprosessen i partnerskapet bli bedre og mer forpliktende enn den er i dag. Regjeringen og KS er enige om at det bør tilstrebes konsensusbeslutninger som kan forplikte partnerne i det videre arbeidet.

Sekretariat:

Et velfungerende sekretariat vil være et viktig virkemiddel for å sikre åpenhet og legitimitet i beslutningsprosessene, og oppnå konsensusbeslutninger.

Tydelige prioriteringer:

Regjeringen og KS mener at helsefellesskapene bør ha et særlig fokus på å utvikle gode tjenester for:

- Barn og unge
- Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer
- Skrøpelige eldre
- Personer med flere kroniske lidelser

Felles virkelighetsforståelse:

En viktig forutsetning for å planlegge og utvikle tjenester sammen er en felles virkelighetsforståelse. Regjeringen og KS vil tilrettelegge for at det fremskaffes bedre styringsinformasjon og framskrivningsverktøy som kan benyttes av helsefellesskapene.

Behov for lokale tilpasninger:

Forutsetningene for å yte tjenester er ulike i forskjellige deler av landet. Målet om likeverdige tjenester fordrer derfor at det må være rom for ulik organisering og lokale løsninger i oppgavedelingen mellom kommuner og helseforetak.

Innspill til neste Nasjonale helse- og sykehusplan:

Regjeringen og KS ønsker at neste Nasjonale helse- og sykehusplan skal bygge på innspill fra helsefellesskapene.

Oppfølging

Avtalen gjelder for planperioden 2020-2023. Avtalen gjelder til 31. desember 2023 eller til én av partene ønsker å si den opp. Oppsigelse skal gis med minst tre måneders varsel.

Regjeringen og KS anbefaler at kommuner og helseforetak innretter sitt samarbeid i tråd med prinsippene som helsefelleskapene skal bygge på, eller treffer beslutninger om dette, innen utgangen av 2020. Regjeringen vil innrette sin styring av de regionale helseforetakene i tråd med dette. KS vil i sine organer og nettverk oppfordre medlemmene i KS til å delta i helsefelleskapene i tråd med prinsippene beskrevet over.

Avtalen vil bli fulgt opp gjennom jevnlig kontaktmøter. Arbeidet skal evalueres årlig av regjeringen og KS i forbindelse med konsultasjonsordningen mellom regjeringen og kommunesektoren.

Oslo 23. oktober 2019

Helseminister Bent Høie

Leder KS Gunn Marit Helgesen

Partnerskapsmøtet torsdag 22. april 2021

Del 1: ÅPNING OG INNLEDENDE FOREDRAG

- Kl. 09.00 - 09.15 Velkommen til Tromsø!
Statsforvalter Elisabeth Vik Aspaker
- Kl. 09.15 - 09.45 Hva er viktig for meg - en brukerfortelling.
Innbyggerens helsetjeneste - hva forventes?
Representanter fra Brukerutvalget og Ungdomsrådet.
- Kl. 09.45 - 10.15 HODs forventninger til de nye helsefellesskapene
Statssekretær Anne Grete Erlandsen, Helse- og omsorgsdepartementet
- Kl. 10.15 - 10.40 Hva håper kommunesektoren vi skal oppå gjennom helsefellesskapene?
Bjørn Arild Gram, Styreleder KS
- Kl. 10.40 - 11.00 Pause
- Kl. 11.00 - 11.20 Hva betyr etablering av helsefellesskap for fastlegene?
Nils Kristian Klev, leder Allmennlegeforening, Den Norske Legeforening
- Kl. 11.20 - 12.00 Hvordan kan helsefellesskapene skape «innbyggerens helsetjeneste»?
Anita Schumacher, adm. direktør UNN og leder av OSO
Hogne Eidissen, kommunedirektør Senja og nestleder av OSO
- Kl. 12.00 - 13.00 Lunsj

Del 2: PARTNERSKAPSMØTET

- Kl. 13.00 - 15.45 Troms og Ofoten helsefellesskap er etablert!
- Konstituering Partnerskapsmøtet og Strategisk samarbeidsutvalg
- Mandat og vedtekter gjennomgås og vedtas
- Presentasjon av «Ishavserklæringen» og ordskifte om denne
- Ishavserklæringen vedtas og signeres av samarbeidspartnerne.
(Seremoniell sak med pressen tilstede)
- Kl. 15.45 - 16.00 Oppsummering og veien videre v/leder av Strategisk samarbeidsutvalg

Praktiske opplysninger.

Reise- og oppholdsutgifter:

For ordens skyld nevnes at reise- og oppholdsutgifter må dekkes av den enkelte deltakers kommune/virksomhet.

Deltakeravgift kr. xxx,-

Deltakeravgiften dekker møtekostnader, stor lunsjbuffet, pauseservering m.m.

Påmelding: Påmeldingsfrist: Snarest og senest innen 1. mars 2021.

Meld deg på elektronisk på <https://response.questback>.

Sted: Scandic Ishavshotell, Tromsø.

UTKAST

ISHAVSERKLÆRINGEN 2021-2023

Felles erklæring for partnerne i Troms og Ofoten helsefellesskap

Partnerne i helsefellesskapet er Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN), kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Evenes, Gratangen, Harstad, Ibestad, Karlsøy, Kvæfjord, Kvæningen, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Lødingen, Målselv, Narvik, Nordreisa, Salangen, Senja, Skjervøy, Storfjord, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø, samt fastlege- og brukerrepresentanter.

I Nasjonal Helse- og Sykehusplan 2020-2023 (NHSP) beskrives framtidens utfordringer knyttet til helse og omsorgstjenestene. NHSP konkluderer med at konsekvensene av de store demografiske endringene vi står overfor, kombinert med mangel på ressurser (både økonomiske og menneskelige) gjør at vi ikke kan fortsette å levere helse- og omsorgstjenester på samme måte som i dag. Vi må finne nye måter å levere tjenestene på, og endringstakten må opp.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og KS inngikk oktober 2019 en samarbeidsavtale om innføring av helsefellesskap for helseforetak og kommuner for at disse sammen lettere skal kunne planlegge og utvikle bedre helse- og omsorgstjenester. Brukere og fastleger skal involveres på alle nivå i den nye samhandlingsstrukturen. Målet er å skape mer sammenhengende og bærekraftige helsetjenester til personer som trenger tjenester fra både spesialist- og primærhelsetjenesten.

Partnerskapsmøtet i Troms og Ofoten helsefellesskap har drøftet og erkjent partnernes felles utfordringer, og vedtatt Ishavserklæringen 2021-2023. Ishavserklæringen bygger på prinsippene i partnerskapsavtalen mellom HOD og KS, og NHSP. Overordnet mål er helhetlige og sammenhengende pasientforløp, hvor visjonen er;

«Innbyggerens helsetjeneste - en god og trygg helsetjeneste basert på innbyggernes behov og premisser»

Erklæringen er vedtatt i Partnerskapsmøtet 22. april 2021, og gir hovedretning for samarbeidet i Troms og Ofoten helsefellesskap i perioden 2021-2023.

Troms og Ofoten helsefelleskap vil

➤ *Satse på felles innsats for helsetjenester til personer med sammensatte behov*

- ✓ Arbeide for at helsetjenesten er basert på prinsippene personsentrert, helhetlig og proaktiv
- ✓ Sørge for et tett og forpliktende samarbeid mellom fastleger, kommuner og UNN
- ✓ Ta i bruk teknologi og digitale løsninger som understøtter tjenesten og muliggjør samhandling

➤ *Satse på forebygging og egenmestring som en viktig del av innbyggerens helsetjeneste*

- ✓ Styrke forebyggings- og folkehelseperspektivet i utøvende tjeneste
- ✓ Sørge for gode tilbud om læring og mestring
- ✓ Dele kunnskap om og konkrete erfaringer med forebyggende tiltak med god effekt på egenmestring og folkehelse

➤ *Satse på felles innsats for å sikre nok helsepersonell med riktig kompetanse i alle ledd av helsetjenesten*

- ✓ Sørge for utdanning av og kompetanseutvikling for helsepersonell
- ✓ Sørge for kompetansedeling på tvers av og innad i tjenestenivåene
- ✓ Arbeide for rekruttering og stabilisering av helsepersonell

Tromsø 22. april 2021

For Balsfjord kommune:

For Evenes kommune:

For Ibestad kommune:

For Kvænanen kommune:

For Lyngen kommune:

For Narvik kommune:

For Senja kommune:

For Sørreisa kommune:

Brukerrepresentant:

For Bardu kommune:

For Gratangen kommune:

For Karlsøy kommune:

For Kåfjord kommune:

For Lødingen kommune:

For Nordreisa kommune:

For Skjervøy kommune:

For Tjeldsund kommune:

Fastlegerepresentant:

For Dyrøy kommune:

For Harstad kommune:

For Kvæfjord kommune:

For Lavangen kommune:

For Målselv kommune:

For Salangen kommune:

For Storfjord kommune:

For Tromsø kommune:

For UNN HF:

Etablering av Troms og Ofoten Helsefellesskap

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023

Kommunestyremøte xx. februar 2021.

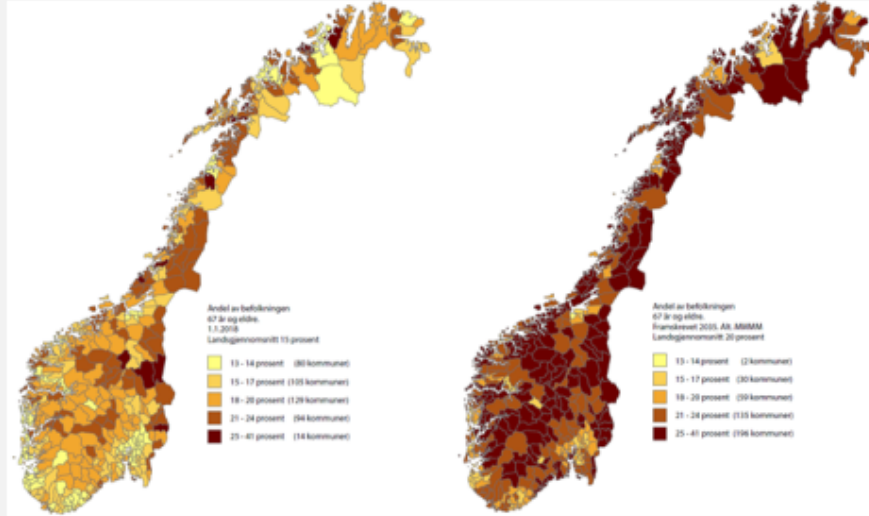
Ola Normann

Kommunedirektør

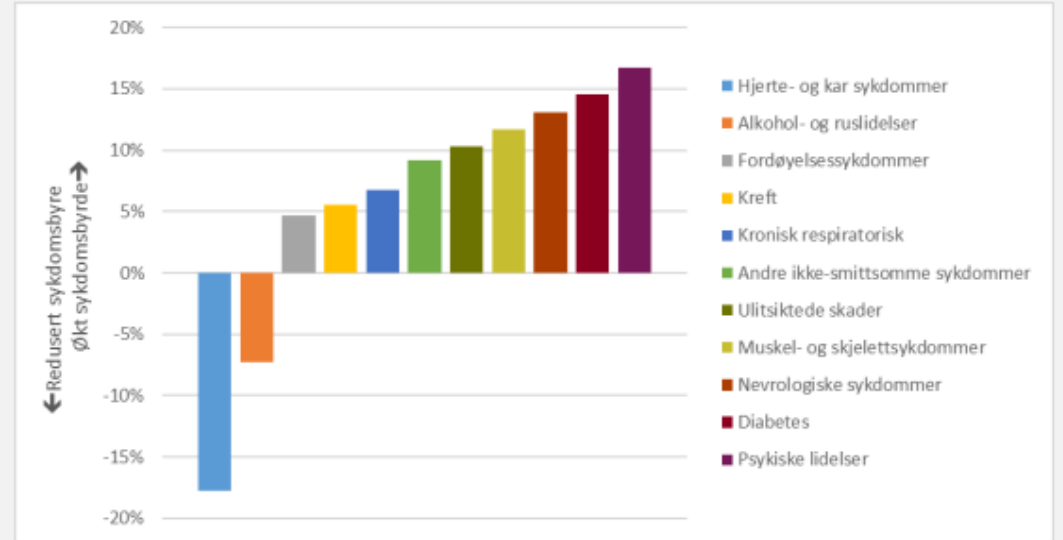

Vi står overfor store utfordringer

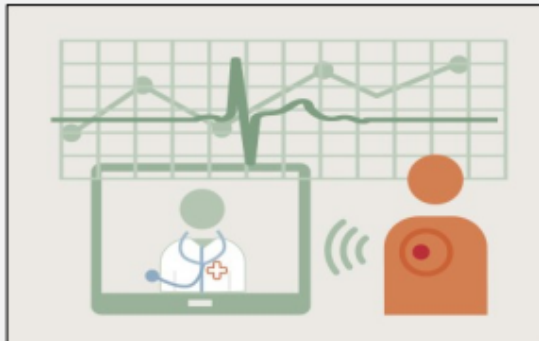
Vi blir flere og eldre

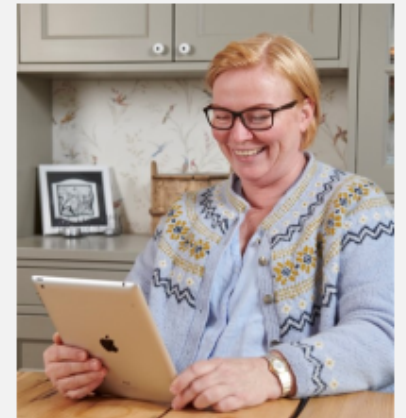
Flere trenger behandling lengre*

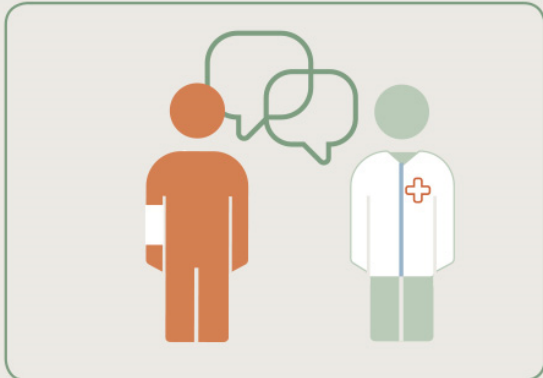
Teknologi – økte muligheter og økte kostnader

Pasienten forventer mer

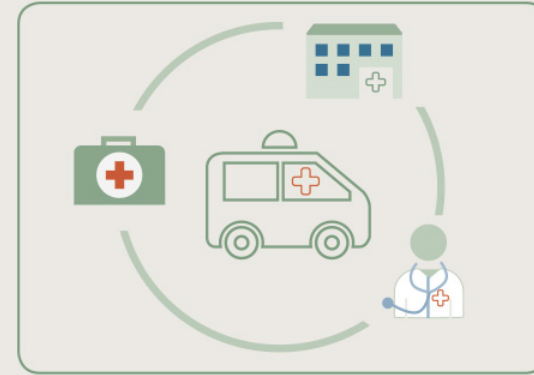
Hvor vil vi?

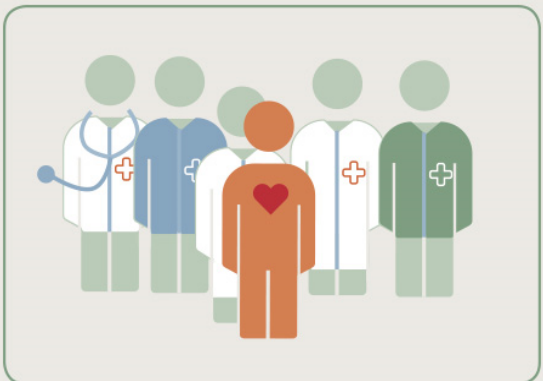
Pasienten er aktiv deltager

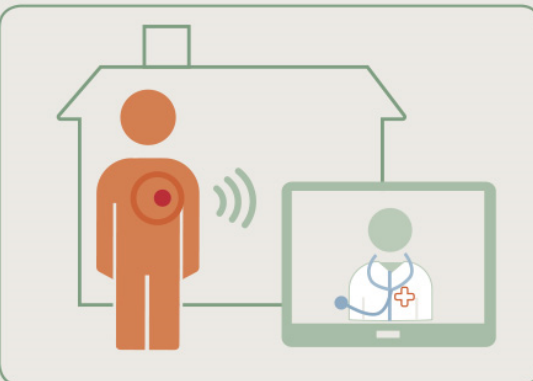
Helhetlige og sammenhengende tjenester

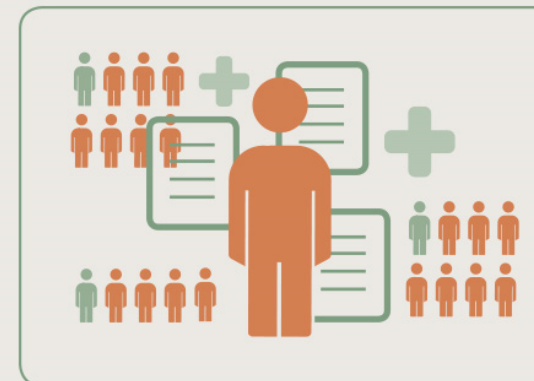
En sammenhengende akuttmedisinsk kjede

Sårbare pasienter møtes med team

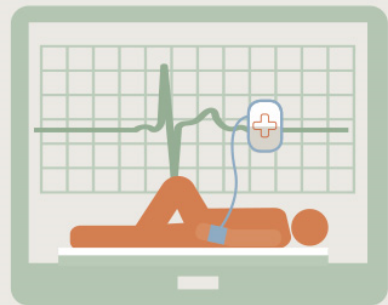

Spesialisthelsetjenester i hjemmet

Bruk av helsedata til det beste for fellesskapet

Forutsetninger som må være oppfylt

Mål for digitalisering knyttes til mål for pasientbehandling

Videreutvikle finansieringsordningene

Redusere uønsket variasjon

Sikre tilstrekkelig og riktig kompetanse

NASJONALE FØRINGER

- Bedre felles planlegging
- Mål og forventninger
- Kultur for samarbeid
- Prioritere barn og unge, alvorlig psykisk syke, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser
- Det utadvendte sykehus
- Spille inn til neste plan

ORGANISERING

- Tre nivåer
- Fastlegene med
- Beslutningsprosess
- Samordning
- Sekretariat

NASJONAL TILRETTELEGGING

- Veiledning
- Bedre styringsinfo
- Bedre framskrivningsverktøy
- Tydeliggjøre lokalt handlingsrom

TILTAK SOM KOMMER ALLE PASIENTER TIL GODE

- Bedre IKT-systemer
- Gode inn- og utskrivningsprosesser
- Metodikk for pasientforløp
- Gjensidig konsultasjon/ beslutningsstøtte

HELSEFELLESSKAP

I helsefellesskapene skal representanter fra helseforetak, kommuner, lokale fastleger og brukere møtes for å planlegge og utvikle tjenestene sammen.

PARTNERSKAPSMØTET

Politisk og administrativ toppledelse i kommuner og helseforetak

Arlig møte for å forankre retning

STRATEGISK SAMARBEIDSUTVALG

Administrativ og faglig ledelse i kommuner og helseforetak

Utvikle strategier og handlingsplaner

Håndtering av saker og løpende beslutninger

FAGLIG SAMARBEIDSUTVALG

Helsepersonell og brukere

Utvikle prosedyrer og tjenestemodeller

Barn og unge

Personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer

Personer med flere kroniske lidelser

Skrøpelige eldre

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
3/21	Nordreisa helse- og omsorgsutvalg	28.01.2021
15/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Godkjenning av Hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune for Distriktsmedisinsk senter (DMS)

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune for Distriktsmedisinsk senter (DMS)

Saksprotokoll i Nordreisa helse- og omsorgsutvalg - 28.01.2021

Behandling:

Terje Olsen (H) fremmet følgende forslag:

1. Det vises til hovedavtalens punkt 3. Helse- og omsorgsutvalget ber kommunedirektøren ta initiativ til at det etableres nye spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms i samarbeid med UNN HF og Helse Nord HF.
2. Helse- og omsorgsutvalget viser til at antallet sykestuesenger er redusert fra 4 til 2. Utvalget ber om tilbakemelding på hva dette betyr for helsetilbudet i Nordreisa, det være seg antall innleggelser ved UNN og betydningen for ambulanseberedskapen

Innstillingen med tilleggsforslag fra Terje Olsen (H) enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Utkast til hovedavtale og underavtaler som regulerer dialyse, fødeavdeling, røntgen, hudbehandling og rehabilitering ved Distriktsmedisinsk senter godkjennes.

1. Det vises til hovedavtalens punkt 3. Helse- og omsorgsutvalget ber kommunedirektøren ta initiativ til at det etableres nye spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms i samarbeid med UNN HF og Helse Nord HF.
2. Helse- og omsorgsutvalget viser til at antallet sykestuesenger er redusert fra 4 til 2. Utvalget ber om tilbakemelding på hva dette betyr for helsetilbudet i Nordreisa, det være seg antall innleggelser ved UNN og betydningen for ambulanseberedskapen

Kommunedirektørens innstilling

Utkast til hovedavtale og underavtaler som regulerer dialyse, fødeavdeling, røntgen, hudbehandling og rehabilitering ved Distriktsmedisinsk senter godkjennes.

Saksopplysninger

Distriktsmedisinsk senter Nord-Troms (DMS) startet som et prosjekt i 2003/2004. Det gikk over fra prosjekt til normal drift i 2012.

Visjonen for DMS er gode helsetjenester der folk bor gjennom gjensidig samhandling og kompetanseutvikling mellom første- og andrelinjetjenesten.

DMS har som mål å gi et faglig fullverdig tilbud av spesialisthelsetjenester rettet mot innbyggerens behov.

DMS er en arena for samhandling mellom kommuner, helseforetak, videregående, høyskolen og universitet.

Hovedavtalen og underavtalene som regulerer driften av DMS ble undertegnet i 2011. Avtalene ble sagt opp av UNN i 2017 i forbindelse med ønske om å redusere sengeantallet og dreie mer av driften på rehabiliteringen fra døgn til dag samt utadrettet drift i tråd med måten pasient sentrert helse team arbeider. Et fellesmål var å få et mer kostnadseffektiv drift. Antall senger på rehabiliteringen er nå redusert fra 6 til 3 senger. Reduksjon i antall senger gir ikke økonomisk innvirkning på finansieringen av Rehabiliteringen. UNN vil benytte frigjorte ressurser som følge av reduksjon i antall senger til arbeid med pasientsentrert helseteam, PSHT.

Vi legger nå frem nytt avtale utkast. UNN har godkjent disse avtalene.

Avtalen:

Viser til vedlegg avtaleutkast.

I løpet av 2020 har Nordreisa kommune hatt flere møter med UNN. Vi har også vært i dialog med samarbeidskommunene Kåfjord, Kvæningen og Skjervøy. Det har vært orienteringer i Helse- og omsorgsutvalget underveis.

Hovedavtalen videreformidles lik tidligere avtale.

Underavtalene som regulerer hudpoliklinikk, røntgen, dialysen og føden videreformidles. Avtalene vil inneholde noen endringer i ordlyd siden utkastene har tatt utgangspunkt i avtalene med DMS Midt-Troms.

Underavtale om rehabilitering er midlertidig og var i utgangspunktet tenkt å gjelde frem til desember 2020, deretter avløses av ny avtale som også regulerer drift av PSHT, jf. pkt. 8. På grunn av pandemi og lite fremdrift i arbeidet omkring nytt avtale utkast er ikke arbeidet påbegynt. Det er ikke tenkt overført nye midler til PSHT. UNN har redusert rehabiliteringen fra 6 til 3 senger pga. lite belegg. «Av de stillingene UNN disponerer bør det legges til grunn en fordelingsnøkkel mellom rehabiliteringsavdelingen og pasient sentrert helse team på hhv. 60:40 av tilgjengelige ressurser. Avtalen må gi rom til fleksibilitet», jf. 4.5. PSHT skal utarbeides etter lokale tilpasninger.

Økonomi:

Videre er det budsjett avtalene fra 2011 gjennomgått. Disse har vært deflator justert hvert år etter satser fra statsbudsjettet gjeldende år. Det er laget forslag til nytt budsjett, basert på regnskapstall fra de siste årene.

Totaltilskudd for DMS:

Total budsjett 2019	Regnskap 2019	Forslag budsjett 2021
inntekter fra UNN	Inntekter fra UNN	
-16 315 880	-15 716 000	-18 190 100

2019 budsjettet må deflatorjusteres med 2 år for å kunne sammenlignes med budsjett 2021. Store deler av avviket i inntektene 2019 skyldes dialysen som faktureres etter faktisk forbruk.

Tilskudd avdelingsvis:

	2011	2021
Hudpoliklinikk	545 744	793 000
Røntgen	32 200	113 600
Føden	2 672 000	4 367 000
Rehabilitering, OGT	6 401 650	9 889 000
Dialysen		1 687 500
Administrasjon	521 300	1 340 000

Husleie benytter en standard leie pris inkludert vaktmester og renhold. Dette gir spesielt utslag på røntgen. Kvadratmeter prisen for leie er på 1743 kroner. Det er uklarer hvordan fordelingen på husleie ble gjennomført i 2011. Forslaget i den nye avtalen er basert på fastsatt kvadratmeterpris for alle UNN tjenestene.

Ombygging av røntgenrom. Kommunestyrevedtak 122/20, pkt. 3, godkjenner Nordreisa kommune at ubrukte investeringsmidler på kroner 700.000 omdisponeres til ombygging av røntgenrom ved Sonjatun DMS. I pkt. 4 ber kommunestyret administrasjonen om å forhandle med UNN om justert husleie for DMS som følge av ombygging av røntgenrom på Sonjatun. Det er sendt henvendelse til UNN vedr. økt husleie, men det er ikke kommet noen avklaring.

Vurdering

Nordreisa kommune har fått gjennomslag for det vi ønsker i avtalene. Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret godkjenner avtalen.

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCEVIESSU

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

HOVEDAVTALE MELLOM
UNIVERSITETSSYKEHUSET I NORD-NORGE HF
OG NORDREISA KOMMUNE OM
DESENTRALISERTE SPESIALISTHELSETJENESTER
VED DISTRIKTSMEDISINSK SENTER NORD-TROMS

1. Avtaleparter

Denne avtalen er inngått mellom:

Nordreisa kommune
Postboks 174
9156 Storslett

og

Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Postboks 100
9038 Tromsø

2. Bakgrunn for avtalen

Denne avtalen regulerer organiseringen av tilbud om spesialisthelsetjenester ved Distriktsmedisinsk senter, Nord-Troms, (DMS Nord-Troms), i et samarbeid mellom Nordreisa kommune og Universitetssykehuset i Nord-Norge HF (UNN).

På avtaletidspunktet skal DMS Nord-Troms primært tilby tjenester til kommunene: Kvæningen, Skjervøy, Kåfjord og Nordreisa.

Ved ledig kapasitet kan UNN benytte plasser ved DMS Nord-Troms også for pasienter fra andre kommuner enn de nevnte. Før dette gjøres skal UNN informere og diskutere med ledelsen ved DMS Nord-Troms.

3. Målsettinger for samarbeidet

- a) Samarbeidet skal legge til rette for at innbyggerne i Nord-Troms får et desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud innen fagfelt der dette er hensiktsmessig
- b) Samarbeidet skal sikre at brukerne får et spesialisthelsetjenestetilbud som er forsvarlig og av samme høye kvalitet som tilsvarende tilbud på sykehusene i UNN
- c) Tilbudet skal gi brukerne bedre tilgjengelighet til spesialisthelsetjenesten
- d) Tilbudet skal legge til rette for et godt samarbeid og optimal ressursutnyttelse mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten
- e) Tilbudet skal bidra til helhetlige pasientforløp
- f) Partene forplikter seg til å informere hverandre om endringer i egen virksomhet som kan ha betydning for samarbeidet etter denne avtalen og underavtalene.

4. Utfyllende avtaler og vedlegg

Denne avtalen er supplert av utfyllende avtaler, heretter kalt underavtaler, for de enkelte spesialisthelsetjenestene. Disse avtalene skal blant annet inneholde en beskrivelse av de respektive tjenestene, omfanget av dem, kriterier for inklusjon/eksklusjon og hvilken behandling som skal tilbys pasienter ved DMS Nord-Troms.

På avtaletidspunktet foreligger følgende underavtaler:

- *Underavtale for desentralisert røntgentilbud ved DMS Nord-Troms*
- *Underavtale for desentralisert hudbehandlingstilbud ved DMS Nord-Troms*
- *Underavtale for Rehabiliteringsenheten ved DMS Nord-Troms*
- *Underavtale om desentralisert fødetilbud ved DMS Nord-Troms*
- *Underavtale om desentralisert dialysetilbud ved DMS Nord-Troms*
- *Avtale om drift av sykestuesenger.*

Underavtalene skal være i tråd med bestemmelser i denne avtalen og skal for de ulike pasientgruppene utarbeides i et samarbeid mellom Nordreisa kommune og aktuelle klinikker ved Universitetssykehuset i Nord-Norge HF. Ved utvikling og etablering av nye tjenester lages egne avtaler.

Dersom UNN, midlertidig eller varig, ønsker å tilby andre spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms inngås det egen avtale om leie av lokaler.

Det til enhver tid gjeldende budsjett for DMS Nord-Troms er vedlegg til denne avtalen. Endringer i budsjettet som ikke strider mot bestemmelser og prinsipper i denne avtalen kan foretas uten at endringene regnes som endringer i avtalen. Det samme gjelder for underavtalene og tilhørende budsjetter.

I tilfelle konflikt mellom underavtalene og denne avtalen skal denne avtalen ha forrang, med mindre annet er skriftlig avtalt for det enkelte forhold.

5. UNNs styringsrett

Direktøren ved UNN har overordnet ansvar for de desentraliserte spesialisthelsetjenestene ved DMS Nord-Troms. Nærmere bestemmelser om medisinskfaglig ansvar og behandlingsansvar finnes i de enkelte underavtalene.

Leder ved DMS Nord-Troms skal være ansatt i Nordreisa kommune. Lederen rapporterer til kommunedirektøren i kommunen og til UNN ved leder for samhandlingsavdelingen og aktuelle kliniksjefer. Det skal rapporteres på aktivitet og økonomi og andre driftsforhold i henhold til rapporteringsrutinene i UNN.

UNN har myndighet til å regulere omfanget og bruk av spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms, og skal fortløpende vurdere tjenestene i forhold til; Pasientsikkerhet, kvalitet og forsvarlig virksomhet.

6. Ansvarsforhold

Ansvarsforholdene på alle nivåer skal være klart og tydelig definert. Partene forplikter seg til å bidra til at eventuelle uklarheter knyttet til ansvar for tjenester, pasienter eller andre forhold blir avklart så raskt som mulig. Dersom det er behov for det, skal avklaringer av ansvarsforhold tas inn i den aktuelle underavtalen.

Endringer i lov, forskrift, veiledende retningslinjer og rutiner settes umiddelbart inn i avtaler av systemansvarlige i UNN på de respektive fagområder og i samarbeid med DMS Nord – Troms.

6.1. Medisinsk-faglig ansvar

Alt helsepersonell skal utføre sitt arbeid på en forsvarlig måte i henhold til lover og regelverk, samt etiske krav til forsvarlig virksomhet.

UNN har det overordnede medisinskfaglige ansvar for spesialisthelsetjenestene etter denne avtalen og underavtalene.

UNN har ansvar for å sikre at retningslinjer, prosedyrer, e-læringskurs med mere som tilbys klinikker/avdelinger ved UNN Tromsø også tilbys personale ved DMS Nord-Troms i den utstrekning dette vurderes som nyttig og/eller nødvendig. Utgifter til kurs, kompetanseheving og opplæring dekkes av UNN etter nærmere avtale med DMS-et.

6.2. Systemansvar

6.2.1. UNN

UNN har ansvar for å oppfylle lovkrav som skal sikre at spesialisthelsetjenester som ytes ved DMS Nord-Troms er forsvarlige, jf. lov om spesialisthelsetjenesten § 2-2.

UNNs systemansvar skal minimum omfatte følgende:

- a) Hovedansvar for etablering og vedlikehold av rutiner, faglige prosedyrer, retningslinjer og veiledere for de enkelte tjenestene i samarbeid med Nordreisa kommune og DMS Nord-Troms
- b) Sikre helhetlige pasientforløp gjennom gode informasjons – og kommunikasjonsrutiner mellom UNN og DMS Nord-Troms
- c) Etablering av gode rutiner for ivaretagelse og forsvarlig behandling av pasientinformasjon i samarbeid med Nordreisa kommune og DMS Nord-Troms
- d) Sikre at dokumentasjons - og informasjonsbehandling kan foregå elektronisk
- e) Kvalitetssikring av medisinsk teknisk utstyr som benyttes i utførelsen av desentraliserte spesialisthelsetjenester
- f) Nødvendig løpende veiledning og opplæring i henhold til spesialisthelsetjenestelovens bestemmelser
- g) Ivaretagelse av arbeidsgiveransvar for personell som er ansatt ved UNN
- h) Utvikling av faglige nettverk innen ulike fagområder
- i) Legge til rette for systematisk anvendelse av telemedisinske løsninger

UNN har i samarbeid med Nordreisa kommune ansvar for å utarbeide underavtaler for de enkelte spesialisthelsetjenestene, samt for å evaluere og oppdatere disse, jf. denne avtalens punkt 4.

6.2.2. Nordreisa kommune

Nordreisa kommunes systemansvar skal minimum omfatte følgende:

- a) Daglig drift av det distriktsmedisinske senteret
- b) Etablering og vedlikehold av nødvendige lokaler og utstyr i samarbeid med UNN
- c) Tilrettelegging av veiledning fra UNN
- d) Samarbeide med UNN om etablering av gode rutiner for ivaretagelse og forsvarlig behandling av pasientinformasjon
- e) Sikre at dokumentasjons - og informasjonsbehandling kan foregå elektronisk
- f) Samarbeide med UNN ved utarbeidelse og vedlikehold av rutiner og faglige prosedyrer for de enkelte tjenestene
- g) Sikre at ansatte har nødvendig kompetanse og avsette nødvendige ressurser til opplæring og veiledning. Tilsetninger av nøkkelpersonell skal drøftes med UNN. Som nøkkelpersonell regnes enhetsleder DMS, lege tilknyttet Rehabiliteringsenheten, avdelingsleder fødestue og sykepleiere ved dialysetilbudet
- h) Medvirkning til drift av etablerte faglige nettverk og utvikling av nye nettverk/lærings- og mestringsarenaer i Nord- Troms i samarbeid med UNN
- i) Ivaretagelse av arbeidsgiveransvar for ansatte i Nordreisa kommune som arbeider ved DMS Nord-Troms

Nordreisa kommune har i samarbeid med UNN ansvar for å utarbeide underavtaler for de enkelte spesialisthelsetjenestene og å evaluere og oppdatere disse, jf. denne avtalens punkt 4.

6.3. Ansvar for journalføring og rapportering

Den som yter helsehjelpen skal gjøre de nødvendige nedtegnelser om dette i pasientens journal ved den virksomheten vedkommende er ansatt.

Pasientopplysninger kan ellers utveksles på forespørsel iht. gjeldende regelverk.

Ytterligere detaljer vedrørende dokumentasjonsplikten fremgår av underavtalene etter behov.

Det skal rapporteres på aktivitet og økonomi og andre driftsforhold i henhold til rapporteringsrutinene i UNN.

6.4. Dataansvar

UNN og Nordreisa kommune er dataansvarlige for sine journalsystemer etter lov om behandling av helseopplysninger ved ytelse av helsehjelp (pasientjournalloven) § 2 e), jf personvernforordningen artikkel 4 nr 7.

Dersom det er aktuelt at den ene part behandler pasientopplysninger som den annen part har databehandlingsansvaret for, skal dette reguleres i egne databehandleravtaler, jf personvernforordningen artikkel 28.

6.5. Ansvar ved nødvendig bygningsendring

Der driften av DMS tjenester krever større endringer i form av ombygging, skal påkostningene drøftes særskilt mellom partene.

7. Samarbeidsmøter

Partene forplikter seg til å avholde regelmessige samarbeidsmøter på ledernivå for å diskutere strategiske-, drifts- og økonomiske forhold eller andre forhold knyttet til denne avtalen eller underavtalene, minst en gang per år. Normalt legges slike møter til januar eller februar hvert år.

Samarbeidsmøter på tjenestenivå er regulert i underavtalene.

Nordreisa kommune har ansvar for å innkalle til slike møter.

8. Finansiering og budsjett

De aktuelle tjenestene skal finansieres i samarbeid mellom partene og reguleres hovedsakelig i underavtalene knyttet til de enkelte tjenester.

Det skal utarbeides budsjett for hver tjeneste samt for den totale driften av DMS Nord-Troms. Budsjettene skal regnes som del av avtaleverket mellom partene og inngår i klinikkbudsjettene ved UNN.

UNN gir tilskudd til drift av tjenester som omhandles av denne avtalen.

Tilskuddet justeres hvert år framover med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år, (avtale om dialyse avviker her).

Dersom budsjettsituasjonen fører til at driften må reduseres skal det være drøftinger mellom partene.

Dersom avtalepartene for øvrig ser behov for å justere tilskuddene utover deflatoren skal dette gjøres gjennom forhandlinger. Eventuelle forhandlinger

må meldes til hver av partene innen 1. mai i driftsåret. En eventuell økning / reduksjon av tilskuddet vil gjelde fra tidspunkt skriftlig ønske om revidering av avtale har blitt stilt.

Behov for nytt utstyr til verdi over kr 100 000 meldes til UNN innen 1. mai i driftsåret. Behov for utstyr under kr 100 000,- behandles på samme måte som for UNN HF's øvrige enheter og utstyrsbehov meldes til aktuell klinikkssjef.

Betaling av tilskudd skjer fire ganger pr år. Nordreisa kommune er ansvarlig for å sende godkjent faktura til UNN. Forfall på fakturaene settes til hhv 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november hvert år. Den enkelte faktura skal omfatte samlet tilskudd for perioden.

Ved betalingsforsinkelser kan Nordreisa kommune kreve rente i henhold til Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976 nr. 100.

Detaljert regnskap skal sendes UNN for hvert driftsår innen 15. februar påfølgende år.

9. Varighet, endring og oppsigelse av avtalen

Denne avtalen gjelder fra den er underskrevet av partene og i fire år.

Avtalen kan endres ved enighet mellom partene. Endringer i avtalen skal gjøres skriftlig, dateres og underskrives av partene.

Partene forplikter seg til å gjøre endringer i hele eller deler av avtalen som følge av endringer i lov, forskrift, veiledere eller ved endringer av rutiner og/eller organisasjonsendringer som har betydning for avtalen. Det samme gjelder for de enkelte underavtalene.

Begge parter kan si opp denne avtalen med 12 måneders varsel. Varsel om oppsigelse skal være skriftlig. Oppsigelsestiden løper fra og med måneden etter skriftlig oppsigelse er sendt. Oppsigelse av denne avtalen medfører også terminering av alle underavtaler vedrørende de enkelte tjenestene (se avtalens punkt 4), med mindre partene bestemmer noe annet for en eller flere tjenester.

Dersom avtalen ikke sies opp i avtaleperioden eller innen periodens utløp, fortsetter avtalen å løpe for to nye år.

10. Tvist

Uenighet mellom partene om forhold knyttet til denne avtalen skal forsøkes løst ved forhandlinger.

Dersom forhandlinger ikke fører frem skal tvisten bringes inn for de ordinære domstoler. Verneting for tvist etter denne avtalen er Nord-Troms tingsrett.

11. Dato og signatur

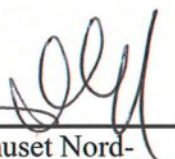
Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvor partene beholder hvert sitt.

Sted og dato:

For Nordreisa kommune

Sted og dato:

For Universitetssykehuset Nord-
Norge

 Markus Rumpstedt
17-12-2020

Vedlegg til hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om
desentraliserte spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms -2020

Budsjett Administrasjonen 2021

Lønnsutgifter inkl. pensjon	970 000	
Husleie	70 000	
Driftskostnader Administrasjon	100 000	
Sum utgifter	1 140 000	
Sum inntekter		1 140 000

UNN gir et årlig tilskudd for administrering av DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Administrasjon -

En spesifisering av arbeidsoppgaver sekretær:

Sekretær har ansvar for å besvare telefoner, skrive brev og andre dokumenter og utføre forefallende administrative arbeidsoppgaver. Sekretæren har ansvar for lønnskjøring og attestere regninger samt finne vikarer ved fravær i turnus.

En spesifisering av arbeidsoppgaver Leder for DMS:

Leder skal påse at det driftes i henhold til gjeldende avtalene, jobbe utadrettet mot samarbeidspartnere på UNN, i nabo kommunene og internt i vertskommunen. Leder har også personalansvar og økonomiansvar.

UNN har personalansvar for røntgen.

Lønnskostnader

			Totalt
Administrasjon	Leder 75 % Sekretær 50 % Pensjon	800 000 170 000	970 000
OGT/Rehabiliteringen	Lønn i faste stillinger (55 % av 8 ÅV Sykepleier, 55 % av 4 ÅV hjelpepleier) Lønn Ergo Fysio Logoped Avtale festet tillegg Pensjon Vikarer	3 967 000 1 830 000 685 000 1 200 000 450 000	8 132 000
Hud	Lønn (0,8 ÅV sykepleier) Vikar Pensjon	445 000 20 000 90 000	555 000
Røntgen			
Fødeavdelingen	Lønn faste stillinger (3 jordmødre) 5 % av 8 ÅV spl og 5% av 4 ÅV hjelpepleier Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	2 200 000 330 000 200 000 538 000	3 268 000
Dialyse	Lønn faste stillinger (1,7 ÅV) Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	960 000 80 000 150 000 215 000	1 405 000
TOTALT			14 330 000

Leiekostnader

Leiekostnader inneholder Elektrisk energi, oppvarming, vedlikehold, avgifter og forsikring. Her inngår også renhold, rengjøringsmidler og div. forbruksmateriell.

Her er samme arealene som ble målt opp i 2011 benyttet. Her er fysisk areal sammenlignet med bruksfaktor i prosent.

Leieprisen er på 1743 kroner per m2.

Bruksprosenten er bare på 70 % på føden på grunn av at deler av lokalene brukes til kommunale tjenester.

	M2	Bruksprosent	
Administrasjon, 2 stk. kontor	40	100	70 000
OGT/Rehabilitering Kontor Ergo, fysio, lege, logoped	345	100	601 000
Hudpoliklinikk	128	100	223 000
Røntgen	43	100	75 000
Fødeavdelingen	390	70	476 000
Dialyse	102	100	180 000

Driftskostnader

Administrasjon	100 000	Telefoni Kontorrekvisita Kontorutstyr
OGT	1 156 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr
Hud	125 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Kontorrekvisita Telefon Hospitering
Røntgen	38 650	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy
Fødeavdeling	623 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Hospitering
Dialyse	102 500	Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Telefon Kurs Hospitering

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCEVIESSU

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

Underavtale for desentralisert dialysetilbud ved DMS Nord-Troms

1. Avtaleparter

Denne avtalen er inngått mellom Nordreisa kommune og Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN HF), og er en underavtale til den overordnede avtalen om tjenester levert fra UNN HF til DMS-Nord-Troms.

Kontaktinformasjon:

NORDREISA KOMMUNE	FORETAKSNR. 943350833	UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD NORGE HF	FORETAKSNR. 983974899
BESØKSADRESSE HELSESENTERET SONJATUN 9151 STORSLETT		BESØKSADRESSE: SYKEHUSVEIEN 38	
POSTBOKS 174	TELEFON 77 77 07 00	POSTADRESSE POSTBOKS 6060	TELEFON 07766
POSTNR. / STED 9156	TELEFAX 77 77 07 01	POSTNUMMER/STED 9038 TROMSØ	TELEFAX
PARTSREPRESENTANT: KOMMUNEDIREKTØR STEDFORTREDER: LEDER DMS NORD-TROMS		PARTSREPRESENTANT: DIREKTØREN STEDFORTREDER: KLINIKKSJEF MEDISINSK KLINIKK	

Beskrivelse av tjenesten

Avtalen regulerer organisasjon og drift av dialyseenhet ved DMS Nord-Troms. På avtaletidspunktet omfatter tjenesten følgende:

1.1. Behandlingskapasitet

4 dialysemaskiner, drift 4 dager i uka.

1.2. Kompetanse og ressurser

På avtaletidspunktet har tjenesten 1,7 årsverk fordelt på 5 sykepleiere i stillingsprosent fra 10 - 60 %

Endringer i omfang eller innhold i tjenesten og som antas å være innenfor rammene for denne avtalen kan gjøres uten at det må gjøres endringer i avtalen.

Dialysetjenesten ledes faglig av seksjonsoverlege og seksjonssykepleier ved dialyseavdelingen UNN. Administrativt ledes den av leder ved DMS Nord-Troms

1.3. Økonomi

UNN gir et årlig tilskudd for drift av dialysetilbudet ved DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune.

Dersom avtalepartene for øvrig ser behov for å justere tilskuddene utover deflatoren skal dette gjøres gjennom forhandlinger. Eventuelle forhandlinger må meldes til hver av partene innen 1. mai i driftsåret. En eventuell økning/reduksjon av tilskuddet skal gjelde fra tidspunkt skriftlig ønske om revidering av avtale har blitt stilt.

Innkjøp og vedlikehold av utstyr: Se Hovedavtalen.

Rutiner for fakturering: Se Hovedavtalen.

Det skal utarbeides årlig budsjett for dialysetilbudet. Vedtatt budsjett skal regnes som vedlegg til denne avtalen.

2. Ansvarsforhold

2.1. Nordreisa kommunes ansvar

Nordreisa kommune ansetter og har arbeidsgiveransvar for personell som skal jobbe på dialysen. Ansettelse skal gjøres i samarbeid mellom seksjonssykepleier ved dialyseavdelingen og leder DMS.

Nordreisa kommune er ansvarlig for de løpene lønnsutgiftene

Dersom personale som har arbeidet med oppgaver tilknyttet dialysetjenesten settes til andre oppgaver fordi dialysetjenesten reduserer aktiviteten skal lønnsutgifter ikke belastes UNN. Nordreisa kommune sender melding til UNN om slik endring i arbeidsoppgavene.

Nordreisa kommune sørger for innredning og vedlikehold av lokaler. I tilfelle større ombygginger eller lignende skal Nordreisa kommune stå ansvarlig for arbeidene.

2.2. Universitetssykehuset Nord- Norges ansvar

UNN har det medisinskfaglige ansvar for dialysetjenesten ved DMS Nord-Troms.

UNN har ansvar for aktivitetsnivået og beregner årlig plantall.

UNN har ansvar for kvalitativt god drift ved ambulerende eller tilsyn av pasienter på annen tilfredstillende måte, for eksempel ved bruk av e-helseløsninger.

UNN har faglig og økonomisk ansvar for opplæring og kompetanseutvikling for personale tilknyttet dialysetjenesten ved DMS Nord-Troms. Seksjonssykepleier og seksjonsoverlege på UNN har ansvaret for å informere ansatte om nye behandlingsrutiner, kurs og hospitering når dette er nødvendig. Se Hovedavtalen pkt 6.1 for nærmere presisering av UNNs ansvar.

UNN HF faktureres for faktiske lønnsutgifter fire ganger årlig.

UNN HF betaler for kostnader knyttet til ombygging og inventar til innredning av lokaler etter egne avtaler.

UNN betaler for leie av hus og for forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader. Tilskuddet justeres hvert år framover med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år.

UNN HF betaler kostnader knyttet medisinske forbrukervarer og medisiner.

UNN HF betaler for medisinsk teknisk vedlikehold og bruk av maskiner.

UNN lager og gjør kjent rutiner for innsending av faktura og øvrige ordninger knyttet til betaling etter denne avtalen.

3. Henvendelser vedrørende avtalen

Kommunedirektøren i Nordreisa kommune og klinikkjef ved Medisinsk klinikk UNN HF er kontaktpersoner.

Dersom en av partene gjør endring i hvem som skal være kontaktperson skal den andre part underrettes straks.

4. Avtalens varighet

Avtalen gjelder fra den er underskrevet og i fire år. Med mindre avtalen sies opp eller det avtales andre endringer i avtalens varighet fornyes avtalen for to nye år.

5. Oppsigelse av avtalen

Hver av partene kan be om forhandlinger og evalueringer av avtalen og bestemmelser i avtalen.

Begge parter har anledning til å si opp avtalen med 12 måneders varsel.

6. Samarbeidsmøter

I tillegg til samarbeidsmøter som nevnt i hovedavtalen pkt 7 skal det være jevnlig møter for å avklare driftsmessige forhold. Disse skal foregå ved personalmøter på videokonferanse, samt at personale fra dialysen i Tromsø drar til Sonjatun på oppfølgingsmøter.

7. Betalingsbestemmelser

Nordreisa kommune fakturerer UNN HF for faktiske lønns-, drifts- og opplæringsutgifter fire ganger årlig. 1 2020 er lønnskostnadene tilsvarende 1,7 årsverk. Den enkelte faktura skal inneholde spesifikke lønnsutgifter og øvrige spesifikasjoner for driftsutgifter. For øvrig dekkes utgifter slik det fremkommer av punkt 3 i avtalen.

Ved betalingsforsinkelser kan Nordreisa kommune kreve rente i henhold til Lov om renter ved forsinket betaling m. m av 17. desember 1976 nr. 100.

8. Tvistebestemmelse

Uenighet og tvist mellom partene behandles etter bestemmelsene i hovedavtalens pkt 9.

9. Dato og signatur

Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvor partene beholder hvert sitt.

Sted og dato:

Sted og dato:

For Nordreisa kommune

17-12-2020

For Universitetssykehuset i Nord-Norge

Markus Rimpstall

Vedlegg til hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms -2020

Budsjett Dialyse 2021

Lønnsutgifter inkl. pensjon	1 405 000	
Husleie	180 000	
Driftskostnader	102 500	
Sum utgifter	1 687 500	
Sum inntekter		1 687 500

Hospitering ved UNN: UNN dekker husleie, kost, vikar mens ansatte er på hospitering.

UNN gir et årlig tilskudd for drift av dialysetilbudet ved DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Lønnskostnader

			Totalt
Administrasjon	Leder 75 % Sekretær 50 % Pensjon	800 000 170 000	970 000
OGT/Rehabiliteringen	Lønn i faste stillinger (55 % av 8 ÅV Sykepleier, 55 % av 4 ÅV hjelpepleier) Lønn Ergo Fysio Logoped Avtale festet tillegg Pensjon Vikarer	3 967 000 1 830 000 685 000 1 200 000 450 000	8 132 000
Hud	Lønn (0,8 ÅV sykepleier) Vikar Pensjon	445 000 20 000 90 000	555 000
Røntgen			
Fødeavdelingen	Lønn faste stillinger (3 jordmødre) 5 % av 8 ÅV spl og 5% av 4 ÅV hjelpepleier Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	2 200 000 330 000 200 000 538 000	3 268 000
Dialyse	Lønn faste stillinger (1,7 ÅV) Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	960 000 80 000 150 000 215 000	1 405 000
TOTALT			14 330 000

Leiekostnader

Leiekostnader inneholder Elektrisk energi, oppvarming, vedlikehold, avgifter og forsikring. Her inngår også renhold, rengjøringsmidler og div. forbruksmateriell.

Her er samme arealene som ble målt opp i 2011 benyttet. Her er fysisk areal sammenlignet med bruksfaktor i prosent.

Leieprisen er på 1743 kroner per m2.

Bruksprosenten er bare på 70 % på føden på grunn av at deler av lokalene brukes til kommunale tjenester.

	M2	Bruksprosent	
Administrasjon, 2 stk. kontor	40	100	70 000
OGT/Rehabilitering Kontor Ergo, fysio, lege, logoped	345	100	601 000
Hudpoliklinikk	128	100	223 000
Røntgen	43	100	75 000
Fødeavdelingen	390	70	476 000
Dialyse	102	100	180 000

Driftskostnader

Administrasjon	100 000	Telefoni Kontorrekvisita Kontorutstyr
OGT	1 156 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laborerietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr
Hud	125 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Kontorrekvisita Telefon Hospitering
Røntgen	38 650	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy
Fødeavdeling	623 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laborerietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Hospitering
Dialyse	102 500	Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Telefon Kurs Hospitering

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCEVIESSU

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

Underavtale om desentralisert fødetilbud ved DMS Nord-Troms

1. Avtaleparter

Denne avtalen er inngått mellom Nordreisa kommune og Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN HF), og er en underavtale til den overordnede avtalen om tjenester levert fra UNN HF til DMS Nord-Troms.

Kontaktinformasjon:

NORDREISA KOMMUNE	FORETAKSNR. 943350833	UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD NORGE HF	FORETAKSNR. 983974899
BESØKSADRESSE HELSESENTERET SONJATUN 9151 STORSLETT		BESØKSADRESSE: SYKEHUSVEIEN 38	
POSTBOKS 174	TELEFON 77 77 07 00	POSTADRESSE POSTBOKS 6060	TELEFON 07766
POSTNR. / STED 9156	TELEFAX 77 77 07 01	POSTNUMMER/STED 9038 TROMSØ	TELEFAX
PARTSREPRESENTANT: KOMMUNEDIREKTØR		PARTSREPRESENTANT: DIREKTØREN	
STEDFORTREDER: LEDER DMS NORD-TROMS		STEDFORTREDER: KLINIKKSJEF K3K-KLINIKK	

2. Bakgrunn for avtalen

Denne avtalen regulerer organisering og drift av fødetilbudet ved Distriktsmedisinsk senter i Nord Troms (DMS Nord-Troms), og er en underavtale til "Hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved distriktsmedisinsk senter Nord-Troms". (heretter: Hovedavtalen).

Side 1 av 5

Underavtale om desentralisert fødetilbud ved DMS Nord-Troms, 22.9.2020

3. Beskrivelse av tjenesten

3.1. Tilbud og omfang

Jordmortjenesten yter helhetlig svangerskaps- og fødselsomsorg.

- Akuttberedskap/utrykninger
- Fødsler
- Følgetjeneste
- Polikliniske konsultasjoner
- Svangerskapskontroller
- Opplæring og veiledning av leger, ambulanspersonell og sykepleietjenesten i kommunene

Dersom tilbudet innskrenkes eller utvides i vesentlig grad skal denne avtalen endres eller det skal inngås skriftlig tilleggsavtale som gjøres til del av denne avtalen.

Fødetilbudet er bemannet med 2,8 interkommunale jordmorstillinger og 3 jordmorstillinger etter avtale med UNN. Hjelpepersonell for øvrig brukes felles med sykestue.

3.2. Kriterier for inklusjon av pasienter

Innleggelse på fødestua skjer etter vurdering av vakthavende jordmor med bakgrunn i seleksjonskriterier for UNN HF og etter kriterier utarbeidet av avdelingsleder for fødestua og avdelingsoverlege Kvinneklinikken ved UNN. Kriteriene godkjennes av avdelingsleder ved kvinneklinikken ved UNN.

4. Roller, oppgaver og ansvar

UNN har det medisinskfaglige og jordmorfaglige ansvaret for fødetilbudet ved DMS Nord-Troms. Avdelingsleder på fødestua har det daglige ansvaret for at avdelingen drives i hht gjeldende bestemmelser.

Kommunejordmortjenesten i Nordreisa, Skjervøy, Kvæningen og Kåfjord har egne avtaler og er et integrert tilbud i Sonjatun fødestue. Nordreisa kommune har arbeidsgiveransvaret for ansatte.

UNN som systemansvarlig har det overordnede faglige ansvar for fødestua, og for kompetansebygging, herunder veiledningsansvar. Det vises for øvrig til Hovedavtalen punkt 6; Ansvarsforhold.

5. Journalføring, dokumentasjon og rapportering

Når det gjelder journalførings og dokumentasjonsrutiner vises det til overordnet avtale punkt 6.3, Ansvar for journalføring

- Registrering av aktiviteten skal dokumenteres fortløpende. Spesielt er det viktig med god dokumentasjon av alle fødsler og alle overflyttinger under og etter fødsel.
- Det er etablert samme system for elektronisk registrering av fødsler som ved Kvinneklinikken, UNN
- Det skal lages årsrapport der resultatene presenteres oversiktlig og systematisk og slik at de kan sammenlignes med tidligere år. Årsrapport sendes til kvinneklinikken ved UNN
- Avdelingsleder må melde til leder ved Kvinneklinikken, UNN om det oppstår uforutsette driftsproblemer. Skade/uhell/avvik skal meldes etter lovpålagte retningslinjer
- Det skal foreligge plan for kontroll av alt teknisk utstyr ved fødestuen.
- Det skal rapporteres kvartalsvis på aktivitet og økonomi og andre driftsforhold i henhold til UNN sine rutiner. Rapport sendes UNN ved Samhandlingsavdelingen med kopi til Kirugi-, kreft- og kvinnehelseklinikken.

6. Økonomi

UNN gir et årlig tilskudd for drift av fødetilbudet ved DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Dersom avtalepartene for øvrig ser behov for å justere tilskuddene utover deflatoren skal dette gjøres gjennom forhandlinger. Eventuelle forhandlinger må meldes til hver av partene innen 1. mai i driftsåret. En eventuell økning/reduksjon av tilskuddet skal gjelde fra tidspunkt skriftlig ønske om revidering av avtale har blitt stilt.

Innkjøp og vedlikehold av utstyr: Se Hovedavtalen.

Rutiner for fakturering: Se Hovedavtalen.

Det skal utarbeides årlig budsjett for fødetilbudet. Vedtatt budsjett skal regnes som vedlegg til denne avtalen.

7. Særlige krav for fødetilbudet ved DMS Nord-Troms

- a) Fødestuene organiseres faglig som en enhet innen fødeavdelingen, Kvinneklinikken, UNN. Ledelse og ansvar organiseres gjennom de ordinære kanaler. Jordmødre på fødestuen skal være ansatt i kommunen

- b) Samhandling mellom kommunejordmortjenesten i samarbeid med spesialisthelsetjenesten evalueres i henhold til overordnede nasjonale føringer om en sammenhengende svangerskap, fødsel og barselomsorg. Løpende evaluering gjennomføres mellom fødestua og de aktuelle kommuner, ved behov
- c) Større endringer når det gjelder drift av fødestuen (for eksempel stengning i forbindelse med ferie og/eller høytider) må avtales mellom UNN og kommunen
- d) Svangerskaps- og fødetilbud skal ha god faglig kvalitet, og tilfredsstille de til enhver tid gjeldende retningslinjer for slik virksomhet
- e) De gravide skal få adekvat informasjon om fødestuetilbudet. At informasjon er gitt skal dokumenteres
- f) Et viktig prinsipp ved drift av fødestuer er at jordmødre som arbeider på fødestuen deltar i svangerskapsomsorgen i kommunene som sogner til fødestuen. Dette skaper kontinuitet i svangerskaps- og fødselsomsorgen, sikrer god utnyttelse av jordmorressurser og fører til at de gravide blir godt kjent med fødestuen og kan gjøre informerte valg om fødested. Det vil også styrke samarbeid og jordmorfaglig kunnskap.
- g) Det skal foreligge skriftlige seleksjonskriterier for akseptering av fødsel i fødestuen og for overflytting under og etter fødsel.
- h) Det skal foreligge skriftlige prosedyrer for observasjon og behandling av fødende etter Helsedirektoratets veileder Kvalitetskrav til fødselsomsorgen, «Et trygt fødetilbud» 2010. Både seleksjonskriterier og prosedyrer skal godkjennes av ansvarlig jordmor ved fødestuen og leder på Kvinneklinikken, UNN og revideres hvert tredje år. UNN har ansvar for å legge prosedyrer inn i Docmap uten opphold.
- i) Det skal være klare rutiner for tilkalling av personell ved akutte situasjoner
- j) Partene skal samarbeide om utarbeidelse av rutiner og avtaler angående tilkalling av personell ved akutte situasjoner og organisering av følgetjeneste. I påvente av overordnede føringer og/eller avtaler videreføres eksisterende ordninger
- k) Det må etableres gode rutiner for tilkalling av legevaktlege ved akutte situasjoner. Det skal foreligge plan for trening av akutte situasjoner slik som vakuumbarn/setefødsler, store blødninger, dårlig barn. Trening skal foregå regelmessig, 1-2 ganger hvert år, og aktiviteten skal loggføres (person som trener, dato). Hjelpepersonell skal kunne håndtere dårlige barn og store blødninger.
- l) Det bør være regelmessig internundervisning blant fødestuens ansatte (minst en gang hver andre måned). Undervisningen loggføres.

- m) Fødestuen skal ha tilsyn av avdelingsoverlege minst to ganger per år og av barnelege fra UNN minst en gang per år. Resultater evalueres og ukklarheter vedrørende seleksjonskriterier/rutiner/drift bør tas opp. Det kan være aktuelt med internundervisning/praktisk trening av akuttssituasjoner
- n) Hospitering ved UNN. Det må eksistere en forpliktende videre/etterutdanningsplan for fødestuens ansatte, også når det gjelder hospitering/arbeid ved større fødeinstitusjoner. Jordmor bør hospitere 1-2 uker årlig, barnepleier 1 uke hvert annet år. Dersom hospitering gjennomføres ved andre avdelinger, skal dette godkjennes på forhånd av fagleder.
- o) Det foreligger plan for kontroll av teknisk utstyr ved fødestuen.

8. Varighet, endring og oppsigelse

Denne underavtalen gjelder fra den er underskrevet av partene og i fire år. Avtalen kan endres ved enighet mellom partene. Endringer i avtalen skal gjøres skriftlig, dateres og underskrives av partene. Partene forplikter seg til å gjøre endringer i hele eller deler av avtalen som følge av endringer i lov, forskrift, veiledere eller ved endringer av rutiner og/eller organisasjonsendringer som har betydning for avtalen.

Begge parter kan si opp denne avtalen med 12 måneders varsel. Varsel om oppsigelse skal være skriftlig. Oppsigelsestiden løper fra og med måneden etter skriftlig oppsigelse er sendt. Oppsigelse av overordnet avtale medfører også terminering av alle underavtaler vedrørende de enkelte tjenestene (se Hovedavtalens punkt 4), med mindre partene bestemmer noe annet for en eller flere tjenester.

Dersom avtalen ikke sies opp i avtaleperioden eller innen periodens utløp, fortsetter avtalen å løpe for to nye år.

9. Tvist

Uenighet mellom partene behandles etter bestemmelsene punkt 10 i Hovedavtalen.

10. Dato og signatur

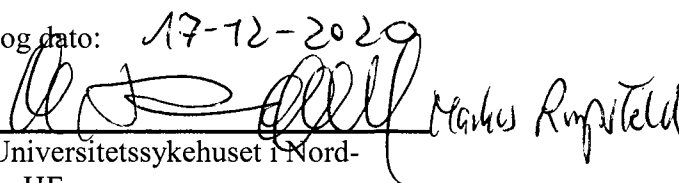
Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvor partene beholder hvert sitt.

Sted og dato:

Sted og dato: 17-12-2020

For Nordreisa kommune

For Universitetssykehuset i Nord-Norge HF

 Markus Rimpstedt

Side 5 av 5

Underavtale om desentralisert fødetilbud ved DMS Nord-Troms, 22.9.2020

Vedlegg til hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms -2020

Budsjett Fødeavdeling 2021

Lønnsutgifter inkl. pensjon	3 268 000	
Husleie	476 000	
Driftskostnader	623 000	
Sum utgifter	4 367 000	
Sum inntekter		4 367 000

UNN gir et årlig tilskudd for drift av fødestue ved DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Hospitering ved UNN: UNN dekker husleie, kost, vikar mens ansatte er på hospitering.

Lønnskostnader

			Totalt
Administrasjon	Leder 75 % Sekretær 50 % Pensjon	800 000 170 000	970 000
OGT/Rehabiliteringen	Lønn i faste stillinger (55 % av 8 ÅV Sykepleier, 55 % av 4 ÅV hjelpepleier) Lønn Ergo Fysio Logoped Avtale festet tillegg Pensjon Vikarer	3 967 000 1 830 000 685 000 1 200 000 450 000	8 132 000
Hud	Lønn (0,8 ÅV sykepleier) Vikar Pensjon	445 000 20 000 90 000	555 000
Røntgen			
Fødeavdelingen	Lønn faste stillinger (3 jordmødre) 5 % av 8 ÅV spl og 5% av 4 ÅV hjelpepleier Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	2 200 000 330 000 200 000 538 000	3 268 000
Dialyse	Lønn faste stillinger (1,7 ÅV) Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	960 000 80 000 150 000 215 000	1 405 000
TOTALT			14 330 000

Leiekostnader

Leiekostnader inneholder Elektrisk energi, oppvarming, vedlikehold, avgifter og forsikring. Her inngår også renhold, rengjøringsmidler og div. forbruksmateriell.

Her er samme arealene som ble målt opp i 2011 benyttet. Her er fysisk areal sammenlignet med bruksfaktor i prosent.

Leieprisen er på 1743 kroner per m².

Bruksprosenten er bare på 70 % på føden på grunn av at deler av lokalene brukes til kommunale tjenester.

	M2	Bruksprosent	
Administrasjon, 2 stk. kontor	40	100	70 000
OGT/Rehabilitering Kontor Ergo, fysio, lege, logoped	345	100	601 000
Hudpoliklinikk	128	100	223 000
Røntgen	43	100	75 000
Fødeavdelingen	390	70	476 000
Dialyse	102	100	180 000

Driftskostnader

Administrasjon	100 000	Telefoni Kontorrekvisita Kontorutstyr
OGT	1 156 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laborerietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr
Hud	125 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Kontorrekvisita Telefon Hospitering
Røntgen	38 650	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy
Fødeavdeling	623 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laborerietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Hospitering
Dialyse	102 500	Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Telefon Kurs Hospitering

Underavtale for desentraliserte Radiologitjenester ved DMS Nord-Troms

1. Kontaktinformasjon:

NORDREISA KOMMUNE	FORETAKSNR 943350833	UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD NORGE HF	FORETAKSNR 983974899
BESØKSADRESSE HELSESENTERET SONJATUN 9151 STORSLETT		BESØKSADRESSE: SYKEHUSVEIEN 38	
POSTBOKS 174	TELEFON 77 77 07 00	POSTADRESSE POSTBOKS 6060	TELEFON 07766
POSTNR. / STED 9156	TELEFAX 77 77 07 01	POSTNUMMER/STED 9038 TROMSØ	TELEFAX
PARTSREPRESENTANT: KOMMUNEDIREKTØR STEDFORTREDER: LEDER DMS NORD-TROMS		PARTSREPRESENTANT: DIREKTØREN STEDFORTREDER: KLINIKKSJEF DIAGNOSTISK KLINIKK	

2. Avtalens parter

Partene er Nordreisa kommune og Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN HF) ved administrerende direktør

3. Beskrivelse av tjenesten

Avtalen regulerer organisasjon og drift av radiologitjenester ved DMS Nord-Troms. Avtalen omfatter følgende tjenester:

3.1 Radiologitjeneste

Diagnostisk tilbud innen skjelettradiologi ved DMS Nord-Troms.

Avtalen erstatter tidligere avtale om radiologitjenester.

Endringer i omfang eller innhold i tjenesten og som antas å være innenfor rammene for denne avtalen kan gjøres uten at det må gjøres endringer i avtalen.

3.2 Ledelse

Radiologitjenesten ledes faglig av Diagnostisk klinikk seksjon 1 ved Røntgenavdelingen UNN HF, Tromsø.

3.3 Åpningstider

Desentralisert røntgentilbud ved DMS Nord-Troms omfatter på avtaletidspunktet

- Tilstedevakt mandag-torsdag 0830-1630, fredag 0830-14
- I lavdriftsperioder som påske, jul, nyttår samt bevegelige helligdager ivaretar UNN Tromsø beredskapen
- Ved større arrangement i Nord-Troms må DMS god tid i forveien kontakte UNN for å vurdere om tilbudet kan utvides

4. Ansvarsforhold

4.1. Nordreisa kommunes ansvar

Nordreisa kommune sørger for akuttmedisinsk beredskap for pasienter til røntgen.

Nordreisa kommune har ansvar for drift, faste utgifter og vedlikehold av lokalene.

Nordreisa kommune sørger for innredning og vedlikehold av lokaler. I tilfelle større ombygginger eller lignende skal Nordreisa kommune stå ansvarlig for arbeidene.

4.2 Universitetssykehuset Nord Norges ansvar

Skjelettradiologi

UNN har det medisinske faglige ansvaret for røntgentilbudet ved DMS Nord-Troms. UNN skal sørge for et diagnostisk tilbud innen skjelettradiologi ved DMS Nord-Troms.

UNN har arbeidsgiveransvar for radiografer, radiologer, fysiker og medisinsk teknisk personell.

UNN betaler lønn, sosiale utgifter og reiseutgifter for radiografer, radiologer, fysiker og medisinsk teknisk personell.

UNN bestiller og betaler for medisinsk utstyr. UNN betaler for medisinsk teknisk vedlikehold og lisenser fra avtalen begynner å gjelde.

UNN bistår med opplæring og kompetanseutvikling av personell knyttet til den akuttmedisinske beredskapen for disse tjenestene.

UNN lager og gjør kjent rutiner for innsending av faktura og øvrige ordninger knyttet til betaling etter denne avtalen.

UNN faktureres fire ganger årlig for utgifter knyttet til etablering og drift av Røntgen. Disse er husleie, faste utgifter, strøm, renhold og vedlikehold av lokalene. For justering av beløpet vises det til hovedavtalen punkt 8.

5. Henvendelser vedrørende avtalen

Kommunedirektøren i Nordreisa kommune og klinikkssjef for Diagnostisk klinikk ved UNN HF er kontaktpersoner.

Dersom en av partene gjør endring i hvem som skal være kontaktperson, skal den andre part underrettes så snart som mulig.

6. Avtalens varighet

Med mindre det avtales endringer i avtalens varighet, fornyes avtalen for to nye år ved utløp. Begge parter kan be om revisjon av avtalen.

7. Oppsigelse av avtalen

Hver av partene kan be om forhandlinger og evalueringer av avtalen og bestemmelser i avtalen.

8. Betalingsbestemmelser

Ved betalingsforsinkelser kan Nordreisa kommune kreve rente i henhold til Lov om renter ved forsinket betaling m. m av desember 17. desember 1976 nr. 100.

9. Tvistebestemmelse

Uenighet og tvist mellom partene behandles etter bestemmelsene i hovedavtalens pkt 9.

10. Dato og signatur

Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvor partene beholder hvert sitt.

Sted og dato:

Sted og dato:

For Nordreisa kommune

17-12-2020

For Universitetssykehuset Nord Norge
HF

Marley Rumpitell

Side 3 av 3

Underavtale om desentraliserte radiologitjenester ved DMS Nord-Troms 22.9.2020.

Vedlegg til hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms -2020

Budsjett Røntgen 2021

Lønnsutgifter inkl. pensjon		
Husleie	75 000	
Driftskostnader	38 650	
Sum utgifter	113 650	
Sum inntekter		113 650

Budsjettet deflatorjusteres hvert år etter sats fra statsbudsjettet gjeldende år.

Unn har personalansvar og bemanner røntgen avdelingen.

Hospitering ved UNN: UNN dekker husleie, kost, vikar mens ansatte er på hospitering.

Lønnskostnader

			Totalt
Administrasjon	Leder 75 % Sekretær 50 % Pensjon	800 000 170 000	970 000
OGT/Rehabiliteringen	Lønn i faste stillinger (55 % av 8 ÅV Sykepleier, 55 % av 4 ÅV hjelpepleier) Lønn Ergo Fysio Logoped Avtale festet tillegg Pensjon Vikarer	3 967 000 1 830 000 685 000 1 200 000 450 000	8 132 000
Hud	Lønn (0,8 ÅV sykepleier) Vikar Pensjon	445 000 20 000 90 000	555 000
Røntgen			
Fødeavdelingen	Lønn faste stillinger (3 jordmødre) 5 % av 8 ÅV spl og 5% av 4 ÅV hjelpepleier Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	2 200 000 330 000 200 000 538 000	3 268 000
Dialyse	Lønn faste stillinger (1,7 ÅV) Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	960 000 80 000 150 000 215 000	1 405 000
TOTALT			14 330 000

Leiekostnader

Leiekostnader inneholder Elektrisk energi, oppvarming, vedlikehold, avgifter og forsikring. Her inngår også renhold, rengjøringsmidler og div. forbruksmateriell.

Her er samme arealene som ble målt opp i 2011 benyttet. Her er fysisk areal sammenlignet med bruksfaktor i prosent.

Leieprisen er på 1743 kroner per m².

Bruksprosenten er bare på 70 % på føden på grunn av at deler av lokalene brukes til kommunale tjenester.

	M2	Bruksprosent	
Administrasjon, 2 stk. kontor	40	100	70 000
OGT/Rehabilitering Kontor Ergo, fysio, lege, logoped	345	100	601 000
Hudpoliklinikk	128	100	223 000
Røntgen	43	100	75 000
Fødeavdelingen	390	70	476 000
Dialyse	102	100	180 000

Driftskostnader

Administrasjon	100 000	Telefoni Kontorrekvisita Kontorutstyr
OGT	1 156 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr
Hud	125 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Kontorrekvisita Telefon Hospitering
Røntgen	38 650	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy
Fødeavdeling	623 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Hospitering
Dialyse	102 500	Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Telefon Kurs Hospitering

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCCIEVSSU

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

Underavtale for desentralisert hudbehandlingstilbud ved DMS Nord-Troms

1. Avtaleparter

Denne avtalen er inngått mellom Nordreisa kommune og Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN HF), og er en underavtale til den overordnede avtalen om tjenester levert fra UNN HF til DMS Nord-Troms.

2. Kontaktinformasjon:

NORDREISA KOMMUNE	FORETAKSNR 943350833	UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD NORGE HF	FORETAKSNR 983974899
BESØKSADRESSE HELSESENTERET SONJATUN 9151 STORSLETT		BESØKSADRESSE: SYKEHUSVEIEN 38	
POSTBOKS 174	TELEFON 77 77 07 00	POSTADRESSE POSTBOKS 6060	TELEFON 07766
POSTNR. / STED 9156	TELEFAX 77 77 07 01	POSTNUMMER/STED 9038 TROMSØ	TELEFAX
PARTSREPRESENTANT: KOMMUNEDIREKTØR		PARTSREPRESENTANT: DIREKTØREN	
STEDFORTREDER: LEDER DMS NORD-TROMS		STEDFORTREDER: KLINIKKSJEF MEDISINSK KLINIKK	

3. Bakgrunn for avtalen

Denne avtalen regulerer organisering og drift av hudbehandlingstilbudet ved DMS Nord-Troms. Avtalen er underavtale til «*Hovedavtale mellom Universitetssykehuset Nord-Norge HF og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved distriktsmedisinsk senter Nord-Troms.*»

Side 1 av 4

Underavtale desentralisert hudbehandlingstilbud ved DMS Nord-Troms, 22.9.2020

4. Beskrivelse av tjenesten

Hudbehandlingen ved distriktsmedisinsk senter i Nord-Troms (DMS Nord-Troms) omfatter lysbehandling, sårbehandling, badebehandling samt konsultasjoner av hudlege.

Dersom tilbudet innskrenkes eller utvides skal avtalen endres eller det skal inngås skriftlig tilleggsavtale.

Dersom partene gjør organisatoriske-, strategiske eller andre endringer som får betydning for denne avtalen skal den andre parten få informasjon om dette i god tid.

5. Gjennomføring av tjenestene

Partene skal samarbeide om å sikre god kontinuitet i hudtilbudet ved DMS Nord-Troms. Ved avbrudd i tilbudet, for eksempel på grunn av personellmangel, skal DMS-et straks kontakte fagavdeling ved UNN. Ferieavvikling skal planlegges i samarbeid med hudavdeling ved UNN.

Personell ved DMS Nord-Troms skal få tilbud om hospitering ved hudavdelingen ved UNN. UNN og Nordreisa kommune avtaler hospitering ved behov.

6. Kriterier for inklusjon av pasienter

UNN fastsetter inklusjonskriteriene for hudtilbudet ved DMS Nord-Troms. UNN har ansvar for inntak av pasienter.

Alle pasienter skal være tilsett av hudspesialist etter ordinær henvisning fra lege. Hudspesialist beslutter utredning og videre behandlingsopplegg.

7. Partenes roller, oppgaver og ansvar

- a. UNN har det medisinskfaglige ansvaret for hudtjenesten ved DMS Nord-Troms. Behandlende hudspesialist har behandlingsansvar for pasienten.

UNN har ansvar for kvalitativt god drift ved ambulering eller tilsyn av pasienter på annen tilfredsstillende måte, for eksempel ved bruk av e-helseløsninger.

UNN har ansvar for at personell med DMS Nord-Troms har nødvendig kompetanse for hudtjenesten ved senteret. UNN har ansvar for opplæring og etterutdanning av personell for å sikre et kvalitativt godt tilbud. Kontaktperson ved UNN har ansvar for å informere ansatte ved DMS Nord-Troms om nye behandlingsrutiner, videreutdanning og kurs og har ansvar for å organisere hospitering ved UNN der det vurderes som nytt og nødvendig. Det vises for øvrig til Hovedavtalen pkt 6.1.

UNN skal i samarbeid med Nordreisa kommune og DMS Nord-Troms utarbeide veiledninger og retningslinjer i den grad dette vurderes som nødvendig.

UNN eier medisinsk-teknisk utstyr og datautstyr. Medisinsk forbruksmateriell betales og bestilles fra UNN, jfr pkt. 7. Utstyr knyttet til hudbehandlingstjenesten ved DMS Nord-Troms kontrolleres og vedlikeholdes av medisinsk-teknisk avdeling ved UNN i henhold til UNNs rutiner.

- b. *Nordreisa kommune* stiller lokaler og kvalifisert personale til disposisjon for tjenesten. Personell rekrutteres lokalt og ansettes i kommunen. Hudbehandlingstjenesten skal ha personalressurs tilsvarende 80% stilling. Personell utførere behandling etter veiledning fra, og i jevnlig dialog med, hudspesialist og for øvrig etter utarbeidede retningslinjer.
- c. *UNN* forvalter systemansvaret for hudtjenesten i samarbeid med Nordreisa kommune.

8. Faglige samarbeidsmøter

I tillegg til samarbeidsmøter som nevnt i Hovedavtalen skal det avholdes jevnlig samarbeidsmøter mellom aktuelt personell ved DMS Nord-Troms og hudavdelingen ved UNN.

Nordreisa kommune har ansvar for å kalle inn til slike samarbeidsmøter.

9. Journalføring, dokumentasjon og rapportering

Relevant og nødvendig informasjon skal dokumenteres i henhold til lov, forskrift og retningslinjer for hudtjenestene ved DMS Nord-Troms. Sykepleiere dokumenterer i DIPS. Lysdoseringsskjema føres kontinuerlig og skannes inn i DIPS etter avsluttet behandlingsperiode.

Det skal rapporteres månedlig på aktivitet og økonomi og andre aktuelle driftsforhold i tråd med rapporteringsrutinene i UNN.

10. Økonomi, finansiering og fakturering

Nordreisa kommune har ansvar for å stille nødvendige og hensiktsmessige lokaler til disposisjon og har ansvar for daglig renhold og vedlikehold av disse.

UNN gir et tilskudd for drift av hudtilbudet. Tilskuddet justeres hvert år framover med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for gjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune.

Det skal utarbeides årlig budsjett for hudtilbudet. Budsjettet utarbeides i samarbeid mellom UNN og Nordreisa kommune. Vedtatt budsjett regnes som vedlegg til denne avtalen.

Behov for nytt utstyr til verdi over kr 100 000 meldes til UNN innen 1. mai i driftsåret. Behov for utstyr under kr 100 000,- behandles på samme måte som for UNN HF's øvrige enheter og utstyrsbehov meldes til aktuell klinikkssjef.

Betaling av tilskudd skjer fire ganger pr år. Nordreisa kommune er ansvarlig for å sende godkjent faktura til UNN. Forfall på fakturaene settes til hhv 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november hvert år. Den enkelte faktura skal omfatte samlet tilskudd for perioden.

Ved betalingsforsinkelser kan Nordreisa kommune kreve rente i henhold til Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976 nr. 100.

Detaljert regnskap skal sendes UNN for hvert driftsår innen 15. februar påfølgende år.

11. Varighet, endring og oppsigelse av avtalen

Bestemmelser om varighet, endring og oppsigelse av denne avtalen følger bestemmelsene i Hovedavtalen mellom Nordreisa kommune og UNN, pkt 9.

12. Uenighet og tvist

Uenighet eller tvist etter denne avtalen skal løses etter bestemmelsene i Hovedavtalens pkt 10.

13. Dato og signatur

Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvor partene beholder hvert sitt.

Sted og dato:

Sted og dato:

For Nordreisa kommune

For Universitetssykehuset Nord-Norge

[Handwritten signature] 2020-12-17
[Handwritten signature]

Side 4 av 4

Underavtale desentralisert hudbehandlingstilbud ved DMS Nord-Troms, 22.9.2020

Vedlegg til hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms -2020

Budsjett Hudpoliklinikk 2021

Lønnsutgifter inkl. pensjon	555 000	
Husleie	223 000	
Driftskostnader	125 000	
Sum utgifter	903 000	
Sum inntekter		903 000

UNN gir et årlig tilskudd for drift av Hudpoliklinikk ved DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Hospitering ved UNN: UNN dekker husleie, kost, vikar mens ansatte er på hospitering.

Lønnskostnader

			Totalt
Administrasjon	Leder 75 % Sekretær 50 % Pensjon	800 000 170 000	970 000
OGT/Rehabiliteringen	Lønn i faste stillinger (55 % av 8 ÅV Sykepleier, 55 % av 4 ÅV hjelpepleier) Lønn Ergo Fysio Logoped Avtale festet tillegg Pensjon Vikarer	3 967 000 1 830 000 685 000 1 200 000 450 000	8 132 000
Hud	Lønn (0,8 ÅV sykepleier) Vikar Pensjon	445 000 20 000 90 000	555 000
Røntgen			
Fødeavdelingen	Lønn faste stillinger (3 jordmødre) 5 % av 8 ÅV spl og 5% av 4 ÅV hjelpepleier Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	2 200 000 330 000 200 000 538 000	3 268 000
Dialyse	Lønn faste stillinger (1,7 ÅV) Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	960 000 80 000 150 000 215 000	1 405 000
TOTALT			14 330 000

Leiekostnader

Leiekostnader inneholder Elektrisk energi, oppvarming, vedlikehold, avgifter og forsikring. Her inngår også renhold, rengjøringsmidler og div. forbruksmateriell.

Her er samme arealene som ble målt opp i 2011 benyttet. Her er fysisk areal sammenlignet med bruksfaktor i prosent.

Leieprisen er på 1743 kroner per m².

Bruksprosenten er bare på 70 % på føden på grunn av at deler av lokalene brukes til kommunale tjenester.

	M2	Bruksprosent	
Administrasjon, 2 stk. kontor	40	100	70 000
OGT/Rehabilitering Kontor Ergo, fysio, lege, logoped	345	100	601 000
Hudpoliklinikk	128	100	223 000
Røntgen	43	100	75 000
Fødeavdelingen	390	70	476 000
Dialyse	102	100	180 000

Driftskostnader

Administrasjon	100 000	Telefoni Kontorrekvisita Kontorutstyr
OGT	1 156 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr
Hud	125 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Kontorrekvisita Telefon Hospitering
Røntgen	38 650	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy
Fødeavdeling	623 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Hospitering
Dialyse	102 500	Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Telefon Kurs Hospitering

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NOROGGA UNIVERSITEHTABUOHCEVIESSU

Nordreisa kommune

Ráissa suohkan

Raisin komuuni

Midlertidig underavtale for Rehabiliteringsenheten ved DMS Nord-Troms

1. Avtaleparter

Denne avtalen er inngått mellom Nordreisa kommune og Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN HF), og er en underavtale til den overordnede avtalen om tjenester levert fra UNN HF til DMS Nord-Troms.

2. Kontaktinformasjon:

NORDREISA KOMMUNE	FORETAKSNR 943350833	UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD NORGE HF	FORETAKSNR 983974899
BESØKSADRESSE HELSESENTERET SONJATUN 9151 STORSLETT		BESØKSADRESSE: SYKEHUSVEIEN 38	
POSTBOKS 174	TELEFON 77 77 07 00	POSTADRESSE POSTBOKS 6060	TELEFON 07766
POSTNR. / STED 9156	TELEFAX 77 77 07 01	POSTNUMMER/STED 9038 TROMSØ	TELEFAX
PARTSREPRESENTANT: KOMMUNEDIREKTØR		PARTSREPRESENTANT: DIREKTØREN	
STEDFORTREDER: LEDER DMS NORD-TROMS		STEDFORTREDER: KLINIKKSJEF NOR-KLINIKKEN	

3. Bakgrunn for avtalen

Denne avtalen regulerer organisering og drift av Rehabiliteringsenheten ved DMS Nord Troms og er en underavtale til «Hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved distriktsmedisinsk senter Nord-Troms», (heretter: Hovedavtalen).

Side 1 av 5

Underavtale for Rehabiliteringsenheten ved DMS Nord-Troms, 22.9.2020

4. Hva avtalen gjelder – beskrivelse av tjenesten

4.1. Beskrivelse av tilbudet/omfang

Rehabiliteringsenheten er en spesialisthelsetjeneste innen rehabilitering. Den er en del av virksomheten til UNN, faglig tilknyttet NOR klinikken, og er lokalisert til Distriktsmedisinsk Senter for Nord-Troms (DMS Nord-Troms) på Sonjatun.

Tjenestens virksomhet er spesialisert tverrfaglig rehabilitering.

4.2. Målgruppe

Tjenesten skal gi et tilbud til pasienter som fortrinnsvis trenger et døgnbasert rehabiliteringstilbud etter akutttopphold på sykehus, og etter søknad fra sykehusavdelingene. Pasientene kan også legges inn fra eget hjem eller sykehjem etter søknad fra fastlege/sykehjemslege. Søknader vurderes løpende av ansvarlig overlege ved seksjon for Fysikalsk- og rehabiliteringsmedisinsk Tromsø (FRMT) i hht Prioriteringsveileder Fysikalsk medisin og rehabilitering. Avdelingen har ikke akutt-funksjon.

4.3. Tilbud

Rehabiliteringsenheten har følgende tilbud:

- Pasientrettet heldøgnsopphold
- Spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering ved behov
- Rådgivning, veiledning og pasientrelatert undervisning til kommunehelsetjenesten

4.4. Geografisk område

Ved ledig kapasitet kan plasser disponeres for pasienter fra andre kommuner, se også Hovedavtalen pkt. 2.

4.5. Ressurser og organisering

På avtaletidspunktet omfatter Rehabiliteringsenheten ved DMS Nord-Troms følgende ressurser:

Lokaler:

Rehabiliteringsenheten er samlokalisert med sykestua. Rehabiliteringsenheten har et eget opptreningsrom med tilhørende kjøkken. Avdelingen har 3 ensengsrom.

Tjenesten har følgende stillinger ved opphør av OGT:

Lege (0,75), pleiepersonell (7,8 - hvorav 1,98 årsverk er hjelpepleiere), fysioterapeut (1), ergoterapeut (1), logoped (1), totalt 11,55 årsverk.

Av stillinger som UNN disponerer bør det legges til grunn en fordelingsnøkkel mellom Rehabiliteringsavdelingen og Pasientsentrert Helseteam (PSHT) på hhv 60: 40 av tilgjengelige ressurser. Avtalen må gi rom for fleksibilitet ut fra aktivitet. Det henvises til egen underavtale for PSHT som er under utarbeiding.

5. Partenes roller, oppgaver og ansvar

UNN har systemansvar for Rehabiliteringsenheten ved DMS Nord-Troms og utøver dette i samarbeid med Nordreisa kommune.

5.1. UNNs ansvar:

UNN v/NOR-klinikken har det overordnede medisinskfaglige ansvaret for Rehabiliteringsenheten. Det vises her til Hovedavtalen.

5.2. Nordreisa kommunes ansvar

Nordreisa kommune har arbeidsgiveransvar og rekrutterer personell lokalt, tilknyttet lokal arbeidsgiver. Det administrative ansvaret utøves av leder for DMS Nord-Troms.

Ansvarsforholdene reguleres for øvrig av bestemmelsene om ansvar og ansvarsfordeling i Hovedavtalen.

6. Journalføring, dokumentasjonsrutiner og rapportering

I forhold til journalførings- og dokumentasjonsrutiner vises det til hovedavtalen. Aktiviteten skal dokumenteres i DIPS.

Det skal rapporteres månedlig på aktivitet og økonomi i tråd med rapporteringsrutinene i UNN.

7. Økonomi/finansiering/fakturering

UNN gir et tilskudd for drift av Rehabiliteringsenheten, se hovedavtalen. Tilskuddet justeres hvert år framover med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Et eventuelt utstyrsbehov: Se overordnet avtale.

Fakturering: Se overordnet avtale.

8. Varighet, endring og oppsigelse av avtalen

Denne underavtalen gjelder fra den er underskrevet av partene og til 1. desember 2020. Avtalen vil bli avløst av ny avtale som skal inngås innen 1. desember 2020.

Avtalen kan endres ved enighet mellom partene. Endringer i avtalen skal gjøres skriftlig, dateres og underskrives av partene.

Partene forplikter seg til å gjøre endringer i hele eller deler av avtalen som følge av endringer i lov, forskrift, veiledere eller ved endringer av rutiner og/eller organisasjonsendringer som har betydning for avtalen.

9. Tvist

Uenighet mellom partene behandles etter bestemmelsene punkt 9 i Hovedavtalen.

Dato og signatur

Avtalen er undertegnet i to eksemplarer hvor partene beholder hvert sitt.

Sted og dato:

Sted og dato:

For Nordreisa kommune

For Universitetssykehuset i Nord-
Norge
17-12-2020
Marius Rumps Gård

Vedlegg til hovedavtale mellom UNN og Nordreisa kommune om desentraliserte spesialisthelsetjenester ved DMS Nord-Troms -2020

Budsjett OGT/Rehabilitering 2021

Lønnsutgifter inkl. pensjon	8 132 000	
Husleie	601 000	
Driftskostnader	1 156 000	
Sum utgifter	9 889 000	
Sum inntekter		9 889 000

UNN gir et årlig tilskudd for drift av Hudpoliklinikk ved DMS Nord-Troms. Tilskuddet justeres hvert år med deflatoren som framkommer av statsbudsjettet for angjeldende år. Tilskuddet er en del av det totale tilskuddet til Nordreisa kommune. Tilskuddet kan benyttes fleksibelt mellom de ulike tjenestene jfr. overordnet avtale.

Hospitering ved UNN: UNN dekker husleie, kost, vikar mens ansatte er på hospitering.

Lønnskostnader

			Totalt
Administrasjon	Leder 75 % Sekretær 50 % Pensjon	800 000 170 000	970 000
OGT/Rehabiliteringen	Lønn i faste stillinger (55 % av 8 ÅV Sykepleier, 55 % av 4 ÅV hjelpepleier) Lønn Ergo Fysio Logoped Avtale festet tillegg Pensjon Vikarer	3 967 000 1 830 000 685 000 1 200 000 450 000	8 132 000
Hud	Lønn (0,8 ÅV sykepleier) Vikar Pensjon	445 000 20 000 90 000	555 000
Røntgen			
Fødeavdelingen	Lønn faste stillinger (3 jordmødre) 5 % av 8 ÅV spl og 5% av 4 ÅV hjelpepleier Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	2 200 000 330 000 200 000 538 000	3 268 000
Dialyse	Lønn faste stillinger (1,7 ÅV) Avtalefestet tillegg Vikarutgifter Pensjon	960 000 80 000 150 000 215 000	1 405 000
TOTALT			14 330 000

Leiekostnader

Leiekostnader inneholder Elektrisk energi, oppvarming, vedlikehold, avgifter og forsikring. Her inngår også renhold, rengjøringsmidler og div. forbruksmateriell.

Her er samme arealene som ble målt opp i 2011 benyttet. Her er fysisk areal sammenlignet med bruksfaktor i prosent.

Leieprisen er på 1743 kroner per m2.

Bruksprosenten er bare på 70 % på føden på grunn av at deler av lokalene brukes til kommunale tjenester.

	M2	Bruksprosent	
Administrasjon, 2 stk. kontor	40	100	70 000
OGT/Rehabilitering Kontor Ergo, fysio, lege, logoped	345	100	601 000
Hudpoliklinikk	128	100	223 000
Røntgen	43	100	75 000
Fødeavdelingen	390	70	476 000
Dialyse	102	100	180 000

Driftskostnader

Administrasjon	100 000	Telefoni Kontorrekvisita Kontorutstyr
OGT	1 156 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr
Hud	125 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Kontorrekvisita Telefon Hospitering
Røntgen	38 650	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy
Fødeavdeling	623 000	Vaskeritjenester Asvo Arbeidstøy Telefon Kontorrekvisita Laboratorietjenester Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Hospitering
Dialyse	102 500	Inventar/utstyr Medisinsk utstyr Telefon Kurs Hospitering

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
11/20	Nordreisa administrasjonsutvalg	30.11.2020
40/20	Nordreisa næringsutvalg	12.11.2020
93/20	Driftsutvalget	26.11.2020
69/20	Nordreisa formannskap	30.11.2020
43/20	Nordreisa helse- og omsorgsutvalg	24.11.2020
59/20	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	25.11.2020
154/20	Nordreisa kommunestyre	15.12.2020
16/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Revidering av delegasjonsreglement for Nordreisa kommune

Henvising til lovverk:

Vedlegg

1 Forslag til delegasjonsreglement for Nordreisa kommune

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 15.12.2020

Behandling:

Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Utsettelsesforslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Saksprotokoll i Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg - 25.11.2020

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fremlagt delegasjonsreglement for Nordreisa kommune versjon 2020 - 1 vedtas.

Kommunedirektør gis fullmakt til å oppdatere og korrigere delegeringsreglementet for endringer som ikke får betydning for delegeringsnivå. Dette gjelder ved endringer i eksisterende lovverk, og ved innføring av nye lover som erstatter gamle lover hvor det allerede er delegert myndighet.

Saksprotokoll i Nordreisa helse- og omsorgsutvalg - 24.11.2020**Behandling:**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fremlagt delegasjonsreglement for Nordreisa kommune versjon 2020 - 1 vedtas.

Kommunedirektør gis fullmakt til å oppdatere og korrigere delegeringsreglementet for endringer som ikke får betydning for delegeringsnivå. Dette gjelder ved endringer i eksisterende lovverk, og ved innføring av nye lover som erstatter gamle lover hvor det allerede er delegert myndighet.

Saksprotokoll i Nordreisa formannskap - 30.11.2020**Behandling:**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fremlagt delegasjonsreglement for Nordreisa kommune versjon 2020 - 1 vedtas.

Kommunedirektør gis fullmakt til å oppdatere og korrigere delegeringsreglementet for endringer som ikke får betydning for delegeringsnivå. Dette gjelder ved endringer i eksisterende lovverk, og ved innføring av nye lover som erstatter gamle lover hvor det allerede er delegert myndighet.

Saksprotokoll i Driftsutvalget - 26.11.2020**Behandling:**

Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedtak:

Fremlagt delegasjonsreglement for Nordreisa kommune versjon 2020 - 1 vedtas.

Kommunedirektør gis fullmakt til å oppdatere og korrigere delegeringsreglementet for endringer som ikke får betydning for delegeringsnivå. Dette gjelder ved endringer i eksisterende lovverk, og ved innføring av nye lover som erstatter gamle lover hvor det allerede er delegert myndighet.

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 12.11.2020

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fremlagt delegasjonsreglement for Nordreisa kommune versjon 2020 - 1 vedtas.

Kommunedirektør gis fullmakt til å oppdatere og korrigere delegeringsreglementet for endringer som ikke får betydning for delegeringsnivå. Dette gjelder ved endringer i eksisterende lovverk, og ved innføring av nye lover som erstatter gamle lover hvor det allerede er delegert myndighet.

Saksprotokoll i Nordreisa administrasjonsutvalg - 30.11.2020

Behandling:

Ola Dyrstad, utdanning forbundet, fremmet følgende forslag:

Det settes ned et utvalg bestående av HTV fra fagforbundet og utdanningsforbundet samt en representant fra kommuneadministrasjonen. Utvalget legger fram et forslag til delegasjonsreglement for administrasjonsutvalget i tråd med dagens kommunelov og signal gitt i dagens møte.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Det settes ned et utvalg bestående av HTV fra fagforbundet og utdanningsforbundet samt en representant fra kommuneadministrasjonen. Utvalget legger fram et forslag til delegasjonsreglement for administrasjonsutvalget i tråd med dagens kommunelov og signal gitt i dagens møte.

Kommunedirektørens innstilling

Fremlagt delegasjonsreglement for Nordreisa kommune versjon 2020 - 1 vedtas.

Kommunedirektør gis fullmakt til å oppdatere og korrigere delegeringsreglementet for endringer som ikke får betydning for delegeringsnivå. Dette gjelder ved endringer i eksisterende lovverk, og ved innføring av nye lover som erstatter gamle lover hvor det allerede er delegert myndighet.

Saksopplysninger

Delegasjonsreglementet er utarbeidet med bakgrunn i kommunelov, rundskriv, forvaltningsloven, særlover og forskrifter. Utgangspunktet i kommuneloven og særlovene er at all myndighet er lagt til kommunestyret, med de unntak som fremkommer i loven. Kommunestyret har myndighet til å delegere myndighet gitt i kommuneloven og særlover med unntak av de lovregler der det er brukt uttrykket ”kommunestyret selv”.

Etter endringer i kommuneloven 2018 har det oppstått behov for å gjennomgå Nordreisa kommunes delegasjonsreglement. Den nye kommuneloven har fått ny struktur og det er utført språklige tilpasninger av hensyn til klarhet og forenkling. Det kommunale selvstyret er nå lovfestet og forholdet mellom stat og kommune er lovregulert i § 2-2. Folkevalgtes innsynsrett i kommunale sakspapirer er blitt lovfestet, habilitetsreglene er blitt tydeligere, der er kommet inn nye definisjoner av folkevalgt, og folkevalgte organer. Nytt er det også at det er kommunedirektøren som har det løpende personalansvar for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner er lovfestet. Kommunedirektørens arbeidsgiverrolle er blitt tydeligere, det løpende personalansvar ligger hos kommunedirektøren. Kommunestyret kan ikke velge å gi kommunedirektøren mindre personalansvar enn det som følger av loven.

I dette delegasjonsreglementet er myndighet delegert fra kommunestyret til formannskap/økonomiutvalg, administrasjonsutvalg, hovedutvalg m/underutvalg, ordfører, kommunedirektør. Det er kommunedirektør som er ansvarlig overfor kommunestyret, og av den grunn er det ikke mulig for kommunestyret å beslutte delegering til et lavere administrativt nivå enn kommunedirektør, med de få unntak som framgår av egne lovbestemmelser. Kommunedirektørens videredelegasjon innen administrasjonen er et eget delegasjonsreglement og er ikke inntatt i dette dokumentet, det samme gjelder administrative utvalg sine delegasjoner.

Delegasjonsreglementene er oppbygd som følger:

- Kommunestyrets hovedarbeidsområde
- Delegasjon til formannskapet/økonomiutvalget
- Delegasjon til administrasjonsutvalget
- Delegasjon til driftsutvalget, samt dispensasjonsutvalget og kommunedirektør
- Delegasjon til hovedutvalget for oppvekst og kultur, samt kommunedirektør og barnevernleder
- Delegasjon til hovedutvalget for helse og omsorg, samt kommunedirektør og kommuneoverlege
- Delegasjon til ordfører og hovedutvalgsledere
- Delegasjon til kommunedirektør

Det gjeldende delegasjonsreglementet for Nordreisa kommune ble vedtatt av kommunestyret i sak 71/95 den 31.08.1995. Påfølgende ble et nytt delegasjonsreglement vedtatt i kommunestyret sak 57/16, 16.06.2016.

Reglementet skal legges fram til politisk behandling etter hvert kommunevalg. Det er delegasjonsreglementet fra 2016 som ligger til grunn for justeringer og endringer som er foretatt. Følgende endringer foreslås:

- Forslag på fjerning fremkommer som strek over setning/ordlyd.
- Grønn skrift er ny ordlyd.
- § tegn er fjernet da delegasjonsreglementet ikke er lovtekst.
- Ordlyden «tilhørende forskrifter» foreslås fjernet gjeldende for alle oppnevnte særlover.

- Ungdomsrådet er satt inn i organisasjonskart.
- BUK er satt inn under Oppvekst- og kulturutvalget i organisasjonskart.
- Ordlyden «formannskap» foreslås fjernet under avsnitt «Mindretallsanke».
- Ordlyd «tertialrapporter» foreslås byttet til ordlyd «herunder kvartalsrapporter» under kommunestyrets hovedarbeidsområde.
- Ordlyden «politiske» foreslås satt inn i nest siste kulepunkt under kommunestyrets hovedarbeidsområde.
- Havbruksfond er satt inn under kommunestyret avgjørelsesaker.
- I overskrift Delegasjon til formannskapet foreslås ordlyd «økonomiutvalget» fjernet.
- Ny delegasjon til formannskapet: Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret av 25. juni 2010 nr 45 (Sivilbeskyttelsesloven)
- Delegasjon til administrasjonsutvalget er tilpasset ny kommunelov § 13-1. Det samme gjelder for delegasjon i personalsaker til driftsutvalget, oppvekst- og kulturutvalget og helse- og omsorgsutvalget.
- Milø,- plan- og utviklingsutvalget har endret navn til driftsutvalget.
- Hovedutvalget har som oppgave å fremme kommunale utbyggingsprosjekter er foreslått endret til: fremme initiativ til kommunale utbyggingsprosjekter innenfor sin sektor.
- Ny foreslått avgjørelsesak til driftsutvalget: Miljøfond. Hovedutvalget behandler og avgjør søknader om kommunalt miljøfond.
- Ansvarsområdet næringsutvalget foreslås fjernet: «næringsfondet og fiskerifondet» samt «Regler for kommunal sponing. Vedtatt i Nordreisa næringsutvalg i sak 13/01.
- Avgjørelsesaker for næringsutvalget foreslås følgende ordlyd fjernet: «næringsfond og fiskerifond» og «kommunalt utviklingsfond»
- Lov om samferdsel er utgått.
- Ansvarsområdet helsestasjon og forebyggende tjenester jfr lov om helse- og omsorgstjenester er flyttet under ansvar til helse- og omsorgsutvalget.
- Kontroll av kommunale salgs- og skjenkebevillinger er delegert til kommunedirektør og foreslås fjernet fra ansvar etter Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.
- Ordfører er delegert myndighet i ny forskrift for salg- og skjenking av september 2020 Nordreisa kommune, myndighet til å treffe vedtak om skifte av styrer og stedfortreder foreslås fjernet fra helse- og omsorgsutvalget.
- Delegasjon til kommunedirektør i personalsaker foreslås fjernet da dette er regulert gjennom KL § 13-1.
- Nytt tillegg i pkt 13, 2 setning under Delegasjon kommunedirektør, økonomisaker: når formålet er i tråd med gjeldende reguleringsplan.
- Nytt punkt 14 under Delegasjon til kommunedirektør, økonomisaker: Tildeling av tilleggsareal til tomter, salg av tomter som ikke er i tråd med gjeldende reguleringsplan, gjøres av driftsutvalget.
- Nytt punkt foreslått flyttet fra driftsutvalget til Delegasjon til kommunedirektør, Økonomisaker – kjøp - avtaler: 6) Delegasjon i utbyggingssaker byggesaker til kommunedirektør: Fullmakt til å innhente og godta tilbud på arbeid/leveranser under kr. 1 000.000.- eks mva. Kommunedirektør gis fullmakt til å innhente ekstern bistand til utarbeiding av romprogram, kostnadsanslag for budsjettering osv. Kontrakter med arkitekt, konsulenter, entreprenører eller leverandører undertegnes av kommunedirektør.

Kommunedirektør skal påse at prosjektene blir gjennomført innenfor rammen av gitte bevilgninger. Dersom det skulle vise seg at det oppstår fare for overskridelser eller andre vesentlige avvik, skal kommunedirektør gi forslag til reduksjoner/dekningsmåte til hovedutvalget.

Alle regninger skal anvises av kommunedirektør eller den han/hun bemyndiger. For øvrig vises det til økonomireglementet kap 7 Reglement for investeringsprosjekter.

Vurdering

Kommuneloven skal fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyret og legge nødvendige rammer for dette, og bidra til at kommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige. Delegering er et viktig element i effektiviseringsarbeidet i Nordreisa kommune. Den nye kommuneloven, som ble vedtatt i Stortinget 8. juni 2018, lovfester det kommunale selvstyret. De viktigste elementene av det kommunale selvstyret:

- Kommuner med egen folkevalgt ledelse.
- Hver kommune er et eget rettssubjekt (og slik ikke underlagt statens hierarkiske organisasjon).
- Kommuner tar avgjørelser på eget initiativ og ansvar (negativt avgrenset kompetanse)
- Kommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger må ha hjemmel i lov (legalitetsprinsippet).

Kommuneloven og særlovgivning sørger for at kommunene i stor grad selv kan bestemme hvordan saker skal behandles og på hvilket forvaltningsnivå avgjørelser skal treffes. Det legges stadig større vekt på kommunenes og kommunestyrenes oppgaver i planlegging og styring.

Ved å legge til rette for en hensiktsmessig delegering, oppnår man å:

- Styrke den folkevalgte styringen ved å avlaste kommunestyre og formannskap slik at de får bedre tid til å konsentrere seg om sine hovedoppgaver
- Avlaste hovedutvalgene ved at alle kurante enkeltsaker blir avgjort av administrasjonen. Dersom man er i tvil om en sak er kurant, drøftes saken med hovedutvalgsleder.
- Avlaste administrasjonen ved å gi avgjørelsesmyndighet i alle kurante saker, slik at
- Raskere saksbehandling, publikum får bedre service.

Med bakgrunn i det ovenstående tilrårer kommunedirektøren at det fremlagte forslaget til revidert delegasjonsreglement vedtas.

Delegasjonsreglement

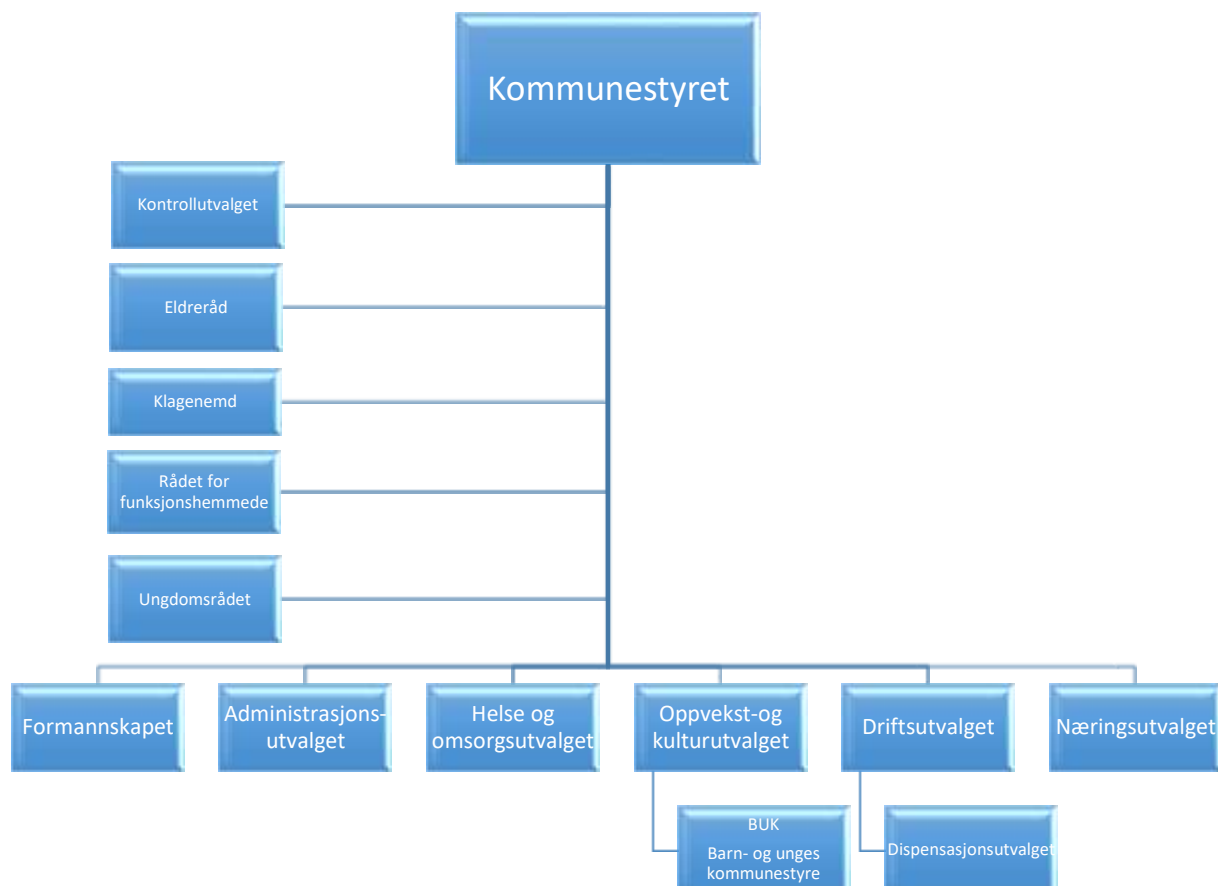
NORDREISA KOMMUNE

Vedtatt av Nordreisa kommunestyre , sak

Versjon 2020-1

Innhold

Om delegasjon	3
Kommunestyrets hovedarbeidsområde.....	6
Delegasjon til formannskapet / økonomiutvalget	7
Delegasjon i budsjett- og økonomisaker	7
Delegasjon etter særlover	8
Delegasjon til administrasjonsutvalget	9
Ansvarsområde.....	9
Saker hvor administrasjonsutvalget har avgjørelsesmyndighet	9
Saker hvor utvalget har forslags-/uttalerett	10
Delegasjon til driftsutvalget	11
Delegasjon etter kommuneloven § 5-7.....	11
Delegasjon til hovedutvalget i budsjett- og økonomisaker.....	11
Ansvarsområde.....	11
Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet.....	12
Saker hvor utvalget har forslags-/uttalerett	13
Delegasjon etter kommuneloven og særlover	13
Delegasjon til kommunedirektør.....	15
Delegasjon til dispensasjonsutvalget	18
Delegasjon til hovedutvalg for næring (næringsutvalget).....	19
Delegasjon etter kommuneloven § 5-7.....	19
Delegasjon i budsjett- og økonomisaker	19
Ansvarsområde.....	19
Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet.....	19
Saker hvor hovedutvalget har forslags-/uttalerett	20
Delegasjon til Kommunedirektør	20
Delegasjon til hovedutvalg for oppvekst og kultur	21
Delegasjon etter kommuneloven § 5-7.....	21
Delegasjon i budsjettsaker	21
Ansvarsområde.....	21
Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet.....	21
Saker hvor hovedutvalget har forslags-/uttalerett	22
Delegasjon etter særlov	22
Delegasjon til Kommunedirektør	23
Delegasjon til hovedutvalg for helse- og omsorg.....	25
Delegasjon etter kommuneloven § 5-7.....	25
Delegasjon til hovedutvalget i budsjettsaker	25
Ansvarsområde.....	25
Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet.....	25
Saker hvor utvalget har forslags-/uttalerett	26
Delegasjon til hovedutvalget etter særlov	26
Delegasjon til Kommunedirektør	27
Delegasjon til ordfører	29
Delegasjon til kommunedirektør.....	29
Delegasjon etter kommuneloven § 13-1.....	29
Delegasjon til kommunedirektør i budsjettsaker.....	32
Delegasjon til kommunedirektør etter særlover.....	32

Om delegasjon

Delegasjonsreglementet er utarbeidet med bakgrunn i kommuneloven, rundskriv, forvaltningsloven, særlover og forskrifter.

Utgangspunktet i kommuneloven og særlovene er at all myndighet er lagt til kommunestyret. Kommunestyret har myndighet til å delegere myndighet gitt i kommuneloven og særlover med unntak av de lovregler der det er brukt uttrykket "kommunestyret selv".

I dette delegasjonsreglementet er myndighet delegert fra kommunestyret til formannskapet/økonomiutvalg, administrasjonsutvalg, hovedutvalg m/underutvalg, ordfører, Kommunedirektør.

Delegasjonsreglementene er oppbygd som følger:

- Kommunestyrets hovedarbeidsområde
- Delegasjon til formannskapet/økonomiutvalget
- Delegasjon til administrasjonsutvalget

- Delegasjon til hovedutvalget for miljø, plan og utvikling, samt dispensasjonsutvalget og Kommunedirektør
- Delegasjon til hovedutvalget for oppvekst og kultur, samt Kommunedirektør og barnevernleder
- Delegasjon til hovedutvalget for helse og omsorg, samt Kommunedirektør og kommuneoverlege
- Delegasjon til ordfører og hovedutvalgsledere
- Delegasjon til kommunedirektør

I tillegg kommer følgende reglement:

Økonomireglement, finansreglementet, permisjonsreglement, klageutvalg og kontrollutvalgets myndighet og folkevalgtes innsynsrett, delegasjoner ligger i sin helhet i reglementene.

Ungdomsrådet, eldrerådet og rådet for funksjonshemmede sine oppgaver ligger i sin helhet i reglementene. ~~Reglement for Nordreisa kommune vedtatt dd i sak x/xx.~~

Kommunedirektørs videredelegasjon innen administrasjon er et eget delegasjonsreglement og er ikke inntatt i dette dokumentet, det samme gjelder administrative utvalg sine delegasjoner.

Formålet med delegering

Delegering er et viktig element i effektiviseringsarbeidet i Nordreisa kommune. Kommune-loven og endringer i særlovgivning har åpnet for at kommunene i større grad selv kan bestemme hvordan saker skal behandles og på hvilket forvaltningsnivå avgjørelser skal treffes. Det legges stadig større vekt på kommunenes og kommunestyrenes oppgaver i planlegging og styring.

Ved å legge til rette for en hensiktsmessig delegering, oppnår man:

1) Å styrke den folkevalgte styringen ved å avlaste kommunestyre og formannskap slik at de får bedre tid til å konsentrere seg om sine hovedoppgaver, som er å:

- trekke opp mål for den fremtidige utviklingen av Nordreisa kommune
- styre planleggingsprosessen
- fordele ressurser mellom tjenesteområdene i kommunen
- samordne den kommunale virksomhet
- vurdere resultatene
- føre kontroll med den kommunale forvaltning

2) Å avlaste hovedutvalgene. Alle kurante enkeltsaker blir avgjort av administrasjonen. Dersom man er i tvil om en sak er kurant, drøftes saken med hovedutvalgsleder. Hovedutvalgenes hovedoppgaver er:

- formulere mål og planlegge innenfor sektorene
- utforme rammer og retningslinjer for virksomhetene i sektorene
- avgjøre prinsipp saker, trekke opp retningslinjer for administrasjonens behandling av enkeltsaker og være ankeinstans for avgjørelser i slike saker
- vurdere resultatene innen sine tjenesteområder og føre budsjettkontroll

3) Å avlaste administrasjonen ved å gi avgjørelsesmyndighet i alle kurante saker, slik at saksbehandlingen går raskere, publikum får bedre service og administrasjonen får frigjort tid som kan brukes til:

- bedre tilrettelegging av saker som skal behandles av politiske organer
- bedre administrasjon av kommunens virksomhet til gagn både for publikum og kommunen selv.

Lovgrunnlaget for delegasjon

Lovgrunnlaget for dette delegasjonsreglementet finner vi i lov om kommuner og

fylkeskommuner (kommuneloven) av 25.09.1992, nr.107, sist endret 22.06.2018 og særlover.

Delegasjon til formannskapet er gitt med hjemmel i kommunelovens § 5-6, delegasjon til ordfører i § 6-1, hovedutvalg og underutvalg med hjemmel i § 5-7, delegasjon til kommunedirektør med hjemmel i §13-1.

De aktuelle bestemmelsene i kommuneloven lyder:

§ 5-6 siste setning

Formannskapet kan få tildelt vedtaksmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

§ 6-1, 4 ledd

Kommunestyret kan gi ordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

§ 5-7, 2 ledd

Kommunestyret fastsetter selv hva slags saker utvalget skal behandle. Utvalget kan få tildelt vedtaksmyndighet hvis ikke noe annet følger av lov.

§ 5-9

Kommunestyret kan opprette komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte verv. Komiteer kan ikke gis vedtaksmyndighet.

§ 5-10

Styre for kommunale institusjoner kan gis vedtaksmyndighet som gjelder virksomhetens drift og organisering

§ 11-8, 1 ledd

Kommunestyret kan selv bestemme at formannskapet, et fast utvalg eller ordfører myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken.

Melding om vedtak som er truffet i medhold av denne paragraf forelegges vedkommende organ i dennes neste møte.

§ 13

Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet.

Kommunedirektøren har det løpende personalansvar.

§ 17-1

Kommuner kan utføre felles oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid. Samarbeidet skal foregå gjennom interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefelleskap, verskommunesamarbeid, interkommunalt aksjeselskap eller samvirkeforetak, forening eller på annen måte det er rettslig adgang til.

Generelle bestemmelser om utøvelse av delegert myndighet

Retningslinjer for fullmakts utøvelse

All delegert myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ, og innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.

Tilbakekall av fullmakt i enkeltsaker.

Et overordnet organ eller en administrativ leder kan i spesielle tilfeller kreve å få seg forelagt

en konkret sak til uttalelse eller avgjørelse som et underordnet organ eller en underordnet medarbeider har til behandling i henhold til delegert myndighet.

Rett til å unnlate å gjøre bruk av delegert myndighet i særskilt tilfelle.

Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelse hvor spesielle forhold tilsier det.

Klagebehandling

Behandling av klage over forvaltningsvedtak følger forvaltningslovens regler med mindre annet er bestemt i den enkelte særlov.

Klage over vedtak som er fattet på grunnlag av delegert myndighet fra politisk organ til administrasjonen skal avgjøres av klageutvalg eller klageorgan i hht lov er fylkesmannen med mindre administrasjonen finner grunn til å omgjøre vedtaket til gunst for klageren.

Omgjøringsrett

Et overordnet organ eller leder kan innen rammene av forvaltningslovens § 35 av eget tiltak omgjøre et underordnet organs eller underordnet medarbeiders vedtak.

Mindretallanke

I saker hvor utvalget er delegert avgjørelsesmyndighet fra kommunestyret/formannskap kan 3 medlemmer, ordføreren eller den han/hun bemyndiger, innen møtets slutt forlange saken fremlagt for overordnet organ. Slikt krav skal protokolleres i møte.

Kommunestyrets hovedarbeidsområde

Kommunestyret er det øverste besluttede organ med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet.

Kommunestyret skal avgjøre saker som gjelder:

- Politisk organisering.
- Budsjett og økonomiplaner.
- Planstrategi, kommuneplaner og reguleringsplaner osv. (Delegasjon etter plan- og bygningsloven, er tatt inn som eget punkt i reglementet, under driftsutvalget)
- Regnskap og årsmeldinger/ ~~tertialrapporter~~ herunder kvartalsrapporter.
- Kommunestyrets egen saksbehandling.
- Godtgjørelse til folkevalgte.
- Oppnevne nemnder, styre, råd og utvalg, samt velge nytt medlem ved fritak fra verv. (Kommunestyret kan delegere oppnevning av nemnder, styre, råd og utvalg til formannskapet eller hovedutvalg, dersom ikke annet er fastsatt i lov eller forskrift)
- Fastsette avgifter/ gebyrer og forskrifter/vedtekter.
- Tilsetting av kommunedirektør.
- Kommunestyret fatter beslutning i alle saker som ikke er delegert til formannskapet, andre politiske utvalg eller administrasjonen.
- Havbruksfondet disponeres av kommunestyret.

Delegasjon til formannskapet / Økonomiutvalget

Hvilke saker legges frem for formannskapet

(Jfr. reglement for formannskapet)

Formannskapet utreder og avgir innstilling i de saker som skal behandles i kommunestyret, samt fatter vedtak i de saker hvor kommunestyret har delegert avgjørelsesmyndigheten til formannskapet.

Formannskapet behandler forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak.

Formannskapet er:

- valgstyre etter valglovens § 4-1.
- økonomiutvalg
- planutvalg for kommuneplanens samfunnsdel

Delegasjon etter kommuneloven § 5-6

1) I medhold av kommuneloven delegerer kommunestyret til formannskapet myndighet til å treffe avgjørelser i alle saker som det etter samme lov er adgang til å delegere til formannskapet, og som ikke kommunestyret har vedtatt å legge til annet organ.

2) Kommunestyret skal likevel avgjøre saker som gjelder:

- kommunestyrets egen saksbehandling
- langtidsplaner, utbyggingsoppgaver, langtidsbudsjetter og boligbyggeprogrammer, samt andre planer og tiltak av overordnet betydning.

3) Ved gjennomføring av vedtatte kommunale planer og tiltak, har formannskapet fullmakt til å inngå avtale om kjøp av grunn eller makebytte innenfor en ramme av 1 million kroner. Avtaler utover dette forelegges kommunestyret. Dette gjelder kjøp i forbindelse med godkjente reguleringsplaner.

Delegasjon etter kommuneloven § 11-8

1) Kommunestyret tildeler formannskapet myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtaket treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle til dette.

2) Meldinger om vedtak etter pkt. 1 forelegges vedkommende organ i dets neste møte.

Delegasjon i budsjett- og økonomisaker

Det vises til økonomireglementet vedrørende delegasjon av myndighet i budsjettsaker.

Delegasjon i økonomisaker

Formannskapet har sitt ansvarsområde knyttet til kommunens økonomistyring slik kommunestyret til enhver tid bestemmer, jfr økonomireglementet og reglement for finansforvaltningen.

Formannskapet er ansvarlig for:

- at budsjettprosessen legges opp slik at budsjett/økonomiplan blir et best mulig politisk styringsinstrument.
- at kommunestyre får seg forelagt et forslag til budsjett og økonomiplan med innstilling.

- Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst 14 dager før den behandles i kommunestyret, jfr. kommunelovens §§ 44 og 45.
- at endringer som røkker ved budsjettforutsetninger vedtatt av kommunestyret følges opp, enten som budsjettreguleringssak eller som justering av økonomiplanen - avhengig av hvor vesentlig endringen er. Formannskapet avgjør hva som er vesentlig endring.
- å behandle og følge opp regnskapsrapporteringen.

Endringer som alltid vil være kommunestyresak er f.eks.:

- Når budsjettbalansen svikter enten grunnet svikt i inntektene og/eller at uforutsette utgifter inntreffer.
- Forskyvning av midler mellom sektorene.
- Når forhold som angår investeringsbudsjettet må justeres som f.eks.:
 - behov for endring av investeringsrammen
 - behov for bruk av ikke budsjetterte inntekter i investeringsregnskapet
 - ved salg av kommunens formuesverdier, herunder salg av kommunale boliger
 - ved vesentlige overskridelser på prosjekter
 - ved vesentlig finansieringssvikt på prosjekter
 - Likviditetsproblemer.
- Formannskapet kan for øvrig ta opp og uttale seg i saker som ellers kan ha betydning for kommunens økonomi, eller som kommunestyret bestemmer.

Saker hvor formannskapet har avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet treffer vedtak innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyre, herunder:

- vedtar tidsplan for og styrer budsjettprosessen
- avgjør hvordan uforutsette endringer skal viderebehandles i forhold til årsbudsjett og økonomiplan

Dersom formannskapet er i tvil om det har avgjørelsesmyndighet i en sak, eller visse saker, kan det bringe spørsmålet inn for kommunestyret, som avgjør hvor avgjørelsesmyndigheten ligger.

For øvrig utfører formannskapet de oppgaver kommunestyret bestemmer.

Delegasjon etter særlover

~~Lov om samferdsel av 4. juni 1976 nr. 63.~~

~~Formannskapet delegeres myndighet til å avgi uttalelser på kommunens vegne i alle løyvesaker. OPPHEVET~~

Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven) av 28. juni 2002 nr 57:
Formannskapet delegeres myndighet som valgstyre.

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret av 25. juni 2010 nr 45
(Sivilbeskyttelsesloven)

Delegasjon til administrasjonsutvalget

Ansvarsområde

Administrasjonsutvalget har arbeidsgiverpolitikk, ~~personalforvaltning~~, administrasjonsordninger, likestilling og ~~organisasjonsutvikling~~ som sitt ansvarsområde, dvs forholdet mellom Nordreisa kommune som arbeidsgiver og våre arbeidstakere.

Administrasjonsutvalget skal sørge for utviklingen av kommunens overordnede arbeidsgiverpolitikk, slik at medarbeiderne som ressurs blir i stand til å løse kommunens prioriterte oppgaver.

Administrasjonsutvalget skal konsentrere sitt arbeid om utarbeiding av regler og retningslinjer for personalforvaltningen. ~~Enkelt saker behandles bare når de har prinsipiell interesse, når avgjørelsesmyndighet eller uttalerett er lagt til utvalget, når dette er ankeinstans, eller enkelt saker som er naturlig å behandle i utvalget.~~

Kommunestyret gir administrasjonsutvalget i oppgave å behandle og følge opp IKT – strategier.

Administrasjonsutvalget har ansvar for likestillingsarbeid i Nordreisa kommune. Klager på ansettelse som går på likestilling sendes utvalget til uttalelse.

Administrasjonsutvalget har et hovedansvar for å ta initiativ innen sitt arbeidsområde. Administrasjonsutvalget fører kontroll med at vedtak innenfor utvalgets arbeidsområde blir gjennomført, og at det blir utarbeidet årsmelding om kommunens personalressurser.

Saker hvor administrasjonsutvalget har avgjørelsesmyndighet

Administrasjonsutvalget treffer vedtak innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov, avtaleverk i medhold av lov eller vedtak fattet av kommunestyre/formannskap, og etter de prinsipper som er fastlagt i kommunens arbeidsgiverpolitikk, herunder:

- **forvalte og prioritere** bevilgede midler innenfor utvalgets budsjettammer
- ~~opprette~~ arbeidsgrupper for løsning av tidsbegrensede oppgaver
- delegere avgjørelsesmyndighet til kommunedirektør, etter reglene i kommuneloven § 13-1, 6 led
- **vedta** ulike reglement/retningslinjer som berører arbeidsgiverpolitikk og personalforvaltning
- **vedta** reglement for AMU
- **vedta** overordnet IA strategi og HMS arbeid
- ~~ved klage; tolke og praktisere~~ lokale overenskomster, avtaler og reglementer angående arbeidstakernes lønns og arbeidsforhold.
- ~~omdisponere/inndragning~~ av stillinger.
- **arbeide** for likestilling på alle områder innen kommunen, se til at Nordreisa kommune praktiserer likestilling i alle kommunens tjenesteområder i samsvar med likestillingslovens intensjoner.

Dersom administrasjonsutvalget er i tvil om det har avgjørelsesmyndighet i en sak, eller visse saker, kan det bringe spørsmålet inn for formannskapet, som avgjør hvor avgjørelsesmyndigheten ligger.

For øvrig utfører administrasjonsutvalget de oppgaver formannskap/kommunestyret bestemmer.

Saker hvor utvalget har forslags-/uttalerett

Administrasjonsutvalget har forslags/uttalerett i følgende saker:

- Ansettelse av kommunedirektør
- ~~ved innføring av nye arbeidstidsordninger~~
- ved innføring av ny teknologi og vesentlig omlegging av tekniske hjelpemidler
- gjennomgang av sykefravær
- planlegging innen sitt arbeidsområde
- ~~opprettelse av faste underutvalg~~
- forslag til arbeidsgiverpolitiske retningslinjer
- ~~forslag om effektiviseringstiltak innen de enkelte tjenesteområdene som har konsekvenser for arbeidstakerne~~
- ~~Overordnede lønnspolitikk (lønnspolitisk plan) i Nordreisa kommune drøftes og gjennomgås av administrasjonsutvalget i forkant av lokale forhandlinger ved hovedoppgjør~~
- Andre saker som hører inn under administrasjonsutvalgets arbeidsområde, men hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/kommunestyre
- Samarbeid med nabokommuner, fylkeskommunen og statlige organ og KS innen ansvarsområdet

Administrasjonsutvalget kan for øvrig ta opp og uttale seg i saker som ellers kan ha betydning for tjenesteområdene, eller som kommunestyret/formannskapet bestemmer.

Innen utvalget fatter sin avgjørelse, skal uttalelse være innhentet fra de organer som berøres av saken, og av arbeidsmiljøutvalget i de sakene hvor de har uttalerett.

Delegasjon til driftsutvalget

Utvalget har ansvar for følgende regelverk (listen er ikke uttømmende):

- Lov om bygging og sikring av drivstoffanlegg (drivstoffanleggloven)
- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven).
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Lov om havner og farvann
- Veglov
- Vegtrafikkloven
- Lov om jord (jordlova)
- Lov om skogbruk (skogbrukslova)
- Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv
- Lov om odelsretten og åsetesretten (odelslova)
- Lov om forpakting (forpaktingslova)
- Lov om ymse beitespørsmål (beitelova)
- Lov om grannegjerde (grannegjerdelova)
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)
- Lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven)
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om endringer i naturmangfoldloven, viltloven mv (nødverge, bruk av åte)
- Matrikkelloven
- Lov om Stadsnavn
- Lov om Eierseksjonering
- Lov om friluftsliv
- Lov om naturvern
- Lov om viltet
- Lov om hundehold
- Lov om laks og innlandsfisk
- Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter
- Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven)

Delegasjon etter kommuneloven § 5-7

1) I medhold av § 5-7 i kommuneloven gir kommunestyret driftsutvalget myndighet til å treffe avgjørelser i saker som gjelder utvalgets ansvarsområde og som det etter samme lov er adgang til å delegere til utvalg.

2) Hovedutvalget skal likevel ikke ha myndighet til å fastsette regler og generelle retningslinjer som kan få innvirkning på flere tjenesteområder i kommunen, eller til å avgjøre saker som krever samordnet behandling for flere tjenesteområder.

Delegasjon til hovedutvalget i budsjett- og økonomisaker

Det vises til retningslinjer for delegasjon av myndighet i budsjett saker, jfr økonomireglementet.

Ansvarsområde

Driftsutvalget har som arbeidsområde de oppgaver innenfor miljø, plan og utvikling teknisk drift og planlegging som kommunen har ansvaret for.

Driftsutvalget behandler saker etter særlover innenfor tjenesteområdet, og etter delegasjon fra kommunestyre/formannskap.

Driftsutvalget er ansvarlig for:

- planmessig, rasjonell og økonomisk drift av tjenesteområdet.
- nødvendig samordning og samarbeid med andre berørte kommunale virksomhetsområder og med andre offentlige og private organer med samme eller tilgrensende arbeidsoppgaver.
- nye tiltak som følger av hovedplan vann og kommunedelplan avløp
- samordning i vassdragsaker etter vassdragsreguleringsloven, vannressursloven, energiloven og industrikonsesjonsloven. Utvalget innstiller til kommunestyret i saker av vesentlig betydning.
- laks og innlandsfiskemyndighet
- viltmyndighet
- saker innen landbruk
- kommunens miljøfond
- navnemyndighet i de tilfeller hvor staten ikke er navnemyndighet. Hovedutvalget er vedtaksorgan på vegne av Nordreisa kommune for navn som fastsettes av ~~Staten~~ kartverket.

Hovedutvalget har som oppgave å fremme initiativ til kommunale utbyggingsprosjekter innenfor sin sektor. ~~Hovedutvalget har som oppgave å fremme kommunale utbyggingsprosjekter.~~ Byggekomiteen har ansvar for oppfølging av utbyggingsprosjekter innenfor rammer fastsatt av kommunestyret for prosjekter over 1 million kroner, jfr retningslinjer for byggekomité Nordreisa kommune.

På grunnlag av vedtak i kommunestyret for prosjekter inntil 1 million kroner hovedutvalgets ansvar å:

- igangsette planlegging av prosjekt iht. kommunestyrets vedtak.
- gjennomføre prosjekter innenfor vedtatt kostnads- og tidsrammer.
- rapportere plan- og kostnadsavvik til hovedutvalget/formannskap/kommunestyret.
- fremlegge sluttrapport til hovedutvalg/formannskap/kommunestyret.
- opprette underutvalg for løsning av tidsbegrensede oppgaver, herunder utsmykningskomite.

Driftsutvalget fører kontroll med at vedtak innenfor utvalgets arbeidsområde blir gjennomført, og at det blir utarbeidet årsmelding for tjenesteområdet.

Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet

Driftsutvalget treffer vedtak innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyre/ formannskap, herunder:

- **forvalte og prioritere** bevilgede midler innenfor budsjettets rammer og forutsetninger i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer for budsjettbehandling og delegasjon av myndighet i budsjettsaker
- **opprette** komiteer for løsning av tidsbegrensede oppgaver
- **delegere** avgjørelsesmyndighet til kommunedirektør, etter reglene i kommuneloven §13-1.
- **delegere** avgjørelsesmyndighet til underutvalg, herunder vedtatte tilskuddsmidler som er avsatt i budsjettet.
- **fremme** søknader om forlenga åpningstid for motorferdsel løyper.
- **vedtak** på bruk av midler og prosjekter innen nye tiltak vann og avløp, jfr. kommunestyrets vedtak for hovedplan vann og kommunedelplan avløp.
- **samarbeidsavtaler** (feks om havner).
- **Miljøfond.** Hovedutvalget behandler og avgjør søknader om kommunalt miljøfond.

Løpende prioriteringer innenfor eget ansvarsområde eller overfor statlig eller fylkeskommunal myndighet må være i samsvar med overordnede vedtak i kommunestyre/formannskap (kommuneplan, langtidsbudsjett m.v.). I tilfellet hovedutvalget ønsker å fravike dette, må saken tas opp særskilt.

Utbyggingsaker:

- forvalte bevilgede midler innenfor budsjettets rammer og forutsetninger i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer for budsjettbehandling og delegasjon av myndighet i budsjettsaker.
- delegere avgjørelsesmyndighet til kommunedirektør etter reglene i kommuneloven §13-1.
- vedta romprogram/ramme for utbyggingen.
- vedta skisseprosjekt/forprosjekt med kostnadsoverslag for prosjektet.
- fremlegge skisseprosjektet/kostnadsoverslag til hovedutvalg/formannskap/kommunestyret for godkjenning.
- vedta anbud/tilbud innenfor prosjektets vedtatte areal og kostnadsrammer. Kontrakter undertegnes av kommunedirektøren eller den han bemyndiger.
- behandle og avgjøre klager på tildeling av kontrakter eventuelle andre klager på kommunens praksis i forbindelse med utbyggingsprosjekter.

Hovedutvalget behandler større etableringer, samt store overordna prosjekter før behandling i formannskap/kommunestyre.

Kommunestyre forvalter kommunens eierskap i bedrifter/selskaper. Kommunestyre kan gjennom reglement/delegasjon delegere fullmakter til formannskap eller hovedutvalg.

Generelt

Løpende prioriteringer innenfor eget ansvarsområde eller overfor statlig eller fylkeskommunal myndighet må være i samsvar med overordnede vedtak i kommunestyre/formannskap (kommuneplan, langtidsbudsjett m.v.). Dersom hovedutvalget ønsker å fravike dette, må saken tas opp særskilt.

Dersom hovedutvalget er i tvil om det har avgjørelsesmyndighet i en sak, eller visse saker, kan det bringe spørsmålet inn for kommunestyret ~~formannskapet~~, som avgjør hvor avgjørelsesmyndigheten ligger.

For øvrig utfører hovedutvalget de oppgaver formannskap/kommunestyret bestemmer.

Saker hvor utvalget har forslags-/uttalerett

Driftsutvalget har forslags-/uttalerett i følgende saker:

- retningslinjer for delegering av avgjørelsesmyndighet.
- rammene for årsbudsjett og langtidsbudsjett innen sitt arbeidsområde, jfr. retningslinjer for budsjettbehandling og delegasjon av myndighet i budsjettsaker.
- øvrig planlegging innen sitt arbeidsområde.
- opprettelse av faste underutvalg.
- ~~opprettelse, og inndraging av stillinger innen arbeidsområdet, samt større omorganiseringer~~
- hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/ kommunestyre.
- andre saker som hører inn under tjenesteområdet, men hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/ kommunestyre.
- samarbeid med nabokommuner, fylkeskommunen og statlige organ innen tjenesteområdet.

Hovedutvalget kan for øvrig ta opp og uttale seg i saker som ellers kan ha betydning for tjenesteområdet, eller som kommunestyret/formannskapet bestemmer.

Delegasjon etter kommuneloven og særlover

1. Vegloven av 21. juni 1963 nr. 23

Hovedutvalget skal være kommunens vegstyremakt etter lovens § 9, 3. ledd.

Hovedutvalget har ansvar for trafiksikkerhet

2. Forurensingsloven av 13. mars 1981 nr. 6

Med hjemmel i lovens § 83 delegeres all myndighet til å fatte enkeltvedtak til hovedutvalget.

3. Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juni 2002 nr. 20

Kommunestyrets myndighet delegeres til Hovedutvalget.

4. Friluftsløven av 28. juni 1957 nr. 16.

Myndighet etter friluftsløvens § 40 legges til hovedutvalget (stansing av ulovlig byggverk etter loven)

5. Lov om viltet av 29.05.81 nr. 38 nr. og forskrift av 22.03.02 om forvaltning av hjortevilt og bever. Hovedutvalget delegeres myndighet til å godkjenne driftsplan og tildeling av fellingskvote for elg. Etter samme lov og forskrift har utvalget myndighet til å fastsette minsteareal og godkjenne elgvald.

6. Lov om vassdrag og grunnvann av 24. november 2000.

Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

7. Lov om laksefiske og innlandsfiske av 15. mai 1992

Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

8. Lov om stadsnavn av 18. mai 1990 nr. 11

Navn på gater/veier, områdenavn og veistrekninger vedtas av hovedutvalget.

Særlover innen landbruk

9. Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) av 15. juni 2001 nr. 75. Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

10. Lov om jord av 1995-05-12 nr 23, ~~og tilhørende forskrifter~~

Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

11. Lov om forpaking av 1965-06-25 nr 1

Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

12. Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv 2003-11-28 nr 98, ~~og tilhørende forskrifter~~. Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

13. Lov om jord av 1995-05-12 nr 23 ~~og tilhørende forskrifter~~ (odelsloven). Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

14. Forurensningsforskriften (FOR 2004-06-01 nr 931, hjemlet i Forurensningsloven (Lov om vern mot forurensninger og om avfall av 1981-03-13 nr 6), Anlegg, drift og vedlikehold av planeringsfelt. Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

15. Skogbrukslov (LOV 2005-05-27) med ~~tilhørende forskrifter~~.

Myndighet etter denne loven delegeres hovedutvalget.

Delegasjon i plansaker

LOV-2008-06-27-71 Plan- og bygningsloven

I henhold til plan- og bygningsloven § 3-3 1. ledd er driftsutvalget kommunens planutvalg for kommuneplanens arealdel. Formannskapet er planutvalg for kommuneplanens samfunnsdel.

Planutvalget delegeres følgende plankompetanse og myndighet så langt plan- og

bygningssloven av 27.06.2008 nr. 71 tillater det med de begrensninger som nevnt i lovens § 3-3:

- a) Å fremme forslag til kommuneplan(er), samt å fatte beslutninger og vedtak om offentlig høring av henholdsvis planprogram og planforslag til kommuneplaner.
- b) Å fatte beslutninger og vedtak om planprogram og offentlig høring av regulerings-planforslag, samt myndighet til å vedta mindre detaljreguleringsplaner når planen er i samsvar med kommunelovens regler og når planen er i samsvar med rammer i kommuneplanens arealdel og overordnet plan, når det er mindre enn fire år siden kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret.
- c) Å fatte beslutninger om offentlig høring av reguleringsplanforslag i samsvar med overordnet arealplan.
- d) Ved endring av reguleringsplaner, delegeres planutvalget myndighet til å foreta mindre endringer i detaljreguleringsplan, eller delegere Kommunedirektør å vedta utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen.
- e) Fullmakt til å forlenge detaljplanvedtaket etter søknad med inntil to år.
- f) Deleget myndighet gjelder så langt ikke saken ansees prinsipiell i forhold til overordnede arealplaner og ikke er i strid med politiske vedtak.

Delegasjon til kommunedirektør

Kommunedirektør delegeres avgjørelsesmyndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell betydning, med følgende unntak:

- Alle saker hvor det er negativ innstilling fra kommunedirektør. Disse legges frem for hovedutvalget til avgjørelse.
- Delings- og byggesaker innenfor 100-metersbeltet i strandsonen som krever dispensasjon.
- Byggesaker gjeldende større offentlige bygg eller private næringsbygg.

Alle delegerte avgjørelser refereres til hovedutvalget.

Delegasjon etter kommuneloven og særlover

1. Vegloven av 21. juni 1963, nr. 23.

Kommunedirektør skal være kommunens vegstyremakt i kurante saker, jfr. lovens §9, 3. ledd.

Kommunedirektør er rådgiver for utforming av kommunens trafikksikkerhetspolitikk.

Han/hun har et særlig ansvar for oppfølging av kommunens trafikksikkerhetsplan.

Kommunedirektør skal

- gi uttalelse i saker vedrørende fastsetting av fartsgrenser
- gi uttalelse i forbindelse med utsending av skiltvedtak for andre permanente trafikkregulerende skilt
- behandle og gi uttalelse i saker om trafikksikkerhetstiltak

2. Vegtrafikkloven av 18. juni 1965 ~~med forskrifter~~

Kommunens myndighet etter vegtrafikklovens §7 (treffe midlertidige vedtak om forbud mot trafikk) og kommunens skiltmyndighet etter skiltforskriftene, delegeres til kommunedirektør.

3. Forurensingsloven av 13. mars 1981, nr. 6 ~~med forskrifter~~.

Kommunedirektør delegeres myndighet i alle saker av kurant karakter, herunder omlegging og utbedring av stikkledning, jfr.

- §22, utkobling av slamavskiller, jfr.
- §26, siste ledd, avfallsopprydding, jfr.
- §35, og pålegg om opprydding, jfr.
- §37.

Hovedutvalget videredelegerer myndighet etter forurensingsloven §7(plikt til å unngå forurensing), § 73(tvangsmulkt ved forhold i strid med forurensingsloven), §74(umiddelbar gjennomføring ved

forurensningsmyndigheten), §76(betaling av utgifter for tiltak mot forurensninger) til kommunedirektør.

Med bakgrunn i gjeldende delegasjonsreglement §6 (hovedutvalgets myndighet etter forurensningsloven) delegerer hovedutvalget myndighet etter forurensningsforskriftens §§ 12-2, 12-14, 12-16, 13-2, 13-17, 13-18, 15-2, 15-8, 15A-2, 15A-7 til kommunedirektør.

Hovedutvalget videredelegerer til kommunedirektør myndighet til å treffe enkeltvedtak etter følgende paragrafer i forurensningsloven

- § 18 Endring og omgjøring av tillatelse
- § 49 Opplysningsplikt
- § 50 Rett til granskning
- § 51 Pålegg om undersøkelser
- § 75 Bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning og avfallsproblemer og vederlag for bistand

Hovedutvalget videredelegerer til kommunedirektør myndighet etter følgende paragrafer i forurensningsloven (LOV av 31.mars 1981):

- § 58 Gjenopprettingserstatning til allmennheten ved skade som rammer utøvelse av allemannsretten utenfor næring m.v.
- § 78 Straffeansvar for forurensning
- § 79 straffeansvar for ulovlig håndtering av avfall

Hovedutvalget videredelegerer til kommunedirektør myndighet etter følgende paragrafer i forurensningsforskriften (FOR av 1.juni 2006) kapittel 7 om lokal luftkvalitet:

- § 7-4 andre og femte ledd. Myndighet til å gi pålegg for å sikre at kravene i dette kapitlet overholdes, og i særlige tilfeller gi pålegg om at den ansvarlige for et anlegg som ikke bidrar vesentlig til konsentrasjonen av de enkelte stoffer gjennomfører plikter etter dette kapitlet.
- § 7-11 andre ledd. Myndighet til å føre tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

Hovedutvalget videredelegerer til kommunedirektør myndighet etter følgende paragrafer i forurensningsforskriften (FOR av 1.juni 2006):

- § 1-8 annet ledd. Gi tillatelse til at nedgravde oljetanker som ikke er i bruk rengjøres og fylles med sand, grus og lignende i stedet for oppgraving
- § 1-9 annet ledd. Kreve opplysninger om eksisterende nedgravde oljetanker
- § 1-10. Tilsyn, registrering og krav til kontroller
- § 1-11. Dispensasjon
- § 1-12. Kommunens myndighet i særlige tilfeller
- § 2-7. Krav til faglig kvalifikasjoner
- § 2-8. Godkjenning av tiltaksplan
- § 2-9. Gjennomføring av tiltak, rapportering m.m.
- § 2-11. Tilsyn og kontroll

4. Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 nr.17

Kommunens myndighet etter lovens §1, 4. ledd til å innvilge fritak fra avgift for ubebygd eiendom samt myndighet til å dispensere fra avgiftsbestemmelsene legges til kommunedirektør.

5. Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav av 04.07.2003.

Kommunedirektør delegeres kommunens myndighet etter del III og IV

6. Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) av 15. juni 2001 nr. 75

Kommunedirektør delegeres kommunens myndighet etter denne lov.

7. Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juni 2002 nr. 20

med tilhørende forskrifter, herunder forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen av 1. juli 2002 §§2-2, 2-4 og Forskrift om brannforebygging av 17. desember 2015

Kommunedirektør delegeres kommunens myndighet etter denne lov med forskrifter.

Kommunaldirektørs myndighet videredelegeres til brannsjefen etter denne lov med tilhørende forskrifter.

Viktige og prinsipielle saker som dokumentasjon av brannvesenet og planer for brannvernarbeidet skal behandles av kommunestyret etter behandling i Hovedutvalget.

8. Forskrift om vann og avløpsgebyr i Nordreisa kommune

Vedtaket etter forskriften fattes av kommunedirektør.

9. Forskrift for renovasjon og slamtømming i kommuner tilsluttet Avfallsservice AS, Nordreisa kommune

Avfallsservice AS er tildelt konkret ansvar og myndighet i forskriften.

Kommunen er klageinstans for vedtak fattet av Avfallsservice AS, og klagesaker behandles av kommunens klageutvalg.

10. Delegasjon av saker vedrørende utmark og vassdrag.

- Oppretting av kommunalt viltfond og fellingsavgift for elg i medhold av kommunelovens § 23 pkt. 4 delegeres kommunedirektør myndighet til å forvalte kommunalt viltfond.
- Gi uttalelse i bygge- og delesaker, forpaktningssøknader ol. på vegne av friluft-, vilt-lakse- og innlandsfiskeinteressene
- Gi uttalelse i saker hvor viktige naturverdier eller naturinteresser er berørt, blant annet saker hvor kommunen blir bedt om å uttale seg om slike hensyn.
- Gi forslag til uttalelse på vegne av kommunen i hørings saker som gjelder endringer i friluft-, vilt eller lakse- og innlandsfiske loven og forskrifter gitt i medhold av disse

Lov om viltet av 29.5.1981 nr. 38

Kommunedirektør fatter beslutning etter viltloven i følgende saker:

- Avlivning av skadet vilt
- Avlivning av skadegjørende vilt

(Jfr. brev fra direktoratet for naturforvaltning av 16.01.2003).

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10.6.1977 nr.82

Kommunedirektør gis fullmakt til å treffe vedtak i kurante enkeltsaker etter ovennevnte lovs §6 og etter nasjonal forskrift § 5 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag og fastsette vilkår etter § 7. Kurante saker omfatter tilfeller som er omtalt i kommunale retningslinjer for behandling av søknader om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Gi uttalelser til fylkesmann i kurante saker vedrørende dispensasjoner fra motorferdsels-forbudet i perioden 5. mai – 30. juni.

Lakse- og innlandsfiske loven av 15.5.1992 nr. 47

Myndighet til å dispensere fra plikten til å betale fiskeavgift etter forskrift nr. 532 av

15.06.93, delegeres til kommunedirektør. Oppgavene etter lovens § 47, 2.ledd - ta vare på verdien av ulovlig fanget fisk, delegeres til kommunedirektør.

Utvising av garn, not, ruser og teiner iht. forskrift til lakse- og innlandsfiske loven delegeres til kommunedirektør.

11. Delegasjon etter Hundeloven

Kommunedirektør delegeres myndighet til å dispensere for bruk av løs hund i båndtvangstid til jaktprøver og jakthundtrening etter hundelovens § 9 e) og til oppretting av dressurområder for hunder etter samme paragraf.

12. LOV-2008-06-27-71 Plan- og bygningsloven

Kommunestyrets myndighet etter plan- og bygningsloven delegeres til kommunedirektør så langt dette ikke kommer i strid med loven eller er delegert til planutvalget, og som er etter vedtatte retningslinjer og prinsipper, og i saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Myndighet til å fatte vedtak etter lovens §12-14 om mindre endringer av reguleringsplaner eller til å vedta utfylling innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen delegeres til kommunedirektør. Vurdering av om sakene er innenfor denne kategorien gjøres i hvert tilfelle av kommune-direktør, evt i samråd med overordnede myndigheter.

13. Flyttet til delegasjon til kommunedirektør

13. Jordloven (Lov om jord av 1995-05-12 nr 23) og tilhørende forskrifter, delegeres til kommunedirektør

14. Forpaktingsloven (Lov om forpaktning av 1965-06-25 nr 1) og tilhørende forskrifter, delegeres til kommunedirektør

15. Konesjonsloven (Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv 2003-11-28 nr 98) og tilhørende forskrifter, delegeres til kommunedirektør

16. Odelsloven (Lov om jord av 1995-05-12 nr 23) og tilhørende forskrifter, delegeres til kommunedirektør

17. Skogbruksloven (LOV 2005-05-27) med tilhørende forskrifter delegeres til kommunedirektør

Delegasjon til dispensasjonsutvalget

Ansvarsområde

Dispensasjonsutvalget skal behandle følgende saker i henhold til delegasjon fra kommunestyret:

- søknader om dispensasjon fra motorferdselloven i henhold til regler gitt i lov om motorferdsel av 10.6.77 nr. 82, ~~forskrifter til loven,~~ samt kommunale retningslinjer.

Saker hvor utvalget har uttalerett

- gi uttalelse til Fylkesmannen vedrørende søknader om dispensasjon fra motorferdselforbudet i perioden 5. mai til 30. juni.
- gi uttalelse til fylkesmannen i saker vedrørende stenging av løyper, områder m.v. i spesielle/ekstraordinære tilfeller.

Saker hvor utvalget har avgjørelsesmyndighet

Treffe vedtak i enkeltsaker ~~etter lovens §6~~ og etter nasjonal forskrift §6 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Delegasjon til hovedutvalg for næring (næringsutvalget)

Delegasjon etter kommuneloven § 5-7

I medhold av § 5-7 i kommuneloven gir kommunestyret næringsutvalget myndighet til å treffe avgjørelser i saker som gjelder utvalgets ansvarsområde og som det etter samme lov er adgang til å delegerer til utvalg.

Hovedutvalget skal likevel ikke ha myndighet til å fastsette regler og generelle retningslinjer som kan få innvirkning på flere tjenesteområder i kommunen, eller til å avgjøre saker som krever samordnet behandling for flere tjenesteområder.

Delegasjon i budsjett- og økonomisaker

Det vises til retningslinjer for delegasjon av myndighet i budsjettsaker, jfr økonomi-reglementet.

Ansvarsområde

Næringsutvalget har ansvar for saksområder som gjelder alle løpende saker i forhold til kommunens ansvar som tjenesteyter innenfor kommunal næringsvirksomhet, tilrettelegging og bistand for næringslivet, samferdsel og infrastruktur.

Næringsutvalget skal aktivt bidra til en helhetlig næringspolitikk og treffer vedtak innenfor budsjettets rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyret. Næringsutvalget gjør vedtak for sine saksområder innenfor økonomisk ramme og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov eller vedtatt av kommunestyret. Strategisk næringsplan skal være styringsdokument for å oppnå ønsket utvikling.

Innenfor sitt arbeidsområde skal næringsutvalget arbeide med mål, strategier og kvalitet som sikrer oppfyllelse av krav i lover, forskrifter og kommunale bestemmelser. Næringsutvalget skal holde seg best mulig oppdatert om hvordan kommunen løser sine oppgaver innen utvalgets ansvarsområder.

Næringsutvalget ivaretar nødvendig samordning og samarbeid med næringslivet i kommunen.

Utvalget har ansvar for følgende regelverk (listen er ikke uttømmende):

- EØS-avtalens regler om statsstøtte.
- Norsk lov om offentlig støtte (lov av 27. november 1992 nr 117)
- Lov om samferdsel av 4. juni 1976.
- Retningslinjer for midler gitt over statsbudsjettets kap 551 post 60 og 61.
- Retningslinjer for kommunale utviklingsfond i Troms. Vedtatt i fylkeskommunens plan- og næringsutvalg 7.4.2003
- Vedtekter for kommunalt næringsfond og kommunalt utviklingsfond ~~næringsfondet og fiskerifondet~~. Vedtatt i kommunestyret i sak 46/18 ~~77/96~~.
- Regler for tilskudd til store arrangement, tildeles etter gjeldende kriterier
- ~~— Regler for kommunal sponning. Vedtatt i Nordreisa næringsutvalg i sak 13/01.~~

Næringsutvalget er fondsstyre for kommunalt utviklingsfond og kommunalt næringsfond ~~fiskerifondet~~. Søkerne har vanlig klagerett i hht forvaltningsloven. Klagene skal være skriftlige. I delegerte saker er næringsutvalget første klageinstans. Klageutvalget i kommunen er klageorgan.

Næringsutvalget har det overordna planmessige, rasjonelle og økonomiske ansvar for tjenestene som sorter under næringsutvalget i kommunen, ihht kommunelovens § 13-1.

Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet

Saker der Næringsutvalget har avgjørelsesrett:

- Avgjøre søknader om kommunale tilskudd og fondsmidler, i nærings saker hvor søknadssummen er over 100 000 kr.
- Være fondstyre for kommunalt utviklingsfond ~~nærings- og fiskerifond~~ i hht egne vedtekter for disse fondene.

- Disponere midler til kommunalt næringsfond ~~kommunalt utviklingsfond~~ fra Troms fylkeskommune etter departementets retningslinjer.
- Oppfølging av kommunal strategisk næringsplan.
- Opprette komiteer/ ad-hoc-utvalg for tidsbegrensede oppgaver.
- Avgjøre saker av politisk prinsipiell karakter og politiske enkeltsaker.
- Samarbeidsavtaler (feks med Haldi næringshage).

Saker hvor hovedutvalget har forslags-/uttalerett

Saker hvor utvalget har uttalerett:

- Høringer innen næringssektoren.
- Høringer om ruteopplegg for kollektivtrafikk jfr. ~~Lov om samferdsel av 4. juni 1976. utgått~~
- Forandring i eller utarbeidelse av nye kommunale forskrifter innen næringssektoren.
- Høringspart i saker som omhandler samferdsel og infrastruktur.

Delegasjon til Kommunedirektør

Avgjørelsesmyndighet på søknader inntil kr. 100 000,-.

Delegasjon til hovedutvalg for oppvekst og kultur

Delegasjon etter kommuneloven § 5-7

I medhold av § 5-7 i kommuneloven gir kommunestyret hovedutvalget for oppvekst og kultur myndighet til å treffe avgjørelser i saker som gjelder utvalgets ansvarsområde og som det etter samme lov er adgang til å delegere til utvalg.

Hovedutvalget skal likevel ikke ha myndighet til å fastsette regler og generelle retningslinjer som kan få innvirkning på flere tjenesteområder i kommunen, eller til å avgjøre saker som krever samordnet behandling for flere tjenesteområder.

Delegasjon i budsjettsaker

Det vises til retningslinjer for delegasjon av myndighet i budsjettsaker, jfr økonomi-reglementet.

Ansvarsområde

Hovedutvalget for oppvekst og kultur har som arbeidsområde å ivareta tilbudet for barn, ungdom, flykningetjeneste, ~~helsestasjon~~ og kultur i kommunen innen sitt ansvarsområde og for all opplæring, både for barn og voksne.

Hovedutvalget behandler saker etter særlover innenfor tjenesteområdet, og etter delegasjon fra kommunestyre/formannskap.

Hovedutvalget for oppvekst og kultur er ansvarlig for:

- Samordning og planlegging av undervisningsvirksomheten i kommunen, herunder ansvaret for å ivareta kommunens forhold til det videregående skoleverk og høyere undervisningsinstitusjoner.
- Samordning og planlegging av barnehagevirksomheten i kommunen, jfr. barnehageloven
- Tiltak og kommunale forpliktelser etter opplæringsloven, voksenopplæringsloven og privatskoleloven.
- Tiltak og kommunale forpliktelser etter lov om barnevernstjenester
- ~~Tiltak og kommunale forpliktelser etter lov om helse- og omsorgstjenester og forskrift om helsesøstertjenester for helsesøstervirksomheten – forebyggende helsearbeid~~
- ~~Tiltak og kommunale forpliktelser etter lov om helse- og omsorgstjenester med forskrifter for habilitering og avlastning til barn/unge og deres familier~~
- Skolefritidstilbud
- Samordning og planlegging av kulturvirksomheten i kommunen
- Styre for kommunens kulturinstitusjoner dersom ikke annet er bestemt
- Oppnevner representanter til kulturinstitusjoners styrer, med mindre annet følger av lov eller forskrift.
- Oppnevner representanter til Ærespriskomiteen.
- Tiltak og kommunale forpliktelser knyttet til Lov om folkebibliotek
- Planmessig, rasjonell og økonomisk organisering og drift av tjenesteområdet oppvekst og kultur.
- Nødvendig samordning og samarbeid med andre berørte kommunale virksomhets-områder og med andre offentlige og private organer med samme eller tilgrensende arbeidsoppgaver.

Hovedutvalget for oppvekst og kultur fører kontroll med at vedtak innenfor utvalgets arbeidsområde blir gjennomført, og at det blir utarbeidet årsmelding for tjenesteområdet.

Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet

Hovedutvalget for oppvekst og kultur treffer vedtak innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyre/ formannskap, herunder:

- Forvalte og prioritere bevilgede midler innenfor budsjettets rammer og forutsetninger i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer for budsjettbehandling og delegasjon av myndighet i budsjettsaker
- Opprette arbeidsgrupper for løøsning av tidsbegrensede oppgaver
- Delegere avgjørelsesmyndighet til kommunedirektør etter reglene i kommuneloven § 13-1.
- Oppnevne representanter til grunnskolenes samarbeidsutvalg
- Fastsette driftstilskudd og kapitaltilskudd til private barnehager innenfor gitte budsjetttrammer, i samsvar med retningslinjer gitt av departementet
- Vedta rammer for virksomhetsbudsjett for hele tjenesteområdet
- Godkjenne lokaler og kapasitet til barnehageformål
- Godkjenne vedtekter for barnehager
- Godkjenne lokaler og kapasitet til skolefritidsformål for elever
- Godkjenne vedtekter for skolefritidsordning

Løpende prioriteringer innenfor eget ansvarsområde eller overfor statlig eller fylkeskommunal myndighet må være i samsvar med overordnede vedtak i kommunestyre/formannskap (kommuneplan, langtidsbudsjett m.v.). I tilfellet hovedutvalget ønsker å fravike dette, må saken tas opp særskilt.

Dersom hovedutvalget er i tvil om det har avgjørelsesmyndighet i en sak, eller visse saker, kan det bringe spørsmålet inn for formannskapet, som avgjør hvor avgjørelsesmyndigheten ligger.

For øvrig utfører hovedutvalget de oppgaver formannskap/kommunestyret bestemmer.

Saker hvor hovedutvalget har forslags-/uttalerett

Hovedutvalget for oppvekst og kultur har forslags- /uttalerett i følgende saker:

- om delegering av avgjørelsesmyndighet
- rammene for årsbudsjett og langtidsbudsjett innen sitt arbeidsområde,
- øvrig planlegging innen sitt arbeidsområde
- opprettelse av faste underutvalg
- opprettelse, og inndraging av stillinger innen arbeidsområdet, samt større omorganiseringer hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/ kommunestyre
- andre saker som hører inn under tjenesteområdets arbeidsområde, men hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/kommunestyre
- samarbeid med nabokommuner, fylkeskommunen og statlige organ innen tjenesteområdet.

Hovedutvalget kan for øvrig ta opp og uttale seg i saker som ellers kan ha betydning for tjenesteområdet, eller som kommunestyret/formannskapet bestemmer.

Delegasjon etter særlov

1. Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa av 17. juli 1998 nr. 61

Hovedutvalget delegeres myndighet til

- Gi forskrift om skolested for elevene, jfr. § 8-1.
- Myndighet til å fastsette forskrift om skolerute, jfr. opplæringsloven § 2-2.
- Myndighet til å fastsette målform i grunnskolen, jfr. opplæringsloven §2-5
- Fastsette ordensreglement for skolene, jfr. opplæringsloven § 9A-10, samt bortvising av elever jfr. § 9A-11

2. Lov om barnehager av 17. juni 2005 nr. 64 - med forskrifter

Hovedutvalget er godkjenningsmyndighet og har ansvaret for forvaltning og tilsyn.

3. Lov om frittstående skoler av 4. juli 2003 nr. 84

Kommunens forpliktelser etter friskoleloven er tillagt hovedutvalget.

4. Lov om barneverntjenester av 17. juli, 1992 nr. 100.

Hovedutvalget har det overordnede ansvar for forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og samarbeid med frivillige organisasjoner, jfr. lovens kapittel 3.

Barnevernadministrasjonen ved barnevernets leder utgjør kommunens barneverntjeneste, jfr. §2-1, 2., 3., og 4. ledd.

Hovedutvalget har ansvaret for gjennomføringen av oppgaver etter lovens kapittel 3. Dette skal skje i samarbeid med administrasjonen.

Hovedutvalget har et overordnet ansvar for at forebyggende virksomhet generelt blir ivaretatt.

5. Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr 50

Myndighet etter kulturminnelovens §§ 15 og 16 og om å avgi uttalelse vedr. fredning av bygninger og riving av fredede bygninger legges til hovedutvalget.

6. Lov om folkebibliotek av 20. desember 1985 nr. 108.

Kommunestyrets oppgaver etter lov om folkebibliotek legges til hovedutvalget.

7. Lov om trdomssamfunn og ymist anna av 13.juni 1969 nr.25.

Tilskudd til trossamfunn etter lovens §19.

8. Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere av 04. juli 2003 nr 80

Kommunens myndighet etter loven delegeres til hovedutvalget.

Delegasjon til Kommunedirektør

Delegasjon etter kommuneloven og særlover

1. Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa av 17. juli 1998 nr 61

Kommunedirektør delegeres myndighet til å fatte enkeltvedtak i saker som ikke er av prinsipiell karakter.

- Fremme søknad om forsøksvirksomhet i grunnskolen, jfr. § 1-4.
- Kommunedirektør er delegert myndighet til å fastsette forskrift om skolerute og fastsette barnehageruta, jfr. opplæringsloven § 2-2.
- Fastsette ordensreglement for skolene, jfr. opplæringsloven § 9A-10, samt bortvising av elever jfr. § 9A-11
- Bruk av lova for privat opplæring i heimen, jfr. § 2-13
- Kommunedirektør delegeres myndighet til å foreta opptak av barn til skolefritidsordningen, jfr. opplæringslovens § 13-7.
- Fatte vedtak om spesialundervisning for elever i grunnskolen og for voksne, jfr.
- opplæringsloven §§ 5.1, 5.4 og 4A-2.
- Føre tilsyn og sikre at virksomhetene har forsvarlig system for å sikre at krav i opplæringslov og forskrifter oppfylles § 13-10

2. Lov om voksenopplæring av 28. mai 1976 nr 35

Kommunedirektør delegeres myndighet til å fatte enkeltvedtak i saker som ikke er av prinsipiell karakter.

3. Lov om barnehager av 17. juni 2005 nr. 64 med forskrifter

Kommunedirektør delegeres følgende myndighet:

- Foreta opptak av barn i barnehage.
- Godkjenne barnehager og hjem som tar imot barn i familiebarnehager.
- Føre lokalt tilsyn med virksomheter som drives etter loven.

4. Lov om barneverntjenester av 17.juli 1992 nr.100.

Barnevernleder er barnevernadministrasjonens leder, jfr. barneverntjenestelovens § 2-1, 3.ledd. Barnevernleder gis myndighet til å opptre som kommunens rettslige representant/ stedfortreder i barnevernssaker.

5. Fastsetting av åpningstider for kulturinstitusjoner og virksomheter innen oppvekst og kultur

Ovennevnte myndighet delegeres til kommunedirektør.

6. Spillemidler og kulturmidler

Kommunedirektør har godkjenningsmyndighet for forhåndsgodkjenning av anlegg det skal søkes spillemidler for. Kommunedirektør fremmer på kommunens vegne søknader på spillemidlenes overskudd til idrettsanlegg, lokale og regionale kulturbygg m.v. etter prioritering foretatt av kommunestyret.

Kommunedirektør delegeres myndighet til innenfor budsjettets rammer å foreta fordeling og avgjøre søknader om tilskudd på sektorens budsjett etter fastsatte retningslinjer.

Hovedutvalget for oppvekst og kultur er klageinstans for administrative vedtak.

7. Lov om trdomssamfunn og ymist anna av 13.juni 1969 nr.25.

Kommunedirektør beregner tilskudd til trossamfunn etter lovens §19.

8. Lov om kommunale helse og omsorgstjenester m.m. og tilhørende forskrifter

Kommunedirektør delegeres myndighet til å sikre at kommunen sikrer oppfyllelse av lov om helse og omsorgstjenester § 3-2 nr 1 om; helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:

- ~~helsetjeneste i skoler~~
- ~~helsestasjonstjeneste~~

8. Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere av 04. juli 2003 nr. 80

Kommunens ansvar etter loven delegeres til kommunedirektør, herunder utvidelse av introduksjonsprogram til 3 år i hht. §5.

Delegasjon til hovedutvalg for helse- og omsorg

Delegasjon etter kommuneloven § 5-7

I medhold av § 5-7 i kommuneloven gir kommunestyret hovedutvalget for helse- og omsorg myndighet til å treffe avgjørelser i saker som gjelder utvalgets ansvarsområde og som det etter samme lov er adgang til å delegere til utvalg.

Hovedutvalget skal likevel ikke ha myndighet til å fastsette regler og generelle retningslinjer som kan få innvirkning på flere tjenesteområder i kommunen, eller til å avgjøre saker som krever samordnet behandling for flere tjenesteområder.

Hovedutvalget skal ha seg forelagt til orientering alle klager på vedtak.

Delegasjon til hovedutvalget i budsjettsaker

Det vises til retningslinjer for delegasjon av myndighet i budsjett saker, jfr økonomi-reglementet

Ansvarsområde

Hovedutvalget for helse- og omsorg har som arbeidsområde de oppgaver innenfor tjenesteområdet helse- og omsorg, som kommunen har ansvaret for.

Hovedutvalget for helse- og omsorg behandler saker etter særlover innenfor tjenesteområdet, og etter delegasjon fra kommunestyre/formannskap.

Hovedutvalget for helse- og omsorg er ansvarlig for:

- Samordning og planlegging av helse-, omsorgs- og sosialtjenestene i kommunen
- En planmessig, rasjonell og økonomisk drift av sektoren
- Nødvendig samordning og samarbeid med andre berørte kommunale
- Virksomhetsområder og med andre offentlige og private organer med samme eller tilgrensende arbeidsoppgaver.
- Tiltak og kommunale forpliktelser etter lov om helse- og omsorgstjenester og forskrift om helsesøstertjenester for helsesøstervirksomheten – forebyggende helsearbeid
- Tiltak og kommunale forpliktelser etter lov om helse- og omsorgstjenester med forskrifter for habilitering og avlastning til barn/unge og deres familier

Hovedutvalget skal ha seg forelagt alle prinsipielle enkeltsaker der det ikke foreligger tidligere avgjørelser, saker som det ikke er gitt retningslinjer for, og saker der det er ønskelig å fravike retningslinjer som er fulgt. I særlige kontroversielle saker skal hovedutvalgets uttalelse innhentes før det fattes vedtak.

Hovedutvalget for helse- og omsorg fører kontroll med at vedtak innenfor utvalgets arbeidsområde blir gjennomført, og at det blir utarbeidet årsmelding for tjenesteområdet.

Saker hvor hovedutvalget har avgjørelsesmyndighet

Hovedutvalget for helse- og omsorg treffer vedtak innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyre/ formannskap, herunder:

- Forvalte og prioritere bevilgede midler innenfor budsjettets rammer og forutsetninger i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer for budsjettbehandling og delegasjon av myndighet i budsjettsaker.
- Opprette komiteer for løsning av tidsbegrensede oppgaver

- Delegere avgjørelsesmyndighet til kommunedirektør, etter reglene i kommuneloven §13-1.

Løpende prioriteringer innenfor eget ansvarsområde eller overfor statlig eller fylkeskommunal myndighet må være i samsvar med overordnede vedtak i kommunestyre/formannskap (kommuneplan, langtidsbudsjett m.v.) Dersom hovedutvalget ønsker å fravike dette, må saken tas opp særskilt.

Dersom hovedutvalget er i tvil om det har avgjørelsesmyndighet i en sak, eller visse saker, kan det bringe spørsmålet inn for formannskapet, som avgjør hvor avgjørelsesmyndigheten ligger.

For øvrig utfører hovedutvalget de oppgaver formannskap/kommunestyret bestemmer.

Saker hvor utvalget har forslags-/uttalerett

Hovedutvalget for helse- og omsorg har forslags-/uttalerett i følgende saker:

- Om delegering av avgjørelsesmyndighet.
- Rammene for årsbudsjett og langtidsbudsjett innen sitt arbeidsområde.
- Øvrig planlegging innen sitt arbeidsområde.
- ~~Opprettelse og inndraging av stillinger innen arbeidsområdet, samt større omorganiseringer~~
- Hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/ kommunestyre
- Andre saker som hører inn under tjenesteområdets arbeidsområde, men hvor avgjørelsesmyndigheten ligger under formannskap/ kommunestyre
- Samarbeid med nabokommuner, fylkeskommunen og statlige organ innen tjenesteområdet.

Hovedutvalget kan for øvrig ta opp og uttale seg i saker som ellers kan ha betydning for tjenesteområder, eller som kommunestyret/formannskapet bestemmer.

Delegasjon til hovedutvalget etter særlov

1. Lov om kommunale helse og omsorgstjenester mm av 24. juni 2011 nr. 30 med forskrifter.

Hovedutvalget skal fatte vedtak i saker etter Lov om kommunale helse og omsorgstjenester mm av 24. juni 2011 nr. 30 dersom:

- det ikke foreligger klare retningslinjer for tildeling
- saken er av prinsipiell betydning
- en ønsker å fravike eksisterende retningslinjer

2. Lov om folkehelsearbeid av 24.06.2011 nr. 29

3. Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen

Kommunens myndighet etter loven delegeres til hovedutvalget.

4. Serveringsloven av 13.6.1997 nr. 55.

Kommunens myndighet etter serveringsloven delegeres til hovedutvalget.

5. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) av 2.6.1989, nr. 27

Hovedutvalget er kontrollutvalg for omsetning av alkoholholdig drikk i kommunen, jfr. al. § 1-9 og forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 10-1.

~~Kontrollutvalget har ansvar for utøvelse av kontroll med kommunale salgs- og skjenkebevillinger for alkoholholdig drikke gruppe 1, 2 og 3. Videre skal det gjennomføres kontroll med skjenkebevilling gitt av departementet etter al. § 5-3, første ledd. SE PKT 5 DELEGERES KOMMUNEDIREKTØR~~

I medhold av alkoholloven jf. kommuneloven § 13-1 delegerer kommunestyret følgende myndighet til hovedutvalget: Treffe vedtak om skifte av styrer og stedfortreder jf. Alkoholloven § 1-7 c annet ledd. SE PKT 4 DELEGASJON TIL ORDFØRER.

Det vises videre til: Forskrift for salgs- og skjenkebevilling for alkohol i Nordreisa kommune vedtatt i kommunestyret 24.09.20

Delegasjon til Kommunedirektør

Delegasjon etter kommuneloven og særlover

1. Lov om kommunale helse og omsorgstjenester mm av 24. juni 2011 nr. 30 med tilhørende forskrifter

Kapittel 3.

Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester.

Kommunedirektør kan i samsvar med kommunens planer inngå avtaler med andre kommuner om samarbeid om helsetjenesten, jfr. lovens § 3-1, 5.ledd. Slike avtaler skal inngås skriftlig og forelegges hovedutvalget til orientering.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å sikre at kommunen sikrer oppfyllelse av lovens § 3-2 og §3-6 om:

Andre helse- og omsorgstjenester herunder:

- Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
- Helsetjeneste i skoler
- Helsestasjonstjeneste
- Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
 - a. legevakt,
 - b. heldøgns medisinsk akuttberedskap og
 - c. medisinsk nødmeldetjeneste
- Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
- Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
- Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
 - a. helsetjenester i hjemmet,
 - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt,
 - c. plass i institusjon, herunder sykehjem og
 - d. avlastningstiltak.
- Omsorgslønn

Kapittel 5.

Særlige plikter og oppgaver.

Kapittel 7. Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet

Kapittel 8. Undervisning, praktisk opplæring, utdanning og forskning.

Kapittel 9.

Rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming. Hastekompetanse i tvangssaker kan ikke utøves uten godkjenning fra kommunedirektør.

Med hjemmel i § 9 – 3, 3. ledd, delegerer Nordreisa kommunestyre til kommunedirektør ansvaret for å begjære oppnevning av hjelpeverge dersom ikke oppnevningen er begjært av andre som kan fremsette slik begjæring, jfr. vergemålslovens § 56.

Kapittel 10.

Tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige.

Kapittel 11-2.

Vederlag for helse og omsorgstjeneste

Kommunedirektør bestemmer hva den enkelte pensjonær skal betale for opphold i bolig med heldøgns omsorgstilbud, jfr. lovens § 11-2

Kapittel 12-4.

Særlige bestemmelser ved opphold i institusjon.

2. Lov om folkehelsearbeid av 24.06.2011 nr. 29

Kap. 2. Kommunens ansvar

Kap. 6.

Samarbeid, beredskap, internkontroll, tilsyn mv.

Folkehelselovens § 9, 1. ledd.

Myndighet og gjøremål innen miljørettet helsevern som er lagt til kommunestyret, delegeres til Kommunedirektør

Folkehelseloven § 9,2 – 6. ledd

Kommuneoverlegen har hastekompetanse som nevnt i folkehelseloven § 9,2 – 6. ledd, samt kap 3 miljøretta helsevern.

3. Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen

Kommunens ansvar etter loven delegeres til Kommunedirektør

4. Lov om vern mot tobakkskader av 9. mars 1973 nr. 14 med forskrifter

Myndighet og gjøremål knyttet til vern mot tobakkskader delegeres til kommunedirektør, jfr.lovens §6.

5. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) av 2.6.1989, nr. 27-

Avgjørelsesmyndighet vedr. nedenfor nevnte oppgaver delegeres kommunedirektør:

- kontroll og inspeksjon av salgs- og skjenkesteder, jfr lovens § 1.9 1.ledd.

6. Lov om vern mot smittsomme sykdommer av 5.august 1994 nr.55.

Kommunestyret delegerer til kommuneoverlegen å utføre de oppgaver innen smittevernet som pålegges i lov om vern mot smittsomme sykdommer av 5/8- 1994.

7. Strålevern (Strålevernforskriften) av 21.11.2003

Nordreisa kommunestyre delegerer til kommunedirektør å utføre de oppgaver innen strålevern for solarium som er delegert til kommunen i forskrift om strålevern og bruk av stråling

(Strålevernforskriften) av 21.11.2003, § 42, 3. ledd. Forskriften er gitt i medhold av lov og strålevern og bruk av stråling av 05.12.2000

Kommunedirektør gis fullmakt til å videredelegere denne myndigheten til kommuneoverlege.

Delegasjon til ordfører

1) Behandling av søknader

Ordføreren avgjør søknader i saker hvor det omsøkte ikke beløper seg til mer enn kr. 25.000,- og belaster formannskapet eller ordførers ~~kommunedirektørs~~ budsjett.

2) Generalforsamling/representantskap

Ordfører eller den han/hun bemyndiger gis representasjonsrett i generalforsamling/representantskap i selskap/foretak hvor kommunen har eierandeler, dersom ikke annet er fastsatt i lov eller forskrift.

3) Søknader om permisjon/fritak etter kommuneloven § 7-9

Søknader om permisjon gis ordfører fullmakt til å behandle. Ved klage går søknad til kommunestyret. Søknader om varig fritak behandles av kommunestyret.

4) Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) av 2.6.1989, nr. 27

Avgjørelsesmyndighet vedr. nedenfor nevnte oppgaver delegeres ordfører:

§§1-6, 3. ledd og 4-5: Tildeling av bevilling for en enkelt anledning

§ 4-2, 3. ledd: Utvidelse av skjenkelokale for en enkelt anledning

§ 4-4, 2. ledd: Utvidelse av skjenketid for en enkelt anledning

§ 4.5 Ambulerende bevilling

§ 1-7c, 2. ledd Skifte av styrer og stedfortreder

Delegasjon til kommunedirektør

Delegasjon etter kommuneloven § 13-1

Etter kommunelovens § 13-1 gir kommunestyret kommunedirektør fullmakt til å treffe vedtak i alle enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell interesse.

Særskilt nevnes:

• ~~Personal og organisasjonssaker~~

~~Innvilgelse av ulike ordninger og godtgjøringer til ansatte i henhold til reglement~~

~~Omgjøring, utvidelse og omplassering av enkeltstillinger~~

~~Opprettelse av engasjementstillinger/ prosjektstillinger innenfor 1 år under forutsetning av budsjettmessig dekning, samt at bestemmelsene i arbeidsmiljøloven § 14-9 følges.~~

~~Kommunedirektør, Service og personalsjef og personalkonsulent, er arbeidsgivers forhandlingsutvalg ved lokale forhandlinger.~~

~~Forhandlingsutvalget forbereder og gjennomfører forhandlingene med~~

~~arbeidstakerorganisasjonene. Forhandlingsutvalget har avgjørelsesmyndighet.~~

~~Kommunedirektør delegeres ansettelser, oppnevner ansettelsesutvalg og reglement for disse i tråd med hovedtariffavtalens bestemmelser.~~

~~Delegasjoner i permisjonsreglementet~~

- Kommunedirektør har ansvar for oppnevning og sammensetningen av administrativt

arbeidsmiljøutvalg, jfr. arbeidsmiljøloven § 7 – 1. Reglement for AMU vedtas av administrasjonsutvalget.

- **Økonomisaker – fond – tilskudd**

1) Finansreglement for kommunen:

Innenfor de generelle retningslinjer som følger av finansreglementet delegeres fullmakter til kommunedirektør til opptak av lån, ihht til pkt 7.2 i finansreglementet.

2) Fullmakt til å anlegge søksmål i kurante saker for beløp under kr. 500.000.

3) Næringsfondet og kommunale stimuleringsstipend:

- Kommunedirektør gis avgjørelsesmyndighet til å fatte vedtak i kurante saker inntil kr. 100.000.
- Fullmakt til å avgjøre saker utover denne ramme kan gis for et kortvarig tidsrom.

Der det foreligger konkurser, gjeldsordninger, eller domsavgjørelser, går disse foran kommunedirektørs delegasjon og skal behandles i forhold til gjeldende lovverk / domsavgjørelse.

- **Økonomisaker – utlån – eiendommer - pantedokument**

1) Kommunedirektør eller den han bemyndiger gis fullmakt til å møte på tvangsauksjon der kommunen er kreditor og avgi bud på inntil kr. 1.500.000. Videre gis Kommunedirektør fullmakt til å godkjenne andre bud på inntil dette beløp.

2) Fullmakt til å samtykke i prioritetsvikelse/slette heftelser/pantefrafall. Eks:

- tvangssalg av bolig der kommunen har heftelse/kommunale krav
- kommunale krav
- næringslån
- andre lån

3) Kommunedirektør gis fullmakt på kommunens vegne å slette heftelser på parseller eller tomter som utskilles fra hovedeiendom og som får egne bruksnummer. Det forutsettes at verdien på parsellen eller tomte må anses å være liten i forhold til verdien på hovedeiendommen og at den gjenværende eiendom må anses å gi god dekning. Det forutsettes videre at heftelsens verdi ikke overstiger kr 400.000,-.

4) Kommunedirektør gis fullmakt til å avgjøre søknader om prioritetsvikelser med kommunale heftelser, forutsatt at kommunens heftelser på den enkelte eiendom til sammen ikke overstiger kr. 400.000,-. Det forutsettes videre at det fortsatt er god dekning for kommunens heftelser. Søknader som blir avslått kan ankes til klagenemda.

Pkt. 4b: For startlån gis Kommunedirektør fullmakt til å avgjøre søknader som prioritetsvikelser med kommunale heftelser forutsatt at kommunens heftelser på den enkelte eiendom ligger innenfor gjeldende markedsverdi. Det forutsettes videre at det fortsatt er god dekning for kommunens heftelser. Søknad som blir avslått kan ankes til klagenemda.

5) Kommunedirektør gis fullmakt til å avgjøre pantefrafall med inntil kr. 400.000,- og hvor pantefrafallet ikke svekker sikkerheten for kommunens krav.

Pkt. 5b: For startlån gis Kommunedirektør fullmakt til å avgjøre pantefrafall med beløp som ligger innenfor gjeldende markedsverdi og hvor pantefrafallet ikke svekker sikkerheten for kommunens krav.

6) Kommunedirektør delegeres myndighet til:

- Ettergivelse/nedsettelse og slettinger av hovedstol med renter inntil Kr. 100.000,-.
- Utsettelse med betaling av hovedstol med renter inntil 3 år.
- Godta lånetilsagn med sikkerhet innenfor 100% av totalkostnader/takst
- Overføring av ikke nedskrevet boligtilskudd til nytt panteobjekt

7) Fullmakt til å inngå/undertegne planleggings- og utbyggingskontrakter i henhold til vedtatt budsjett eller vedtak fattet av kommunestyre/formannskap.

8) Fullmakt til å undertegne gjeldsbrev og pantedokument på vegne av Nordreisa kommune.

9) Fullmakt til å undertegne festekontrakter for kommunale eiendommer.

10) Fullmakt til å undertegne festekontrakter og skjøter.

11) Fullmakt til å igangsette frivillig grunnverv i henhold til vedtatte planer og til å anke over skjønn.

12) Fullmakt til å begjære tvangsfullbyrdelse i forbindelse med besittelse av ekspropriert areal iht. avholdt skjønn.

13) Tildeling av tomter. Søknader om større industritomt/forretningstomt tildeles av formannskapet, når formålet er i tråd med gjeldende reguleringsplan.

14) Tildeling av tilleggsareal til tomter, og salg av tomter som ikke er i tråd med gjeldende reguleringsplan, gjøres av driftsutvalget.

15) Granneloven av 16. juni 1961 nr. 15. Kommunedirektør får fullmakt til å opptre på kommunens vegne i naboforhold.

Der det foreligger konkurser, gjeldsordninger, eller domsavgjørelser, går disse foran kommunedirektørs delegasjon og skal behandles i forhold til gjeldende lovverk / domsavgjørelse.

• Økonomisaker – kjøp – avtaler

1) Ved enkeltkjøp avgjør kommunedirektør kjøpsform/kjøp i.h.t. innkjøpsreglement

2) Som prosjektleder har kommunedirektør fullmakt til å :

- a) innhente og godta tilbud/leveranser under kr. 1 000.000,- eks m.v.a., samt
- b) foreta tilleggsbestillinger/innkjøp uten pristilbud innenfor en ramme på kr.100.000,- eks. m.v.a. pr. tilfelle. Pkt. b kan delegeres til byggeleder.

3) Alle regninger vedr. byggeprosjekt anvises av kommunedirektør eller den kommunedirektør bemyndiger.

4) Ved samordnet prosess mellom reguleringsplan og utbyggingsavtale gis kommunedirektør, eller den han bemyndiger, fullmakt til å undertegne avtalene etter at den aktuelle plan er godkjent.

For utbyggingsavtaler som fremforhandles etter at den aktuelle plan er vedtatt gis kommunedirektør, eller den han bemyndiger, fullmakt til å undertegne avtalen, uten å forelegge avtalen for formannskapet, dersom den ikke medfører vesentlige omprioriteringer eller økonomiske forpliktelser for kommunen.

Avtaler som medfører vesentlige omprioriteringer eller økonomiske forpliktelser skal forelegges formannskapet.

5) Fullmakt til å undertegne avtaler godkjent av kommunestyre/formannskap og avtaler som

ligger innen de rammer kommunestyre/ formannskap har trukket opp. Kommunedirektør kan delegere denne myndighet til sektorleder.

Flyttet fra delegasjon til Driftsutvalget:

6) Delegasjon i utbyggingssaker byggesaker til kommunedirektør:

Fullmakt til å innhente og godta tilbud på arbeid/leveranser under kr. 1 000.000.- eks mva.

Kommunedirektør gis fullmakt til å innhente ekstern bistand til utarbeiding av romprogram, kostnadsanslag for budsjettering osv. Kontrakter med arkitekt, konsulenter, entreprenører eller leverandører undertegnes av kommunedirektør.

Kommunedirektør skal påse at prosjektene blir gjennomført innenfor rammen av gitte bevilgninger. Dersom det skulle vise seg at det oppstår fare for overskridelser eller andre vesentlige avvik, skal kommunedirektør gi forslag til reduksjoner/dekningsmåte til hovedutvalget.

Alle regninger skal anvises av kommunedirektør eller den han/hun bemyndiger.

For øvrig vises det til økonomireglementet kap 7 Reglement for investeringsprosjekter.

- **Andre saker**

1) Fullmakt til å engasjere juridisk bistand.

2) Fullmakt til å avvise klagesaker dersom vilkårene for å behandle dem ikke foreligger, jfr. forvaltningslovens §33. Dersom avvisningsgrunnen er at klagen er for sent fremsatt får kommunedirektør imidlertid bare fullmakt til å avvise saken dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet, jfr. forvaltningslovens § 31.

3) Kommunedirektør er administrativ leder for kommunens kriseberedskap.

Kommunedirektør innkaller kriseledelsen i hht. beredskapsplan for den kommunale kriseledelse. Kommunedirektør gis fullmakt til å iverksette de tiltak krisen krever.

Kommunedirektør plikter å orientere formannskapet, så snart det er mulig, om så vel økonomiske, som andre konsekvenser av en krise og dens håndtering.

4) Delegert behandlingsansvar etter Lov om behandling av personopplysninger (av 15.06.2018 nr 38 ~~14.04.2000 nr. 31~~) til kommunedirektør.

5) Uttalelser, meddelelser m.v.

Kommunedirektør gis fullmakt til å avgi uttalelser og meddelelser m.v. som faller inn under Formannskapets arbeidsområde og som må anses kurante eller som ikke er direkte bindende.

Delegasjon til kommunedirektør i budsjettsaker

Det vises til retningslinjer vedrørende delegasjon av myndighet i budsjettsaker, jfr økonomireglementet

Delegasjon til kommunedirektør etter særlover

1. Straffeloven av 20.05.2005 nr 28 ~~22. mai 1902 nr. 10.~~

Med hjemmel i § 79, 5. ledd får kommunedirektør myndighet til å begjære påtale i alle saker som gjelder innbrudd, hærverk på kommunens eiendommer (osv), og forøvrig i de tilfeller der hensynet til hurtig etterforskning krever rask påtale. (Jfr. kap. I, § 3 nr. 1).

2. Lov om eierseksjoner av 16.06.2017 nr 65 ~~25.5.97 nr. 31~~

Kommunale oppgaver knyttet til loven delegeres til kommunedirektør.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
43/20	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	14.10.2020
157/20	Nordreisa kommunestyre	15.12.2020
17/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Revidert strategisk barnehageplan 2020-2025

Henvising til lovverk:

Barnehagene skal drives i samsvar med Lov om barnehager(barnehageloven) med forskrifter.

Vedlegg

1 Strategisk barnehageplan- revidert pr 150920

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 15.12.2020

Behandling:

Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Utsettelsesforslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Saksprotokoll i Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg - 14.10.2020

Behandling:

Terje Olsen (H) fremmet følgende forslag:

Revidert strategisk barnehageplan vedtas med følgende tillegg. Leirbukt og Sørkjosen barnehage slås sammen til en 4 avdelingsbarnehage, og ny lokalisering utredes. Sørkjosen skole, Sørkjosen barnehage eller Leirbukt barnehage.

Forslaget fra Olsen (H) og kommunedirektørens innstilling ble satt opp mot hverandre.
Forslaget fra Terje Olsen (H) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Revidert strategisk barnehageplan vedtas med følgende tillegg. Leirbukt og Sørkjosen barnehage slås sammen til en 4 avdelingsbarnehage, og ny lokalisering utredes. Sørkjosen skole, Sørkjosen barnehage eller Leirbukt barnehage.

Kommunedirektørens innstilling

Strategisk barnehageplan vedtas slik den er forelagt

Saksopplysninger

Gjeldende strategiske barnehageplan ble vedtatt i Levekårsutvalget 18.02.11 PS 3/11. Det har siden den gang blitt vedtatt nasjonale og lokale endringer som gjør at det nå er behov for en revidering av denne planen.

Barnehageeier og sektorleder har hatt en siste gjennomgang av planen «Strategisk barnehageplan», med barnehagestyrene den 15.september. Etter det er planen sendt på høring med høringsfrist 5.10.2020. Høringsparter er organisasjoner, barnehager, SU i barnehager og politiske partier. Det kom ingen høringsssvar innen fristen. I revidert plan har administrasjonen lagt til at Nordreisa kommune også deltar med barnehager og skoler i den nasjonale satsingen *Inkluderende barnehage- og skolemiljø – pulje 5*.

Vurdering

Rovdas: Det er per i dag satt av areal til å bygge 2 avdelinger barnehage i byggefelt på Rovdas. For å bygge 4 avdelings barnehage, vil det være ytterligere behov for å omregulere friareal som ligger i tilknytning til allerede avsatt område.

En barnehage på Rovdas vil ligge innerst i byggefeltet, inntil fjell og skogområdet. Barnehagen vil ha nærhet til myrområder, Daljenka og til områder ved Kvennes.

Storslett barnehage: Barnehagen ligger i byggefelt, i kort avstand til Sonjatun helsesenter, bibliotek/Halti, svømmehall, Storslett skole, idrettshall. Det genuine ved barnehagens plassering, er at barnehagen ligger inntil et stort skogsområde, med gode muligheter for pedagogisk arbeid med barn. Barnehagen har også nærhet til Gorosomoan og Lundefjellet. Storslett barnehage er kommunens eldste barnehage og bærer stort preg av manglende vedlikehold.

Barnehagebygget vil ikke være lønnsomt å renovere, det vil av den grunn være behov for å bygge 4 nye avdelinger. 4 avdelinger ved Storslett barnehage, krever mer areal enn det barnehagen disponerer per i dag. Det vil være behov for å omregulere friareal i tilknytning til eksisterende areal. For å få plass til bygningsmasse tilsvarende 4 avdelinger, uteområder til lek for barn ihht krav, og parkeringsplass til foresatte, vil det være nødvendig med inngripen i skogområdet. En ny, mellomstor 4 avdelings barnehage vil da miste det genuine ved plasseringen slik det er i dag. Større barnehage vil gi økt trafikk i byggefeltet i berørte område.

Sørkjosen skole: Har god beliggenhet for å drive pedagogisk arbeid med barn, og da særlig med vekt på uteliv. Sørkjosen skole ligger i umiddelbar nærhet til skog, fjell, sjø, bekk/elv og fjæra. Goppa ligger i gåavstand til skolen. Goppa er opparbeidet som lekeplassområde, med akebakke, tursti, skiløype og gapahuk. Grendelaget i Sørkjosen kjører jevnlig skiløyper vinterstid. Skolen disponerer i dag gapahuk i området mot Sikka. I tilknytning til skolebygget er det opparbeidet en stor fotballbane, og i skogen like ved er det ulike lekeapparater. Uteområdet rundt skolebygget vil som helhet måtte tilpasses og tilrettelegges til lekeområde for barn i alderen 0 – 6 år. I nærområdet til Sørkjosen skole er det flyplass og båthavn.

Sørkjosen skole har egen, relativt ny personalfløy med ferdige arbeidsrom til pedagoger, kontorer, og møterom for personalet. Skolen har i tillegg en stor gymsal, som vil kunne gi mange muligheter for fysisk aktivitet og andre pedagogiske aktiviteter, vinter som sommer. Tidligere har skolen hatt eget bibliotek i kjelleren på skolen. Øvrige rom vil måtte ombygges slik at de er funksjonelle ift drift etter dagens standard og krav til pedagogisk drift. Beliggenheten med alle naturområder det er ved Sørkjosen skole, gir mulighet for om ønskelig ha barnehage med profil, for eksempel friluftsliv. Videre vil samisk avdeling være en del av denne barnehagen. Arbeid med samisk kultur vil nyte godt av utvidede mulighet til skog, sjø og fjell.

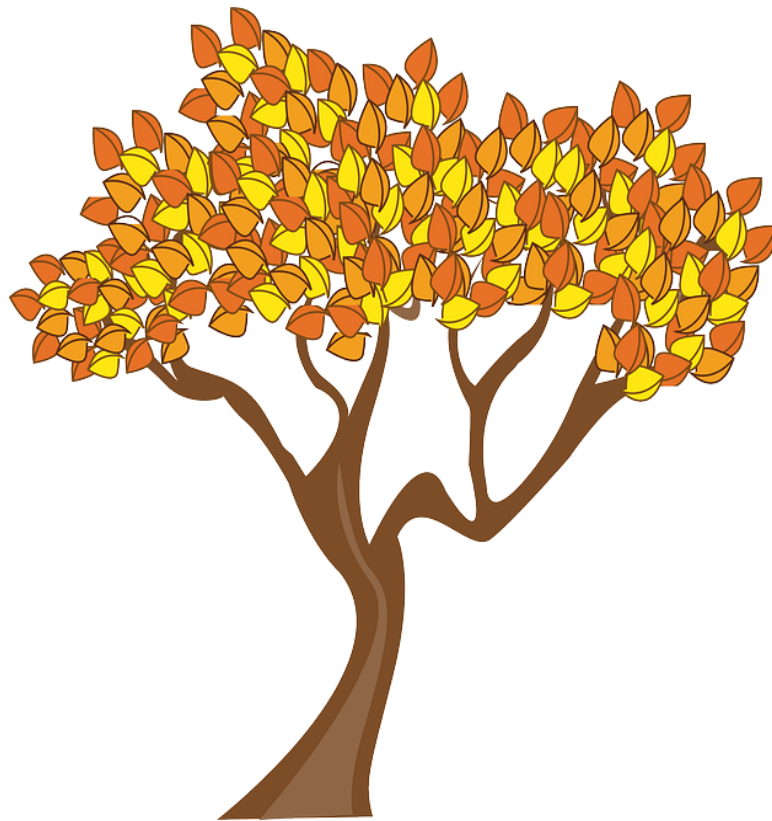
Utfordring ved å bygge om Sørkjosen skole til 4 avdelings barnehage, er beliggenhet sett ift foreldres ønske om lokalitet. Erfaringsmessig er Sørkjosen barnehage sjelden foreldres førstevalg av barnehage. De barn som får plass ved barnehagen, velger ofte å stå på venteliste til høyere prioritet. Dette gjør at barnegruppen stadig er i endring.

Nordreisa kommune bosetter familier med flyktninger. Flyktningfamilier bosettes i leiligheter som ligger i Storslettområdet; de fleste på Fosseng, i tillegg til noen få på Høgegga. Flyktninger har ikke bil. Ved flytting av avdelinger ved Leirbukt barnehage til lokaler ved Sørkjosen skole, vil flyktninger være avhengig av å få barnehageplass i barnehager nærmest hjemmet, som vil være Kirkebakken barnehage eller Høgegga barnehage. Kirkebakken barnehage er en populær barnehage, og har ikke minoritet som opptakskriterier for opptak i barnehage. Kommunale barnehager har minoritet som et kriterie, og det vil kunne gi vanskelige og sårbare barnegrupper i Høgegga barnehage. Ved lokalisering av 4 avdelings barnehage i Sørkjosen, blir det nødvendig å utarbeide plan for opptak av flyktningbarn/barn av annen minoritet, slik at alle barn gis mulighet for barnehage tilbud i barnehage med gode pedagogiske barnegrupper.

Sørkjosen barnehage: Barnehagen har 2 avdelinger og ligger i byggefelt. Barnehagen har et flott skogsområde på barnehageområdet som gir mange muligheter til pedagogisk aktivitet med barn. Barnehagen bruker området aktivt. Det er gåavstand til skog, fjell, sjø og fjæra. Goppa ligger i umiddelbar nærhet, og er opparbeidet som lekeplassområde med akebakke, tursti, skiløype og gapahuk.

Sørkjosen barnehage er en av kommunens eldste barnehager og bærer stort preg av manglende vedlikehold. Barnehagebygget vil ikke være lønnsomt å renovere, det vil av den grunn være behov for å bygge 4 nye avdelinger. For å bygge 4 avdelings barnehage, må friareal i tilknytning til allerede eksisterende barnehageareal, omreguleres. Areal til bygg og parkering vil gå på bekostning av skogsområdet som er barnehagens særegenhet. Større barnehage vil gi økt trafikk i byggefeltet i berørte område.

Strategisk barnehageplan Nordreisa kommune 2020 – 2025

Innhold

Barnehageplan 2020 – 2025 Nordreisa kommune.....	3
1. KOMMUNALE FØRINGER.....	3
1.1 Kommuneplan 2012 – 2025 - samfunnsdelen.....	3
(vedtatt i Kommunestyret 14.03.13 PS 5/13).....	3
1.2 Revidering av strategiske barnehageplan 2010 – 2014	3
1.3 Mål for planen.....	3
2. LOV OG REGELVERK.....	5
2.1 Kapittel I. Barnehagens formål og innhold	5
2.2 § 12a. Rett til plass i barnehage:	5
2.3 Kunnskapsdepartementets føringer innen barnehageområdet	5
2.4 Utdanningsdirektoratets forutsetninger for god kvalitet.....	6
2.5 Kunnskapsdepartementets presisering av barnehagens organisering	6
3. MÅL FOR INNHOLD I BARNEHAGENE I NORDREISA KOMMUNE.....	7
3.1 Kvalitet – begrepsavklaring fra barnehagene i Nordreisa	7
3.2 Tidlig innsats – begrepsavklaring fra barnehagene i Nordreisa kommune.....	8
3.3 Brukerperspektivet	8
4. BARNEHAGEOVERSIKT PR. 14. MAI 2020.....	9
4.1 Kommunale barnehager – Nordreisa kommune	9
4.2 Private barnehager – Nordreisa kommune.....	10
5. ANTALL BARN SOM ER I BARNEHAGE.....	10
5.1 Antall barn som er i barnehage fordelt på alder pr. 15.12.19	10
5.2 Utvikling/ prognose antall barn 0-5 år i Nordreisa kommune	11
5.3 Barnetall/ prognoser i perioden 2020-2025.....	11
5.4 Aldersfordeling pr. 1. januar 2020 i Nordreisa kommune	12
5.5 Hovedopptak 2020.....	12
5.5.1. Evaluering av årets barnehageopptak:	12
6. ØKONOMI	13
7. DAGENS BARNEHAGESTRUKTUR.....	14
7.1 Utdyping av dagens barnehage tilbud i Nordreisa kommune:.....	15
8. VURDERINGER VED DE KOMMUNALE BARNEHAGENE:	16
9. TANKER OM BARNEHAGESITUASJON FREMMER.....	17
9.1 Vurdering av lokaliteter til ny barnehage	18
10. KONKLUSJON OG TILTAKSPLAN.....	20
10.1 Forslag til organisatoriske tiltak:	20
10.2 Utviklingstiltak	20
10.3 Planen bygger på følgende forutsetninger og prinsip:	20

Barnehageplan 2020 – 2025 Nordreisa kommune

1. KOMMUNALE FØRINGER

1.1 Kommuneplan 2012 – 2025 - samfunnsdelen (vedtatt i Kommunestyret 14.03.13 PS 5/13)

Hovedmålsetting: Gode og trygge oppvekstvilkår for barn og unge i Nordreisa kommune

Delmål:

- Nordreisa kommune skal ha fokus på tidlig innsats
- Nordreisa kommune skal tilrettelegge for en positiv livsførsel fra ung alder
- Nordreisa kommune skal ha en åpen barnehage som et lavterskeltilbud

Handlingsplan: Ekstraordinære satsingsområder i starten av kommuneplanperioden:

Videreutvikle barnehagene og ha tilstrekkelig med barnehageplasser slik at alle som ønsker det, skal få det når de trenger det.

Målsetting for barnehager vurderes med hensyn til kvalitet og omfang. Barnehager i Nordreisa kommune skal være 2-4 avdelingsbarnehager som holder til i godkjente, permanente bygninger med effektiv drift tilpasset formålet.

1.2 Revidering av strategiske barnehageplan 2010 – 2014

Gjeldende strategiske barnehageplan ble vedtatt i Levekårsutvalget 18.02.11 PS 3/11. Det har siden den gang blitt vedtatt nasjonale og lokale endringer som gjør at det nå er behov for en revidering av denne planen.

1.3 Mål for planen

Hovedmål:

- Avklare drift av det kommunale barnehagetilbudet; vedrørende organisering i perioden frem til 2025
- Avklare hvor mange barnehageplasser det er behov for i Nordreisa kommune
- Avklare balanse mellom privat og kommunalt barnehagetilbud
- Avklare tidspunkt for bygging av eventuelle nye barnehager

Delmål:

- Oppdatere status vedrørende dagens barnehagetilbud
- Definere kvalitet i barnehagen
- Definere tidlig innsats i barnehagen

Prosess og planstruktur

Barnehageplan er utarbeidet av en gruppe på sju personer. Barnehagekonsulent har hatt møter og samarbeid med styrer i kommunale barnehage, rektor/styrer i kommunalt oppvekstsenter, sektorleder drift, og politisk representant fra utvalg for oppvekst og kultur. I tillegg har sektorleder oppvekst og kultur bidratt i møtene.

Det har vært gjennomført 3 møter siden februar 2019.

Saksgang

Planen vil bli sendt på høring til følgende instanser:

- Barnehagene/personalet i Nordreisa kommune
- Samarbeidsutvalgene i kommunale og private barnehager
- Utdanningsforbundet
- Fagforbundet
- Delta
- Politiske partier

Planen vil bli sendt ut tirsdag 15.9.2020 med frist for innspill 5.10.2020

Planen vil bli behandlet politisk i oppvekst – og kulturutvalget 14.10.2020 og i kommunestyret 29.10.2020

Innspill sendes innen fristen til barnehage- og skolefaglig rådgiver:
Elisabeth.gulbrandsen@nordreisa.kommune.no

2. LOV OG REGELVERK

Barnehagene skal drives i samsvar med Lov om barnehage med forskrifter fra 17.06.05.

2.1 Kapittel I. Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillitt og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Endret ved lov 19.12.2008 nr. 119, ikr. 01.08.2010)

Kommunens ansvar for barnehageområdet er nedfelt i § 8 i Lov om barnehager:

«Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 12 a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.»

2.2 § 12a. Rett til plass i barnehage:

«Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.»
Tilføyd 08.08.2008 nr. 73, ikr. 01.01.2009, endret 17.06.2006 nr 65, ikr. 01.08.2016, 21.06.2017 nr. 98, ikr 01.08.2017.

2.3 Kunnskapsdepartementets føringer innen barnehageområdet

Kunnskapsdepartementet fokuserer på at barnehagen skal legge et godt grunnlag for videre utvikling og læring.

2.4 Utdanningsdirektoratets forutsetninger for god kvalitet

Mål for kvalitetsarbeidet

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. I loven står det at formålet med barnehagen er som følger: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehagelovens formålsparagraf §1.) Sektormålene har også betydning for prioriteringer og mål for kvalitetsarbeidet i barnehagene. Disse målene er politisk bestemt og står i statsbudsjettet: barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn forutsigbare rammevilkår som medvirker til mangfold og likeverd i barnehagesektoren Side 3 av 8 (Prp. 1 S(2015-2016) Kunnskaps Dep.

Sektormålene, lov og rammeplan gir rammene for hva som er kvalitet i barnehagen. Kvalitetsarbeid handler om å oppfylle disse målene. Vi deler kvalitet inn i struktur-, prosess- og resultat kvalitet. Gode relasjoner og samhandling mellom voksne og barn og barna i mellom, prosesskvaliteten, er ifølge forskningen avgjørende for barnets trivsel og utvikling, det vil si resultat kvaliteten. Rammene rundt, struktur kvaliteten, bidrar til å legge til rette for eller begrense prosess kvaliteten. God struktur kvalitet er imidlertid ingen garanti for at barn trives og utvikler seg. Resultat kvalitet er hva vi ønsker å oppnå med kvalitetsarbeidet, og det er knyttet opp mot mål i lov og rammeplan; her definert som barns trivsel og utvikling.

2.5 Kunnskapsdepartementets presisering av barnehagens organisering

IRIS (Internasjonal Research Institute og Stavanger) har på oppdrag fra departementet forsket på hvordan størrelsen på barnehager påvirker dens kvalitet (Barnehagens organisering og strukturelle faktorer betydning for kvalitet – Rapport IRIS -2011/029)

Denne rapportens hovedkonklusjon er at mellomstore barnehager kommer best ut på ulike strukturelle kvalitetsindikatorer. Her er følgende kvalitetsindikatorer lagt til grunn; Ansattes utdanningsnivå, oppfylld av pedagognormen, areal per. barn, rom til å skjerme de yngste

barna, gruppestørrelser, pedagogiske lederes tilstedeværelse i barnegruppene, og antall barn den enkelte voksne forholder seg til i løpet av dagen. Mellomstore barnehager defineres som barnehager med rundt 60 barn.

IRIS har kommet frem til at større (ofte nye) barnehager med fleksibel organisering ser ut til å mangle den stabiliteten, oversiktligheten og de trygge rammene for barna som de små avdelingsbaserte barnehagene legger til rette for. I de små avdelingsbaserte barnehagene vil det derimot ofte innebære lite fagmiljø og potensielt svakt grunnlag for faglig nyorientering blant de ansatte.

Mellomstore barnehager er store nok til å sikre faglig utvikling, og små og oversiktlig nok til å ivareta trygge rammer for barn. I Nordreisa kommune vil det kun være aktuelt med mellomstore barnehager rundt 60 barn eller mindre. Nye Høgegga med 4 avdelinger vil romme ca. 60 barn. Et sammenslått alternativ med Sørkjosen og Leirbukt med 4 avdelinger vil også romme ca. 60 barn.

3. MÅL FOR INNHOLD I BARNEHAGENE I NORDREISA KOMMUNE

Visjon for kommunale barnehager i Nordreisa kommune, er; «I Nordreisa kommune står vi sammen for trygghet og trivsel.»

Felles målsettinger for å oppnå dette:

- Trygt og tilpasset læringsmiljø som inviterer til lek og utfoldelse
- Kompetente, engasjerte og dyktige medarbeidere
- Barns medvirkning påvirker hverdagen
- Gjenspeile det flerkulturelle samfunnet vi lever i
- Det pedagogiske arbeidet bygger på lokale fortrinn som natur, kultur og miljø
- Fokus på fysisk aktivitet og kosthold

Barnets beste skal til enhver tid være et mål for barnehagetilbudet i Nordreisa kommune. Dette er i tråd med nasjonale føringer som beskrevet tidligere.

I arbeidet med strategisk barnehageplan har det vært samarbeid med styrergruppa for å definere kvalitet og tidlig innsats i barnehagene våre.

I tillegg har det nylig vært gjennomført en brukerundersøkelse i kommunale barnehager i Nordreisa kommune. Formålet med undersøkelsen er å få et bilde av kvaliteten i barnehagene, slik brukerne opplever den.

3.1 Kvalitet – begrepsavklaring fra barnehagene i Nordreisa

- Kompetent og stabilt personale, som kjenner barna i gruppa og møter dem med åpenhet, respekt og anerkjennelse
- Ansatte som har kunnskap om barns utvikling
- Voksne som er gode rollemodeller og tilstedeværende
- Barnehage som er en lærende institusjon, der ansatte får muligheter for faglig påfyll

- Tilstrekkelige personalressurser, og nok personal til å ta hånd om barnet
- Hensiktsmessige barnehagebygg, mellomstore barnehager
- Systematisk arbeid med rammeplan og utviklingsarbeid
- Nærværende og stabil ledelse
- Et tett foreldresamarbeid til barnets beste, der foreldre blir sett og godt tatt imot
- Helhetlig barnesyn
- Tilbud om videreutdanning til alle ansatte
- Gode økonomiske rammebetingelser
- Godt samspill på alle plan
- Tverrfaglig samarbeid
- Barnehagefaglig kompetanse i kommunens administrasjon
- Barns medvirkning

3.2 Tidlig innsats – begrepsavklaring fra barnehagene i Nordreisa kommune

- Tverrfaglig samarbeid rundt barnet – forebyggende
- Kompetanse hos personalet på barns utvikling og observasjon
- Rask hjelp til de som trenger det
- Systematisk språkarbeid
- Flere pedagoger/voksne i barnehagen
- Bevisst fokus på trygghets sirkelen og barns tilknytning
- Kompetanseheving for personalet på barn som blir seksuelt misbrukt, omsorgssvikt
- Personalet som ser barnets behov
- Prioritere midler til de minste barna
- Forebygging på alle plan
- Foreldresamarbeid til barnets beste
- Lavere terskel for å få veiledning av andre instanser
- Koordinere ressursene vi rår over
- At barn går i barnehage er i seg selv tidlig innsats
- Nok personale på PPT, helsestasjon, barnevern og andre samarbeidsinstanser
- Arbeid med inkluderende barnehagemiljø

3.3 Brukerperspektivet

Brukerundersøkelse 2019 – Nordreisa kommune

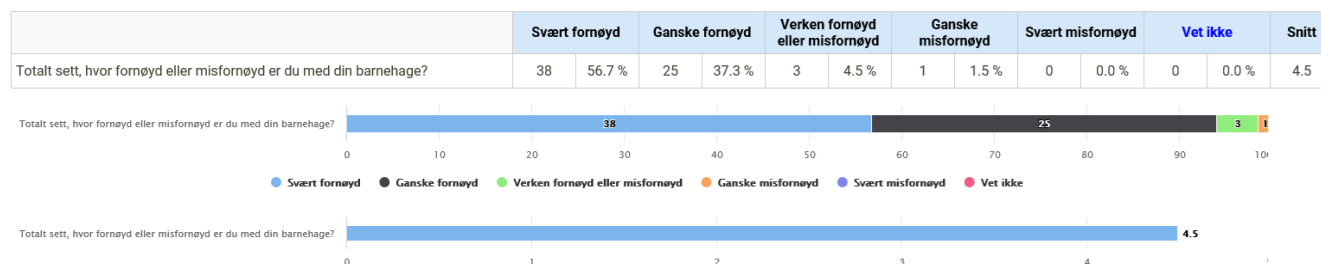
Kommunale barnehager i Nordreisa kommune gjennomfører årlig brukerundersøkelse i november; nasjonal foreldreundersøkelse i barnehage.

I 2020 er det gjennomført brukerundersøkelse for foresatte i de kommunale barnehagene i Nordreisa kommune, med 53,5% oppslutning. (68 av 127 har levert besvarelse)

Foresatte er spurt om grad av tilfredshet på:

- Ute- og innemiljø
- Relasjon mellom barn og voksne
- Barns trivsel
- Informasjon
- Barnets utvikling
- Medvirkning
- Henting og levering
- Tilvenning og skolestart
- Tilfredshet
- Bakgrunn

Oppsummert viser resultatene at foresatte er svært godt fornøyd med dagens barnehagetilbud:

Generelle funn felles for alle barnehagene:

- Foreldre er svært godt fornøyd med relasjoner mellom barn og voksne og barnets uttrykk for trivsel i barnehagen
- Det fremkommer at foreldre opplever bemanningstettheten som mindre tilfredsstillende (flere «uenig»/»delvis uenig» - svar)
- Foreldre mindre fornøyd med barnehagens ute og innemiljø
- Foreldre er usikre på deres mulighet til medinnflytelse over tilbudet i barnehagen (flere «vet ikke» og «verken enig eller uenig» - svar)
- Det fremkommer at barnehagene bør bli bedre på å kommunisere med foreldrene hva de legger i barns læring, barns og foreldres medvirkning ((flere «vet ikke» og «verken enig eller uenig» - svar)
- Daglig informasjon om enkeltbarn ved henting og levering er viktig for foreldre

Funn fra hver enkelt barnehage:

- Tilbakemelding som går på hver enkelt barnehage blir behandlet internt, og ulike tiltak iverksettes i samarbeid mellom styrer, ansatte og SU.

Private barnehager gjennomføre egne brukerundersøkelser.

4. BARNEHAGEOVERSIKT PR. 14. MAI 2020

4.1 Kommunale barnehager – Nordreisa kommune

*Barn under 3 år teller 2 plasser	Høgegga	Storslett	Leirbukt m/ samisk avd	Sørkjosen	Oksfjord
Antall plasser pr 15.12.19	27	25	34	23	14
Godkjent antall plasser	36	35	50	36	18
Bemanning (årsverk pr 15.12.19)					
Årsverk totalt	6,9	6,9	10,2	6,9	3,3
Herav administrasjon	0,7	0,7	1	0,7	0,3
Herav pedagoger	3,3	3,3	4	3,9	2
Herav assistenter/fagarbeidere	2,9	2,9	5,2	2,3	0,7

4.2 Private barnehager – Nordreisa kommune

*Barn under 3 år teller 2 plasser	Kirkebakken Barnehage	Reisa Montessori Barnehage	Tømmernes gårds- og naturbarnehage	Trollskogen barnehage
Antall barn pr 15.12.19	51	17	11	12
Godkjent antall plasser	69	24	18	18
Bemanning (årsverk pr 15.12.19)				
Årsverk totalt	13,4	4,5	3,4	3,4
Herav administrasjon	1	0,5	0,4	0,6
Herav pedagoger	5,4	2,5	2	2,4
Herav assistenter/fagarbeidere	7	1,5	1	0,4

5. ANTALL BARN SOM ER I BARNEHAGE

	Kommunale barnehager	Private barnehager	Totalt
Antall barn per 15.12.14*	205	58	263
Antall barn per 15.12.19**	123	91	214

*private bhg: Stranda, Tømmernes, Trollskogen, Montessori / Kommunale bhg: Høgegga, Storslett, Sonjatun, Leirbukt, Oksfjord, Sørkjosen

**Private bhg: Kirkebakken, Trollskogen, Tømmernes, Montessori/ Kommunale bhg: Høgegga, Storslett, Leirbukt, Oksfjord, Sørkjosen

Barnetallet har sunket med 49 barn – 19% fra 2014 til 2019 som følge av kraftig nedgang i antall fødte. Samtidig har netto innflytting (inkludert inn- og utflytting) vært negativ siden 2018.

5.1 Antall barn som er i barnehage fordelt på alder pr. 15.12.19

Født	Innbyggertall*	Antall barn i barnehage**
2014	54	55
2015	59	36
2016	41	42
2017	44	36
2018	42	36
2019	41	5
Sum	281	214

*SSBs tall: befolkning, etter region, alder, statistikkvariabel og år (Tabell 07459)

** BASIL pr 15.12.19

5.2 Utvikling/ prognose antall barn 0-5 år i Nordreisa kommune

År	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Merknad
Antall barn 0-åringer	48	48	49	49	50	48	0 innvandring
0-5 år	292	289	303	306	312	312	0 innvandring
Kilde: SSB* (Tab. 11668)							
Antall barn 0-åringer	41	41	41	41	41	41	Egne vurderinger (egne btall/fødselstall)
0-5 år	268	250	250	247	246	246	
**=prognose (Tab. 07459 – år 2019)							

*SSB: Ift befolkningsutviklingen i Nordreisa kommune de siste 6 år, er det store avvik mellom SSBs befolkningsframskriving og faktiske tall. Særlig er prognose fødselstall for 2015 (+20) og 2017(+10) langt over faktisk fødte. Nordreisa kommune må av den grunn ta utgangspunkt i 0 netto innvandring, og selv disse er for høy ift egne prognoser.

**Prognose: SSB Innbyggertall barn 0-5 år pr 2019 (Tabell 07459) sett i sammenheng med gjennomsnittlig fødselstall 41 barn pr år, BASIL pr 15.12.19 og nøkkeltall KOSTRA.

I Nordreisa kommune begynner de aller fleste barn i barnehage det året de fyller 1 år (91.4%) Nøkkeltall KOSTRA 2019 viser at andel barn i alderen 1-5 år som går i barnehage, sett ift innbyggere 1-5 år, er 94,9%. Andel barn som er mellom 3-5 år i Nordreisa kommune og som går i barnehage, ift innbyggere 3-5 år, er 97,1%. Det viser at de aller fleste barn i Nordreisa kommune, går i barnehage fra de er 3 år.

5.3 Barnetall/ prognoser i perioden 2020-2025

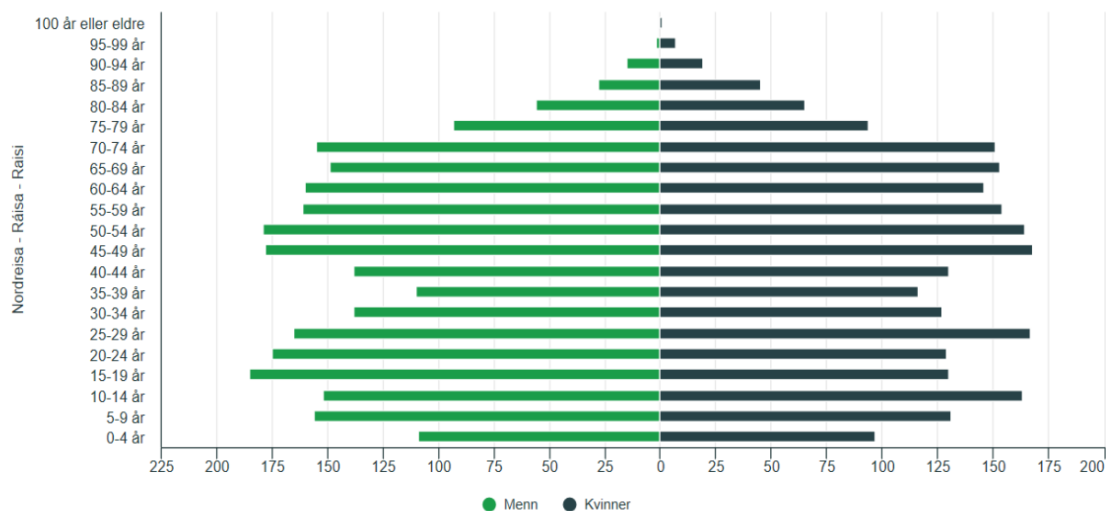
År	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall barn 0 -5 år	281	268	250	250	247	246	246
Antall barn i barnehage*	214	215	198	198	195	194	194
Behov barnehageplasser	296	297	280	280	277	276	276
Antall barnehageplasser	302	302	305	305	305	305	305
Balanse	-6	-5	-25	-25	-28	-29	-29
*= prognose							

* Egne prognoser ut fra innbyggertall 2019 0 – 5 år, - 0 åringer + fødselstall gjsnitt 41, BASIL pr 15.12.19 og KOSTRA-tall

5.4 Aldersfordeling pr. 1. januar 2020 i Nordreisa kommune

Aldersfordeling per 1. januar 2020

↓ Last ned som ...

Tabellen over viser nedgang i kvinner i fruktbar alder 20 – 30 år i Nordreisa kommune.

5.5 Hovedopptak 2020

Nordreisa kommune har full barnehagedekning. Lovfestet rett til barnehageplass er innfridd etter hovedopptaket 1. mars 2020. Også barn uten rett på plass har fått tilbud om barnehageplass. Pr. 14. mai står Nordreisa kommune med ledig kapasitet på 35 barnehageplasser fordelt i private og kommunale barnehager.

5.5.1. Evaluering av årets barnehageopptak:

Stor søkermasse med førstevalg til Kirkebakken barnehage. Deretter følger Høgegga barnehage som er en kommunal barnehage, som en populær barnehage.

For 2020 er det svært få nye søkere til Reisa Montessori barnehage, Tømmernes gårds- og naturbarnehage og Trollskogen barnehage.

- Erfaringer fra de siste 3 år viser at Kirkebakken og Høgegga barnehager er de barnehager med størst søkermasse.
- Private barnehager; Reisa Montessori barnehage, Tømmernes gårds- og naturbarnehage og Trollskogen barnehage har over år hatt nedgang i søkere til sine barnehager. For 2020 er det stor nedgang i søkere til disse barnehagene.
- Leirbukt barnehage har i flere år hatt få søkere, noe som kan ha sammenheng med uavklart organisering sett i sammenheng med kommunal nedbemanningprosess. For

2020 har søkermassen tatt seg noe opp til Leirbukt barnehage, men Leirbukt er likevel den barnehagen som står med flest ledige plasser etter hovedopptaket.

- Sørkjosen barnehage har søkere til barnehagen, men barnehagen er sjelden første prioritet til barnehageplass. Erfaringsmessig velger barn som tildeles plass i Sørkjosen barnehage, å stå på venteliste til høyere ønske om barnehage. Dette skaper ustabilitet i barnegruppa. Sørkjosen barnehage står etter opptak 2020 med 6 ledige plasser.

Nordreisa kommune har hatt full barnehagedekning de siste 4 år. Totalt antall ledige barnehageplasser har økt for hvert barnehageår. Pr 14. mai 2020 er det overkapasitet på 34 barnehageplasser. Både private og kommunale barnehager står med ledige barnehageplasser. Nytt for 2020 er økning i antall ledige barnehageplasser i private barnehager.

Det er viktig å få avklart barnehagestrukturen slik at det blir et hensiktsmessig barnehagetilbud i hele Nordreisa kommune. Status i den offentlige barnehagen er 22 ledige plasser og det betyr med dagens drift at vi har mer enn én avdeling for mye i den offentlige barnehagen. I de private barnehagene er det 12 ledige plasser.

6. ØKONOMI

I Nordreisa kommune varierer barnehagestørrelsen fra 1 avdeling til 4- avdelingsbarnehager. Dersom kommunale barnehager ikke har fulle barnegrupper, øker driftstilskuddet til private barnehager. Sats for 2019 baserer seg på drift av kommunale barnehager i 2017.

	Fordeler – ulemper	Pris pr barn/pr år Regnskap 2019
1 avdeling	<ul style="list-style-type: none"> • Få barn i hvert årskull • Lite fagmiljø • En styrer i minimum 37% stilling • Sårbart ved fravær hos personalet • Økonomisk sårbare 	Oksfjord: 14 barn
2 avdeling	<ul style="list-style-type: none"> • Kan organiseres i stor + småbarns avdeling • Sårbart ved fravær blant ansatte • 3 pedagoger i tillegg til styrer • Lite fagmiljø – men kan fungere godt og gir mulighet for faglig samarbeid og utviklingsarbeid 	Høgegga: 27 barn Storslett: 25 barn Sørkjosen: 23 barn
3 avdeling (1 samisk avdeling) Leirbukt – 3 selvstendig bygg	<ul style="list-style-type: none"> • Kan organiseres i stor – småbarns avdeling • Samisk avdeling har utfordring med få barn i hvert årskull • Selvstendige bygg gjør det sårbart ved fravær hos personalet • 4 pedagoger i tillegg til styrer • Mindre fagmiljø – men kan fungere godt og gir mulighet for faglig samarbeid og utviklingsarbeid 	Leirbukt: 34 barn

4 avdeling	<ul style="list-style-type: none"> • Forskning (IRIS) tilsier at dette er en god størrelse på fagmiljø, mht barnehagers størrelse • Oversiktlig struktur • Minimum 5 pedagoger i tillegg til styrer • Større fleksibilitet enn alternativene overfor ved sykdom hos personalet • Mulighet for aldersinndelte grupper, og aktiviteter tilpasset utviklingsnivået til barnet • Flere avdelinger med små og store barn • Kan ta hensyn til kjønn, alder, og individuelle behov ved sammensetning av grupper • Storhusfordeler ved innkjøp 	
Privat aktør	<ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til private barnehagen beregnes ut fra regnskapet til de kommunale • Inge investeringskostnad eller risiko for kommunen • Kommunen er ansvarlig for rett til barnehageplass for alle. Om en privat aktør går konkurs, ligger ansvaret på kommunen • Kommunen er tilsynsmyndighet også for private barnehager 	100% sats 2019 Små barn: 212 092,- Store barn: 101 766,- Gjennomsnitt: 156 929,-

7. DAGENS BARNEHAGESTRUKTUR

Balanse mellom private og kommunale barnehager i Nordreisa kommune er ikke drøftet på politisk nivå. Pr 2020 tilbys 57% av barnehageplassene i kommunale barnehager, og 43% i private barnehager. På landsbasis er 46 prosent av barnehagene kommunale og 54 prosent er private. Det har blitt færre barnehager de siste årene, og det gjelder både ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager.

Kommuneplan for Nordreisa kommune, samfunnsdelen, legger til grunn at barnehager i Nordreisa kommune skal være 2-4 avdelingsbarnehager som holder til i godkjente, permanente bygninger med effektiv drift tilpasset formålet.

Kommunale barnehager i Nordreisa kommune er i dag små enheter; med 1, 2 og en barnehage med 3 avdelinger.

Eksisterende barnehagebygg ved Sørkjosen barnehage er fra 1976 og bærer stort preg av mangelfullt vedlikehold. Leirbukt barnehage har tre avdelinger som ligger i tre ulike bygg. Barnehagen er av den grunn en lite effektiv og tungdrevet barnehage. Det ideelle er å bygge en ny 4 avdelings barnehage som gir effektiv drift og tilfredsstillende dagens krav til pedagogisk barnehagevirksomhet.

Forskning viser at mellomstore barnehager (60 barn - 4 avdelinger), kommer best ut på ulike strukturelle kvalitetsindikatorer.

7.1 Utdyping av dagens barnehagetilbud i Nordreisa kommune:

Kommunens barnehagetilbud i dag består av 9 ulike barnehager jf oversikt i kap. 4 i denne plan. Det er 4 private barnehager og 5 kommunale barnehager.

- **Kirkebakken barnehage** er den største barnehagen i Nordreisa kommune og er privat drevet av Nordreisa menighetsråd. Den ble bygget i 2015. Barnehagen har et noe utvidet formålsbestemmelse. Barnehagen tilbyr barnehagetilbud om sommeren.
- **Reisa Montessori barnehage** er privateid barnehage med utvidet avdeling med inntil 24 plasser. Barnehagen ligger i tilknytning til Reisa Montessori skole i lokaler ved Snemyr. Barnehagen drives etter Maria Montessoris pedagogiske prinsipper. Barnehagen har hatt merkbar nedgang i søkere ved hovedopptaket 2020, og står med 6 ledige plasser per mai 2020.
- **Tømmernes gårds- og naturbarnehage** er en privat en-avdelings barnehage med 18 plasser. Barnehagen startet opp i midlertidige lokaler i 2007, mens nybygget sto ferdig 2009. Barnehagen har profil med dyr og gårdsstell.
- **Trollskogen barnehage** er en privateid barnehage med en avdeling for barn 0 – 6 år. Barnehagen er etablert i 2006. Barnehagen ligger i nærhet til Rotsundelva skole 1 – 7 kl. Barnehagen har hatt nedgang i antall søkere til barnehagen de siste år, med bare 1 søker til hovedopptaket 2020. Barnehagen står med 6 plasser ledig pr 14. mai 2020.
- **Høgegga barnehage** er den nyeste kommunale barnehagen. Barnehagen ble tatt i bruk i 1991 med to avdelinger for barn mellom 0 – 6 år, i tillegg til at familiebarnehagens administrasjon var underlagt styrer frem til 1997. Barnehagen er under utbygging/ombygging og skal fra høst 2021 være ferdigstilt som 4 avdelings barnehage. Avdelinger ved Storslett barnehage flyttes til Høgegga barnehage, og Storslett barnehage legges ned fra samme tid.
- **Storslett barnehage** er den eldste kommunale barnehagen, bygd i 1974. Barnehagen har 2 avdelinger. Barnehagen bærer stort preg av dårlig vedlikehold. På grunn av begrenset areal, kan ikke barnehagen ha full storbarnsgruppe. Avdelingene ved Storslett barnehage skal flyttes til Høgegga barnehage når den står ferdig høst 2021. Fra samme dato legges Storslett barnehage ned.
- **Leirbukt barnehage** er en kommunal 3-avdelings barnehage, organisert i tre ulike bygg. 1 avdeling er for samiske barn. Ved samisk avdeling er dagligspråket samisk. Avdelingen tilbyr 14 plasser, men har til enhver tid stått med ledige plasser. Leirbukt barnehage sliter med å fylle barnehageplassene også på de to norske avdelingene. Leirbukt barnehage står med til sammen 12 ledige plasser etter opptak 2020.
- **Sørkjosen barnehage** er kommunal barnehage med to avdelinger som har hatt barnehagedrift siden 1976.

- **Oksfjord barnehage** ligger i oppvekstsenteret i Oksfjord. Barnehagen tilbyr 18 plasser for barn mellom 0 – 6 år, og har et samarbeid med skolen ift barn fra sfo. Oksfjord barnehage er oppgradert i 2017, og ny godkjenning etter barnehageloven og miljøretta helsevern foreligger.

8. VURDERINGER VED DE KOMMUNALE BARNEHAGENE:

8.1 Dagens struktur

Fordelen med dagens barnehagestruktur kjennetegnes ved et bredt og variert barnehagetilbud hvor foresatte kan velge hva som passer sin familie og sitt barn best. Foresatte har i stor grad mulighet for å velge en barnehage i eget nærmiljø.

Barnehagetilbudet er i dag spredt over hele kommunen, og gjenspeiler kommunens bebyggelse. De kommunale barnehagene er organisert under sektorleder i oppvekst og kultur, med egen styrer i hver barnehage. Dette gir oversiktlig organisering.

Kommunale barnehager er organisert i avdelinger, der Leirbukt barnehage er største kommunale barnehage per i dag med til sammen 3 avdelinger.

Det er en sårbarhet i små barnehager med tanke på sykdom blant personalet og mulighet for et godt fagmiljø. Erfaringsmessig er det utfordrende å rekruttere pedagoger til små barnehager, i tillegg er små barnehager mer kostnadskrevende å drive enn større enheter.

Forskning (IRIS) viser at mellomstore barnehager er store nok til å sikre faglig utvikling, og små og oversiktlig nok til å ivareta trygge rammer for barn. Mellomstore barnehager betegnes som 4 avdelings barnehager (60 barn). Per i dag har ingen kommunale barnehager en slik størrelse.

Oksfjord barnehage har i dag 14 barn som tilsvarer 18 plasser. Det er få ansatte og et lite fagmiljø. 20% er avsatt tid til virksomhetsleder som i dag er rektor ved Oksfjord skole. Ved denne organiseringen kreves det 100% pedagogisk leder i tillegg til 80% barnehagelærer for å innfri forskrift om pedagogisk bemanning. Barnehagen har over flere år hatt dispensasjoner fra utdanningskravet hos pedagogisk leder og/eller barnehagelærer. For å sikre rekruttering av pedagog for å oppfylle pedagognormen, bør det vurderes å gjøre om barnehagelærerstillingen til 100%. Hvis barnehagen samarbeider med andre barnehager om en del felles personalmøter og planleggingsdager, vil dette gi et større fagmiljø.

Leirbukt barnehage har 3 avdelinger organisert i tre selvstendige bygg. Fagmiljøet er større enn ved 2 avdelinger, men organiseringen i ulike bygg begrenser muligheter og fleksibiliteten, særlig ved sykdom blant personalet. For å møte denne sårbarheten, vurderer arbeidsgruppa at det er hensiktsmessig å samlokalisere eksisterende tre bygg, aller helst bygge en 4 avdelings barnehage som rommer avdelinger ved Leirbukt og Sørkjosen barnehage. Leirbukt barnehage har ikke tilstrekkelig uteareal til å drive med

flere enn 3 avdelinger, barnehagen ligger inneklemt og inntil jordbruksområde. Det er heller ikke uteareal nok til å bygge eksisterende 3 avdelinger sammen.

Sørkjosen barnehage har 2 avdelinger. Det er begrenset fagmiljø og sårbart ved sykdom blant personalet. For å møte sårbarheten, bør det vurderes å samlokalisere Leirbukt og Sørkjosen barnehage til en barnehage med 4 avdelinger. Leirbukt barnehage har ikke tilstrekkelig uteareal til å drive med flere enn 3 avdelinger, og ligger inneklemt og inntil jordbruksområde. Ved Sørkjosen barnehage vil det være nødvendig å omregulere friareal dersom det skal være areal tilgjengelig for 4 avdelinger, slik at det i så fall vil være behov for å endre lokalitet.

Høgegga barnehage er under utbygging/ombygging, og skal stå ferdig med 4 avdelinger høst 2021. Avdelinger ved Storslett barnehage flytter til Høgegga, og Storslett barnehage legges ned fra samme dato.

9. TANKER OM BARNEHAGESITUASJON FREMOM

Slik situasjon er, vil Nordreisa kommune med samme antall barnehageplasser slik det er i dag, ha overkapasitet på barnehageplasser også i årene fremover. Alle barn med rett på plass i tillegg til barn utover lovkravet, vil kunne få barnehageplass i Nordreisa kommune.

Det kommer søknader om plass til nye barn tilnærmet hver måned.

God tilgjengelighet på barnehageplasser gjør kommunen attraktiv for tilflyttere.

Befolkningsframskriving SSB pr. 1. juni 2012 for Nordreisa kommune viser store avvik ift faktiske tall. Dette gjør prognoser for befolkningsvekst usikker og unøyaktig. Med gjennomsnittlig fødselstall i Nordreisa kommune de siste 6 år på 41 barn, sett opp mot SSBs befolkningsframskriving (0 innvandring), viser framskrivingen avvik på gjennomsnittlig 8-10 færre barn. Prognosen viser en nedgang i befolkningsvekst, antall kvinner/menn i alder 20-30 år går nedover, noe som ytterligere vil gi behov for færre barnehageplasser.

Nordreisa kommune tilbyr totalt 302 barnehageplasser, fra 2021 305 plasser. Med ledighet på til sammen 35 barnehageplasser mai 2020, vil det være nødvendig å ta ned antall barnehageplasser for økonomisk forsvarlig drift fremover. Per 14. mai 2020 har private barnehager samlet ledighet på 12 plasser, kommunale barnehager står med 22 plasser ledig. Arbeidsgruppa anbefaler politisk behandling av hvilken balanse det skal være mellom private og kommunale barnehageplasser i Nordreisa kommune. Et vedtak vil være avgjørende for planlegging av størrelsen på kommunale barnehager og barnehagestruktur for framtiden.

Per mai 2020 står to private barnehagene med 6 ledige plasser hver. Arbeidsgruppa anbefaler at det bør vurderes om det skal være noe kommunal overkapasitet på barnehageplasser, i fall private barnehageeiere velger å legge ned barnehagedrift.

Høgegga barnehage er under utbygging og står ferdig med 4 barnehageavdelinger i 2021. Barnehagen vil ha standard etter krav til å drive barnehage som pedagogisk virksomhet. Ved en nyetablering av kommunal barnehage på 4 avdelinger kan det legges til rette for avdeling med mulighet for nok areal til å utvide barnegruppa ved behov.

9.1 Vurdering av lokaliteter til ny barnehage

Alternative lokaliteter for 4 avdelings barnehage:

- **Rovdas:** Det er per i dag satt av areal til å bygge 2 avdelinger barnehage i byggefelt på Rovdas. For å bygge 4 avdelings barnehage, vil det være ytterligere behov for å omregulere friareal som ligger i tilknytning til allerede avsatt område. En barnehage på Rovdas vil ligge innerst i byggefeltet, inntil fjell og skogområdet. Barnehagen vil ha nærhet til myrområder, Daljenka og til områder ved Kvennes.
- **Storslett barnehage:** Barnehagen ligger i byggefelt, i kort avstand til Sonjatun helsesenter, bibliotek/Halti, svømmehall, Storslett skole, idrettshall. Det genuine ved barnehagens plassering, er at barnehagen ligger inntil et stort skogsområde, med gode muligheter for pedagogisk arbeid med barn. Barnehagen har også nærhet til Gorosomoan og Lundefjellet. Storslett barnehage er kommunens eldste barnehage og bærer stort preg av manglende vedlikehold.

Barnehagebygget vil ikke være lønnsomt å renovere, det vil av den grunn være behov for å bygge 4 nye avdelinger. 4 avdelinger ved Storslett barnehage, krever mer areal enn det barnehagen disponerer per i dag. Det vil være behov for å omregulere friareal i tilknytning til eksisterende areal. For å få plass til bygningsmasse tilsvarende 4 avdelinger, uteområder til lek for barn ihht krav, og parkeringsplass til foresatte, vil det være nødvendig med inngripen i skogområdet. En ny, mellomstor 4 avdelings barnehage vil da miste det genuine ved plasseringen slik det er i dag. Større barnehage vil gi økt trafikk i byggefeltet i berørte område.

- **Sørkjosen skole:** Har god beliggenhet for å drive pedagogisk arbeid med barn, og da særlig med vekt på uteliv. Sørkjosen skole ligger i umiddelbar nærhet til skog, fjell, sjø, bekk/elv og fjæra. Goppa ligger i gåavstand til skolen. Goppa er opparbeidet som lekeplassområde, med akebakke, tursti, skiløype og gapahuk. Grendelaget i Sørkjosen kjører jevnlig skiløyper vinterstid. Skolen disponerer i dag gapahuk i området mot Sikka. I tilknytning til skolebygget er det opparbeidet en stor fotballbane, og i skogen like ved er det ulike lekeapparat. Uteområdet rundt skolebygget vil som helhet måtte tilpasses og tilrettelegges til lekeområde for barn i alderen 0 – 6 år. I nærområdet til Sørkjosen skole er det flyplass og båthavn.

Sørkjosen skole har egen, relativt ny personalfly med ferdige arbeidsrom til pedagoger, kontorer, og møterom for personalet. Skolen har i tillegg en stor gymsal, som vil kunne gi mange muligheter for fysisk aktivitet og andre pedagogiske aktiviteter, vinter som sommer. Tidligere har skolen hatt eget bibliotek i kjelleren på skolen. Øvrige rom vil måtte ombygges slik at de er funksjonelle ift drift etter dagens standard og krav til pedagogisk drift. Beliggenheten med alle naturområder det er

ved Sørkjosen skole, gir mulighet for om ønskelig ha barnehage med profil, for eksempel friluftsliv.

Videre vil samisk avdeling være en del av denne barnehagen. Arbeid med samisk kultur vil nyte godt av utvidede mulighet til skog, sjø og fjell.

Utfordring ved å bygge om Sørkjosen skole til 4 avdelings barnehage, er beliggenhet sett ift foreldres ønske om lokalitet. Erfaringsmessig er Sørkjosen barnehage sjelden foreldres førstevalg av barnehage. De barn som får plass ved barnehagen, velger ofte å stå på venteliste til høyere prioritet. Dette gjør at barnegruppen stadig er i endring. Nordreisa kommune bosetter familier med flyktninger. Flyktningfamilier bosettes i leiligheter som ligger i Storslettområdet; de fleste på Fosseng, i tillegg til noen få på Høgegga. Flyktninger har ikke bil. Ved flytting av avdelinger ved Leirbukt barnehage til lokaler ved Sørkjosen skole, vil flyktninger være avhengig av å få barnehageplass i barnehager nærmest hjemmet, som vil være Kirkebakken barnehage eller Høgegga barnehage. Kirkebakken barnehage er en populær barnehage, og har ikke minoritet som opptakskriterier for opptak i barnehage. Kommunale barnehager har minoritet som et kriterie, og det vil kunne gi vanskelige og sårbare barnegrupper i Høgegga barnehage. Ved lokalisering av 4 avdelings barnehage i Sørkjosen, blir det nødvendig å utarbeide plan for opptak av flyktningbarn/barn av annen minoritet, slik at alle barn gis mulighet for barnehagetilbud i barnehage med gode pedagogiske barnegrupper.

- **Sørkjosen barnehage:** Barnehagen har 2 avdelinger og ligger i byggefelt. Barnehagen har et flott skogsområde på barnehageområdet som gir mange muligheter til pedagogisk aktivitet med barn. Barnehagen bruker området aktivt. Det er gåavstand til skog, fjell, sjø og fjæra. Goppa ligger i umiddelbar nærhet, og er opparbeidet som lekeplassområde med akebakke, tursti, skiløype og gapahuk. Sørkjosen barnehage er en av kommunens eldste barnehager og bærer stort preg av manglende vedlikehold. Barnehagebygget vil ikke være lønnsomt å renovere, det vil av den grunn være behov for å bygge 4 nye avdelinger. For å bygge 4 avdelings barnehage, må friareal i tilknytning til allerede eksisterende barnehageareal, omreguleres. Areal til bygg og parkering vil gå på bekostning av skogsområdet som er barnehagens særegenhet. Større barnehage vil gi økt trafikk i byggefeltet i berørte område.

10. KONKLUSJON OG TILTAKSPLAN

10.1 Forslag til organisatoriske tiltak:

1. **Oksfjord barnehage omgjør 20% assistentstilling til pedagogstilling, slik at barnehagelærerstilling øker fra 80% til 100%. Tiltaket vil sikre at barnehagen er i stand til å innfri forskrift om pedagogisk bemanning.**
2. **Bygge/ombygge 4 avdelings barnehage ved Sørkjosen skole, med mulighet for en utvidet avdeling. Ny barnehage skal romme Leirbukt og Sørkjosen barnehage. Tiltaket gir mer effektiv pedagogisk og økonomisk drift.**

10.2 Utviklingstiltak

1. **Kompetanseheving:** Kvalitet i barnehage utvikles av et kompetent personale. Nordreisa kommune deltar i ReKomp; kompetanseheving gjennom langsiktig kompetanseutviklingsplan for barnehagene i Troms og Finnmark 2019 – 2022. Nordreisa kommune har i tillegg egen kompetanseutviklingsplan med tiltaksplan for periode.

2. **Inkluderende barnehage- og skolemiljø:** Forskning viser at også barn i barnehagen mobber og blir mobbet. Alle kommunale barnehager og den private Tømmernes gårds- og naturbarnehage deltar i nasjonal satsing IBS -pulje 4, årene 2020 – 2021. To private barnehager og tre kommunale skoler deltar i samme satsing, pulje 5, årene 2021-2022. Det må utvikles en strategi for inkluderende barnehagemiljø og utvikle rutiner for å avdekke og forebygge mobbing i barnehager i samarbeid med skoler og PPT.

3. **Tidlig intervensjon for barn:** Nordreisa kommune startet i 2015 opp arbeid med satsing *Barn i rusfamilier, tidlig intervensjon*, veiledet av Kompetansesenter for rus(Korus) – region nord. I 2017 skiftet satsinga i Nordreisa navn til *Til barnets beste – fra bekymring til handling*. Dette handler om alle barn som bekymrer, uavhengig av bakenforliggende årsak. Hovedmålet med satsingen er å heve kompetanse på tidlig identifisering og tidlig intervensjon til ansatte som kommer i kontakt med risikoansatte barn og unge i Nordreisa kommune, og å styrke det tverrfaglige samarbeidet i kommunen.

10.3 Planen bygger på følgende forutsetninger og prinsipper:

- Leirbukt og Sørkjosen barnehage slås sammen til 4 avdelings barnehage
- Kommunen utreder område for ny barnehage; Rovdas, Storslett og Sørkjosen skole.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/21	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	01.02.2021
18/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Tilstand i barneverntjenesten 20.1.2021 og planlagte tiltak i 2021

Vedlegg

- 1 Varsel om tilsyn
- 2 Statsforvalterens rapport
- 3 Kommunens svar på tilsyn

Henvisning til lovverk:

Lov om barneverntjenester

§ 1-1. Lovens formål.

Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

§ 2-1. Kommunens oppgaver.

Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til et statlig organ.

Kommunen skal ha internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektørens innstilling

Saken tas til orientering

Saksopplysninger

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 15.12.2020

RS 137/20 Rapport fra tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser.

Vedtak: Oppfølging av referatsak 137/20 legges frem for politisk behandling i kommunestyret i første møte etter nyttår.

Statsforvalteren gjennomførte tilsyn med Nordreisa kommune og besøkte i den forbindelse kommunen fra 31. september til 1. oktober 2020. De undersøkte om kommunen sørger for at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.

Tilsynet ble gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn. Nordreisa kommune sikrer ikke at alle undersøkelser er tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført.

Nordreisa kommune sikrer ikke barnets rett til å bli hørt, og kommunen sikrer heller ikke nødvendig dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsene, herunder vurdering av barnets beste. Nordreisa kommune har ikke internkontroll for å sikre at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-3 jf. §§ 1-1, 1-4, 1-6 og § 2-1 andre ledd jf. forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester. Videre er det brudd på forvaltningsloven §§ 17, 24 og § 25 jf. barnevernloven § 6-3 a og god forvaltningsskikk.

Tilsynsmyndigheten ba Nordreisa kommune om å utarbeide en plan for hvordan lovbruddene skal rettes. Planen må inneholde beskrivelse av tiltak for å rette lovbruddene og opplysninger om når kommunen forventer at lovbruddene vil være rettet. Videre må planen inneholde beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring. Planen må oversendes oss innen 11. januar 2021.

Ståsted for barneverntjenesten 20.1.2021

Ledelse

1.9.2020 ble Ellen Pedersen konstituert som barnevernleder da forrige barnevernleder ønsket omplassering til annen tjeneste. Stillingen ble lyst ut og Ellen Pedersen tiltrådte i stilling fra og med 1.12.2020. Barneverntjenesten har hatt mange utskiftninger i ledelsen i løpet av de siste årene og det er viktig for tjenesten å sikre stabilitet på ledernivå.

Tiltak

Ny barnevernleder har månedlige oppfølgingsmøter med kommunal ledelse og jevnlig møter og samtaler med veiledningstjenesten fra barne- og familiedirektoratet. Etter ønske fra barnevernleder har kommunen omdisponert noe ressurser internt i tjenesten for å gi lederstøtte på økonomi- og rapporteringsoppgaver i tjenesten. Det gir leder for barneverntjenesten mer tid til å følge opp faglige oppgaver i tjenesten og til å følge opp personalet i tjenesten.

Fravær

Det har vært og er fortsatt et høyt fravær i tjenesten. Siste statistikk viser at fraværet pr. desember 2020 var på 19,6 %. Fraværet påvirker utøvelsen og kontinuiteten i arbeidet og gir for høy risiko for at tjenesten ikke kan følge opp lovpålagte oppgaver innenfor tidsfrist og med kvalitet. Når det har vært stort fravær i tjenesten har leder måttet gå inn som saksbehandler i flere saker. Det medfører forhøyet risiko for at leder ikke klarer å følge opp ledelsesoppgaver og sikre internkontroll innad i tjenesten og videre oppover til kommunal ledelse.

Tiltak

I dialog med barnevernsleder er det besluttet å hente inn eksterne konsulenter som kan bistå tjenesten denne våren. Det pågår en rekrutteringsprosess for å få tilsatt flere saksbehandlere som kan dekke opp rammen på 9,4 stillinger. Barnevernleder skal ikke saksbehandle i tjenesten. Barnevernleder må være leder på fulltid. Konsulentene hentes inn og tildeles saker som er kortsiktige og saker som krever langsiktighet omfordeles blant de som er fast ansatt.

Det innledes et samarbeid med NAV om oppfølging av sykemeldte og hva man kan gjøre innad i tjenesten for å tidlig avdekke situasjoner som gir risiko for fravær som kan unngås.

Nøkkeltall i tjenesten pr. 20.1.2021

Meldinger:

Ingen meldinger er behandlet over frist.

Undersøkelsesplikt:

14 undersøkelser med 4 over 3 mnd. frist.

Tiltaksplaner Nordreisa:

30 barn har vedtak om hjelpetiltak.

Av disse har 17 barn tiltak i hjemmet

der 5 av disse har plan, 15 barn har ikke tiltaksplan. Mellom 18 og 23 år er det 2 som ikke har tiltaksplan. 6 tiltak oppfyller ikke krav til evaluering.

Omsorgsplaner:

Nordreisa: Av 13 barn under omsorg har 12 omsorgsplan.

Tilsyn og oppfølging av barn i fosterhjem:

Totalt:

Barn med tilsynsfører 13

Barn uten tilsynsfører 0

Gjelder barn plassert mindre enn 12 mnd.

Oppfyller krav til tilsyn 0

Oppfyller ikke krav til tilsyn 1

Oppfyller krav til oppfølging 1

Oppfyller ikke krav til oppfølging 1

Gjelder barn plassert lengere enn 12 mnd.

Oppfyller krav til tilsyn 1

Oppfyller ikke krav til tilsyn 11

Oppfyller krav til oppfølging 11

Oppfyller ikke krav til oppfølging 4

Fagutøvelse og internkontroll

Beskrivelse av tiltak for å rette opp lovbrudd og opplysninger når lovbruddene vil være rettet etter tilsynet fra Statsforvalteren.

Statsforvalterens vurdering av lovbrudd:

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten ikke har gjennomført undersøkelser i tråd med alvoret i situasjonen for barnet i alle saker. Det er brudd på barnevernloven § 4-3 jr. §§ 1-1, 1-4 og 1-6.

Statsforvalteren vurderer at kommunen ikke har ivaretatt sin plikt til barns medvirkning. Det er et brudd på barnevernloven § 1-6.

Statsforvalteren vurderer etter gjennomgang av saksmappene at barneverntjenesten ikke dokumenterer fortløpende og relevante opplysninger og vurderinger gjennom hel undersøkelsen. Det er et brudd på forvaltningslovens § 17 og god forvaltningsskikk.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten ikke gjør en samlet og avsluttende barnevernfaglig og juridisk vurdering av alle forhold som er kommet frem i undersøkelsen, og at konklusjonen som utarbeides ikke alltid er logisk i forhold til den samlede vurderingen og de utfordringene som er beskrevet. Statsforvalteren vurderer også at vurderinger av barnets beste ikke alltid kommer frem i vedtaket. Det er et brudd på forvaltningslovenes §§24 og 25 jf. barnevernloven § 6-3a. § 2-1 andre ledd jf.

Statsforvalteren vurderer at arbeidet med undersøkelser ikke har blitt fulgt opp og kontrollert, og videre vurdert at det er tilfeldig om virksomheten drives forsvarlig. Statsforvalteren vurderer at arbeidet med undersøkelser ikke styres og ledes på en måte som sikrer at alle barn og familier som trenger det får riktig hjelp til riktig tid. Risikoen for svikt er for høy. Dette er brudd på internkontrollforskriften. Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester.

Statsforvalteren påpeker kommunens og barneverntjenestens forbedringspotensial.
Statsforvalteren vurderer at planlegging av undersøkelsen er opp til den enkelt ansatte, og dermed tilfeldig om barneverntjenesten får belyst barnets situasjon tilstrekkelig og med nødvendig fremdrift. Statsforvalteren vurderer at innholdet i mal for undersøkelsesplan vil kunne sikre en systematisert arbeidsform hvor nødvendige aktiviteter i undersøkelsen vil bidra til å belyse bekymringstemaene.

Statsforvalteren vurderer også at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å beskrive mål for aktiviteten/ hva barneverntjenesten vil avklare/belyse.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å sikre at den andre foreldereren som barnet ikke bor fast hos, får ivaretatt sine partsrettigheter.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å tilpasse innhentingsbrev til konkrete forhold i den enkelte sak, og en vurdering av om samtykke til innhenting av informasjon skal vedlegges innhentingsbrevet.

Statsforvalteren vurderer at bruk av strukturerte verktøy/metoder i undersøkelsene kan være et nytte rammeverk og kommunen kan vurdere å ta dette i bruk.

I svar på tilsyn har vi sett på aktuelle lovbrudd og på Statsforvalterens vurderinger av forbedringspotensial. Et tilsyn sees på i et læringsøyemed og kommunen ønsker sammen med barneverntjenesten å bruke alle tilbakemeldinger og anbefalinger på en konstruktiv måte og gjennomføre tiltakene sammen med veiledningstjenesten fra BUFDIR.

Plan for tiltak Nordreisa barneverntjeneste og kommuneledelsen:

Utført - 4.1.2021

Mål: Sikre et godt samarbeid mellom politisk ledelse, kommuneledelse og barnevernsleder.

Det er etablert en arbeidsgruppe bestående av politisk ledelse, kommunal ledelse, barnevernsleder og veiledningstjeneste fra BUFDIR.

4.1.2021 ble det avholdt et arbeidsmøte med veiledningstjenesten og ledelsen i barneverntjenesten, kommuneledelse og politisk ledelse. Gjennomgang av tjenesten etter GROW-modell, sett opp mot tilsynet og hva som er dagens realitet i tjenesten/kommunen.

Innen – 1.4.2021

Utarbeide nye rutinebeskrivelser oppdatert etter nye lover og forskrifter for håndtering av undersøkelser i kommunen sammen med veiledningstjenesten og personale i barneverntjenesten **rutinehåndbok**. Det planlegges en samling i februar hvor de nye rutinene skal utarbeides og en samling i mars hvor nye rutiner skal implementeres i tjenesten.

Utarbeide nye rutiner i rutinehåndboka som sikrer at alle i tjenesten har kjennskap til rutinene, også opplæring av nyansatte og evt. innleide konsulenter i tjenesten.

Alle undersøkelser gjennomføres etter en mal for undersøkelsesplan. Barnevernleder sikrer at alle i tjenesten har kjennskap til og kan bruke mal for undersøkelser for å sikre framdrift og at situasjonen til barnet blir belyst tilstrekkelig.

Alle saksbehandlere følges opp og alle undersøkelsessaker kontrolleres av barnevernsleder ved oppstart, underveis og til slutt. Samtaler med barnet, barnets rett til medvirkning, barnets bestevurdering og saksbehandlers barnevernfaglige og juridiske vurdering, følges opp særskilt.

Kommuneledelsen ved sektorleder for oppvekst og kultur utarbeider nye internkontrollrutiner som sikrer at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift. Internkontrollrutinene utarbeides sammen med barneverntjenesten og veiledningstjenesten.

Kommuneledelsen sikrer sammen med barnevernleder at alle i tjenesten har kjennskap til og opplæring i kommunens avvikssystem og vet hvordan de kan melde avvik når det gjelder arbeid med undersøkelser.

Kommuneledelsen sikrer sammen med barnevernleder at alle ansatte i tjenesten får tilstrekkelig opplæring i arbeid med undersøkelser.

Innen 1.5.2021

Kartlegging av barneverntjenestens kompetanse og behov for ny kompetanse. Det gjennomføres årlig en kartlegging av hvilken kompetanse som tjenesten har og hvilket behov det er for interne kurs, eksterne kurs, eller annen form for videreutdanning.

Beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring.

Innen 1.4.2021

Det utarbeides nye og mer omfattende internkontrollrutiner som gjennomføres hver måned i samarbeid med leder for barneverntjenesten. Sektorleder og leder for barneverntjenesten har faste møter hver mnd. for å gå gjennom internkontrollen, avviksmeldinger og for å planlegge erfaringsdeling og kompetansehevingstiltak i tjenesten.

En gang i måneden deltar kommuneledelsen på fagmøter i tjenesten hvor gjennomgang av tjenesten sine rutiner etter rutinehåndboka brukes, øvrig internkontroll, melding av avvik, ivaretagelse av nyansatte og kompetansehevingstiltak er tema.

Nordreisa kommune sitt samfunnsoppdrag er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse
Målbildet for Nordreisa kommune, barneverntjenesten i 2022 er:

- Hjelpen vi gir er av høy faglig kvalitet, og barnets perspektiv er tydelig i alt vårt arbeid
- Vi har felles og oppdatert kunnskap og forståelse i vurderinger og beslutninger i tjenesten
- Vi samarbeider godt med hverandre og med eksterne samarbeidspartnere til beste for barnet - med avklarte roller og ansvar i helheten
- Vår kultur er betegnet av høy faglig kvalitet, godt samarbeid, trygghet og et inkluderende arbeidsmiljø

Vurdering

Tilsynet som ble gjennomført 31.9.-1.10.2020 ble levert som endelig rapport til kommunen 25. november og Nordreisa kommune svarte på denne rapporten innen fristen 1.11.2021, med en plan for tiltak for å rette opp lovbrudd.

Det er kommuneledelsens vurdering at de utfordringen vi har i tjenesten er krevende å få rettet opp i og kommunen vil måtte bruke betydelige ressurser og egeninnsats for å få på plass en bærekraftig tjeneste som leverer tjenester for våre innbyggere til rett tid og med god kvalitet.

Planen med konkrete tiltak for å rette opp lovbrudd må følges opp av kommunens ledelse og gjennomføres sammen med veiledningstjenesten og barneverntjenesten.

I dette arbeidet vil det være avgjørende å få til et konstruktivt samarbeid mellom vår veiledningstjeneste, administrativ tjeneste og politisk ledelse.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

08.06.2020

Vår ref:

2020/30

Deres dato:

Deres ref:

Nordreisa kommune
Postboks 174
9156 STORSLETT
Att. Rådmann

Saksbehandler, innvalgstelefon

Siri Jakobsen, 78 95 03 86

Unntatt offentlighet: offl. § 13, jf. fvl. § 13 første ledd
nr. 1

Varsel om tilsyn med barneverntjenesten i Nordreisa kommune - 30. september - 1. oktober 2020

Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til telefonkontakt med Mette Luther den 4. juni 2020 og melder med dette om tilsyn med barneverntjenesten i Nordreisa kommune den 30. september og 1. oktober 2020. Tema for tilsynet er barneverntjenestens arbeid med undersøkelser.

Hjemmel for tilsynet

Tilsynet gjennomføres med hjemmel i barnevernloven § 2-3 fjerde ledd, jf. § 2-3 b, som gir Fylkesmannen hjemmel til å føre tilsyn med barneverntjenestens virksomhet i kommunen, og påse at kommunen utfører de oppgaver den er pålagt etter loven.

Formålet med tilsynet er:

- Å se til at virksomheten utøves i samsvar med de krav som er stilt i lover og forskrifter
- Å bidra til kvalitetsutvikling

Valg av tilsystema og metode:

Tilsynet inngår i landsomfattende tilsyn 2020 initiert av Statens Helsetilsyn, og vil bli gjennomført som en systemrevisjon. En systemrevisjon er en revisjon der det undersøkes om styringssystemet sikrer etterlevelse av kravene i eller i medhold av lov.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med om barneverntjenestens arbeid med undersøkelser er forsvarlig. Forsvarlig undersøkelsesarbeid innebærer at barneverntjenesten

- Forbereder og planlegger undersøkelsen utfra innholdet i meldingen og eventuelt tidligere undersøkelse/annen kontakt med familien
- Sørger for at undersøkelsens innhold, omfang og fremdrift er i tråd med alvoret i situasjonen for barnet

E-postadresse:
fntfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf

Org.nr. 967 311 014

- Gjør relevante barnevernfaglige og juridiske vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen
- Konkluderer undersøkelsen med tiltak i tråd med vurderingene som er gjort

Tilsynet skal omfatte undersøkelser som gjelder barn som bodde hjemme da barneverntjenesten mottok bekymringsmeldingen. Med dette forstås barn under 18 år som bor i biologisk familie, adoptivfamilie eller er plassert hos andre uten barneverntjenestens medvirkning. Brukere kan gi viktige bidrag ikke bare når tilsyn planlegges, men også når faktum om tjenester skal klargjøres. I forkant av dette tilsynet skal fylkesmannen gjennomføre samtaler med 5 barn og 5 foreldre som har hatt undersøkelse fra den barneverntjenesten det føres tilsyn med. Gjennomføringen av dette vil vi komme nærmere tilbake til.

Regelverk

Følgende lover og forskrifter blir lagt til grunn ved tilsynet:

Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker

Forskrift av 14. desember 2005 om internkontroll for kommunes oppgaver etter lov om barneverntjenester

Lov 17. mai 1884 Kongeriket Norges Grunnlov § 104

Lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett

FNs konvensjon om barnets rettigheter

Dokumentasjon:

Som ledd i Fylkesmannens forberedelse til tilsynet, ber vi om å få tilsendt følgende dokumentasjon fra kommunen, eventuelt informasjon om hvor det finnes (eks. kommunens hjemmesider etc.):

- Organisasjonskart
- Oversikt over ansatte (oversikten må vise navn, stilling, kompetanse og ansettelsesår)
Oversikten må omfatte alle ansatte, også vikarer
- Stillingsbeskrivelser
- Delegasjoner
- Kartlegginger av kompetansebehov
- Kompetanseplan for ansatte
- Siste årsmelding/årsrapport
- Virksomhetsplan
- Rutiner i forhold til arbeid med undersøkelser
- Avviksrutiner i forhold til tilsynets tema
- De 3 måneders siste avviksmeldinger på tilsynets tema
- Risikovurderinger i forhold til tilsynets tema
- Brukerundersøkelser
- Alle dokumenter knyttet til de siste 20 avsluttede undersøkelsene, herunder;
 - Fra mottak av melding til avsluttende vedtak i undersøkelsen, også journalnotat i saken
 - En oversikt over dato for tidligere meldinger og avsluttede undersøkelser

- Dokumentliste tilhørende hver enkelt sak
- Vi ber om at barneverntjenesten oversender en liste med aktuelle barn (15) og foreldre (15) som har hatt barnevernundersøkelse det siste året. På listen må det opplyses om barnets alder, tidspunkt for undersøkelsen, om og hvem (navn) som hadde samtaler med barnet og/eller foreldrene, status i barnevernssaken p.t. og kontaktinfo. Barn og foreldre trenger ikke være fra samme familie. Tilsvarende opplysninger må også gis for foreldrene. (se vedlagt liste for utfylling)

Aktiviteten under tilsynet ved barneverntjenesten vil bestå av følgende:

- Informasjonsmøte den 30. september 2020
- Intervjuer av ansatte og ledelsen 30. september og 1. oktober 2020
- Dokumentgjennomgang
- Oppsummeringsmøte

Vi vil også komme tilbake til hvem som skal intervjues når organisasjonskart, oversikt over ansatte og øvrige opplysninger er mottatt. Detaljert program vil bli sendt ca. to uker i forkant av tilsynsbesøket. Vi ber kommunens ledelse merke seg tidspunktet for besøket og legge til rette for å være tilgjengelige når dette blir gjennomført. Alle ansatte som skal intervjues bør være til stede på informasjons- og oppsummeringsmøtet. For øvrig er disse møtene åpne for de personene kommunen mener bør være til stede.

Kontaktperson

I forbindelse med tilsynet ønsker Fylkesmannen at kommunen oppnevner en kontaktperson. Vi ber om at vedkommende person tar kontakt med revisjonsleder Siri Jakobsen, tlfnr. 78950386 og/eller e-post; fmfisija@fylkesmannen.no snarest mulig. Revisjonsleder vil sammen med kontaktpersonen diskutere omfang av den dokumentasjonen vi har bedt om, lokasjon for tilsynet, program og den nærmere gjennomføringen.

Ved eventuelle spørsmål knyttet til tilsynet i løpet av sommer- og ferieavviklingsperiode, så kan følgende kontaktes;

dd – 28. juni: Siri Jakobsen

29. juni – 31. juli: Solfrid Andersen

3-7. august: Tori Greni/Brita Støllander

Fra 10. august: Siri Jakobsen

Den etterspurte dokumentasjonen jf. punktene over bes sendt Fylkesmannen innen 24. august 2020.

Tilsynsteamet består av;
revisjonsleder/seniorrådgiver Siri Jakobsen
revisor/seniorrådgiver Grethe Siri Kalstad
revisor/rådgiver Solfrid Andersen

Med hilsen

Merete Jenssen (e.f.)
leder for barnevernseksjonen

Siri Jakobsen
seniorrådgiver oppvekst og barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Oversikt og kontaktinformasjon - foreldre og barn

Kopi til:

Nordreisa kommune v/ barnevernleder

Postboks 174

9156

STORSLETT

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

23.11.2020

Vår ref:

2020/30

Deres dato:

Deres ref:

Nordreisa kommune
Postboks 174
9156 STORSLETT
Att. kommunedirektør

Saksbehandler, innvalgstelefon
Siri Jakobsen, 78 95 03 86

Rapport fra tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser i Nordreisa kommune

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med Nordreisa kommune og besøkte i den forbindelse kommunen fra 31. september til 1. oktober 2020. Vi undersøkte om kommunen sørger for at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.

Tilsynet ble gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn.

Fylkesmannens konklusjon:

Nordreisa kommune sikrer ikke at alle undersøkelser er tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført. Nordreisa kommune sikrer ikke barnets rett til å bli hørt, og kommunen sikrer heller ikke nødvendig dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsene, herunder vurdering av barnets beste.

Nordreisa kommune har ikke internkontroll for å sikre at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-3 jf. §§ 1-1, 1-4, 1-6 og § 2-1 andre ledd jf. forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester. Videre er det

E-postadresse:
fntfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf

Org.nr. 967 311 014

**brudd på forvaltningsloven §§ 17, 24 og § 25 jf. barnevernloven § 6-3 a og god forvaltnings-
skikk.**

Tilsynsmyndigheten ber Nordreisa kommune om å utarbeide en plan for hvordan lovbruddene skal rettes. Planen må inneholde beskrivelse av tiltak for å rette lovbruddene og opplysninger om når kommunen forventer at lovbruddene vil være rettet. Videre må planen inneholde beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring. Planen må oversendes oss innen 11. januar 2021.

Innhold

1. Tilsynets tema og omfang	4
2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet.....	4
3. Beskrivelse av faktagrunnlaget.....	8
4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag	17
5. Fylkesmannens konklusjon	22
Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet	23

1. Tilsynets tema og omfang

I dette kapittelet beskriver vi hva som ble undersøkt i tilsynet.

I dette tilsynet har Fylkesmannen undersøkt om barneverntjenestens arbeid med undersøkelser er forsvarlig. Forsvarlig undersøkelsesarbeid innebærer at barneverntjenesten;

- forbereder og planlegger undersøkelsen ut fra innholdet i meldingen og eventuelt tidligere undersøkelser/annen kontakt med familien
- sørger for at undersøkelsens innhold, omfang og fremdrift er i tråd med alvoret i situasjonen for barnet
- gjør relevante barnevernfaglige og juridiske vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen
- konkluderer undersøkelsen i tråd med vurderingene som er gjort

Barnets beste er et grunnleggende prinsipp ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn og henger uløselig sammen med barnets rett til medvirkning. Barnevernets ansvar for å sikre barnets medvirkning innebærer aktivt å innhente barnets synspunkter om relevante forhold, gjengi disse og bruke barnets synspunkter i vurdering av situasjonen. En forutsetning for medvirkning er at barnet gis tilpasset og tilstrekkelig informasjon. Fylkesmannen har undersøkt om barnevernet sikrer barnets medvirkning gjennom hele undersøkelsen.

Tilsynet har omhandlet undersøkelser som gjelder barn som bodde hjemme da barneverntjenesten mottok bekymringsmeldingen. Med dette forstås barn under 18 år som bor i biologisk familie, adoptivfamilie, eller er plassert hos andre uten barneverntjenestens medvirkning.

2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med kommunal barneverntjeneste etter barnevernloven § 2-3 b. Et tilsyn er en kontroll av om virksomheten er i samsvar med lov- og forskriftsbestemmelser. Vi gir derfor her en oversikt over kravene som ble lagt til grunn i tilsynet.

Forsvarlige tjenester

Alle tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige etter bvl. § 1-4. Kravet til forsvarlighet er en rettslig standard. Dette innebærer at innholdet i vesentlig grad vil bli bestemt av normer utenfor selve loven og utvikles over tid med utgangspunkt i anerkjent faglig praksis,

fagkunnskap fra utdannings- og forskningsinstitusjonene, faglige retningslinjer og generelle samfunnsetiske normer.

Barnevernlovens regel om forsvarlighet har et helhetlig utgangspunkt. Innholdet i kravet må tolkes i sammenheng med de øvrige bestemmelsene i barnevernloven for eksempel prinsippet om barnets beste. Videre vil både barnevernlovens og forvaltningslovens saksbehandlingsregler gi innhold til kravet om forsvarlig gjennomføring av undersøkelsene. Faglige retningslinjer, rundskriv og veiledere utdyper og definerer hva som er god praksis.¹

Kravet om forsvarlighet er rettet mot både tjenester og tiltak, og innebærer også krav til ledelse, organisering og styring. Det er en nær sammenheng mellom kravet til forsvarlighet og kravet om internkontroll for å sikre at oppgavene blir utført i samsvar med krav fastsatt i samsvar med lov, jf. bvl § 2-3 tredje ledd.

Dokumentasjon

Det hører til god forvaltningsskikk å sørge for tilstrekkelig og etterrettelig dokumentasjon, slik at man kan gjøre rede for hva som er gjort i saken og begrunnelsen for dette. Dokumentasjonsplikten følger av forsvarlighetskravet, internkontrollplikten, forvaltningsloven og god forvaltningsskikk.

Barneverntjenesten må dokumentere sentrale og relevante opplysninger om barnet og familien gjennom arbeidet med en undersøkelse. Det skal være synlig hva tjenestene har gjort og hvorfor dette er gjort. Det skal fremkomme hva barnet og foreldrene har gitt uttrykk for og hvordan dette er vurdert av tjenesten. Skriftlighet sikrer den enkeltes rettssikkerhet og gjør det mulig å overprøve tjenestenes vurderinger og beslutninger i saken. Skriftlighet bidrar til å sikre kvalitet og kontinuitet.

Både avgjørelser om å innvilge hjelpetiltak og henleggelse av en sak etter undersøkelse regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. bvl § 6-1 andre ledd og § 4-3 sjette ledd. Dette innebærer at vedtaket skal begrunnes, jf. fvl. §§ 24 og 25. Begrunnelsen skal vise til reglene vedtaket bygger på og skal når det er nødvendig for at parten skal forstå vedtaket også gjengi innholdet av reglene.

Begrunnelsen skal også nevne de faktiske forhold vedtaket bygger på, og de hovedhensyn som har vært nødvendige for utøvelsen av skjønnet bør nevnes. I tillegg skal det etter bvl. § 6-3 a komme frem av vedtaket hva som er barnets synspunkt og hvilken vekt barnets mening er tillagt. Hvordan barnets beste er vurdert skal også komme frem av vedtaket.

¹ Prop. 106 L (2012-2013)

Barnets beste

Prinsippet om barnets beste kommer frem av barnekonvensjonen artikkel 3 og Grunnloven § 104. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn. I barnevernloven er prinsippet nedfelt i § 4-1, som sier at det skal legges avgjørende vekt på å finne tiltak som er til beste for barnet. Bestemmelsen slår også fast at det i vurderingen skal legges vekt på å gi barnet stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i omsorgen.

Undersøkelsene må klargjøre hva som er barnets individuelle behov i den konkrete situasjonen det befinner seg, og vurdere hva som vil være til det beste for barnet ved valg av tiltak.

Barneverntjenesten må til slutt gjøre en konkret og individuell totalvurdering der alle relevante forhold om barnets omsorgssituasjon som har kommet frem i undersøkelsen, blir behandlet. Barnets synspunkter og informasjon om hvordan barnevernet har vurdert og vektlagt dette må eksplisitt komme frem.

Barnets medvirkning

Barnets rett til å bli hørt er nedfelt i bvl. § 1-6. Bestemmelsen gir barnet en ubetinget og selvstendig rett til å medvirke, men ingen plikt. Retten gjelder i hele beslutningsprosessen og i alle forhold som berører barnet, ikke bare når det skal tas rettslige eller administrative avgjørelser. Retten til medvirkning betyr at beslutningstakerne har en plikt til å gi barnet en mulighet til å medvirke. I en undersøkelse plikter barneverntjenesten å sikre at barnet får oppfylt sin rett til medvirkning.

Samarbeid med foreldrene

Foreldrene som undersøkelsen omhandler, har selvstendige rettigheter i undersøkelsessaken. Når foreldrene er part i barnevernssaken, vil de ha rett til å uttale seg etter fvl. § 17. Barnevernet skal i utgangspunktet forelegge opplysninger som de mottar under undersøkelsen, for foreldrene for uttalelse. Barneverntjenesten bør også gjøre foreldrene kjent med andre opplysninger som er av vesentlig betydning. Det følger av fvl. § 17.

Barnevernet skal utøve sin virksomhet med respekt for, og så langt som mulig i samarbeid med, barnet og barnets foreldre, jf. bvl. § 1-7.

Krav til undersøkelsens innhold, omfang og fremgangsmåte

Etter bvl. § 4-3 har barneverntjenesten en rett og en plikt til å foreta undersøkelse i saken når den vurderer at det er «rimelig grunn til å anta» at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernloven kapittel 4. Det er dermed en lav terskel for å igangsette en undersøkelse. Formålet med undersøkelsen er å vurdere og konkludere om barnet lever i en omsorgssituasjon som kan gi grunnlag for barneverntiltak.

Forvaltningsloven pålegger barneverntjenesten å påse at sakens faktum er klarlagt så langt det er mulig før det treffes vedtak, jf. fvl. § 17. Dette innebærer at relevante sider av saken må komme frem. Barneverntjenesten må vurdere riktigheten av de opplysninger som kommer inn underveis i undersøkelsen. Hvor omfattende undersøkelse barneverntjenesten skal gjøre beror på en konkret vurdering av meldingens innhold og karakter og annen informasjon i saken. Momenter som alvorlighet, kompleksitet og hastegrad har betydning for hvor grundig barneverntjenesten skal undersøke.

Innhenting av opplysninger skal som hovedregel gjøres i samarbeid med foreldrene, jf. bvl. § 6-4 femte ledd. Innhenting av taushetsbelagte opplysninger fra andre forvaltningsorganer og helsepersonell omfattes av taushetsplikten. Dette innebærer at barneverntjenesten må ha gyldig samtykke fra foreldrene for å innhente opplysningene, jf. fvl. § 13 a nr. 1 eller en lovhjemmel som gir adgang til å unnta fra taushetsplikten.

Undersøkelser i barnevernet skal gjennomføres snarest og senest innen tre måneder, eventuelt seks måneder i særlige tilfeller, jf. bvl. § 6-9.

Barneverntjenesten i fraflyttingskommunen kan uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger om en familie til tilflyttingskommunen når vilkårene i barnevernloven § 6-4 er oppfylt, jf. bvl. § 6-7 jf. fvl. § 13 b første ledd nr. 3. Slik melding kan gis i alle faser av en barnevernssak. Barneverntjenesten må varsle familiens nye oppholdskommune dersom de mener at barnet har eller kan ha behov for videre oppfølging fra barnevernet. Ved bekymring for omsorgssituasjonen til et barn som har vanlig bosted og oppholder seg i et annet land, kan barneverntjenesten melde bekymring til barnevernsmyndighetene i landet barnet oppholder seg. Det vil i slike situasjoner være opp til bostedslandets myndigheter å avgjøre hvordan de vil følge opp bekymringsmeldingen.

Styring og ledelse

Kravet til ledelse, organisering og styring er et viktig element i kommunens ansvar for å tilby og yte forsvarlige tjenester. Kommunen skal styre og lede (ha internkontroll) for å sikre at den utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i, eller i samsvar med lov eller forskrift. Dette følger av bvl. § 2-1 andre ledd og er utypet i forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester.

Internkontrollplikten innebærer at kommunen skal ha systematiske tiltak som sikrer at barnevernets aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med de lov- og forskriftskrav som regulerer aktivitetene. Det skal ikke være overlatt til tilfeldigheter eller ildsjeler at virksomheten drives forsvarlig. Styringssystemet skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold og ha det omfang som er nødvendig. Kommunen skal skaffe seg oversikt over, og følge med på, områder hvor det er fare for svikt i tjenesteenhetene eller at tjenestene ikke følger lov- og forskriftskravene.

3. Beskrivelse av faktagrunnlaget

Her gjøres det rede for hvordan virksomhetens aktuelle tjenester fungerer, inkludert virksomhetens tiltak for å sørge for at kravene til kvalitet og sikkerhet for tjenestemottakerne blir overholdt.

Organisering, styring og ledelse

Nordreisa kommune har ca. 4900 innbyggere per september 2020. Nordreisa kommune er administrativt organisert i trenivåmodell med tre beslutningsnivå: kommunedirektør, sektorledere og virksomhetsledere. Barneverntjenesten er en del av sektor for oppvekst og kultur.

Virksomhetslederne er ansvarlig for å lede sine respektive virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra sektorleder. Dette innebærer at virksomhetsledere har den myndighet som er nødvendig for å sikre tjenesteområdets drift; både når det gjelder personell, økonomi og fag.² Også i barnevernleders skriftlige redegjørelse til Fylkesmannen, samt stillingsbeskrivelse for barnevernleder, står det at det er barnevernleder som har personal, saksbehandling og økonomiansvar. Det kommer frem i delegasjonsskrivet at det er lederen av Familiesenteret som er økonomisk ansvarlig for de vedtak som gjøres av barnevernet.³

² Årsmelding 2019, Nordreisa kommune

³ Delegasjon til barnevernleder, 11.10.2013

Kommunens øverste administrative leder er kommunedirektør. Barnevernleder har rapporteringsansvar til sektorleder, og sektorleder rapporterer direkte til kommunedirektør. Barnevernleder deltar på virksomhetsledermøter en gang per måned. Barnevernleder skal rapportere kvartalsvis på økonomi, måloppnåelse og sykefravær. Både sektorleder og stedfortredende kommunedirektør sa i intervju at på grunn av særlig oppfølging fra Fylkesmannen, så har barneverntjenesten siden mai 2019 hatt tett oppfølging fra kommuneledelsen. Det kommer frem i intervju og dokumentasjon at barnevernleder, i tillegg til ordinær rapportering, har rapportert månedlig på situasjonen i tjenesten. Barnevernleder har rapportert på økonomi, måloppnåelse, sykefravær, ledelse, arbeidsmiljø og iverksatte tiltak som skal sikre forsvarlige barneverntjenester.

Underveis i dette tilsynet ble ledersituasjonen i barneverntjenesten endret. Barneverntjenesten fikk ny konstituert barnevernleder fra 1. september 2020. For oversikten- og ordens skyld vil rapporten bruke begrepet konstituert barnevernleder om barnevernleder på tilsynstidspunktet.

I skriftlig redegjørelse i forbindelse med tilsynet beskrev barnevernleder at barneverntjenesten siden august 2019 har hatt store omstillinger. Barnevernleder ble ansatt 1. oktober 2019. Det interkommunale samarbeidet med Kvæangen kommune ble avsluttet, og det ble arbeidet mot et nytt interkommunalt samarbeid med Kåfjord kommune. Planen var at samarbeidet skulle tre i kraft fra 1. januar 2020, men Kåfjord kommune trakk seg ut av samarbeidet to uker før sammenslåing. Barnevernleder beskrev at barneverntjenesten i flere år har hatt problemer når det gjelder arbeidsmiljø, stort sykefravær og et stort etterslep. Barnevernleder skrev at det siste året har vært brukt til opprydding og at tjenesten har fått god oversikt.

Barneverntjenesten har 8,4 stillinger, inklusive barnevernleder. På dato for tilsynet hadde tjenesten i tillegg tilsatt ytterligere en saksbehandler på grunn av sykefravær i tjenesten, og de har innleid konsulent fra privat aktør i 30 % stilling. Barneverntjenesten er organisert etter generalistmodell. Barnevernleder er utdannet barnevernspedagog, og konstituert barnevernleder har bachelor i sosialt arbeid og påbygning til bachelor i spes.ped. Øvrige ansatte har formell kompetanse innen barnevernfaget og sosialt arbeid. Ansattes kompetanse- og kompetansebehov er identifisert, men det kom frem i intervju med ansatte, sektorleder og konstituert kommunaldirektør at det ikke foreligger kompetanse- og opplæringsplan for barneverntjenesten. Det har vært iverksatt kompetansehevede tiltak, blant annet fagdag med opplæring i juss i barnevernet for alle ansatte, og en ansatt har påbegynt kurs i barnesamtaler. Det kom frem i intervju at ansatte kan drøfte

problemstillinger i saker i ukentlig saksmøte, eller med barnevernleder ved behov, men at tjenesten har ikke hatt en systematisk veiledningsstruktur.

Barneverntjenesten har en rutinehåndbok, Rutinehåndbok for Kvæningen og Nordreisa barneverntjeneste 2014-2015 (heretter rutinehåndboka). Det står at rutinehåndboka «*skal være et felles kvalitetsdokument som inngår i kommunens internkontroll, der saksbehandling etter gjeldende lovverk er førende*». ⁴ I redegjørelse til Fylkesmannen beskrev barnevernleder at tjenesten som en del av veiledningsteam fra Bufdir vil få veiledning og hjelp til å utarbeide nye reviderte planer og rutiner. Tjenesten skal i perioden 4. sept. 2020 til 2022 motta veiledning av Bufdirs veiledningsteam.

Rutineboka har egen prosedyre for opplæring av nytilsatte i tjenesten. I intervju sa ansatte sa at de ikke har fått noen spesiell opplæring som ny i tjenesten, men at de har lært underveis og fått veiledning av barnevernleder ved behov. Noen ansatte har hatt fadder, hvor en erfaren saksbehandler får ansvar for nyansatt. De ansatte sa at det vanligvis skal være to saksbehandlere i hver sak, men at det ikke alltid blir gjennomført.

Som del av rutinehåndboka beskrives tjenestens prosedyre for internkontroll og prosedyre for avviksbehandling. Her står det at barnevernmøte (saksmøte) er en viktig arena for å avdekke og fange opp avvik, og at leder har månedlige møter med hver enkelt saksbehandler med fokus på tidsfrister og framdrift i saker for å kartlegge og forebygge svikt. Det står videre at alle saksbehandlere skal levere skjema «kvalitetskontroll for saksbehandling» månedlig til leder. Ansatte beskrev at de i ukentlige saksmøter diskuterer og evaluerer pågående undersøkelser. Flere ansatte uttalte i intervju at de ikke har opplevd å bli kontrollert i sitt arbeid med undersøkelser, og at oppfølging og kontroll ikke har vært systematisk. En ansatt uttalte at vedkommende har vært innkalt til barnevernleder 1 gang på 8 måneder for å gjennomgå klientlister. Det ble også uttalt i intervju at saksbehandlere i stor grad selv hadde ansvar for å drøfte saker og beslutninger med barnevernleder. Konstituert barnevernleder uttalte at hun har startet opp med månedlig saksgjennomgang med den enkelte saksbehandler hvor det skal være gjennomgang av sakens status, fremdrift og vurderinger. Når det gjelder myndighet i barneverntjenesten kom det frem i intervju at det er barnevernleder som beslutter om det skal åpnes undersøkelse og godkjenner/signerer vedtak. Saksgjennomgangen viste at vedtak ved avslutning av undersøkelser er signert av barnevernleder.

⁴ Rutinehåndbok fra Kvæningen og Nordreisa barneverntjeneste, 2014-2015

Kommunen har et elektronisk avvikssystem, KF. I intervju kom det frem at ansatte kjenner til systemet, og at det er meldt avvik her. Ansatte sa i intervju at barnevernleder ønsket at avvik skulle meldes direkte til henne/muntlig. Flere ansatte sa at de hadde meldt muntlig i fra om forhold i barneverntjenesten, men at det ikke ble fulgt opp. Dokumentasjonen viste at det er meldt 3 avvik i kommunens elektroniske avvikssystem det siste halve året. 2 avvik omhandlet at saksbehandlersystemet (Familia) var ustabil og skapte problemer med å få utført saksbehandling. 1 avvik var fra samarbeidspart om manglende oppfølging fra barneverntjenesten i tiltakssak. Kommuneledelsen blir orientert om avviksmeldinger gjennom statistikk som bla rapporteres til årsmelding. Avvik som ikke håndteres av barnevernleder innen 8 dager går automatisk videre til sektorleder for oppfølging, og tilsvarende til kommunedirektør om ikke sektorleder følger opp avviket med tiltak.

Kommunen har ikke gjennomført en systematisk analyse av risikoområder i arbeidet med undersøkelser. I intervju kom det frem at følgende forhold vurderes av ansatte og kommuneledelse som risikoområder i arbeidet med undersøkelsessaker; at tjenesten ikke har rutiner som sier hva ansatte skal gjøre, at ansatte ikke gjør ting likt, manglende dokumentasjon i undersøkelsen, manglende dokumentasjon av vurderinger, at man kommer for sent i gang med innhenting av opplysninger, sykefravær, ledelse, fordeling av oppgaver, vurderinger av innhold i bekymringsmeldinger, herunder alvorlighetsgrad- og akuttvurderinger.

Det kom frem i intervju at barneverntjenesten ikke bruker erfaringer fra barn og foreldre på en systematisk måte. Fungerende kommunedirektør og sektorleder sa at kommunen har et system for å sende ut brukerundersøkelser, men at det ikke er benyttet i barneverntjenesten.

Arbeid med undersøkelser

Barneverntjenesten har prosedyre for arbeid med undersøkelser. Rutinene er fra 2014-2015 og gjeldende fra da barneverntjenesten var i interkommunalt samarbeid med Kvæningen kommune. Dokumentgjennomgangen og intervjuene viste at prosedyren ikke har vært oppdatert siden november 2015, og rutinen var ikke oppdatert etter gjeldende lovverk, blant annet var ikke medbestemmelse etter barnevernloven § 1-6, samarbeid med foreldre etter barnevernloven § 1-7, samt formålsparagrafen § 1-1 tatt inn i rutinen. Gjennomgang av saksmapper viste at praksis på noen områder likevel var justert i tråd med gjeldende regelverk, eksempelvis fattes det vedtak ved

avslutning i alle saker selv om dette ikke er beskrevet i rutinehåndboka. De ansatte kjente til rutinehåndboka, men sa i intervju at den brukes i varierende grad. Ansatte sa at *om de bruker rutinene og hvordan de jobber med undersøkelser er «litt tilfeldig, litt diffust og avhenger fra sak til sak, det har vært litt opp til den enkelte»*. Saksbehandlerrundskrivet var kjent blant de ansatte og det ble også brukt i varierende grad.

Gjennomgang av saksmapper viste at barneverntjenesten gjennomgår og konkluderer mottatte bekymringsmeldinger innen lovens frist på 1 uke. 1 av 20 saker var ikke konkludert innen frist. Barneverntjenesten har en mal for meldingsgjennomgang som brukes i 17 av 19 saker (1 sak var søknad om økonomisk bistand). Saksgjennomgangen og intervju viste at barneverntjenesten i meldingsgjennomgang sjekker ut tidligere kjennskap til barnet og familien, og at tidligere kjennskap tas med når det besluttes å åpne undersøkelse. For eksempel viste en sak at barneverntjenesten vurderte at tidligere historikk gav grunnlag for åpne undersøkelse. Dokumentgjennomgang og intervju viste at det åpnes undersøkelser på søsken når bekymringsmelding handler om omsorgssituasjonen i hjemmet og/eller foreldrenes omsorgsevne. Barneverntjenesten dokumenterer i meldingsgjennomgang hva som skal undersøkes i undersøkelsen (hypoteser/spørsmål til avklaring) i 14 av 17 saker.

Det kom frem i intervju at det ikke brukes strukturerte verktøy i arbeidet med undersøkelsessaker. Tjenesten har tidligere brukt Kvello utredningsmal, men den ble ikke lenger brukt systematisk og av alle. Noen bruker delelementer av utredningsmalen.

Tjenesten har mal for undersøkelsesplan som beskriver aktivitet og tidspunkt for aktiviteten og hvem som er ansvarlig; eksempelvis samtale med barn, samtale med foreldre, innhenting av opplysninger, møter, hjemmebesøk og lignende. Planen inneholder også sjekkpunkt for midtveisevaluering, undersøkelsesrapport, beslutning/vedtak og spørsmål om man trenger flere opplysninger, flere samtaler/observasjoner av barn/foreldre, og om vurderinger og konklusjoner er skriftliggjort. Det kom frem i intervju at undersøkelsesplan brukes i varierende grad. Saksgjennomgangen viste at undersøkelsesplan var brukt i 9 av 20 saker. Konstituert leder sa at planen skal utarbeides sammen med foreldrene, men var usikker på om det var praksis blant alle. En av foreldrene tilsynet intervjuet hadde hørt om undersøkelsesplan, og ingen av foreldrene hadde vært med å lage den. Det kom frem i intervju at planlegging av undersøkelsen er opp til den enkelte ansatte, men alle beskrev at de tar utgangspunkt i bekymringsmeldingen for å planlegge hvilke aktiviteter som skal gjøres i saken sett blant annet opp mot alvorlighet- og hastegrad, om barnet skal

prates med først, kontakt med politi ol. Saksgjennomgangen viste at barneverntjenesten i meldingsgjennomgang sjekker ut tidligere kjennskap til barnet og familien, men tidligere historikk blir ikke alltid tatt hensyn til når ny undersøkelse planlegges.

Det kommer frem av rutinehåndboka at tjenesten har egne tilleggsprosedyrer, Klemetsrudmodellen, som gjelder for arbeid i undersøkelser og akuttsaker når bekymringen omhandler vold/overgrep. I intervju kom det frem at ikke alle ansatte kjenner til at det foreligger en egen rutine, men alle sa at de vurderer drøfting og/eller anmeldelse til politiet i slike saker. Det kom frem i intervju at alvorlighetsgrad og hastegrad vurderes ved meldingsgjennomgang. I 6 saker har barneverntjenesten vurdert innholdet i bekymringsmeldingen som alvorlig. I 2 av disse sakene kartlegges ikke det bekymringsfulle forholdet. I 2 saker går det ca. 2, 5 måneder før barneverntjenesten starter med undersøkelsesaktiviteter. Det var 2 akutt plasseringer i saksgrunnlaget.

Saksgrunnlaget viste at det i 6 saker ikke fantes spor av barneverntjenestens kontakt med/ informasjon til den av foreldrene som barnet ikke bodde fast hos. Det lå ingen vurderinger i saken på hvorfor denne forelderen ikke ble kontaktet.

Ansatte og foreldre sa i intervju at undersøkelsen begynner med at barneverntjenesten innkaller foreldrene til et møte, enten per brev eller telefon. Tjenesten har en rutine for å gi informasjon til foreldre og barn i første møte med dem om gjennomgang av bekymringsmelding, informasjon om partsrettigheter og hva barneverntjenesten skal undersøke. I samtaler med foreldre kom det frem at alle fikk informasjon om bekymringsmelding, og 3 av 5 foreldre fikk informasjon om hva barnevernet skulle gjøre i saken. Flertallet av foreldrene som tilsynet pratet med opplevde å få tilstrekkelig informasjon underveis i undersøkelsen. Barna sa i intervju at barneverntjenesten hadde informert dem om undersøkelsen. Det ene barnet hadde opplevd å få god informasjon, mens det andre barnet sa at det meste gikk gjennom foreldrene og barnet «*hang ikke helt med.*».

Det går frem av dokumentgjennomgang og intervju med ansatte og foreldre at barneverntjenesten bruker tolk i tilfeller hvor foreldre og/eller barn snakker dårlig norsk eller engelsk.

Ansatte sa at både faktaopplysninger og vurderinger skal dokumenteres i saksbehandlersystemet; i møtereferat, journalnotat, referat fra oppfølgingsbesøk osv. I intervju ble det sagt at ansatte diskuterer og evaluerer pågående undersøkelser i ukentlige barnevernmøter, og at barnevernfaglige vurderinger kan gjøres i dette møtet. Sakene drøftes også mellom saksbehandlere om de er to i saken. Når det gjelder dokumentasjon av arbeidet som gjøres, inkludert barnevernfaglige

vurderinger, kom det frem i intervju at dette gjøres på ulike måter av de ansatte. Flere uttalte at det ikke alltid blir gjort fordi det ikke er tid, og at vurderinger som gjøres i barnevernmøtet også dokumenteres i saksbehandleres egne kladdebøker. Det ble opplyst i intervju at man kunne vært bedre på å dokumentere barneverntjenestens egne vurderinger. Saksgjennomgangen viste at alle aktiviteter, relevante opplysninger og vurderinger ikke alltid blir dokumentert i alle saker. Underveisvurderinger kan ikke gjenfinnes i saksmapper.

I intervju sa ansatte at de snakker med alle barn, og om barn ikke snakkes med så skal det begrunnes hvorfor. Saksgjennomgangen viste at barneverntjenesten ikke snakker med alle barn. I saksgrunnlaget er det 17 barn som det er relevant å snakke med (alder), og det er snakket med barn i 6 av 17 saker. I 4 av sakene har barneverntjenesten begrunnet hvorfor de ikke har snakket med barnet. For eksempel så begrunnes det i en sak med at helsesøster har snakket med barnet, men barneverntjenesten innhenter ikke barnets synspunkt fra helsesøster og er da ikke kjent med hva barnet selv tenker om saken. I den andre saken begrunnes det med at saken omhandler skole – hjemsamarbeid, selv om bekymringsmeldingen beskrev et barn som hadde mye fravær i skolen, atferdsendring og som hadde beskrevet hjemmeforhold som ikke var bra. Ansatte sa, og barna tilsynet hadde samtale med bekreftet, at det tilrettelegges for at barn kan prate med barneverntjenesten alene. Det ene barnet opplevde at barneverntjenesten lyttet og prøvde å gjøre barnet trygt, mens det andre barnet opplevde at barnevernet ikke var helt enig i det som var barnets mening.

Dokumentasjon i sakene viste at det innhentes samtykke fra foreldre til innhenting av informasjon fra offentlige instanser. I innhentingsbrevene viser barneverntjenesten til bvl. § 6-4 om opplysningsplikt og fvl. § 14 som omhandler klageadgangen ved pålegg om å gi opplysninger, og det vises samtidig til at part/er har samtykket til innhenting.

Når barneverntjenesten innhenter informasjon fra offentlige instanser, benytter de seg av en standardmal. Dokumentgjennomgangen viste at innhentingsbrev i all hovedsak sendes ut med standardspørsmål til henholdsvis lege, politi, skole, barnehage og helsesøster. Ansatte sa, og dokumentgjennomgangen viste, at innhentede opplysninger dokumenteres i barnets saksmappe. Saksgjennomgangen viste også at barneverntjenesten innhenter samtykke fra foreldre, men i 5 saker hvor foreldrene har samtykket, blir det likevel ikke innhentet opplysninger. Vurdering av hvorfor informasjon ikke innhentes fremkommer ikke i sakene. I intervju kom det frem at

gjennomgang av innkomne opplysninger gjøres på flere måter; drøfting i ukentlig saksmøte, av saksbehandler alene, mellom saksbehandler 1 og 2.

Saksgjennomgangen viste at alle relevante forhold ikke kartlegges i alle saker. Det er eksempler i saksgrunnlaget hvor forhold nevnt i bekymringsmeldingen, barneverntjenestens egne hypoteser/spørsmål til avklaring og forhold som dukker opp underveis, ikke blir undersøkt eller kartlagt. I saksgrunnlaget er det saker hvor alvorlige forhold om barnets omsorgssituasjon ikke blir tematisert eller undersøkt. I en sak forteller barn om at det blir innelåst. Dette forholdet tematiseres ikke gjennom undersøkelsen. I en annen sak undersøkes ikke alvorlige forhold (fortalt at steforelder er slem og sint, og at barna låses inne på rommet) med begrunnelse at det er undersøkt og dokumentert i søskens sak, og i en tredje sak kan vi ikke se spor av at alvorlige forhold nevnt i bekymringsmeldingen blir kartlagt i undersøkelsen (dårlige forhold hos en forelder; rus, sinne, krangling mellom voksne og manglende hygiene). Barna det gjelder er ikke snakket med i noen av nevnte saker.

Det kommer frem av rutinehåndboka at det skal utarbeides undersøkelsesrapport når undersøkelsen avsluttes. Ansatte sa at barnevernleder hadde besluttet at det kun skulle skrives undersøkelsesrapport i § 4-12 saker, men at det skulle skrives vedtak ved avslutning av undersøkelsen i alle saker. Saksgjennomgangen og ansattes uttalelser viste at det er varierende om det skrives rapport eller ikke, og at det ikke bare gjøres i § 4-12 saker. Det er skrevet undersøkelsesrapport i 12 av 20 saker. Barneverntjenesten bruker en mal for undersøkelsesrapport. Dokumentgjennomgangen viste at rapporten tilpasses den enkelte sak når det gjelder innhold, omfang og beskrivelser. Det er fattet vedtak i 20 av 20 saker. I vedtakene beskrives bakgrunnsopplysninger, hjemmelsgrunnlag og begrunnelse. Ansatte uttalte at barnevernfaglige vurderinger, og vurderinger og vektning av barnets uttalelser drøftes i saksmøter, mellom saksbehandler 1 og 2 og i samtale med barnevernleder. De sa at vurderingene skal komme frem i undersøkelsesrapport og/eller vedtak. 3 av 5 foreldre opplyste å ha fått undersøkelsesrapport/vedtak når undersøkelsen var ferdig. I intervju sa barna at de ikke fikk informasjon fra barneverntjenesten om at undersøkelsen var avsluttet.

I rapport/vedtak gjengir barneverntjenesten gjennomførte aktiviteter, samtaler med barn og foreldre, observasjoner ved hjemmebesøk, og annen innkommet informasjon i saken. I mange saker gjengis omfattende og detaljerte beskrivelser, men i flere saker kommer det ikke tydelig frem

hvordan barneverntjenesten tolker og vektlegger hvordan de faktiske forhold innvirker på barnets omsorgssituasjon, herunder egne vurderinger, barns synspunkter og barnets beste.

Barnevernfaglige vurderinger fremkommer ikke eksplisitt i alle saker. I 10 av 20 saker dokumenteres barnevernfaglig vurdering eksplisitt, og i 3 saker kommer den barnevernfaglige vurderingen ikke eksplisitt frem. Det betyr at barneverntjenesten i 7 av 20 saker ikke dokumenterer sin barnevernfaglige vurdering ved avslutning av undersøkelsen.

Hva som er barnets synspunkt, barneverntjenestens vektlegging av dette og deres vurdering av barnets beste fremgår ikke av alle rapportene/vedtakene. I 13 av 20 saker dokumenteres det hva barneverntjenesten vurderer er barnets beste, men i 8 av disse sakene kommer det ikke eksplisitt frem.

Saksgjennomgangen viste at barneverntjenesten har fristoversittelse i 1 av 20 saker.

Ansatte sa at de alltid varsler ny kommune når familien flytter. Det var ingen saker hvor familien flyttet i løpet av undersøkelsen i saksgrunlaget. I en sak fant tilsynet at barnverntjenesten har begrenset foreldres innsynsrett i opplysninger om barnet.

I våre samtaler med foreldre og barn spurte tilsynet blant annet om hvordan de har opplevd kontakten med barneverntjenesten, og om de hadde fått hjelp. Svarene fra foreldre og barn var varierende. Barna sa at de ikke opplevde å få hjelp fra barneverntjenesten og det ene barnet sa at ting «forbedret seg selv». Om kontakten sa det ene barnet at det var helt greit, mens det andre barnet sa at barneverntjenesten snakket mest med foreldrene og at barnet ønsket seg mer informasjon. Omtrent halvparten av foreldrene opplevde å få hjelp fra barneverntjenesten og opplevde at dialogen underveis hadde vært god. Den andre halvparten sa at samarbeidet med barneverntjenesten ikke hadde vært så bra og sa at det handlet om manglende informasjon og at de ikke ble hørt på det de sa. To foreldre uttalte at barneverntjenesten bare ville høre på barna, og ikke på det som foreldrene sa.

4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag

I dette kapittelet vurderer vi fakta i kapittel 3 opp mot lovbestemmelsene i kapittel 2.

Fylkesmannen vurderer at kommunens organisering er klar, at ansvars- og rapporteringslinjene mellom barneverntjenesten og øvrig administrativ ledelse er tydelige, og at barnevernleders ansvar og myndighet er kjent blant ansatte. Fylkesmannen vurderer det som svært uheldig at tjenesten igjen står overfor et lederskifte. Dette sammenholdt med utfordringer i forhold til sykemeldinger, gjør Fylkesmannen bekymret. Fylkesmannen anbefaler og forutsetter at det fra kommuneledelsen arbeides intensivt med å få på plass en stabil barnevernledelse og at nåværende leder gis nødvendig oppfølging og støtte. Fylkesmannen vurderer at kommunens delegasjon til barnevernleder ikke stemmer med de faktiske forhold. *Kommunen må sikre at delegasjon til barnevernleder fremstår korrekt.*

Tilsynet har undersøkt barneverntjenestens gjennomføring i 20 barnevernssaker, og vi har kartlagt om, og i så fall hvordan, undersøkelsesarbeidet sikrer tilstrekkelig og systematisert kunnskap om barnet og barnets situasjon.

Fylkesmannen vurderer at litt over halvparten av sakene er gjennomført i tråd med god praksis. Det er innhentet informasjon om barnets behov og situasjon, aktivitetene er gjennomført med tilstrekkelig styrke og fremdrift, i samarbeid med barnet og foreldrene og bekymringstemaene er godt belyst.

Når det gjelder nesten halvparten av sakene vurderer Fylkesmannen at sakene ikke er gjennomført med tilstrekkelig styrke og fremdrift. Vi vurderer at undersøkelsesarbeidet har vært usystematisk, sentrale opplysninger er ikke kartlagt, og med manglende dokumentasjon både når det gjelder faktiske forhold og barnevernfaglige vurderinger. Det legges ikke godt nok til rette for barns medvirkning. Når barneverntjenesten har vurdert at situasjonen for barnet kan være alvorlig, vil det være særlig viktig at undersøkelsen planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig styrke og fremdrift, og at bekymringsfulle forhold sikres kartlagt. Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten ikke har gjennomført undersøkelser i tråd med alvoret i situasjonen for barnet i alle saker. *Dette er brudd på barnevernloven § 4-3 jf. §§ 1-1, 1-4 og 1-6.*

Fylkesmannen vurderer at gjeldende rutinehåndbok ikke er oppdatert og i tråd med gjeldende regelverk. Vi vurderer at det i stor grad har vært opp til den enkelte ansatte om en følger rutinen

eller ikke. For å kunne sikre at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med lov- og forskriftskrav, *anbefales kommunen å snarest mulig oppdatere sine rutiner, og sikre at alle ansatte er kjent med- og følger gjeldende rutiner.* Fylkesmannen vurderer at arbeidet med undersøkelser ikke har blitt fulgt opp og kontrollert, og videre vurderer vi at det blir tilfeldig om virksomheten drives forsvarlig. Fylkesmannen vurderer at arbeidet med undersøkelser ikke styres og ledes på en måte som sikrer at alle barn og familier som trenger det, får riktig hjelp til riktig tid. Risikoen for svikt er for høy. *Dette er brudd på internkontrollforskriften.*

Fylkesmannen vurderer at barneverntjenestens meldingsgjennomgang dokumenterer bekymringsfulle forhold, det vurderes alvorlighets- og hastegrad for barnet og hypoteser/spørsmål til avklaring dokumenteres. Videre vurderes tidligere kjennskap til familien, og hvorvidt det skal åpnes sak på søsken.

Barneverntjenesten lager ikke en plan for undersøkelsen i alle saker, og Fylkesmannen vurderer at planene som er utfylt ser ut til å være fylt ut som en rutinemessig sjekklister uten å ha noen direkte innvirkning på hvordan undersøkelsesarbeidet organiseres. Fylkesmannen vurderer at planlegging av undersøkelsen er opp til den enkelte ansatte, og dermed tilfeldig. Det har heller ikke vært fulgt opp og kontrollert at undersøkelsen er planlagt på en måte som kan sikre at barneverntjenesten får belyst barnets situasjon tilstrekkelig, og med nødvendig fremdrift.

Fylkesmannen vurderer at innholdet i mal for undersøkelsesplan vil kunne sikre en systemisert arbeidsform hvor nødvendige og tilstrekkelige aktiviteter i undersøkelsen vil bidra til å belyse bekymringstemaene i saken. *Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å beskrive mål for aktiviteten/hva barneverntjenesten vil avklare/belyse.* Ved å beskrive tydelig hva barneverntjenesten søker å avklare, så vil undersøkelsen framstå mer meningsfull og logisk, og det vil være tydeligere hvilke justeringer som er nødvendige underveis. Det vil også kunne tydeliggjøre for familien det gjelder hva formålet med aktivitetene er, noe som igjen kan sikre økt forståelse for barneverntjenestens arbeid.

Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten gjennomfører undersøkelsene i samarbeid med foreldre, og at de innhenter informasjon med samtykke fra foreldrene, som oftest i signert samtykkeskjema. Det brukes tolk ved behov, og Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten gir

nødvendig informasjon ved oppstart av undersøkelsen. Vi vurderer at barneverntjenesten kjenner til hvordan man varsler ny kommune forsvarlig dersom familien flytter mens undersøkelsen pågår.

Saksgjennomgangen viste at det i flere saker ikke gis informasjon til forelder som barnet ikke bor sammen med. *Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å sikre at den forelder som barnet ikke bor fast hos, får ivaretatt sine partsrettigheter.*

Fylkesmannen vurderer at innhenting av opplysninger fra andre instanser er en sentral aktivitet i undersøkelsene, og det hentes informasjon fra mange ulike aktører. Det kan indikere at hvem det hentes informasjon fra tilpasses den enkelte sak, men det kan også handle om at barneverntjenesten ikke er målrettet nok. Fylkesmannen vurderer at hvem det innhentes opplysninger fra og hva slags opplysninger det bes om, fremstår noe tilfeldig og lite målrettet. Vi vurderer også at det er mangelfull dokumentasjon av egne vurderinger i de tilfeller hvor man ber om samtykke, men likevel ikke innhenter informasjon. Fylkesmannen vurderer at barneverntjenestens henvisning til hjemmelsgrunnlag og formulering av «pålegg» i innhentingsbrevet kan gi et feilaktig inntrykk av at instanser er pålagt å gi opplysninger i alle saker. Det er kun i saker eksplisitt nevnt i bvl. § 6-4 annet og tredje ledd, at barneverntjenesten kan pålegge å gi informasjon dersom samtykke ikke foreligger. *Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å tilpasse innhentingsbrev til konkrete forhold i den enkelte sak. I brevet bør det fremgå konkret hva slags opplysninger det er behov for, en angivelse av konkret hjemmelsgrunnlag (hvilke bokstaver i bvl. § 6-4 annet ledd, eventuelt § 6-4 tredje ledd) som er bakgrunn for pålegget, og vurdering av om samtykke til informasjon skal vedlegges innhentingsbrevet.*⁵

Når det gjelder bruk av strukturerte verktøy/metoder i undersøkelsene så er slike ikke i bruk i barneverntjenesten. *Fylkesmannen vurderer at slike verktøy kan være nyttig som rammeverk for å være til hjelp ved vurderinger eller beslutninger. Kommunen kan vurdere hvorvidt man skal ta i bruk dette i undersøkelsene.*

I saker hvor det samtales med barn, vurderer Fylkesmannen at barneverntjenesten tilrettelegger for at barnet kan prate med barneverntjenesten alene, at det snakkes med barn om hva som faktisk er bekymringen og at samtalen med barn dokumenteres.

⁵ Tolkingsuttalelse – Barnevernloven § 6-4 annet ledd – pålegg om opplysninger, Bufdir, 18.06.2020, ref 2020/52148-2

Det at barneverntjenesten ikke snakker med barn i 9 av 17 saker vurderes av Fylkesmannen til å være alvorlig. I 2 av sakene hvor det er begrunnet hvorfor barneverntjenesten ikke snakker med barnet nevnt i faktagrunnlaget, vurderer Fylkesmannen at begrunnelsen ikke har vært tilstrekkelig. Barnets rett til å bli hørt er nedfelt i barnevernloven. Bestemmelsen gir barnet en ubetinget og selvstendig rett til å medvirke, men ingen plikt. Retten gjelder i hele beslutningsprosessen og i alle forhold som berører barnet. I en undersøkelse plikter barneverntjenesten å sikre at barnet får oppfylt sin rett til medvirkning. Barnevernets ansvar for å sikre barnets medvirkning innebærer aktivt å innhente barnets synspunkter om relevante forhold, gjengi disse og bruke barnets synspunkter i vurdering av situasjonen. Fylkesmannen vurderer at kommunen ikke har ivaretatt sin plikt til barns medvirkning. *Dette er brudd på barnevernloven § 1-6.*

Fylkesmannen vurderer etter gjennomgang av saksmappene at barneverntjenesten ikke dokumenterer fortløpende relevante opplysninger og vurderinger gjennom hele undersøkelsen. Alle relevante opplysninger i en undersøkelse skal dokumenteres. Skriftlighet sikrer den enkeltes rettssikkerhet og gjør det mulig å overprøve tjenestenes vurderinger og beslutninger i saken. Det skal være synlig hva tjenesten har gjort og hvorfor dette er gjort. Det skal fremkomme hva barnet og foreldrene har gitt uttrykk for og hvordan dette er vurdert av tjenesten. Dokumentasjon er også særlig viktig for å få en systematisk og kontrollerbar undersøkelse. *Dette er brudd på forvaltningsloven § 17 og god forvaltningsskikk.*

Ved avslutning av undersøkelsen oppsummeres barneverntjenestens aktiviteter, faktiske forhold og innhentede opplysninger, men vi kan ikke se i alle saker at barneverntjenesten har vurdert hvordan de faktiske forhold innvirker på barnets omsorgssituasjon. Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten ikke gjør en samlet og avsluttende barnevernfaglig og juridisk vurdering av alle forhold som er kommet fram i undersøkelsen, og at konklusjonen som utarbeides ikke alltid er logisk i forhold til den samlede vurderingen og de utfordringene som er beskrevet. Barnets synspunkter og informasjon om hvordan barnevernet har vurdert og vektlagt dette må eksplisitt komme frem i saksdokumentasjonen. Fylkesmannen vurderer også at vurderinger av barnets beste ikke alltid kommer frem i vedtaket. Det er brudd på forvaltningsloven §§ 24 og 25 jf. barnevernloven § 6-3 a.

Når konklusjonen som utarbeides ikke alltid er logisk i forhold til utfordringer og den samlede vurderingen som er beskrevet, så kan det ofte vise tilbake til de vurderinger som er gjort i

meldingsgjennomgang, og videre planlegging og gjennomføring av undersøkelsen. Om sentral informasjon «glipper» i ett ledd av undersøkelsen (fra bekymringsmelding eller innkommet informasjon underveis), vil temaet ikke følges videre opp med nødvendige kartlegging. Temaet blir ikke belyst i samtaler med barnet, familien eller andre instanser. Som «følgekonsvens» av at barneverntjenesten ikke har sikret at bekymringsfulle forhold blir kartlagt, så vil det være tilfeldig om barneverntjenestens avsluttende barnevernfaglige og juridiske vurderinger er til barnets beste. I noen tilfeller kan mangelfulle undersøkelser få alvorlige konsekvenser for barna det gjelder.

Fylkesmannen vurderer at barneverntjenesten har hatt et fokus på å overholde undersøkelsesfrister, Det er bra og godt at tjenesten viser forbedring på dette området. Det er likevel sånn at overholdelse av frister alene ikke gir forsvarlige undersøkelser. For at barn skal få riktig hjelp til rett tid så er det også nødvendig at barneverntjenesten sikrer tilstrekkelig kunnskap om barnet og barnets situasjon, at barnets synspunkt innhentes og at barneverntjenesten konkluderer undersøkelsen til det beste for barnet.

Avvik i barneverntjenesten meldes i liten grad i kommunens eget avvikssystem, og avvik meldt av ansatte direkte til barnevernleder har ikke blitt fulgt opp med korrigerende tiltak. Fylkesmannen vurderer at det å operere med to ulike avvikssystem ikke er godt nok. For at kommunen skal ha en mulighet til å systematisk skaffe seg oversikt, og å følge med på områder hvor det er svikt og/eller fare for svikt, er det avgjørende at avvik meldes og dokumenteres i et felles avvikssystem.

Fylkesmannen vurderer at kommunens må sikre at alle ansatte blir kjent med- og får opplæring i hva det skal meldes avvik på, når det gjelder arbeid med undersøkelser, og hvordan og hvor slike avvik skal meldes.

Ansatte har uttalt at de ikke har fått tilstrekkelig opplæring i arbeidet med undersøkelser. Deres formelle kompetanse er kartlagt, men Fylkesmannen vurderer at kommunen ikke har iverksatt nødvendige og tilstrekkelige opplæringstiltak. Kommunen har ikke kartlagt hvilken kompetanse barneverntjenesten trenger. Særlig med bakgrunn i nye krav som kommer med barnevernreformen som trer i kraft fra 2020, anbefales det at kommunen ser på hvilken kompetanse som trengs og hvilke tiltak som må settes inn for å sikre at barneverntjenesten kan levere tjenester i tråd med lovkrav.

5. Fylkesmannens konklusjon

Nordreisa kommune sikrer ikke at alle undersøkelser er tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført. Nordreisa kommune sikrer ikke barnets rett til å bli hørt, og kommunen sikrer heller ikke nødvendig dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsene, herunder vurdering av barnets beste.

Nordreisa kommune har ikke internkontroll for å sikre at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-3 jf. §§ 1-1, 1-4, 1-6 og § 2-1 andre ledd jf. forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester. Videre er det brudd på forvaltningsloven §§ 17, 24 og § 25 jf. barnevernloven § 6-3 a og god forvaltningsskikk.

Tilsynsmyndigheten ber Nordreisa kommune om å utarbeide en plan for hvordan lovbruddene skal rettes. Planen må inneholde beskrivelse av tiltak for å rette lovbruddene og opplysninger om når kommunen forventer at lovbruddene vil være rettet. Videre må planen inneholde beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring. Planen må oversendes oss innen 11. januar 2021.

Endelig rapport oversendes Statens helsetilsyn for publisering på www.helsetilsynet.no.

Med hilsen

Hilde Bremnes (e.f.)
oppvekst- og barneverndirektør

Siri Jakobsen
seniorrådgiver oppvekst og barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Nordreisa kommune v/ barneverntjenesten

Postboks 174

9156

STORSLETT

Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet

I dette vedlegget omtaler vi hvordan tilsynet ble gjennomført, og hvem som deltok.

Varsel om tilsynet ble sendt 08.06.2020.

I dette tilsynet har vi gjennomført samtaler med 2 barn og 5 foreldre som har hatt undersøkelse fra barneverntjenesten i Nordreisa. Tilsynet valgte navn fra en liste med 21 foreldre og 12 barn som har hatt undersøkelse det siste året. Intervju/samtale av barn og foreldre har i hovedsak blitt gjennomført per telefon.

Tilsynsbesøket ble gjennomført ved barneverntjenesten i Nordreisa kommune, og innledet med et kort informasjonsmøte 31.09.2020. Oppsummerende møte med gjennomgang av funn ble avholdt 01.10.2020.

En del dokumenter var tilsendt og gjennomgått på forhånd, mens andre dokumenter ble mottatt og gjennomgått i løpet av tilsynsbesøket. Følgende dokumenter ble gjennomgått og vurdert som relevante for tilsynet:

- Organisasjonskart
- Delegasjon til barnevernleder, datert 11.10.2013
- Årsmelding 2019
- Kompetansekartlegging av ansatte i barneverntjenesten
- Rutinehåndbok for Kvænanngen og Nordreisa barneverntjeneste 2014-2015, herunder
 - o prosedyre for opplæring av nytilsatte
 - o prosedyre for arbeid med undersøkelser
 - o prosedyre for avviksbehandling
 - o prosedyre for tilbakemeldinger/brukermedvirkning
 - o prosedyre for dokumentasjon, journalføring og arkivering
- Rutine for internkontroll, sist revidert 07.07.2014
- Aviksmeldinger fra barneverntjenesten for de siste 3 måneder
- ROS-analyse gjennomført i 2016, 2017 og 2019

Tilsynet har gjennomgått alle dokumenter i de siste 20 undersøkelsene, fra mottak av bekymringsmelding til avsluttende vedtak i undersøkelsen. Tilsynet fikk også oversikt over eventuelle tidligere bekymringsmeldinger og/eller undersøkelser i de oversendte sakene.

I tabellen under gir vi en oversikt over hvem som ble intervjuet, og hvem som deltok på oppsummerende møte ved tilsynsbesøket.

Navn	Funksjon/stilling	Intervju	Oppsummerende møte
Ellen Pedersen	Konst. barnevernleder	☒	☒
Maria Vang	Saksbehandler	☒	☒

Navn	Funksjon/stilling	Intervju	Oppsummerende møte
Kevin Tøllefsen	saksbehandler	☒	☒
Helene Johansen	saksbehandler	☒	☒
Siri Ytterstad	sektorleder	☒	☒
Christin Andersen	fungerende kommunaldirektør	☒	☒
Renate Hammervold	adm. saksbehandler	☐	☒
Emilie T. Thomassen	saksbehandler	☐	☒
Kari Wara	familieveileder	☐	☒
Katrine S. Vangen	saksbehandler	☐	☒

Utkast til rapport ble sendt kommunen 30. oktober 2020, med frist til 20. november for eventuelle kommentarer/innsigelser til faktagrunnlaget. Kommunen meldte ved brev av 20. november at de ikke har innspill til faktagrunnlaget for tilsynet.

Dise deltok fra tilsynsmyndigheten:

- seniorrådgiver, Grethe Siri Kalstad, Fylkesmannen i Troms og Finnmark, revisor
- rådgiver, Solfrid Andersen, Fylkesmannen i Troms og Finnmark, revisor
- seniorrådgiver, Siri Jakobsen, Fylkesmannen i Troms og Finnmark, revisjonsleder

Nordreisa kommune
Ráissa suohkan
Raisin komuuni

STATSFØRVALTEREN I TROMS OG
FINNMARK
Postboks 700
9815 VADSØ

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2020/1111-8	343/2021	F47	11.01.2021

Svar på tilsyn fra Statsforvalter med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser i Nordreisa kommune

Statsforvalteren gjennomførte tilsyn med Nordreisa kommune og besøkte i den forbindelse kommunen fra 31. september til 1. oktober 2020. De undersøkte om kommunen sørger for at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.

Tilsynet ble gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn.

Om undersøkelser:

Etter å ha mottatt en bekymringsmelding for et barn kan kommunale barnevernstjenester opprette undersøkelsessak. Hovedhensikten med en slik undersøkelse er å innhente, bearbeide og vurdere informasjon om barnet, forholdene i hjemmet og nærmiljøet.

På bakgrunn av denne informasjonen vil barnevernstjenesten fatte en beslutning om hvorvidt barnet har behov for et barnevernstiltak eller ikke. Ifølge barnevernloven skal undersøkelsen gjennomføres så skånsomt som mulig, og den skal ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

I dette tilsynet har Statsforvalteren undersøkt om barneverntjenestens arbeid med undersøkelser er forsvarlig. Forsvarlig undersøkelsesarbeid innebærer at barneverntjenesten;

- *forbereder og planlegger undersøkelsen ut fra innholdet i meldingen og eventuelt tidligere undersøkelser/annen kontakt med familien*
- *sørger for at undersøkelsens innhold, omfang og fremdrift er i tråd med alvoret i situasjonen*

Nordreisa kommune har tatt i bruk [eDialog](#). Med den kan du trygt sende oss brev og dokumenter elektronisk selv om de er unntatt offentlighet.

Vi oppfordrer alle til å ta i bruk ordningen med digital post – for hvert brev du leser digitalt fra oss er du med å bidra til besparelse på ca. 12 kroner. Fordelene er mange – les mer om digital post på vår [hjemmeside](#).

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

- for barnet*
- *gjør relevante barnevernfaglige og juridiske vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen*
konkluderer undersøkelsen i tråd med vurderingene som er gjort

Barnets beste er et grunnleggende prinsipp ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn og henger uløselig sammen med barnets rett til medvirkning. Barnevernets ansvar for å sikre barnets medvirkning innebærer aktivt å innhente barnets synspunkter om relevante forhold, gjengi disse og bruke barnets synspunkter i vurdering av situasjonen. En forutsetning for medvirkning er at barnet gis tilpasset og tilstrekkelig informasjon. Statsforvalteren har undersøkt om barnevernet sikrer barnets medvirkning gjennom hele undersøkelsen.

Tilsynet har omhandlet undersøkelser som gjelder barn som bodde hjemme da barneverntjenesten mottok bekymringsmeldingen. Med dette forstås barn under 18 år som bor i biologisk familie, adoptivfamilie, eller er plassert hos andre uten barneverntjenestens medvirkning.

Statsforvalterens konklusjon:

Nordreisa kommune sikrer ikke at alle undersøkelser er tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført. Nordreisa kommune sikrer ikke barnets rett til å bli hørt, og kommunen sikrer heller ikke nødvendig dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsene, herunder vurdering av barnets beste. Nordreisa kommune har ikke internkontroll for å sikre at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-3 jf. §§ 1-1, 1-4, 1-6 og § 2-1 andre ledd jf. forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester. Videre er det brudd på forvaltningsloven §§ 17, 24 og § 25 jf. barnevernloven § 6-3 a og god forvaltningskikk.

Tilsynsmyndigheten ber Nordreisa kommune om å utarbeide en plan for hvordan lovbruddene skal rettes. Planen må inneholde beskrivelse av tiltak for å rette lovbruddene og opplysninger om når kommunen forventer at lovbruddene vil være rettet. Videre må planen inneholde beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring. Planen må oversendes oss innen 11. januar 2021.

Plan for hvordan lovbruddene skal rettes:

Beskrivelse av tiltak for å rette opp lovbrudd og opplysninger når lovbruddene vil være rettet

Statsforvalterens vurdering av lovbrudd

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten ikke har gjennomført undersøkelser i tråd med alvoret i situasjonen for barnet i alle saker. Det er brudd på barnevernloven § 4-3 jr. §§ 1-1, 1-4 og 1-6.

Statsforvalteren vurderer at kommunen ikke har ivaretatt sin plikt til barns medvirkning. Det er et brudd på barnevernloven § 1-6.

Statsforvalteren vurderer etter gjennomgang av saksmappene at barneverntjenesten ikke dokumenterer fortløpende og relevante opplysninger og vurderinger gjennom hel undersøkelsen. Det er et brudd på forvaltningslovens § 17 og god forvaltningsskikk.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten ikke gjør en samlet og avsluttende barnevernfaglig og juridisk vurdering av alle forhold som er kommet frem i undersøkelsen, og at konklusjonen som utarbeides ikke alltid er logisk i forhold til den samlede vurderingen og de utfordringene som er beskrevet. Statsforvalteren vurderer også at vurderinger av barnets beste ikke alltid kommer frem i vedtaket. Det er et brudd på forvaltningslovenes §§24 og 25 jf. barnevernloven § 6-3a. § 2-1 andre ledd

Statsforvalteren vurderer at arbeidet med undersøkelser ikke har blitt fulgt opp og kontrollert, og videre vurdert at det er tilfeldig om virksomheten drives forsvarlig. Statsforvalteren vurderer at arbeidet med undersøkelser ikke styres og ledes på en måte som sikrer at alle barn og familier som trenger det får riktig hjelp til riktig tid. Risikoen for svikt er for høy. Dette er brudd på internkontrollforskriften. Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester.

Statsforvalteren påpeker kommunens og barneverntjenestens forbedringspotensial.

Statsforvalteren vurderer at planlegging av undersøkelsen er opp til den enkelt ansatte, og dermed tilfeldig om barneverntjenesten får belyst barnets situasjon tilstrekkelig og med nødvendig fremdrift.

Statsforvalteren vurderer at innholdet i mal for undersøkelsesplan vil kunne sikre en systematisert arbeidsform hvor nødvendige aktiviteter i undersøkelsen vil bidra til å belyse bekymringstemaene.

Statsforvalteren vurderer også at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å beskrive mål for aktiviteten/ hva barneverntjenesten vil avklare/belyse.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å sikre at den andre forelderen som barnet ikke bor fast hos, får ivaretatt sine partsrettigheter.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten har et forbedringspotensial når det gjelder å tilpasse innhentingsbrev til konkrete forhold i den enkelte sak, og en vurdering av om samtykke til innhenting av informasjon skal vedlegges innhentingsbrevet.

Statsforvalteren vurderer at bruk av strukturerte verktøy/metoder i undersøkelsene kan være et nyttige rammeverk og kommunen kan vurdere å ta dette i bruk.

I svar på tilsyn har vi sett på aktuelle lovbrudd og på Statsforvalterens vurderinger av forbedringspotensial. Et tilsyn sees på i et læringsøyemed og kommunen ønsker sammen med barneverntjenesten å bruke alle tilbakemeldinger og anbefalinger på en konstruktiv måte og gjennomføre tiltakene sammen med veiledningstjenesten fra BUFDIR.

Plan for tiltak Nordreisa barneverntjeneste og kommuneledelsen:

Utført - 4.1.2021

Mål: Sikre et godt samarbeid mellom politisk ledelse, kommuneledelse og barnevernsleder.

Det er etablert en arbeidsgruppe bestående av politisk ledelse, kommunal ledelse, barnevernsleder og veiledningstjeneste fra BUFDIR.

4.1.2021 ble det avholdt et arbeidsmøte med veiledningstjenesten og ledelsen i barneverntjenesten, kommuneledelse og politisk ledelse. Gjennomgang av tjenesten etter GROW-modell, sett opp mot tilsynet og hva som er dagens realitet i tjenesten/kommunen.

Innen – 1.4.2021

Utarbeide nye rutinebeskrivelser oppdatert etter nye lover og forskrifter for håndtering av undersøkelser i kommunen sammen med veiledningstjenesten og personale i barneverntjenesten **rutinehåndbok**. Det planlegges en samling i februar hvor de nye rutinene skal utarbeides og en samling i mars hvor nye rutiner skal implementeres i tjenesten.

Utarbeide nye rutiner i rutinehåndboka som sikrer at alle i tjenesten har kjennskap til rutinene, også opplæring av nyansatte og evt. innleide konsulenter i tjenesten.

Alle undersøkelser gjennomføres etter en mal for undersøkelsesplan. Barnevernleder sikrer at alle i tjenesten har kjennskap til og kan bruke mal for undersøkelser for å sikre framdrift og at situasjonen til barnet blir belyst tilstrekkelig.

Alle saksbehandlere følges opp og alle undersøkelsessaker kontrolleres av barnevernsleder ved oppstart, underveis og til slutt. Samtaler med barnet, barnets rett til medvirkning, barnets bestevurdering og saksbehandlers barnevernfaglige og juridiske vurdering, følges opp særskilt.

Kommuneledelsen ved sektorleder for oppvekst og kultur utarbeider nye internkontrollrutiner som sikrer at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift. Internkontrollrutinene utarbeides sammen med barneverntjenesten og veiledningstjenesten.

Kommuneledelsen sikrer sammen med barnevernleder at alle i tjenesten har kjennskap til og opplæring i kommunens avvikssystem og vet hvordan de kan melde avvik når det gjelder arbeid med undersøkelser.

Kommuneledelsen sikrer sammen med barnevernleder at alle ansatte i tjenesten får tilstrekkelig opplæring i arbeid med undersøkelser.

Innen 1.5.2021

Kartlegging av barneverntjenestens kompetanse og behov for ny kompetanse. Det gjennomføres årlig en kartlegging av hvilken kompetanse som tjenesten har og hvilket behov det er for interne kurs, eksterne kurs, eller annen form for videreutdanning.

Beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring.

Innen 1.4.2021

Det utarbeides nye og mer omfattende internkontrollrutiner som gjennomføres hver måned i samarbeid med leder for barneverntjenesten. Sektorleder og leder for barneverntjenesten har faste møter hver mnd. for å gå gjennom internkontrollen, avviksmeldinger og for å planlegge erfaringsdeling og kompetansehevingstiltak i tjenesten.

En gang i måneden deltar kommuneledelsen på fagmøter i tjenesten hvor gjennomgang av tjenesten sine rutiner etter rutinehåndboka brukes, øvrig internkontroll, melding av avvik, ivaretagelse av nyansatte og kompetansehevingstiltak er tema.

Med vennlig hilsen

Siri Ytterstad
Sektorleder
Siri.Ytterstad@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Interne kopi mottakere:
Jan-Hugo Sørensen Kommunedirektør

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
54/20	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	25.11.2020
163/20	Nordreisa kommunestyre	15.12.2020
19/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Valg av samarbeidsutvalg barnehager og skoler 2020 - 2023

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 15.12.2020

Behandling:

Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Forslaget fra Nyvoll (Ap) enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Saksprotokoll i Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg - 25.11.2020

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt med følgende tillegg:

Utsettelsesforslag på punkt 5. og 6. Administrasjonen undersøker om representanter til private skoler skal være politikere.

Punkt 8 blir fjernet. Årsaken er at Storslett- og Høgegga barnehage blir sammenslått til en barnehage høsten -21.

Punkt 9 blir fjernet. Årsaken er at Sonjatun barnehage er lagt ned.

Samarbeidsutvalg 2020-2023 med faste representanter med vara ved:

1. Oksfjord oppvekstsenter: Fast representant _____ Vara representant _____
2. Storslett skole: Fast representant _____ Vara representant _____
3. Moan skole: Fast representant _____ Vara representant _____
4. Rotsund skole: Fast representant _____ Vara representant _____

5. Styret ved Straumfjordnes: Fast representant _____ Vara representant _____
6. Styret ved Reisa Montessori skole: Fast representant _____ Vara representant _____
7. Høgegga barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____
8. Storslett barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____
9. Sonjatun barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____ 2016-2019
10. Leirbukt barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____
11. Sørkjosen barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____
12. De private barnehagene velger selv om de vil benytte seg av utpekt kommunerepresentant: Fast representant _____ Vara representant _____

Vedtak:

Kommunedirektøren tilrår oppvekst- og kulturutvalget fremme forslag til kommunestyret som følge:

Samarbeidsutvalg 2020-2023 med faste representanter med vara ved:

1. Oksfjord oppvekstsenter: Fast representant Rune Benonisen(AP) Vara representant Tanja Birkeland(SP)
2. Storslett skole: Fast representant Agnes Bjørgve(AP) Vara representant Rune Benonisen(AP)
3. Moan skole: Fast representant Tore Elvestad(AP) Vara representant Terje Olsen(H)
4. Rotsundelv skole: Fast representant Tove Mette Kristiansen(SP) Vara representant Agnes Bjørgve(AP)
5. Styret ved Straumfjordnes: Fast representant _____ Vara representant _____
6. Styret ved Reisa Montessori skole: Fast representant _____ Vara representant _____
7. Høgegga barnehage: Fast representant Arnhild Andreassen(KRF) Vara representant Terje Olsen(H)
8. Leirbukt barnehage: Fast representant Svein Erik Falk(SP) Vara representant Hermann Hermansen(H)
9. Sørkjosen barnehage: Fast representant Ann-Kristin Thorheim(FRP) Vara representant Anne Kristin Korsfur(FRP)
10. De private barnehagene velger selv om de vil benytte seg av utpekt kommunerepresentant: Fast representant Siv Elin Hansen Vara representant Harald Evanger(SP)

Henviing til lovverk:

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren tilrår oppvekst- og kulturutvalget fremme forslag til kommunestyret som følge:

Samarbeidsutvalg 2020-2023 med faste representanter med vara ved:

13. Oksfjord oppvekstsenter: Fast representant _____ Vara representant _____
14. Storslett skole: Fast representant _____ Vara representant _____
15. Moan skole: Fast representant _____ Vara representant _____
16. Rotsund skole : Fast representant _____ Vara representant _____
17. Styret ved Straumfjordnes: Fast representant _____ Vara representant _____
18. Styret ved Reisa Montessori skole: Fast representant _____ Vara representant _____
19. Høgegga barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____
20. Storslett barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____
21. Sonjatun barnehage: Fast representant _____ Vara representant _____ 2016-2019
22. Leirbukt barnehage : Fast representant _____ Vara representant _____
23. Sørkjosen barnehage : Fast representant _____ Vara representant _____
24. De private barnehagene velger selv om de vil benytte seg av utpekt kommunerepresentant: Fast representant _____ Vara representant _____

Saksopplysninger

Samarbeidsutvalget er et rådgivende organ, hvor alle parter i skolen og barnehagen skal være representert. Samarbeidsutvalgene har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder barnehagen eller skolen. Eks på saker er forslag til budsjett, virksomhets- og utviklingsplaner, skole/barnehage-hjem samarbeid, planer for ombygging og vedlikehold, informasjonsvirksomhet, valg av bøker til skolebibliotek, trafikkforhold, skoleskys og ordensreglement, etc.

Når det gjelder de kommunale skolene har alle opprettet samarbeidsutvalg. Skolene har 1-2 møter i året, hovedsakelig ett i hvert semester, og saker de har til diskusjon er orienteringssaker og saker som angår skolemiljøet (ordensreglement, prosjekter, 17. mai arrangement, kultur og andre forhold som angår skolen). Sammensetningen av utvalgene er jfr loven representanter fra elever, foreldrerepresentanter valgt av FAU (foreldrenes arbeidsutvalg), representanter fra tilsatte (lærere og andre tilsatte), kommunerepresentant og rektor. Elevrepresentantene deltar ikke i diskusjon i samtlige saker.

Ved Moan skole kommer elevrepresentant fra 4 klassetrinn.

Private skoler organiserer medvirkning etter [privatskoleloven kap 5](#), som sier at skolene skal ha et styre, elevråd og et foreldreråd. I styret skal det sitte representant fra vertskommunen.

Ved Straumfjordnes skole er det opprettet FAU, foreldrerådsmøter, økonomiutvalg og styremøte og elevråd. Styret består av foreldrerepresentant, representant fra undervisningspersonell, representant fra andre ansatte, elevrepresentant, kommunerepresentant og rektor. Dette reguleres av [privatskoleloven § 5-1](#). Skolen har stor grad av foreldrestyring og utvalgene som er opprettet fungerer godt for skolen.

Reisa Montessoriskole drives av Reisa Montessoriforening; med et eget styre og med årsmøtet som øverste organ. Dernest har både skolen og barnehagen egne styrever. Skolestyret er opprettet jfr privatskoleloven § 5-1. Styret består av ansatte representant, to foreldrerepresentanter, elevrådsrepresentant og en (verts)kommunerepresentant, samt rektor ved skolen. Samme kommunerepresentant deltar også i samarbeidsutvalget ved Reisa Montessori barnehage. Skolestyret er det øverste organet ved skolen og behandler saker som omhandler daglig drift ved

skolen, slik som ansettelser, økonomi, skolemiljø, faglig utvikling etc. Det avholdes minimum to møter hvert halvår, ofte flere. Skolen har også elevråd og foreldrerådsmøte to ganger i året. Skolen er i stor grad foreldrestyrt.

I de kommunale barnehagene består foreldrerådet av alle foreldrene i barnehagene. Foreldrerådet skal bidra til et godt samarbeid mellom hjem og barnehage og fremme foreldrenes/barnas interesser i barnehagen. Foreldre innkalles til møte hver høst og vår. I enkelte barnehager tar foreldrerådet initiativ til dugnader, loppemarkeder, tar initiativ til sommerfester, etc. I alle kommunale barnehager er det opprettet samarbeidsutvalg, som består av foreldrerepresentanter, personalrepresentanter, kommunerepresentant og styrer for barnehagene. Samarbeidsutvalget i de kommunale barnehagene har 1-2 møter hvert år. Utvalget behandler saker som årsplan, fysiske forhold, barnehagemiljø, endringer i rutiner, dugnader, kosthold, 17.mai etc.

[Opplæringsloven § 11.1](#) sier at det skal være to kommunerepresentanter i skolen, hvorav rektor er den ene. Kommunestyret har oppnevnt den andre representanten. [Barnehageloven § 5](#) sier ikke noe om at det skal oppnevnes kommunerepresentant i samarbeidsutvalget i barnehager. Loven sier at barnehagens eier kan delta etter eget ønske. Videre sier loven at det kan opprettes kommunerepresentant i de private barnehagene, dersom begge parter blir enig om det. I Nordreisa deltar alle styrere i samarbeidsutvalgene i de kommunale barnehager. Om det skal være to kommunerepresentanter, er lovkravet at eier ikke skal være representert med flere enn hver av de andre gruppene.

Vurdering

Kommunedirektøren tilrår oppvekst og kulturutvalget å fremme forslag til kommunestyret på kommunerepresentanter med vara til alle skoler og alle kommunale barnehager. De private barnehagene velger selv om de vil benytte seg av utpekt kommunerepresentant.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
22/20	Nordreisa valgutvalg	20.10.2020
132/20	Nordreisa kommunestyre	29.10.2020
165/20	Nordreisa kommunestyre	15.12.2020
20/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Suppleringsvalg av varamedlem til kontrollutvalg for resten av valgperioden

Henvising til lovverk:

[Kommuneloven](#)

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 15.12.2020

Behandling:

Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Forslaget fra Nyvoll (Ap) enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte i kommunestyret.

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 29.10.2020

Behandling:

Herborg Ringstad (H) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Valg av vara til kontrollutvalget utsettes til møte i kommunestyrets møte.

Utsettelsesforslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Valg av vara til kontrollutvalget utsettes til møte i kommunestyrets møte.

Saksprotokoll i Nordreisa valgutvalg - 20.10.2020

Behandling:

Valgutvalget fremmet følgende forslag:

Det foretas valg av hele kontrollutvalget med nytt varamedlem fra Frp sin liste for resten av valgperioden til neste møte i kommunestyret.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Det foretas valg av hele kontrollutvalget med nytt varamedlem fra Frp sin liste for resten av valgperioden til neste møte i kommunestyret.

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren tilrår valgutvalget å fatte følgende vedtak:

Nytt varamedlem fra Frp sin liste for resten av valgperioden til kontrollutvalget:

Saksopplysninger

Politisk sekretariat har fått melding om Harald W. Henriksen bortgang. Henriksen er oppført som varamedlem fra Frp sin liste i kontrollutvalget.

Vurdering

Kommunedirektøren ser det som nødvendig å foreta suppleringsvalg på vara for resten av valgperioden til Frp sin liste til kontrollutvalget da de kun har en vara på sin liste.

Jf. Kommunelovens §7-10, 6. ledd: Hvis antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ som er valgt av kommunestyret eller fylkestinget, er blitt for lavt, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Disse varamedlemmene skal velges fra den gruppen som har et for lavt antall varamedlemmer (suppleringsvalg). Hvis det viser seg at denne framgangsmåten fører til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det, hvis det er mulig, velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Formannskapet eller fylkesutvalget kan få delegert myndighet til å velge varamedlemmer til andre organer.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
21/21	Nordreisa kommunestyre	04.02.2021

Uttalelse fra Nordreisa kommune om Ullsfjordbindelsen

Ordførers innstilling

Nordreisa kommune ber Fylkesrådet følge opp fylkestingsvedtak 52/19 om regional plan for Ullsfjordforbindelsen.

Saksopplysninger

I dag går veitrafikken mellom Tromsø og Nord-Troms/Finmark langs E8/E6 via Nordkjosbotn, eller via to fergesamband; Ullsfjorden (Breivikeidet-Svensby) og Lyngenfjorden (Lyngseidet-Olderdalen).

Den nye Ullsfjordforbindelsen vil erstatte Ullsfjordfergen mellom Breivikeidet og Svensby med en fast veiforbindelse. Realisering av Ullsfjordforbindelsen vil forbedre forutsetningene for regionale næringstransporter med reduserte transporttid, redusert miljøutslipp og forbedret trafiksikkerhet for både næringsliv og privatpersoner.

Tromsø har en viktig rolle for service, bolyst og utvikling for de omkringliggende regionene. Ullsfjordforbindelsen vil føre til kortere avstand til universitetssykehuset, universitetet, næringsliv, bedre godstransport, utvidet arbeidsmarked og økt turisme og besøk til Nord-Troms. Og ikke minst et bedre bindeledd for det nye storfylket Troms og Finnmark.

Nordreisa kommune ber Fylkesrådet følge opp fylkestingsvedtak 52/19 om regional plan for Ullsfjordforbindelsen.

Interpellasjon

Tradisjonelt har Nordreisa vært et handelssentrum og hatt en høy varehandel pr innbygger. De siste årene har dette snudd, og i siste tall (2019) har vi detaljhandel godt under landsgjennomsnittet, og trenden synes å gå feil veg.

Samtidig ser en at steder som Finnsnes og Alta har hatt motsatt utvikling. Det er åpenbart at spesielt Alta har gjort mye for å styrke sentrumsområdene og skape godt tilrettelagte og attraktive områder for både handel og folkeliv i sentrum.

I Nordreisa er det gjort svært lite for sentrumsutvikling over mange år. Det mangler stadig ny reguleringsplan på Storslett, og det som finnes av planer som for nasjonalparklandsbyen har noe uklar status og framdrift. Sentrum framstår som kjent som fragmentert og verken moderne eller spesielt innbydende. Vi har nå mange tomme lokaler, og det er flere av forretningene som står overfor et generasjonsskifte. Eg er redd at den passive holdningen fra kommunen ikke fremmer og oppmuntrer nyetableringer eller videre drift.

Hvilke vil Ordføreren gjøre for å snu utviklingen?

Olaug Bergset, Senterpartiet

https://www.kommuneprofilen.no/profil/okonomi/dinregion/okonomi_vare_innb_region.aspx

Interpellasjon:

Nortura Målselv produserer i dag all røkt kjøttpølse for Gilde. I tillegg produseres og pakkes mange tonn med andre pølsetyper og kjøttdeig i forskjellige varianter. De siste årene har avdelingen hatt solide overskudd. Vi mener derfor at bedriften absolutt har livets rett. Det blir for oss helt feil fokus å vurdere og flytte produksjonen til sentrale strøk på Østlandet med begrunnelse i kjedene sine ønsker. Det er tverrpolitisk enighet i Norge om et landbruk over hele landet, og det må vi kreve at hele verdikjeden forholder seg til.

Vi er også bekymret for den aktiviteten som eventuelt blir igjen på avdelingen, som slakting og produksjon av Thulefjord sine produkter. Hvordan kan man drive effektiv produksjon hvis store deler av grunnlaget blir fjernet?

Bedriften har i dag ca 150 ansatte, og mange vil bli overflødig etter en eventuell omstrukturering. Det er en spesialkompetanse som forsvinner ut av landsdelen, som vanskelig kan erstattes.

Kjøttproduksjon er en viktig næring i Nordreisa og Nord-Troms, en velfungerende verdikjede med muligheter for videreforedling er helt avgjørende for berettigelsen av denne produksjon og for å gjøre det mulig å satse videre på arktisk kvalitet og andre nisjer.

Kommunestyret i Nordreisa er støtter videreføring av produksjonen i Målselv og ber Nortura og kjedene gå sammen om å bruke kapasitet og kompetanse ved anlegget for et løft for produktutvikling basert på arktisk kvalitet!